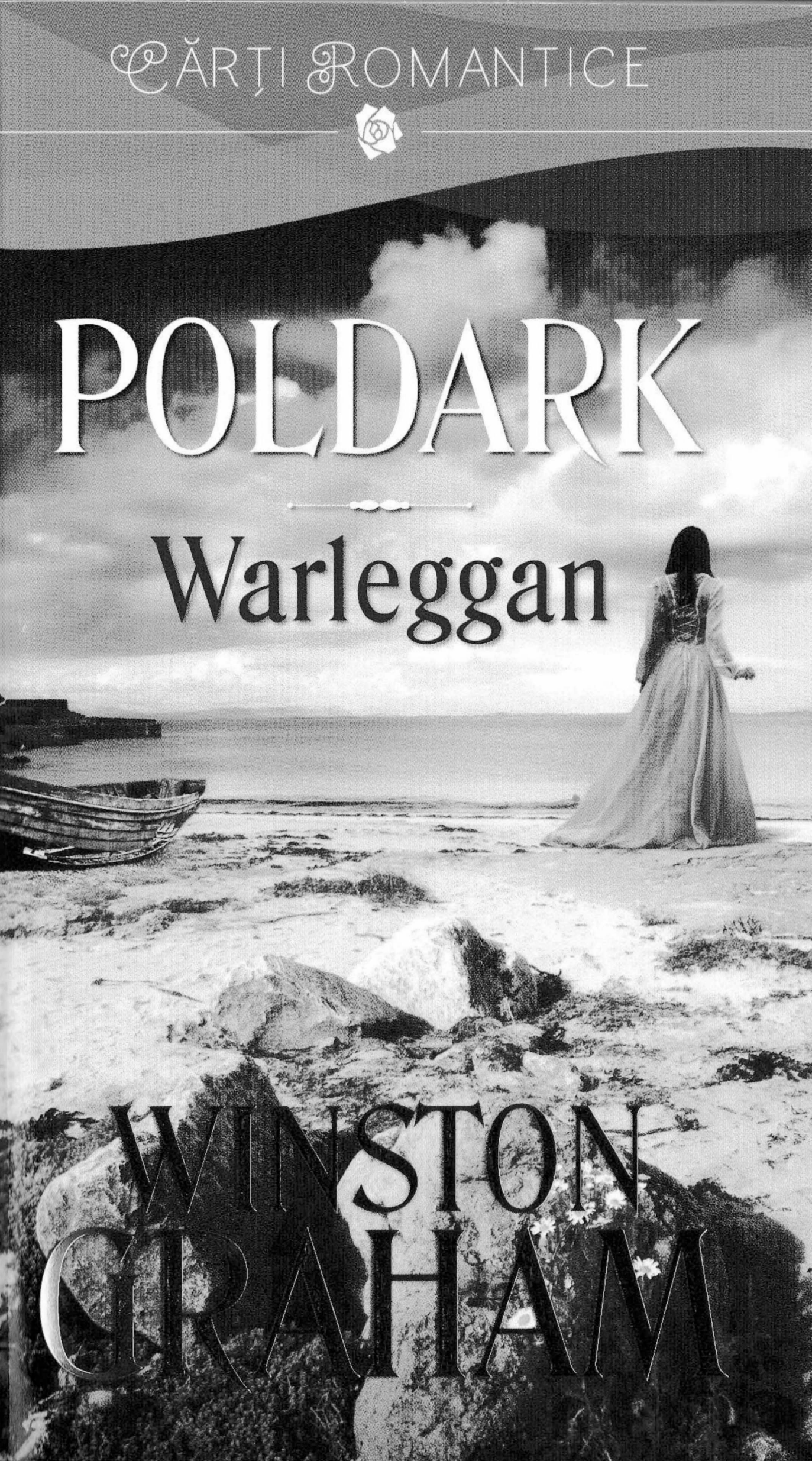
CĂRȚI ROMANTICE

POLDARK

Warleggan

WINSTON GRAHAM

WINSTON GRAHAM

Poldark

Warleggan

Poldark

Warleggan

Winston Graham

Copyright © 1953 Winston Graham

Lira și *Cărți romantice* sunt mărci înregistrate ale
Grupului Editorial Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 031 425 16 19; 0752 101 777
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe
www.litera.ro/lirabooks.ro

Poldark. Warleggan
Winston Graham

Copyright © 2016 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Maria Popa
Corector: Emilia Achim
Copertă: Flori Zahiu
Tehnoredactare și prepress: Ioana Cristea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GRAHAM, WINSTON
Poldark. Warleggan / Winston Graham;
trad.: Patricia Scurtu - București: Litera, 2016

ISBN 978-606-33-0881-9

1. Scurtu, Patricia (trad.)

821.111(73)-31=135. 1

WINSTON GRAHAM

Poldark

Warleggan

Traducere din limba engleză
Patricia Scurtu

Pentru Peter Latham

Cartea întâi

capitolul 1

În triunghiul de coastă al comitatului Cornwall, cuprins între Truro, St Ann's şi St Michael, viaţa socială nu era foarte extinsă în anii 1790. Existau şase case mari - de fapt, şase case locuite de lumea bună -, însă împrejurările nu încurajau relaţiile dintre ele.

Într-una dintre aceste case, casa Mingoose - cea mai veche, situată în extremitatea estică -, Ruth Treneglos, născută Teague, făcuse tot ce-i stătuse în putinţă pentru a aduce un suflu social cu totul nou. În ultima vreme însă, sarcina o făcea să nu se mai simtă în largul său. Pe soţul ei, John - o fire mai din topor - nu-l interesa decât vânătoarea, iar socrul ei era prea surd şi adâncit în cărţile sale pentru a fi cât de puţin preocupat de persoanele care se preumblau prin camerele din faţă. În casa Werry, cea mai mare şi cea mai rău famată, Sir Hugh Bodrugan sta tolănit şi râgâia ca un vulcan, în timp ce Lady Constance Bodrugan, mama lui vitregă - care avea o vârstă suficient de fragedă pentru a-i fi fiică -, creştea câini, hrănea câini şi vorbea despre câini în cea mai mare parte a timpului.

De cealaltă parte a triunghiului, pe latura vestică, casa Place - o reşedinţă construită la început de secol, în stil palladian, deloc potrivită cu rangul proprietarului - era locuită de Sir John Trevaunance, un baronet văduv, fără copii. Iar Killewarren, care nu era cu mult mai mult decât o simplă fermă idealizată, era locuită de domnul Ray Penvenen, care era mai bogat şi chiar mai prudent decât vecinul său.

Pentru cele două case din mijloc - una situată chiar pe coastă, iar cealaltă imediat lângă - ar fi părut mai firesc să aibă mai mult spirit de iniţiativă, nu numai datorită poziţiei lor, dar şi pentru că fiecare dintre ele era locuită de câte un cuplu tânăr, proaspăt căsătorit, de la care s-ar

fi așteptat mai multe ocazii de socializare. Din nefericire, nici una dintre cele două familii nu avea bani.

Între Sawle și St Ann's, situată puțin mai la înălțime, dar protejată de copaci, Casa Trenwith - primitoare și frumoasă, construită în stil elisabetan - era locuită de Francis Poldark, de soția acestuia, Elizabeth, și de fiul lor, care avea aproape opt ani, precum și de o mătușă de-a doua a lui Francis, Agatha, care era atât de bătrână încât i se pierduse șirul anilor. La vreo cinci kilometri mai la est se afla cea de-a șasea și cea mai mică dintre case, Nampara, o construcție în stil georgian, construită pe principiul funcționalității, însă fără a fi fost terminată vreodată așa cum se cuvine. Cu toate acestea, nu-i lipsea o oarecare doză de farmec și individualitate, acestea caracterizându-i, cel mai probabil, și pe stăpânii ei. Aici locuiau Ross Poldark și soția lui, Demelza. Fiul lor, Jeremy, abia împlinise un an de viață.

Așadar, din cele șase case, primele două erau preocupate în special de câini și copii mici; următoarele două aveau mijloacele necesare pentru a-și întreține eventualii oaspeți, însă nu doreau acest lucru; iar ultimele două, deși își doreau, nu aveau posibilitățile necesare. Prin urmare, au apărut unele speculații și semne de întrebare atunci când, în mai 1792, cinci dintre familii au primit o invitație la un dineu din partea proprietarului celei de-a șasea, pe data de douăzeci și patru a lunii. Sir John Trevaunance scria că profită de ocazia ivită, dat fiind că sora lui se afla în vizită pentru o perioadă, iar fratele său Unwin, parlamentar pentru Bodmin, era și el prezent.

Motivul a părut atât de neverosimil pentru a încălca un obicei încetățenit de ani buni, încât toată lumea a încercat să descopere un motiv mai plauzibil. Demelzei Poldark i-a fost foarte ușor să găsească unul.

La momentul sosirii scrisorii, Ross era la mină - mina cea nouă, unde își petrecea aproape tot timpul în ultima vreme -, iar Demelza așteptă cu nerăbdare întoarcerea lui.

În timp ce făcea pregătirile pentru gustarea ușoară pe care aveau s-o ia - cina era abia la opt -, Demelza

se întrebă cum se va sfârşi oare această ultimă - şi probabil cea din urmă - întreprindere nechibzuită. Wheal Leisure, mina de pe coastă pe care Ross o deschisese împreună cu alţi şase asociaţi în 1787, continua să prospere; cu un an în urmă însă, el vânduse jumătate din acţiunile pe care le deţinea, băgând banii într-o afacere mult mai hazardată.

Până acum, toate eforturile fuseseră sortite eşecului. Noul motor de pompare, proiectat de doi tineri ingineri din Redruth, fusese instalat şi toate laudele emise la adresa lui fuseseră confirmate. Însă la nivelul de 55 de metri - adâncimea maximă până la care reuşiseră să sape generaţiile anterioare - nu găseai altceva decât galerii epuizate; iar noile niveluri de 70 şi, respectiv, 90 de metri, la care se zbătuseră să ajungă, se dovediseră, la rândul lor, extrem de neproductive, oferind, în cel mai bun caz, o producţie săracă. Motorul putea funcţiona la randament maxim, dar tot avea nevoie de cărbune; iar atâta vreme cât lucrurile stăteau astfel, fiecare zi era un alt pas către clipa în care liniştea avea să se aştearnă peste vale, iar motorul urma să înceapă să ruginească.

Privind pe fereastră, îl văzu pe Ross traversând grădina în compania vărului şi partenerului său de afaceri, Francis. Discutau preocupaţi, însă Demelza înţelese că nu era vorba de vreo descoperire neaşteptată. Se întâmpla adesea să studieze chipul lui Ross în timp ce acesta venea spre casă.

Îl ridică în braţe pe Jeremy, care, în eforturile sale de a merge în picioare, ameninţa să smulgă cu totul faţa de masă. Cu el în braţe, merse la uşa de la intrare să îi întâmpine pe cei doi bărbaţi. O rafală de vânt îi ridică partea de jos a rochiei de muselină, cu dungi verzi.

Când ajunseră suficient de aproape, Francis spuse:

- Demelza, tu nu te maturizezi niciodată; arăţi ca la 17 ani. Nu aveam intenţia să trec astăzi pe aici, dar - la naiba! - aerul ăsta mă face să simt că am renăscut; cred că un ceai cu tine ar putea completa tratamentul.

- E prima dată când ieşi? întrebă ea. Sper că n-ai coborât în mină.

- E a doua oară. Și nu, n-am intrat. Ross a sondat din nou terenul de unul singur, după criteriile obișnuite privind succesul. Mi se pare mie că lui Jeremy îi dă un dinte nou. Parcă erau doar trei ultima oară când l-am văzut.

- Șapte! îl corectă Ross. Vezi că ai intrat pe teren minat!

Râseră cu toții și intrară în casă. Jeremy se asigură că în prima parte a întâlnirii toată atenția celor prezenți fu îndreptată asupra lui. Acum însă, doamna Gimlett veni să-l ia, și adulții rămaseră să discute în tihnă. Demelza, gâfâind ușor și cu un zuluf rebel ce-i venea în ochi, își turnă încă o ceașcă de ceai.

- Și chiar ești mai bine, Francis? Ți-a trecut febra de tot?

- A fost doar o gripă ca oricare alta, spuse Francis. Am avut-o toți, dar la mine a fost cel mai rău. Choake m-a stors de bani și m-a îndopat cu chinină, dar mi-am revenit în cele din urmă.

Ross se întinse, dezmorțindu-și picioarele lungi.

- De ce nu-l chemi pe Dwight Enys? E foarte bun, e la curent cu toate metodele noi și cunoaște cele mai recente metode de terapie.

Francis mormăi ceva printre dinți.

- Tom Choake s-a ocupat mereu de noi. Personal, consider că pungașii ăștia de medici sunt toți o apă și-un pământ. În tot cazul, prietenul nostru Enys are și el ceva probleme din cauza bătrânului John Ellery, din câte înțeleg.

- De ce, ce-a pățit?

- S-ar părea că a avut o durere de dinți, iar Enys i-a scos trei dinți, cu tot cu rădăcină, așa cum face el. Choake se mulțumește să smulgă coroana, după cum bine știți. De data asta însă, ceva n-a funcționat la metoda lui Dwight, iar lui Ellery nu i-a mai trecut durerea nici până acum.

- Mi s-a părut mie că Dwight era puțin agitat când a venit ieri, spuse Demelza.

- Prea pune toate eșecurile la inimă, comentă Ross. Asta trebuie să fie un mare dezavantaj în meseria lui.

- Este un dezavantaj în orice meserie, i-o întoarse Demelza, având grijă să nu-l privească în ochi.

Francis ridică o sprânceană, ironic. În scurta liniște care urmă, dar și pentru a o acoperi cumva, Demelza luă plicul de pe consola șemineului.

- Ross, am primit o invitație! Gândește-te numai, în vremurile astea... Ai primit și tu una, Francis? Presupun că va fi un eveniment în toată regula. Mă întreb dacă va trebui să avem o ținută de protocol. Elizabeth ce părere are?

- De la familia Trevaunance? se interesă Francis, în timp ce Ross citea invitația. Da, am primit și noi o înștiințare astăzi. Omul ăla a devenit excentric la bătrânețe. Cunoscându-l pe Sir John însă, aș crede că e ceva la mijloc, în nebunia lui...

- Ah, exclamă Demelza, exact la asta m-am gândit și eu!

- Ce să fie la mijloc? întrebă Ross, ridicând ochii din scrisoare.

Francis aruncă o privire spre Demelza, dar ea aștepta reacția lui. Atunci Francis râse și zise:

- Suntem răi, Ross, soția ta și cu mine. Nepoata lui Ray Penvenen, Caroline, e moștenitoarea de drept. Unwin Trevaunance o pândește de doi ani. Asta poate fi o ocazie numai bună pentru a anunța că a pus mâna pe pradă.

- Nu știam că fata s-a întors iar aici.

- S-a întors de la Oxfordshire, pare-mi-se, săptămâna trecută.

- Păi în cazul ăsta, interveni Demelza, dacă ar fi vorba despre un anunț de logodnă, nu ar fi mai potrivit oare ca domnul Penvenen să dea petrecerea? Eu credeam că așa se cade. Ross, mi-ai promis odată că o să-mi cumperi o carte despre etichetă, dar nu te-ai ținut de cuvânt!

- Las' că te porți mai bine fără ea! Prefer o nevastă care să se poarte natural, nu să fie îndoctrinată cu tot felul de norme de conduită născocite.

Francis spuse:

- În tot cazul, Ray Penvenen n-ar da niciodată vreo petrecere, nici măcar pentru a-și sărbători propria logodnă, așa că ăsta nu este un pretext care să descurajeze speculațiile...

- Voi mergeți, presupun, nu? întrebă Demelza.

- După cum am văzut-o eu înainte să plec azi după-masă, Elizabeth e pregătită de vizită.

- Sper că dacă ăștia doi au vreun gând să se combine, o s-o facă repede. Prezența îndelungată a Carolinei Penvenen prin preajmă îl poate tulbura pe Dwight. M-aș bucura s-o văd în siguranță alături de Unwin.

- Ultima dată când a venit, auzisem că ar fi ceva între ea și Enys. Mă gândesc însă că el e suficient de înțelept încât să nu se bage într-o încurcătură ca asta.

- Dacă mă întrebi pe mine, nici un bărbat nu e suficient de înțelept dacă femeia nu e suficient de înțeleaptă, spuse Demelza.

Ross ridică privirea amuzat și spuse:

- Ăsta e un comentariu răutăcios. Vorbești cumva din proprie experiență?

Întâlni privirea Demelzei.

- Chiar așa, Ross, din proprie experiență. Gândește-te numai cum și-ar pierde Sir Hugh Bodrugan capul după mine dacă i-aș permite.

Până nu deschisese gura, Ross nu prevăzuse răspunsul Demelzei, care putea viza însăși căsnicia lor. Și se bucură că ea dusese discuția în direcția potrivită. Cu doi ani în urmă, n-ar fi avut nici o îndoială în această privință. Dar nu se mai gândi la asta.

Pe la ora la care Francis și Ross coborau de la mină ca să meargă la ceai, George Warleggan descăleca de pe calul său în fața Casei Trenwith.

Privindu-l, n-ai fi bănuit nici o clipă că este nepotul unui fierar - prima generație din familia sa care primea o educație aleasă. Numai că tocmai hainele pe care le purta spuneau povestea pe care ar fi trebuit, de fapt, s-o ascundă. Nici un cavaler de provincie nu s-ar fi îmbrăcat atât de bine pentru o vizită de după-amiază, chiar dacă ar fi vrut să o impresioneze pe stăpâna casei, așa cum își propusese George.

După ce doamna Tabb îl conduse înăuntru și, ușor tulburată, plecă în căutarea doamnei Poldark, George începu să străbată holul cu pași mari, lovindu-și ușor cizma cu cravașa și studiind îndelung tablourile

predecesorilor familiei. Aici, sărăcia era diferită de cea pe care probabil o cunoscuse în Casa Nampara, la vreo cinci kilometri distanță. Poate că Francis și Elizabeth nu erau mai înstăriți decât verii lor; însă o casă frumoasă, construită în stil elisabetan, nu se degradează cu una-cu două, în câțiva ani. George studia fereastra aceea somptuoasă, cu sutele de ochiuri de sticlă, când auzi zgomot de pași și se întoarse să o vadă pe Elizabeth coborând treptele ușor, parcă plutind.

Văzându-l, ea încetini pasul și coborî ultimele trepte ezitând.

- Ei... George... când mi-a spus doamna Tabb, nu prea mi-a venit să cred...

- ... Că m-am aventurat într-adevăr până aici. Se aplecă să-i sărute mâna, curtenitor zicând: Treceam prin apropiere, așa că am venit să-i aduc finului meu un cadou de ziua lui. M-am gândit că măcar atât îmi va fi permis.

Încă ezitând, femeia luă obiectul pe care i-l întinse el.

- Dar ziua lui Geoffrey Charles e abia peste câteva luni...

- Mă refer la cea de anul trecut. E un cadou întârziat, nu unul anticipat.

- Și Francis...

- Dacă știe că sunt aici? Nu. Și dacă ar ști? Cu siguranță, rivalitatea asta copilărească durează de prea mult timp deja! Serios, Elizabeth, mă bucur atât de mult să te revăd! Atât de mult...

Ea îi zâmbi - fără să se îmbujoreze toată, așa cum s-ar fi întâmplat cu doar câțiva ani înainte, dar simțind totuși o căldură interioară în fața admirației lui. Nu știa cât de sincer era George în general, dar știa că de data asta e sincer. Se gândi că, de la ultima lor întâlnire, George devenise puțin mai îndesat, astfel încât, privindu-l, acum puteai să ghicești într-o câtva cum avea să arate la a doua tinerețe. Dar, indiferent cât de urât s-ar fi purtat cu Ross - lucru care ei îi displăcea profund - George fusese întotdeauna foarte corect față de Francis și desăvârșit de curtenitor față de ea.

În salonul de iarnă, ea desfăcu micul pachet adus de el și găsi acolo un ceas de aur. Tulburată și considerând

că gestul lui era din cale afară de generos, încercă să i-l returneze, însă el refuză categoric.

- Dacă crezi cumva că nu are vârsta necesară pentru așa ceva, păstrează-l în sertar pentru o vreme. Conflictul ăsta cu siguranță nu-l privește pe el. Până când va fi suficient de mare ca să-l poarte, probabil vom fi cu toții prieteni din nou.

- Eu, una, nu am nici un interes să întreținconflictul ăsta. În ultima vreme, ne ducem traiul în liniște aici și m-aș bucura de prezența tuturor celor care îmi sunt prieteni. Dar îl cunoști pe Francis la fel de bine ca mine. In ceea ce privește sentimentele sale, nu umblă cu jumătăți de măsură, iar dacă ar fi să intre pe ușă în clipa asta, relația asta, prietenia noastră, ar putea ajunge în cel mai mare impas de până acum.

- Cu alte cuvinte, ar încerca să mă dea afară în șuturi, spuse George ușor amuzat. Ei bine, deși cu siguranță mă vei considera excesiv de prevăzător, trebuie să-ți spun că mi-am lăsat servitorul de veghe pe movila de lângă Biserica Sawle. Dacă îl vede pe Francis venind, o să mă avertizeze din timp, așa că nu e cazul să te temi de o încăierare. Lăsă capul în jos și adăugă: M-aș fi gândit de două ori înainte să fac asta, dacă aș fi crezut vreo clipă că există riscul să mă consideri laș.

Elizabeth se așeză pe locul de la fereastră și privi pe geam la grădina de condimente. George o urmări cu atenție, ca și cum avea o afacere de negociat.

Elizabeth spuse:

- Înainte de orice altceva, vreau să-ți mulțumesc pentru bunăvoința de care ai dat dovadă față de părinții mei. Mama încă se simte rău, iar faptul că i-ai invitat la tine acasă...

- I-am rugat în mod expres să nu-ți spună acest lucru.

- Știu, mi-a spus tata. Dar, cu toate acestea, mi-a scris despre asta și despre amabilitatea cu care i-ai tratat cât au stat acolo.

- Lasă asta, n-am făcut nimic ieșit din comun. Am admirat-o întotdeauna pe mama ta și o consider foarte curajoasă, în ciuda necazurilor cu ochii. Mă întreb de ce nu-și vând casa să vină să locuiască aici, cu tine.

- Și eu... mă gândesc la asta uneori. Dar Francis nu crede că ar fi cea mai bună soluție...

Se opri.

George se așeză și își strânse între dinți capătul de argint al cravașei, apoi spuse:

- Elizabeth, nu mă aștept să dai dovadă de lipsă de loialitate față de opiniile lui Francis în raport cu mine și cu tot conflictul ăsta... Dar tu, *personal*, nu crezi că ar cam fi vremea să depășim momentul? Ce avem de câștigat din asta, oricare dintre noi? Francis își taie singur craca de sub picioare. Știi la fel de bine ca și mine că, dacă s-ar pune problema de răzbunare din partea mea, l-aș aduce la sapă de lemn de mâine. Știu că nu-i deloc plăcut să accepți acest lucru, dar ai vreo îndoială în privința asta?

- Nu am nici o îndoială, răspunse Elizabeth, îmbujorându-se toată.

- Eu chiar mi-aș dori să fie altfel. Și mi-aș dori să fac să fie altfel. Dar câtă vreme continuă vrajba... Mi-aș dori să mă ajuți să îi punem capăt.

Femeia slăbi zăvorul ferestrei și o deschise câțiva centimetri, cât să lase o adiere proaspătă să pătrundă în încăpere. Profilul ei era bine definit, ca o camee pe fondul cafeniu al draperiei.

- Mai întâi spui că n-o să-mi ceri să dau dovadă de lipsă de loialitate, iar apoi mă forțezi să fiu părtinitoare...

- Nu. Câtuși de puțin. Nu-ți cer decât să fii intermediar.

- Și chiar crezi că asta ar avea cine știe ce efect? George, știi la fel de bine ca mine cum gândește Francis. Crede că tu ai fost în spatele acuzațiilor aduse lui Ross, că ai...

- A, *Ross*...

Imediat ce rosti cuvintele, realiză că spusese ce nu trebuia. Cu toate acestea, continuă, făcând eforturi să nu-și trădeze resentimentele.

- Elizabeth, știu că ai o simpatie deosebită pentru Ross. Mi-aș dori și eu să mă bucur de aceeași simpatie din partea ta. Dar hai să-ți explic cum stau lucrurile! Eu și Ross nu ne-am putut suferi unul pe celălalt încă

de când eram pe băncile școlii. E... o chestie de substanță. Pur și simplu nu ne plăcem unul pe celălalt în mod deosebit. Dar, din partea mea, asta e tot. Pentru el, e o boală. El se aruncă cu capul înainte dintr-o nenorocire în alta și apoi dă vina pe mine pentru tot ce i se întâmplă!

Elizabeth se ridicase în picioare.

- Aș vrea să nu spui asta. Nu-i corect să-mi ceri să te ascult spunând aceste lucruri.

Ar fi putut să se ducă în celălalt capăt al încăperii, dar el nu se dădu din calea ei, iar ea se trezi la doi pași de el, fără posibilitatea de a ieși pe ușa de la terasă.

- Dar pe Ross nu-l asculți când își spune punctul de vedere? De ce ți se pare nedrept să asculți și versiunea mea? Hai să-ți spun eu care e situația lui și cum a găsit el de cuviință să se scoată!

Ea nu mai spuse nimic. Realizând că a trecut primul hop, George continuă:

- Ross e impulsiv, din cale-afară de arogant, nechibzuit... Nu-mi poți găsi mie vină pentru toate astea. De vină e faptul că s-a născut în puf, urmaș al unor generații de oameni cărora nu le-au lipsit niciodată banii. Dar nimeni nu trebuie să se poarte așa cum se poartă el. Acum patru ani a venit cu planul ăsta prost conceput cu topitoria de cupru în Cornwall. Acum dă vina pe mine pentru eșecul suferit, dar nu realizează că planul lui era sortit eșecului de la bun început. Apoi, când a ajuns să facă foamea, orgoliul l-a împiedicat să ceară ajutorul prietenilor; așa că, pe lângă toate datoriile pe care le avea deja, a mai semnat o poliță de o mie de lire sterline, cu camătă - tocmai ce a intrat pe mâna unchiului meu, de aceea știu -, la care Ross plătește dobândă încă de pe atunci. Și, ca și cum toate astea nu erau de ajuns, anul trecut a vândut jumătatea pe care o deținea din acțiunile unei mine profitabile și l-a convins pe Francis să i se alăture în acest parteneriat fără viitor care este Wheal Grace - o mină din care taică-su a extras tot ce se putea extrage încă de acum douăzeci de ani! Și când în cele din urmă va ajunge la sapă de lemn și vă va trage și pe voi după el, cu siguranță o să mă învinovățească tot pe mine că i-am furat cuprul din pământ peste noapte!

În cele din urmă, femeia reuşi să scape şi se duse în celălalt capăt al camerei. Cu siguranţă, George exagera, prezentând lucrurile vădit în favoarea sa, dar adevărul putea fi undeva la mijloc, între versiunea lui şi cea a lui Francis. Nu-şi putuse explica niciodată prea bine ataşamentul pe care îl avea faţă de Ross, iar acum rebela din ea primise satisfacţia de a vedea lucrurile şi din cealaltă perspectivă.

George nu veni după ea. După vreun minut, spuse:

- Ştii, nu-i aşa, că eşti una dintre cele mai frumoase femei de pe teritoriul Angliei...

Ceasul de pe consola şemineului începu să bată ora cinci. Când termină, ea răspunse:

- Dacă ceea ce spui ar fi chiar şi numai pe jumătate adevărat, ar fi... drăguţ din partea ta. Dar, în condiţiile în care Francis nu-i de faţă, consider că e o dovadă de îndrăzneală. Din câte ştiu...

- Dacă adevărul este o dovadă de îndrăzneală, mi-l asum, replică George, netezindu-şi cu o mână vesta brodată, nu tocmai în largul său, dar fără a bate câtuşi de puţin în retragere, după care adăugă: Pentru că ăsta-i adevărul. Mă învârt destul de mult în înalta societate şi pot să te asigur că nici nu îmi dau cu presupusul şi nici nu încerc să te flatez. Întoarce-te! Priveşte-te în oglindă! Sau poate că te cunoşti prea bine ca să-ţi dai seama. Dar bărbaţii îşi dau seama. Vreau să spun şi alţi bărbaţi, în afară de mine. Şi multe alte persoane, de ambele sexe, ar fi de aceeaşi părere, dacă ai ieşi mai mult, dacă ai fi mai dezinvoltă şi dacă ai fi văzută mai des. Chiar şi acum mai aud lumea zicând: „O mai ţii minte pe Elizabeth Poldark - Chynoweth, cum îi zicea înainte? Ei bine, *aia* femeie frumoasă! Mă întreb ce s-a ales de ea".

- Crezi că...

- Dacă... o întrerupse George. Dacă Francis m-ar lăsa, aş putea să îl ajut. Lasă-l să se joace cât vrea cu mina aia, dar, până la urmă, ea nu trebuie să fie principala lui preocupare. Mai demult, când am venit aici, am adus vorba despre nişte slujbe bine plătite. Astăzi i-aş putea obţine nominalizarea pentru două. Nu e nici o ruşine în asta. Întreabă-l pe pastor cum şi-a căpătat parohia

sau pe maior cum şi-a găsit armata, rugând un prieten să vorbească în numele lui la momentul oportun. Traiul ăsta nu e pentru tine! Sărăcia asta nu numai că nu e meritată, nu e necesară!

Elizabeth tăcea. Indiferent care era părerea ei în legătură cu complimentele lui George, acesta atinsese un punct sensibil. Avea 28 de ani acum, iar frumuseţea ei nu era o resursă inepuizabilă. Putea număra pe degetele de la o mână ieşirile în societate de după aniversarea a 25 de ani.

- O, George, eşti foarte amabil! Crezi că eu nu ştiu asta? Cu atât mai mult cu cât îmi dau seama că tu nu ai nimic de câştigat. Eu...

- Ba din contră, o întrerupse el. Am numai de câştigat.

- Nu prea ştiu ce să spun... Le-ai făcut o grămadă de favoruri şi părinţilor mei, fiului meu, iar acum eşti dispus să-i faci şi lui Francis, dacă el acceptă. Mi-aş dori să văd odată încheiat tot conflictul ăsta, chiar mi-aş dori. Dar oare nu te amăgeşti singur sugerând că e un lucru fără importanţă? Nimic nu e atât de simplu pe cât încerci tu să-l prezinţi. Eu aş vrea să fie aşa cum spui. Aş fi suficient de bucuroasă chiar şi numai dacă am putea reînnoda prietenia noastră.

Bărbatul veni lângă şemineu.

- Şi vei face ce ţine de tine pentru a o reînnoda?

- Eu, da, dacă şi tu faci ce depinde de tine.

- Cum?

- Să ne ajuţi să-l convingem pe Ross că nu ai nimic de împărţit cu el.

- Ross nu e problema mea.

- Nu, dar Francis este acum partenerul lui Ross. Nu-l poţi calma doar pe unul şi pe celălalt nu.

George privi in jos, la vârful cravaşei. Poate că nu dorea ca ea să-i vadă privirea în acele momente.

- Îmi atribui puteri supranaturale. Ce vrei să fac?

- Dacă tu faci tot ce poţi, voi face şi eu tot ce-mi stă în putinţă.

- Sper că mă pot baza pe tine să respecţi înţelegerea.

- Da, sigur.

Făcu o plecăciune deasupra mâinii ei, iar de data asta chiar o sărută, cu o atitudine protocolară oarecum desuetă, dar prin care, cu toate acestea, transmise exact mesajul pe care dorise să îl transmită.

– Te rog, nu te deranja să mă conduci, spuse el. Calul meu mă aşteaptă la uşă.

Părăsi încăperea, închizând uşa după el, şi traversă holul mare şi pustiu. Vântul bătea printr-o fereastră care nu fusese închisă bine, făcând-o să zornăie. Când ajunse la uşa de la intrare, mătuşa Agatha ieşi din salonaş şi se îndreptă cu paşi nesiguri în direcţia lui. El făcu tot posibilul să nu fie văzut, dar, deşi bătrâna era aproape surdă, cu vederea stătea destul de bine.

– Ei, poftim! Dacă ăsta nu e George Warleggan, înseamnă că am luat-o razna! Nu mai bolborosi acolo! Oamenii fac mereu aşa. Sunt ani buni de când nu ţi-a mai călcat piciorul pe la noi pe-acasă, pot să jur. Ai obrazul prea fin pentru noi în ultima vreme, aşa-i?

George zâmbi şi se aplecă peste mâna ofilită.

– Te salut, scorpie bătrână! Viermii s-or fi săturat aşteptându-te. Nu-i deloc o plăcere să vezi că oamenii intră în descompunere cât încă mai sunt printre noi.

– Mda... eşti prea fin pentru noi ăştia, presupun, spuse Agatha, punând o mână uscăţivă şi tremurândă peste cealaltă, cu care se sprijinea în baston. Ia te uită la vesta aia! Îmi aduc aminte când erai un puşti, George, nu mai mare decât e Geoffrey Charles acum. Şi ce te mai fâstâceai când ai venit aici pentru prima dată! Acum s-a schimbat treaba...

George zâmbi şi dădu din cap, încuviinţând.

– Ar trebui să se dea o lege să fie otrăvite babele. Sau sufocate cu o pernă... Nici n-ar dura prea mult. Dacă ai fi ultima din neamul Poldark, aş face-o cu mâna mea. Dar nici o grijă! Strănepoţii tăi îşi sapă singuri groapa. Nu mai e mult până atunci.

O picătură de apă se scurse din ochiul mătuşii Agatha şi alunecă diagonal, pe unul dintre ridurile care îi brăzdau obrazul. Nu era vreun semn de emoţie, pur şi simplu aşa i se întâmpla din când în când.

- Ai fost de când te știu prietenul lui Francis, niciodată al lui Ross, din câte îmi amintesc. Ce spui? Vai, ce emoții ai avut atunci, prima dată... Și abia îți dăduseră tuleiele. Iar Charles spunea: Ce-a mai adus băiatul de la școală de data asta? Ei bine, vremurile s-au schimbat. Țin minte anii ăia când nu reușeai să ajungi călare din Truro, cu toate podoabele alea pe tine, fără să fii prădat de vreun tâlhar la drumul mare sau de vreun miner nevoiaș. L-ai văzut pe Francis?

- Am văzut-o pe Elizabeth, spuse George, aplecându-se din nou. Îmi aduci aminte de lucruri de mult uitate, hârcă bătrână. Ia mai bine mori odată, ca să se aștearnă uitarea și peste tine!

- La revedere, spuse mătușa Agatha. Mai treci pe aici și rămâi la masă. În ultima vreme ne cam lipsește compania, ceea ce nu-i deloc obișnuit.

capitolul 2

Francis ajunse acasă chiar înainte de ora șase. O găsi pe Elizabeth stând lângă fereastră, brodând o husă de scaun, iar pe mătușa Agatha stând ghemuită deasupra focului minuscul.

- Ooo, ce cald e aici! Se duse întins la una din ferestre și o deschise. Babo, serios, mai bine ai sta în pat decât să-ți chinui oasele bătrâne acolo.

Însă nu spuse aceste lucruri pe un ton lipsit de respect.

Mătușa Agatha îl privi mijind ochii și spuse:

- Numai ce l-ai ratat pe musafirul nostru, Francis. L-ai ratat la mustață, aș putea spune. Nu se întâmplă prea des să avem oaspeți în ultima vreme. Elizabeth, ar fi trebuit să-l inviți la masă.

Francis se uită la soția lui, iar aceasta deveni roșie ca focul, furioasă că bătrâna i-o luase înainte, dar și că îi păsa.

- George Warleggan a trecut pe aici.

- George? Felul în care Francis rosti cuvântul era mai mult decât grăitor. Te-ai văzut cu el?

- Da. N-a stat mult.

- Cred și eu că nu. Ce voia?

Elizabeth ridică din pământ ochii de culoare cenușie, care, în momente precum acesta, păreau mai candizi și mai naivi decât de obicei.

- Nu cred că voia ceva anume. A spus doar că i se pare inutilă continuarea acestui conflict.

- Acest conflict...

- Unde mai pui că a fost și foarte cordial, interveni în discuție mătușa Agatha. Averea i-a cizelat și manierele, pare-mi-se. Cam ca pe vremuri, când un bărbat îngenunchea în fața ta...

- Mă întreb dacă știa că stăteam cu spatele.

Elizabeth continuă să brodeze.

- A spus că voi doi ați fost prieteni din copilărie și de aceea nu-și dorește ca relația dintre voi să rămână la fel de rece. Mi-a spus că nu are câtuși de puțin intenția să se amestece în treburile tale sau ale lui Ross, singura lui dorință fiind aceea de a ne ajuta să ne bucurăm mai mult de viață.

- După cum vorbești, se vede treaba că ți-ai învățat bine lecția.

Degetele lui Elizabeth tremurară nesigur pe coșulețul de lucru manual, în timp ce alegea o altă culoare.

- Asta a spus el. Poți să accepți sau să refuzi - faci cum dorești, Francis.

Mătușa Agatha spuse:

- Îmi aduc aminte că prima dată când l-ai adus aici era în anul cu scandalul Du Barry sau în anul imediat următor. Era un puști voinic, dar sprinten. Și hainele în care îl trimiteau aici! Numai catifele și mătăsuri, se vedea că maică-sa n-are gust. Iar el avea privirea aia de vițel rătăcit, care nu mai știe drumul înapoi către grajd.

- Are o limbă tare dulce și alunecoasă, comentă Francis, și un mod al naibii de convingător de a pune problema. O știu pe pielea mea. Și crede el că noi vom avea o viață mai bună datorită mărinimiei cu care ne oferă prietenia? Nu cred că lingușelile lui te pot convinge de asta!

- Pot să trag și singură concluzii, să știi, răspunse Elizabeth. Deși pot să-mi imaginez că, dacă n-ar fi fost

indulgența lui în problema ipotecilor, n-am mai avea nici un fel de viață!

Francis își mușcă degetul mare, dus pe gânduri.

- Adevărul este că nu înțeleg de ce este atât de indulgent. Nu-i stă în fire. Acum, că am încheiat un parteneriat cu Ross... Tocmai de aceea aventura cu Wheal Grace este pe numele lui Geoffrey Charles. Cu toate astea, George n-a făcut nici o mișcare.

- Decât către împăcare, îi aminti Elizabeth.

Francis se duse la fereastra deschisă și lăsă aerul rece să-i adie pe obraz.

- Nu pot să nu mă gândesc că ție îți datorez indulgența asta.

- Mie?! Bine, dar e absurd! Serios, Francis...

- Absurd? Ba din contră, departe de asta. George îți face ochi dulci de ani întregi. Nu l-am crezut niciodată suficient de uman încât să lase vreun sentiment de afecțiune să stea în calea scopurilor lui de afaceri, dar în lipsa unei explicații mai bune...

Elizabeth se ridică în picioare.

- Eu sper să găsești o explicație mai bună. Eu plec să-i citesc povești lui Geoffrey Charles.

Când trecu pe lângă Francis, acesta o prinse de braț. Relația dintre ei fusese mai apropiată în ultimii doi ani, deși nu fusese niciodată afectuoasă. Îi spuse:

- Oricât ne-am contrazice, eu cred că venirea lui aici, astăzi, are un motiv destul de clar. Orice ai crede tu că simte pentru mine, și orice aș crede eu că simte pentru tine, nu există loc de îndoială cu privire la sentimentele lui față de Ross. Dacă împrietenindu-se cu noi poate impune o nouă graniță între noi și Ross, cu siguranță își va fi atins scopul. Vrei să-l lași să facă asta?

Elizabeth tăcu timp de câteva clipe. Apoi spuse:

- Nu.

- Nici eu.

Acestea fiind zise, slăbi strânsoarea, iar femeia ieși cu pași rari.

Mătușa Agatha spuse:

- Ar fi trebuit să-l inviți la masă. Întâmplarea face să avem o grămadă de mâncare. Dar nu mai e ca atunci

când trăia Charles. Mi-e tare dor de taică-tu, băiete! A fost ultimul din neam care a ştiut cum să-şi întreţină musafirii cu rafinament, aşa cum se cuvine.

În drum spre casă, la răspântia Bargus, unde se afla spânzurătoarea, George se întâlni cu Dwight Enys, care venea dinspre Goon Prince. Dwight ar fi salutat şi şi-ar fi văzut de drum, însă George se opri, iar cei doi cai rămaseră unul lângă celălalt.

- Ei, doctore Enys, obligaţiile meseriei te poartă departe, aşa-i? Niciodată prin Truro, presupun?

- Mai rar, dar ajung şi prin Truro.

- Şi când ajungi pe acolo nu te aventurezi până la familia Warleggan.

Dwight trase de timp prefăcându-se că îşi linişteşte calul, pentru a se putea gândi la un răspuns. Hotărî să fie sincer.

- Întotdeauna m-am bucurat de prietenia familiei dumneavoastră, domnule Warleggan, şi pot să vă asigur că am acelaşi sentiment de prietenie faţă de dumneavoastră; însă familia Poldark din Nampara sunt prietenii mei în primul rând. Locuiesc la marginea moşiei lor, lucrez printre oamenii lor din mină, mănânc la masa lor şi mă bucur de încrederea lor. Aşa stând lucrurile, mi se pare mai chibzuit să nu încerc să mă am bine cu ambele lumi.

George nu mişcă nici un muşchi, dar ochii lui studiară atent haina de catifea ponosită şi nasturii suflaţi cu aur.

- Şi sunt oare astea două lumi atât de divizate încât un bărbat independent nu poate trece dintr-una în alta, după cum îi dictează liberul-arbitru?

- Eu aşa am considerat, răspunse Dwight.

Chipul lui George se întunecă.

- În unele cazuri, limba ascuţită a bărbaţilor o depăşeşte pe cea a femeilor. Şi altfel? Afacerile dumitale prosperă?

- Merg destul de bine, mulţumesc.

- Săptămâna trecută am trecut pe la familia Penvenen - înţeleg că eşti medicul lor permanent acum.

- Domnul Penvenen are o stare de sănătate foarte bună. Nu-l văd prea des.

- Mi s-a spus că nepoata lui s-a întors.

- Într-adevăr.

- Din câte înțeleg, i-ai făcut nu știu ce operație ingenioasă la gât și i-ai salvat viața.

- Cred că și în cazul ăsta bărbații au o limbă mai ascuțită decât femeile.

George nu aprecie prea tare faptul că i se răspundea cu propriile lui cuvinte. Începu să aibă un sentiment de antipatie crescândă față de tânărul Enys, care îi răspundea fără menajamente și nu se deranja câtuși de puțin să-și ascundă simpatiile. George nu își irosea timpul în compania unor persoane care nu dădeau doi bani pe acordul sau pe dezaprobarea lui.

- În ceea ce mă privește, spuse el, n-am pic de încredere în doctori sau spițeri. Consider că omoară cam tot atâția oameni câți reușesc să vindece. Familia mea are norocul de a nu se fi șubrezit încă, așa cum s-a întâmplat cu multe din familiile vechi.

Acestea fiind zise, George mână calul mai departe, urmat de servitorul lui. Dwight rămase să privească lung în urma sa, după care trase de hățurile calului și își continuă drumul. Că insultase o persoană influentă știa deja. Ce-i drept, în profesia lui, ar fi preferat să fie altfel, dar își alesese cu multă vreme în urmă tabăra de prieteni. Altul era motivul lui de îngrijorare.

„Mi s-a spus că nepoata lui s-a întors", spusese George. Dacă era adevărat că se întorsese Caroline Penvenen, toată liniștea lui sufletească se dusese de râpă.

Dwight avea treabă în Sawle; și, în timp ce își mâna calul coborând pe poteca îngustă și alunecoasă către hala de pește de la baza dealului, auzi un huruit în spatele lui și văzu că Rosina Hoblyn căzuse pe pietre. Fata căra o găleată cu apă. Doctorul legă hățurile calului de un stâlp și alergă să o ajute să se ridice. Dar nu reuși să o pună pe picioare. Toate încercările sale de a afla motivul pentru care Rosina, la cei nouăsprezece ani ai ei, șchiopăta atât de tare când mergea fuseseră anihilate din start de familia ei, care părea să se teamă de acest

subiect. Acum, chipul ei frumos şi tras era alb de durere, iar el trebuia să o ridice în picioare.

- Genunchiul meu e de vină, domnule. O să-şi revină imediat. Uneori păţesc aşa şi nu pot să-l mişc deloc. Vă mulţumesc.

Sora ei mai mică, Parthesia, ieşi din casă ţopăind, recuperă găleata, făcu o plecăciune în faţa doctorului şi întinse braţul să o ajute pe Rosina.

- Nu, nu încă, spuse ea. Dacă mai aştept puţin, o să îşi revină, îi explică ea doctorului.

După câteva minute, reuşiră să o ducă în casă. Dwight se bucură că Jacka, tatăl fetelor, nu era prin preajmă, pentru că nu ştiai niciodată în ce toane e.

Cu o expresie gravă pe chip, Dwight respinse împotrivirile Rosinei şi ale doamnei Hoblyn, care insistau că nu e nimic serios, că dacă stă pe masă şi îşi leagănă piciorul o să treacă de la sine, şi se aplecă să examineze genunchiul, temându-se oarecum să nu descopere cine ştie ce afecţiune a ganglionilor limfatici. Dar nu descoperi nimic de genul acesta. Genunchiul era umflat, firesţe, şi puţin roşu, dar pielea nu era lucioasă sau caldă la atingere.

- Şi spui că necazurile astea au început acum opt ani?
- Da, domnule, cam aşa.
- Şi doare tot timpul?
- Nu, domnule, numai când se înţepeneşte, ca acum.
- Şi ai aceleaşi probleme şi cu şoldul?
- Nu, domnule, cu ăla nu am probleme.
- Ai avut vreodată vreo scurgere de lichid de la genunchi?
- Nu, domnule. E ca şi cum cineva ar întoarce cheia şi l-ar bloca, spuse Rosina, trăgându-şi fusta în jos.
- Te-a mai văzut vreun medic până acum?

Dwight avu senzaţia că femeile schimbau priviri pe la spatele lui. Rosina răspunse:

- Da, domnule, când s-a întâmplat prima dată, în '84. Dar am fost la domnul Nye, iar el a murit între timp.
- Şi ce-a spus?
- N-a spus nimic, se grăbi doamna Hoblyn să intervină. N-avea nici o idee despre ce ar putea fi vorba.

Atitudinea generală a întregii case era atât de evident descurajantă, încât Dwight îi recomandă fetei să-şi pună o compresă rece şi spuse că va reveni să o vadă în săptămâna următoare, după ce îi va trece durerea. Când ieşi din casă, aproape că se înserase, iar el încă nu făcuse cea mai neplăcută vizită a zilei.

La poalele dealului, se vedea un triunghi verde şi neted de iarbă şi buruieni, înainte de a ajunge la prundiş, iar într-o parte erau hale de peşte, cu nişte căsuţe şi barăci construite deasupra. Ca să ajungi la ele, aveai de traversat un pod îngust şi arcuit. Dwight rămase pe loc câteva clipe, privind în largul mării. Vântul se înteţea, iar falezele din depărtare abia dacă se distingeau în amurgul care se lăsa. Încă se puteau deslueşi fâlcile sumbre ale golfului îngust. Un bătrân mânuia stângaci o plasă deasupra uneia dintre bărci. În spatele hanului, pescăruşii se băteau pe un cap de peşte. La una din ferestre, pâlpâia o candelă.

Dwight îşi imaginâ că aude vocile şoptite ale sătenilor peste iureşul valurilor.

- Şi ia zi, ai auzit de John James Ellery? Avea o durere de dinţi, atâta tot. S-a dus la doctor, în Mingoose, iar doctorul i-a scos trei dinţi. De atunci, John James se zbate întruna de durere şi ar vrea să moară. Eu l-aş ocoli de departe dacă aş fi bolnav!

Dwight se întoarse să plece. În momentul acela, un bărbat veni uşor din spatele hanului, părând că vrea să-l evite. Însă Dwight se opri, iar bărbatul se opri şi el. Era Charlie Kempthorne, pe care Dwight îl vindecase de plămân negru, şi care îi făcea ochi dulci Rosinei Hoblyn, cu toate că era un văduv la vreo patruzeci şi ceva de ani, cu doi copii, iar ea nu avea decât nouăsprezece ani.

- Cam târzie oră de plimbare, domnule, nu-i aşa? Într-o seară ca asta nu ţi-ai dori să fii în altă parte decât acasă, lângă sobă - asta dacă ai norocul să ai o sobă lângă care să stai.

- Exact asta voiam să-ţi spun eu ţie.

Kempthorne zâmbi larg şi tuşi.

- Există treburi care se fac cel mai bine pe înserat, dacă mă înţelegeţi. Când vameşii nu stau cu ochii pe tine.

- Dacă aş lucra la vamă, tocmai la lăsarea serii aş fi cel mai ocupat.

- A, păi şi lor le place să stea la gura sobei, ca tuturor oamenilor cu cap.

Pe chipul lui Charlie se citi o urmă de stânjeneală când trecu pe lângă doctor.

Phoebe Ellery îi deschise uşa lui Dwight şi îl conduse la etaj. Ca să ajungi în camera lui John James Ellery, urcai pe o scară de lemn din camera de dedesubt, unde erau aşezate de-a valma saci de cartofi, plase de pescuit, vâsle şi plute. Era imposibil să stai în picioare în dormitor, iar în seara aceasta focul tocmai fusese aprins pentru a goni noaptea acaparatoare. Mare parte din sticla ferestrei dispăruse, iar vântul pătrundea înăuntru, smulgând pânza de sac şi aducând cu el stropi de ploaie. Un motan mare, negru cu alb, umbla de colo-colo prin cameră, fără să stea o clipă locului, proiectându-şi propriile umbre întunecate şi ameninţătoare. Bolnavul avea faţa înfofolită într-o cârpă veche şi bolborosea întruna: „Doamne, ai milă de mine, Doamne, fie-ţi milă!"

Phoebe rămase în pragul uşii, urmărindu-l pe Dwight cu o privire neînduplecată, plină de reproş.

- O să fie mai bine cât de curând, spuse ea. Durerea îl ţine vreo oră, după care trece şi îl mai lasă liniştit o vreme...

Dwight nu prea avea ce să facă, dar rămase acolo o jumătate de oră, îi administră laudanum şi ascultă valurile ce se spărgeau zgomotos la ţărm. Până la plecarea lui, criza trecuse.

Era o noapte sălbatică, iar Dwight o petrecu într-o continuă agitaţie, pierdut în sentimentul propriului eşec şi al inutilităţii profesiei sale.

capitolul 3

Ross şi Demelza ajunseră printre ultimii la casa Trevaunance în seara de 24 mai, după ce se văzuseră obligaţi să împrumute un cal de la Francis, care mai avea trei în grajdurile sale. Când urcară la etaj, un grup

de vreo douăzeci de persoane vorbeau şi râdeau în salonul cel mare. Demelza avu nevoie de o jumătate de oră să se schimbe, iar Ross, care nu prea avea mare lucru de făcut în răstimpul ăsta, citi ultimul număr din *Sherborne Mercury*[1], care fusese lăsat cu bunăvoinţă în dormitor.

Franţa era în plin război cu Austria. Cu doar trei săptămâni în urmă izbucnise în sfârşit revolta. Ziarul scria că M. Robespierre se împotrivise mişcării populare şi demisionase din funcţia de procuror public, însă ceilalţi erau susţinători înfocaţi ai războiului. O armată numeroasă invadase deja Belgia. În orice moment era posibilă o confruntare cu trupele austriece. Şi cu poziţia noastră cum rămânea? Domnul Pitt putea să estimeze 15 ani de pace, aşa cum făcuse şi în martie. Profeţiile nu costau nimic. Însă când ele erau acompaniate de micşorări suplimentare ale armatei noastre deja minuscule şi ale flotei şi aşa extrem de reduse ca număr, pericolul în raport cu siguranţa şi supravieţuirea noastră era cât se poate de limpede.

Ross era atât de adâncit în gânduri, încât nu auzi primele cuvinte ale Demelzei, iar aceasta se văzu nevoită să le repete, înainte ca el să ridice privirea.

Ridicându-se în picioare, Ross realiză că farmecul şi puterea de atracţie ale soţiei sale nu fuseseră cu nimic diminuate după trei ani în care se zbătuseră la limita sărăciei. Dacă uneori aceste însuşiri se mai ascundeau sub masca zilnică a muncii şi a rutinei, acest lucru nu făcea decât să le pună şi mai mult în valoare în momentul în care ieşeau la suprafaţă. În astfel de momente, Ross devenea brusc conştient de calităţile care o făceau atât de [illegible] pe soţia sa în ochii multor bărbaţi.

Mergând să-i deschidă uşa, el spuse:

— Mai ai şi acum teama aceea de a ieşi în societate, [illegible]?

— Acum nu mai reuşesc să-mi dau seama [illegible] sau nu.

[1] Ziar regional publicat în localitatea Sherborne din comitatul Dorset, Marea Britanie. Primul număr a apărut în anul [illegible], publicaţia ajungând să fie extrem de influentă, acoperind şi distribuţia ei depăşind graniţele comitatului Dorset. (n.tr.)

– În primele zece minute îmi tremură genunchii, răspunse femeia. Din fericire, acea parte a corpului meu este foarte bine acoperită.

Ross râse şi spuse:

– Ştiu care e leacul pentru asta.

– Care?

– Nişte vin de Porto.

– Da, de multe ori este. Dar mai sunt şi altele.

– Cum ar fi...?

Ea ridică din umerii goi, într-un uşor gest de ezitare.

– Cum ar fi să ştiu că oamenii din jur au încredere în mine.

– Printre oamenii din jur mă număr şi eu?

– În primul rând tu.

El se aplecă uşor şi o sărută pe gât, în locul acela delicat, chiar pe claviculă.

– Pot să-ţi ofer acea încredere acum?

– Mulţumesc, Ross.

El o sărută din nou, iar ea ridică mâna pentru a-i netezi părul de lângă ureche.

– Încă mai simţi ceva pentru mine?

El se uită la ea uimit, privind intens în ochii ei şi zicând:

– Dumnezeule mare, ar trebui să ştii asta!

– Da, Ross, aşa este, dar sunt sentimente şi sentimente. Eu te întreb anume despre *acele* sentimente.

– Ţi-ai propus cumva să mă implici într-o dispută filosofică cu toţi iubiţii care aşteaptă să flirteze cu tine jos?

– Nu sunt iubiţii mei. În plus, nu cred că va fi nici o... dispută, cum îi spui tu.

Femeia puse mâna pe uşă.

– Demelza..., o opri el.

– Da.

– Dacă vorbim de două tipuri de sentimente, eu nu cred că poţi să le pui în compartimente diferite, pentru că unele sunt o parte integrantă din celelalte şi, astfel, sunt inseparabile. Ar trebui să ştii deja că eu te iubesc. De ce alte dovezi mai ai nevoie?

Femeia zâmbi pieziş, dar cu mai multă căldură.

Nu vreau decât să mi se spună mai des.

- Acum ţi s-a spus. Contează atât de mult?

- Da, contează foarte mult.

- O să-mi notez să fac asta în fiecare zi de miercuri şi de sâmbătă pe viitor.

- Duminica e o zi mai potrivită. E genul de lucru care sună bine într-o zi de duminică.

Coborârâ, aşadar, într-o stare de spirit destul de veselă şi îi găsirâ acolo pe toţi vecinii lor - pe mai tinerii Treneglos, pe familia Bodrugan, pe doctorul Choake şi pe soţia lui, şi, desigur, pe familia Penvenen.

Şi pe George Warleggan.

Era o gafă colosală din partea familiei Trevaunance să îi invite pe George şi pe Ross la aceeaşi petrecere. Dar acum, că se întâmplase, n-aveau încotro, erau nevoiţi să treacă şi prin asta. Zvonurile exageraseră mult conflictul dintre ei pe parcursul anului anterior, făcându-l să capete proporţii vaste, copleşitoare. Iar prezenţa lor aici, împreună, în această seară, nu făcea decât să adauge niscaiva sare şi piper la masa acelora care nu erau în mod special preocupaţi de rezultatul conflictului.

Însă George nu oferi nici un prilej de ceartă, iar pentru o vreme evită orice fel de contact cu familia Poldark. Indiferent ce alte beneficii îţi aducea sau nu experienţa de a fi fost aruncat pe scări, cu siguranţă te făcea cel puţin să-ţi respecţi fizic adversarul.

La cină, Ross se văzu aşezat aproape de capătul mesei, cu Lady Constance Bodrugan în partea dreaptă, Elizabeth în stânga, iar Caroline Penvenen în faţă.

Auzise atât de multe despre Caroline, încât ar fi fost ciudat dacă ea ar fi corespuns aşteptărilor lui. După cum o vedea el, nu avea nici frumuseţea lui Elizabeth, nici şarmul Demelzei. Însă prin vioiciunea ei ageră şi pătrunzătoare, Caroline reuşea imediat să capteze atenţia unui bărbat. Smaraldele din jurul gâtului ei alb ca laptele îi veneau de minune. În funcţie de felul în care cădea lumina, ele îşi schimbau brusc strălucirea, asemenea stăpânei lor - ba erau reci şi de nepătruns, ba vii şi sclipitoare. Înţelegea prea bine sentimentele lui Unwin Trevaunance, pe care îl bănuise întotdeauna că ar fi sensibil şi la alte influenţe, cu excepţia aurului. Lumea

era surprinsă de relația lor, pentru că părea tensionată în seara aceea. Caroline îl trata cu o politeţe distantă, și lumea își imagina că lucrurile vor sta altfel după căsătorie. Un bărbat nu are degeaba privirea aceea falnică și buza de jos răsfrântă.

Abia se așezaseră, când Sir John întrebă:

- Ross, ai cunoscut-o pe domnișoara Penvenen? Caroline, dumnealui este căpitanul Poldark.

Ross îi studie ochii cenușii-verzui, larg deschiși.

Domnișoara Penvenen înclină capul, încuviințând.

- Ne-am cunoscut în seara aceasta, John; cu toate că, de fapt, l-am mai întâlnit pe căpitanul Poldark - într-o situaţie oarecum diferită.

- Când a fost asta? se interesă Ross.

- O, n-aveaţi cum să mă remarcaţi. Era la procesul dumneavoastră de la Bodmin, când aţi fost acuzat - probabil vă amintiţi - de jefuirea a două vapoare. Eu făceam parte din public.

- Da, îmi amintesc destul de bine, răspunse Ross. Dar ideea de public te duce cu gândul la divertisment, iar eu, unul, nu cred că v-aţi distrat prea tare.

- Am văzut și mai rău. Vedeţi dumneavoastră, într-o piesă de teatru se știe că virtutea triumfă. Dar în viaţa reală omul tremură la un pas de nelegiuire și se teme de rezultat.

- Probabil aţi fost la procesul nepotrivit, domnișoară Penvenen. În cazul meu, virtutea a fost minimă spre inexistentă și n-a fost nici un triumf în achitarea mea - poate cel mult un triumf al nesocotinţei juriului. S-ar fi cuvenit mai degrabă să-l compătimiţi pe judecător.

Ochii lui Caroline sclipiră în timp ce adăugă:

- O, dar l-am compătimit, vă asigur. Am observat cât de abătut a fost constatând că nu vă poate pedepsi nicicum.

În prima parte a cinei, Ross s-a întreţinut cu Elizabeth. Plăcerea ei nu era cu nimic mai prejos decât a lui, lucru cât se poate de limpede pentru Demelza, care, având locul aproape de capătul opus al mesei, se afla între Sir Hugh Bodrugan - care avusese întotdeauna o preferinţă evidentă, posesivă, pentru compania

ei - şi căpitanul McNeil al regimentului Scots Greys[1]. McNeil era ofiţerul acela care mai fusese la un moment dat prin regiune, cu ceva ani în urmă, şi staţionase aici cu un regiment de cavalerie pentru a supraveghea agitaţia din zonele miniere şi pentru a combate contrabanda.

Indiferent care era părerea celorlalţi despre aşezarea musafirilor la masă, Malcolm McNeil nu avea reclamaţii. Şi-ar fi dorit numai ca Sir Hugh să nu fi fost atât de acaparator. Încercase în mod repetat să îi câştige atenţia doamnei Poldark şi de tot atâtea ori baronetul acela păros reuşise să îi zădărnicească eforturile. Prima ocazie adevărată se ivise atunci când Sir Hugh trebuise să taie o nouă bucată de friptură pentru doamna Frensham, sora lui Sir John, moment în care McNeil se grăbi să o întrebe pe Demelza dacă poate face acelaşi lucru pentru ea.

- Nu, mulţumesc, răspunse Demelza. Mă surprinde să vă întâlnesc aici, domnule căpitan McNeil. Aveam impresia că v-aţi întors în Scoţia, în sânul familiei.

- A, între timp m-am întors, o informă el, răsucindu-şi mustaţa impresionantă în timp ce o privea admirativ. Şi am fost şi peste ocean. Şi în Londra, şi în Windsor. Dar am căpătat o dragoste aparte pentru colţul ăsta de ţară - şi pentru unii dintre oamenii de aici -, iar când se iveşte ocazia să îi revizitez...

- Împreună cu cavaleria?

- Nu, fără cavalerie de data asta.

- Nici măcar un soldat?

- Nici unul în afară de mine, doamnă Poldark. Îmi pare rău să vă dezamăgesc. Am fost bolnav de febră şi, după aceea, întâlnindu-l pe Sir John la Londra, am fost invitat să stau aici pe durata concediului de boală.

Demelza îl privi cu bunăvoinţă şi spuse:

- Nu păreţi a fi bolnav, căpitane McNeil.

- Acum nici nu sunt, stimată doamnă. Daţi-mi voie să vă umplu paharul. Vin de Canare aţi băut?

---

[1] Royal Scots Greys - regiment de cavalerie al armatei britanice, activ în perioada 1678-1971 (n.tr.)

- Nu cunosc decât trei arome și nu e nici una dintre cele trei.

- Atunci vin de Canare trebuie să fie. În plus, am descoperit o plăcere aparte în a admira priveliștea deosebită a liniei de coastă - ca să nu mai spun că este și foarte sănătos...

- Nu căutați contrabandiști?

- Nu, doamnă Poldark. De data asta nu. De ce, încă mai sunt? Aveam impresia că i-am anihilat la ultima mea vizită.

- Și așa și este. Am fost cu toții foarte abătuți după ce ați plecat.

Scoțianul o privi tresărind și adăugă:

- Asta este o observație ce poate fi interpretată în două feluri.

Demelza aruncă o privire spre celălalt capăt al mesei și îl văzu pe Ross zâmbindu-i lui Elizabeth.

- Căpitane McNeil, n-aș fi crezut vreodată că m-ați lua drept contrabandist.

Râsul înfundat al lui McNeil, așa reținut cum îl considera el după standardele proprii, se dovedi suficient pentru a reduce restul mesenilor la tăcere timp de o secundă sau două.

Doamna Frensham spuse, zâmbind:

Dacă gluma aceea poate fi repetată, cred că nu se cade s-o țineți numai pentru dumneavoastră.

Demelza răspunse:

A, din partea mea nu era o glumă, stimată doamnă. Căpitanul McNeil mă asigura că de data asta nu a venit aici pentru a prinde contrabandiști, iar eu i-am spus că nu știu ce altceva se așteaptă să prindă prin părțile astea.

- Să fiu al naibii! tună Sir Hugh Bodrugan. Eu nu sunt de acord cu gluma asta.

Doamna Frensham spuse:

Căpitanul McNeil a fost în convalescență. Scopul prezenței sale aici, din câte m-a asigurat chiar dumnealui, este total inofensiv. Altminteri, ar fi trebuit să-i punem un paznic și să-l încuiem în camera sa.

- Sinceră să fiu, stimată doamnă, cred că ar trebui să faceţi asta numaidecât! spuse Demelza, replică la auzul căreia Sir Hugh şi căpitanul râseră din nou.

La capătul opus al mesei, Sir John Trevaunance făcu o remarcă denigratoare la adresa tânărului Dwight Enys, cu un scop mai mult decât evident. Ellery murise chiar în dimineaţa respectivă, iar Sir John era de părere că scandalul ar trebui să beneficieze de atenţie publică. Ellery, un bărbat zdravăn şi plin de energie la cei şaizeci de ani ai săi... Enys pătrunsese atât de adânc cu sonda în maxilar, încât rana nu mai reuşise să se vindece. Vechiul lui prieten, doctorul Choake avea să confirme ce spunea el acum... Ignoranţă şi delăsare. Dar Sir John constată că mişcarea lui nu fusese una inspirată, de vreme ce Caroline nu doar că se grăbi să-i ia apărarea doctorului Enys, dar găsi un aliat de nădejde în Ross Poldark, iar baronetul, spre nemulţumirea sa şi spre enervarea lui Unwin, se trezi prins la mijloc. Când îi fusese prezentată, Ross o găsise pe Caroline destul de obraznică; însă pentru moment erau de acord unul cu celălalt, iar la sfârşitul disputei era uşor de remarcat faptul că privirile lui Caroline îl cântăreau aprobator.

Elizabeth îi spuse în şoaptă lui Ross:

- E încântătoare, nu-i aşa?

- Remarcabilă. Frumuseţea modelează gustul.

- E adevărat ce se spune, nu crezi, că inima nu doreşte ceea ce ochiul nu admiră?

- O, fără îndoială. Ştii vreun caz concret care să demonstreze contrariul? În cazul meu, aşa a fost. Iar tu ar trebui să ştii asta.

- Eu ştiu foarte puţine lucruri despre tine, Ross. De câte ori ne-am întâlnit noi în cinci ani? Să fi fost douăsprezece ori cu totul?

Ross nu răspunse.

- Eu nu mă gândeam la ultimii cinci ani. Dar poate că aşa este. Înclin să-ţi dau dreptate, nici eu nu ştiu prea multe lucruri despre tine. Plus că te-ai schimbat atât de mult - ca structură interioară, vreau să spun...

- Serios? Spune-mi unde anume se vede cel mai clar deteriorarea asta.

- Acum îmi ceri de fapt asigurări că lucrurile nu stau chiar așa, nu? Poți să stai liniștită. Ești doar o altă Elizabeth, asta e tot. Exact opusul deteriorării. Dar surprinzătoare uneori. Acum înțeleg cât de tânără erai atunci când ai promis că te vei căsători cu mine.

Elizabeth întinse mâna după paharul ei cu vin, dar numai pentru a atinge cu degetele piciorul paharului.

- Ar fi trebuit să fiu suficient de matură ca să știu ce vreau cu adevărat.

Ceva din felul în care ea rosti cuvintele îl surprinse pe Ross. Emoția aceea bruscă din vocea ei suna a dispreț față de propria persoană. Ceea ce devie subit discuția lor de la tonul acela amabil, ușor frivol de până atunci.

El o privi, încercând să cântărească vorbele ei, și spuse prudent, pentru a-i oferi o cale de ieșire firească:

- Ei bine, hai să ne împăcăm cu ideea că erai încă tânără... Iar apoi ai crezut că am murit.

Elizabeth privi către celălalt capăt al mesei, unde Francis discuta cu Ruth Treneglos. Probabil emoția aceea o luase și pe ea prin surprindere. Sau poate realizase că ocolise prea des adevărul. Cu o voce perfect calmă, proaspătă, spuse:

- N-am crezut niciodată cu adevărat că ai murit. Am crezut că îl iubesc pe Francis mai mult.

- *Ai crezut* că îl iubești...

Ea încuviință din cap.

- Și apoi am descoperit că m-am înșelat.

- Când?

- La foarte scurt timp.

Rațiunea lui încă refuza să aprecieze la adevărata valoare turnura pe care o luase brusc conversația lor, dar undeva în interiorul lui inima bătea mai tare, ca și cum tocmai avusese o revelație. Erau douăzeci și ceva de oameni la masa asta, propria lui soție era angajată într-o discuție cu ofițerul acela de cavalerie cu mustață mare, în timp ce Sir Hugh, de cealaltă parte a ei, abia aștepta să intervină în discuția lor; George Warleggan, tăcut și concentrat în cea mai mare parte a timpului, deși din când în când își mai muta privirile din farfurie sau de la vecinii săi de masă pentru a studia părul, gura sau

mâinile lui Elizabeth. Era incredibil că Elizabeth alesese tocmai acest moment ca să-i facă asemenea confidenţe, după nouă ani întregi. Prea incredibil ca să fie adevărat!

- Ale naibii corciturile astea nenorocite care hoinăresc prin zonă! izbucni Lady Bodrugan cu năduf. Se tot înmulţesc şi se împerechează între ele în fel şi chip; din cauza lor este extrem de greu să îţi menţii şeptelul curat. Mare noroc ai, John, că te ocupi numai de vite. Ce rasă spuneaţi că e câinele dumneavoastră, domnişoară?

- Mops, răspunse Caroline. Cu un păr frumos, negru şi creţ, şi o feţişoară cafeniu-aurie, nu mai mare decât centrul acestei farfurii. Unwin îl tratează cu un respect şi o afecţiune *enorme*. Nu-i aşa, dragule?

- Respect, da, spuse Unwin, pentru că are dinţii ăia ai dracului de ascuţiţi!

Ross i se adresă lui Elizabeth:

- Încerci cumva să îmi joci o farsă?

Elizabeth zâmbi, cu o vioiciune subită, tensionată.

- O, cu siguranţă e o farsă, Ross. Dar una pe care mi-am jucat-o mie însămi. Nu ştiai? Mă întreb dacă chiar n-ai ghicit niciodată.

- *Să ghicesc...*

- Ei bine, dacă n-ai ghicit, ar fi fost mai elegant din partea ta să vii în întâmpinarea acestei confesiuni sincere. E oare o surpriză atât de mare ca o femeie care s-a răzgândit o dată să se răzgândească şi a doua oară? Ei bine, da, probabil că este, pentru că pentru mine a fost mereu o surpriză şi o sursă de umilinţe...

După un timp, care păru o eternitate, Ross spuse:

- Când am venit la tine, de primul Paşte, imediat după ce te-ai măritat, mi-ai spus destul de clar că nu-l iubeşti decât pe Francis şi că în gândurile tale nu mai este loc pentru altcineva.

- Oare atunci era momentul să-ţi spun ce simţeam? La doar câteva luni după căsătorie, când eram deja însărcinată cu Geoffrey Charles?

Ceva dispăru din dreptul lui Ross, un alt fel de mâncare apărând în loc. Indiferent care era scopul petrecerii, Sir John nu făcea economie de băutură, iar discuţiile din jurul mesei se purtau acum pe un ton mai ridicat

decât înainte. Cu toate acestea, Ross trebui să se lupte cu el însuși ca să nu se scoale de la masă și s-o ia la fugă. Faptul că Elizabeth își alesese tocmai acest moment... Doar dacă nu cumva prezența celor din jur îi dăduse curajul de a-i spune deschis, fără ocolișuri, ceea ce ar fi vrut ca el să afle de multă vreme... Iar dacă cu doar câteva minute în urmă nu reușise să găsească logica vorbelor ei, acum realiza că nu erau chiar atât de deplasate. Și cu fiecare secundă care trecea, senzația că totul se încadrează perfect în tiparul ultimilor nouă ani era tot mai acută.

– Și Francis? o întrebă. El știe?

– Am spus deja prea multe, Ross. Limba asta a mea slobodă! A fost un impuls de moment – cel mai bine e să uităm toate astea. Sau dacă nu uităm, măcar să nu ținem seama de ele. Despre ce vorbeam înainte?

Trei locuri mai încolo, chipul degajat al lui Francis, pe care liniile însufletite ale tinereții se ștergeau ușor într-un proces de îmbătrânire prea timpuriu... Ca și cum devenise tocmai atunci conștient de ceva, ridică privirea spre Ross, încruntă o sprânceană și făcu un semn cu ochiul.

Francis știuse tot timpul ăsta. Ross înțelegea asta acum. Francis știa de atâta vreme, încât izbucnirile sale timpurii de deziluzie și dezamăgire rămăseseră acum o simplă amintire. Cum gelozia lui se risipise de mult și probabil și iubirea lui odată cu ea, acum nu mai simțea nici un disconfort văzându-i pe Ross și pe Elizabeth împreună. Ieșirile lui de la început, enigmele comportamentului lui – toate acestea își găsiseră acum explicația. Iar acum, din punctul lui de vedere, toate acestea erau depășite, o parte a unei epoci preferabil uitate în această nouă era a toleranței și a bunei înțelegeri.

Poate tocmai de aceea îndrăznise Elizabeth să-i spună totul acum, se gândi Ross. Pentru că sentimentele *ei* se risipiseră și credea că și ale lui Ross erau uitate; adusese vorba despre asta ca o explicație, o scuză pentru ceea ce fusese în trecut, o scuză pe care i-o datora acum, când confesiunile nu mai reprezentau nici un fel de pericol pentru nici unul dintre cei implicați.

Elizabeth se întorsese să răspundă la o întrebare pusă de bărbatul din cealaltă parte a ei și trecu o clipă sau două până când Ross reuși să-i vadă chipul din nou. Nici atunci ea nu-i întâlni privirea, însă el realiză imediat din expresia ei - sau poate că știuse, de fapt, de la bun început - că pentru ea chestiunea nu era câtuși de puțin încheiată și nici nu presupunea că ar fi încheiată pentru el.

După ce doamnele ieșiră, bărbații avură la dispoziție o jumătate de oră pentru a-și savura vinul de Porto, după care cele două sexe se regrupară pentru ceai și cafea.

Ross mai avu o întâlnire cu Caroline Penvenen. Tocmai trecea pe lângă un salonaș micuț când auzi niște cuvinte pline de furie și recunoscu vocea lui Unwin Trevaunance. Apucase să mai facă doar câțiva pași când auzi în urma lui ușa trântindu-se cu putere și niște pași grăbiți îl prinseră din urmă în dreptul ușii salonului principal. Se dădu puțin înapoi, pentru a o lăsa pe Caroline să intre înaintea lui. Ea îi zâmbi trăgându-și sufletul, în ochii ei încă sclipind o emoție ce dispărea treptat.

Văzându-l pe punctul de a se îndepărta, ea spuse:

- Pot beneficia de compania dumneavoastră timp de câteva clipe?

- Atât cât veți dori.

Ea rămase lângă el, studiindu-i cu ochii mijiți pe cei prezenți. Ross realiză acum cât de înaltă și de grațioasă era.

- Mă încântă faptul că le sunteți loial prietenilor dumneavoastră, căpitane Poldark.

- Loial? Sper să fie așa. Dar vă referiți la...

- Mă refer la doctorul Enys. Pentru că trebuie să vă spun că și el vă era loial atunci când l-am cunoscut.

- Și când a fost asta?

- Înainte de procesul dumneavoastră, desigur. Era destul de înflăcărat atunci când vă lua apărarea.

În viața de zi cu zi, oamenii evitau să vorbească despre proces în prezența lui Ross. Nu era genul care să încurajeze astfel de familiarități. Dar fata aceasta nu părea să aibă asemenea ezitări. Vorbele ei puteau fi puse

fie pe seama unei lipse totale de discernământ şi sensibilitate, fie pe seama unui mod propriu de a percepe onestitatea, care nu accepta tabuuri. De vreme ce părea să-şi dorească să fie prietenoasă, Ross alese varianta că era binevoitoare.

- Trebuie să înţeleg din asta că i-aţi dat motive să mă apere?

- O, da, desigur. Dacă vrei să descoperi adevăratele sentimente ale unui bărbat, întotdeauna cea mai bună cale este să-l provoci.

- Şi astea sunt tacticile pe care le aplicaţi acum, domnişoară Penvenen?

Ea zâmbi încântător zicând:

- Ar fi o dovadă de îngâmfare din partea mea să-mi imaginez că pot.

- O să rămâneţi la unchiul dumneavoastră pe perioada verii?

- Depinde. În octombrie voi împlini 21 de ani - după care voi fi propria mea stăpână. Mă aşteaptă o perioadă îndelungată şi plină de provocări.

- Poate până atunci vă veţi căsători.

- Bine, dar asta nu înseamnă doar că voi schimba un tutore cu un altul?

- Presupunând că vă veţi privi soţul din perspectiva asta.

- De vreme ce n-am avut niciodată un soţ, nu mă pot pronunţa. Dar, după ce am văzut atâţia prin jur, nu mi se pare o descriere ofensatoare.

- Măcar pentru unchiul dumneavoastră şi tot e ofensatoare.

Caroline râse şi adăugă:

- Dar de ce? El m-a întreţinut. Nu asta face un tutore? Nu am avut zăbrele la ferestre - poate doar zăbrelele invizibile ale convenţionalismului şi ale dezaprobării. Dar îmi imaginez că mi-ar plăcea să mă bucur de libertate o vreme.

În timp ce discutau, Unwin trecu pe lângă ei spumegând de furie, iar Caroline continuă să îl ţină de vorbă pe Ross cât timp celălalt bărbat rămase în încăpere. Perfect conştient de faptul că era folosit, dar în acelaşi

timp amuzat de situație, Ross se gândi că speranța lui de a-i vedea căsătoriți curând nu părea să aibă șanse de izbândă.

Iar situația se înrăutăți și mai mult atunci când Unwin dispăru și nu mai fu văzut în seara aceea. Cei prezenți jucară cărți până la miezul nopții, dar faptul că existase o ceartă la tânărul cuplu era evident dacă te uitai la chipul posac al lui Ray Penvenen; iar toată această situație aruncă o umbră de dezamăgire peste ultima parte a serii.

Tocmai când petrecerea era pe punctul de a se încheia, George Warleggan se trezi dintr-odată singur cu Francis și profită imediat de ocazie pentru a-i vorbi.

- Seara bună și ție! Pot spune că mă bucur să te revăd după atâta timp.

Francis îl privi îndelung.

- Îmi pare rău că nu pot spune același lucru, George.

- Dacă așa stau lucrurile, mie îmi pare rău! N-ar trebui să fie așa.

- Uite, aici nu suntem de acord. Eu am ales cu multă vreme în urmă. Prefer să-mi păstrez mâinile curate.

Chipul lui George se întunecă.

- Dușmănia asta fără sens... De la vărul tău am ajuns să nu mai am pretenții la rațiune...

- Ei bine, dacă asta numești tu rațiune, nu te aștepta la așa ceva nici din partea mea!

Dacă George chiar sperase sincer la o apropiere, speranțele lui nu supraviețuiră acestui moment. Se întoarse să plece și se trezi față în față cu Ross.

Urmă un moment de tăcere. Una sau două persoane care asistau acum la scenă așteptau cu interes o înfruntare. Se apropiară mai mult pentru a prinde din zbor cuvintele ce aveau să aprindă scânteia.

Ross privi în jos la celălalt bărbat spunând:

- Bună seara, George!

Chipul impresionant al lui George tresări ușor, iar el zise:

- Ei, Ross, imaginează-ți numai! Să ne întâlnim aici...

- Trebuie să luăm cina împreună la un moment dat.

- Abia aștept... Sper că mina ta e profitabilă.

- Va fi.

- Aș vrea să fiu la fel de încrezător ca tine.

- Chiar trebuie să mă invidiezi și pentru asta? întrebă Ross.

George se îmbujoră și deschise gura să spună ceva în timp ce Ross se îndepărtă. Dar un singur cuvânt rostit acum avea să compromită sobrietatea atâtor ani. Acum, pentru prima oară, îl adusese pe Ross exact în punctul în care dorise. Sobrietatea era o virtute. Pentru a ieși învingător, nu avea decât să îndure în tăcere.

În timp ce Ross și Demelza mergeau spre casă, însoțiți în prima parte a drumului de Francis și de Elizabeth, o semilună apăru pe cer, împodobind peisajul, aprinzând picurii de rouă de pe câmpuri și pânzele de păianjen prinse în gardul viu. Cei patru nu vorbeau prea mult. Elizabeth era tulburată în urma mărturisirilor făcute și agitată în privința rezultatului, deoarece nu avea cum să prevadă reacția lui Ross. Lui Francis îi era somn. Iar Ross, pierdut în gândurile sale despre trecut și în speculațiile referitoare la viitor, era ciudat de detașat de întreaga scenă, deși inevitabil conștient de silueta lui Elizabeth - cauza tuturor gândurilor sale - mergând călare în fața lui.

Demelza, cu percepția ei instinctivă, aproape animalică, știa că în viața lui Ross apăruse ceva cu totul nou. Simțea că Elizabeth trebuie să fie cauza, dar nu-și putea imagina ce lucru nou evoluase dintr-odată din vechea relație de loialitate.

- Sper că voi avea ocazia să vă fac o vizită, stimată doamnă, îi spusese căpitanul McNeil, cu o privire admirativă care îi făcuse plăcere.

Dintre toți bărbații pe care îi întâlnise vreodată, Malcolm McNeil era singurul cu adevărat vrednic să se compare cu Ross.

- Într-una din zilele astea, o să dau *eu* o petrecere, draga mea, spusese Hugh Bodrugan, mângâindu-i ușor brațul cu degetele.

Chiar înainte de momentul despărțirii, Francis spuse:

Este adevărat că bărcile de transport clandestin au avut iar o cursă bună?

Da, răspunse Ross, așa am auzit.

- Vercoe și evaluatorii lui n-o să fie foarte încântați.

- Sunt convins!

- Circula un zvon - nu mai știu unde l-am auzit, dar circula un zvon cum că te-ar interesa să te-apuci de afaceri de contrabandă.

Se lăsă tăcerea. Demelza trase puțin mai tare de hățurile calului, iar acesta clătină din cap, fornăind nemulțumit.

- Unde ai auzit treaba asta? se interesă Ross.

- Contează atât de mult? A fost cu ceva timp în urmă și cred că era vorba despre lotul ăla din martie.

- Francis, știi bine că nu a existat zi de la Dumnezeu în care să nu circule tot felul de zvonuri ridicole despre vreunul dintre noi.

Urmă o nouă pauză.

- În fine, mă bucur că nu e nimic adevărat.

- Te bucuri? Nu știam că ții atât de mult la vameși.

- Pentru că nici nu țin, Ross. Dar țin la tine în ultima vreme. Și nu-mi place deloc turnătorul, denunțătorul ăsta nenorocit care umblă prin zonă. Toată lumea știe despre existența lui; dar nimeni nu știe cine este. Dacă ar fi identificat, s-ar sfârși cât se poate de prost pentru el. Dar câtă vreme e prin preajmă, pericolul e de două ori mai mare. Desigur, dacă aș fi în locul domnului Trencrom, care are interese mari în afacerea asta, are relații și, în plus, și o haveză de dimensiuni considerabile de întreținut, probabil că aș merge mai departe cu voia lui Dumnezeu. N-aș avea încotro. Pe de altă parte, dacă aș fi un boiernaș oarecare, de la țară, rupt în fund, care caută să mai câștige un bănuț în plus, sau un miner, sau fierar, și m-aș gândi la contrabandă ca ocupație secundară, crede-mă că ăsta ar fi ultimul moment din zi în care mi-aș dori să fiu amestecat în afacerea asta.

Pentru Francis fusese un discurs lung și, în timp ce vorbea, ajunseseră la punctul unde drumul se bifurca. Cei patru călăreți se opriră.

Ross spuse:

- Presupun că vei face tot posibilul să infirmi povestea asta în cazul în care o mai auzi pe undeva.

- Așa voi face, cu siguranță. Noapte bună amândurora!

- Cât despre afacerile de contrabandă, continuă Ross, există, firește, mai multe tipuri de servicii pe care le poate face o persoană. Și nu toate implică aducerea bărcilor la țărm sau transportul ilicit al mărfurilor.

- Însă toate pot fi periculoase dacă e vreun informator prin preajmă.

- Dacă aș fi un boiernaș de la țară, rupt în fund, care caută să mai câștige un bănuț în plus, probabil că aș fi de acord cu tine. Dar există situații în care riscurile trebuie cântărite în raport cu recompensele.

- Cred că prefer să nu mai știu nimic altceva. Nu doream decât să-ți transmit un avertisment prietenesc, nicidecum să-mi bag nasul în secretele tale.

- După câte se pare, deja știi secretul. E bine să cunoști și detaliile. Acum ceva vreme, domnul Trencrom mi-a făcut o vizită, fiind oarecum strâmtorat, deoarece informatorul îl adusese în imposibilitatea de a introduce transporturile prin vreunul dintre punctele de acces cunoscute. M-a întrebat dacă poate intra prin Golful Nampara. La momentul respectiv, cei din familia Warleggan deveniseră insuportabili încercând să pună stăpânire pe cealaltă mină a mea, Wheal Leisure. Așa că am acceptat propunerea lui Trencrom, iar el se folosește acum de golful și de pământul meu - asta însă numai de două ori pe an, iar la fiecare acostare îmi plătește 200 de lire sterline.

Francis fluieră admirativ adăugând:

- E o sumă frumușică. Suficientă pentru a ispiti pe oricine. Dacă nu era pericolul ăsta la mijloc, nici eu nu m-aș fi dat în lături.

- Dacă nu era pericolul ăsta la mijloc, nu mi s-ar fi oferit această sumă.

- Nu... Nu, într-adevăr. Dar banii ăștia... O să țină mina Wheal Grace funcțională mai mult timp decât am planificat noi inițial? Dacă-i așa...

- Am datorii, i-o tăie scurt Ross. Una dintre ele are o dobândă foarte mare. Cu banii primiți de la Trencrom reușesc să supraviețuiesc. Fără ei, mina noastră n-ar fi fost deschisă niciodată.

- Ar fi trebuit să-mi spui.

- Ce să-ți spun?

- Despre toate datoriile astea. Banii pe care i-am investit amândoi în Wheal Grace ar fi putut fi folosiți mai bine.

- Dacă Wheal Grace intră în faliment, da, ar fi putut fi folosiți mai bine într-o altă afacere. Altminteri, n-au fost niciodată de ajuns pentru a acoperi toate datoriile mele.

Francis se uită lung la chipul vărului său, luminat parțial de luna ce suia pe cer. Ar fi vrut să clarifice această problemă între ei, dar erau prea multe piedici la mijloc. Prietenia lor de acum și parteneriatul lor însemnau prea mult pentru el pentru a le pune în pericol printr-o întrebare inoportună.

În timp ce Ross și Demelza își continuau drumul singuri, Demelza spuse:

- Mă întreb cine i-a spus.

- Despre afacere? Era imposibil să nu se afle. Când știu douăzeci-treizeci de persoane despre asta... Apoi, ca și cum i-ar fi citit gândurile Demelzei, adăugă: A, știu că asta mi-ai spus mereu. Dar e un risc pe care trebuie să mi-l asum. Atâta vreme cât nimeni nu află data unui transport, totul e în regulă. Vameșii n-or să stea nici ei afară noapte de noapte!

- Mai bine merg desculță!

- Nu există riscul ăsta.

- Există riscuri și mai mari.

- Nu cred!

- Nu glumi, Ross! Cu asemenea lucruri nu e de glumit. Ai avut prea multe probleme în ultimii ani.

Acum intraseră deja pe aleea din fața casei. În partea cealaltă, noul motor de la Wheal Grace șerpuia și gemea în timp ce pompa apă din adâncimile pământului.

Pentru a-i abate atenția, Ross o întrebă:

- Și? Ți-a plăcut seara asta? S-a ridicat la înălțimea așteptărilor tale?

- Da, a fost foarte frumos. Numai că ne-au izolat, cum s-ar spune, de la bun început și am fost aproape ca niște străini până la sfârșit.

– Așa se obișnuiește în societatea modernă. Am observat, în schimb, că ai fost foarte bine tratată de căpitanul McNeil.

– Da, am fost, într-adevăr. E un bărbat foarte politicos și rafinat, Ross. Să știi că o să treacă pe la noi într-o zi din săptămâna viitoare.

– Hm... Nu mă surprinde defel. Nu trebuie decât să le faci un semn discret cu degetul și vin cu toții după tine.

– Ai o limbă a naibii de otrăvită când e vorba să exagerezi, Ross! Câteodată mă și întreb cum de nu-ți cade! Cu Caroline Penvenen cum rămâne?

– Caroline?

– Da, ai stat foarte mult cu ea. Ce părere ți-a făcut? Te-a ținut la colț, nu-i așa, și nu te-a mai lăsat să pleci.

Ross cântări răspunsul timp de o clipă.

– Nu m-a ținut în nici un colț în care n-aș fi dorit să stau, spuse el, dar sunt convins că nu e soția potrivită pentru Dwight. O să fie cârpa ei de șters pe jos!

capitolul 4

Moartea lui Ellery a fost un adevărat punct de cotitură pentru Dwight. Într-o comunitate săracă și primitivă, singurul mod în care puteai să-ți exersezi abilitățile chirurgicale și fizice presupunea să beneficiezi de un capital substanțial de încredere. În lipsa acestui lucru, aveai mare noroc dacă mai reușeai să exersezi ceva. În două săptămâni, peste jumătate din pacienții lui Dwight se făcură nevăzuți. Ori de câte ori lua legătura cu vreunul, oamenii inventau tot felul de scuze.

Vizitele lui la St Ann's nu fuseseră niciodată prea dese, dar avea acolo unul sau doi pacienți fideli și, printre ei, chiar și un bun platnic – doamna Vercoe, soția funcționarului de la vamă, pe al cărei mezin îl ajutase să învingă o boală peste iarnă. În ziua imediat următoare petrecerii la care nu fusese invitat, le făcu acestora o vizită, ajungând exact la timp pentru a-l vedea pe Vercoe însuși în fața ușii de la intrarea în casa văruită în alb, luându-și rămas-bun de la un bărbat înalt, blond,

cu o mustață îngrijită, de ofițer de cavalerie. Deși străinul era, în mod evident, un domn distins, el nu venise călare, pentru că plecă umblând cu pași mari, peste câmp, către poteca dinspre țărm.

Când intră în casă, Clara Vercoe îi ieși în întâmpinare. Hubert nu se simțea prea bine, îl puse ea la curent. Vomitase după ultima sticluță de medicament, așa că nu-i mai dăduse. Hubert, alb la față precum hârtia și complet epuizat, fu adus în încăpere și așezat în dreptul luminii care intra prin cadrul ușii întredeschise, iar Dwight îl studie cu ochiul profesionistului, prefăcându-se, în același timp, interesat de cartea de povești a copilului. Era o carte nouă, scoasă la un tipar ieftin în Plymouth, pe coli de hârtie tare, cu imagini liniare care ilustrau *Povestea lui Primerose Prettyface*[1]; cartea era legată în coperți din material cornos și avea un mâner din lemn. Prima imagine era aceea a unui înger, iar Hubert îi colorase aripile cu roșu.

Dwight se întrebă dacă nu cumva avea de-a face cu o nouă reacție la povestea cu Ellery și dacă medicamentul prescris de el era acum găsit vinovat pentru cine știe ce tulburări digestive. Spuse că va schimba preparatul respectiv și turnă o parte din el într-o ceașcă, pentru a-l analiza și a-l gusta.

În timp ce Dwight se afla acolo, Jim Vercoe intră din nou în casă căutând un telescop, iar Dwight se uită în direcția în care era îndreptat acesta, către o velă ce se zărea la orizont.

Nu puteai să nu ai toată admirația față de acest bărbat, care se încăpățâna să-și facă datoria în ciuda tuturor tentativelor de mituire, a amenințărilor ocazionale și a marginalizării sociale la care era supus. O parte din experiențele neplăcute cărora Vercoe trebuia să le facă față se puteau citi pe chipul lui bărbos. Admirația lui Dwight ar fi fost și mai mare, dacă nu ar fi întrezărit pe undeva și acea urmă de satisfacție îndârjită pe care

[1] Poveste pentru copii cu autor anonim, datând cu aproximație din anii 1780 (n.tr.)

o găsesc unii oameni în faptul că trezesc antipatii în timp ce își fac datoria.

- Cerul e cât se poate de senin în dimineața asta, remarcă Dwight în timp ce vameșul coborî telescopul.

- Limpede precum cristalul, doctore. O să plouă mai mult înainte de căderea nopții.

- Am urmărit nava de control vamal toată săptămâna, spuse doamna Vercoe încuviințând din cap. Jim tot întreabă de ea de ceva timp încoace.

- În curând o să afle tot satul! spuse Vercoe iritat. Cum le umblă femeilor limba în treburi care nu le privesc!

- Ei, doctorul Enys n-o să spună nimic despre asta. Nu-i așa, domnule?

- Nu mai mult decât aș spune dacă aș vedea un bărbat cărând o butelcă de rachiu.

Vercoe îl fixă vreme de câteva clipe cu o privire plină de resentimente. Un om aflat în postura unui medic nu avea dreptul să fie atât de imparțial.

- Doctore, e greu să-ți faci treaba cum se cade când toată lumea bună e împotriva ta și când, cât e coasta asta de lungă, un barcagiu de bună-credință abia își găsește un loc sigur să-și tragă luntrea la mal. Pur și simplu nu se aventurează la țărm când e vremea proastă. Nici Padstow[1] nu e un refugiu sigur dacă izbucnește o furtună. Dar nu ai cum să ții totul sub control din Mount's Bay[2]!

- Eu aș fi zis că dezavantajul e de ambele părți. Aceleași ape care țin la distanță nava de pază a coastei îi opresc și pe cei care doresc să-și descarce mărfurile.

- A, nu e atât de simplu. Contrabandiștii își asumă mai multe riscuri și, în afară de asta, cunosc fiecare piatră și fiecare curent ca pe propriile palme. Mai mult decât de orice altceva, am nevoie de mai mulți oameni la țărm. Să lupte până la capăt. Și poate cel mai rău lucru dintre toate este să știi că, după toate astea, dacă

---

[1] Oraș situat pe coasta de nord a comitatului Cornwall (n.tr.)

[2] Golf cu deschidere largă spre coasta dinspre Canalul Mânecii, cel mai mare din Cornwall. Deși lasă impresia unui golf pitoresc, inofensiv, zona este foarte periculoasă pentru nave, în special iarna pe timp de furtună. În secolul al XIX-lea, peste 150 de corăbii cu pânze au eșuat în zona respectivă. (n.tr.)

totuşi reuşeşti să-i prinzi, probabil vor fi aduşi în faţa judecătorilor locali, pentru ca mai apoi să fie achitaţi şi eliberaţi.

- Ştiu că e greu, admise Dwight, dar n-aş spune că *toată* lumea bună e împotriva ta. Sau oamenii, în general. Înţeleg că ai şi tu informatorii tăi, care probabil valorează cât greutatea lor în... aur, până la urmă.

Chipul lui Vercoe căpătă brusc o culoare întunecată, din cauza mâniei.

- Păi în starea asta ajungi, doctore, când nu mai ai încotro! Dacă nu te ajută oamenii cinstiţi, nu-ţi mai rămâne decât să apelezi la turnători!

Câteva minute mai târziu, Dwight intră pe strada principală a satului şi descălecă în dreptul micii prăvălii unde erau preparate medicamentele sale. Intră aplecându-se uşor de spate şi aşteptă printre sticluţele multicolore, maldărele de paie colorate destinate confecţionării pălăriilor şi cutiile verzi din tablă, cu amestecuri pentru ceai, până când Irby, farmacistul, reuşi să răzbată afară din celula în care îşi prepara reţetele. Irby era un bărbat mic şi gras, cu un nas ca un ciot şi ochelari cu rame de oţel, ale căror lentile nu erau mai mari decât ochii iscoditori din spatele lor.

Dwight începu prin a cere politicos să vadă comanda pe care o făcuse. De asemenea, îl rugă pe domnul Irby să guste preparatul şi să observe cantitatea de sediment depusă la fundul sticlei. Domnul Irby era expansiv, cooperant, dar şi uimit, în acelaşi timp. Normal că era un strat de sediment: medicamentele comandate de Dwight refuzau să se omogenizeze şi, prin urmare, se formau depuneri. Dwight îl corectă respectuos: dacă medicamentele erau pure, acest lucru era aproape imposibil ş.a.m.d. ş.a.m.d. Din acest punct, discuţia lor, deşi în continuare politicoasă, începu ea însăşi să se precipite. Dwight anunţă că doreşte să examineze medicamentele din care era preparat leacul. Domnul Irby privi pieziş peste ramele ochelarilor, spunând că îşi practica meseria în St Ann's de douăzeci de ani şi, în tot răstimpul ăsta, nici un medic nu se îndoise vreo clipă de competenţele lui. Dwight răspunse că, din acest punct de vedere,

nici el nu se îndoia de competențele lui; nu voia decât să știe dacă medicamentele erau sau nu contrafăcute. Domnul Irby răspunse că nu cumpărase în viața lui medicamente ieftine și că nu își propusese să fie acuzat de asta acum. Dwight își ceru scuze că trebuie să insiste, dar, medic fiind, legea îi dădea dreptul să intre și să verifice medicamentele din orice drogherie, iar de acest drept dorea să uzeze acum. Astfel că, urmat de domnul Irby, Dwight coborî în celulă și privi atent în jurul lui, în lumina incertă, la sărurile lui Glauber, la prafurile Dover, la gamboge[1], la nuca vomică[2], la analgezice și la vermifuge[3].

Mormăielile iritate ale domnului Irby o scoaseră pe doamna Irby dintr-o celulă și mai ascunsă, situată dincolo de prima. Însă Dwight își continuă investigațiile, cu meticulozitate. Descoperi ceea ce bănuise: că fuseseră cumpărate surogate ieftine, care fuseseră etichetate drept medicamente mai scumpe, iar în două dintre cazuri, prafurile fuseseră amestecate cu ceva - pulbere de os sau de var. Deșertă toate aceste produse într-un ciubăr de lemn. Când acesta se umplu, Dwight ieși din prăvălie luând ciubărul cu el, cu farmacistul pe urmele lui, care cerea despăgubiri și dreptate. În trecere, Dwight zări o femeie înaltă așteptând în magazin, însă era atât de întuneric, încât nu-i dădu cine știe ce atenție. Duse ciubărul în spatele caselor, găsi cea mai apropiată hazna deschisă și aruncă întreg conținutul acolo. Când se întoarse, constată că femeia pe care o zărise mai devreme era Caroline Penvenen.

Cinci minute mai târziu, părăsi prăvălia, încercând să se scuture de pulberea depusă pe pantaloni și cizme. Domnul Irby îl urmă până la ieșire, invocând mânia

---

[1] Secreție alcătuită dintr-un amestec de rășină naturală și gumă, provenind de la mai mulți arbori asiatici din genul *Garcinia* și utilizată ca pigment galben sau ca purgativ (n.tr.)

[2] Sămânța unui arbore din zona tropicală, foarte otrăvitoare, din care se extrage stricnina (n.tr.)

[3] Preparat medicamentos folosit pentru a distruge viermii intestinali (n.tr.)

lui Dumnezeu, dar dispăru brusc, smucit fiind de soţia sa - femeie puternică şi abilă în egală măsură, care nu ţinea neapărat ca vecinii să afle mai multe detalii decât era cazul.

Dwight aruncă o privire la splendidul roib ţinut în frâu de un îngrijitor călare, însă nu se opri. Când ajunse în dreptul calului lui, Caroline ieşi şi ea din magazin.

Bărbatul îşi scoase pălăria, iar o adiere de vânt îi atinse obrazul.

- Doctore Enys, ce surpriză! Asta e chiar amuzant! Şi cu figura asta, de zici că ţi s-au înecat toate corăbiile... Văzându-te, parcă am avut o viziune a Zilei Judecăţii de Apoi.

Dwight aşteptase cu teamă întâlnirea aceasta. Acum, că sosise clipa, şocul anticipat era resimţit din plin, întâlnirea redeşteptase toate vechile sentimente. În criza sa de furie, le recunoscu pe fiecare în parte. Părul ei strălucitor, care flutura în bătaia vântului, era o nouă insultă, la fel era şi curba gurii ei puternic feminine, şi râsetul din privirea ei.

Dwight spuse:

- În viaţă sunt momente, stimată doamnă, când nu ne permitem să aşteptăm Ziua Judecăţii, mai trebuie să împărţim dreptate pe parcurs.

Din poziţia ei de pe şa, femeia bălăngăni picioarele, iar calul păşi vioi în lateral, pe pietrele din pavaj.

- Şi cine-i la rând la pedeapsă? Pot să te însoţesc şi eu, de dragul spectacolului?

- Poţi să mă însoţeşti, cum nu, dar nu am spectacole de oferit. Acum mă îndrept spre casă.

Femeia clătină din cap.

- Te subestimezi, doctore Enys. Compania dumitale îmi oferă tot divertismentul de care am nevoie, în oricare zi.

Bărbatul se înclină.

- Mulţumesc, dar în această privinţă părerile noastre se deosebesc. Bună ziua!

Se îndepărtă, aproape fierbând de furie. Îl lua drept prost şi, fără îndoială, avea dreptate. Viaţa lui părea să se limiteze la lucruri mărunte, iar prezenţa ei acolo nu făcea decât să i le amintească. Tocmai ieşise din

St Ann's, când auzi în spate tropote de copite, iar Caroline i se alătură. Servitorul rămăsese în urmă.

Femeia izbucni furioasă:

- Ne întâlnim după 15 luni, şi nu eşti în stare să-mi adresezi nici măcar o vorbă frumoasă!

Carevasăzică, se gândi el, calmul de mai devreme fusese doar de suprafaţă.

- În chestiuni de genul acesta, sunt de modă veche, domnişoară Penvenen. Credeam că amabilitatea trebuie să existe de ambele părţi.

- Ar fi trebuit să ştiu că nu am de ce să aştept aşa ceva din partea dumitale!

- Într-adevăr.

- Adevărul e că nu-ţi place să fii luat peste picior.

- Adevărat.

Pentru o vreme, îşi continuară drumul în tăcere. Femeia răsuci cravaşa iar şi iar în mâinile ei înmănuşate, după care spuse, privindu-l:

- Îmi pare rău!

Se uită la ea, tresărind, iar ea începu să râdă.

- Ei, poftim, doctore Enys! Nu te aşteptai la asta, iar cuvintele mele te-au cam speriat. Ca să vezi cât e de riscant să ai idei preconcepute despre o persoană! Aş fi crezut că pregătirea dumitale medicală te-a învăţat până acum acest lucru.

- Aşa ar fi trebuit. Aparenţele au fost înşelătoare.

- Iar acum, că te-ai lămurit, nu cumva îmi datorezi *mie* nişte scuze?

- Ba da... Îmi pare rău!

Femeia înclină din cap.

- Şi acum, dacă afişez o mină sobră şi promit să nu mai râd deloc, crezi că am putea fi parteneri de călătorie până la Trenwith?

- Locuieşti cu unchiul dumitale?

- Da.

- Aud că şi Unwin Trevaunance e acolo.

- Este.

Servitorul nu îi depăşea, ci rămăsese în urma lor, la o distanţă de la care nu le putea auzi discuţia.

- Şi cum mai e treaba cu scorbutul în Sawle? întrebă ea.

- Nu la fel de rău ca anul trecut. Recolta de cartofi a fost destul de bună. Uneori mă întreb dacă nu cumva și cartofii ajută la menținerea situației sub control. Una peste alta... Se opri brusc și se uită la chipul ei: dacă râdea cumva de el în sinea ei, cert este că nu lăsa să se vadă acest lucru.

- Probabil greșesc numindu-te domnișoara Penvenen...

- De ce? A, nu... Deocamdată nu m-am căsătorit.

- Dar o să se întâmple curând?

Ea strâmbă din nas.

- Nu prea curând. Cel puțin, nu cu Unwin. Mi-a dat papucii.

- Poftim?

- Ei bine, nu sunt sigură cine cui i-a dat papucii, dar unchiul spune că e exact pe dos. Unchiul a fost extrem de încântat când a aflat - a spus că i-am scos peri albi lui Unwin. Serios, acum, doctore Enys, ce rău e în asta? Un bărbat mai are nevoie și de peri albi din când în când. De ce m-aș vinde lui Unwin doar pentru a deveni Lady Trevaunance după ce moare Sir John? Nu sunt făcută să fiu soție de parlamentar. N-o să am nici o plăcere să îmi cheltui banii promovând cariera lui Unwin. Mai bine îi cheltui promovându-mi propria carieră!

În sinea lui, Dwight spera ca sentimentele să nu i se poată citi pe chip.

- Și ce te-a făcut să iei brusc această decizie?

- Ah... Femeii îi apăru un licăr în ochi. Cred că de vină a fost prima mea întâlnire adevărată cu Ross Poldark.

- Din întâmplare, Ross Poldark este căsătorit.

- Da... Și, absolut întâmplător, seara trecută n-a avut ochi pentru nimeni altcineva decât pentru verișoara lui prin alianță - femeia aceea încântătoare, cu păr blond și ochi cenușii. Mi se pare că asta este relația dintre ei, nu? Dar păreau ceva mai apropiați...

- Ai înțeles greșit. În orice caz...

- În orice caz, n-a avut ochi pentru mine, presupun că asta ai vrut să spui. Adevărat. Nu m-ar deranja un soț precum Poldark, bănuiesc, dar cineva l-a revendicat înainte. Nu... Ceea ce voiam să spun eu, de fapt, este

că atunci când vezi o navă-amiral, nu te mai mulțumești cu o navă de categoria a treia. Înțelegi, doctore Enys?

- Înțeleg, răspunse Dwight, întrebându-se în sinea sa oare ce loc ocupa el însuși în Flota Maiestății Sale.

- Deci îți poți da seama că e o poveste extrem de tristă, continuă Caroline, a unei tinere femei părăsite aproape la ușa bisericii, fără pic de alinare. Ar fi oare așa o surpriză ca dintr-o clipă într-alta să se îmbolnăvească grav și să înceapă să se stingă încet-încet?

- Din câte înțeleg eu, spuse Dwight, această tânără femeie va avea acum mai mult timp la dispoziție.

Urmă o pauză lungă. După un răstimp, Caroline spuse pe un ton plat:

- Îți sunt tare antipatică, așa-i?

Bărbatul se îmbujoră brusc și întrebă:

- Chiar crezi asta?

- Mi-ai dat oare vreun motiv ca să cred altceva?

Trecuseră deja de Trenwith și de răspântia cu drumul care ducea la Killewarren. Dwight spuse deodată:

- Dacă ceea ce simt eu pentru tine e antipatie - pentru că la un moment dat intervii între mine și munca mea *în fiecare zi* de 15 luni încoace - dacă asta se poate numi antipatie... Dacă faptul că nu reușesc să-ți uit vocea sau felul în care întorci capul, sau luminile care-ți sclipesc în păr - se numește antipatie... Dacă o dată vreau să aud că te-ai căsătorit, iar apoi mi-e groază că aș putea să aud că te-ai căsătorit... Dacă faptul că mă irită condescendența cu care mi se spune că nu ești complet inaccesibilă pentru mine...

Se opri, incapabil să-și mai termine fraza.

- Poate reușești tu să identifici simptomele astea în locul meu, mai adăugă.

Continuară să călărească în tăcere. Apoi, Caroline smuci hățurile calului.

- Trebuie să mă întorc. Și-așa am întârziat la masă. Spune-mi, ți se întâmplă să ieși la călărit de plăcere?

- Rar...

- Eu o să ies joi, devreme. Nu vrei să ne întâlnim la poartă, puțin după ora șapte?

Măcar acum nu râdea. Lui Dwight nu-i venea a crede că în numai zece minute de când se întâlniseră toate hotărârile lui ferme fuseseră uitate definitiv, aparent fără vreun efort din partea ei și fără ca el să opună vreun pic de rezistență. Știa cât se poate de limpede că, indiferent dacă Unwin era sau nu la mijloc, Caroline nu era pentru el. Unchii ei aveau să se asigure că ea se căsătorea fie cu un om cu rang înalt, fie cu unul cu bani. Un doctoraș lefter, cu reputație bună și cam atât putea la fel de bine să-și ocupe timpul împletindu-și paie în păr.

Servitorul venea în urma lor. Caroline spuse:

- Sau, dacă preferi, m-aș putea îmbolnăvi. Cât îți ia să te îmbolnăvești de scorbut?

- E o boală tare neplăcută, spuse el, scoțându-și pălăria. Și e foarte dăunătoare pentru ten. Eu, unul, n-aș recomanda-o.

Trecu o săptămână până când Malcolm McNeil se ținu de cuvânt și merse în vizită la Nampara. Se duse acolo într-o după-amiază însorită, dar care nu prea aducea a vară, fără să anunțe în prealabil, pentru că așa își dorise de la bun început. Merse pe jos, deoarece dorea să se mai învigoreze puțin până se întorcea la datorie. Coborând în vale, observă schimbările care avuseseră loc în ultimii trei ani. Pe dealul de vizavi apăruse o mină nouă, cu un motor de pompare care șuiera și zăngănea, cu o grămadă de barăci și mormane de moloz, o forjă și un atelier de cioplit. Industria se dezvoltase în dezavantajul agriculturii. Multe terenuri zăceau necultivate - mai multe decât ar fi fost normal ca urmare a rotației culturilor. În plus, prin zonă nu erau prea multe vite, oi sau porci. Un bebeluș cu gene întunecate dormea într-un șopron, lângă ușa de la intrare. Servitorul care îi deschise îl lăsă să aștepte în salonul de primire, care părea mai mic și mai sărăcăcios acum decât păruse la vizita sa anterioară. Un pisoi veni și mieună printre picioarele sale. Bărbatul îl ridică și îi întinse degetul arătător să i-l muște.

Doamna Poldark apăru după vreo cinci minute. Părea îmbujorată toată când intră.

- Cu siguranţă nu e momentul cel mai potrivit, stimată doamnă, spuse bărbatul. Treceam prin zonă şi m-am gândit să profit de amabilitatea dumneavoastră...

- Nu, nu face nimic. Cu toate că, îmi pare rău să vă spun, Ross nu este acasă. Este la mină. O să-l trimit pe Gimlett să îl aducă.

McNeil protestă vehement, iar Demelza se lăsă convinsă, ştiind oricum că, cel mai probabil, Ross era prins cu treburi - după toate probabilităţile, la mulţi metri adâncime - şi nu dorea să fie întrerupt. McNeil se aşeză şi îşi răsuci mai tare mustaţa, lăsând pisoiul să alunece pe covorul uzat.

Ca scoţian - şi încă unul foarte umblat prin lume - McNeil nu fusese din cale-afară de impresionat de femeile din colţul ăsta de ţară cu ocazia ultimei sale vizite. Însă la petrecerea ţinută cu câteva seri în urmă, văzuse trei femei atrăgătoare, iar această doamnă Poldark avusese acel ceva în plus faţă de simplul aspect fizic, care îi stârnise curiozitatea. Îi plăcea să creadă că recunoaşte potenţialul atunci când îl vede; iar din ochii frumoşi ai acestei tinere femei lipsea uneori sclipirea aceea aparte. Era ca sclipirea unei săbii în întunericul nopţii.

- Probabil aţi auzit ultimele veşti de pe front? întrebă el.

- Veşti de pe front? Nici măcar nu ştiam că suntem în război.

- Şi nici nu suntem, stimată doamnă. Mă refeream la războiul dintre francezi şi austrieci. Veştile tocmai au sosit.

Bune sau rele?

- A, bune, fără doar şi poate! Se spune că francezii au invadat Belgia, aşteptându-se, cu siguranţă, să îi pună pe oameni pe fugă la vederea obrajilor lor neraşi; dar când i-au întâlnit pe austrieci, n-a fost nevoie decât de un singur atac disciplinat: întreaga armată franceză s-a retras şi a fugit de pe câmpul de luptă. Iar când ofiţerii lor - generalii chiar - au încercat să îi oprească, i-au ucis, tăindu-i cu baionetele.

- Şi ce înseamnă asta? Că Franţa a fost învinsă deja? Mai au şi alte armate?

- Nu pe terenul de luptă... Cam până aici le-a fost revoluționarilor. Este ciudat cât de neliniștiți au fost oamenii la gândul că acești barbari sunt scăpați de sub control. Oamenii uită că, atunci când o țară renunță la disciplină, ea renunță, de fapt, la puterea ei. Eu am convingerea că aceasta va fi o lecție bine-venită pentru toți palavragiii ăia gălăgioși din Paris. Bărbatul făcu o pauză, întinse unul din picioarele încălțate cu cizme, își răsuci mustața și spuse: Deși din partea mea...

Demelza aștepta.

- Din partea dumitale, căpitane McNeil...?

- Ei bine, mărturisesc că nu mi-ar fi displăcut să mă dau un pic la ei, într-un fel sau altul. Nu mi-aș dori ca Anglia să intre în război, mă înțelegeți, dar un soldat mai are nevoie de câte o repriză de luptă din când în când, pentru a-și recăpăta respectul de sine.

- N-aș fi crezut că este posibil ca tocmai *dumneata* să ai probleme cu lipsa respectului de sine.

- Nu, doamnă. Dar pe timp de pace se mai întâmplă... se poate să fim convocați pentru tot felul de misiuni dezagreabile și oarecum meschine care... McNeil se opri, își retrase piciorul și se uită la Demelza. Demelza, la rândul ei, îl privi, fără să i se clintească nici măcar un mușchi. McNeil înghiți în sec și spuse:

- Îmi pare rău, mi s-a părut că aud plânsul unui bebeluș.

Femeia se ridică în picioare și merse repede la fereastră să se uite afară.

- Nu. Îl văd. Doarme încă.

- Poate e fetița dumneavoastră. Deși presupun că acum e deja...

- A murit, căpitane McNeil. Acum mai bine de doi ani.

- Ah... Bărbatul se ridică în picioare. Iertați-mă, stimată doamnă! Regret profund.

Demelza se întoarse la locul ei.

- Nu-i nimic de iertat. Nu aveați de unde știi. Rămase în picioare lângă masă pentru câteva clipe, destul de aproape de el adăugând: Dar vă rog, luați loc!

- Trebuie să fi fost o lovitură dureroasă. Probabil simţi un gol în viaţa dumneavoastră...

- E greu de explicat... E mai mult decât un gol. Sau aşa a fost pentru noi. E o schimbare. Nimic n-a mai fost la fel de atunci. Noi, cei care am rămas, suntem alţi oameni care încercăm să trăim aceleaşi vieţi...

McNeil rămase în picioare, privind-o. Se blestemă în sinea lui pentru că dusese conversaţia într-o direcţie nepotrivită. Totuşi, detectă în spusele femeii şi un alt sentiment, dincolo de tristeţe. Nu părea câtuşi de puţin o femeie nefericită, dar, în mod evident, nu era pe deplin împăcată cu viaţa pe care o ducea. Asta era o premisă ce merita să fie explorată.

Ross nu era, aşa cum presupusese Demelza - de altfel, perfect justificat - la mulţi metri adâncime; era în conferinţă cu Francis şi cu căpitanul Henshawe, în magazia de lângă mină pe care o foloseau ca vestiar. Cei doi tineri ingineri, Bull şi Trevithick, care construiseră motorul, veniseră să repare o defecţiune minoră, iar Ross profitase de ocazie să-i chestioneze în legătură cu potenţialul odraslei lor. Pentru el părea clar - iar cei doi i-o confirmaseră - că motorul lor putea lucra la o capacitate mult mai mare decât cea necesară în prezent. Aşa că Ross propuse ca axul principal să fie coborât cu încă 35 de metri, ca să poată fi deschise alte două niveluri noi. Acest lucru presupunea angajarea de forţă de muncă suplimentară. Dar, aşa cum le explicase lui Henshawe şi Francis, profitul preconizat depăşea cu mult cheltuielile. Cheltuiala principală era motorul. Dacă tot lucra, măcar să lucreze la capacitate maximă.

Francis, mai aventurier din fire, era cu totul în favoarea propunerii. Henshawe era mai prudent. Inevitabil însă, ca parteneri principali, verii aveau un cuvânt de spus. Participaţia lui Henshawe era nominală şi, în orice caz, nu era genul de persoană care să se pună de-a curmezişul. Cunoştea prea bine nevoia incontrolabilă a lui Ross pentru rezultate imediate. Şi nici nu obiectă - deşi ar fi putut - invocând vasta sa experienţă legată de minele din acest district, experienţă potrivit căreia

rareori filoanele de cupru deveneau mai productive proporţional cu adâncimea, aşa cum se întâmpla adesea înspre vest. Nimic nu era mai imprevizibil decât o mină - acesta fiind şi unul dintre motivele pentru care ele sunt întotdeauna de genul feminin -, iar el nu era pregătit să-şi asume responsabilitatea de a contrazice instinctul lui Ross.

După întrunire, Ross plecă singur spre casă, mulţumit că avea să se facă un efort, dar fără să aibă alte motive de mulţumire sufletească.

Mărturisirea lui Elizabeth, la petrecere, avusese un efect neaşteptat asupra lui. Dincolo de impulsurile puternice şi neînfrânate care puneau stăpânire pe el din când în când, era un critic extrem de lucid, care reuşea să-şi analizeze propriile acţiuni - de regulă, după ce le înfăptuia - cu mare detaşare. Uneori, nu foarte des însă, criticul din el îi analiza pe alţii. Acum făcea acest lucru cu Elizabeth. Nu că i s-ar fi părut acum mai puţin atrăgătoare - ba chiar din contră. Dar constată că acum o *plăcea* mai puţin. Singura ei greşeală tulburase vieţile tuturor celor implicaţi, deviindu-le brusc de pe cursul lor natural. Apoi, după ce alesese bărbatul nepotrivit, îi spusese respectivului acest lucru, iar el, privat de dragostea ei, dar mistuit de nevoia lui pentru ea, încetase să mai comunice în adevăratul sens al cuvântului, fiind urmărit şi blamat în tot acest timp de către Ross, care îl invidia crezând că are tot ce şi-ar putea dori. Vieţile lor alcătuiseră tragedia unei femei care nu fusese în stare să ia o decizie.

Acum, cu atât mai bine pentru *el*, că nu ştiuse asta niciodată. Cunoaşterea acestui lucru n-ar fi putut decât să distrugă tot ce mai rămăsese din liniştea lui sufletească. Pe de altă parte, în urma tuturor acestor confesiuni, lui Ross i se redeşteptaseră sentimentele pentru Demelza. N-ar fi ştiut să explice de ce, poate doar pentru că simţea că Demelza n-ar fi fost în stare de un asemenea comportament.

Când ajunse în faţa uşii de la intrare, auzi o voce de bărbat şi observă partea din spate a hainei lui Malcolm McNeil, care tocmai îşi lua rămas-bun.

Demelza îi zâmbi peste umărul musafirului.

- O, Ross, m-am gândit că eşti în subteran, altfel aş fi trimis pe cineva după tine. Căpitanul McNeil mi-a povestit despre războiul american. Mă mir că tu nu povesteşti niciodată despre asta.

McNeil spuse:

- Căpitanul Poldark e mai modest din fire, cu siguranţă. Din ultimele informaţii, reiese că n-o să avem nevoie de serviciile lui deocamdată.

- A, aţi auzit? întrebă Ross cu o uşoară dezamăgire. Tocmai mi-a spus şi mie vărul meu. Desigur, poate fi o exagerare.

- Din ce înţeleg, drumul către Paris este deschis. Cu cât oraşul e ocupat mai repede, cu atât mai bine!

- Aveţi dreptate, fără îndoială. Mărturisesc că încă mai am o vagă simpatie faţă de republicani. Însă mi-aş dori să se poarte ca nişte oameni cu capul pe umeri, nu ca nişte maimuţe. Dacă aş fi parizian, nu mi-aş dori să-i deschid larg porţile lui Francis de Austria.

- Apropo, se interesă McNeil, s-a mai aflat ceva despre bărbatul acela care şi-a ucis soţia, când am fost eu ultima oară pe aici, şi care a fugit apoi?

- Mark Daniel? Nu. Presupun că s-a înecat. Şalupa pe care a furat-o de la noi nu era tocmai indicată pentru a ieşi cu ea pe mare.

- Aşa să fie oare? întrebă McNeil, privindu-l pe Ross cu neîncredere. În fine, eu o să plec acum. Mă întorc la Salisbury în câteva zile, dar aproape sigur am să revin aici curând. E o zonă fascinantă.

Ultima remarcă părea să-i fie adresată direct Demelzei.

- Sper că de data asta veţi avea cuvinte de laudă la adresa noastră, spuse Demelza.

- Cum s-ar putea altfel, stimată doamnă? o asigură McNeil.

Ross urmări silueta cu umeri largi a scoţianului îndepărtându-se cu paşi repezi de-a lungul văii.

- Nu mai pare la fel de impunător când nu e în haine militare. Sper că n-a bătut drumul până aici pentru că ne suspectează că am fi implicaţi în transportul clandestin cu bărci.

- A, nu, s-a autoinvitat aici săptămâna trecută, când ne-am întâlnit la petrecere. De data asta a venit doar ca să-şi vadă de sănătate. Nu îl interesează câtuşi de puţin cazurile de contrabandă.

- Ţi-a spus el asta?

- Mda... Da, aşa a zis.

- Hmm..., mormăi Ross.

Indignarea Demelzei crescu odată cu sentimentul de neliniște, apoi adăugă:

- Nu văd nici cel mai mic motiv pentru care să-l suspectezi!

- Adică altul decât acela că exact pentru asta a venit data trecută? În plus, Cornwall e cam departe pentru o simplă vizită de recuperare...

- Eu sunt sigură că te înşeli!

- Presupun că ţi-ai măsurat bine vorbele, nu?

- Normal! Ar trebui să ştii că eu mă tem mai tare decât tine de o eventuală descoperire.

Ross spuse gânditor:

- O să fac un drum mâine să-l văd pe Trencrom.

- De ce? Doar a promis că nu mai acostează nimeni în golful nostru până în septembrie.

- Şi nici n-o să acosteze. Vreau să-l găsesc pe Mark Daniel.

- Nu cred că e atât de sigur pentru el să se întoarcă.

- Nu. Dar a fost în Cherbourg de Crăciunul trecut. Ştii şi tu de ce am deschis mina Wheal Grace. Parţial datorită hărţilor vechi, parţial bazându-ne pe ceea ce am aflat de la Mark atunci când s-a ascuns în mina veche, înainte să-l ajutăm să fugă. Ei bine, am petrecut luni întregi încercând să aflăm ce anume a găsit el. De ce nu l-am convinge să ne ajute? Peste alte câteva luni va fi prea târziu.

- Aş prefera să vină Mark, fără să fie nevoie să pleci tu, Ross. Până acum nu te-ai implicat în afacere în mod direct.

- Păi mai întâi trebuie să vedem dacă poate fi găsit.

- Nu, Ross, nu aceasta este prioritatea.

- Bine. N-o să plec dacă n-o să fie absolut necesar.

Domnul Trencrom locuia într-o casă modestă, cu șase camere, ascunsă parcă de privirile curioșilor în spatele unei despicături adânci în coasta dealului, la aproape un kilometru distanță de St Ann's. Deși trecea drept un om foarte bogat, nimic din casa sa ori din hainele pe care le purta nu avea voie să trădeze acest lucru, motiv pentru care existau o mulțime de speculații cu privire la locul unde își ținea banii și la modul în care îi cheltuia. Nimic din felul în care se prezenta sau din căldura cu care îl întâmpină pe Ross în seara următoare nu trăda zgârcenia. Ross trecu direct la subiect, explicând întrebările la care dorea să afle răspuns.

Mark Daniel, spuse domnul Trencrom, parcă storcând o voce firavă din pieptul masiv. Să vedem... E cel care l-a ucis soția, nu? Din cauză că a ieșit cu doctorul acela, Enys. Îmi aduc bine aminte. A fost mare zarvă pe tema asta. Bag seama însă că ar fi totuși riscant dacă s-ar întoarce.

În Anglia mă refer. I-ai întrebat pe oamenii mei?

Nu, am venit la dumneata prima dată.

Domnul Trencrom aprecie dovada de politețe.

- Aș putea trimite o scrisoare... Dar Daniel nu știe să citească, nu? O să-l rog pe Nanfan sau pe Paynter să se intereseze. Nanfan e cel mai potrivit, pentru că îi e rudă. Mă ocup eu de asta, căpitane Poldark. Numai că nopțile sunt prea luminoase acum. Uneori, te mai și saturi de atâta lună plină, așa-i? Bărbatul tuși, cuprins de o criză ușoară de tuberculoză, ca și cum cineva se așezase pe un arc ruginit al canapelei sale. E ceva agitație, continuă el. Bărbatul ăla, Vercoe... Și ofițerul ăla de la casa Place... ar fi bucuroși să-l vadă înapoi. Nu e atât de simplu pe cât pare... În plus, uite ce e în Franța. Haos. Nu mi-aș dori să fiu în pielea lui Mark Daniel. Gândește-te numai cum e să trăiești acolo în perioada asta...

Ross se ridică să plece.

O să mă duc să vorbesc cu Nanfan. El se duce mereu?

- Nu. Lasă-mă pe mine să mă ocup de aranjamente. Ah, căpitane Poldark, așa ca o favoare... Serviciu contra serviciu, cum se spune... Și eu mă gândeam să-ți fac o vizită. Dar e drum lung până la dumneata și trebuie

făcut după înserat în zilele astea de vară... Nu mai sunt la prima tinereţe.

- Aşa...

- Golful dumitale are un neajuns. M-am gândit adesea la asta... Trebuie rezolvat totul într-o singură noapte. Întotdeauna ai insistat, nu-i aşa, că totul trebuie transportat de acolo. Nu te învinovăţesc. Dar e ciudat. Dacă am putea depozita o parte din marfă... nu ştiu, vreo două-trei zile. Aşa cum făceam în Sawle şi prin alte părţi. Îţi trebuie treizeci de oameni să facă într-o singură noapte ceea ce pot face zece în trei nopţi. Informatorul ar avea mai puţine şanse să afle ceva. Adu marfa la ţărm şi *ascunde-o*. Asta e prioritatea.

Domnul Trencrom încercă să-şi ia avânt, ca să se ridice din scaun.

- Înţelegi ce vreau să zic?

- Sugerezi că ar trebui să ascundem marfa în propria noastră casă?

- Eu n-am spus nimic de casă. Nu neapărat. Deşi, chiar şi acolo - dacă s-ar săpa cu grijă o ascunzătoare...

- Îmi pare rău! Asta ar însemna să-mi pun singur ştreangul în jurul gâtului. În momentul de faţă, am oricând scuza că transportul se face fără ştirea mea. Dar dacă un singur articol din marfa dumitale se găseşte în pivniţa mea...

Domnul Trencrom îşi împreună cu un gest scurt mâinile cărnoase.

- Dumneata ai venit să îmi ceri o favoare, domnule. Care e diferenţa? A, ca grad de risc... Da, presupun că există o diferenţă oarecare. Dar obligaţia, beneficiul...

Ross îl ştia pe domnul Trencrom de câţiva ani buni. Nu era prima dată când constata că nu e atât de indulgent pe cât pare la prima vedere.

- Dacă preferi, pot să mă duc şi singur la Falmouth, să iau vaporul către Cherbourg.

- Am motive să cred că Mark Daniel a părăsit oraşul Cherbourg.

- Atunci unde e?

Domnul Trencrom aproape se sufocă într-o criză de tuse. Când își reveni, congestionat și abia trăgându-și sufletul, spuse:

- Căpitane Poldark, serios acum. N-am habar. Dar oamenii mei ar avea șanse mai mari să afle. Din câte înțeleg, mina dumitale nu e profitabilă încă, așa-i?

Ross îl fixă cu o privire îndârjită zicând:

- Acum vrei de fapt să confirm acest lucru sau să accept șantajul dumitale?

- O, nici vorbă de așa ceva! Acum vorbim ca între prieteni. Doar lucrăm împreună, nu? Profităm amândoi din asta. Nu am nici cea mai mică intenție să te jignesc. Dar nu ne putem descurca unul fără celălalt - cel puțin în prezent. A fost o sugestie... M-am gândit că n-ai să refuzi. Poate ai fi dispus să scoți ceva bani în plus - nu mulți, desigur - pentru acest favor. Profitul meu e neglijabil, doar ca dovadă de bună-credință. Douăzeci și cinci de guinee, să spunem...

- Pentru fiecare transport?

- Păi... da, cred că da.

Ross își lovi mănușile una de alta, reflectând. Eforturile de a rămâne solvabil îi cam denaturaseră percepția asupra banilor, însă niciodată într-o asemenea măsură. Avea de gând să refuze din nou, dar domnul Trencrom spuse:

- Nu e nevoie să iei o decizie acum, domnule. Rezervă-ți un pic de timp pentru reflecție. Dacă găsești că propunerea mea e convenabilă, anunță-mă. Între timp, mă voi ocupa să-l găsesc pe prietenul dumitale, Daniel.

- Mulțumesc. Ai mai aflat ceva despre felul în care se scurg informațiile despre aranjamentele dumitale?

Nimic substanțial. Până acum am reușit să ne ferim de probleme anul acesta. Dar nu sunt deloc încântat de situație. Mă înțelegi, desigur. La început, am crezut că e cineva din afara cercului nostru. E greu, știi și dumneata, atunci când aduci mărfuri și apelezi la patruzeci de oameni - poate și mai mult - să ții zvonurile sub control. *Satul* știe. Toată provincia știe. Dar în septembrie trecut, probabil îți amintești, am început să introducem un transport prin Golful Strand. Era greu de crezut

că vom reuși. În special din cauza elevației țărmului. Le-am dat instrucțiuni oamenilor noștri cu privire la locul de destinație cu numai șase ore înainte de ora stabilită pentru acostarea transportului. Cu toate astea, abia apucaserăm să trimitem la țărm o duzină de butoaie, când Vercoe și oamenii lui au sărit din ascunzătorile lor, prinzându-ne în ambuscadă. Șase dintre oamenii noștri de nădejde au fost arestați. Ceilalți au reușit să scape doar pentru că Vercoe nu avea ajutoare suficiente. Asta nu se poate întâmpla a doua oară! Este exclus, căpitane Poldark! Iar vasul *One and All* a fost pus într-o gravă primejdie.

- Ei bine, numai Vercoe poate ști cine e de vină pentru toate astea, concluzionă Ross înverșunat. Iar Vercoe n-o să ne spună niciodată!

Domnul Trencrom simți din nou că se sufocă.

- Poate că nici Vercoe... nu știe. Mă întreb... și eu uneori. Poate doar primește... mesaje pe sub ușă. E un joc periculos pentru informator. Am o presimțire foarte rea în ceea ce îl privește.

În acest moment, domnul Trencrom spuse că informatorul se afla în casa familiei Hoblyn, în Sawle.

capitolul 5

Dwight avusese o săptămână plină. Pe lângă faptul că ieșise la călărit cu Caroline, se trezise dintr-odată pe cap cu o mulțime de pacienți cu boli subite. Și tocmai de la un astfel de caz se întorcea - un caz de febră biliară, undeva în Sawle - când, sub impulsul momentului, luă hotărârea să facă o vizită la casa familiei Hoblyn.

Se înserase de-a binelea, așa că-i găsi pe toți înăuntru, dar și pe Charlie Kempthorne, care o prinsese pe Rosina într-un colț și acum căuta să-i intre în grații, sub privirile mohorâte ale lui Jacka, tatăl Rosinei. Nu că acesta l-ar fi respins în mod special pe Charlie - poate cel mult din cauza vârstei. Problema era că lingușelile de orice fel erau unul dintre numeroasele lucruri cu care Jacka nu era de acord. Pe de altă parte, nu se putea

plânge de ceea ce se petrecea chiar sub nasul lui, pentru că tocmai ce refuzase să-i acorde lui Charlie permisiunea de a o scoate pe Rosina la plimbare.

Dwight își ceru scuze pentru deranj, motivând că venise s-o vadă pe Rosina. Rosina se repezi să-i mulțumească, spunând că genunchiul ei era *ceva* mai bine; Dwight ignoră răspunsul ei și insistă ca ea și doamna Hoblyn să meargă cu el în camera de alături. Astfel, cei doi bărbați rămaseră singuri, deoarece Parthesia se dusese deja la culcare.

Charlie nu aprecie întreruperea. Se gândi că abia apucase să facă niște progrese, iar acum toate eforturile lui fuseseră zădărnicite. Dar poate totuși reușea să întoarcă lucrurile în favoarea lui. Astfel, după vreun minut se scărpină în scăfârlia tunsă scurt și spuse:

- Mi se pare că Rosina se cam dă pe brazdă și ajunge la vorba noastră, Jacka. Cât de curând va fi doar o chestiune de alegere a datei, gen.

- Nu la vorba mea, protestă Jacka. Eu n-am zis nimic deocamdată.

- Dar nici nu zici nu, insistă Charlie. Și Rosina o să vadă singură cum stau lucrurile. Întotdeauna a fost o fată ascultătoare...

- Ar face bine să fie! spuse Jacka.

- Și e foarte limpede și pentru ea că, cu piciorul ăla al ei strâmb, are mare noroc să pună mâna pe un bărbat bun și statornic, care o fi el oleacă mai copt decât ea, dar asta e cu atât mai bine pentru ea. Unde mai pui că bărbatul ăsta mai are și ceva bani puși deoparte. Și mai adaugă în fiecare zi. Bagă asta la cap, Jacka Hoblyn!

- O să bag la cap ce vreau eu să bag!

- Atunci las-o să fie luată cu sila de cine știe ce odraslă de fermier. Unde o să ajungă? În vreo șandrama care n-o să fie cu nimic mai presus decât o cocină de porci. Eu pot să-i ofer o *casă*, cu cești de ceramică din care să bea ceaiul, ca o doamnă. Și să-ți mai spun ceva: știi terenul ăla de închiriat de lângă casa doctorului Choake. Unul din colțuri ajunge aproape de capătul uliței, în spatele curții mele. Mă gândeam să-l cumpăr la anul. Este exact lucrul de care am nevoie pentru a...

- Eu chiar nu înţeleg de unde faci rost de toţi banii ăia! izbucni Jacka.

Charlie îl privi intens timp de câteva clipe.

- Păi tocmai asta e, răspunse el. Ban la ban trage, întotdeauna. Începi cu o sumă mică, o tratezi cum se cuvine, şi o să tot crească, în timp ce dormi. Bagă de seamă, e nevoie de o mână fermă. Dar la mine nu-i problemă. Iar confecţionarea pânzelor de corabie e altceva decât munca în mină. Iese mai mult profit. Bănuiesc că tuberculoza mea a fost o binecuvântare deghizată, altminteri şi acum aş fi fost tot în subteran, şi n-aş fi dus-o mai bine la patruzeci decât la treizeci de ani.

Jacka încruntă sprâncenele întunecate.

- Mă întreb ce mai pune la cale doctorul de a venit la ora asta. Nu e treaba lui să vină aici neinvitat!

- I-ai plătit de fiecare dată când a venit?

- Mneah, i-am dat exact cât i se cuvine, nu e cine ştie ce de capul lui.

Kempthorne scuipă pe podeaua acoperită cu nisip.

- Ei bine, mie asta nu mi-ar pica bine dacă s-ar întâmpla *la mine* acasă. Nu mi se pare în regulă ca el să vină aici la orice oră din zi şi să pipăie genunchiul fetei. Aşa încep belelele!

Jacka îl fixă pe Charlie.

- Eu credeam că ţi-e prieten. Parcă el ţi-a vindecat plămânul negru...

- Aşa e. Eu n-am nimic cu el. Spun doar cum văd eu lucrurile. Una peste alta, e doar un copil - şi ştii şi tu prea bine ce s-a întâmplat cu nevasta lui Daniel.

Urmă un moment de tăcere. Sprâncenele lui Jacka erau ca o cicatrice. Îl privi pe Charlie fără nici o plăcere, după care se îndreptă cu paşi mari spre camera de alături. O găsi pe Rosina aşezată la capătul patului, în timp ce Dwight înfăşura un bandaj în jurul genunchiului ei. Doamna Hoblyn ridică privirea, cuprinsă de nelinişte.

Dwight era vesel, pentru că descoperise în sfârşit motivul refuzului lor de a-l lăsa să o trateze pe Rosina.

- Oh, Hoblyn, îmi pare bine că ai venit. Doamna Hoblyn tocmai îmi povestea care-i treaba cu domnul Nye.

- Ha? nu înţelese Jacka.

- Domnul Nye a spus că ar fi mai bine să-i amputeze piciorul. Bineînțeles că nu se pune problema! E o sugestie ridicolă! O să te rog să-ți ții genunchiul bandajat timp de o săptămână, până o să trec eu din nou pe aici.

Își termină treaba și se ridică în picioare.

- Da, domnule, spuse Rosina.

- Nu mi se pare absolut necesar să treci pe la noi, doctore, interveni Jacka, nu foarte sigur pe el. Rosina se descurcă foarte bine așa cum e. A fost așa prea multă vreme ca să mai poată fi vindecată acum. Când e bolnavă, e altceva.

- Rosina se descurcă, fără îndoială, spuse Dwight. Dar nu se poate spune că duce o viață fericită sau sănătoasă. Nu pot promite că situația ei se va îmbunătăți, dar eu am de gând să încerc.

- Uneori, când zgândărești lucrurile aiurea, iese mai degrabă rău decât bine!

Lui Dwight i se urcă sângele în obraji și adăugă:

- Nu-ți fie teamă! N-o să moară din asta.

- Ce pot să spun... Mai binele e dușmanul binelui, eu asta cred.

- Dar nu ai dreptul să-i refuzi fiicei dumitale șansa la un tratament adecvat!

Vorbele lui Dwight îl atinseră pe Jacka în punctul sensibil.

- Cine nu are dreptul? țipă el. Am dreptul să fac ce vreau eu cu ce-mi aparține! Ține minte asta, doctore!

- Jacka, te rog, interveni doamna Hoblyn.

- Ține-ți gura, muiere!

- Ba uite că n-o s-o fac! spuse Polly, înfruntându-și soțul pentru prima dată. Doctorul Enys face tot ce-i stă în putință și își dă toată osteneala, și nimeni n-a făcut mai mult decât face el pentru fata mea. Ar trebui să-ți fie rușine că te iei de el așa!

Dwight îl zări cu coada ochiului pe Charlie, care stătea la ușă, iar expresia de pe chipul acestuia îi lăsă lui Dwight impresia că micului fabricant de vele îi plăcea spectacolul la care tocmai asista. Dintr-un motiv sau altul, nu-și dorea ca Rosina să fie vindecată. Să fi fost oare

pentru că stăruințele lui pe lângă Rosina ar fi avut apoi mai puține șanse de succes?

Dwight reuși să îi țină piept lui Jacka exact la timp, atunci când acesta făcu o mișcare bruscă spre soția lui. Părea că o să urmeze o încăierare, dar Jacka bătu în retragere. Ca de obicei, furia lui fu de scurtă durată și își schimbă dintr-odată direcția, către bărbatul care o iscase.

– Ieși afară! zbieră el la Charlie. O să ai destule ocazii să intri aici după ce o să te însori cu fata mea, nu înainte!

Cu toate acestea, când își luă rămas-bun, Dwight știa deja că la următoarea lui vizită va fi doar tolerat în această casă și că va trebui fie să găsească o soluție cât mai curând, fie să-și recunoască eșecul.

Marțea imediat următoare fu prima zi călduroasă a verii întârziate. Extrema sud-vestică a Angliei, care cunoscuse zile reci și mohorâte, era în sfârșit scăldată de ape mai calde. Deși era doar șapte dimineața – ora la care convenise să se vadă cu Caroline – briza era caldă și plăcută.

Ea îl lăsa întotdeauna să o aștepte, însă de data asta apăru mai repede decât de obicei. Se îndepărtară în galop de porțile moșiei Killewarren, în razele răsăritului, iar ea propuse să o ia spre sud, printre copacii pe care vremea îi ținuse mult timp înmuguriți, dar care acum căpătaseră deodată o haină nouă, de un verde strălucitor. Caroline părea să știe bine drumul.

După ce merseră așa vreo șase kilometri, ea o luă dintr-odată pe o potecă ce dispărea treptat într-un luminiș cu clopoței de culoarea cerului, spunând:

– Hai să descălecăm, Dwight, vrei? Vreau să vorbim și nu-i deloc ușor în mersul calului.

El descălecă imediat și încercă s-o ajute, însă ea alunecă din șa cu sprinteneala unui flăcău și râse de el.

– Hai să ne așezăm aici. Uneori e tare bine să lenevești... Cel puțin, eu așa cred. Poate că tu simți tot timpul nevoia să ai grijă de cineva.

– Nu tot timpul. Nu acum.

Se așezară pe o movilă verde, plină de vizuini de iepure, iar Caroline culese o campanulă și o scutură ușor, pentru a face clopoțeii să tremure.

- Mă întorc la Oxfordshire, Dwight.

Dwight simți o strângere de inimă.

- Când?

- Cu poștalionul de vineri. Luni voi fi în brațele unchiului William.

- Ce te-a făcut să iei hotărârea de a pleca?

- A, n-a fost decizia mea. Unchiul Ray e foarte supărat pe mine în legătură cu modul în care l-am tratat pe Unwin și este de părere că e cel mai bine să mă alunge de aici cu totul.

Dwight se uită la ea. Ochii ei mari erau meditativi, îngustați în bătaia razelor soarelui; lumina strălucitoare le conferea o mulțime de culori - nuanțe de cenușiu, pete cafenii și tonuri de verde intens.

- Nu știu ce să spun. Credeam... Speram că ai să rămâi aici.

- Și eu speram să rămân.

Deasupra capetelor lor, o mierlă ciripea întruna.

- Și când crezi că o să vii înapoi?

- Invitată de unchiul Ray? O, puțin probabil să mă mai întorc. Nu mă mai are deloc la inimă și nu mai e de acord cu nimic din ce fac. În plus, bănuiesc că cineva l-a pus la curent în legătură cu plimbările mele matinale cu medicul lui.

- Atunci e de înțeles de ce vrea să te alunge de aici...

- De ce? îl provocă ea.

- Dacă te înjosești până într-acolo încât să te lași văzută în compania doctorului Enys, fără să ai măcar un servitor prin preajmă, prioritatea domnului Penvenen va fi să prevină orice nesăbuință din partea ta.

Caroline aruncă clopoțeii cât colo.

- Carevasăzică, ești de acord cu unchiul Ray. Crezi că e cel mai bine pentru mine să fiu ferită din calea răului până ce mă voi mărita și voi fi la adăpost de orice tentație.

- Dacă aș fi în locul unchiului tău...

- Dar dacă tot nu ești?

Dwight se ridică în picioare.

- Ce-ai vrea să spun?

Femeia se lăsă pe spate, sprijinindu-se pe coate.

- M-aş fi aşteptat să te opui.

- Asta aş vrea şi eu. Ştii foarte bine, Caroline, fără să fie nevoie de cuvinte care să nuanţeze sau să explice, faptul că eu... eu...

După un minut, Caroline spuse:

- Stai jos, Dwight! Nu putem discuta dacă tu te fâţâi de colo-colo.

El se opri şi se aşeză din nou, prinzându-şi genunchii cu palmele, puţin mai departe de ea, încruntat, stingherit, refuzând s-o privească în ochi.

- Spune-mi, Dwight, începu ea, eu nu-mi dau seama niciodată... Sunt doi bărbaţi în tine: pe de-o parte, cel puternic, încrezător, nerăbdător, care te însoţeşte adesea în camera de convalescenţă; pe de altă parte, cel mult mai tânăr, agitat şi mereu susceptibil care iese adesea la plimbări călare cu mine. Care dintre ei doi, după părerea ta, este cel care ţine la Caroline Penvenen, care suferă că ea pleacă şi se gândeşte la ea în absenţa ei?

Un iepure traversă pajiştea în goană şi se ascunse repede într-o vizuină.

- Nu ştiu cum se face că numai eu trebuie să răspund la întrebări. Poate că o să răspund la ale tale, dacă şi tu răspunzi la ale mele. Cât de mult îţi doreşti să afli răspunsul?

- Îmi ceri prea mult.

- Nu mai mult decât îmi ceri tu mie.

- Ba da, eu cred că da.

Dwight urmări degetele ei, care se jucau cu o cută a fustei.

- Foarte bine, atunci. Voi răspunde eu primul. Nu sunt doi bărbaţi în mine, ci numai unul - cel care se gândeşte la tine tot timpul, astfel că imaginea ta e mereu prezentă în mintea lui. Dar... aspectele de care te plângi tu nu sunt de mirare. Pentru mine, banii n-au fost niciodată din belşug, iar cu studiile am cheltuit tot ce aveam. N-am avut timp pentru saloane sau discuţii de complezenţă. N-am fost educat să cunosc adresele

potrivite pentru a plăti femei frumoase. Rareori am cunoscut femei - femei care să nu-mi fie paciente, adică. Ca paciente, le cunosc foarte bine. Prin urmare, acum, când am altfel de relații cu oamenii, mă port diferit. Dacă vii la mine cu o durere în gât sau cu un genunchi bolnav, ești pacienta mea și te cunosc bine. Știu ce am de făcut și acționez în consecință. Și te gândești: uite, bărbatul ăsta e sigur pe el. Dar dacă te întâlnesc într-un salon, nu mai ești pacienta mea, ești femeie, o persoană cu toane și deprinderi pe care n-am învățat niciodată să le înțeleg. Nu cunosc rețeta corectă pentru manierele alese: n-am avut niciodată răgazul necesar să le învăț. Nu știu cum să te flatez, iar dacă râzi de mine - așa cum faci tu, și nu de puține ori -, devin tot mai tăcut, cu fiecare clipă; iar atunci când îți testezi inteligența pe mine, mă simt de-a dreptul nătâng. Iată explicația! Ceea ce simt pentru tine, ca femeie, nu oscilează între putere și slăbiciune, ci între speranță și disperare.

Ea nu se mai uita la el acum, ci privea în gol, către celălalt capăt al pajiștii. Curba gâtului ei îl purta între agonie și extaz. În timp ce oferea toate aceste explicații, devenea tot mai sigur pe el.

În cele din urmă spuse:

- Și tu?

Ea zâmbi ușor și ridică din umeri.

- Vrei să-ți răspund la întrebare acum?

- Da.

- Probabil asta e ultima noastră întâlnire, așa că pot face acest lucru. Dwight, bietul de tine, chiar am râs de tine atât de des? Chiar am dovedit atât de mult calm și încredere în mine? Mă flatezi, serios. Câtă eleganță trebuie să afișez! Cât de grațios am fost învățată...

- Nu aveam intenția să te critic...

- Sunt convinsă că n-ai îndrăzni. Dar acum lasă-mă să mă explic și eu. Tu spui că ți-ai petrecut tot timpul învățând să devii medic, astfel că nu ți-a mai rămas timp pentru a învăța regulile de etichetă. Îmi pare rău pentru tine. Serios, chiar îmi pare. Dar știi tu oare cum mi-am petrecut eu timpul, ce am fost eu învățată să devin? O moștenitoare, cum altfel!

Se aplecă, sprijinindu-se pe un cot, şi îl privi în ochi. Părul ei castaniu-roşcat, legat la spate cu o panglică, îi venea acum peste umăr.

- O moştenitoare trebuie să înveţe *toate* regulile de etichetă. Trebuie să înveţe să deseneze, să picteze şi să cânte la un instrument muzical, chiar dacă e complet afonă şi nu scoate altceva decât nişte sunete înfiorătoare. Trebuie să ştie franceză şi poate şi puţină latină; trebuie să înţeleagă cum să aibă o ţinută, cum să se îmbrace, cum să meargă în şa şi cum să primească toate complimentele pretendenţilor la mâna ei. Singurul lucru pe care nu-l învaţă niciodată este un detaliu cât de mic despre căsnicia de succes pentru care este pregătită în tot acest timp. Aşa că vezi tu, doctore Enys, n-ar fi deloc de mirare dacă şi ea ar da impresia unei duble personalităţi. Unde mai pui că are şi motive mai bune decât ale tale! Spui că nu ştii să le faci complimente femeilor sau cum să ai o conduită cât mai adecvată. Însă trebuie să cunoşti inima femeilor foarte bine. În cazul meu, nu este deloc aşa. Eu nu cunosc bărbaţii absolut deloc. Lumea se aşteaptă de la mine să mă îndrăgostesc la atingerea unei mâini sau la un compliment bine ales. Dar până ce nu mă mărit - asta dacă totul se întâmplă aşa cum doresc dragii mei unchi - n-o să ştiu cum este un bărbat cu adevărat. Femeia făcu o pauză şi se îndreptă de spate. Din auzite, ştiu ce se întâmplă atunci când doi oameni se culcă împreună. Şi nu pare deloc elegant. Când îţi alegi partenerul de gavotă[1], îţi asumi un risc şi nu păţeşti nimic. Dar îmi imaginez că trebuie să fii puţin mai atent înainte de a-ţi alege un partener de pat pentru tot restul vieţii.

Urmă o tăcere lungă. Confesiunea lui Caroline îl emoţionase pe Dwight într-un mod cu totul nebănuit până atunci. Dintr-odată, în faţa lui se afla o altă Caroline - una care nu mai era atât de sigură pe ea şi dispreţuitoare faţă de eforturile lui de a-i face pe plac,

[1] Vechi dans franţuzesc în doi timpi, care se dansa la curtea regală sau în cercurile aristocratice; melodia pe care se execută acest tip de dans. (n.tr.)

ei, dimpotrivă, era la fel de nesigură în gesturile ei pe cât era și el, ascunzându-și nesiguranța în spatele unei măști de râsete și zeflemele. Dintr-odată, felul ei de a fi nu l mai scotea din minți, ci îl făcea să se îndrăgostească irremediabil.

- Și Unwin?

- Unwin a fost un pețitor luat de-a gata. A venit cu toate recomandările posibile. Iar la el nu s-a pus problema de lipsă de încredere în sine, Dwight. Părea să creadă că trebuie să mă simt flatată la ideea că mă mărit cu un parlamentar. Uneori îl surprindeam uitându-se la mine și atunci știam că el e interesat în primul rând de banii mei, în al doilea rând de trupul meu, iar de mine - doar de mine - puțin spre deloc.

Și eu?

Caroline îi zâmbi ușor strâmb.

Nu e foarte ușor să-ți spun toate astea în față, așa-i? Când ne-am întâlnit pentru prima oară în Bodmin și ne-am certat, mi-am zis în sinea mea: Uite un bărbat care... Și tot așa, atunci când ai venit să mă consulți la gât. Nu era vorba că *te plăceam*, era vorba de ceea ce simțeam... Caroline se ridică brusc în capul oaselor: Nu, nu pot să-ți spun. Hai să mergem!

Spune-mi!

Nu știu exact ce simt pentru tine - ăsta e adevărul! Acum haide!

Se ridică în picioare și făcu un pas către calul ei, însă Dwight sări și îi tăie calea.

Trebuie să-mi spui, Caroline!

Ea îi aruncă o privire tăioasă, dar el o apucă de încheietura mâinii și o ținu strâns. Caroline spuse:

Ar trebui *să știi* fără să ți se spună. M-am întrebat cum ar fi să fiu sărutată de tine - dacă mi-ar plăcea sau nu, dacă asta mi-ar stimula sau mi-ar ucide interesul pentru tine. Dar n-am aflat și n-am să aflu niciodată - pentru că acum tot nu mai contează, pentru că oricum plec. Au mai fost și alți bărbați interesați și vor mai fi *mulți* alții. Dar nu mă voi căsători cu primul venit. Și nici cu al doilea. În octombrie...

Dar nu mai apucă să spună altceva. El o prinse cu mâinile de coate, o trase spre el și o sărută - mai întâi pe obraz, apoi pe gură. După câteva clipe, mâinile ei îl apucară strâns de umeri, nu pentru a-l trage mai aproape, ci pentru a-l împinge ușor, așa cum face o femeie a cărei rațiune permanent trează conștientizează faptul că primește exact ceea ce a cerut. Și stătură așa, acolo, atât de mult timp, încât o cinteză coborî în zbor și rămase să ciugulească prin iarbă până ce unul din cai făcu o mișcare bruscă și o sperie.

În cele din urmă, un stol de ciori care coborî în zbor, croncănind, să se așeze în copacii din jur îi făcu să se separe. Când se dezlipiră din îmbrățișare, urmă o tăcere ciudată, tensionată. Dwight își pierduse răsuflarea și se gândi că și Caroline pățise la fel.

- Cu siguranță mă deteşti acum, spuse el.

- Fără îndoială că te detest!

- Și vei fi bucuroasă să pleci, vindecată de curiozitatea de care spuneai.

- Ai face bine... începu ea. ... Ai face bine să mă ajuți să încalec, ca să ne întoarcem.

El vru să se aplece să îi improvizeze o treaptă pe care ea să pună piciorul, dar la primul contact cu fusta ei se îndreptă repede de spate, astfel că ea ajunse din nou în brațele lui. Se sprijiniră de cal, care tresări speriat și nechează. Se loviră de un copac, de care ea se sprijini apoi cu spatele, în timp ce el începu să o sărute din nou, în mod deliberat de data asta.

Soarele era deja mai sus decât ar fi trebuit. De data aceasta, Dwight o ajută într-adevăr să încalece, după care se sui el însuși în șa, în timp ce briza ușoară de dimineață le mângâia fețele.

Caii lor erau gata s-o ia din loc, dar nici unul dintre călăreți nu dădu semne de plecare.

- Când te întorci? întrebă Dwight.

- Când voi alege s-o fac.

- O să-mi scrii?

- Dacă vrei.

Bărbatul făcu un gest de disperare. Ea chiar voia să i se reconfirme *asta?*

Dacă te întorci... începu el.

- O s-o luăm din nou de la început? Dar în octombrie va fi altfel.

- Ce anume va fi altfel?

- Atunci voi avea douăzeci și unu de ani. După 26 octombrie, unchiul Ray nu va mai putea face nimic ca să mă împiedice să mă întorc aici.

Părăsiră luminișul fără grabă, iar în urma lor nu rămaseră decât urmele câtorva copite și câteva campanule rupte, mărturii ale emoțiilor intense trăite acolo.

capitolul 6

Vremea frumoasă nu ținu mult. Luna iunie se termină cu ploi, urmată de un iulie și de un august și mai ploioase. Ploaia cădea peste culturi la nesfârșit, culcându-le la pământ și mai apoi înnegrindu-le. Vânturi puternice măturau țara de la un capăt la altul, iar soarele plutea pe cer în derivă, palid și pierdut printre furtunile intermitente. Pe străzile pietruite ale Parisului, pândeau orori noi și ciudate. Revoltele care zgâriaseră ușor obrazul tiraniei de pe continent începuseră din nou să supureze, iar situația se întorsese la 180 de grade. Amenințate fără speranță dinspre est, gata să sucombe, amenințau, la rândul lor, să tragă după ele întreaga structură a societății civilizate. În acest ultim acces de autosuprimare, nici o infamie nu părea ieșită din comun. Veștile despre masacrarea a trei sute de preoți au fost urmate de povești despre copii care se jucau cu capete tăiate și despre măcelul neîntrerupt vreme de patru zile din închisorile înțesate. Bărbații șușoteau despre prințesa Lamballe care fusese ciopârțită bucată cu bucată, capul fiindu-i apoi înfipt într-o țeapă. Sentința fusese pronunțată de mulțime, iar cei găsiți vinovați fuseseră sfârtecați, pe loc, fără rușine, printre cadavrele deja adunate în mormane. Închisorile nici nu apucau să se golească, că erau iar umplute până la refuz.

Domnul Trencrom, care-și vedea mai departe de traficul ilegal, în ciuda politicii și a vremii neprietenoase,

anunță că Mark Daniel nu se mai afla în Cherbourg, ci se mutase ceva mai departe, pe coastă. Sperau să ia legătura cu el la următorul transport. La Wheal Grace, cheltuielile depășeau cu mult veniturile, suficient ca până și cel mai perseverent om să intre în depresie. În plus, fiecare picătură de ploaie căzută peste ținut ducea la majorarea costurilor combustibilului.

În august, Caroline Penvenen îi scrise lui Dwight Enys:

Dragă Dwight,

Nu că aș fi o prizonieră într-un turn păzit de un lup, dar trebuie să-ți mărturisesc că nu-i lucru ușor să-ți scriu și să văd scrisoarea expediată, înainte ca ochiul vigilent al unchiului William să o vadă. Ultima scrisoare de la tine am smuls-o chiar de sub mâna lui, și asta chiar în ultimul moment. Așa că, rogu-te, când îmi trimiți răspuns la scrisoarea de acum, direcționează-l către doamna Nancy Aintree, la Black Dog, Abingdon, de unde poate intra în posesia mea. N-am avut niciodată parte de o lună mai lungă decât asta. Primele cincisprezece zile au părut treizeci. Adolescența mea nu se dă dusă cu una, cu două. Ce mai face prietenul tău, Ross Poldark? Mina lui prosperă? Vărul lui prin alianță continuă să-l iscodească? Ce mai fac pacienții tăi? În special fătuca aceea frumușică, cu probleme la genunchi? Tatăl ei încă te mai suspectează? Nici nu mă mir! Îmi poți recomanda, te rog, o boală lejeră, fără simptome neplăcute, de care să-mi pot permite să mă îmbolnăvesc de acum și până pe 26 octombrie?

În imediata vecinătate a Oxfordului, sunt foarte mulți refugiați francezi săraci: aristocrați cu peruci pudrate, dar cu găuri în ciorapi. Ei zugrăvesc o imagine sângeroasă a străzilor; mă întreb adesea dacă nu cumva exagerează, pentru a stârni mila. Unchiul William se întreține cu ei, dar, odată plecați, el mormăie: „Câteva capete în plus dacă mai erau, și lucrurile ar fi fost mai simple pentru noi!" Acum înțelegi de unde am moștenit sensibilitatea. Familia Penvenen nu are egal din acest punct de vedere!

Dragul meu Dwight, mă întreb dacă îți lipsesc cu adevărat sau dacă sunt ca o febră recurentă care îți pătrunde în vene, ducând la o criză devastatoare de emoție, care te lasă complet epuizat și turbat după plecarea mea. Știu că ar trebui să te las în pace, chiar știu asta, dar nu-mi imaginez că aș fi suficient de puternică pentru a duce această hotărâre la bun sfârșit. Prima mea mică experiență în ceea ce te privește – trebuie să-ți mărturisesc asta, deși nu se cade din partea unei fete neprihănite – a fost suportabilă, așa că nu-i greu de presupus că o a doua va fi la fel. De acum și până în octombrie voi încerca să am un flirt pe aici, parțial pentru ca, atunci când vine ziua mea, unchiul William să fie și mai nerăbdător să mă vadă plecată, și parțial pentru ca, atunci când vin acolo, să am un termen mai clar de comparație.

Bănuiesc că e puțin probabil să mă aprobi de prima dată; cu toate acestea, știu că nu vei dori cu adevărat să mă lipsești de această modestă experiență pe care aș putea s-o capăt și care mă va ajuta să devin o femeie capabilă să facă diferența.

Crede-mă,

Prietena ta sinceră,

Caroline Penvenen

La începutul lui septembrie, la Wheal Grace fu descoperit un nou filon, cu un randament mai bun decât cele vechi. Însă această descoperire nu putea decât să umbrească ziua aceea nefastă, nu s-o prevină. Ross și Francis petreceau în continuare două zile pe săptămână la vechile niveluri superioare. Lipsa aerului devenea unul dintre cele mai grele obstacole, deoarece vechile puțuri de aerisire, în marea lor majoritate, fuseseră astupate. În alte locuri, plafonul se prăbușise și aveau de ales dacă abandonează căutările în acele direcții sau dacă aduc mână de lucru nouă, care să sape sau să producă o explozie pentru a-și crea drum.

Pe 15 septembrie, Ross și Francis aranjaseră să se întâlnească cu Zacky Martin și cu Jope Ishbel ca să facă niște

ultime investigații. Își petrecură dimineața detonând și încercând să golească vechiul filon, care era în afara arieî de acoperire a motorului. La prânz, Zacky plecă, iar după o oră verii ieșiră și ei, se schimbară de lucrurile în care spălaseră minereul și plecară la Nampara, la masă. Ross găsi o scrisoare care-l aștepta. De regulă, bărbatul care aducea ziarul săptămânal îi livra și scrisorile, dar aceasta fusese adusă de ucenicul unui negustor de stofe, care trecuse să o viziteze pe Demelza, în speranța că o va tenta să cumpere. Scrisoarea era de la prietenul și bancherul său, Harris Pascoe.

Dragă căpitane Poldark,

N-am mai avut plăcerea să te văd de câteva luni bune; aș fi bucuros dacă mi-ai face o vizită ca să închei un contract cu noi, oricând îți este convenabil.

Această scrisoare, însă, se referă la altă chestiune, despre care se întâmplă să am oarecare cunoștință, deși este o problemă personală a dumitale. În '89, când Carnmore Copper Co. a intrat în faliment, iar la dumneata au apărut niște evenimente care te-au forțat să acoperi unele datorii, mi se pare că ai făcut un împrumut în valoare de 1 000 de lire sterline de la domnul notar Pearce, cu o rată excesivă a dobânzii. Acest împrumut, din câte mi-ai dat de înțeles întotdeauna, a fost sub forma unei a doua ipoteci pe casa și terenul dumitale, bunuri asupra cărora aveai deja o ipotecă încheiată cu această bancă.

După cum știi, rareori plec de acasă. Se întâmplă însă să aflu multe informații fără să îmi propun neapărat acest lucru; astfel, am aflat recent că, de fapt, acest împrumut nu a fost făcut pe baza unei a doua ipoteci, ci sub forma unei cambii sau a unui bilet la ordin. Te rog, confirmă-mi dacă așa stau lucrurile, deoarece această cambie, dacă este a dumitale într-adevăr, nu se mai află, din câte înțeleg, în posesia domnului Pearce, ci a ajuns cumva în mâinile domnului Cary Warleggan.

Relația dumitale cu familia Warleggan nu mă privește și nu doresc să mă amestec în ea; însă dacă

lucrurile stau așa cum bănuiesc eu, atunci n-o să mă mire deloc dacă dumneata vei primi în orice moment o notificare privind necesitatea stingerii imediate a acestei cambii. Nu știu cum îți merg afacerile și dacă ai reușit sau nu să pui deoparte o sumă de bani suficient de mare pentru a acoperi o asemenea urgență, dar, în calitate de prieten, am considerat că este de datoria mea să îți spun ce mi-a ajuns la urechi.

Treci pe la mine cu proxima ocazie când vei fi în oraș: vom fi bucuroși să te avem ca invitat la cină.

Al dumitale etc.

Harris Pascoe

La masă, Ross vorbi foarte puțin. Demelza înțelese că veștile rele, oricare ar fi fost ele, aveau legătură cu familia Warleggan - Ross avea o expresie aparte pe chip când era vorba despre ei - însă orgoliul nu-i permise să întrebe nimic cât timp Francis era acolo. Când cina se apropia de sfârșit, Ross îi spuse lui Francis:

N-o să pot merge cu tine în după-amiaza asta. Scrisoarea asta mă cheamă la Truro.

Dar abia ai fost acolo ieri, protestă Francis. Nu mai suportă amânare?

Nu. Îmi pare rău, dar nu.

Te întorci în seara asta? se interesă Demelza.

Privirile li se întâlniră peste capul lui Francis.

- O să încerc. Dar, dacă e, ajung târziu. Nu mă aștepta.

Femeia îl urmări ieșind din încăpere ca să se schimbe. Ea rămase să îi țină companie lui Francis. Când Ross coborî din nou, ea se strecură afară din cameră și merse să stea cu el la ușa de la intrare, așteptând ca Gimlett să aducă iapa.

Ross îi puse o mână pe umăr:

Nu vreau să pierd vremea cu explicații acum. Scrisoarea aceea era de la Harris Pascoe - e vorba despre niște aspecte pe care eu le-am trecut cu vederea. Merg doar să-i fac o vizită, atâta tot.

Ea îl privi drept în ochi:

E de rău, Ross?

- De bine sigur nu e. Dar voi afla mai multe detalii în seara asta.

- Azi n-o să ai probleme?

- Crezi că ar fi posibil așa ceva, fiind vorba despre Harris Pascoe?

- Nu dacă ești doar tu cu el, într-un loc retras. Dar mai sunt și alte persoane cu care ai putea să te întâlnești din întâmplare.

Ross zâmbi sumbru.

- Vremea e suficient de rece pentru luna noiembrie. Acum întoarce-te înăuntru și discută cu Francis! Ai observat ce drag a prins de casa noastră de când s-a deschis mina? Stă cu noi la fel de mult cât stă și la el acasă.

- Da, am observat și eu asta.

- Mergi înăuntru, oferă-i încă un pahar de Porto și toarnă-ți și tu unul.

- Nu am curaj să beau înainte de cină, că altfel o să fiu amețită toată ziua. În legătură cu scrisoarea asta...

Demelza fu însă întreruptă de sosirea lui Gimlett, care o aducea de hățuri pe Darkie. Ross își sărută soția pe obraz, se sui în șa și porni peste vale. Demelzei i se păru că norii erau atât de joși încât îl ajunseră din urmă pe Ross și îl învăluiră pe jumătate înainte ca el să iasă din raza ei vizuală.

Când reintră în casă, Francis se ridicase de la masă și stătea lângă focul pe care ea îl aprinsese cu o oră în urmă.

- Nu, nu te ridica, spuse ea. Ross ne-a rugat să terminăm sticla de Porto, dar eu nu pot să beau, nu atât de devreme. N-aș mai face nimic toată ziua după aceea. Puse carafa și paharul lui pe masă, lângă el, după care se așeză pe un scaun vizavi, întinzând picioarele încălțate în papucii din stofă roșie către căldura focului.

- Peste un minut trebuie să mă duc să văd care este starea de spirit a lui Jeremy. Nu mănâncă niciodată cu atâta poftă de la doamna Gimlett cum mănâncă de la mine. Nici o veste bună în dimineața asta, Francis?

- Cred că am ales terenul cel mai arid din întreg ducatul, dacă mă întrebi pe mine.

– Şi cum a fost cu nivelurile inferioare?

– A fost o inițiativă fără un alt temei mai bun decât speranța. Ne-am gândit că poate aşa avem noroc, de vreme ce toate acțiunile bazate pe logică au dat greş... Ciudat că Ross a trebuit să plece la Truro din nou. Asta o avea oare vreo legătură cu familia Warleggan?

Demelza îl privi surprinsă:

– Habar n-am, şi eu m-am întrebat acelaşi lucru. De fiecare dată când apare cel mai mic semn de belea te întrebi dacă nu cumva familia Warleggan are vreun amestec!

– Sau Francis, spuse bărbatul. A fost o vreme când eu eram sursa tuturor belelelor, alături de George.

– A, nu cred asta, spuse ea repede. Oricum, vremea aia a trecut.

– Da, vremea aia a trecut. Dar eu n-o uit. Cel puțin nu pot să uit un singur lucru.

– Cred că o să mă duc să văd ce face Jeremy.

– Nu. Francis ezită, frecându-şi palmele de scaun. Nu, continuă, aştept de mult să-ți spun asta. Trebuie să-ți spun odată şi-odată! Cu mulți ani în urmă...

– Mai bine să nu abordăm subiectul, Francis...

– Cu mulți ani în urmă – să fi fost prin august '89, când topitoria de cupru făcea eforturi să supravieţuiască –, George a venit să mă vadă într-o seară. Era seara în care a plecat Verity. Te-am învinovățit cu toată convingerea pentru căsătoria ei. Pentru tot ce se întâmplase, de altfel. Într-un impuls de furie, i-am oferit lui George informații care lui i-au permis mai apoi să le forțeze mâna acționarilor companiei, astfel încât aceştia să-şi retragă sprijinul. Asta e lucrul peste care nu reuşesc să trec şi pe care nu pot să mi-l iert...

Demelza se ridică în picioare.

– De ce ții neapărat să-mi spui toate astea acum?

– Pentru că de prea mult timp încerc să le fac față singur. Nu pot continua să îți accept prietenia, să mă încălzesc la focul tău ca un câine fără stăpân, până când nu se vor fi lămurit complet toate aceste aspecte între noi. Cu atât mai mult cu cât prietenia noastră a căpătat valoare – lucrurile nu mai pot rămâne aşa cum sunt. Presupun că Ross ştie deja partea cea mai gravă – dar

nu-mi dă voie să-i explic pe îndelete, mă întrerupe, iar în cele din urmă îmi piere curajul și abandonez discuția. Și așa rămâne.

Undeva, în spate, Garrick lătra; fusese închis afară și nu putea suporta acest lucru. Demelza nu zise nimic.

Francis se ridică în picioare, își puse mâna peste a ei pentru un minut, după care se întoarse cu fața către fereastră.

Demelza spuse, tulburată din cale-afară:

- Să ne faci tu asta... Chiar nu găseai altă modalitate să te răzbuni pe Ross?

- A fost o reacție la nervi, apoi a fost prea târziu ca să mai schimb ceva. Dar nu caut să mă scuz. Și tu știai?

- Da... Parțial. Dar... să aud acum o mărturisire făcută pe șleau...

Francis devenise extrem de palid.

- Nu poți reclădi o relație de prietenie ignorând lucrurile care au distrus-o. Trebuia să-ți spun! Acum o să plec.

- Nu, așteaptă! Ross are dreptate, așa-i?

- Nu în privința asta.

- Ba da, chiar în privința asta. Pentru că, dacă ne despărțim acum, ne vom răni unul pe celălalt și mai mult. Cât despre afacerea cu topitoria de cupru, ea n-ar fi prosperat niciodată, Francis, știm amândoi la fel de bine. Nici măcar familia Warleggan nu a reușit s-o facă profitabilă după ce a preluat-o. Sir John Trevaunance a scos utilajele la vânzare.

- Și treci cu vederea o crimă pentru că victima trăgea să moară oricum?

- Nu, nu o trec cu vederea. Dar nici nu mă apuc acum să împart sentințe în stânga și în dreapta. Elizabeth știe?

- Dacă știe ce am făcut? Nu. Nici nu o privește. Doar că nu înțelege dușmănia pe care i-o port lui George Warleggan.

După o lungă tăcere, ea spuse:

- Nu ți-ai terminat vinul...

- Nu?... Tot ce am reușit să termin a fost prietenia noastră - pe care am prețuit-o foarte mult, deși probabil te îndoiești de asta.

- Nu mă îndoiesc, Francis, dar nici nu cred că i-ai pus capăt. O singură faptă rea nu anulează toate celelalte fapte bune. Asta e socoteala care contează.

- Socoteala asta n-a contat și pentru mine în seara aceea.

- Așa că ai ținut-o tot într-o remușcare de atunci încoace! Vrei oare să fac și eu aceeași greșeală?

- Da.

- Ei bine, atunci, n-am s-o fac.

- Nici măcar ca să-mi dai mie satisfacție? întrebă Francis.

- Nici măcar pentru asta!

- Nici nu mă mir că Ross te iubește, comentă Francis. Și eu aș putea să mă îndrăgostesc de tine.

Ea îi aruncă o privire fugară, sobră, apoi se aplecă și mai puse un lemn pe foc.

- Crezi că încă mă mai iubește?

- Ross? Bineînțeles! De ce, tu ce credeai?

- Cred că o iubește pe Elizabeth mai mult.

Când ea se ridică în picioare, nici unul dintre ei nu mai spuse nimic vreme de câteva clipe bune.

În cele din urmă, el spuse:

- Ei bine, dacă tot este ziua mărturisirilor, pot să-ți spun ceva despre tine, Demelza?

- Sigur.

- Tu ai un singur defect: acela că nu te gândești suficient la tine.

- O, să știi că mă gândesc foarte mult la mine, Francis. Ai fi surprins!

- Nimic din ce faci sau ce gândești nu m-ar surprinde în afară de asta! Ai venit aici ca fiică de miner, apoi te-ai căsătorit intrând în familia asta veche, scăpătată, și adoptând standardele ei ca și cum ar fi fost ale tale dintotdeauna. Așa că te înșeli în ceea ce privește valoarea ta, energia ta, chiar și importanța ta pentru Ross. Sângele are două calități, Demelza. Una stă în legăturile de familie, iar cealaltă este prospețimea. Ross a dat dovadă de înțelepciune atunci când te-a ales. Dacă e atât de inteligent pe cât cred eu că este, o să-și dea seama

singur de asta. Iar dacă tu ești atât de inteligentă pe cât ar trebui, o să-l faci să înțeleagă.

Demelza îl privi cu căldură:

- Ești foarte amabil.

- *Amabil*... Vezi? Aici e problema.

- Păi, nu-i așa? Eu așa cred. Dar, Francis, nu-i așa de ușor precum crezi. N-am cum să mă compar cu soția ta, care e atât de frumoasă... Și mai e și de viță nobilă. Și, mai mult decât atât, ea a fost prima dragoste a lui Ross. Cum poți concura cu perfecțiunea însăși?

- Eu nu cred că Ross e atât de fraier. Cred... Francis făcu o pauză, după care reluă: Am convingerea că, dacă ai avea mai mult respect de sine, un grad mai mare de independență... Acum o să par cu siguranță lipsit de loialitate față de Ross, dar chiar așa stau lucrurile. Dacă te gândești la acest sentiment față de Elizabeth ca fiind ceva imaginar și dacă îl pui în balanță cu pasiunea ta și cu bunul-simț... Cum ar putea ea oare să rivalizeze cu aceste calități?

- Dar Elizabeth e... departe de a fi lipsită de pasiune ea însăși!

Din nou, Francis nu spuse nimic timp de un minut sau două.

- Nu doresc să vorbesc despre Elizabeth acum. Dar indiferent de ce are și ce nu, nu e perfectă. Nici o ființă umană nu e. Într-adevăr, cunoscându-te atât de puțin - și observând efectul pe care îl ai asupra altor bărbați - te-aș fi crezut destul de capabilă să-l ții pe Ross alături de tine oricând dorești dacă asta ți-ai propus.

Ea îi aruncă o jumătate de zâmbet.

- Dacă nu-mi dai voie să-ți spun că ești amabil, o să spun „mulțumesc".

- Nu pot răspunde în locul altui bărbat, dar, cu toate astea, sunt destul de sigur de ce spun: renunță la ideea că cineva ți-ar fi făcut o favoare acceptându-te în familia noastră.

Ea rămase în picioare, aproape nemișcată, gânditoare, lipsită de experiență. Strâmbă ușor din nas:

- O să mă gândesc la toate astea, Francis. Măcar așa cred că o să am ce face în restul după-amiezii.

- Gândeşte-te şi la prima parte.
- Nu, asta nu!
- Ba da, şi la asta. Se aplecă şi o sărută pe obraz: Pentru că nici unul dintre noi nu poate trăi izolat de consecinţele faptelor sale. Eu, unul, ştiu că am încercat timp îndelungat.

Începuse să plouă din nou când Francis luă drumul înapoi, către mină. După ce îşi descărcase sufletul zbuciumat în faţa Demelzei, se simţea mai împăcat cu sine însuşi decât fusese de multă vreme încoace. Vorbise dintr-un impuls de nestăpânit, dar acesta era rezultatul unei dorinţe îndelungate de a i se confesa, de a pune lucrurile în ordine nu numai în relaţia cu ea, dar şi în relaţia cu propria lui conştiinţă. Modul în care ea primise veştile, gândirea sănătoasă îl făcuseră să revină la sentimente mai bune faţă de întreaga situaţie. Atitudinea ei şi a lui Ross - ştia asta - nu îi iertau nimic, însă făceau posibilă o continuare a relaţiei lor de prietenie, cu condiţia unei onestităţi redescoperite din partea lui.

Merse în magazia ce servea drept vestiar şi luă cu el câteva din lucrurile sale. Venise atâta drum aproape fără să gândească. Calul lui era în grajdurile de la Nampara; Francis nu avusese câtuşi de puţin intenţia să se întoarcă la mină. Dar magazia era goală. Şi când intră, primul gând care-i veni în minte fu acela că nu-şi dorea câtuşi de puţin să se întoarcă acasă.

Propria lui casă îl deprima. Elizabeth îl deprima. Ştia că dispoziţia asta euforică avea să se risipească destul de repede - dar pe moment nu suporta gândul de a renunţa la ea. Începu să îmbrace vechea salopetă de foraj şi haina de lână.

Erau câţiva oameni afară, prin ploaie. În hala maşinilor, unul dintre fraţii Curnow avea grijă de pompa cea mare în timp ce aceasta aspira şi şerpuia. Îşi duse mâna la cască atunci când Francis intră şi merse să-l întâmpine, înclinându-se ca să treacă pe sub axul pompei, în timp ce acesta se lăsa uşor în jos.

- Coborâţi singur, domnule? Ned Bottrell e afară, poate să vină el cu dumneavoastră.

– Nu, e în regulă. Nu mă mai ocup de explozii, doar o să adun ceea ce a căzut.

Un minut mai târziu, Francis cobora scara puțului principal. Acest puț fusese inițial filonul cu care se deschisese mina; astfel că el nu mergea drept în jos, ci avea un unghi de înclinare abrupt, urmând traseul filonului și traiectoria săpăturilor. Când ajunse la cea de-a treia platformă și la cea de-a două sute patruzecea treaptă, Francis păși la nivelul de 55 de metri. Toată această parte a minei era acum părăsită. Restul muncitorilor erau dedesubt.

În drumul lui către bucata de pământ pe care o detonaseră în dimineața aceea, Francis se strecură prin niște fante înguste pe unde abia încăpea târnăcopul, se cățără pe mormane de moloz cu caverne răsunătoare, înalte precum turnurile unei catedrale, ocoli gropi adânci care se afundau în profunzimile pământului și sui iar și iar, prin locuri pe unde minerii de demult urmăriseră vreun filon; în cele din urmă, ajunse la puțul subteran sau micul vârtej, cum i se mai spunea – ruinele vechiului granic fiind încă alături – și coborî alunecând pe pereții puțului, așa cum ar fi coborât pe hornul unei case, către nișa lungă și îngustă a unei galerii părăsite pe unde trecuseră în dimineața aceea.

Francis observă că nivelul apei de la bază coborâse cu vreo 30 de centimetri de când plecaseră, în urma exploziilor, dar, evident, nu-și găsise încă drum spre bazinul de colectare.

Aerul era închis și fetid aici, iar singura sursă de lumină – de la feștila aprinsă de pe casca lui – pâlpâia fumegând peste întregul tablou. Munci jumătate de oră curățând pietrele de la gura tunelului, dar nu părea să mai intre apă înăuntru. Nu numai aerul, dar și apa era caldă, iar după o vreme își luă avânt și sări mai sus, în altă galerie, situată la vreo doi metri deasupra nivelului apei. Constată că, în loc să fie doar puțin adâncă, așa cum părea de dedesubt, cotea brusc și creștea în înălțime, astfel că acum putea sta drept.

Curios, merse pe firul galeriei cam vreo 300 de metri, răzuind ici-colo zidurile acoperite de mâzgă și mergând

mai departe, până ce ajunse într-un loc unde bătrânii găsiseră din nou filonul şi făcuseră o boltă să susţină tunelul. Aici, lucraseră de sus în jos, în ceea ce se numea „puţ orb"; şi aici părea că praful de puşcă de dimineaţă avusese un oarecare efect, pentru că se prelingea apă de pe roci, iar el abia putu să se ţină pe picioare când păşi pe marginea puţului, către un alt tunel situat de cealaltă parte.

Acest tunel şerpuia tot înainte preţ de vreo 100 de metri; apoi însă aerul începu să devină din ce în ce mai urât mirositor, făcându-l să se întoarcă. În acel moment, licărul lumânării sale se reflectă cu un pâlpâit în stâncă. Se aplecă de spate şi frecă locul respectiv cu un deget. Descoperi verdele arămiu specific solului care conţinea metale.

Bătrânii îl trecuseră cu vederea sau nu-i dăduseră importanţă. Era foarte posibil ca motivele lor să fi fost întemeiate. Mai existau şi alte astfel de locuri. Nu puteai fi sigur de nimic până ce nu luai câteva bucăţi, le cântăreai în mână şi cercetai calitatea minereului într-o lumină mai bună.

Acum avea nevoie de târnăcop, pe care îl lăsase în galeria mare.

Un sfert de oră de muncă aici... Dacă stânca promitea într-adevăr să conţină minereu, aşa cum părea, ar lua cu el sus vreo jumătate de duzină de bucăţi de probă, să le studieze pe iarbă.

Ce noroc dacă după atâta vreme... În timp ce Ross era plecat, iar el era singur aici, în subteran! Ce prostie să speculeze, să facă presupuneri... Se mai întâmplase aşa şi înainte - mai întâi speranţa şi apoi dezamăgirea.

Se întoarse cu paşi împleticiţi până la puţul orb şi se opri să ia o gură sau două de aer mai proaspăt şi să-şi şteargă sudoarea de pe faţă. Era extrem de cald. Dacă norocul era de partea lui, asta nu doar că l-ar fi făcut din nou demn de prietenia lui Ross, dar i-ar fi redat lui însuşi respectul de sine.

Păşi cu grijă pe marginea puţului orb; în acel moment, cizmele lui alunecară deodată pe suprafaţa acoperită cu mâzgă. Se răsuci abil să se salveze, alunecă

pe pantă şi se lovi la cap şi la umeri în timp ce încerca să se apuce de ceva, să-şi distribuie mai bine greutatea. Apoi, căzu îngrozit în apă, scufundându-se, tuşind, înecându-se, sufocându-se în apa murdară; dacă respira, se sufoca iar; ieşi la suprafaţă călcând apa, înconjurat de o beznă ca smoala, bâjbâind în căutarea unei stânci care să îl salveze.

Nu fusese niciodată înotător. Poate să fi dat de vreo zece ori din mâini, cel mult. Hainele îl ţineau la suprafaţă, întinse ca o foaie de cort; apoi apa se infiltră în ele. Începură să se ghemotocească, să atârne. Mâinile sale, care bâjbâiau necontrolat, găsiră zidul şi se prinseră de el.

Deşi căzuse în gol, sperase să găsească o bucată de zid în pantă, ca să se poată târî afară. Nu era aşa. Dădea energic din picioare, căutând cu degetele puncte de sprijin de pe care aluneca instantaneu; înfipse unghiile, îşi juli genunchii, se lovi cu faţa de stâncă. Alunecase pe pantă, în alt puţ subteran. Căderea fusese scurtă, dar nu avea nici cea mai vagă idee cât de departe era nivelul apei faţă de gura puţului.

Tuşi, scuipând apa murdară. Cizmele grele îl trăgeau în jos; se îneca în bezna lipsită de speranţă, în adâncul pământului, departe de confortul şi de vocile oamenilor. Degetele lui găsiră un punct de sprijin. Încet, cu multe eforturi, reuşi să iasă câţiva centimetri din apă.

În timp ce se ţinea cu degetele de suport, se gândea dacă se mai găsea oare vreo scară în zidul puţului, suficient de rezistentă ca să îl ţină. De aceea, după ce avea să-şi tragă puţin sufletul, trebuia să-şi adune curajul şi să bâjbâie de jur împrejur. Puţul era mai mare decât celălalt, dar poate că nu era atât de mare, totuşi. Suficient pentru o scară şi o găleată, cum spuneau ei de obicei.

Ceea ce ar fi putut fi un triumf se transformase deodată într-un dezastru. Cu doi ani în urmă, în Bodmin, îşi pusese un pistol la tâmplă şi apăsase pe trăgaci. Nu se declanşase, pentru că praful de puşcă era umed. Atunci îşi dorise să moară. Acum, moartea ar fi fost ironia supremă.

Încercă să-și scoată cizmele. Îl dureau degetele cu care se agățase de stâncă, așa că se prinse cu cealaltă mână. O cizmă ieși. Era mai ușor, ce bine. Haina asta veche de lână... Nu mai tușea; plămânii erau liberi, în sfârșit. Să strige? Era ca și cum ar fi strigat din coșciug, în timp ce groparul punea florile pe mormânt.

„O surpriză pentru tine, Ross! Uite, pune mâna pe asta. Nu e doar lut, cum e prin părțile astea, nu? Și uite și o bucată zdrobită cu ciocanul. M-am gândit să mă ocup cu cât ai fost tu plecat. Măcar să merit în sfârșit încrederea pe care mi-ai arătat-o. Henshawe nu-și crede ochilor..."

Își scoase și cealaltă cizmă. Se zbătu apoi să-și scoată haina. E tare cald aici. Ca un șobolan căzut într-o găleată. Văzuse unul odată, dar trebuise să plece înainte ca animalul să moară. Insistente animale, cum se agață ele de viață... Mai tenace decât el.

Era momentul să încerce să facă un ocol. De ce oare nu avusese niciodată curaj în apă? Măcar atât cât să încerce să se desprindă acum.

Plecă, dând din picioare fără nici un efect, nereușind decât să se mențină cu greu la suprafață. Destul de mare, avea probabil vreo doi metri în diametru. Poate nu era un puț, ci doar o groapă, folosită pe vremea când minereul era extras mai repede decât putea fi transportat la suprafață.

Nu găsi nici o scară și nici nu avea certitudinea că putea găsi din nou punctul de susținere. Îl cuprinse panica. Scoase un strigăt puternic care răsună în ecouri repetate în spațiul acela restrâns. Zgomotul era reconfortant, tot așa cum lumina ar fi fost reconfortantă.

Nu găsi punctul de sprijin, dar găsi, în schimb, un piron. Acolo existase o scară, dar acum nu mai era. Încercă să găsească un punct de sprijin pentru picior, într-o nișă ascunsă pe dedesubt. Nimic... Nici ceva de care să se agațe, deasupra. Un piron ruginit, de vreo 15 cm, era un punct de susținere mai bun decât cel pe care îl pierduse. Putea să se țină de el pentru destul de multă vreme. Și chiar putea să treacă *realmente* multă vreme.

Trebuia să încerce să țină frica sub control, să se lupte cu sentimentul de singurătate și să-i țină piept

întunericului, să înceapă să caute o soluție. Coborâse pe la patru. Mina lucra în trei schimburi, iar următorul intra la lucru la ora zece. Dacă acum era cinci, asta însemna că mai avea de stat încă *cinci* ore până când cineva îi vedea hainele în magazie, până când întrebau despre ele sau până când începeau să se intereseze de soarta lui. Ross plecase la Truro, nu putea să se întoarcă până târziu. Demelza - ce motiv ar fi avut? Calul lui, rămas în grajdurile din Nampara. Putea remarca ea însăși asta în orice moment sau poate îi spune Gimlett mai târziu... Dar probabil aveau să treacă ore bune până să facă ceva în sensul ăsta.

La el acasă. Poate se va îngrijora Elizabeth? Nu înainte de șapte.

Orice calcul ar fi făcut, rezultatul se măsura în ore. Și chiar dacă s-ar fi dat o alarmă, căutările aveau să dureze. Reconstitui în gând traseul prin tunelurile șerpuite și întunecoase până în puțul principal. Tot drumul pe care îl parcursese, toată grămada aceea uriașă de piatră care îl despărțea de lumina zilei și de aerul curat... Atmosfera din groapa asta era sufocantă și urât mirositoare. Îl așteptau ore întregi de răbdare, de încordare. Degetele lui aveau să cedeze, avea să se *înece* cu mult înainte să sosească ajutoare.

Frica era inamicul cel mai de temut. Întunericul - celălalt trădător. Lumina abandonase lumea. Nimic nu sclipea măcar - nici un licăr, nici un ochi de apă, nici o sclipire de metal sau piatră. Tot nu aflase cât de departe se afla de buza puțului; însă îi veni deodată gândul sumbru că, dacă n-ar fi provocat explozia din dimineața aceea și dacă ar fi lăsat o parte din apă să se scurgă, groapa asta ar fi fost acum plină, iar lui nu i-ar fi rămas decât sarcina relativ simplă de a se cățăra cumva înapoi prin puțul soios dintre galerii.

Schimbă mâna cu care se ținea pentru a douăzecea oară și în acel moment pironul se mișcă. Simți spaima cum îl gâtuie, începu să țipe cât de tare se putea, iar și iar. „Ajutor, ajutor, ajutor, sunt pierdut în adâncul pământului. Nu la opt, ci la șaizeci de metri sub pământ; deja orb, dar nu și surd, tremurând în apa caldă,

cu degetele arzând de durere şi cu ultimul reazem cedând: un piron, un amărât de piron ruginit."

Încercă să-şi facă curaj să se desprindă, să bâjbâie iar prin apă, în întuneric; poate ratase ceva ultima oară, un obiect de care să se poată ţine mai bine; însă nu mai găsi în el curajul să încerce; era posibil să nu mai găsească locul ăsta a doua oară.

Timpul trecea. Încercă să îl măsoare. Şaizeci de minute făceau o oră. Bănuia că trecuseră vreo trei ore. Acum trebuia să fi trecut de opt. Cineva trebuia să apară cât de curând. Cu siguranţă, o să vină direct în locul unde avusese loc explozia de dimineaţă. Undeva se auzi plescăitul unei picături de apă, iar urechile lui amplificară iar şi iar acest ecou, amăgindu-l să creadă că aude paşi salvatori. Pentru a nu-şi pierde minţile, numără până la două sute, strigă şi apoi o luă de la început. Dar se simţea din ce în ce mai sleit de puteri. Şi toată acea încordare a braţelor... Avea cârcei destul de des, picioarele îi erau ca de plumb, deja umflate şi aproape că nu şi le mai simţea. Uneori uita să numere şi începea să vorbească cu oamenii care se apropiau de el în apă. Tatăl lui, suferind de gută, congestionat şi plin de eczeme. „Francis, Francis, unde eşti tu acum, băiete?" Mătuşa Agatha, nu cum era acum, ci mai tânără şi sobră, săltându-l pe un genunchi. Alerga prin nisipurile din Hendrawna, cu Ross pe urmele lui, firele de nisip de pe picioarele amândurora sclipind în razele soarelui.

Începu să numere din nou. Apoi, auzi deodată un trosnet de lemn crăpat, se uită în sus şi îl văzu pe Ross îngenuncheat la marginea puţului, întinzându-i mâna să-l ajute să iasă. Ross spuse morocănos: „Of, Doamne, de ce n-oi învăţa tu să înoţi odată?!" iar Francis întinse o mână disperată pentru a prinde ajutorul oferit. Degetele părură să li se atingă, dar apoi un vârtej de lichid murdar acoperi gura şi nasul lui Francis, iar acesta se zbătu să ajungă la suprafaţă din nou: scăpase pironul din mână şi mai-mai că îşi pierduse viaţa în visul lui de salvare, şi numai moartea îl mai trezise; numai moartea;

reflexele automate ale corpului, exact la timp. Așa avea să fie de fiecare dată, de fiecare dată până la sfârșit.

Încearcă să te calmezi. Peste câteva săptămâni o să-ți vină să râzi de experiența asta. Sau vei fi deja mort... Mâine pe vremea asta, în așternuturi confortabile, recuperându-te... Sau un cadavru tumefiat, acoperit cu un cearceaf, în salonul mare din Trenwith, în așteptarea unei înmormântări înainte de vreme.

Nu mai avea suflu. Asta era cel mai grav. Dacă țipa acum, trebuia să inhaleze aer vreo jumătate de minut apoi, ca să-și revină. Între timp trebuia să fi trecut bine de ora zece. Cineva trebuia să apară în curând. Nu *putea* să dispară așa, fără urmă, și să nu spună nimeni nimic. Curnow îl văzuse coborând. O să se îngrijoreze ei până la urmă. O să se gândească. Altfel, *de ce* mai aveau creier? Henshawe era adesea la mină între cinci și șase. De multe ori îi însoțea pe Ross și pe Francis să vadă cum merg lucrările. *Nu* și astăzi. Sigur că nu și astăzi.

Francis scoase un strigăt mai strident, mai degrabă un țipăt. Se opri, trăgând aer în piept. Pironul se îndoi în strânsoarea lui dureroasă. O mișcare în plus și avea să cedeze.

- Ajutor, ajutor! strigă el. Ajutor, ajutor! de zece ori și de alte zeci de ori. Continuă așa, iar și iar, până când volumul vocii scăzu, iar inspirația deveni la fel de zgomotoasă ca și expirația. Lacrimile i se rostogoleau pe obraji.

- Acum am *motive* să trăiesc! O, *Dumnezeule*, nu vreau să mor...

Cam pe la ora asta, Elizabeth închise cartea cu ajutorul căreia îl învăța pe Geoffrey Charles să citească.

- E vremea cinei, scumpule. Tati o să vină curând acasă și știi doar că vrea să fii în pat la șapte.

- Încă puțin, mami.

- Nu, ai făcut mai mult decât trebuia azi.

- Pot să ies afară la joacă până se întoarce tati?

- Nu, dragule. Poți să te joci până e gata cina. Să nu fii prea departe când te strig... Și pune-ți șapca pe cap!

Geoffrey Charles ieși în goană din cameră, iar Elizabeth se uită la ceas. Era aproape șase și jumătate.

capitolul 7

Ross se întoarse cu puțin înainte de ora opt. O găsi pe Demelza sus, cârpind pentru a cincea oară draperiile ferestrelor dinspre nord ale dormitorului lor. Nu îl auzise venind.

- Ei, Ross! Ai sosit mai devreme decât credeam. Ai mâncat de seară?

Destul. Ce faci?

- Cârpesc o mică gaură făcută de Jeremy în dimineața asta. Îi place tare mult să se agațe de lucruri...

În curând o să faci niște draperii noi numai punând cusăturile cap la cap!

Nu e chiar atât de rău. Ce era în scrisoarea aia?

Bărbatul se așeză pe un scaun și începu să se descalțe; apoi, când Demelza veni lângă el, o lăsă pe ea să-i tragă cizmele. Era un obicei rămas din vremurile lor de început, pe care, dintr-un motiv sau altul, ea dorea să-l păstreze. În timp ce îl descălța de cizme, îi spuse ce scria în scrisoare.

Și așa era? Cu ipoteca, adică.

El încuviință din cap.

Cam așa. Când am luat împrumutul, prima mea grijă a fost să obțin banii. Nu prea mă interesa cum anume. Pearce a fost cel care a adus vorba despre o a doua ipotecă, atunci când am fost să-l văd. A doua zi a făcut rost de bani, iar eu am semnat hârtiile pentru ei... Am acceptat învoiala sub forma unei ipoteci, deși, de fapt, era vorba despre o cambie. Cred că am realizat asta încă de atunci, dar nu am dat atenție la vremea respectivă. Și nici nu era nevoie s-o fac, dacă Pearce păstra această cambie în posesia sa, așa cum ar fi făcut un om cinstit și un prieten adevărat. I-am făcut o vizită. Crezi că sunt un om agresiv din fire, Demelza?

Ai fost dur cu domnul Pearce?

Nu l-am atins nici măcar cu un deget, dar cred că m-am purtat dur cu el. Am dat cu pumnul în masă și i-am spart capacul de la tabacheră. Tremura ca piftia, la cât e de gras și de lipsit de coloană vertebrală! Dar actul a fost făcut. Cambia a fost cedată, așa cum a spus

Pascoe, iar Cary Warleggan se află acum în posesia el. Deci trebuie să ne împăcăm cu ideea.

- Pe *el* n-ai fost să-l vezi?

- Am trecut pe la el, dar nu era acasă. Și chiar cred că era plecat, pentru că obloanele erau trase.

- Și acum ce facem, Ross?

- Familia Warleggan nu poate face nimic până în noiembrie. Atunci probabil îmi vor da un răgaz de o lună ca să răscumpăr cambia. În decembrie trebuie să fac rost de 1 400 de lire sau devin rău-platnic.

Ea îi puse cizmele lângă scaun, dar rămase în genunchi, sprijinindu-se cu coatele pe genunchii lui, fără să privească la el, ci în gol.

- Nu putem împrumuta bani din altă parte?

- Nu știu.

- Ce-o să faci?

- Mai sunt șapte săptămâni până când poate fi emisă notificarea de plată. Pentru asta, trebuie să-i fiu recunoscător lui Pascoe. Și apoi mai rămân încă patru după ce notificarea va fi emisă.

Demelzei nu-i plăcea deloc expresia de pe chipul lui. Își îndreptă genunchii și se ridică în picioare.

- Ești sigur că Cary va face asta? Că va solicita rambursarea împrumutului? se interesă ea.

- Tu n-ai face la fel, dacă m-ai urî tot atât cât mă urăsc ei?

- Eu l-am văzut vreodată pe Cary?

- La petrecerea aia. Un bărbat la vreo cincizeci și ceva de ani, cu ochi mici, care are o privire ciudată. George, deși îl detest, are anumite principii - sau cel puțin așa cred. Cary nu știe ce-s alea. El este cămătarul familiei, hiena. George este acceptat în majoritatea cercurilor societății. Cât de curând, va fi acceptat în toate. Acest lucru îi va impune anumite standarde. Nicholas, tatăl lui, se bucură de o reputație destul de bună, desigur. Unchiul Cary este cel mai detestat din toată familia.

Demelza se înfioră.

- Aș vrea să pot câștiga și eu bani, Ross. Mi-aș dori să te pot ajuta într-un fel. Eu nu fac decât să... cârpesc

perdelele, să-ţi port copilul în pântece, să am grijă de fermă, să-ţi gătesc şi...

– Mie mi se pare că faci destul pentru o singură persoană.

– Dar nu ies *bani* din asta. Nici măcar o guinee. 1 400 de lire! I-aş fura dacă aş putea, m-aş face tâlhar la drumul mare sau spărgător de bănci. Harris Pascoe n-ar pierde ocazia asta! De ce nu ţi-i *împrumută* el?

Ross o privi serios, făcând o grimasă:

Asta e ceva nou. Până acum mă tot băteai la cap să nu încalc legea...

Se întrerupse, auzind o bătaie în uşă. Era Gimlett, care venise să anunţe că Tabb era jos şi dorea să ştie dacă domnul Francis mai e acolo.

– Aici? Sigur că nu. Ross se întoarse spre Demelza: La ce oră a plecat?

– Cam la vreo oră după tine. A urcat la mină. Măcar...

– Calul lui e încă aici, domnule, spuse Gimlett. I-am dat să mănânce, dar nu mi-a trecut prin cap să-i spun stăpânei. Am crezut că ştie...

Ross îşi făcu loc pe lângă el şi coborî scările. Tabb stătea în holul de la intrare. Îi explică lui Ross că doamna Poldark se îngrijorase, aşa că îl trimisese pe el să se asigure că domnul Poldark nu a păţit nimic rău. De regulă, acum, că ziua se micşorase, stăpânul lui era acasă înainte de şapte. Ross merse la grajduri. Calul lui Francis era acolo, într-adevăr. Auzind zgomot de paşi, animalul mulcică privirea, aşteptând.

Demelza veni în urma lui.

N-a spus nimic când a plecat? întrebă Ross. Poate a dus la familia Mingoose. Se întoarse către Tabb: Fă un drum până la casa Mingoose. Între timp, eu mă duc la mină să văd cât a stat acolo şi în ce direcţie a luat-o după aceea.

Pe cer răsărise o lună nouă, iar ploaia aceea care învăluise totul în ceaţă încetase. Demelza plecă împreună cu Ross, făcând din când în când câte un salt ca să ţină pasul, cu toate că şi ea mergea cu paşi mari. Hala minşinilor era luminată şi se vedeau lumini şi la două între magazii.

Ross intră în magazia-vestiar, unde ardea un felinar cu flacără mică. Pe un umeraş văzu hainele cu care Francis se îmbrăca de obicei.

Afară, Demelza îl aştepta gânditoare.

- Cred că ar putea fi încă aici.

- Aici? Bine, dar... Ross...

Se uitară unul la altul câteva clipe. Nici unul nu spuse nimic.

În subteran, schimbul normal era de opt ore, dar cel care supraveghea motorul lucra 12 ore. Schimbul se încuse la opt, iar cel mai mare dintre fraţii Curnow era acum la comandă. Fratele lui nu-i spusese nimic atunci când plecase, spuse el. În timp ce discutau, căpitanul Henshawe intră, iar Ross îi explică ce se întâmplase.

- Ei bine, domnule, ar putea fi încă acolo, jos... O fi pierdut noţiunea timpului. Dar parcă n-aş crede... Aşteptaţi puţin şi aduc nişte oameni să coboare cu noi.

Demelza rămase în hala maşinilor. Mişcarea de aspirare ciudat de înceată, regulată, a motorului cel mare semăna cu un animal care gâfâie, un imens mamifer marin abia eşuat, dându-şi ultima suflare pe nisipul ud. O cuprinse o presimţire ciudată - convingerea că se întâmplase o nenorocire. Nu avea cum să ştie acest lucru, dar, cu toate acestea, simţea că ştie deja.

Veniseră şi alţi bărbaţi între timp şi îi priviră pe Ross, Henshawe, Jack Carter şi pe tânărul Joe Nanfan urcând în vagonet şi îndepărtându-se în mersul zdruncinat al acestuia, până nu se mai zăriră deloc. După plecarea lor, cei rămaşi se strânseră sfioşi într-un colţ. Demelza realiză că ei ar fi fost acum acasă dacă ea nu ar fi fost acolo. Ea, fiică de miner devenită soţia stăpânului, nu avea doar dezavantajul condiţiei de femeie.

Dar îşi luă inima în dinţi şi merse la ei să-i întrebe dacă nu-l văzuseră cumva pe domnul Francis în după-amiaza aceea şi dacă vreunul dintre ei era dispus să meargă să-l trezească pe Daniel Curnow, ca să afle ce ştia acesta.

Urmă o lungă aşteptare. Gimlett o ştersese de acasă şi acum stătea lângă ea.

- Bate un vânt rece, doamnă. Să vă aduc o haină?

- Nu, mulțumesc.

Nu răcoarea nopții o resimțea acum, ci un frig venit din interior, pe care nici o haină nu i-l putea alunga. Tabb se întoarse în galopul calului. Francis nu fusese văzut la Mingoose.

- Mai bine mergi și spune-i doamnei Poldark, îl îndemnă Demelza.

- Prea bine, doamnă.

- Nu, așteaptă! Mai așteaptă puțin.

Privind în urmă, Demelza văzu lumina de la Nampara - cea pe care o lăsase aprinsă în dormitorul lor. Dincolo de ea, în dreapta, era marea, cu o rază de lună înfiptă ca un pumnal în inima neagră a apei. „Nici unul dintre noi nu poate trăi izolat de consecințele faptelor sale", spusese Francis. „Eu, unul, știu că am încercat timp îndelungat."

Unul dintre bărbați se întoarse de la casa lui Dan Curnow. Acesta îl văzuse pe domnul Francis coborând în mină pe la patru, dar nu-l văzuse urcând. Nu se gândise să i spună fratelui său. Peter Curnow scuipă dezgustat.

După câteva minute, un miner veni urcând în fugă spre ei. Era Ellery, care lucra la nivelul de 110 metri. Unii dintre ei aflaseră și ajutau acum la căutări. Francis nu fusese găsit încă, dar găsiseră târnăcopul lui, cu mânerul plutind ușor din apă, aproape de locul unde avusese loc explozia în dimineața aceea.

Demelza se uită la Tabb.

- Cred că ar fi cel mai bine să mergi să o aduci pe stăpâna ta aici.

Ross fu primul care, cu un felinar în mână, pătrunse în tunelul prin care o luase Francis. Ca și Francis, constată cu surprindere că tunelul mergea înainte și îl hotărî pe Henshawe să îl însoțească.

Se săturaseră de când tot strigau: vocile lor se izbeau mai întâi în pereții de stâncă sau se pierdeau în beznă, în ecouri repetate. Cei doi ajunseră la puțul orb și încercară să-l traverseze, însă piciorul lui Ross alunecă pe piatra mălzgoasă, iar Henshawe trebui să-l prindă de braț.

Mulțumesc. E un loc pentru... Ross se opri, se ghemui și îndreptă lumina felinarului în jos, în interiorul

puțului orb. Apa era destul de aproape de margine, iar pe apă plutea casca unui miner. Și mai era ceva acolo, în afară de cască.

- Ai frânghia la tine?

- Da...

- Leagă-mi-o în jurul taliei!

Coborî în puț și descoperi cadavrul plutind. Francis murise de vreo oră. Într-unul din pumni, strâns atât de tare încât abia reușiră să-l desfacă, găsiră un piron ruginit.

Cartea a doua

capitolul 8

Într-o după-amiază târzie de la mijlocul lui noiembrie 1792, o trăsură particulară înainta cu o oarecare viteză pe drumul principal, venind dinspre Truro și mergând către vestul îndepărtat. Cădea o ploaie măruntă, ce acoperise totul cu un văl de ceață - ca mai mereu în anul acela teribil. Pădurile ce apăreau intermitent de-o parte și de alta a drumului erau deja întunecoase și învăluite în abur. Drumul era într-o stare foarte proastă, plin de hârtoape și cu șanțuri adânci, pline de noroi. Dar cel care conducea diligența, care nu se ocupase de asta înainte, își îndemna întruna caii cu biciul, pentru că noaptea nu era departe, iar lui nu-i plăcea deloc cum arăta colțul ăsta de lume prin care treceau. Stăpâna îi spusese că mai aveau puțin până acasă, dar nu te poți baza niciodată pe estimările femeilor, iar călătoria de azi o dovedise din plin. În plus, în ținutul ăsta sălbatic, ar fi o pradă ușoară și îmbietoare pentru orice tâlhar la drumul mare care se întâmpla să pândească prin jur.

Tocmai ieșiseră dintr-o dumbravă întunecată, unde crengile copacilor aproape că se întâlneau unele cu altele, când i se făcu inima cât un purice la vederea unui bărbat ce stătea lângă un cal înșeuat, pe marginea drumului. De dimineață, traversând pustietatea aceea sălbatică și mocirloasă, se blestemase în sinea lui pentru că acceptase să muncească în slujba unei femeiuști nechibzuite și încăpățânate. Și iată acum rezultatul! Se ridică în picioare pe capră și dădu bice cailor. Dar când aceștia se avântară înainte împletindu-se, trăsura căzu plescăind într-o groapă adâncă, afundându-se, și zdruncinătura aceea mai-mai că îl aruncă în șosea. Reușiră să prindă din nou viteză abia

după ce trecură de călărețul acela, care abia ridicase capul din pământ ca să îi vadă, fără să le acorde însă mai multă atenție.

Înaintaseră vreo câteva zeci de metri când un răpăit puternic îl făcu pe vizitiu să ridice acoperișul trăsurii și atunci își auzi stăpâna poruncindu-i să oprească.

- Totul e în regulă, domniță. Nu s-a întâmplat nimic, nu e nici o pagubă. Caii...

- Oprește, îți spun. Omul acela... Vreau să vorbesc cu el.

Îmbufnat, vizitiul opri trăsura. Roțile din spate ale acesteia se afundară în noroi alunecând, iar călărețul solitar, care nu dădea atenție decât propriului cal, ridică din nou capul. Rămăsese prea departe în urmă ca să mai audă discuția, dar vizitiul se dăduse jos de pe capră și mergea acum către el, lipăind prin noroi cu băgare de seamă.

- Căpitane Poldark?

- Da?

- Doamna Penvenen... Ar dori să schimbe două vorbe cu dumneavoastră.

În trăsură erau două femei, una dintre ele fiind servitoarea. Ross își scoase pălăria, iar Caroline îi întinse o mână îmbrăcată într-o mănușă verde.

- E cam târziu să vă aflați pe drumul ăsta, căpitane Poldark. Vizitiul meu credea că ați fi vreun tâlhar.

- Dacă aș fi, aș alege o șosea mai de Doamne-ajută! Aici poți să aștepți șase nopți din șapte și să nu vezi nici măcar o roată de trăsură particulară!

- O, domnule, eu sunt o fată săracă, spuse Caroline. Dar serios vorbind, chiar am crezut că aveți probleme.

- Mulțumesc, n-am pățit nimic. Iapa mea a pierdut o potcoavă.

- Ei, ceva-ceva tot ați pățit. Acum ce-o să faceți? O să mergeți pe jos până acasă? E un drum lung și istovitor.

- Pot s-o potcovesc când ajung la Chasewater. Ca-revasăzică, vă întoarceți în Cornwall, domnișoară Penvenen?

- După cum vedeți. Prea devreme pentru Crăciun și prea târziu pentru Guy Fawkes Night[1]. Ce-ar fi să împărțiți cu noi trăsura până la Killewarren și acolo să luați cu împrumut unul dintre caii unchiului meu? Pe al dumneavoastră îl putem potcovi și vi-l trimitem mâine-dimineață.

Ross ezită. Era obosit, ud și deprimat, iar propunerea femeii nu suna deloc rău. Dar prefera să fie prevăzător când venea vorba despre femeiușca asta îndrăzneață.

- Mulțumesc. Poate dacă îmi permiteți să vă însoțesc până ieșiți de pe șoseaua care merge către Chasewater...

- O să cotim curând. Baker, ai grijă ca iapa căpitanului Poldark să fie legată bine la trăsură. Și mergi încet, te rog! Nu mai e cazul să te temi de tâlhari, acum că avem și noi unul al nostru.

Eleanor, servitoarea, nu păru tocmai convinsă că aceasta era o glumă nevinovată, de vreme ce, atunci când trăsura se puse din nou în mișcare, ea rămase cu gura căscată la bărbatul de vizavi, aplecat într-o poziție incomodă pe scaunul ocazional, cu cizmele pline de noroi, ochii cu pleoape palide și obrazul cu cicatrice întors spre ea.

Caroline, probabil ea însăși surprinsă de cât de mare părea bărbatul într-un spațiu restrâns și nu atât de relaxată pe cât și-ar fi dorit să pară, schimbă tonul discuției.

Am aflat cu mare tristețe de moartea vărului dumneavoastră. Unchiul Ray este destul de scump la vorbă în scrisorile sale, dar mi-a scris despre asta. A fost o întâmplare foarte tragică. Parcă nici n-a trecut mult timp de când ne-am întâlnit cu toții în jurul mesei la familia Trevaunance.

---

[1] Guy Fawkes Night (Noaptea lui Guy Fawkes) - sărbătoare ținută în Regatul Unit și în unele țări ale Commonwealth-ului la data de 5 noiembrie. Ea comemorează Complotul Prafului de Pușcă din anul 1605. Scopul acestui complot era înlăturarea guvernării protestante prin aruncarea în aer a clădirii Parlamentului, în timp ce înăuntru se aflau Regele James I și întreaga nobilime protestantă. Guy Fawkes era cel însărcinat cu punerea în aplicare a planului. An de an, în cadrul festivităților tradiționale, este arsă o păpușă care îl reprezintă pe Fawkes și se organizează focuri de artificii. (n.tr.)

– Păi n-a trecut. Ne lipsește tare mult.

– Sper că asta nu a făcut ca afacerea cu mina să intre în impas. Eu... Din câte știu, erați parteneri.

– Afacerea merge mai departe. Am reușit totuși să o menținem.

– Rentează?

Ross îi întâlni privirea nevinovată:

– Nu rentează.

– Deocamdată, presupun că urma să adăugați. Unchiul William spunea că, dacă războiul ăsta[1] se răspândește, va fi de bun augur pentru prețul metalelor. Văduva lui Francis intenționează să locuiască singură în casa aceea mare?

– Până la urmă, presupun că părinții ei vor veni să locuiască cu ea. Oricum, nu e singură. Mai e și băiatul ei, mătușa și doi servitori...

– Și doctorul Enys ce mai face?

Ei bine, cel puțin fata nu pierdea vremea!

– Zelos ca întotdeauna.

– Numai atât?

– N-o spun ca insultă.

– Normal, ar fi trebuit să știu asta, spuse Caroline. Ultima oară când ne-am întâlnit era pentru a face un front comun în apărarea lui.

– Nu cred că mai este cazul acum. Atunci, toți îl acuzau de uciderea bătrânului Ellery. Acum, îl laudă în gura mare că a vindecat o fătucă din sat de ologeală.

Caroline ridică repede privirea:

– Rosina Hoblyn?

– A, o cunoașteți?

– După nume doar. L-am auzit pe Dwight vorbind despre ea. Este *vindecată?*

– Complet! Merge la fel de bine ca mine sau ca dumneavoastră, iar sătenii îl văd dintr-odată pe Dwight ca pe un înfăptuitor de miracole!

– Asta-i chiar amuzant! Și cum a reușit să facă minunea?

---

[1] Este vorba despre războaiele Revoluției Franceze (aprilie 1792–martie 1802). (n.tr.)

- El are și o explicație, însă nimeni nu stă să-l asculte. Sâmbăta trecută s-a trezit cu 14 ologi ce așteptau la poarta casei.

Caroline zâmbi și își dădu deoparte o șuviță rebelă. Felinarul prins de acoperișul trăsurii, care fusese aprins la urcarea lui Ross, se clătina în mersul legănat al trăsurii, iar expresia femeii părea să se schimbe în jocul acela al umbrelor.

După ce ieșiră din drumul principal, Ross întrebă:

- La ce oră vă așteaptă unchiul dumneavoastră?

- Nu mă așteaptă.

- Ah... O decizie de moment, presupun...

- Nu una subită din partea mea, căpitane Poldark. Una pentru care m-am pregătit minuțios. Trăsura asta, vizitiul angajat, bagajele făcute... Dar unchiul Ray nu a binevoit să mă invite; și, de vreme ce am venit încoace probabil mai repede decât poșta, nu cred că a primit nici vreo scrisoare de la unchiul William, care să îl pună în gardă. Văzând expresia de pe chipul lui Ross, femeia râse și adăugă: Acesta este modul în care procedează oamenii odată ce au devenit independenți. Probabil vă amintiți că am discutat despre asta la petrecerea Trevaunance.

Așadar, reflectă Ross, și-a propus să pună mâna pe Dwight dacă poate. De ce oare m-am urcat în trăsura asta, acceptând o favoare din partea ei? La naiba cu toate femeile! Și atunci, deodată, pe neașteptate, gândul i se duse la cealaltă femeie, Elizabeth, atât de fragilă în suferința ei și în veșmintele de doliu, încă inaccesibilă, dar periculos de aproape de el; prima lui iubire, femeia care îl iubea - ea însăși îi mărturisise - depindea acum de el în tot și toate; piedicile fiind pe jumătate îndepărtate, sporiseră ocaziile cu care se vedeau: Elizabeth deținea acum jumătate din acțiunile minei, în numele fiului ei, Geoffrey Charles; Ross era singura rudă apropiată de sex masculin, acum capul familiei Poldark și executor, împreună cu Elizabeth, al testamentului vărului lui.

Moartea lui Francis lăsase un gol imens, neașteptat, în viața provincială. El avea anumite datorii și responsabilități care acum cădeau în sarcina lui Ross. Domnul Odgers, preotul parohiei Sawle-cu-Grambler, venea

la Ross pentru orice și chiar părea să se aștepte ca Ross să ocupe un loc în strana familiei și chiar să se îngrijească de aprovizionarea săptămânală a familiei Odgers. Plus că trebuia găsit un alt magistrat. Postul acesta fusese ocupat de un membru al familiei Poldark de foarte multă vreme. Dar acum putea fi invitat să ocupe scaunul judecătoresc un bărbat care până atunci își exprimase disprețul față de această funcție în repetate rânduri? Era foarte dificil.

În trăsură se lăsase liniștea. Ross se simțea ca și cum și norocul, și buna dispoziție îl părăsiseră definitiv. În ziua precedentă, primise o notificare oficială din partea lui Cary Warleggan potrivit căreia beneficiile conferite de cambie aveau să fie retrase în termen de patru săptămâni, iar astăzi făcuse un ultim efort să găsească banii. Posibilitatea de credit era limitată pretutindeni, însă nu aceasta era principala dificultate. Cel mai mare obstacol era Wheal Grace. Toți cei care aveau cât de cât habar știau că mina e în faliment. Poți să-i împrumuți o mie de lire unui proprietar de mină aflat la ananghie și să-ți asumi un risc de dragul dobânzii. Dar nimeni nu i-ar împrumuta bani unui om a cărui mină e pe punctul de a falimenta. Dacă faci asta, poți să-ți consideri capitalul deja aruncat pe fereastră. Fără îndoială, aceasta fusese unul dintre motivele pentru care Nathaniel Pearce cedase cambia, bucuros să se descotorosească de ea pentru că știa foarte bine că șansele de răscumpărare erau minime.

Una peste alta, Ross nu l-ar fi învinovățit de nimic dacă polița ar fi ajuns la oricine altcineva, cu excepția familiei Warleggan. Pe de altă parte însă, nimeni n-ar fi acceptat-o, cu excepția familiei Warleggan. Pe ei nu-i interesau banii, voiau să-l aibă la mână pe omul din spatele lor.

La vreo săptămână după moartea lui Francis, o cantitate mică de minereu bun fusese descoperită în tunelul pe care Francis îl explora la momentul accidentului, dar cam la asta se limitaseră noile descoperiri din septembrie încoace. Mark Daniel își alesese parcă special tocmai acest moment ca să dispară fără urmă în vâltoarea

stârnită în Franța, și nimeni nu reușise să-i dea de urmă. În unele părți ale Angliei, porumbul înnegrit zăcea încă pe câmp. Francezii găsiseră un entuziasm nou și armate noi, miraculos conservate prin lenea adversarilor lor, iar săptămâna trecută puseseră stăpânire pe Bruxelles. Umbra foametei și a războiului stăruia în mintea tuturor.

În cele din urmă, trăsura ajunse la porțile moșiei Killewarren, iar vizitiul înaintă prevăzător pe aleea mărginită de tufe, până la felinarul de întâmpinare agățat deasupra ușii de la intrare. Trebui să sune de trei ori înainte ca ușa să-i fie deschisă de o servitoare, care spuse:

- Ce surpriză, domnișoară Caroline, chiar am făcut curat în odaia dumneavoastră azi-dimineață! Dar poftiți înăuntru! Stăpânul vă așteaptă?

Ross o urmă pe Caroline în hol: o casă realmente banală pentru un om atât de temperamental, de un rafinament sărăcăcios, dar cam atât; trei candele îmbrăcate în globuri de sticlă luminau slab dulapurile de stejar negru lustruit și busturile de marmură de la baza scărilor înguste.

- Dacă-mi permiteți, aș prefera să nu îl deranjez pe unchiul dumneavoastră în după-amiaza aceasta. Cu siguranță sunteți obosită de pe drum, iar plăcerea dumnealui de a vă vedea din nou...

Caroline îi zâmbi în timp ce își dezlega panglica de la pălărie.

- ... Nu va fi atât de mare pe cât anticipați dumneavoastră, spuse ea abia șoptit. Așa că nu va fi deloc lipsit de amabilitate dacă intrați puțin, până vi se pregătește salul. Nu vă temeți, nu veți fi reținut mult - un pahar de vin este tot ce veți obține de la unchiul meu, poate nici măcar atât. Cât sunt eu aici, e un om mai bun; dar cum eu am lipsit câteva luni bune, mă aștept ca el să fi întors la vechile lui apucături.

Demelza trimise după Dwight pe la șapte și, de vreme ce era liber, acesta veni degrabă să-l consulte pe Jeremy.

Ca de obicei: o durere în gât și puțină febră. E predispus la genul ăsta de simptome.

- Prea mult chiar, spuse Demelza, lăsându-l pe Jeremy liber să-şi manifeste iritabilitatea. Ori de câte ori se întâmplă asta, mă gândesc la Julia şi simt că mă ia pe mine fierbinţeala. Julia n-a fost niciodată aşa. Cel puţin, nu până ultima dată...

- Fiecare copil se manifestă în felul lui. Dar o să te rog să mă chemi ori de câte ori se întâmplă, pentru orice eventualitate. Ross e plecat?

- S-a dus la Truro... cu treburi... iar de acolo urma să plece spre Redruth, să-l vadă pe Trevithick. Ceva nu e tocmai în regulă cu motorul, deşi mă gândesc că nici nu mai contează acum, dacă nimeni nu-şi dă interesul. Demelza se repezi să-l prindă pe Jeremy, care plecase împleticindu-se ameţit către ea. Ridică apoi privirea, pieziş, către Dwight, ca pentru a verifica ceva. O buclă i se rostogoli pe frunte.

- Crezi că îl cocoloşesc prea tare, Dwight?

Dwight zâmbi:

- Da. Dar e firesc - şi foarte bine faci. Peste trei-patru ani o să fie altfel...

- Nu vreau să fiu ca Elizabeth cu Geoffrey Charles.

- Nu-ţi face griji în privinţa asta! Uită-te numai la el: e de două ori mai mare decât acum câteva luni... Dwight se întrerupse: Asta e Ross?

- Cred că da. Trebuia să fie de mult acasă. Demelza se duse la fereastră şi aruncă o privire, apoi spuse: Da, el e. Dar nu e calul lui... Sper că nu i s-a întâmplat nimic rău.

Deocamdată nu putea pleca de lângă Jeremy; iar când în cele din urmă reuşi să-l culce pe Jeremy şi să coboare, Ross era deja în salon şi insista ca Dwight să rămână la masă. Dwight găsi tot felul de scuze, însă Ross nu ţinu cont de ele; în cele din urmă, Dwight cedă, cu zâmbetul pe buze, iar doamna Gimlett puse încă un tacâm pe masă.

Ross spuse:

- Avem nevoie de un musafir, Dwight. Am fost destul de deprimaţi zilele acestea şi e de datoria ta să te îngrijeşti de sănătatea noastră - nu doar fizică, ci şi psihică. Dacă cineva îşi rupe oasele în seara asta, o să-ţi dau

de urmă destul de repede aici. Aşadar, stai liniştit şi lasă deoparte mustrările de conştiinţă!

- Conştiinţa mea e perfect împăcată. Dar îmi pare rău să aud de problemele tale.

- O să-ţi spun eu mai multe mai târziu. Am încercat toată ziua să fac rost de bani, dar ăsta e un subiect care nu poate fi abordat într-un mod decent pe burta goală!

- Sper că n-ai vândut-o pe Darkie, interveni Demelza. Asta mi-ar strica tot cheful de cină încă de pe acum.

- Nu. Şi-a pierdut o potcoavă în apropiere de Pădurea Strickler şi mi s-a oferit ocazia de a merge până la Killewarren cu o trăsură particulară, iar de acolo am venit acasă pe un cal împrumutat.

În salon se lăsă brusc tăcerea. Demelza ridică din sprâncene:

- Killewarren? Era o trăsură a domnului Penvenen?

- Domnul Penvenen nu are trăsură particulară, spuse Dwight.

- Era Caroline Penvenen, îi lămuri Ross. A venit de la Londra - sau de la Oxford, nu? Unchiul ei nu o aştepta. Tu ştiai că vine, Dwight?

- Da...

Pentru a umple cumva pauza ce urmă, Demelza spuse:

- Presupun că a vrut să-i facă o surpriză unchiului ei. Ultima dată când a fost aici era parcă mai sau iunie? Trebuie să fie ciudat să ai două case. Pentru că nici unul dintre bărbaţi nu mai zise nimic, se aplecă şi stinse una dintre lumânări. Ne-o trimit înapoi pe Darkie mâine, Ross? mai adăugă ea.

- Nu e nevoie să discutăm despre subiectul ăsta dacă nu doreşti, Dwight. Dar suntem prieteni vechi şi uneori e bine să discutăm deschis. M-a întrebat ce mai faci şi a spus că speră să te revadă curând.

- Cum a primit-o unchiul ei?

- Nu prea elegant. Cred că ea s-a bucurat că eram acolo, ca protecţie în caz de ceva. Dar e greu să-i rezişti când se dă peste cap să îţi facă pe plac - cum probabil ştii -, iar el părea că începe să se împace cu situaţia când am plecat.

Mâinile lungi și subțiri ale lui Dwight își făceau de lucru cu șervetul brodat.

- Voi nu sunteți doar niște vechi prieteni, ci cei mai vechi și cei mai buni prieteni ai mei. Dacă ar avea vreun rost să vorbesc despre asta - treaba asta dintre mine și Caroline - aș vorbi bucuros. Dar eu, unul, nu văd rostul... Probabil vă datorez niște explicații și în cazul acesta...

- Nu ne datorezi nimic, îi spuse Ross. Dar mi-ar părea rău să văd că situația asta nu duce nicăieri. Știi cum se întâmplă uneori...

- Adică ce s-a întâmplat ultima oară. Și totuși, pericolele nu sunt aceleași aici, nu? În fine, mărturisesc că sunt îndrăgostit de Caroline și că ne-am scris. Iar acum ea este aici din nou și, indiferent ce se va întâmpla, o să ne vedem curând. Eu nu am bani, ea are foarte mulți, prin urmare relația... Îți displace atât de tare?

Întrebarea îi fusese adresată Demelzei, care fu luată prin surprindere.

- Nu, Dwight. Eu n-o cunosc. N-am schimbat decât câteva cuvinte și nu poate să-ți displacă o persoană pe care n-o cunoști. Nu sunt eu cea mai în măsură să emit judecăți.

- Nici eu, spuse Ross. Dar cred că azi mi-am schimbat părerea despre ea - și n-aș putea să spun de ce. Cu siguranță, nu pentru favoarea unui drum cu trăsura...

- Are o duritate aparte, spuse Dwight încetișor. Aș fi fraier să neg asta. Este ca un fel de... armură strălucitoare, dar casantă. Și tot așa a și folosit-o. Dar este mult mai mult dincolo de ea... În orice caz, lucrurile astea nu se supun unor măsurători. Alchimia e prea subtilă pentru a putea fi cântărită.

- Da, spuse Ross, gândindu-se deodată la Elizabeth. Și, ca și cum ar fi existat telepatie între ei, Demelza se uită chiar atunci la el și știu din prima clipă ce gândește.

- Relația este una neinspirată, fără îndoială, reluă Dwight. Dar nu pot să renunț la ea pur și simplu. Poate va fi mai înțeleaptă pe viitor. Este o situație jenantă în care nu poate ajunge decât un om slab de înger. Un om puternic ar rezolva dilema asta într-un fel sau altul.

- Cu cât înaintez în vârstă, începu Ross, încruntându-se cu tristeţe, cu atât mă îndoiesc mai tare de aceste distincţii care se fac între oamenii puternici şi cei slabi. Întâmplările vieţii fac ce vor din noi, iar libertatea temporară de care ne bucurăm este doar o iluzie. Uitaţi-vă la Francis. A existat oare vreodată o moarte mai deprimantă şi mai absurdă, una mai puţin meritată sau într-un mai mare dezacord cu minima decenţă şi demnitate a unei fiinţe umane? Să te îneci ca un câine într-o fântână şi asta complet inutil - doar o oră mai dura şi veneau ajutoare -, să pleci din camera asta, să te duci la mină şi, în scurt timp, să aluneci pe un strat de mâzgă şi să mori, şi toate astea *în zadar*. Ross îşi împinse scaunul în spate, cuprins de o furie bruscă: Asta am urât eu întotdeauna în viaţă: inutilitatea, irosirea inutilă, sfârşiturile bruşte care fac din noi nişte bieţi măscărici, care reduc la absurd toate eforturile, toate planurile noastre... Ai fost alături de mine în unele dintre cele mai grele momente, Dwight: moartea Juliei şi multe altele... Dacă vezi tu vreo diferenţă de rezultat între situaţiile în care s-a dovedit putere şi cele în care s-a dovedit slăbiciune, trebuie să-ţi spun că eşti mai deştept decât mine.

Dwight nu răspunse, dar, după câteva clipe, Demelza interveni în discuţie:

- O, da, aşa este, Ross. Dar este oare acesta întreg adevărul? Eu cred că există nişte lucruri bune cu care ne-am ales în urma propriilor noastre eforturi. Şi cu toate că, în general, norocul ne-a fost potrivnic, uneori a mai lucrat şi în favoarea noastră, şi nu-i exclus ca asta să se întâmple iar. Wheal Grace e falimentară, dar Wheal Leisure a prosperat; iar dacă a fost accidentul cu Julia, mai apoi a apărut Jeremy; apoi a mai fost şi achitarea ta, la proces... şi multe, multe altele în afară de astea.

Femeia rămase pentru o clipă cu privirea aţintită la flacăra lumânării, cu o privire goală, ciudată, pe chip; apoi clipi şi redeveni ea însăşi.

- Este foarte posibil ca, dacă una peste alta noi nu am avut noroc, în cazul lui Dwight să nu fie aşa. Pentru el şi Caroline poate *există* acea cale a fericirii,

și nu e nevoie decât de puțină răbdare pentru a o afla, mai spuse Demelza.

În ciuda tonului realist, reflectă Dwight, vorbele Demelzei aveau un ciudat sentiment al fatalității, ca și cum știa că lucrurile luaseră o întorsătură greșită pentru ea și nu mai puteau fi îndreptate. Era pentru prima dată când Ross realiza ce însemnase moartea lui Francis pentru ea, pentru ei amândoi, și ce efecte avusese acel nefericit eveniment asupra relației lor.

capitolul 9

Noiembrie nu este luna cea mai potrivită pentru misiuni secrete în aer liber; dar Caroline cutreierase colțul acela de țară prea des pentru a se lăsa intimidată de acest aspect, așa că îi trimise lui Dwight un bilet, propunându-i să se întâlnească la vechea mină de la marginea pădurii de lângă Bargus. Când Dwight ajunse acolo, pulsul lui o luă la goană la vederea unui cal ce fusese deja priponit de copac. Coborî și el de pe calul lui, legă hățurile acestuia de o buturugă și intră repede în casa veche de piatră. Caroline stătea ghemuită lângă gura deschisă a puțului de mină; când intră el, ea tocmai arunca o piatră în gol, ascultând apoi ecoul acesteia în cădere.

Se ridică în picioare, purtându-se destul de degajat:

– Nici nu mă mir că sunt atâția copii din flori în Cornwall, e foarte simplu să te descotorosești de ei. Bănuiesc că puțurile astea vechi sunt ținute deschise tocmai pentru acest motiv, Dwight.

Înăuntru atmosfera era foarte obscură, așa că Dwight nu-i putea vedea fața, însă se duse la Caroline hotărât să nu se lase descurajat de expresia ei, să o învingă cu propriile ei arme de această dată.

– Nu doar pentru copii, ci și pentru femeile care strică somnul oamenilor, care îi întrerup din lucru, care trimit scrisori lipsite de scrupule, care flirtează și nu au inimă. E o metodă bună și ușoară de a scăpa de ele și, în plus, cine ar putea ști? Știe cineva unde ești acum?

Femeia rămase în echilibru pe buza puțului, ca și cum l-ar fi provocat.

- Nu știe nimeni, Dwight. Dar n-o să mă vezi tremurând de frică. Scrisorile mele sunt lipsite de scrupule? Ți-au stricat somnul? Nu cumva au fost și o sursă de plăcere? Fii sincer! Mărturisește-mi tot!

Dwight o prinse de cot, o trase deoparte de la marginea puțului și o întoarse către el. Se uitară unul la altul - prieteni, dar încă nefamiliarizați unul cu celălalt. Ea ridică ușor o sprânceană și zâmbi. El se aplecă și o sărută. Apoi rămaseră o vreme îmbrățișați, în timp ce o rază de soare pătrunse prin cadrul ușii dărăpănate și singurul sunet care se auzea era cel făcut de caii lor afară. Era o reîntâlnire din care lipsea pasiunea evidentă.

- Scrisorile tale mi-au adus și plăcere, și suferință în egală măsură - așa cum, desigur, ți-ai și dorit. Chiar îți place să-i chinui pe cei care te iubesc?

Ea îl privi atent, iscoditor, redescoperindu-l.

- Nu... Probabil îmi place să mă chinui singură. Nu știu. N-aș putea să-ți spun. Tot ce știu este că m-am întors, că unchii mei sunt furioși, că sunt propria mea stăpână, că mi-am dat întâlnire cu tine și că tu ai venit. În momentul acesta, lucrurile nu sunt deloc complicate - totul e clar în mintea mea. Nu aștepta prea mult de la mine, Dwight. Nu mă forța!

- Te iubesc, spuse el. Nici asta nu e complicat. Dacă pentru tine asta e doar o mostră de viață adevărată, pe care mai întâi o culegi și apoi o uiți, pentru că așa e mai comod...

- Nu, nu e așa. Și tu știi foarte bine. Iar asta am spus doar în jumătate din scrisorile mele sau chiar o treime, părțile frumoase le treci cu vederea din rea-voință. În orice caz, nu am mai multă experiență cu scrisorile de dragoste decât am cu dragostea însăși. Este...

Sper că experimentele tale din Oxfordshire au fost mulțumitoare.

- O, da. *Da.* Minunate! De-a dreptul încântătoare! Într-o asemenea măsură încât m-am grăbit să vin încoace de îndată ce avocații au fost de acord să-mi deblocheze banii...

Își continuară discuția, conștienți de izolarea lor temporară și profitând la maximum de ea, dar știind amândoi că întâlnirile lor secrete nu puteau să rămână secrete prea multă vreme. După ce primise toate confirmările de care avea nevoie, Dwight ar fi dorit să ia în piept toate problemele încă de la această primă întâlnire; simțea însă că fata făcea eforturi să-și înțeleagă propriile sentimente. Până atunci însă, nu-i rămânea decât să aștepte.

Pentru că începea să se înserineze, ieșiră din vechea ruină, iar ea se cățără pe un zid de piatră, în timp ce el rămase în picioare lângă ea.

- L-am întâlnit din nou pe prietenul tău, căpitanul Poldark, îi spuse ea. Cu siguranță ți-a spus deja. Cu cât îl văd mai mult, cu atât îl plac mai tare. Trebuie să-ți mărturisesc asta, dacă tot vrei să fiu sinceră.

- N-ai să mă faci acum să fiu gelos pe el. Mi-aș dori doar ca circumstanțele lui să fie mai fericite...

- Circumstanțele? E vorba despre văduva vărului său sau mai are și alte probleme?

- Financiare, spuse Dwight, șovăind. Nu-și dorea să trădeze o confidență; însă din dorința de a o abate de la subiect pe Caroline, pentru a evita ca ea să-l întrebe despre relația dintre Ross și Elizabeth, spusese mai mult decât își dorise inițial.

- Mi s-a părut mie că era puțin abătut când ne-am întâlnit. Carevasăzică, erai la cină cu soția lui când a sosit. Din partea mea, ăsta ar putea fi un motiv suficient de gelozie. Spune-mi, care-i secretul atracției pe care o exercită femeia asta asupra bărbaților? E destul de frumoasă, aici sunt de acord, dar sunt și alte femei frumoase, care nu se bucură de atât de multă atenție. Tu știi care este explicația?

- Nu se pune problema cunoașterii vreunui secret. Ca să înțelegi, trebuie s-o cunoști pe Demelza.

- Este genul acela de femeie pe care o doresc toți bărbații, cu excepția propriului soț? Se întâmplă adesea. Ce argument grozav în favoarea căsătoriei! Nu crezi că sunt prost sfătuită în privința căsătoriei, Dwight?

- Nu, nu cred că eşti prost sfătuită, dacă te căsătoreşti cu bărbatul potrivit.

- O, da, bărbatul potrivit... Ridică două pietre din zidul ce se fărâmiţa şi le cântări în palmă, ca pe nişte subiecte de discuţie. Dar spune-mi ce-ai mai făcut tu, continuă ea. Aud că ai făcut un miracol cu fetiţa ta de pescar, iar acum poate să danseze cotilion[1]. Este adevărat?

Amintindu-şi atitudinea ei batjocoritoare de până nu demult, el îi aruncă o privire scurtă. Expresia ei era însă cât se poate de serioasă. Apoi, ea îi întâlni privirea, râse şi spuse:

- Nu, nu, serios. Spune-mi! De ce n-aş fi interesată?

- Păi, subiectul s-a dezbătut intens, iar eu te suspectez că pretinzi că ai fi interesată de acest subiect doar din politeţe.

- Asta înseamnă că nu mă înţelegi încă, Dwight. Când am fost ultima oară aici, trebuia să te apăr împotriva unor acuzaţii de aşa-zis eşec. De ce n-ar trebui să aflu şi de succesele tale?

Probabil ceva ce ea spusese în vreuna din scrisorile ei îl făcu să ezite în continuare.

- Chestiunea asta s-a discutat exagerat de mult, cum ţi-am spus. Fata era şchioapă de opt ani, din cauza unei boli la genunchi. O boală presupusă, de fapt. După câteva încercări inutile de a o vindeca, cu plasturi şi altele asemenea, am făcut un efort să studiez structura genunchiului - mai întâi, formarea ţesutului osos şi apoi şi alte aspecte.

- Ce alte aspecte?

- Luna trecută, trupul unui marinar mort a fost adus de ape pe plaja Hendrawna, iar minerii l-au înmormântat în nisip. În miez de noapte, m-am dus până acolo şi am luat o parte dintr-un picior, aşa că am putut studia ligamentele, aşa cum sunt ele la o persoană vie.

- Serios? a întrebat ea privindu-l, brusc interesată de această latură nou descoperită a caracterului lui.

- Da. Apoi, într-o zi...

---

[1] Dans de bal, cu paşi asemănători cadrilului (n.tr.)

- Și nu ți s-a părut respingător?

- Păi nu căutam neapărat să-mi placă...

- S-ar putea să ți se pară lipsă de feminitate, spuse Caroline, dar să știi că cred că mi-ar plăcea să văd o treabă ca asta.

- Ți-ar plăcea?

- Da, chiar mi-ar plăcea. Văd că te șochează. Mai spune-mi!

- Nu mă șochează deloc. Apoi, într-o zi, pe la începutul lunii, am reușit să vindec piciorul fetei cu mâinile mele. Era doar dislocat. Însă după atâția ani s-au atrofiat mușchii și a apărut o inflamație la nivel local. În prezent, umblă cu genunchiul bandajat, dar cred că o să poată da bandajul jos imediat ce prinde puțină încredere.

Caroline puse palma peste mâna lui.

- Carevasăzică, mai nou faci minuni, și oamenii așteaptă în fața casei tale în fiecare dimineață. Bravo! O să-i spun asta unchiului meu. O să-l enerveze.

- Și pe mine mă enervează, mărturisi Dwight. Dar pot avea niște beneficii din asta.

- Unde mai pui că, fără îndoială, fetița ta te privește cu adorație acum.

- Da, așa este, spuse Dwight repede.

- Și așa și trebuie. Nu mulți doctori au realizările tale și nu mulți își folosesc toată energia ca să-i ajute pe cei săraci. Tu din ce trăiești, Dwight? Spune-mi și mie!

El se uită la ea. Ca de obicei, punea întrebările franc, fără menajamente, fără să dea senzația că ar conștientiza în vreun fel faptul că pune întrebări delicate. Cu toate acestea, firește, ea avea dreptul să știe aceste lucruri, mai mult decât oricine altcineva.

- Am un venit de câteva lire pe lună, la care se adaugă un venit de vreo 40 de lire pe an de la cele două mine și de la ceilalți pacienți ai mei, care își permit să mă plătească. Adesea, primesc cadouri în natură de la cei care nu au bani de care să se poată lipsi. Una peste alta, reușesc să nu intru în datorii. Asta e tot ce îmi doresc - sau tot ce mi-am dorit până acum.

- Hoblynii o să te plătească?

- Într-un fel sau altul. Și nu toți aristocrații de pe lista mea de pacienți sunt la fel de sănătoși ca unchiul tău. Bătrânul domn Treneglos, care n-ar accepta niciodată un chirurg prin preajmă - mă cheamă regulat...

- Asta voiam să spun, îl întrerupse Caroline. Nu te-ai gândit niciodată să te stabilești într-un oraș, mai ales unul elegant - precum Bath sau Oxford - unde să poți munci printre oameni de rangul tău? Sigur, e frumos să-i ajuți pe săraci, însă caritatea - caritatea de orice fel - începe de acasă. Iar eu cred că tu ai fi bine primit oriunde, nu numai printre pescari. Deși poate tu nu crezi asta, felul în care te porți cu pacienții este impresionant; în plus, căpitanul Poldark spune că ai calificări întâlnite numai rareori în afara granițelor Londrei.

Deși ea nu credea că el observase acest lucru, Dwight remarcase privirea cu care ea studiase hainele lui după ce ieșiseră la lumina zilei. Însă o mare parte din ceea ce lăsase să se înțeleagă prin cuvintele nerostite fusese atenuată de scopul evident pe care îl urmărise.

- Când m-am întors în Cornwall, începu Dwight, nu aveam alt gând decât să deschid un cabinet într-un oraș. Căpitanul Poldark a fost cel care m-a invitat aici. Însă o parte a scopului meu a fost întotdeauna - și este în continuare - să îi ajut pe oamenii săraci. Iar într-un oraș, chiar și într-unul precum Bath sau Oxford, cei săraci au o mai mare nevoie de atenție decât cei avuți. Nu-mi doresc să devin un animal de companie pentru înalta societate.

Ea coborî de pe zid și se duse la calul ei, prefăcându-se că își face de lucru cu șaua. Vântul îi răscoli părul castaniu-roșcat, ridicându-i-l de pe ureche și apoi lăsându-l să cadă. Dwight se enervă dintr-odată pe el însuși pentru că fusese atât de plin de sine și astfel o supărase. Și totuși, nu spusese decât adevărul! Oare ea și-ar fi ascuns propriile sentimente doar de dragul *lui*?

Se duse la ea și mai spuse:

- Caroline, poate crezi...

Ea se întoarse către el și îi zâmbi:

- Ce ar trebui să cred, Dwight? Că ești cel mai nobil dintre oameni? Sau contează măcar ce cred eu? Soarele

a apus și mi-e frig. Asta e problema mea imediată. Hai să plecăm!

Înainte ca el să o ajute, ea se urcase deja în șa, iar calul ei păși vioi pe pajiștea moale. Ea îl ținu în frâu până ce Dwight încălecă și o prinse din urmă.

- Contează tot ce crezi tu, Caroline; dar tocmai pentru că contează atât de mult, nu mă pot preface în fața ta doar ca să intru mai ușor în grațiile tale...

- Hai să ne întrecem! Până la moara lui Jonas, bine? Știi drumul?

Caroline își întoarse calul, orientându-l spre islazul accidentat din spatele minei părăsite. Să traversezi în galop acest teren plin de bolovani însemna să o cauți cu lumânarea. Însă ea porni cu o viteză pe care Dwight, cu calul lui mai modest, n-ar fi putut spera să o egaleze.

Dar dacă Caroline cunoștea zona bine, Dwight o știa și mai bine. Merse în galop ușor de-a lungul potecii ce mărginea islazul până ce ea ajunse în siguranță la capătul celălalt și trecu de zidul de piatră. Apoi dădu pinteni calului și își continuă drumul pe potecă. Un minut sau două mai târziu, locuitorii unui întreg cătun de patru case fură surprinși să vadă silueta îmbrăcată în negru a doctorului lor - care de regulă umbla într-un trap discret - gonind de la un capăt la celălalt de parcă de asta ar fi depins viața lui. În spatele doctorului, în praful ce începea să se reașeze, câțiva copii se strânseră privind uluiți în urma lui.

Dwight o luă pe poteca ce ieșea la răscrucea Bargus, plonjând nechibzuit, așa cum și-ar fi dorit probabil Caroline să o facă, prin tufele dezordonate de pe cealaltă parte. Apoi sări de pe cal, se târî și alunecă împreună cu el pe panta de dincolo de ele. Moara lui Jonas apăru la orizont și, chiar în acel moment, o zări din nou pe Caroline. Dwight se urcă repede în șa. Singura modalitate de a ajunge la moară înaintea ei era să sară peste râul care punea moara în funcțiune. Era destul de îngust, dar calul lui nu era antrenat ca pentru vânătoare. Când îl văzu Caroline, el tocmai ajunsese în dreptul cursului de apă și își pregătea calul să facă saltul. Săriră împreună, iar calul aterizâ în cealaltă parte, pe jumătate în apă,

pe jumătate afară, zbătându-se gata să cadă. Dwight se lăsă să alunece de pe spatele lui, aterizâ într-o porţiune unde apa avea vreo 30 de centimetri adâncime şi trase calul pentru a-l ajuta să urce malul în pantă. Până la sosirea lui Caroline, el urcase din nou în şa, aşteptând-o, în timp ce morarul şi soţia acestuia asistau uluiţi la scenă din spatele ferestrei, iar un băieţel ce mâna nişte boi prinşi în jug uită să strige la animale.

Caroline veni la el, ţinându-şi calul de căpăstru. Ochii îi străluceau.

- A fost o mişcare foarte... inteligentă din partea dumitale, doctore Enys. Evident, asemenea fapte ar fi oarecum... deplasate dacă ai trăi la oraş.

- Mai am şi altele, spuse Dwight gâfâind mai tare decât ea. Mai am şi altele care n-ar fi!

- Însă nu prea-ţi surâde ideea mutării la Bath, doctore Enys.

- Nici dumitale nu-ţi surâde ideea de măritiş, domnişoară Penvenen!

- Chiar nu văd legătura.

- Sunt obişnuit să am de-a face cu legături care... pot fi modelate.

- Pentru un om cu asemenea talente, totul este posibil.

- Nimic nu e posibil fără tine, Caroline.

Întâlnindu-i privirea, ea deveni ceva mai serioasă. Chipul ei era îmbujorat în urma galopului de mai devreme. Nu mai părea nemulţumită.

John Jonas ieşi pe uşa morii, ştergându-şi mâinile pe şorţ.

- Sunteţi bine, domnule? Calul duduii a fugit cu tot cu ea, aşa-i?

- Nu, răspunse Dwight. N-a fugit nimeni cu ea încă.

capitolul 10

Era în salonul de iarnă când sosi Ross. Negrul o prindea bine. Bărbatul nu reuşise încă să depăşească sentimentul că nu avea ce să caute la Trenwith dacă

Francis nu era acolo să-l întâmpine. Încă de la moartea lui Francis apăruse o nouă sfială între ei, ca urmare a mărturisirii făcute de ea cu câteva luni în urmă; o barieră înlocuise o altă barieră. Fără ea...

Elizabeth suportase pierderea destul de bine, de vreme ce, în ciuda aparenței fragile, făcea față cu brio la toate tensiunile. Pentru că, indiferent dacă îl iubise pe Francis în sensul obișnuit sau nu, el era soțul ei, tatăl lui Geoffrey Charles, iar legăturile acelea îndelungate create prin afecțiune și obișnuință fuseseră rupte.

- Ți-am adus ultimele rapoarte pentru Wheal Grace, spuse el. Le-am copiat aseară din registrul de tranzacții. Nu sunt o lectură reconfortantă, dar am considerat că e bine să le ai.

- De ce?

- De ce? Pentru că ești partener la conducerea minei, desigur. Asta pentru că Geoffrey Charles este prea mic ca să-și poată apăra singur interesele.

Ross puse hârtiile pe masă și le deschise.

- Nu poți să-mi spui tu ce e important? N-am nevoie de dovezi scrise.

- Cu toate astea, e bine să le ai. Așa se fac afacerile. În plus, dacă tu nu le vrei, alții le vor considera necesare.

Așteptă câteva clipe, dar ea nu veni la masă.

- Care mai sunt acei alții?

- Pearce sau tatăl tău sau... mă rog, cifrele de aici sunt pentru tine. Ceea ce e important este că nu vom putea supraviețui dincolo de luna ianuarie. Cred că poate ar fi mai bine să terminăm la sfârșitul anului.

Chipul ei părea imperturbabil, ca și cum hainele pe care le purta nu făceau parte din același decor, culoarea lor neagră era o parte a unei lumi din care ea nu făcea parte.

- Ross, tu știi toată situația mea financiară, însă eu nu o cunosc pe a ta. Știu că sfârșitul acestei afaceri va fi o lovitură pentru tine, dar nu știu cât de dureroasă. Din ce mi-a spus Francis...

- Da?

- Aveam impresia că Wheal Grace a devenit un joc de noroc și pentru tine, așa cum era și pentru el. Ești afundat în datorii?

- Sunt în groapă, mai bine zis. Cu un picior deja înăuntru și celălalt pe aproape. Dar e un risc pe care mi l-am asumat. Nu mă pot plânge că a ieșit prost. Ceea ce regret totuși foarte tare este că am pierdut și banii voștri.

- Mă rog, erau banii lui Francis. Știa și el ce riscuri își asumă.

- Atunci regret că i-am făcut asta lui Geoffrey Charles.

De data asta, ea nu mai spuse nimic, nici pentru ea însăși nu mai avu nici un argument.

- Mai mult decât din oricare alt motiv, simt povara sărăciei din cauza lui, Ross. Nu pot suporta gândul că într-o bună zi el va intra în posesia moștenirii și o va găsi... Când Francis a moștenit proprietatea asta, erau suficienți bani din care să supraviețuim - și ar fi fost și pentru copiii noștri. Asta de pe urmă a fost o investiție *înțeleaptă*, prin comparație cu multe altele de până la ea. Cel puțin a fost un pariu pe o mină, și nu pe felul în care soarta alege o carte!

Lui Ross îi stătea pe limbă să o întrebe dacă avea idee cât de mult contribuise ea însăși la această stare de fapt, însă se abținu.

- Dacă tatăl și mama ta locuiesc cu tine, asta presupun că vă va ajuta - pe tine și pe ei. Vor putea obține un preț bun pentru Cusgarne de la unul dintre negustorii avuți; astfel, cheltuielile de subzistență pot fi făcute la comun.

- Da...

- Nu asta era intenția ta?

Ea oftă adânc și îi zâmbi cu durere.

- Era, Ross. Dar deocamdată este prea devreme. Am nevoie de timp ca să mă gândesc la toate astea. Moartea lui Francis este... nu reușesc încă să mă detașez de ea.

În cele din urmă, veni la masă și se uită la hârtiile pe care el le adusese, răsfoindu-le cu degetele, dar fără să le citească.

– Te-ai văzut cu George iar? se interesă Ross.

– Trebuia s-o fac. El este principalul meu creditor, știi și tu asta. De fapt, este aproape singurul cu adevărat important. A fost puțin dificil în lipsa ta, dar a înțeles oarecum că nu vă puteți întâlni.

– El ce părere are despre datorii?

– E foarte generos. Întotdeauna ei au fost așa. Femeia ridică din nou privirea: Nu pot să-l jecmănesc de banii ăștia. A fost întotdeauna generos, chiar și cu Francis.

Ross înclină ușor din cap, fără ca pe chipul lui să se citească nici aprobarea, nici dezaprobarea.

– A venit cu propuneri noi?

– Da. S-a oferit să renunțe la perceperea dobânzii pe datoriile acumulate, pe o perioadă de câțiva ani. Bineînțeles că nu pot accepta asta!

– De ce nu?

– Păi... Mi-a făcut destule favoruri. Nu mă simt îndreptățită să accept și altele.

Ross studie culoarea care îi accentua treptat rozul delicat al obrajilor.

– Păi depinde de motive, nu? Dacă îi refuzi favorurile din loialitate față de mine, greșești. Conflictul meu cu George nu te implică și pe tine. Și n-ar trebui să-l mai implice nici pe Francis în momentul acesta. George te-a admirat dintotdeauna, a încercat să-ți intre în grații. Dacă e interesat în continuare de acest lucru, eu i-aș permite. Firește, ai tot dreptul să-ți menții părerea despre el în particular.

Ea nu spuse nimic.

– Pe de altă parte, își continuă Ross ideea, dacă simți că acceptarea favorurilor lui presupune să-i oferi și tu niște favoruri la rândul tău, cum ar fi...

– Cum ar fi?

El privi în hârtii, încruntat.

– Poți să ți le imaginezi mai bine decât mine. Cel puțin poate crezi că, apropiindu-te mai mult de el, vei îndepărta persoane care îți sunt mai dragi. Aici trebuie să decizi singură – eu nu te pot sfătui în nici un fel.

– Am luat deja o decizie, spuse Elizabeth, împăturind în tăcere hârtiile, fără să le citească.

Ross le luă înapoi, după care discutară puțin despre lucruri oarecare, de zi cu zi. Dar deși ceea ce își spuneau era lipsit de importanță, felul în care își spuneau aceste lucruri nu era. Niciodată până atunci nu se întâlniseră așa, săptămână de săptămână, confidențial, ca prieteni. Cu fiecare săptămână care trecea, legăturile invizibile dintre ei se strângeau și mai tare.

Când el plecă, ea se întoarse cu pași rari în salonul de iarnă și, de la fereastră, urmări silueta lui călare îndepărtându-se tot mai mult. Dacă ar fi avut o cât de mică înclinație spre autoanaliză, ar fi recunoscut că nu fusese complet sinceră cu el în privința ajutorului pe care îl primea de la George - dar ar fi invocat scuza că nu avea de ales în urma pierderii suferite. Nu își dorea doar ca ambii bărbați să aibă o părere bună despre ea, ci era absolut necesar să-și asigure o situație bună. În calitate de naș al lui Geoffrey Charles, George se oferise să suporte el însuși cheltuielile cu educația băiatului, până ce avea să termine studiile la Oxford. Elizabeth nu putea refuza o asemenea propunere și, în plus, nici Ross nu s-ar fi așteptat să o facă. Însă nu vrusese să-i spună despre asta și nici de multe alte favoruri mai mici care i se oferiseră. Astfel, ar fi compromis impresia pe care ar fi vrut să i-o lase lui Ross. Poate mai mult decât orice în aceste momente, Elizabeth își dorea aprecierea lui Ross.

Însă din clipa morții lui Francis, toate emoțiile ei avuseseră nevoie de nume noi. Un tipar stabilit și dezvoltat de-a lungul unor ani se dizolvase peste noapte. Și-ar fi dorit să-i fi permis circumstanțele să corecteze greșelile ultimilor ani. În momentul de față, de-abia făcea eforturi să le înțeleagă.

Odată ce calul și călărețul dispărură la o cotitură a drumului, o sună pe doamna Tabb, să i-l aducă pe Geoffrey Charles din dormitorul stră-strămătușii sale, unde se juca acum. Mătușa Agatha rămăsese astăzi în pat din cauza unei crize de reumatism, iar puterile o părăseau, se gândi Elizabeth. Când veni băiețelul, mama lui îl sărută afectuos și începu să-i predea obișnuita lecție de istorie. Orele acestea pe care le petrecea cu fiul ei erau cele mai plăcute din întreaga zi; găsea că dragostea

de mamă era o chestiune lipsită de complicații și pe deplin satisfăcătoare. Într-o asemenea relație nu existau rețineri, nu existau aparențe care să fie menținute și nici conflicte.

Până acum, nu găsea că noua ei condiție de văduvă ar fi supărătoare din vreuna din perspectivele convenționale. Nu prea resimțea singurătatea - avea acum mai mult timp pentru ea însăși și pentru Geoffrey Charles. Simțea însă dureros de tare lipsa unui bărbat care să preia asupra lui responsabilitățile traiului de zi cu zi. Îl displăcuse întotdeauna, profund, obligația luării unor decizii, dar pentru cineva cu o astfel de moșie era imposibil să evite această corvoadă. Unele decizii, de fapt, ar fi putut fi gestionate satisfăcător doar de un bărbat. Tabb făcea ce putea - făcea *tot* ce putea -, dar uneori profita de pe urma noii lui poziții, și tot Elizabeth trebuia să aibă grijă și de asta.

În timp ce Geoffrey Charles îi citea cu voce tare, Elizabeth traversă încăperea și merse să se studieze în oglindă, răsucindu-și o șuviță de păr pentru a o aranja printre celelalte și privindu-și atent ochii și tenul. În jurul ochilor ei apăruseră câteva riduri fine, care nu erau acolo cu cinci ani în urmă. Însă nu erau suficiente pentru a conta deocamdată. Când zâmbea, dispăreau. Trebuia să țină minte să nu zâmbească prea mult în particular, pentru că acest lucru avea să-i adâncească ridurile; în schimb, trebuia să zâmbească mult în public, pentru ca astfel să le ascundă.

Ce spusese George? Una dintre cele mai frumoase femei din Anglia? Exagera, ca de obicei. Dar era suficient de frumoasă. Simplul fapt că știa acest lucru nu era o dovadă de îngâmfare. Și nici nu găsea că, devenind conștientă de libertatea ei tot mai mare, i-ar fi fost cumva necredincioasă lui Francis. Petrecuse prea mult timp într-o colivie, captivă între zidurile acestei case. Rămânea de văzut dacă uitase cum să zboare.

Demelza nu întreba niciodată ce se petrece în timpul vizitei pe care Ross i-o făcea săptămânal lui Elizabeth, iar el rareori îi oferea informații de bunăvoie. Într-o

singură privință însă Demelza era de neclintit: indiferent care îi erau pornirile interioare, nu avea să-și permită ei înseși să aibă suspiciuni cu privire la comportamentul lui Ross, și nici lui nu avea să-i dea de bănuit că ea ar avea asemenea suspiciuni. Deși rareori le exprima cu voce tare, Demelza avea opinii ferme cu privire la atitudinea pe care o femeie se cuvenea s-o aibă în astfel de circumstanțe.

De data asta, când Ross se întoarse, Demelza îl aștepta cu alte vești.

– A sosit un mesaj de la domnul Trencrom. Jud l-a adus. Spune că vor veni diseară. N-a dat mai multe explicații.

– E o problemă despre care voiam să-ți povestesc. Domnul Trencrom vrea să sap o ascunzătoare pe proprietatea mea, unde să-i depozitez marfa de la o cursă, astfel încât ei s-o poată transporta ulterior în voie. Bineînțeles, e dispus să plătească pentru asta.

– Bine, dar asta n-ar presupune riscuri mult mai mari pentru noi?

– Acum asta contează foarte puțin. În termen de o lună o să ne prăbușim oricum.

Demelza nu zise nimic, ci continuă să facă curat în grajd, acolo unde Ross o găsise. Doar privind-o, Ross putea să înțeleagă ceva din ce simțea ea în acele momente.

– Pentru mine, ce spui tu acum nu are nici o logică, răspunse ea în cele din urmă.

– Păi, dacă merg la închisoare pentru datorii, asta înseamnă că vin mai mulți bani. Și cu cât datoria este plătită mai repede, cu atât mai repede voi fi liber din nou.

– Asta presupunând că marfa nu este descoperită pe proprietatea noastră. Dacă vei fi condamnat și pentru asta, vei sta mai mult la închisoare.

– Nu cred că voi fi.

– Și unde o să fie... chestia asta?

– În biblioteca aia veche. Totul se poate face într-o singură noapte, și mâine nu se va vedea nimic.

Femeia tăcea din nou. Ross știa că nu avea să se mai împotrivească, nici față de el și nici în sinea ei. Dar asta nu făcea ca răbdarea ei să fie mai ușor de acceptat.

- Și Jud ce mai face? întrebă el, ca din întâmplare.

- Morocănos, ca de obicei. John zice că a intrat în secta metodiștilor[1].

- N-ar fi de mirare: omul ăsta a avut întotdeauna o fascinație pentru focurile iadului. Demelza, aș vrea să nu faci tu munca asta. Nu e corect să-ți asumi tot tu această responsabilitate.

- Gimlett era ocupat, iar tu nu erai aici. Dar mie îmi place, Ross. Mă ajută să nu mă mai gândesc la nimic. Câtă lume o să mai știe de groapa... de ascunzătoarea asta?

- Patru oameni o s-o sape. Sunt șase sau opt persoane care au s-o folosească.

- Jud Paynter?

- Posibil.

- Eu zic...

- A, știu că vorbește gura fără el când bea. Dar bea mai puțin de când și-a revenit. Și cred că noi îl judecăm greșit. Uite, de pildă, cum s-a purtat la procesul meu. Trencrom are încredere în el, iar Trencrom nu-și permite să facă greșeli.

- Nici noi!

- Cum spui tu.

O privi stăruitor preț de câteva clipe, detestându-se pentru comparațiile care, uneori, își făceau loc în mintea lui, neinvitate.

- Demelza, eu nu fac mare caz de situația noastră deocamdată; au mai rămas câteva săptămâni și încă mai pot face rost de bani. Dacă nu reușesc, am făcut aranjamentele necesare cu domnul Trencrom, astfel încât tu să primești o anumită sumă lunar, în schimbul favorurilor

---

[1] Metodism, doctrina metodiștilor - orientare religioasă protestantă, răspândită cu precădere în Scoția și în Statele Unite, fondată în sec. al XVIII-lea prin separarea de Biserica Anglicană. Promovează principii morale foarte severe și o viață ascetică, cu post și ritualuri. (n.tr.)

de care dumnealui beneficiază. Restul acţiunilor mele de la Wheal Leisure vor merge să stingă o parte din datorie, deci de acolo nu mai rămâne nimic. Însă ajutorul pe care îl vei primi de la domnul Trencrom îţi va asigura suficient confort şi tot ce vei putea economisi vei putea pune deoparte pentru a stinge şi restul datoriei. Nu va trece mult timp şi...

- Nu e cazul să te temi pentru mine. Odinioară eram obişnuită să trăiesc din nimic. Mă descurc şi acum dacă e nevoie. De Jeremy am eu grijă. Nu trebuie să-ţi faci griji pentru noi! Ceea ce contează este să restitui banii pe care îi datorezi.

El îi smulse mătura din mână; după câteva clipe de împotrivire, ea cedă. Continuă munca începută de ea.

- Aveam ceva aşteptări de la domnul Trencrom. Îi sunt mult mai de trebuinţă de afară decât i-aş fi din închisoare. Iar dacă se ajunge la o vânzare forţată a casei şi a terenului său, e posibil ca noii cumpărători să nu fie chiar încântaţi de planurile lui.

- Parcă domnul Pascoe, prietenul tău, promisese că proprietatea nu va fi scoasă la vânzare.

- Aşa e. Într-adevăr, proprietatea îi aparţine deja, în baza actului ipotecar; dar Trencrom nu ştie de promisiunea făcută.

Demelza îşi dădu părul pe spate cu încheietura mâinii.

- O să-ţi murdăreşti hainele bune. Nu e cazul să te ocupi de asta acum.

- Păi mai bine le uzez eu decât să le păstrez pentru molii.

- De ce nu apelezi la prietenii tăi, Ross, izbucni ea vehement. Sau lasă-mă pe mine să apelez. Sir John Trevaunance ar înţelege cu siguranţă. Şi Sir Hugh Bodrugan, cu toate că tu nu-l simpatizezi, este binevoitor cu mine. Domnul Ray Penvenen, bătrânul domn Treneglos, la fel. E foarte posibil ca ei să i se alăture domnului Trencrom şi să pună fiecare, mână de la mână, suma necesară pentru a te salva de la faliment. Nu e vorba de pomană, pentru că ei ştiu că tu eşti un om onorabil

şi le vei înapoia banii. De ce nu mă laşi să încerc? Lasă-mă să încerc măcar!

El se opri şi se sprijini de coada măturii, cântărind ideea pentru câteva clipe. Apoi, zâmbi şi clătină din cap:

- N-are nici un rost, draga mea. Suma e prea mare şi la fel e şi mândria mea. Şi dacă tot ai aşa o părere bună despre aceste relaţii de prietenie, păstreaz-o, dar îţi spun eu că ele nu vor rezista la un asemenea test, aşa cum presupui tu. Unul sau doi dintre cei numiţi de tine vor întinde o mână de ajutor, ştiu asta, dar ceilalţi, nu; şi mai bine ne lipsim de aşa dezamăgire. În orice caz, n-am cerut niciodată favoruri de la nimeni şi n-am să încep acum. Vom trece peste asta cum vom putea şi o vom lua de la început. Când va veni timpul, mă voi ocupa numai de agricultură şi voi renunţa la minerit. Până şi curăţenia la grajduri va fi o plăcere la care să-mi doresc să mă întorc.

Cei patru care urmau să sape groapa erau, de fapt, şase, plus Jud care stătea rezemat de bâtul său, ca să supravegheze lucrările. O lună imensă urcă pe cer deasupra dunelor de nisip la nouă şi jumătate, aşa că în interiorul bibliotecii nu mai fu nevoie decât de un felinar micuţ. La ora zece avu loc schimbul la mină, iar până la zece şi jumătate toţi minerii se răspândiseră. Din acel moment, trei dintre cei şase bărbaţi se ocupară să transporte pământul excavat peste vale, către cea mai apropiată grămadă de gunoi. Nimeni nu avea să observe că a mai crescut puţin peste noapte.

Cei şase bărbaţi erau Ned Bottrell, Paul Daniel, Ted Carkeek, Will Nanfan, Whitehead Scoble şi Pally Rogers. Pe la unsprezece se dădu alarma, dar nu era decât Charlie Kempthorne cu un mesaj pentru Ned Bottrell care tocmai devenise tată pentru a cincea oară. Era o scuză numai bună pentru un păhărel de rachiu şi un schimb de glume grosolane.

La ora unu, Demelza merse la culcare; dar Ross rămase până când se termină treaba cu o oră înainte de răsărit. Cei şapte bărbaţi epuizaţi - cu Jud care, deşi

nu făcuse nimic, se plângea că e cel mai obosit dintre toți – traversară valea înapoi, în lumina unei luni care devenise tot mai mică și mai palidă pe măsură ce se scurseseră orele nopții.

capitolul 11

Caroline și unchiul ei nu se mai înțelegeau prea bine de când ea rupsese relația cu Unwin Trevaunance, iar întoarcerea ei la Killewarren și atitudinea ei de după aceea nu făcuseră mai nimic pentru a ameliora situația. Ea își petrecea fiecare zi frumoasă călărind, adesea cu un servitor de la grajduri, dar uneori și singură, iar în timpul meselor era tăcută sau devenea irascibilă când era întrebată. Făcea puține vizite de socializare în vecinătate și rareori își dorea să fie găsită acasă în cazul în care cineva ar fi venit în vizită. Zvonurile ajunseseră la urechile lui destul de repede, dar el o cunoștea destul de bine ca să știe că trebuie să se poarte cu mănuși dacă voia ca aceste zvonuri să fie confirmate sau, dimpotrivă, infirmate.

Într-o seară, la cină, ea provocă o discuție, zicând:

– Spune-mi, unchiule, ce știi despre Ross Poldark?

Clipind des, prevăzător, cântărind-o din priviri de parcă s-ar fi așteptat ca întrebarea ei să aibă înțelesuri mai profunde decât lăsa ea să se vadă, îi spuse ceea ce știa. Tatăl lui Ross, cel mai cunoscut crai din șase parohii; serviciul militar al lui Ross peste hotare în timpul Războiului American; întoarcerea lui acasă, după moartea tatălui său, și amara lui dezamăgire – cel puțin așa spuneau oamenii – la aflarea veștii că Francis avea să se însoare cu fata familiei Chynoweth; căsătoria lui nesăbuită, cam cu un an mai târziu, cu o fată pe care o luase din nu știu ce casă de mineri din Illuggan; începerea exploatărilor la Wheal Leisure și, mai târziu, inițierea propunerii de a pune bazele topitoriei de cupru în Cornwall, eșecul planului său; moartea copilului; naufragiile și revoltele care au urmat; procesul și achitarea; și...

- Da, unchiule, mulţumesc, de aici încolo ştiu şi eu. Caroline luă o înghiţitură de vin, iar ochii ei părură mai întunecaţi din cauza reflexiei paharului. Continuă: Tatăl lui, spui, avea apucături rele cu femeile din vecinătate. Mă gândesc că şi fiul lui şi-a cam făcut de cap prin tinereţe. Sau aşa pare. Asta nu mi-ai spus.

Penvenen o privi impasibil pe faţă.

- Nu aveam intenţia să-i menajez reputaţia - şi nici delicateţea ta nu mi-am propus s-o menajez. Nu ştiu dacă a moştenit apucături dubioase în privinţa asta - deşi în multe altele, da. Desigur, faptul că a luat-o pe fătuca aia pe jumătate moartă de foame, cerşetoare sau ce era... Eu eram în Londra la vremea aceea, dar mi se pare că a stârnit ceva agitaţie printre mineri şi apoi a avut de furcă cu tatăl fetei.

- Dar s-a căsătorit cu ea, spuse Caroline.

- Da, s-a căsătorit cu ea.

Caroline aşteptă până când i se luă farfuria din faţă. Lângă ea, într-un coş de pe un scaun de alături, stătea Horace, pe care îl ridică şi îl aşeză la ea în poală.

- Ai pierdut mult în urma parteneriatului cu Ross Poldark, la topitorie?

- Destul. Toată lumea a pierdut bani. A fost o afacere prost planificată, asta în cel mai bun caz.

- Înţeleg că ai ieşit din afacere ceva mai devreme şi mai puţin şifonat decât ceilalţi.

Lumânările erau undeva la mijloc, între ei, însă cu remarcă privirea lui ridicată brusc:

- Cine ţi-a spus asta?

Caroline râse:

- Unwin. Mi-a spus odată că tu şi Sir John aţi făcut o înţelegere cu familia Warleggan şi aţi părăsit corabia care stătea să se scufunde. Sunt exact cuvintele lui.

- Corabia - cum o numeşti tu - era deja eşuată pe stânci când am ajuns la un acord cu familia Warleggan. Am făcut asta numai pentru a păstra investiţiile de capital pe care le făcuserăm - el în furnale, eu în laminor. Nimeni nu a pierdut nici măcar un ban mai mult din cauza acţiunii noastre. Unwin nu a avut informaţii la prima mână.

Caroline ţinu o bucată de carne sub nasul câinelui, dar acesta o adulmecă doar, după care se întoarse cu spatele la ea.

- Vita asta groaznică nu este pe placul tău, dragule? Foarte bine, nu te forţez. Thomas, adu-mi biscuiţii dulci - ştii tu, cei pe care Horace îi adoră.

- Da, doamnă.

- Dar pentru aceia va trebui să te întorci în coşul tău, scumpule, altfel îmi umplu rochia de firimituri. Ia uite, ăştia îţi plac?... Aud că Ross Poldark este acum pe punctul de a da faliment.

- Într-adevăr.

Unchiul lui Caroline nu apreciase deloc comentariile ei, de aceea răspunsul lui fu scurt.

- Are nişte datorii restante de atunci, iar familia Warleggan a preluat poliţa şi acum îl strânge cu uşa.

- Eşti bine informată.

Thomas se întoarse cu biscuiţii, iar ea îi mulţumi cu un zâmbet. Pentru un minut sau două, îşi dedică întreaga atenţie lui Horace.

- Nu prea bine informată, unchiule, pentru că nu-l pot întreba asta direct şi nici nu-i cunosc suficient de bine pe cei din familia Warleggan, astfel încât să-i întreb pe ei. Dar aş spune că e păcat să vezi un om atât de mare că e strâns cu uşa pentru o sumă atât de mică, nu crezi? Dacă tot trebuie să iasă din scenă, măcar să iasă din scenă în stil mare - pe potriva stilului şi a înfăţişării lui.

Domnul Penvenen comentă:

- Presupun că doctorul Enys te poate lămuri asupra tuturor detaliilor pe care doreşti să le afli.

În liniştea bruscă ce urmă, se auzi fornăitul lui Horace, care adulmeca biscuiţii.

Caroline spuse:

- Cred că am să merg la Truro mâine-dimineaţă. Nu e locul cel mai bun pentru cumpărături, dar trebuie să-mi comand nişte pantofi. În Oxford, cataramele la pantofi nu prea mai sunt la modă, iar eu, una, prefer şireturile. Şi nu ştiu dacă ştii, însă e o adevărată manie cu penele purtate în păr. Personal, nu mă omor după ele, mă simt ca o găină expirată!

- Caroline, începu Ray Penvenen, eu cred că deşi acum eşti propria ta stăpână, n-ar trebui să permiţi ca bucuria firească pe care ţi-o dă această libertate să umbrească în vreun fel respectarea convenienţelor înaltei societăţi, convenienţe pe care eu şi unchiul William am avut privilegiul să ţi le explicăm după moartea părinţilor tăi. Deşi poate ţi se pare că aici ne aflăm într-un colţ de lume izolat şi insuficient şlefuit, ar fi o greşeală din partea ta să-ţi închipui că aici nu există convenţii. De pildă, să călăreşti până departe şi neînsoţită în compania unui tânăr aflat la vârsta însurătorii înseamnă să te expui de bunăvoie la comentarii dezgustătoare, indiferent dacă asta se întâmplă în Cornwall sau în Oxfordshire. Fără îndoială, intenţiile tale sunt nevinovate, dar pot avea consecinţe extinse, şi n-ar fi corect nici faţă de mine, pentru că aş putea lăsa impresia că sunt de acord, şi nici pentru tânărul acela, care s-ar putea simţi încurajat, dezvoltând astfel ambiţii care îi depăşesc rangul social.

Cu paşi abia auziţi, servitorul închise uşa şi ieşi. După vreo secundă sau două, o adiere imperceptibilă pentru piele ajunse la lumânări, iar flăcările lor tremurară scurt, ca vegetaţia dintr-o baltă stătută.

Caroline spuse:

- Am considerat întotdeauna - şi am crezut întotdeauna - că o dovadă a adevăratei calităţi şi a unui adevărat rang este să te porţi în conformitate cu crezurile tale, dincolo de care nu trebuie să acorzi nici un fel de atenţie hăţişului de convenţii artificiale de care se înconjoară aşa-zişii oameni de calitate.

- Este adevărat, până la un punct. Dar o persoană de calitate îşi permite un astfel de comportament numai în măsura în care respectivul comportament se răsfrânge doar asupra ei. Când comportamentul ei afectează şi alte persoane, nu se mai poate vorbi de liberul arbitru.

- Exact asta voiam să spun şi eu. Există doar două persoane pe care le priveşte problema asta, în afară de mine: tu şi doctorul Enys. Grija ta este că ai putea lăsa impresia că accepţi comportamentul meu. Am înţeles

corect? Ei bine, dacă îți apăs atât de greu pe conștiință, n-ar fi oare mai înțelept să părăsesc această casă și să merg să locuiesc în altă parte?

– Posibil, aprobă el în șoaptă, dacă n-ar exista afecțiunea pe care ne-o purtăm unul altuia.

Ea se încruntă o clipă, părând furioasă și tulburată. Apoi își ascunse sentimentele, întorcându-se spre Horace:

– Mai vrei un biscuit, iubire? Unchiul Ray începe să se supere pe mine. În curând, mă tem că vor fi aruncate vorbe pline de mânie de ambele părți. Probabil se va ajunge și la o scenă. Și vor fi rostite cuvinte pe care amândoi le vom regreta mai mult sau mai puțin după aceea. E păcat, nu crezi? Oare n-ar fi mai bine să schimbăm subiectul?

Horace scoase un sunet răgușit și reuși să lingă și degetele ei, și propriul nas în același timp. Ray o privea perplex pe frumoasa lui nepoată, parțial dezarmat, însă nu mai puțin suspicios. Exista o legătură autentică între ei, și bărbatul se învinovățea adesea de slăbiciune în modul în care se purta cu ea. Însă nu știa cum să continue atacul, fără să provoace acea scenă pe care ea o prevăzuse deja. Nu își imagina nici o clipă că ceea ce spusese el va schimba în vreun fel obiceiul plimbărilor ei călare dis-de-dimineață, dar știa că orice insistență a lui în stadiul acesta ar putea s-o determine să-și pună în practică amenințările, spre durerea și dezavantajul amândurora. În plus, o asemenea mișcare ar fi fost cu totul contrară scopului lui, de vreme ce astfel Caroline ieșea de sub influența sa. Se întrebă dacă nu cumva aborda problema dintr-un unghi nepotrivit și prin persoana nepotrivită.

Cina se sfârși în liniște. Mai târziu, când se afla în biroul lui, își chemă servitorul și îl întrebă dacă ar putea cumva să afle ce aranjamente făcuse domnișoara Caroline pentru a merge la Truro în dimineața următoare. Bărbatul reveni și-i spuse că femeia își chemase trăsura la ora nouă și jumătate. Domnul Penvenen mușcă gânditor vârful scobitorii vreme de câteva secunde, după care scrise un bilețel.

Dragă doctore Enys,

Dacă se întâmplă să fii liber, ți-aș rămâne îndatorat în cazul în care poți trece pe la mine mâine-dimineață între zece și jumătate și unsprezece. A trecut ceva vreme de la ultima vizită medicală de rutină.

Al dumitale etc.,

R.R.E. Penvenen

La unsprezece fără cinci minute, Dwight intră călare pe porțile moșiei Killewarren, nu fără un fior de anticipare la perspectiva de a o întâlni din nou pe Caroline, fără a fi necesare tot felul de planuri. Însă nu zări nici urmă de Caroline când intră. În schimb, fu condus în liniște la etaj, în salonul vast și dezordonat, cu coarne de cerb și fotografii sportive, unde îl întâlnise pentru prima oară pe Ray Penvenen.

Domnul Penvenen era din nou acolo să-l întâmpine sau, mai bine zis, stătea cu spatele la el, privind pe fereastră la ziua mohorâtă. Ca de obicei, haina lui era cu câteva numere mai mare, iar negii erau vizibili pe mâinile lui împreunate. După o pauză studiată, se întoarse către musafirul său.

- A, doctore Enys, ai primit biletul meu?

- Da, spuse Dwight, înțelegând acum și învinovățindu-se că nu-și dăduse seama mai devreme. Sper că nu v-am făcut să așteptați.

- Avem timp destul. Nepoata mea se întâmplă să fie în Truro, iar eu am considerat că ar fi o ocazie numai bună ca să discut câteva chestiuni cu dumneata.

- Chestiuni medicale?

- Nu. Trebuie să-mi cer scuze dacă biletul meu ți-a lăsat această impresie.

- Păi, da, ce-i drept...

Ray Penvenen își luă ochelarii de pe birou, dar nu și-i puse la ochi. Privirea lui fără gene era acum coborâtă.

- Poate dorești să iei loc.

- Nu, mulțumesc.

Undeva, aproape, Horace lătra scurt și monoton.

- Presupun că bănuieşti întru câtva de ce te-am chemat aici.

- Nu cred că se cade să fac eu speculaţii, domnule Penvenen.

- Mi-aş fi dorit să dai aceeaşi dovadă de delicateţe în toate acţiunile dumitale, doctore Enys.

- Regret dacă v-am făcut să credeţi că nu aş da.

- Da... Ei bine, da... Consider că nu ai dat - deşi aş fi încântat să aflu că ai greşit fără să te gândeşti şi fără să cântăreşti pe îndelete ce implică comportamentul dumitale. Mă refer, desigur, la prietenia dumitale din ce în ce mai apropiată cu nepoata mea.

- Mă întreb în ce fel găsiţi acest lucru ofensator.

Penvenen îl privi impasibil pe tânărul doctor.

- Serios acum, doctore Enys. Nu poţi fi atât de necunoscător în ceea ce priveşte mersul lumii. De mai bine de o lună - poate şi mai mult - îi faci curte nepoatei mele. Ştii, probabil, că prima dumitale îndatorire era să mă abordezi şi să-mi ceri permisiunea. Faptul că nu ai făcut acest lucru denotă că bănuieşti întru câtva că o asemenea permisiune nu îţi va fi acordată. Aşa-i?

Dwight îşi muşcă buza, furios pe el însuşi, dar şi pe bărbatul din faţa sa.

- Tot ce spuneţi este adevărat.

- A... Bun! Şi atunci, care este explicaţia dumitale?

- Absolut nici una. Cu excepţia faptului că nimic din toate astea nu s-a întâmplat în mod deliberat, aşa cum presupuneţi dumneavoastră. Sentimentele oamenilor se dezvoltă spontan şi fără să fie stimulate în vreun fel. N-a existat absolut nici un moment în care să-mi fi propus... Dar acum da, am astfel de sentimente pentru nepoata dumneavoastră. Nu voi încerca să neg acest lucru.

- Şi nu te-ai gândit cum se vor reflecta aceste întâlniri nesăbuite cu dumneata asupra reputaţiei ei?

- Nu, nu m-am gândit. Nu cred...

- Nu este cazul să ne certăm acum, doctore Enys. Penvenen îşi împreună mâinile la spate, pe sub pulpana hainei şi zâmbi: Caroline este o tânără energică, o persoană cu totul încântătoare, însă la fel de impetuoasă precum un mânz nărăvaş. Nu i s-au impus niciodată

suficiente restricții - ar fi o sarcină ingrată, dar poate eu și fratele meu suntem de condamnat pentru că nu încercăm acest lucru. Încercăm să-i facem pe plac în măsura în care se poate. Nu e deloc neobișnuit pentru ei să-și manifeste vehement simpatiile și antipatiile față de diverse persoane. Adesea renunță la ele la fel de repede precum le-a adoptat. E posibil să se întâmple la fel și în cazul dumitale; probabil chiar se va întâmpla; dar chiar și atunci mă voi opune acestor întâlniri cvasisecrete. Cât despre un atașament serios, pentru un tânăr aflat în postura dumitale... Fără să luăm în considerare banii și sângele...

- Nu cred că e cazul să aducem sângele în discuție.

- Dar eu cred, stimate domn. A existat un Penvenen alături de Prințul Rupert[1], la Bătălia de la Marston Moor. Plus că am trăit în districtul acesta vreme de nouăzeci de ani...

- Un reprezentant al familiei Enys a utilat și echipat o corabie pentru a lupta împotriva Armadei[2]. Acum nouăzeci de ani, unul dintre strămoșii mei era Înalt Șerif de Cornwall.

Domnul Penvenen își drese glasul. Amabilitatea lui studiată nu fusese chiar imună la această replică.

- Și cu banii cum rămâne?

- Admit că există această problemă.

- Caroline este moștenitoare, doctore Enys. Ea este moștenitoarea mea și a fratelui meu, așa că va fi bogată când va veni vremea - asta ca să nu spunem mai mult. E o persoană mult prea importantă ca să se lase sedusă de un doctor de țară fără un sfanț. Mă bucur că realizezi și dumneata asta.

Până în acest moment, Dwight își controlase temperamentul iute. Însă fiecare cuvânt rostit de domnul

---

[1] Prințul Rupert al Rinului (17 decembrie 1619-29 noiembrie 1692), învins în Bătălia de la Marston Moor (2 iulie 1644) de armata unită a partizanilor scoțieni ai Covenantului și cea a partizanilor sistemului parlamentar (n.tr.)

[2] Invincibila Armada - flota trimisă în 1588 de Filip al II-lea, regele Spaniei, pentru a transporta și a sprijini acțiunea de debarcare a armatei spaniole în Anglia (n.tr.)

Penvenen înrăutăţea situaţia. Iar faptul că folosea argumentele aduse de Dwight chiar împotriva lui însuşi făcea ca insulta să fie şi mai gravă.

– Până la urmă, nu este treaba lui Caroline să decidă cum îşi trăieşte viaţa?

Ray Penvenen scoase o mână de sub pulpana hainei şi apucă reverul de catifea al acesteia.

– Ei, uite aici greşeşti. Caroline trebuie să se căsătorească doar cu consimţământul nostru, altfel nu va moşteni nici un ban de la noi.

– Din nou, asta rămâne la latitudinea lui Caroline.

– Şi ce îţi închipui dumneata că va alege, odată ce îi voi prezenta opţiunile? A fost crescută în cel mai mare lux. Nimic nu a fost precupeţit când a venit vorba despre confortul ei. Chiar crezi că va sacrifica toate astea pentru ceea ce ai dumneata de oferit? Eşti îndreptăţit să te aştepţi la asta?

Dwight privea furios către celălalt capăt al încăperii. Biroul era deschis, cu un vraf de hârtii pe el. Deasupra biroului era pictat în acuarelă portretul unui copil roşcat.

– Desigur, continuă Penvenen, poate dumneata crezi că nepoata mea are o avere mare pe numele ei. Hai să...

– Nici nu ştiu şi nici nu-mi pasă de banii pe care îi are ea!

– Foarte lăudabil din partea dumitale. Dar nu prea practic. Caroline are cam şase mii de lire sterline pe numele ei. Cam asta e tot ce ai putea aştepta să obţii dacă te-ai căsători cu ea, doctore Enys.

Dwight replică:

– Până acum, domnule Penvenen, am îndurat comentariile dumneavoastră cu gradul cuvenit de politeţe. Vă datoram asta în calitate de unchi şi tutore al lui Caroline. Există însă nişte limite ale răbdării unui bărbat. Dumnezeu mi-e martor că nu v-am dat niciodată de înţeles că aş fi vreun vânător de avere şi aş fi crezut că din ceea ce ştiţi despre mine v-aţi creat o impresie mai puţin jignitoare. Dacă porniţi de la ideea că nici un bărbat nu se poate îndrăgosti de nepoata dumneavoastră altfel

decât pentru banii ei, trebuie să vă spun că subestimați în mare măsură farmecul ei și o insultați și pe ea la fel de mult ca pe mine...

- Acum nu e nevoie să...

- Când am venit aici astăzi, eram foarte tulburat - presupun ca orice alt bărbat - în privința acestei chestiuni cu situația financiară a lui Caroline. Luni bune m-am confruntat cu o problemă imposibil de rezolvat. Cel puțin astăzi mi-ați oferit o speranță firavă pentru rezolvarea ei.

Cu cât chipul domnului Penvenen devenea mai palid, cu atât marginile ochilor lui prindeau culoare.

- Mergi puțin prea departe, doctore Enys. Realizezi, presupun, că acesta va fi sfârșitul relației noastre profesionale...

- Mi-ați oferit o cale de ieșire, continuă Dwight străbătând camera de la un capăt la altul, spunându-mi că averea lui Caroline nu este atât de mare pe cât credeam. Este considerabilă, recunosc, dar nu reprezintă o piedică de netrecut. Este posibil ca un doctor fără un sfanț să se căsătorească cu o asemenea avere fără să fie eclipsat de ea. Cu o asemenea situație, o femeie se poate întreține, fără să pună însă stăpânire cu totul pe baierele pungii. Pentru asta, domnule, vă mulțumesc!

- Vei părăsi această casă, spuse Ray Penvenen, și nu te vei mai întoarce aici! Nu vei mai comunica sub nici o formă cu nepoata mea! Îți interzic acest lucru și voi lua măsuri în această privință. Să ai o zi bună!

Dwight se opri din măsurat camera la pas, iar acum se afla față în față cu bătrânelul acela cu privire rece.

- Caroline este majoră acum, domnule Penvenen! Controlul de care vorbiți poate fi exercitat doar pe perimetrul proprietății dumneavoastră. Dar poate că tocmai dumneavoastră ați găsit soluția la dificultățile noastre!

- Nu mai am nimic să-ți spun, doctore Enys!

- Eu trebuie să vă mai spun un lucru, domnule, cu tot respectul cuvenit. Tocmai m-ați întrebat dacă îmi imaginez că nepoata dumneavoastră va renunța la tot ce îi oferiți dumneavoastră în schimbul puținului pe care

îl ofer eu. Asta este esența problemei, nu? Ei bine, s-o lăsăm pe ea să decidă!

- Văd că m-am înșelat amarnic în ceea ce privește caracterul dumitale, doctore Enys. Regret foarte mult faptul că te-am invitat aici.

- De multe ori de-a lungul ultimelor luni am regretat eu însumi foarte mult că am venit. Dar cel puțin acum am lămurit problema.

- Am lămurit problema, mai spuse Ray Penvenen, mainte ca Dwight să iasă pe ușă.

Harris Pascoe nu era ocupat când fu anunțată domnișoara Penvenen; dar lăsa impresia că muncește cu sârguință, în timp ce se îndeletnicea cu hobby-ul lui preferat: jongleriile cu cifre. Nu era genul de bărbat cu pasiuni puternice, iar lucruri precum soldurile de credit și de debit erau pentru el piscurile albe și reci ale plăcerii estetice. Când Caroline fu adusă în biroul lui, închise ultimul registru fără prea mare tragere de inimă și se ridică în picioare.

- Domnișoară Penvenen. N-am mai avut p-plăcerea până acum. Dar îl cunosc pe tatăl dumneavoastră, desigur.

- Unchiul meu. Da, tocmai pentru că el mi-a vorbit despre dumneavoastră am decis să vă fac astăzi această vizită. Nu că el ar ști, desigur, că mă aflu aici...

Harris Pascoe își frecă de-a lungul obrazului partea moale a stiloului. Deși cea mai mare plăcere a lui era matematica, nu era câtuși de puțin insensibil la alte aspecte, drept pentru care recunoscu în sinea lui că această tânără femeie era o încântare pentru ochi.

- Și pot să vă ajut cu ceva?

Caroline își scoase mănușile de călărie lungi și verzi, lovindu-le ușor de genunchi.

- Sunt într-o misiune mai aparte, domnule Pascoe; cel puțin, dumneavoastră veți avea probabil această impresie, iar eu n-am să vă contrazic pentru o astfel de opinie. Vreau să știu dacă mă puteți ajuta să ajut un prieten aflat la ananghie. Iată, sună destul de misterios, nu-i așa? Și nu prea respectabil. Ați dori să vă explic?

În privirea ei se citea o mică doză de obrăznicie, aşa că Harris Pascoe afişă figura cea mai impasibilă cu putinţă.

- Dacă doriţi...

- Dispun de bani, domnule Pascoe, şi caut să fac o investiţie. Înţeleg că domnul căpitan Poldark are o cambie care va deveni scadentă în cel mai scurt timp şi va trebui achitată. Folosesc corect limbajul de specialitate? Înţeleg, de asemenea, că posesorul actual al poliţei nu este dispus să o reînnoiască. Aş dori să cumpăr eu acea poliţă. Puteţi aranja această tranzacţie în numele meu?

Bancherul îşi trase tabachera cu tutun către el, o deschise, zăbovind câteva clipe cu degetul mare şi arătător suspendate deasupra cutiei. Apoi, închise tabachera fără să o folosească.

- Vă interesează *o investiţie*, domnişoară Penvenen?

Ea dădu din cap afirmativ, cu convingere.

- Din câte aud, este o investiţie bună. Rata dobânzii este extrem de mare. Desigur, dacă preferaţi să denumiţi altfel această tranzacţie, eu n-am să mă apuc acum să despic firul în patru.

- Scuzaţi-mă, dumneavoastră aveţi c-controlul asupra banilor dumneavoastră?

- Da, de când am împlinit douăzeci şi unu de ani.

- Şi unchiul dumneavoastră ce părere... A, dar am uitat spus că dumnealui nu ştie de vizita asta. Căpitanul Poldark ştie?

Caroline zâmbi:

- Credeţi că mi-ar permite să mă amestec în afacerile lui?

- Nu... Pascoe se ridică în picioare şi se scutură de nişte tutun ajuns din întâmplare pe vesta lui. Mă cam puneţi în d-dificultate, domnişoară Penvenen. Căpitanul Poldark este, în acelaşi timp, clientul şi prietenul meu apropiat. Nu îmi stă în fire să discut problemele unui client cu o terţă persoană. Însă nu intenţionez să vă ascund ceea ce cred că deja ştiţi foarte bine: că reînnoirea acestei cambii este o chestiune de extremă importanţă pentru el. Dar, pe de altă parte... Pe de altă parte şi unchiul dumneavoastră este un client important

și nu mi-aș face pe deplin datoria față de dumnealui dacă v-aș permite să efectuați această achiziție pripită - asta presupunând că ea se poate face - fără să vă avertizez că e puțin probabil să găsiți o investiție mai riscantă decât aceasta. Într-adevăr, nu cred că aș putea continua formalitățile pe care le sugerați, înainte de a mă consulta mai întâi cu unchiul dumneavoastră în această privință.

Caroline coborî privirea și întinse ușor degetele mănușilor.

- Sunt o persoană independentă, domnule Pascoe. Dacă îl consultați pe unchiul meu, înseamnă că îi veți divulga unei terțe persoane o conversație privată. Eu credeam că dumneavoastră nu faceți așa ceva. Iar dacă refuzați să faceți această investiție în numele meu, voi fi nevoită să mă adresez altcuiva.

Harris Pascoe înțelese că nu era de glumit cu musafira lui.

- Sunteți conștientă că vă asumați un risc prea mare?

- Sunt conștientă că multe persoane l-ar considera un risc prea mare. Dar avem cu toții dreptul la propriile opinii.

Pascoe merse la fereastră și se uită în jos, la stradă. Observă absent eleganta trăsură privată care aștepta la intrare, bărbatul de pe capră, în livrea verde, ștrengarii care îi dădeau târcoale cu gura căscată și pe cetățenii care se opriseră și ei din drum, să se uite lung. Dacă fata avea mulți bani, ce rost avea să-și dea el silința s-o descurajeze? O să aibă parte de destule dificultăți...

- Există unele aspecte în propunerea dumitale care nu țin câtuși de puțin de mine, domnișoară Penvenen. În primul rând, nu cred că posesorul actual al cambiei ar fi dispus să o v-vândă.

- De ce nu? Doar e interesat să primească banii, nu?

- Nu sunt doar banii la mijloc...

- O, da, familia Warleggan, desigur. Am auzit eu ceva. Dar nu există nici o cale să evităm această problemă?

- Nu dacă ne oferim să cumpărăm polița. În cel mai bun caz, presupun că vor cere în schimbul ei un preț exorbitant, care o va face inaccesibilă pentru dumneavoastră.

– Nu aveți de unde să știți cât anume îmi permit și cât nu, domnule Pascoe.

– Posibil să nu știu. Dar dați-mi voie măcar să vă recomand metoda cea mai chibzuită de a aborda această afacere. Se întoarse la masă, se așeză, luă stiloul puțin iritat și schiță câteva cifre: În mod evident, dacă sunteți hotărâtă să faceți asta, cel mai potrivit lucru este să îi înmânați personal căpitanului Poldark cele 1 400 de lire sterline necesare pentru a stinge polița, după care să îl rugați să semneze o nouă poliță pentru aceeași sumă.

Pentru prima dată, Caroline părea ușor încurcată.

– Mă tem că acest lucru este imposibil. Asta nu v-am spus până acum. El nu trebuie să afle sub nici o formă cine a oferit banii.

Pascoe o cântări impasibil.

– Înțeleg... Dar mă tem că acest lucru nu poate fi evitat. Nu cred că există o altă cale. Nu cred că aveți *nici cea mai mică* șansă de a-l convinge pe domnul Cary Warleggan să renunțe la cambie, indiferent de preț. Ați citit, fără îndoială, *Negustătorul din Veneția*...

Urmă o tăcere de câteva clipe. Caroline spuse:

– Nu-mi imaginez nici măcar o secundă că domnul căpitan Poldark ar accepta banii de la mine.

– Hmmm... Nu, este posibil. Sunteți prietenă cu dumnealui, desigur. Numai că sunteți femeie. Înțelegeți ce vreți să spuneți.

Caroline se ridică în picioare. Era la fel de înaltă ca și bancherul, dar delicatețea ei o făcea să pară și mult mai înaltă. Își împături mănușile cu grijă, fără să se uite la el. Dar ceva din forma chipului ei îi dădu bărbatului de înțeles cam cum trebuia să fie privirea ei acum.

– Ei bine, vă mulțumesc că m-ați primit. Va trebui să mă adresez altcuiva. Pot avea încredere că nu veți spune nimănui despre vizita mea aici?

– Nu voi spune nimănui. Dar nu vă grăbiți așa. Cred că am o sugestie care ar putea să ajute la depășirea acestui impas.

– Da?

– Vă rog, luați loc din nou! Acordați-mi o clipă sau două ca să detaliez.

Caroline se așează din nou. Printre pleoapele îngustate, cu gene lungi, îl urmări pe domnul Pascoe deschizând tabachera. Aștepta, răbdătoare acum, ca el să-i facă propunerea promisă.

capitolul 12

Lobb din Sherborne petrecuse noaptea undeva în vecinătate, așa că Ross primi o scrisoare tocmai când ieșea din casă să meargă la mină. Rupse sigiliul și citi veștile de la Harris Pascoe, fără să fie sigur dacă nu cumva razele oblice ale soarelui de decembrie denaturau în vreun fel rândurile pe care le citea. După ce citi și reciti scrisoarea, ajungând la aceeași concluzie, se duse repede la grajduri și începu să o pregătească pe Darkie. Gimlett îl auzi, se opri din treburile lui și intră la grajduri.

- Pot să vă ajut, domnule?

- Nu, mă descurc. A, Gimlett? Unde e stăpâna?

- A plecat să-l caute pe Garrick, care a fugit după o pisică maidaneză.

- Spune-i că am fost chemat la Truro, cu treburi, bine? Sper să ajung înapoi la timp pentru ceai.

- Da, domnule.

Puțin înainte de ora 11, Ross descăleca în fața sediului bancar aflat în proprietatea domnilor Prescoe, Tresize, Annery și Spry. Legă hățurile de stâlp, ridică zăvorul ușii de la intrarea în bancă și intră cu pași fermi. Harris Pascoe nu era ocupat și nici foarte surprins să-și vadă vizitatorul, deși reacția acestuia fusese cu vreo câteva ore mai promptă decât anticipase el. Studie cu o oarecare curiozitate expresia de pe chipul lui Ross atunci când acesta fu condus în biroul lui.

Ross se așează, își încrucișă picioarele lungi și își trecu ușor un deget peste buza de sus.

- Bună ziua, Harris.

- Bună ziua. Văd că ai venit foarte devreme în dimineața asta.

- Însă nu mai devreme decât mi-aș fi dorit. Scrisoarea asta...

Ross scoase hârtia din buzunar.

- A, da. A ajuns la tine în s-siguranță. Presupun că te-a luat prin surprindere conținutul ei.

- Aici nu exagerezi cu nimic.

Bancherul zâmbi cu nasul în registrele sale.

- Evident, am fost foarte încântat să-ți trimit asemenea vești.

- Nu mai încântat decât am fost eu primindu-le. Care este explicația?

- Ai deja explicația în scrisoare.

- Nu una care să mă mulțumească. După ce am încercat disperat să fac rost de bani vreme de șase săptămâni, nu pot să nu fiu puțin sceptic văzând că banii au decis deodată să apară singuri. Cine este persoana anonimă care a decis dintr-odată să se ofere - cum spui - să pună suma asta la dispoziția mea?

- Nu am permisiunea de a-ți comunica numele ei.

- Tu ești?

Pascoe ridică ochii din registre și întâlni privirile lui neliniștite:

- Nu.

- Este vreunul dintre prietenii mei? Cineva pe care îl cunosc?

- Nu îți pot spune.

- Dacă asta e tot ce știu, cum aș putea accepta? În ce condiții mi se oferă acest credit?

- Le găsești și pe ele în scrisoare. E vorba despre un nou b-bilet la ordin, în aceleași condiții precum cel vechi, dar cu o rată a dobânzii mai scăzută.

- Și cui mă oblig să-i plătesc?

- Spațiul respectiv va fi lăsat liber. În orice caz, biletul nu va ieși din posesia mea decât dacă tu nu îți îndeplinești obligațiile de plată.

Ross se ridică în picioare și puse vârfurile degetelor pe biroul masiv.

- E monstruos, Harris! Chiar este, să știi. Ai amăgit cumva vreun biet fraier, făcându-l să creadă că sunt o investiție mai puțin riscantă decât sunt de fapt?

- Nu.

- Atunci este vorba despre un prieten! La naiba, eu tot pe tine te suspectez! Nu-mi vine în minte...

Se întrerupse și își trecu o mână prin păr.

- Aș fi fericit să îmi asum acest merit. Dar din postura mea de bancher nu puteam să-ți împrumut banii... Dacă aș fi putut, ți-aș fi propus încă de acum câteva săptămâni și te-aș fi scutit de griji.

- Ei bine, nu pot accepta acești bani orbește. E un efort prea mare...

- Din partea cui? întrebă Pascoe politicos.

Ross se afundă în scaunul lui. Era scaunul pe care stătuse Caroline cu cinci zile în urmă. Își ridică cravașa și o întoarse pe toate fețele între degetele lui osoase. Situația lui financiară din acești ultimi ani îi evoca adesea imaginea unei persoane private de aer, sufocându-se, dar salvată iar și iar, chiar de la marginea prăpastiei. Niciodată până acum însă nu ajunsese atât de aproape de sfârșit ca în acest decembrie. Nici acum nu avea încă cine știe ce sentiment de ușurare. Nu-i venea a crede câtuși de puțin. Se uită lung la omul din fața lui. Pascoe era pe punctul de a strănuta, dar privirea aceea brusc ațintită asupra lui îl opri și trebui să se mulțumească doar cu aerul tras pe nas.

- Nu este cineva din familia Warleggan? Nu e vorba despre vreo schimbare de strategie care nu aduce nici o îmbunătățire sau despre acceptarea vreunui favor din partea lui George pe cheltuiala lui Cary?

- Nici una, nici alta.

- Ei pot face ceva ca să împiedice treaba asta? Adică pot reține polița pe care o au?

- Nu în felul acesta. Cu permisiunea ta, voi trece mâine pe la ei să răscumpăr polița. Banii vor fi disponibili imediat ce semnezi noul bilet la ordin.

Ross se uită lung la bucata aceea de hârtie, de parcă astfel ar fi putut descifra secretele care îi erau ascunse.

- Este domnul Trencrom?

- Nu-ți mai pot spune nimic altceva.

- Nu-mi poți da nici măcar un indiciu?

- Mă tem că nu.

– Dar tu, știind cine este persoana respectivă, mă sfătuiești să accept oferta?

– Eu, știind cine este persoana respectivă, te sfătuiesc să accepți. Ai fi grozav de nesăbuit dacă n-ai face-o!

Era suficient. Ross înmuie pana de scris în călimară și semnă documentul fără grabă.

– Și mai comunici cu domnul acesta atât de timid?

– S-ar putea, din când în când.

– Ei bine, transmite-i atunci complimentele mele și spune-i că n-o să am liniște până nu-i aflu numele. Îi sunt profund îndatorat – la propriu și la figurat – mai mult decât i-am fost oricui altcuiva toată viața. În ceea ce privește datoria bănească, mă voi simți la fel de obligat să restitui banii precum aș fi în cazul unei datorii de onoare; cât despre obligația de natură personală, poate se va ivi ocazia să mă achit și de aceea vreodată.

– O să-i s-spun respectivului domn, îl asigură Pascoe, fixându-și ochelarii mai bine pe nas. Sunt convins că va fi încântat să afle că ai acceptat. Este limpede că îți dorește binele.

– Și eu îi doresc numai bine, spuse Ross.

Garrick alergase după pisică până când aceasta se adăpostise într-un copac, astfel că Demelza îl legă la o distanță sigură, după care încercă să ademenească pisica să coboare. Strategia nu dădu roade, așa că femeia își suflecă poalele fustei și se urcă ea însăși în copac. De acolo, de sus, de pe ramurile cele mai din vârf, care se legănau primejdios, îl zări pe Ross traversând valea în galopul calului. Îl strigă drăgăstos, însă el n-o auzi, așa că recuperă pisica și coborî din copac, fremătând de nelinițte. Din partea lui Ross, schimbările bruște de planuri prevesteau întotdeauna ceva rău.

Povestea lui Gimlett despre o scrisoare îi confirmă suspiciunile; astfel că Demelza își petrecu ziua împovărată de presimțiri sumbre, ascunzându-și cele mai negre gânduri în muncă. După-amiază, cu Jeremy atârnat de fustele ei și făcând tot felul de năzbâtii, Demelza se apucă să prepare unt, răsturnând smântâna opărită pe care o pusese deoparte în vasul ei de piatră și amestecând o

bine cu mâna. Însă astăzi untul nu voia deloc să se aleagă, aşa că Demelza începu să se teamă fie că vaca era bolnavă, fie că era vorba de cine ştie ce semn rău. Sir Hugh Bodrugan trecuse pe la ei în săptămâna anterioară, insistând ca ea să meargă să vadă o vacă de-ale lui care refuza să fete, convins fiind - dincolo de orice argument raţional - că Demelza poate face magie albă. Femeia refuzase. Două coincidenţe fericite îi creaseră un renume şi singura modalitate de a păstra acest renume era să nu mai provoace destinul.

Prudie Paynter avea o poezioară pe care o folosea pentru a face untul să se aleagă pe vremea când lucra la ei, iar Demelza încercă poezioara aceea acum; se vede treaba însă că scepticismul lui Ross o molipsise şi pe ea, pentru că nu se întâmplă nimic. După-amiaza era foarte rece, mâinile ei erau foarte reci şi, în plus, îi venea greu să se concentreze astfel încât să păstreze un ritm constant, fără grabă.

Ziua fusese liniştită, fără nici măcar o adiere de vânt, şi, cu excepţia vuietului constant al valurilor ce se izbeau de faleză, fusese chiar linişte. Adesea, marea oferea un zgomot de fond continuu, imperceptibil, însă, în zile precum aceasta, tumultul dobora zidurile de apărare ale minţii, iar viaţa se mişca în ritmul lui. Era ca şi cum o armată întreagă de vehicule grele trecea pe lângă casă, iar în răstimpuri simţeai aerul vibrând în urechi. O ceaţă slabă plutea în derivă, venind spre uscat dinspre valurile ce se spărgeau la ţărm, învăluind marginile falezei şi dunele de nisip. În grădină, păsările ciuguleau pământul tare, iar pescăruşii dădeau roată în înaltul cerului.

Participanţii la vânătoarea Carnbarrow aveau să se întâlnească la Casa Werry în săptămâna imediat următoare, iar Sir Hugh o invitase şi pe ea acolo. Demelza se întreba dacă făcuse bine că refuzase. Cunoştea prea bine părerile lui Ross, dar avea în continuare sentimentul că Sir Hugh putea fi convins să îi ajute - în schimbul unui preţ. Mai obţinuse o dată o concesie din partea lui, şi totul se încheiase cu bine. Cu siguranţă, ar fi putut să o facă şi acum.

În cele din urmă, untul începu să se aleagă, iar după câteva minute femeia ieşi şi scoase un ulcior cu apă rece ca gheaţa de la pompă, pentru a îndepărta zara[1]. Tocmai terminase şi modela untul, când sosi Ross.

Nu se opri să-şi ducă planşeta în cămară, ci traversă în fugă casa cu paşi abia auziţi, aproape răsturnându-l pe Jeremy, care apăruse deodată împleticindu-se în calea ei.

Ross era deja înăuntru - lucru neobişnuit - şi îşi lăsase iapa legată la uşă. Expresia de pe chipul lui era greu de descifrat; Demelza ştia să-l citească aproape întotdeauna, dar de data aceasta nu recunoscu nici unul dintre tiparele cunoscute.

- O să fie un îngheţ de pomină, anunţă Ross. Unele dintre bălţile puţin adânci au îngheţat deja.

- Da, şi eu am zis la fel, confirmă Demelza. Sunt toate semnele că aşa va fi. Cerul acela... Jeremy, iubitule, *unde* ai mai găsit şi gemul?!

Băieţelul intrase în cameră cu paşi nesiguri, aducând cu el un borcan mare, de pe buza căruia începuse deja să se prelingă un firicel de culoare roşu-închis. Chiar pe punctul de a-l scăpa, copilul mai reuşi doar să-i arate borcanul tatălui lui, cu o fracţiune de secundă înainte de a-i aluneca din mâini. După care se lăsă să cadă în fund pe podea şi spuse:

- *Bocan!*

- Mulţumesc, îi răspunse Ross. Un gest frumos din partea ta... Apoi, Ross puse borcanul pe masă şi i se adresă Demelzei: E mai înfipt decât era Julia, nu crezi? Nu-mi mai amintesc la vârsta asta...

- Era mai durdulie şi mai dispusă să stea locului. Trebuie să fim cu ochii pe picioruşele lui... Ross, de ce te-ai dus la Truro?

- Am avut ceva treburi urgente de rezolvat cu Pascoe. Chestii neimportante...

Demelza ştiu după licărul discret din ochii lui că veştile nu erau rele.

---

[1] Lichid albicios, asemănător la gust cu laptele bătut, care rămâne după ce se alege untul de smântână (n.tr.)

- Ce este? Ce-i de făcut? Spune-mi dacă e de bine. Toată ziua m-am gândit...

Ross se așează și își încălzi mâinile la foc. Gimlett ieșise afară și acum o ducea pe Darkie de hățuri, trecând pe lângă ferestre.

- Pascoe a fost de acord că e posibil să dea înghețul.

- Nu, Ross. Demelza se duse lângă el: Nu glumi acum! E prea important. Spune-mi, te rog, despre ce este vorba.

Ross ridică privirea și îi studie expresia plină de nerăbdare.

- Cineva - o persoană anonimă - a decis cu deplină nesăbuință să preia datoria mea, polița care se află în posesia familiei Warleggan. Ceea ce înseamnă că, cel puțin pentru moment, nu mai suntem presați să facem rost de bani. Bineînțeles, tot va trebui să facem rost de ei odată și-odată. Însă nu de Crăciunul *acesta*.

Demelza îl privi lung.

- Asta înseamnă că... nu mai e nevoie să te declari în incapacitate de plată? Mai există o șansă?

- Mai există o șansă. Chiar așa.

- Of, dragule...

Demelza se așeză brusc pe un scaun. După câteva clipe, Jeremy întinse mâinile către ea, iar ea îl ridică în brațe și îl acoperi cu sărutări pline de un sentiment de ușurare.

- O, Ross, aproape că nu-mi vine să cred! După toate grijile pe care ni le-am făcut, nici nu mi-aș fi putut imagina...

- Descrierea ta e cât se poate de corectă. E greu să-ți imaginezi așa ceva. Pe tot drumul spre casă mi-am spus că situația e la fel de sumbră cum a fost întotdeauna până să apară amenințarea asta - că suntem în continuare săraci lipiți pământului, aproape de fundul prăpastiei, că în vreo lună trebuie să închidem mina, că nu mai avem practic din ce să supraviețuim. Dar acum, chiar în momentul ăsta, toate aceste lucruri nu mai înseamnă absolut nimic.

- Și este *adevărat!* Este adevărat! Of, slavă Domnului!

Demelza îl puse deodată jos pe Jeremy și alergă către Ross, să-l sărute pe obraz.

- Sunt atât de *fericită* pentru tine, Ross! Dar nu „fericită" e cuvântul potrivit! Trebuie să existe un cuvânt mai bun! Aș vrea să știu unul mai bun! Ce înseamnă „anonim"?

Ross o trase în jos până o așeză pe genunchiul lui.

- Fără nume. Nu știm cine este binefăcătorul nostru.

- Vreun prieten?

- Vreun prieten. Căruia îi datorez acum 1 400 de lire sterline. Dobânda s-a înjumătățit și ea, așa că de la anul am să plătesc doar două sute optzeci de lire sterline la fiecare Crăciun.

- Să-i dea Dumnezeu sănătate, oricine ar fi!

- Amin!

- Chiar nu știi cine e?

- Am făcut doar niște vagi speculații în drum spre casă. Una mai neverosimilă ca alta.

Urmară câteva clipe de tăcere. Apoi, Ross întrebă:

- Unde erai când am plecat?

- După o pisică maidaneză pe care o fugărea Garrick. N-a fost deloc frumos din partea lui: bietul animal avea un picior bolnav, plus că i-am spus de nu știu câte ori să nu se atingă de pisici! Dar asta nu înseamnă oare că mina poate să mai rămână deschisă o vreme?

- Și unde-i pisica acum?

- Într-un coș, în bucătărie.

- Mă gândeam eu!

Ross se aplecă să ia un săculeț de la picioare. Demelza, oarecum neobișnuită cu o astfel de situație în ultima vreme, dădu să se ridice, însă el n-o lăsă:

- Ți-am cumpărat o livră de ceai negru afumat. E mai bun decât cel pe care îl luăm de la Trencrom. M-am gândit că vrei să-l testezi.

- Mulțumesc, Ross. Drăguț din partea ta... Măcar *acum*, poate nu va mai trebui să îi facem servicii domnului Trencrom. Crezi că se poate? Așa am fi *cu adevărat* liberi, nu ne-am mai ascunde, am putea să respirăm din nou!

– Și ți-am mai adus o perie și un pieptăn noi. M-am gândit că ar fi bine să ai unul de rezervă înainte să îl rupi pe cel pe care îl ai acum.

Demelza luă lucrurile care îi erau oferite și le întoarse pe toate fețele. Pieptănul avea un mâner răsucit, ca o șuviță de păr.

– E foarte... extravagant, spuse ea vag.

– Foarte. Am mai luat și două perechi de ciorapi de lână dărăcită, pentru familia Gimlett. N-au fost scumpi: doi șilingi perechea. În ultima vreme, au avut suficiente lipsuri. Iar aici am o bonetă pentru Jeremy și o pereche de mănuși tricotate. M-am gândit că o să se supere dacă nu-i iau și lui ceva. Nu sunt sigur în ceea ce privește măsura. Presupun că o să-l acopere cu totul.

Demelza se ridică în picioare. Lumina zilei era pe trecute, iar peste deal ziua de iarnă era extrem de departe. Totul era tăcut, cu excepția vuietului înăbușit ce venea din spatele casei, și până și acesta era pentru moment mai puțin asurzitor, deoarece marea era în reflux. Vraja secretă a înghețului se abătuse deja peste vale.

– Par să fie măsura care trebuie. Te-ai descurcat de minune dacă ai reușit să ghicești. Și pentru tine ce ai cumpărat?

– Am oscilat între o mantie de mătase și o sabie bătută cu pietre prețioase, așa că am amânat până data viitoare, spuse Ross. Asta a fost ultima achiziție.

Se ridică și el în picioare și îi întinse o pereche de jartiere. Erau foarte elegante.

– Pentru mine? se miră Demelza.

– Am observat că n-ai purtat ciorapi lungi iarna asta și m-am gândit că nu aveai cu ce să îi prinzi ca să nu cadă.

Demelza izbucni în lacrimi.

– Of, haide, nu plânge, n-am vrut să te jignesc. Era doar un gând care mi-a trecut prin minte. Dacă nu le vrei...

– Nu-i vorba de asta, spuse ea. Știi foarte bine că nu despre asta este vorba. Demelza își acoperi obrajii cu mâinile. E o senzație de ușurare... Și ai cumpărat toate aceste lucruri...

- Nu e nimic exorbitant.

O cuprinse pe femeie cu brațul, însă căderea ei emoțională fu întreruptă de un țipăt brusc din partea lui Jeremy, care, nefiind obișnuit să-și vadă mama plângând, se pornise s-o imite. Demelza îngenunche lângă el să-l liniștească, ștergându-i ochii în timp ce și-i ștergea și pe ai ei. După câteva secunde, ridică privirile spre Ross:

- Iartă-mă! A fost un sentiment de ușurare. Vezi tu, eu te iubesc atât de mult...

Ross se uită în jos, la ei amândoi, puternic emoționat el însuși, dar și fericit. Lumina de la fereastră sclipea în părul ei, pe curba spatelui ei, pe mânuțele lui Jeremy care o țineau strâns.

- Trebuie să i le pun, spuse el.

Demelza se uită la el:

- Te referi la boneta și la mănușile lui Jeremy? întrebă ea.

- La ce altceva? zâmbi Ross încruntat, alăturându-li-se.

Cu dificultatea obișnuită, Jeremy fu îmbrăcat cu noile sale haine de gală. Toate îi veneau foarte bine și nici nu se putea altfel, de vreme ce vânzătoarea le testase mai întâi pe propriul ei copil. Imediat după aceea, Jeremy o porni din nou din loc, în mersul lui clătinat, cu boneta căzută puțin pe o parte și una din mănuși nelegată suficient de bine.

Demelza știa că Ross nu vrusese să o facă să se simtă prost. Acum, ținea jartierele în mână; Ross i le luă, iar ea se așeză, ușor nesigură. În seara asta avea niște ciorapi lungi pe ea - unii vechi, dar erau negri, iar pielea ei deasupra lor lucea asemenea fildeșului. Ross îi prinse jartierele, cu foarte mare grijă. Trecuseră luni bune, dacă nu ani, de când nu mai existase această apropiere între ei, acel amestec ciudat între dorință și afecțiune, pentru care nu există înlocuitor. Ochii ei luceau în întunericul din ce în ce mai dens. Rămaseră așa o vreme, aproape nemișcați, el în genunchi, iar ea sprijinindu-se de spătarul scaunului. Simțea mâinile lui reci pe picioarele ei. Să ții minte asta, își spuse ea. În momentele de gelozie și neglijare, să ții minte asta!

- Aşadar, n-ai să scapi aşa uşor de mine, iubito!
- N-am să scap aşa uşor de tine, iubitule.

În colţ, lângă uşă, Jeremy căzu în fund cu o bufnitură surdă şi începu să-şi scoată mănuşile metodic.

capitolul 13

Verity, sora lui Francis, scrisese ca să-i invite pe Ross şi pe Demelza să stea cu ei de Crăciun; însă cum fălimentul se apropia cu paşi repezi, nu avuseseră altă alternativă decât să refuze invitaţia. Această păsuire neaşteptată schimbă însă situaţia, iar Ross fu de acord să meargă în Ajunul Crăciunului şi să rămână acolo peste noapte. Simţea că nu ar putea lipsi mai mult de la mină. Pentru Verity, care fusese întotdeauna foarte apropiată de Francis, moartea acestuia fusese o lovitură foarte grea; şi, aşa cum subliniase Demelza, era de datoria lor să fie alături de ea la primul Crăciun de după nefericitul eveniment. Elizabeth avea să meargă împreună cu Geoffrey Charles, astfel că familia întreagă se putea reuni în acest fel, deşi într-o casă şi o localitate fără amintiri.

În ultimul moment, spre surprinderea tuturor şi spre uşurarea sufletească a Demelzei, Elizabeth îşi schimbă planurile. Mama ei fusese bolnavă iar, aşa că Elizabeth hotărî să petreacă Crăciunul la Cusgarne, vechiul ei cămin, situat chiar la marginea oraşului Truro. Îl anunţă pe Ross în legătură cu noile planuri cu patru zile înainte de Crăciun, când acesta îi făcu obişnuita vizită săptămânală.

Ross ajunse mai târziu decât de obicei şi o găsi la cină, mâncând singură în salonul de iarnă. Se aşeză la masă ca să discute cu ea, observă cât de sărăcăcioasă era cina şi refuză atunci când i se oferi şi lui o porţie. Încăperea aceasta, cea mai des folosită dintre toate, era, în acelaşi timp, cea mai degradată. În seara aceea, Elizabeth părea obosită şi bolnavă, iar delicateţea ei îi conferea dintr-odată un aspect fragil. Mătuşa Agatha nu arăta nici ea mai bine şi chiar părea că nu mai are mult până cade la pat. Asta presupunea un efort suplimentar de a-i duce

masa la pat şi de a-i oferi toate celelalte îngrijiri de care are nevoie un bolnav imobilizat. Tabb muncea 18 ore pe zi la câmp, în timp ce doamna Tabb avea grijă de cele câteva animale pe care le păstraseră. Ross realiză câtă treabă rămânea în grija lui Elizabeth.

După aceea, Ross se duse sus, parcurgând coridoarele întunecate către camera mătuşii Agatha. Întrevederea avu loc la lumina a două lumânări. Mătuşa Agatha era proptită în pat, între perne, iar ochii ei strălucitori, ca două mărgele, clipeau în lumina lumânării; îl bombarda neîncetat cu întrebări ale căror răspunsuri nici măcar nu le putea auzi, pierzându-se în lungi şiruri de amintiri răscolite dintr-un trecut mort şi îngropat pentru toţi ceilalţi în afară de ea. Îi spuse lui Ross că avea 97 de ani şi că era hotărâtă să trăiască suficient cât să apuce suta. Indiferent dacă vârsta declarată era reală sau nu, Ross o credea capabilă să facă tot posibilul pentru a-şi atinge scopul. Probabil trăgea să moară, aşa cum credea Elizabeth, dar mai avea ceva de tras.

Şi aşa a sosit şi Crăciunul, prima zi de Crăciun fiind într-o zi de marţi friguroasă şi cu vânt puternic. În noaptea precedentă căzuseră chiar fulgi de zăpadă, dar aceştia se topiseră până la ivirea zorilor. Un sezon care nu prevestea nimic bun, de vreme ce Pitt convoca armata, iar pretutindeni se formau asociaţii de mici proprietari de terenuri, de nobili şi de negustori. Iar francezii, aflaţi acum la Anvers, aruncau priviri ameninţătoare peste estuarul Escaut, împiedicaţi să înainteze doar de un pact de neagresiune încheiat între Marea Britanie şi Ţările de Jos.

În timp ce lua masa de Crăciun împreună cu familia Blamey - Andrew, soţul lui Verity, care se afla în permisie de pe vas, şi cei doi copii ai săi din prima căsătorie: James - ofiţer aspirant în marină, impetuos, dar cu suflet mare, şi Esther - la fel de reţinută pe cât era fratele ei de exuberant, Ross privea pierdut pe fereastră. la apa cenuşie, tulburată de vânt, din Portul Falmouth. reflectând la perspectiva războiului şi gândindu-se dacă era cazul să meargă el însuşi în Franţa, să-l găsească pe Mark Daniel cât încă era pace; încercând să-l identifice

pe binefăcătorul său; și căutând o soluție pentru a se achita de datoria morală pe care o avea față de Elizabeth și față de Geoffrey Charles.

La vreo 25 de kilometri distanță, binefăcătoarea lui se bucura de o cină și mai liniștită în compania unchiului ei, mâncând friptură de vită și budincă cu prune. Cârlionții castaniu-roșcați fuseseră îmblânziți într-un coc răsucit strâns, tot așa cum și firea ei fusese îmblânzită în ultimele săptămâni. Când se întorsese din Truro, Ray Penvenen îi povestise despre întrevederea lui cu Dwight. Între unchi și nepoată avusese loc o ceartă, întocmai cum unchiul se așteptase, de altfel. Dar, spre mirarea lui, femeia capitulase dintr-odată, după care urmase o reconciliere oarecum tandră. Nu că ea ar fi întreprins ceva concret în acest sens - nici nu se aștepta la asta din partea ei -, însă rezultatul fusese cel dorit de el. Un timp, fusese puțin suspicios după o asemenea victorie neașteptată și continua să supravegheze fiecare mișcare a nepoatei prin intermediul vreunuia dintre servitori; treptat, ajunsese însă la concluzia că reușise să suprime exact la timp orice urmă de atașament între cei doi. Anticipa o plecare la Londra la începutul lui februarie și îi propuse lui Caroline să îl însoțească. Femeia nu manifestă cine știe ce entuziasm la auzul propunerii, dar, cel puțin, nici nu ridicase vreo obiecție; iar domnul Penvenen hotărâse în sinea lui că ea nu trebuia să se mai întoarcă aici. El avea o soră în Londra, căsătorită cu un negustor avut. Sora lui avea șapte copii. Cu siguranță, nu avea s-o deranjeze câtuși de puțin să aibă grijă și de un al optulea pentru o vreme.

Dwight Enys cină singur și mai târziu decât ceilalți, pentru că fusese plecat și hotărâse să profite cât mai mult de timpul pe care îl avea la dispoziție până la lăsarea întunericului. Lottie Kempthorne, fata cea mare a lui Charlie, care avea nouă ani, făcuse variolă și se simțea foarte rău. O întâmplare de rău augur. Anul acesta, cu excepția unui grad înalt de mortalitate cauzat de un focar de pojar în iunie, nu existase nici o epidemie serioasă. Un mod dezagreabil de a întâmpina noul an, luptând împotriva uneia dintre cele mai supărătoare

boli. În timp ce Dwight se afla acolo, o observase pe sora mai mică a lui Lottie, May, jucându-se cu un tip nou de carte de poveşti. Se numea *Povestea lui Primrose Prettyface* şi era tipărită pe hârtie groasă, de calitate, fiind legată în coperţi din material cornos. În timp ce îşi lua cina, încercă să îşi amintească unde mai văzuse o carte asemănătoare; însă gândurile sale se îndreptară curând spre Caroline.

Printre cadourile pe care le primise astăzi era şi unul de la familia Hoblyn: un fular cu o ţesătură fină. Pe o bucată veche de hârtie liniată era scris: „*De la Rosina, cu dragoste*". Se întrebă cine scrisese biletul, ştiind că nici unul dintre ei nu ştia să scrie. Mai avea şi alte cadouri primite în natură astăzi: ouă, o bucată de bacon, două pâini, o prăjitură, şase lumânări din seu, un covoraş ţesut – adevărate dovezi ale recunoştinţei din partea unor oameni pentru care fiecare cadou oferit însemna un real sacrificiu.

... Şi Elizabeth. În cele din urmă, Elizabeth nu petrecuse ziua de Crăciun la Cusgarne.

O găsise pe mama ei într-o stare de sănătate mai bună decât se aşteptase, dar, cu toate acestea, nu se simţise mai puţin obligată să rămână cu ei, aşa cum planificase iniţial.

Însă pe la ora prânzului primise un mesaj de la George Warleggan, care îi spunea că tocmai aflase de prezenţa ei acolo şi, cu această ocazie, îi invita pe toţi la noua reşedinţă de la ţară a familiei Warleggan, Cardew, unde George petrecea weekendul cu câţiva prieteni apropiaţi. Doamna Chynoweth, deloc încântată de perspectiva ieşirii, insistase ca Elizabeth să accepte invitaţia, prezentându-i în culori strălucitoare splendoarea reşedinţei. Elizabeth se lăsă copleşită de sentimentul datoriei şi refuză invitaţia. La ora două, George însuşi îşi făcu apariţia, ca să o ia cu el. Aşadar, oarecum spre surprinderea ei, în această zi vijelioasă şi mohorâtă, pe o semifurtună care începea să se domolească, Elizabeth se trezi în trăsura lui George, după ce îl lăsase pe Geoffrey Charles în grija părinţilor ei.

Reședința Cardew, a cărei construcție începuse la cererea lui Nicholas Warleggan cu numai zece ani în urmă, i se păru lui Elizabeth corespunzând întocmai renumelui său: o casă cu o enormă galerie exterioară mărginită de o colonadă în stil ionic, saloane de primire mobilate extravagant, cu șemineuri masive și tavane turnate, cu 35 de dormitoare - exceptând camerele servitorilor -, camere unde erau expuse armele de vânătoare, ateliere, cămări de alimente, grajduri, sere și grădini interioare. În fața casei, terenul fusese amenajat în așa fel încât să ofere o priveliște neîntreruptă a unui lac artificial, dincolo de care se zărea un parc ce se întindea peste dealușoare pitorești.

Pe lângă această reședință, Trenwith părea o căsuță de la țară, iar Cusgarne părea dintr-odată mai sărăcăcioasă decât oricând. Iar după ce veneai de la Cusgarne, părea foarte caldă și primitoare! Mai mult decât orice altceva, lui George îi făcea o plăcere enormă să îi arate toate aceste lucruri lui Elizabeth - fapt care nu le scăpă câtuși de puțin celorlalți membri ai clanului Warleggan. Erau vreo douăzeci de oaspeți în casă, oameni aleși pe sprânceană de către domnul Nicholas Warleggan, în funcție de valoarea potențială a fiecăruia în raport cu afacerile sau relațiile sociale ale domniei sale. Iar el ar fi fost și mai mulțumit dacă George n-ar fi plecat pe neașteptate în mijlocul zilei ca să se întoarcă apoi cu această tânără femeie, căreia să-i dedice ulterior întreaga lui atenție.

Dacă George ar fi avut ceva „de câștigat" din asta, ar fi avut altă părere. Era de mult timpul ca George să se însoare, iar acum era momentul *potrivit*. Existau trei sau patru tinere ușor sub 20 de ani pe care domnul Warleggan le avea în vizor, toate eligibile din unul sau mai multe motive, dar în principal pentru rangul lor social sau pentru legăturile de sânge - de vreme ce George avea suficienți bani -, iar Nicholas ar fi fost încântat să-și vadă fiul manifestându-și cumva preferința pentru una dintre ele. Această pasiune veche a lui față de o văduvă plăpândă, lipsită de orice influență, era complet greșită - cu atât mai mult cu cât era vorba despre o femeie care - chiar și prin mariaj - purta numele de Poldark.

În orice caz, chiar presupunând că s-ar fi legat o căsătorie din asta - iar Nicholas, cunoscând-o pe Elizabeth, considera că șansele erau minime - și presupunând că el ar trece cu vederea dezamăgirea unei asemenea căsătorii neinspirate, Elizabeth, care avea un singur copil din căsătoria anterioară, și acela în vârstă de opt ani, era, cel mai probabil, stearpă; și, mai presus de orice, Nicholas își dorea să vadă câțiva nepoței dolofani țopăind prin casă. Se gândi că ar fi fost mai bine ca Elizabeth să fi căzut în puțul minei, în locul lui Francis.

Gândul la familia Poldark îl făcu să-și îndrepte privirea către fratele lui, Cary, care discuta într-un colț cu tânărul Boscoigne. Cary începea să devină o povară prea mare pentru membrii mai respectabili ai familiei. Fiind direct implicat într-o mare parte din rețeaua financiară Warleggan, nu putea fi împins undeva, în fundal, precum bunicul Warleggan; cu toate acestea, prin maniera lui de a se îmbrăca și prin comportament, Cary refuza să țină pasul cu Nicholas și George. Nu putea fi convins sub nici o formă să poarte peruci, să renunțe la bonetul sau ori să-și țină hainele ponosite departe de petele de tutun sau de cerneală. Prin simpla lui prezență, îi cobora și pe ei la nivelul lui. Cel mai probabil Tony Boscoigne râdea de se prăpădea în sinea lui, și poate chiar încerca să rețină ciudățeniile lui Cary, pentru ca mai apoi să le imite precum maimuțele în fața prietenilor lui. N-avea nici un rost să deții o casă frumoasă și tot luxul pe care ți-l puteau asigura banii, când trebuia să tolerezi asemenea rude.

În plus, influența lui Cary asupra lui George era constant una proastă. Nici unul dintre ei nu realiza la fel de bine ca el, Nicholas, imensa importanță a integrității personale și comerciale. Construiește-ți un nume, o reputație, și apoi poți obține orice, în limitele relațiilor financiare obișnuite. Singura preocupare a lui Cary era să-și atingă propriile scopuri, fără să se mai sinchisească de principii.

Nicholas se gândi la întrevederea lor recentă, când Harris Pascoe îi convocase în legătură cu stingerea datoriei tânărului Poldark. Întâmplarea a făcut să fie toți

de față, iar Cary se repezise la el cu chipul atât de palid, încât îl crezuse bolnav. Chiar atunci și acolo, în timp ce Harris Pascoe îi aștepta într-un birou alăturat, avusese loc o scenă aprinsă. Cary aproape turbase de furie, iar George, deși reușea să se controleze mai bine, nu era nici el prea departe. Trebuise să apeleze la întreaga lui autoritate pentru a-l calma pe Cary și pentru a-i face pe amândoi să înțeleagă că nu era vorba decât de un impediment firesc în afaceri, care trebuia tratat ca atare. În plus, nu existau pierderi financiare; ba aveau chiar profit, pentru că domnul Pearce le oferise polița cu un discount; și ar fi fost sub demnitatea lor de oameni de afaceri să-și iasă din fire doar pentru că pierduseră ocazia de a se răzbuna pe un boiernaș oarecare de la țară. Depășiseră de multă vreme faza asta. Și nu-i prindea bine deloc.

În privința lui George, Nicholas era mulțumit că reușise să își impună punctul de vedere. Pe de altă parte, cu Cary nu se știa niciodată. Tocmai atunci când credeai că acceptase să se conformeze unor reguli stabilite de comun acord, te trezeai dintr-odată că face exact pe dos, dovedind astfel că nu avusese niciodată intenția de a se supune respectivelor reguli.

Ross se îngriji de problema lui specială pe durata Crăciunului și până aproape de Anul Nou. Apoi merse să-i facă o vizită lui Harris Pascoe. Mai întâi de toate, spuse el, dorea să vândă cele treizeci de acțiuni pe care le mai deținea încă la mina Wheal Leisure. Pe cele vândute anterior câștigase șase sute de lire sterline, și nici acum nu se aștepta la mai puțin. Pascoe mormăi și scutură puțin nisip absorbant peste un document.

- Presupun că n-ai de ales? E păcat să faci asta acum. Aproape sigur va izbucni războiul. Aducerea regelui în fața instanței va încinge spiritele de ambele părți. Și în tot timpul ăsta, prețul cuprului va crește.

- Nu e vorba că n-am de ales, dar vreau să o vând. Poate vei putea obține mai mult de șase sute de lire în schimbul acțiunilor.

- E un preț bunicel. P-presupun că vei folosi banii astfel încât să-ți poți păstra cealaltă mină funcțională?

- Nu. Sunt deja împăcat cu ideea pierderii ei. Vreau banii pentru un scop anume. Deocamdată vreau să-i las în grija ta. De vreme ce ai fost de acord o dată să acționezi în numele unui client anonim, nu prea mai poți refuza să faci asta a doua oară.

Pascoe îl cântări din priviri pe clientul său uscățiv, care uneori părea să capete înfățișarea unui lup.

- Nu înțeleg ce vrei să spui.

- Văduva lui Francis și familia lui sunt într-o stare de sărăcie lucie. Mai mult decât noi chiar. Iar ea nu are un bărbat alături. Acum doi ani, Francis și-a investit ultimele șase sute de lire în Wheal Grace. Mă simt oarecum răspunzător pentru situația în care s-a ajuns. Îmi doresc ca Elizabeth Poldark să primească înapoi cele șase sute de lire sterline.

- Și crezi că va accepta?

Ross meditä câteva clipe.

- Nu va accepta. Sau nu cred. Aici am nevoie de ajutorul tău. După ce vor fi vândute acțiunile mele la Leisure, vreau să-i faci o ofertă pentru partea ei - sau a fiului ei - din Wheal Grace, în numele unui client anonim pe care îl reprezinți. Cu siguranță va accepta, iar atunci îi vor putea fi transferați banii.

Ross privea stropii de lapoviță topindu-se și prelingându-se pe ferestre. Anul ce stătea să se încheie nu se dezmințea până la ultima secundă. Adăugă:

- Nu e o idee originală - am copiat-o de la prietenul tău, care a folosit-o în favoarea mea.

Domnul Pascoe suflă nisipul de pe foaie și scutură documentul de câteva ori, să se asigure că într-adevăr cerneala se uscase.

- Vrei să spui că oferi 600 de lire sterline pentru o jumătate din acțiunile unei mine care urmează să fie închisă?

- Nu am închis-o încă, desigur. Miracole se pot întâmpla oricând.

– Şi crezi că verişoara ta prin alianţă va c-crede că un străin oarecare e atât de fraier încât să facă o asemenea ofertă?

– Puteam eu să cred că ar fi cineva suficient de fraier încât să accepte o reînnoire a poliţei mele?

Domnul Pascoe tuşi scurt.

– Nu...

Urmară alte câteva clipe de tăcere. Privirea lui Pascoe se îndreptă către ceas.

– Iei cina cu noi?

– Mulţumesc.

Se ridicară în picioare. Pascoe spuse:

– În calitate de bancher şi creditor al tău, mă văd nevoit să te sfătuiesc să nu faci o asemenea mişcare exagerată. S-sincer, o consider o nechibzuinţă! Nu-ţi permiţi aşa ceva. Chiar nu-ţi permiţi! Sunt *singuri* bani de care dispui.

– Nu-mi permit, conveni Ross. Şi, în plus, trebuie să-mi întreţin propria soţie şi să mă îngrijesc de propriul meu fiu. Dar eu sunt încă aici şi pot să am grijă de ei eu însumi. Francis nu mai e. Dacă fac asta, o să pot să-mi fac ordine în viaţă cu o conştiinţă mai curată.

– N-ar fi oare la fel de mulţumitor dacă i-ai ceda *venitul* tău din acţiunile Leisure – temporar, vreau să spun – până când se mai îmbunătăţeşte situaţia financiară a doamnei Poldark? Nu se ştie niciodată cum se schimbă lucrurile... Pentru ea n-ar fi extraordinar de mult, suma totală n-ar fi foarte mare, dar vorbim totuşi de o plată regulată, trimestrială.

– Nu, spuse Ross. N-ar fi la fel de mulţumitor.

Harris Pascoe se duse la un dulăpior de lângă fereastră, de unde luă o carafă şi două pahare.

– Nici nu mă a-aşteptam să ţii cont de vreunul dintre sfaturile mele.

Ross îşi frecă bărbia:

– Sfaturile tale sunt bine-venite întotdeauna, Harris. Ca şi prietenia ta. Ştiu că sunt inestimabile. Dar în chestiunile acestea, unde e vorba despre legături de sânge şi uneori chiar de afecţiune şi antipatie trebuie să ne purtăm aşa cum ne dictează chimia noastră interioară.

O anumită acțiune ne oferă satisfacții, pe câtă vreme alta nu. Prin urmare, facem anumite lucruri, luăm decizii care nu au cum să nu pară complet lipsite de rațiune pentru cineva care privește din afară, așa ca tine. Dar întotdeauna e bine să ai alături pe cineva care să-ți indice constant calea cea dreaptă. Asta faci tu. Și noi ne amintim treaba asta cu recunoștință, chiar dacă ne amintim prea târziu.

Harris Pascoe zăngăni paharul în timp ce turna vinul de Canare.

- Desigur, voi face tot ce pot să te ajut, Ross. Nu pot să îți refuz asta, deși nu sunt de acord. Faci un gest cât se poate de onorabil. Sper că nu vei ajunge să îl regreți.

„Vulpea și strugurii" era un han mic și destul de izolat situat la jumătatea drumului dintre Killewarren și Redruth. Acolo, cam pe la ora aceasta, alte două persoane beau vin de Canare și făceau planuri.

Cu cincisprezece minute înainte, Caroline Penvenen și servitorul ei urcaseră în șa; iar Caroline anunțase că dorea ceva de băut și un adăpost de vreme urâtă, iar el trebuia să meargă înaintea ei să îi asigure pe cei din familia Teague că va ajunge la ei în scurt timp. Băiatul părea stânjenit, se aprinsese la față și n-avea nici o tragere de inimă, trădând oarecum instrucțiunile secrete pe care le primise de la stăpânul său; așa că femeia îl trimise nervoasă să o aștepte afară; avea să i se alăture din nou după ce își potolea setea.

În micul salonaș întunecos al hanului, cu tablouri cusute de mână și înrămate, cu feriga indiană și cănile cositorite, Caroline își scoase mănușile și rămase pentru un moment să-și încălzească mâinile la foc, neștiind sigur dacă totul mergea conform planului. Nu văzuse nici un cal afară, dar poate era o simplă măsură de precauție, și îl priponise într-un loc mai ascuns vederii. Când soția hangiului veni repede cu vinul, Caroline trase aer în piept, pregătită să o întrebe; apoi remarcă cele două pahare pe tavă și pe Dwight care stătea în pragul ușii.

În scurt timp, erau unul în brațele celuilalt. Un cinic ar fi remarcat evoluția bruscă a relației lor după intervenția domnului Penvenen. Probabil Caroline ar fi ales aceeași cale indiferent de situație, dar, în lipsa acestei opoziții fățișe, i-ar fi trebuit luni întregi să ajungă aici. În schimb, acum mărise viteza, iar Dwight îi oferea toată libertatea de care avea nevoie, de bunăvoie și din toată inima în privința destinației, dar ezitant în privința traiectoriei. Probabil că expresia lui trăda ceva din vina pe care o resimțea, pentru că ea se desprinse brusc de el și spuse:

- Tu nu simți la fel ca mine? Mi-ar părea rău să merg prea departe sau să grăbesc lucrurile...

- Dar nu faci nici una, nici alta, draga mea. Ar fi imposibil. Eu... singura mea problemă este felul în care procedăm. Din fire, nu-mi place să mă ascund - și știu că nici ție - dacă pot evita acest lucru. Mi-aș dori să mergem acum la unchiul tău și să-i spunem ce avem de gând...

- Nu-l cunoști pe unchiul Ray. Are doza aia de încăpățânare caracteristică tuturor celor din familia Penvenen. Dar există cumva vreun motiv anume pentru care nu agreezi ideea ca noi doi să fugim împreună în lume?

- De ce întrebi?

- Pentru că simt că așa este.

Bărbatul merse în spatele scaunului ei și puse mâna pe fruntea femeii.

- E un motiv atât de neînsemnat încât mi-e și rușine... Ai auzit de Keren Daniel?

- Fata care...

- Da, fata de care m-am îndrăgostit, deși mi-era pacientă. Fata al cărei soț, Mark Daniel, a aflat că îi este necredincioasă... și a ucis-o, când ar fi trebuit, de fapt, să mă ucidă pe mine.

- Știi? Eu am auzit o altă versiune a poveștii. Cum că ea ți-ar fi făcut ochi dulci și așa mai departe... Eu sunt sigură de un singur lucru, Dwight: puterea ta de îngăduință, care e atât de mare, nu se manifestă niciodată când e vorba de tine însuți.

- Indiferent care este versiunea reală, faptele nu pot fi puse la îndoială. Când un om de profesia mea se poartă aşa cum m-am purtat eu are tot dreptul să se autodispreţuiască. Zicând acestea, Dwight tocmai voia să se îndepărteze de ea, dar Caroline îl reţinu, prinzându-l de mâna pe care o ţinea pe umărul ei. Dwight continuă: Oamenii au fost amabili... Îngăduitori, cum spui tu. Versiunea pe care ai auzit-o tu a devenit cea general acceptată. Uneori o accept şi eu. Dar stigmatul rămâne. Prin urmare, este foarte important felul în care se comportă acea persoană ulterior...

- Iar căsătoria cu mine...

- Căsătoria cu tine în mod făţiş ar pecetlui pentru totdeauna fericirea mea - da, şi reputaţia mea, aşa este - lucru pe care nu-l merit, dar pe care îl accept cu bucurie. Dacă m-aş căsători cu tine pe ascuns şi am fugi împreună în miez de noapte - deşi aş accepta şi asta cu inima deschisă şi la fel de bucuros -, aş semăna puţin cu un vânător de zestre, cu o persoană cu caracter îndoielnic - exact aşa cum sugerează, de altfel, aventura mea cu Keren. Faptul că-mi abandonez toţi prietenii şi pacienţii fără o vorbă aduce tot a fugă de responsabilitate, una cu mult diferită de aventura avută cu Keren, dar nu diferită în totalitate...

Se desprinse din strânsoarea ei şi îi acoperi mâna cu cealaltă mână. Mâna ei rămase calmă între palmele lui, însă el nu se amăgi cu gândul că femeia avea să renunţe aşa uşor. Dwight spusese mai mult decât intenţionase.

Caroline întrebă pe un ton abia şoptit:

- Mă asemeni cu Keren?

- Dumnezeule, nu! Nu semeni cu ea nici...

- Nu crezi că treaba asta e doar în mintea ta, Dwight? Şi, indiferent cum stau lucrurile, nu crezi că e cazul să depăşeşti cumva momentul? Nicăieri pe unde am fost n-am auzit nici măcar o vorbă de reproş la adresa ta în ceea ce priveşte moartea lui Keren. Ea se arunca în braţele tuturor bărbaţilor. De ce şi-ar schimba cineva părerea despre tine doar pentru că te căsătoreşti cu mine?

- Nu pentru că mă căsătoresc cu tine, nu...

– Sau pentru că fugi în lumea largă cu mine. Caroline își retrase mâna, dar fără să se înfurie: Dwight, poate crezi că nu sunt rezonabilă fiindcă nu procedez așa cum vrei tu, dar instinctul îmi spune că e bine așa cum doresc eu. Dacă ne recunoaștem deschis relația, acum, când mai avem o lună întreagă de așteptat, vor apărea tot felul de complicații, vom avea de înfruntat tot felul de dificultăți. Va trebui să plec din casa unchiului meu, să rup legăturile cu el fățiș; și, deși știu că pot face asta, nu vreau. Nu vreau s-o fac câtuși de puțin, dacă pot să evit. Deși pretind că nu-mi pasă de ceea ce crede el, legăturile mele de familie sunt destul de puternice. Îi datorez lucruri pe care nu i le-aș datora dacă ar fi tatăl meu... Dacă plecăm în secret, dacă fugim, o să se înfurie. O să ne facă cum îi vine la gură. Dar o să facă asta singur, pentru că n-o să aibă cu cine să se certe. Nu va putea să ne arunce cuvinte pe care, ulterior, să nu le poată retrage, din demnitate. Și nici eu nu voi rosti vorbe definitive, grele, dureroase, așa cum aș face dacă aș fi nevoită să îl înfrunt. Astfel, cu puțin noroc, nimic nu va sta în calea unei eventuale reconcilieri peste șase luni sau un an. Va fi nevoit să accepte ceea ce nu poate schimba. Orice altă variantă se va termina cu o scenă de genul „dacă pleci din casa asta acum, pleci pentru totdeauna", iar orgoliul îl va împiedica apoi să-și retragă ultimatumul.

Dwight o ascultă tăcut, fără să mai poată spune nimic. Argumentele ei nu puteau fi combătute. Ceea ce spusese Caroline era adevărat, iar lui nu-i mai rămânea decât să lupte să-și depășească împotrivirea. În orice caz, era în mod vădit nedrept să o împovăreze pe ea cu efectele întârziate ale unei vechi povești de iubire. Pentru că asta era – atât și nimic mai mult. O iubea mai mult, nu mai puțin, pentru loialitatea pe care o dovedea față de bătrânul ei unchi – o calitate pe care n-o trădase până când nu fusese nevoită să-l înfrunte pe el. O ținuse bine ascunsă, așa cum reușea să-și ascundă majoritatea sentimentelor.

Dwight încă mai avea momente când nu-i venea să creadă că femeia asta minunată, tânără și plină de energie fusese de acord să se căsătorească cu el. Renunța

la multe pentru a face acest pas. Iar el ar fi dat dovadă de meschinărie și ingratitudine dacă punea la îndoială modul în care ea alesese să rezolve această situație.

O săptămână mai târziu, Elizabeth trimise mesaj că dorea să-l vadă pe Ross. Acesta făcu un drum călare până la Trenwith, în ciuda furtunii care se abătuse dinspre nord-vest. Când ajunse acolo, avu senzația că nu mai văzuse niciodată casa atât de pustie. Vântul cobora șuierând pe hornul cel mare din hol, ochiurile de geam slăbite din fereastra cea mare zăngăneau fără întrerupere, iar prețul uzat de la ușă se ridica și flutura din cauza curentului. Viața și căldura umană dispăruseră cu totul din locul acela.

Elizabeth era sus, iar Ross o privi coborând pe scările late cu pasul acela agil și ușor care o caracteriza atât de bine. Purta o jachetă micuță, albă și masculină peste rochia gri, strânsă în talie. Văzu privirea lui Ross luminându-se la vederea ei.

- Ross... Întinse mâna către el: Te rog, intră! Îmi pare rău că te-am făcut să-ți lași treburile și să vii până aici. Dar aș vrea să știu ce să fac.

Ross o urmă în salonașul de iarnă, iar ea ridică două scrisori de lângă roata de tors. I-o întinse lui Ross pe prima. Deși știa care e conținutul scrisorii, bărbatul o citi cu atenție până la capăt, interesat să afle cum pusese Pascoe problema. Când termină, ridică privirea spre ea.

- Ei bine, nu ți se pare surprinzător? îl întrebă ea. Faptul că ne oferă cineva- tocmai în momentul ăsta în schimbul pachetului meu de acțiuni la Wheal Grace exact aceeași sumă pe care a investit-o Francis inițial? S-a mai descoperit zăcământ nou?

- Nu. Mi-aș fi dorit eu... E foarte ciudat, ai dreptate. Într-adevăr, e greu de înțeles. Toată lumea știe că o vom închide în curând. Iar Pascoe spune că nu poate divulga identitatea cumpărătorului. Ieri ai primit asta?

- Da. Femeia ezită, genele întunecate căzându-i grele pe obraz: Prima dată m-am gândit la George Warleggan. Știi că tot încearcă să mă ajute. Chiar am senzația

că încearcă să-mi fie mie de ajutor cu aceeaşi insistenţă cu care încearcă să-ţi pună ţie beţe în roate. Şi m-am gândit că, cumpărând aceste acţiuni, caută probabil să împuşte doi iepuri dintr-o lovitură... Aşa că i-am scris domnului Pascoe. I-am trimis scrisoarea prin Tabb ieri. Tabb a aşteptat un răspuns.

Elizabeth îi întinse a doua scrisoare.

Stimată doamnă, citi Ross,

„Vă mulţumesc pentru scrisoarea trimisă astăzi. Pot să vă asigur că, în cazul în care dumneavoastră şi căpitanul Poldark decideţi să vindeţi partea deţinută de fiul dumneavoastră la mina Wheal Grace, aceasta nu va ajunge la nici unul dintre membrii familiei Warleggan şi nici la vreo persoană care acţionează în numele lor. Potenţialul client este un domn independent, al cărui principal interes este binele dumneavoastră şi al fiului dumneavoastră. Nu va exista nici un fel de tentativă de amestec în modul în care este gestionată mina în prezent. Cu deosebită stimă şi onoare, umilul dumneavoastră slujbaş,

Harris Pascoe

Ross îi înapoie scrisoarea. Elizabeth îi urmărea fiecare reacţie, aşa că fu nevoit să spună ceva:

- Extraordinar!

- Şi ce mă sfătuieşti să fac? Nu ştiu dacă e cazul să luăm în calcul propunerea asta...

- S-o luăm în calcul? Trebuie s-o acceptăm!

- Şi reacţia ta mă surprinde. Credeam că te temi de un amestec din partea unui străin.

- În alte condiţii, m-aş teme cu siguranţă. Dar mai este şi scrisoarea lui Pascoe... Şi trebuie să-ţi povestesc şi despre norocul care m-a lovit din senin, nu demult. Ross îi povesti lui Elizabeth despre împrumutul anonim pe care îl primise, apoi adăugă: Nu pot decât să presupun că aceeaşi persoană încearcă acum să te ajute pe tine. Vreun excentric care îi vrea binele familiei

Poldark... N-ar fi putut să apară într-un moment mai potrivit!

- Ai idee cine ar putea fi?

- Câtuși de puțin. Dar am încredere în Pascoe. Știu că nu ne-ar trăda și nu ne-ar pune într-o situație dificilă.

Talia ei mică îi scoase în evidență forma sânilor mici atunci când se întoarse cu spatele la el.

- Eu... Desigur, banii aceștia ar conta enorm...

- Ar trebui să fim nebuni de-a dreptul ca să nu-i acceptăm. Gândește-te la Geoffrey Charles! Sunt slabe șansele ca mina să meargă în continuare, dacă noul partener nu investește alți bani în ea. Poate are vreo idee. Dacă da, asta nu poate decât să mă avantajeze. Sper să-l întâlnesc.

Ross se gândi că reușise s-o scoată la capăt destul de elegant. Cumva însă avea sentimentul ciudat că mai degrabă o înșela pe Elizabeth în loc s-o ajute, iar asta în ciuda sacrificiului pe care tocmai îl făcuse. Nu-i spusese încă Demelzei ce avea de gând și spera că o să treacă multă vreme până când va afla.

Elizabeth spuse:

- Ești sigur că e în regulă, Ross? În ceea ce te privește, adică. Poate doar pretinzi că ești de acord, considerând că așa este cel mai bine pentru noi. Nu mi-ar plăcea deloc să știu că am trădat prietenia noastră.

- Nu trădezi nimic, Elizabeth. Eu spun ceea ce spun cu toată convingerea. E mai bine să vinzi. Ți-ar ușura situația. Nu pot decât să-ți fiu recunoscător văzând că eziți. Apreciez loialitatea ta și implicarea ta de-a lungul timpului.

Ea îi zâmbi, regăsindu-și sclipirea din ochi.

- Loialitatea nu este doar din partea mea, Ross, și n-a fost niciodată numai din partea mea. Îți mulțumesc că ai venit până aici in dimineața asta.

Ross călări înapoi spre casă simțindu-se deja răsplătit pe deplin pentru sacrificiul făcut, dar cu vechiul jurământ de credință dureros reconfirmat.

capitolul 14

Domnul Coke, candidatul din partea familiei Warleggan, cumpără pachetul de acțiuni la prețul de 22 de lire și 10 șilingi pe acțiune.

După ce îi plăti lui Pascoe 600 de lire sterline pentru Elizabeth, Ross mai rămase cu 75 de lire. Bani pe care îi putea folosi pentru micșorarea uneia dintre celelalte datorii pe care le avea sau îi putea pune deoparte pentru următoarele scadențe ale dobânzii. Ori ar fi putut să cumpere provizii de cărbune pentru încă o lună, ca să țină mina Grace în funcțiune până la sfârșitul lui februarie.

Henshawe spuse:

- Cred că ar fi păcat să ne agățăm de ea mai mult decât am stabilit inițial. Sunt la fel de dezamăgit ca dumneavoastră, atâta doar că eu am pierdut 100 de lire, nu 600. Dar în privința unei mine, există ceea ce se numește presentiment. A fost dificilă de la bun început. N-aș fi crezut niciodată că zăcământul e atât de sărac.

- O să luăm destul de puțin pe motorul de pompare. O să fiu tentat să-l dezasamblez și să-l păstrez așa deocamdată.

- N-am găsit nici măcar o *urmă* a filonului Trevorgie, spuse Henshawe, încruntându-se la hartă. Cred că a fost o legendă de la început până la sfârșit. Mai întâi l-am căutat la Leisure, iar apoi la Grace. Dacă exista cu adevărat, am fi găsit măcar o urmă.

- Și Mark Daniel, spuse Ross gânditor. Toți profeții noștri au fost falși.

- Credeți că era în toate mințile în noaptea aia despre care vorbiți?

- E posibil să fi fost și el amăgit, la rândul lui, de vreuna dintre promisiunile acelea care ne-au dat speranțe false. A fost zăcământul ăla bun la capătul de nord-est al nivelului de 55 de metri...

- Tona de cupru valora 103 lire sterline săptămâna trecută. Henshawe își mușcă unghia de la degetul mic, adăugând: Când am început exploatarea la Leisure, era doar 80 de lire. Mare păcat că a trebuit să vindeți

acțiunile Leisure tocmai acum! Cred că vom scoate o mică avere din ea până o închidem. Dacă era ceva de *calitate* în minereul pe care l-am scos de la Grace...

Zicând acestea, Henshawe scoase degetul din gură și îl privi îndelung.

- Care sunt concluziile de ieri, de la nivelul de 128?

- Cupru, cositor, argint, plumb - câte ceva din fiecare. Nu suficient. E ca și cum s-ar fi amestecat filoanele, parcă s-au contaminat. Cuprul e *mai slab*, și calitativ, și cantitativ, decât era cu 18 metri mai aproape de firul ierbii.

Ross ridică o bucată de rocă cu conținut de minereu și o întoarse pe toate fețele.

- Cred că în asta e mai mult cositor decât orice altceva.

- De multe ori se întâmplă așa cu filoanele de cupru când sunt aproape epuizate.

- Și mai jos ce se întâmplă? Problema nu dispare, cu siguranță. Nu există nici o șansă ca filonul să fie mai bogat la o adâncime mai mare?

Henshawe clătină din cap:

- Nimeni nu știe cum s-a așezat pământul. Unii spun, într-adevăr, că marea pătrunde până departe pe continent și în subteran și creează izvoarele, forțându-le să curgă și să urce, ca sângele prin venele omului. Deci cuprul pătrunde și el, cum se întâmplă cu oasele și mușchii, iar apoi se oprește din motive pe care nu le cunoaștem... Mina asta a fost o dezamăgire cruntă. Dar, dacă aș fi în locul dumneavoastră, n-aș mai spori paguba.

Ross privi pe fereastra cu oblonul tras pe jumătate. Lumina palidă, cenușie, de ianuarie cădea pe cicatricea lui, pe jumătate ascunsă de părul care cobora în dreptul urechii. Toate vechile neliniști i se citeau acum pe chip. Vechea rebeliune împotriva presiunii din partea lucrurilor neînsuflețite, furia aceea îndărătnică, nemărturisită. Nu poți avea scăpare, se gândi Henshawe, este ceva înnăscut.

- Cum ar fi ca în luna asta de pe urmă, începu Henshawe în încercarea de a-i înlătura expresia aceea de pe chip, să coborâm din nou - nu chiar să deschidem

nivelul de 146, ci măcar să urmăm indiciile astea ca și cum le-am lua de bune, să vedem ce-ar mai avea de oferit următorii 18 metri. Nu îmi fac prea multe iluzii. Dar mă gândesc că poate veți fi mai liniștit după aceea.

– Și cât am mai putea continua așa, fără capital proaspăt?

– Dacă următorul lot de minereu e la fel de productiv ca ultimul, aș spune trei săptămâni. Bine, dacă am închide nivelul mai adânc, am mai putea continua, cred, pentru alte două sau trei săptămâni.

– Și banii tăi sunt în afacerea asta, nu doar ai mei. Nu pot să decid eu în locul tău.

– Miza dumneavoastră e de șase ori mai mare decât a mea, domnule. Eu voi face cum decideți dumneavoastră.

– Cu toate astea, tu ești omul cu experiență în minerit.

– Aici nu mai e vorba doar de minerit. E vorba și de instinct în același timp, iar instinctul dumneavoastră este la fel de bun ca și al meu.

– Foarte bine, conveni Ross după câteva clipe. Coborâm.

După ce plecă Henshawe, Ross rămase vreo oră sau chiar mai mult în vechea bibliotecă, verificând intrările din registrul de tranzacții. Acum, fiind zi de salariu, afară se formase o coadă de mineri care intrau unul câte unul, făceau un semn în registru, în dreptul numelor lor, și primeau banii care li se cuveneau. Aproape toți aveau semnele lor aparte, numai câțiva mulțumindu-se cu convenționala cruce. Toți știau că peste doar câteva săptămâni aveau să vină aici pentru ultima oară. Ross avea câte o vorbă pentru fiecare, adesea o glumă sau un comentariu sec. Nu erau prietenii lui cei mai apropiați – pe cei mai mulți îi angajase la Wheal Leisure atunci când deschisese mina. Dar deveniseră prietenii lui pe parcursul ultimului an.

Când plecă și ultimul dintre ei, Ross rămase în continuare acolo, deși trecuse bine de ora două. Cântări iar și iar mostrele de minereu, comparând ce se strânsese săptămâna aceasta cu ceea ce fusese extras ultima

oară. De mai multe ori luă un ciocan şi sparse bucăţile de minereu. Odată aproape că sparse podeaua făcând asta. Bine că nu se afla chiar deasupra ascunzătorii, care fusese construită în capătul îndepărtat al camerei, sub ultima fereastră. Unde fusese tăiat chepengul, se aflau două cufere mari de metal, care ascundeau îmbinările podelelor.

Ceea ce-i aminti că trebuie să se întâlnească cu domnul Trencrom, pentru că domnul Trencrom nu juca cinstit. Locul de depozitare fusese construit pe baza înţelegerii stricte potrivit căreia marfa avea să rămână acolo doar pentru o perioadă limitată - trei sau patru zile, cel mult, până putea fi transportată în siguranţă. Înăuntru avea lucruri care se aflau acolo de peste trei săptămâni - o rolă de dantelă scumpă şi 10 poloboace de 20 de litri de rom de Geneva. Nu era bine.

În acel moment, Demelza îl chemă de la uşa de la intrare. Iar el scoase capul afară şi îi răspunse. Casa fiind în formă de L, Ross ieşi pe uşa din capăt, puse lacătul şi tocmai era pe punctul de a traversa grădina, când îl zări pe Will Nanfan coborând de-a lungul văii.

Will era un prieten vechi. Pentru moment, o ducea destul de bine, cu o bucăţică de teren în proprietate, cinci copii mari şi o nevastă de-a doua destul de frumuşică. Era un bărbat solid, blond, la vreo cincizeci de ani, chipeş încă, şi ştia să cânte la vioară.

- Ziua bună, domnule. Mă bucur să vă găsesc acasă. M-am gândit că ar fi un moment potrivit să vă fac o vizită.

- Poftim înăuntru, Will! Ai ceva veşti pentru mine?

- Da, dar n-aş intra, dacă nu vă deranjează. Am trecut doar să vă spun că l-am găsit pe Mark Daniel.

Ross ridică brusc privirea:

- L-aţi găsit? La Cherbourg?

- Nu, domnule, nu la Cherbourg. Este în Irlanda.

Ross se uită la coşul de mină de pe deal. Scotea fum negru, ceea ce presupunea că ardea ineficient. Nu spuse nimic.

- De aceea nu reuşeam să-i dăm de urmă. Oamenii care îl însoţeau la un moment dat spuneau că plecase,

dar nu aveau idee încotro. Acum nouă luni au fost niște probleme în Cherbourg. Toată zarva aceea cu revoluția... Au luat foc case și câte și mai câte... Oamenii au început să se uite chiorâș la Mark, de vreme ce el era venetic; așa că a socotit el că ar fi cel mai bine să plece în Irlanda și a fugit pe furiș cu unul din ketchurile irlandeze care transportă mărfuri acolo din când în când. Se spune că ar locui în Galway; sau un alt loc cu un nume din ăsta străin...

- Cum ai aflat?

- Am intrat în vorbă cu comandantul unuia dintre ketchuri. Un prieten de-ai lui Mark, pare-se. Noi mai facem afaceri cu navele irlandeze din când în când. Și ele merg în Insulele Scilly ca și noi; au magazii în care să lase mărfurile, cum avem și noi. Nu au dimensiunile necesare, știți dumneavoastră, și se întorc adesea încărcate până sus, la copastii.

- Și când te mai vezi cu omul ăsta? se interesă Ross.

- Cu O'Higgins? Săptămâna viitoare, probabil. Nava *One and All* nu mai iese pe mare până aproape de sfârșitul lunii, dar plec cu șalupa luni până în Insulele Scilly, dacă se mai însenină.

- Îi duci un mesaj din partea mea?

- I-am spus deja să-l anunțe pe Mark Daniel că vrem să-l vedem.

- Bun! O să-i trimit un bilet lui Mark. O să i-l citească cineva, poate chiar preotul. Vino încoace!

Ross descuie din nou ușa bibliotecii și se duse la birou.

Demelza, care, așteptându-l, își umpluse timpul hrănindu-l pe Jeremy, se ridică și se duse la fereastră tocmai atunci când Nanfan ieșea din bibliotecă. Când își făcu apariția, Ross părea preocupat, însă nu era supărat. Mâncară în liniște un timp, singurul vorbăreț fiind Jeremy, care reușea să se facă înțeles doar de către el însuși.

Ross îi mărturisi Demelzei scopul vizitei lui Will Nanfan. Demelza nu spuse decât atât:

- Îmi pare bine că știm.

- Da. Mi-era teamă să nu fi murit între timp. A trecut multă vreme.

- Vrei să-l aduci aici?

- L-am rugat să ne întâlnim în Insulele Scilly. Acolo e mai puțin primejdios pentru el și sunt sigur că va veni.

- Și tu cum ajungi acolo?

- Aș putea să aranjez cu o barcă de pescuit să mă ia din Penzance. Sau aș putea merge cu următoarea cursă a lui Trencrom.

- Așa nu poți fi la fel de sigur ca atunci când l-ai aduce pe Mark la mină. Sunt sigură c-o să vrea să vină.

- O să vrea. Dar eu n-am nevoie decât de o discuție de o jumătate de oră cu el și de un plan al lucrărilor miniere. Atunci am să știu despre ce vorbea și unde aș putea găsi acel ceva.

Lottie Kempthorne se simțea mult mai bine. Așa cum spusese Charlie: „Acum are simptome foarte bune în ea, iar variola iese frumușel". Dwight îl consultă și pe celălalt copil, dar până atunci nu apăruse nici un semn. Și nici prin sat nu mai apăruse un alt caz. Părea prea frumos să fie adevărat. Într-o după-amiază, se hotărî să le facă o vizită și nu fu deloc încântat când o văzu acolo pe Rosina Hoblyn cu mama ei.

Charlie era foarte binedispus, iar după câteva clipe Dwight află și motivul. Rosina, cu binecuvântarea ursuză a tatălui ei, promisese, în sfârșit, să se căsătorească cu Charlie. Auzind acest lucru, Dwight o privi ușor surprins pe Rosina, iar ea se îmbujoră. N-o crezuse niciodată îndrăgostită de pretendentul ei între două vârste și nici acum nu era prea convins. Femeia alesese pur și simplu calea cea mai ușoară, îndrumată de puterea de convingere a lui Charlie în direcția pe care acesta și-o dorea, în timp ce tatăl Rosinei se lăsase înduplecat de ceea ce îi putea oferi Charlie fiicei lui.

Nu era deloc exclus să fie o căsnicie fericită în cele din urmă. Căsuța asta, cu îmbunătățirile aduse de Charlie, era mai luminoasă și mult mai confortabilă decât cea pe care fata o lăsa în urmă. Și, aparent, nu mai era nevoie ca ea să-și petreacă întreaga zi cosând. Chiar așa cum era ea acum, cu fețișoara ei adorabilă și mersul fără probleme, era foarte probabil ca următoarea cerere în căsătorie

să vină de la vreun băieţaş necopt, cu un venit de cinci sau şase şilingi pe săptămână, care nu-i putea oferi altceva decât un acoperiş dărăpănat deasupra capului.

Şi totuşi, se gândi Dwight, ar fi putut exista iubire şi tinereţe între ei; şi chiar dacă entuziasmul nu avea să ţină prea mult, în lumea asta mohorâtă o asemenea iluzie nu merita sacrificată atât de uşor. Ştia şi el bine asta.

- Ne gândim să construim încă o cameră la anul, spuse Charlie, pentru ca Lottie şi May să poată dormi singure. Apoi Rosina şi cu mine, dacă ni se măreşte cumva familia, putem să ne punem treburile în ordine.

Dwight aruncă o privire în jur. Nu era un fin observator când venea vorba despre mersul firesc al lumii, aşa că remarcă abia acum, dintr-odată, schimbările lente care avuseseră loc în interiorul acestei căsuţe în ultimele optsprezece luni, de parcă totul se petrecuse în ultimele câteva săptămâni. Perdelele noi, ceştile de ceramică de calitate, rogojina de la uşă, lumânările aşezate în sfeşnice potrivite, sticla de la fereastră. Se uită la Kempthorne, iar Charlie, care tocmai atunci ridicase privirea spre el, coborî repede ochii.

- Vă doresc să fiţi foarte fericiţi, le spuse Dwight.

- Iar noi sperăm că veţi veni la nunta noastră, spuse Charlie repede. Nu-i aşa, Rosina? Păi? Tot ce avem îi datorăm domnului doctor. Piciorul bolnav al Rosinei a fost vindecat. Şi eu, cu plămânul meu negru. Dacă n-ar fi fost domnul doctor, n-aş fi ajuns niciodată să duc o viaţă decentă şi să fac bani din pânze de corabie.

- Iar acum şi Lottie e pe cale de însănătoşire, adăugă doamna Hoblyn.

- Când plănuiţi să faceţi nunta? se interesă Dwight.

- Luna viitoare, domnule. N-am făcut încă strigările şi va dura un pic până facem toate pregătirile. Până atunci se pune şi Lottie pe picioare.

- O, da, cu siguranţă se pune pe picioare până atunci.

Numai să se întâmple minunea şi să nu se mai molipsească nimeni de la ea. Charlie continua să-l urmărească cu privirea. Charlie era o enigmă: bun la suflet, prietenos

ca un câine, muncea mereu, zâmbea mereu și era întotdeauna recunoscător pentru ceea ce făceai. În prezența lui Dwight, le amintea tuturor, în permanență, că bunului doctor îi datora starea lui actuală de sănătate. Cu toate acestea, Dwight - cu precădere în ultimele luni - nu se simțea confortabil în prezența lui Charlie. Și asta pentru că simțea că, într-o situație de criză, ar fi avut mai degrabă încredere în privirea amenințătoare a lui Jacka Hoblyn decât în zâmbetul de-a gata, cu dinți galbeni, al lui Charlie Kempthorne.

Sosind acasă, nu-l zări pe Bone prin preajmă, iar calul musafirei sale era priponit undeva în partea laterală a casei, așa că intră în salon fără să bănuiască nimic.

Ea stătea lângă fereastră, înaltă și dreaptă ca o lance, și se întoarse dintr-odată zâmbind către el.

- Caroline... E ceva în neregulă?

- Totul e în neregulă. Ți-am descoperit viața secretă! *„De la Rosina, cu dragoste"* Așa ți se adresează pacienții?

Îi întinse fularul pe care i-l tricotase Rosina și de care încă era prins bilețelul. El îl luă, dar îl puse apoi pe spătarul unui scaun și îi luă mâinile într-ale sale.

- Trebuia să-mi trimiți un mesaj, dragostea mea! Ai reușit să ieși fără servitorul tău credincios?

- Nu, dar am reușit să mă descotorosesc de el. Nu trebuie să stau mult.

- Nici nu știi *cât* mă bucur să te văd! Lasă-mă să te privesc! Ori de câte ori nu ești lângă mine...

- A apărut o problemă și am venit să-ți spun și ție. Unchiul Ray a devansat plecarea noastră la Londra cu o săptămână. Acum vrea să părăsim Killewarren pe data de trei februarie.

El o privi în ochi:

- În cazul ăsta, putem să devansăm și noi plecarea noastră cu câteva zile. Asta e tot. E nevoie de mici aranjamente, dar putem pleca pe data de întâi.

- Mai ai ceva vești de la Paul Hardwicke?

- Da. Crede că va fi un post vacant în oraș după ce se pensionează doctorul Marquis. Până atunci, nu va fi greu - spune el - să îmi umplu timpul cu munca

temporară. Nu-mi recomandă să-mi deschid un cabinet pe cont propriu.

- Fără îndoială, există un spirit de bisericuţă printre spiţeri. Dwight, cred că ar fi mai bine să ne fixăm plecarea pe data de doi. Dacă se presupune că ar trebui să plec la Londra în dimineaţa zilei de trei, îmi va fi mult mai uşor să-mi pregătesc bagajele. În loc să fug cu o bocceluţă pe fereastră, aşa cum se obişnuieşte în astfel de cazuri, pot să-mi duc cuferele jos, ba chiar să le şi încarc în trăsură în siguranţă.

- Încă insişti să mergi cu trăsura ta?

- Bineînţeles. Tu de ce te împotriveşti atât de tare? Pentru că laşi impresia că *eu* sunt cea care te răpesc *pe tine?*

El se încruntă stânjenit.

- Nu în totalitate. Dar... ei bine, îmi doresc să fiu eu cel care asigură mijlocul de transport. Asta o să fie de multe ori un subiect delicat pentru noi pe viitor, sunt convins. Va trebui să mă obişnuiesc să am o soţie atât de autoritară, care are propriii bani...

- Mai ales autoritară.

- ... dar aş fi preferat ca măcar prima dată să călătorim conform aranjamentelor făcute de mine şi pe cheltuiala mea. Recunosc, n-are nici o logică. Zâmbi: Tu ai trăsura - de ce n-am folosi-o, atunci? Dar...

- Chiar aşa, de ce nu? Odată ce am ieşit din Cornwall, nimeni nu va şti că nu e trăsura ta. Eu, una, cu siguranţă n-o să spun altceva.

Bone se auzea afară, scormonind pietrişul de pe alee, lângă uşa de la intrare. Întrevederea nu mai putea dura mult, aşa că discutară într-un ritm mai rapid. Întâlnirea aceasta putea fi ultima înainte de căsătorie, însă el refuză să o sărute.

- Nu-mi pasă de variole - mici, mari, bovine sau de care or fi, spuse Caroline. Dar sunt extrem de geloasă pe Rosina ta - încă Hoblyn[1] după nume, chiar dacă nu mai e şchioapă din fire. Un fular drăguţ, deşi puţin cam

[1] Joc de cuvinte: numele este interpretat intenţionat ca derivat al verbului *hobble* (eng.) - a şchiopăta. „Care merge şchiopătând". (n.tr.)

grosolan pentru un gentleman. S-a întâmplat să o văd abia săptămâna trecută, când m-am nimerit prin Sawle. Destul de frumușică, trebuie să recunosc. Sper că nu mă lași cu buza umflată, dragule.

- Cred că sunt un pic sensibil la asemenea glume, spuse Dwight, luându-i din nou fularul din mână. De aceea, sper să renunți la ele. Dacă e vorba să fie cineva care să lase pe altcineva cu buza umflată, tu vei fi aceea și știi foarte bine asta. N-o să stau liniștit până când nu te văd cu inelul pe deget și știu că eu l-am pus acolo!

- Atâta vreme cât nu vrei să-mi pui un inel în nas, ești liber să vii cu inelul acela cât mai repede.

Începu să-și pună mănușile. El se dusese la o măsuță dintr-un colț al camerei, puțin iritat de cuvintele ei, deși încerca să nu lase această impresie. Ea îl urmări cu o privire în care se citea îndoiala, dincolo de ironia de la suprafață.

- Dwight, sigur nu regreți că faci pasul ăsta?

El se întoarse spre ea dintr-odată:

- Dumnezeule, nu! Cum aș putea să regret?!

- De când am luat hotărârea să fugim, observ destul de des la tine un disconfort, o senzație de neliniște - spune-i cum dorești. Femeia își dădu părul pe spate pentru a-și lega eșarfa, după care întrebă: Încă e împotriva principiilor tale?

- Nu și nici n-a fost vreodată! Crede-mă, te rog! O privi drept în ochi, iar apoi râse el însuși cu jumătate de gură: Ești incorijibilă, Caroline! Pentru o clipă, mi s-a părut că vorbești serios. Probabil te supără teribil tendința asta a mea de a interpreta lucrurile literal.

- Eu cred, spuse Caroline deodată, că n-ai fi luat remarca mea în serios dacă nu te-ai fi gândit tu însuți serios la treaba asta.

- Ce prostii spui! Acum aș putea să te scutur bine. O prinse de coate, dar se mulțumi să o strângă ferm: Caroline, uită-te la mine! Te iubesc. Asta înseamnă ceva pentru tine? Măcar puțin?

- O, da, destul de mult, te asigur.

- E și ăsta un mod de a confirma. Atunci poate ai bunăvoința să nu mă mai întărâți cu îndoielile tale ciudate,

pe care mi le plantezi în minte de-a gata. E o dovadă de rea-voinţă din partea ta, plus că e un pic nedrept. Ne-am înţeles cât se poate de clar asupra finalităţii. Cum aş fi putut să mă răzgândesc? Cât despre metodă, toate îndoielile pe care le-am avut le-am exprimat încă de atunci, iar acum le-am şi dat uitării.

Ea îşi puse degetele înmănuşate pe fruntea lui, o mângâie, apoi îşi lăsă mâna să alunece afectuos pe linia obrazului.

- Îmi pare rău dacă te năpăstuiesc atât. Doar că uneori mă întreb ce se va întâmpla atunci când scopul nostru comun se va transforma într-o banalitate, când vom sta lângă acelaşi foc, vom împărţi acelaşi pat şi nu voi lipsi niciodată de la masa ta... Mă întreb dacă atunci nu vei ofta după pacienţii tăi din Cornwall şi după integritatea pierdută.

- Ce pot să spun mai mult decât să neg? Şi de ce ai avea numai tu îndoieli? De tine ce să mai zic, că renunţi definitiv la treizeci-patruzeci de mii de lire sterline pentru un doctor sărac? Odată ce se va domoli entuziasmul de la început, când va dispărea elementul de noutate şi când va trebui să duci un stil de viaţă foarte econom, cu care n-ai fost obişnuită... n-o să poţi ţine pasul cu lumea înstărită din Bath, ci o să fii nevoită să scotoceşti după ultimul bănuţ de mâncare prin punga prin care bate vântul, ca să nu mai vorbim de haine şi de distracţii...

- În primul rând, după cum ştii, eu nu consider că renunţ definitiv la treizeci-patruzeci de mii de lire sterline - nu în condiţiile în care plănuim să ne certăm de la distanţă şi să lăsăm o portiţă pentru împăcare. Unchii mei mai mult latră decât muşcă, plus că nu mai au cui altcuiva să îşi lase banii, decât, cel mult, câtorva nepoţi şi nepoate care sunt deja bine aranjaţi financiar. Dar dacă totuşi aleg să rupă definitiv legăturile cu noi şi să-şi lase banii Societăţii Astronomice, cu siguranţă n-am să mă plâng şi am să consider că schimbul a fost corect. Am de gând să îmi trăiesc viaţa în felul meu şi nu voi accepta să mă corupă ei, transformându-mă în animalul lor de companie. O să-mi prindă *bine*, Dwight, să stau pe picioarele mele şi îmi doresc ca tu să mă ajuţi...

- Am să te ajut, iubito, promise el. De fapt, cred că va trebui să ne ajutăm reciproc.

capitolul 15

Probabil că Ross nu avea nevoie de mai mult de o jumătate de oră de discuţie cu Mark Daniel; însă aranjamentele necesare pentru respectiva discuţie şi locul unde avea să fie întâlnirea - pe o insulă dintr-un arhipelag bătut de vânturi, undeva în mijlocul Atlanticului, în miez de iarnă - impuneau o marjă de siguranţă de ambele părţi, pentru a acoperi eventualele întârzieri. Ross estimă că avea să lipsească vreme de o săptămână.

Între timp sosise şi mesajul de la Mark, care îi spunea că e dispus să vină la întâlnire. Ross sugerase data de 29 ianuarie ca dată aproximativă, deoarece Trencrom spusese că *One and All* va ieşi pe mare pe data de 28 şi puteau să-l debarce pe Ross la St Mary's în ziua imediat următoare şi să-l ia tot de acolo la întoarcere. Mark acceptase data de 29, dar, cum propria lui călătorie cu un ketch irlandez depindea şi mai mult de vânt şi de vreme decât cea a lui Ross, putea să întârzie sau să ajungă mai devreme cu câteva zile bune.

Primind astfel de veşti, Ross decise să-şi rişte ultimele 75 de lire ca să cumpere cărbuni. Ceea ce iniţial părea o măsură inutilă, devenise acum un risc de afaceri echitabil.

Pe măsură ce luna se apropia de sfârşit, criza politică umbri din nou grijile personale ale oamenilor. Procesul îndelungat al regelui Ludovic al XVI-lea se încheiase cu o condamnare la moarte. Exista încă şansa unei comutări a pedepsei, dar puţini credeau cu adevărat că se va ajunge la asta. Convenţia nu mai putea să dea înapoi acum. În Anglia aveau loc schimbări peste noapte. Zgomotoasele cluburi ale iacobinilor îşi închideau acum porţile fără zarvă. Controversele nesfârşite care avuseseră loc ani buni prin baruri şi cafenele se isprăviseră acum. Oamenii aşteptau. Unii mergeau pe la casele lor

să caute puşti vechi de vânătoare şi ceva relicve lustruite din războaiele anterioare.

Pe data de 24 se ştia că execuţia fusese dusă la bun sfârşit. Asta puse capac la tot. Nu erau prea multe persoane în Anglia care să îl admire pe Ludovic dincolo de modul în care acesta murise; şi nu trecuseră nici 150 de ani de când îl decapitaseră pe propriul lor rege; însă sentimentele nu au nici o legătură cu logica. Teatrele se închideau, mulţimile demonstrau în faţa palatului. Ambasadorul francez fusese concediat. Acum era doar o chestiune de timp.

Aceasta era atmosfera în care Ross îşi luă rămas-bun de la Demelza duminică, 27 ianuarie, plecând într-o călătorie cu popasuri dese spre St Ives, unde *One and All* suferise nişte reparaţii. Membrii echipajului - cu precădere bărbaţi din St Ann - coborâseră singuri în josul coastei, unul câte unul; la scurt timp după ora şase în dimineaţa imediat următoare, şalupa de şaptezeci de tone părăsi portul alunecând pe valurile fluxului. Pe punte era un strat subţire de chiciură, care nu se topi până la răsăritul soarelui. Lui Ross, care stătea la proră privind valurile mici ce clipoceau lovindu-se de copastiile galbene, i se păru că soarele răsare chiar de deasupra locului unde ar fi trebuit să se afle Nampara. Faptul că simţea din nou puntea sub tălpi după atâta vreme era straniu şi palpitant în acelaşi timp.

Pentru Demelza, trezită devreme şi ştiind că, dacă totul mergea conform planului, Ross avea să fie pe mare înainte de ivirea zorilor, acea zi de iarnă era plină de nelinişti. Oricât ar fi studiat harta de pânză veche şi ponosită, care arăta clar că Insulele Scilly erau la mare depărtare de regicidele franceze, nu reuşea să se calmeze în totalitate. Plecând să-şi vadă de treburile zilnice, Demelza se învinovăţi în sinea ei pentru faptul că îşi luase obiceiul grijilor. Înainte nu-i stătea deloc în fire să-şi facă griji pentru siguranţa proprie. De când cu Ross însă, căpătase acest obicei. Trebuia să-l ţină în frâu; trebuia să-l corecteze. Nu putea decât să spere că Ross nu va atrage belelele asupra sa.

Hotărâtă să fie o fire practică, Demelza munci toată dimineața fredonând și cântând, iar după-amiază, pentru prima oară după luni întregi, deschise spineta[1] și cântă câteva arii. Cândva luase lecții de la doamna Kemp, dar asta fusese demult, în zilele fericite și oarecum prospere, când Julia era încă în viață. Își dorea să găsească timpul și dorința de a se apuca din nou. Simpla atingere a unei coarde îi oferea o plăcere deosebită, îi mergea direct la suflet, o bucurie nu doar auzită, ci simțită, o emoție cu totul nouă. În mijlocul acestui exercițiu, își făcu apariția Dwight Enys.

Când îi deschise ușa, acesta întrebă:

- Tu cântai? Imi pare rău, n-am vrut să te deranjez. Ross e acasă?

Pelerina lui era acoperită cu picături de grindină, însă Demelza nici nu remarcase că plouă.

- Nu, Dwight. Este... plecat de acasă pentru o zi sau două. Nu vrei să intri?

Bărbatul își scoase pelerina și pălăria înainte de a intra și le scutură bine. Peste dealuri, cerul era cenușiu ca o pătură ponosită, din cauza furtunii trecătoare.

- Ai venit pe jos? îl întrebă femeia atunci când veni după ea în salon.

- Da. Am zis să vin pe la cinci, gândindu-mă că Ross se întoarce de regulă până la ora asta. Ar fi trebuit să vin încă de acum câteva zile, dar am tot amânat.

- Vrei niște ceai? E foarte frig. Mi-aș dori să ningă mai întâi și apoi ar putea să vină și frigul.

- Știi cumva când se întoarce Ross?

- Sâmbătă, cred. E urgent?

- Ah... Nu, nu-i urgent. Adică nu în sensul obișnuit. Ezitând, vizibil încurcat, Dwight se așeză pe marginea unui scaun. Jeremy se simte bine? mai întrebă el.

- Da. Îl auzi? Cei doi băieței ai lui Jinny Scoble au venit în vizită să se joace împreună, iar Jinny are grijă de ei și pentru mine. Demelza se întoarse să supravegheze ibricul, care scotea niște zgomote pregătitoare,

[1] Vechi instrument muzical cu clape și coarde, înrudit cu clavecinul (n.tr.)

intermitente, apoi spuse: Mă duc să iau ceainicul. Am uitat să-l aduc.

Când se întoarse, Dwight se uita gânditor pe fereastră. Înserarea se lăsase brusc, ca și cum marginile văii se apropiaseră una de alta până ce se uniseră, iar lumina focului pâlpâia luminând încăperea. Demelza se întrebă în sinea ei dacă Ross era în siguranță acolo unde se afla. Se întrebă cum arătau oare Insulele Scilly. Și le imagină ca pe niște stânci înalte și dezgolite. Dwight o ajută să aprindă lumânările.

În timp ce lumina pâlpâia jucăușă pe pielea ei, spuse:

- Știu că Ross nu s-ar supăra dacă afli tu. Cunoști aproape toate tainele noastre, deci una în plus nu mai înseamnă mare lucru. A plecat cu domnul Trencrom și se oprește pe Insulele Scilly ca să se întâlnească cu Mark Daniel, care a fost găsit în cele din urmă. *One and All* o să-l ia din nou pe Ross la întoarcere și o să-l aducă acasă vineri sau sâmbătă, când urmează să... ancoreze în golful nostru.

Vineri era întâi februarie. Pentru el era prea târziu.

- Sper că Daniel are vești bune pentru voi.

Lumânările arseseră până ce se transformaseră în perle minuscule de lumină care începură acum să topească seul și să ardă cu o flacără romboidă.

- Parcă a trecut un secol din seara aia, spuse Dwight. Seara în care ai intervenit între noi, tu singură, când Mark ar fi fost în stare să mă omoare. Atunci, aș fi primit moartea cu brațele deschise, pentru că trădasem toate acele lucruri pe care le prețuiam cel mai mult și pe oamenii care avuseseră încredere în mine.

- Eram cu toții surescitați în seara aceea. Mă bucur că nu s-a întâmplat ceva mai rău.

Într-o parte mai îndepărtată a casei se auzi o bufnitură, iar după o scurtă pauză se auziră chicoteli de copii. Demelza, care se așteptase la plânsete, se liniști din nou.

- Ultimul lucru de care vreau să-mi amintesc este seara aceea, spuse Dwight. Pentru că astăzi venisem să-i spun lui Ross că urmează să părăsesc comitatul în foarte scurt timp...

Demelza aştepta ca el să-şi continue ideea.

- Are vreo legătură cu Caroline?

- Da. Urmează să ne căsătorim. Dar, din cauza opoziţiei unchiului ei, căsătoria noastră se va face în secret. Aşa că fugim împreună sâmbătă noaptea târziu.

Dwight continuă, explicându-i de ce orice altă soluţie era imposibilă, de ce nu puteau locui acolo, de ce îi datora femeii un nou început într-un oraş în care nici unul dintre ei nu era cunoscut. Demelza îl ascultă tăcută, dar simţurile lui suprasolicitate interpretară tăcerea ei ca pe o critică.

- De dragul tău, mă bucur să aud asta, Dwight, spuse ea în cele din urmă. Dar îmi pare rău pentru noi. Nu numai în Sawle şi Grambler ţi se va duce dorul. Ne vom simţi... aproape pierduţi. Şi Jeremy la fel.

- Mulţumesc...

Ibricul scotea deja explozii de abur şi apă, iar focul protesta scuipând flăcări. Demelza prepară ceaiul.

- Am corespondat cu un medic împreună cu care am studiat la Londra. E bolnav şi are nevoie de o schimbare, aşa că a fost de acord să vină încoace pentru şase luni, de probă, în ideea de a rămâne aici pe viitor. Va fi mult mai bine decât dacă n-aş lăsa pe nimeni în locul meu. Wright e om bun, mai în vârstă decât mine, dar cu opinii similare. Sunt sigur că o să vă placă.

- Da.

- Desigur, ştiu că pentru un timp nu va mai fi la fel. Ştiu asta, şi n-o spun din prea multă vanitate. Şi e important şi pentru mine. E un lucru pe care mă bazez. Îmi va fi dor de oamenii de aici - şi în special de tine, firește. Se încruntă privind pe fereastră, ca să-şi ascundă emoţiile, apoi continuă: Aş vrea să te rog să-i spui lui Ross că simt că îi datorez foarte mult - vă datorez amândurora, de fapt, pentru prietenia voastră. Toată povestea aceea a fost un adevărat chin pentru mine.

După câteva clipe, Demelza îi aduse o ceaşcă cu ceai.

- Când te căsătoreşti cu persoana pe care o iubeşti nu e momentul să-ţi aminteşti de chinurile din trecut, Dwight. Ultimul lucru pe care ni l-am dori eu sau Ross - sau oricare dintre prietenii tăi, sunt convinsă... N-ai

decât să-ți faci câte griji vrei pentru noi și bolile noastre până sâmbătă. Dar de sâmbătă încolo, uită de toate astea și pășește în noua ta viață ca și cum Sawle și Grambler n-ar fi existat niciodată. N-ai da dovadă de nepăsare dacă ai face asta. Ar fi o dovadă de înțelepciune.

După ce plecă Dwight, Demelza strânse lucrurile pe care le scosese pentru ceai. Era vremea ca Jeremy să se pregătească de culcare. După plecarea lui Dwight, se simți mai singură decât oricând. Discuția ocolise în mod ciudat subiectul caracterului fetei în cauză. Ross prevăzuse la un moment dat că Dwight o să fie cârpa de șters pe jos a lui Caroline, dar poate că își schimbase părerea între timp. Demelza știa despre Bath din auzite. Faptul că lui Caroline i se potrivea ca o mănușă era destul de limpede. Dacă Dwight avea să se integreze în tiparul convențional rămânea de văzut.

Hoinărind încoace și încolo pe mica și mohorâta insulă St Mary, Ross aștepta cu nerăbdare un semn cât de mic de la ketchul irlandez care îl aducea pe Mark Daniel. În cele două zile care se scurseseră de la sosirea lui Ross, acesta nu primise nici un semn. Vânturile fuseseră potrivnice, schimbându-și mereu direcția dinspre est spre nord-vest și invers. Persoană activă din fire și conștient că foarte multe lucruri depindeau de întâlnirea aceasta, lui Ross i se părea că timpul trece cumplit de încet. Trei bărci franceze de pescuit crabi ieșiseră marți, când vremea fusese rea, pe porțiunea de apă adăpostită dintre St Mary și Tresco, dar echipajele lor nu se întorseseră încă la țărm.

Hugh Town nu era cu mult mai mult decât o coamă de case și pivnițe de pește răzlețe ce mărgineau țărmul insulei, acolo unde se curba formând un port natural. În fiecare noapte, noul far rotativ de pe Insula St Agnes, care funcționa pe bază de petrol și fusese instalat cu numai trei ani în urmă, trimitea semnale de avertizare către vapoarele rătăcite. Înainte, lumina provenea de la un foc din butuci de stejar. Deși situat în centrul insulei și la 24 de metri deasupra nivelului apei, uneori focul fusese stins de apa mării. De peste o sută de ani deja,

nici unui localnic nu i se mai permisese să aibă grijă de foc, după ce, la un moment dat, o navă naufragiase, iar focul nu fusese aprins decât după ce corabia ajunsese pe stânci.

Îmbrăcat în haine vechi, Ross încă atrăgea atenţia pe insulă, iar la micul han unde trăsese, conversaţiile încetau ori de câte ori intra el în încăpere. În ziua de miercuri, fu transportat cu barca până la St Martin, unde petrecu câteva ore în turnul Beacon, scrutând orizontul pentru a vedea corăbiile din depărtare. Din acest punct de observaţie, multitudinea de insuliţe aducea foarte mult cu o flotă ancorată.

În aceeaşi zi de miercuri, domnul Ray Penvenen îi spuse nepoatei sale că, dată fiind perspectiva unui război iminent, considera mai potrivit să plece la Londra vineri, în loc de duminică. Avea anumite probleme bancare de rezolvat şi ar fi vrut să se ocupe de ele cât mai curând posibil. Lui Caroline însă nu-i plăcu deloc ideea. Din câte se părea, nu era încă gata de plecare. Nimic n-ar fi putut-o convinge să plece până duminică dimineaţă. Dacă unchiul ei dorea să plece înainte, trebuia să plece fără ea. După o ceartă aprinsă, în care ea păru inutil de sinceră, bărbatul cedă. Ea acceptase cu atâta diplomaţie părerile lui în alte privinţe, încât el simţea acum că trebuia să-i facă pe plac în această privinţă. Cu toate acestea, nu se simţea tocmai liniştit, iar în seara aceea se întâmplă de mai multe ori ca femeia, ridicând ochii din cartea pe care o citea, să vadă privirile unchiului ţintite asupra ei.

Joi, Dwight trebui să meargă la Truro să scoată nişte bani de la bancă şi să obţină nişte scrisori de credit pentru călătoria în care urma să plece. Ieşind din bancă, aproape că dădu peste un soldat înalt şi blond, îmbrăcat în uniforma regimentului Scots Grey. Asemenea siluete ar fi putut să devină curând apariţii obişnuite atât la oraş, cât şi în zonele provinciale, dar mustaţa de dimensiuni apreciabile a acestui bărbat i se păru cunoscută lui Dwight. Apoi, îşi aminti unde îl văzuse pe omul acesta înainte: era ofiţerul vamal din St Ann, pe care îl văzuse plecând din casa Vercoe. Trecuseră aproape douăsprezece

luni de atunci - întâlnirea avusese loc la un moment dat în primăvara trecută.

Joi după-masă, o mică ambarcațiune de pescuit își făcu apariția în Crow Sound, iar acum își croia drum prin apele mai liniștite din Road. Avea vele la prova și la pupa, dar pe arborele principal avea o pânză mare, pătrată. După vreo jumătate de oră, o șalupă de dimensiuni mici îl aduse pe bărbat la mal.

capitolul 16

Întrevederea avu loc la etaj, în camera privată a lui Ross. Numai în mijlocul acestei camere era posibil pentru oricare dintre ei să stea drept. Un foc ardea în șemineul minuscul, aruncând lumini pâlpâitoare pe zidurile galbene din piatră și iluminând o broderie micuță pe care erau cusute cu lână roșie cuvintele „Dumnezeu s-o aibă în pază pe regina noastră". Scândurile nefinisate ale podelei erau acoperite cu un covor țesut în casă, iar draperiile grele și roase de la ușă și ferestre reușeau să asigure o oarecare protecție împotriva curentului.

Mark se schimbase foarte tare în rău. Cândva, acești doi bărbați, de aceeași vârstă și statură, semănau oarecum. Nu mai era cazul. Părul lui Mark era alb și se rărise mult la tâmple. Era mai slab, iar din mâinile și umerii lui pierise acea forță enormă. Nu reușise să se împace cu amintirile sale.

Își dădură mâna, se așezară și făcură schimbul obișnuit de banalități, ca doi prieteni care nu se văzuseră de multă vreme.

Mark muncea pentru un constructor de ambarcațiuni, în Galway. Își făcuse câțiva prieteni, spuse el, dar nu se căsătorise din nou.

- Eu mă simt ca și cum aș fi căsătorit încă, mărturisi el. Nimic nu va schimba asta.

Ross scoase o sticlă de rachiu, însă Mark refuză să se atingă de băutură.

- Trebuie să-mi țin limba în frâu, explică el. Zi și noapte. Zi și noapte.

Ross îi spuse tot ce știa despre familia lui și preluă mesaje pentru ei toți. Deși ora ce urma avea să fie decisivă, simți că nu poate să grăbească lucrurile. Vorbiră despre Franța și despre motivele lui Mark de a pleca de acolo, despre criza actuală. Mark era mai degrabă interesat de Anglia și de locurile pe care le lăsase în urmă. Viața pe care o ducea acum era un vis agitat, unul din care încă spera să se trezească. Ross realiză că singura lui rațiune de a trăi era posibilitatea de a se întoarce într-o bună zi acasă. Simțea că nu poate să-l încurajeze sincer în acest sens. Prea mulți oameni își aminteau încă, prea mulți aveau să-și amintească timp de încă 20 de ani de atunci încolo. Dacă se întorcea, judecătorii erau forțați să îl ridice.

În cele din urmă, se lăsă liniștea. Ross se uită la bărbatul din fața lui, care își frângea degetele osoase și avea o privire încruntată.

– Știi de ce am ținut neapărat să vii aici?

– Da. Mi-ați spus în scrisoare, domnule. Am pus pe cineva să mi-o citească. Încă de atunci îmi storc creierii.

– Nu-ți amintești?

– A, mi-amintesc destul de bine ce am spus. Și mi-amintesc și ce am văzut. Dar nu reușesc să-mi aduc aminte unde anume. Eram ca scos din minți în ziua aia. Umblam de nebun...

– Te-ar ajuta un plan al lucrărilor miniere?

– O, *da!* M-ar ajuta, fără îndoială.

Ross dădu la o parte goeleta în miniatură de pe masa acoperită cu pluș și derulă planul pe care îl adusese cu el. Era cel pe care îl desenase chiar înainte de plecare, omițând cu grijă toate lucrările efectuate după redeschiderea minei. Schița unei mine – așadar, o imagine tridimensională, în esență – e greu de pus pe hârtie. Dar Ross încercase să simplifice lucrurile folosind trei culori diferite de cerneală, câte una pentru fiecare din cele trei niveluri lucrate de predecesori.

Întinse harta cu grijă și o fixă; apoi, pentru că Mark mijise ochii, Ross duse nerăbdător masa în dreptul terestrei cu cadrul pătat de sare și se aplecară împreună deasupra ei. Acum. Acum. Acesta era momentul așteptat.

După toate pregătirile și toată așteptarea... Dar Mark ezita să înceapă, nereușind să se orienteze. Nu fusese niciodată rapid în gândire, însă anii de exil îl încetiniseră și mai mult, din toate punctele de vedere. Ai fi zis că are vreo șaizeci de ani, și nu că abia pășise peste pragul de treizeci. După ce reuși să asocieze planul cu toate reperele cunoscute de la suprafață, începu să refacă traseul pe care îl urmase în acea zi de marți, 12 august 1789.

O sarcină dificilă, îngreunată și mai mult de toate acele obstacole ale dureroaselor aduceri-aminte pe care mintea lui încerca să le uite de patru ani încoace. Și, în timp ce se lupta cu el însuși, Ross îl privea, știind cât de important era acest moment pentru el însuși, pentru Demelza și pentru Jeremy. Dacă ar fi fost genul care să se roage, s-ar fi rugat chiar atunci la vreo divinitate sau la vreun sfânt protector pentru ca tot ceea ce spunea omul ăsta - cuvintele magice pe care avea să le rostească - să schimbe întregul tablou de la eșec la succes, să transforme toate străduințele și planurile lui într-un tipar practic, care să-i ofere beneficii pe măsura muncii depuse, perspectiva unor câștiguri imediate pe măsura banilor investiți. Fără alte căutări zadarnice ale unui miraj imposibil, fără alte bâjbâieli sau rătăciri în întuneric.

- Am coborât... din câte mi-am putut da seama, era apă. Apoi am mers... Trebuie să fi fost pe la nivelul de 55 de metri... Am tot mers cu gândurile mele. Apoi m-am oprit și m-am așezat. Cred că am stat așa ore întregi. Mă gândeam să pun capăt la tot, chiar acolo, aruncându-mă în gol... Iar apoi am mers mai departe, luând-o spre est, din câte îmi aduc aminte. Este o galerie adâncă acolo...

- Așa este, confirmă Ross.

- M-am urcat pe o... scândură, pe jumătate putredă... Bărbatul se opri. Apoi: Ați pus o piatră, domnule? Au fost suficienți bani pentru o piatră?

- Da. Am pus o piatră. Cu cuvintele dorite de tine. „*Keren Daniel. Soția lui Mark Daniel. 22 de ani.*"

Bărbatul își trecu o mână pe frunte.

- 22 de ani, atât avea. Ar fi trebuit să știu mai bine... Nu era decât o copilă... Doctorul acela, Enys, mai e pe acolo? Cred că mai bine l-aș fi omorât pe el.

– Încearcă să-ți amintești, Mark. Ce ai făcut apoi?

Mark întoarse o privire chinuită înapoi la hartă.

– Deci eram chiar deasupra galeriei părăsite, luând-o la dreapta. Acolo jos era un târnăcop vechi; și ca să îmi alung gândurile, am început să sap la întâmplare, ca și cum aș fi căutat o vână... Curând, tot săpând în stâncă... Mie mi s-a părut a fi un depozit frumușel.

– Unde era? întrebă Ross, arătând spre hartă. Chiar aici?

– Da, cred. Acolo... Avea o înclinație destul de mare...

– L-am găsit, spuse Ross. A fost un zăcământ bun, atât cât a ținut, dar n-a avut o întindere foarte mare. Acolo de unde l-ai găsit tu era lat de vreo 30 de centimetri, însă la vreo 5 metri mai jos era subțire ca foaia de hârtie și, deasupra, desigur, fusese deja exploatat. Henshawe crede că era o ramificație a filonului principal.

Se lăsă liniștea. Lemnul trosnea pe foc, iar Mark Daniel respira pe nas.

– Apoi mi-am continuat drumul. De data asta am tot urcat... O veche coloană de aer...

– Aici, spuse Ross, arătând cu degetul.

– Era astupată. Cred că abia dacă mă aflam la vreo 25 de metri sub firul ierbii. De acolo, poți merge în două direcții. Eu am luat-o spre est.

– Pe aici?

– Da, cred. La vreo șaizeci sau șaptezeci de pași mai încolo, o iei în direcția opusă și la cotitură... E o răscruce acolo. Și de jur împrejur... o minunăție; mie mi s-a părut în mare parte un filon de argint. Și fier.

Afară, un bărbat venea pe stradă ducând un mănunchi de pești strălucitori legați de capătul unui băț. Păreau niște fructe exotice adunate de pe fundul mării. Pașii lui răsunau ca niște note muzicale pe strada pavată cu piatră.

– Ai avut ochi extraordinari de buni dacă le-ai văzut acolo, spuse Ross cu o privire sumbră.

– De ce? Mark îl privi încruntat: Ați..?

– Am dat de el la 37 de metri mai jos. Am exploatat toată zona. A fost cea mai bună descoperire a noastră.

Bătrânii au dat de răscruce și aceasta i-a scos afară. Noi am găsit vâna lor de cupru la vreo 12 metri sud de la acea cotitură... Dar ceva a mers prost la filonul acela, oricum, deoarece calitatea zăcământului nu e grozavă. Cel puțin, nu dacă trebuie să întreții un motor de pompare. Poate că în vremurile de demult și-ar fi scos pârleala...

Mark privi în larg, pe mare. Ketchul care îl adusese plecase deja. Putea dura o săptămână până să se întoarcă din nou.

– Nu e nici o grabă, spuse Ross. Oricum suntem izolați aici. Ia-o încetișor!

– Neah, o să plec acum. Mi-e teamă că nu prea mai am ce să vă spun. M-am așezat și am ațipit o vreme, apoi m-am trezit și m-am gândit că e deja noapte și m-am grăbit înapoi. Dar când m-am întors, la galeria cea mare, am luat-o spre nivelul dinspre est în loc s-o iau spre vest. Nu mersesem mai mult de două sute de pași când mi-am dat seama că am greșit. Dar mi-am găsit drumul înapoi orientându-mă după o bifurcație. Uite, aici e!

– Da, da. Văd.

– Aici sunt două galerii înguste, epuizate, și între ele e teren bun, pun pariu. Coborâți pe treptele stricate, unde a mai fost exploatată vâna. Dar a fost lucrată doar la bază. Toată partea din spate e neatinsă. E rocă de cuarț fin și pălărie de fier[1]. Era prea sus și n-am putut ajunge până acolo, dar aș băga mâna-n foc că e o grămadă mare de bani numai în locul ăla!

Ross nu zise nimic vreme de un minut. Se uită îndelung la hartă și apoi se ridică în picioare, ca pentru a se dezmorți puțin. Scoase o batistă și își șterse palmele asudate.

– Și după aceea ai urcat?

– Am așteptat în apropierea puțului principal. Am așteptat să se lase întunericul și să văd că apare lampa lui Paul. Credeam că nu se mai termină ziua aia...

– Da, spuse Ross. A fost o zi foarte agitată.

Mark îl privi străbătând camera, oprindu-se pentru a ocoli grinzile.

---

[1] În geologie, zonă oxidată a unui zăcământ metalifer (n.tr.)

- Locul ăsta de care v-am spus, ultimul... Nici ăsta nu e bun? S-a dovedit la fel de sărac ca și celelalte?

- Hai să ieșim puțin, vrei? Camera asta e prea mică, n-ai loc nici să respiri, nici să te îndrepți de spate. Aerul proaspăt ne va prinde bine amândurora.

Mark se ridică fără prea mare tragere de inimă atunci când Ross deschise ușa.

- Da, domnule, cum doriți... Dar v-aș fi recunoscător dacă mi-ați răspunde...

- Ceea ce-mi spui acum va fi cercetat, Mark, sunt convins. Fără îndoială că ne-a scăpat din vedere o parte din zăcământ. Cred că mi-ai oferit mai multe indicii valoroase.

Vorbiră mai mult în timp ce coborau și afară, până ce Mark păru parțial mulțumit. Nu știa cât anume depindea de răspunsurile lui, dar știa ce implică deschiderea unei mine și ar fi fost extrem de supărat dacă l-ar fi dezamăgit pe prietenul său. Așa că prima grijă a lui Ross era să-și ascundă sentimentele, lucru care, pe moment, era foarte dificil.

În realitate, nu simțea că Mark îl dezamăgise - doar că el însuși îi dezamăgise pe cei care îi oferiseră afecțiunea și încrederea lor. Bazându-se atât de mult pe vorbele rostite la întâmplare de un om înnebunit de furie și durere, ajunsese în impasul actual. Acum, în timp ce se plimba cu Mark pe malul mării și în timp ce briza rece îi înțepa obrazul și răcea sudoarea care izvorâse din el pe durata întrevederii - realiză că știa de ceva vreme că această ultimă încercare avea să eșueze. Așteptările fuseseră prea mari. La început, nu era exclus să fie adevărat; dar era aproape imposibil ca niște mineri cu experiență să exploreze vechea exploatare minieră luni la rând fără să găsească zăcământul bun, dacă acesta chiar exista. În sufletul lui se temuse de acest rezultat. Dar era ca în vechea poveste cu omul care se agață și de un pai ca să nu se înece.

Această ultimă descoperire despre care vorbise Mark fusese prima descoperire făcută de oamenii lui Ross. Ceea ce văzuse Mark era unul dintre acele amestecuri complexe care abundă în roca ce conține minerale;

cuarț în cazul de față - cu turmalină neagră, oxid de fier și oxid de staniu. Orice miner priceput s-ar fi așteptat la ceva rezultate după o asemenea descoperire.

Însă terenul nu se dovedise darnic pe măsura muncii depuse.

Până sâmbătă, Dwight renunțase deja la speranța de a-l revedea pe Ross înainte de plecare. Demelza nu primise nici o veste și nimeni nu părea să știe când sau unde anume avea să vină cursa. Nu era nimic neobișnuit, desigur. Și până și domnul Trencrom depindea de vânt și de vreme.

Ceea ce Dwight nu știa era că domnul Trencrom avea relații de afaceri cu proprietarul unei ferme situate pe dunele de nisip bătute de vânturi din Gwithian[1]. Farrell, comandantul vasului *One and All*, își adusese vasul suficient de aproape pentru a putea fi observat înainte de lăsarea întunericului. Apoi se îndepărtase repede de uscat din nou, deoarece golful Hell's Mouth nu era prea departe. Apoi fiul fermierului încălecă pe un minunat ponei oferit cadou de domnul Trencrom exact în acest scop și străbătu călare cei 24 de kilometri pentru a-și întâlni binefăcătorul.

Astfel, la primele ore ale serii, începu o agitație neobișnuită în câteva căsuțe și ferme din district - o pregătire tăcută pentru o noapte de muncă extenuantă, dar pe furiș. Se goleau saci, se pregăteau catâri, se încolăceau frânghii și se scoteau din magazii lămpile cu catran. Ici-colo mai era încărcat și câte un pistol sau o flintă era coborâtă de pe panoplie.

Însă mai aveau loc și alte pregătiri. La St Ann, în jurul unei căsuțe izolate puțin de restul și cu vedere spre golf, se adunau în tăcere și alți bărbați; și înăuntru, în sufragerie, cei trei comandanți făceau ultimele aranjamente: căpitanul McNeil, Vercoe - funcționarul vamal - și asistentul acestuia, Bell. Vercoe era conducătorul acestei expediții, însă McNeil, în virtutea rangului pe care

[1] Sat situat pe coastă, în partea de vest a comitatului Cornwall, Marea Britanie (n.tr.)

îl deținea, trebuia să ia toate deciziile importante. Tot el comanda cea mai mare parte a bărbaților aflați la dispoziția lor – șapte soldați din regimentul cavalerie.

Vercoe spuse:

– Ei bine, domnule, e mai sigur dacă plecăm cât mai curând, pentru că nu ar fi deloc bine să fim văzuți mișunând mai târziu, când sunt prin preajmă bărcile care transportă marfa la mal. E mult de așteptat în frig, știu.

– Am avut mult de așteptat în frig și aseară, spuse McNeil. Și a fost cu atât mai neplăcut, cu cât n-am rezolvat nimic. Vreau să cred că ne putem baza pe informatorul tău.

– S-a dovedit a fi de încredere de multe ori până acum. A spus că nu avea cum să știe când anume are loc cursa. Putea la fel de bine să fie aseară, în seara asta sau mâine-seară.

– Cu veștile care tocmai au sosit de la Londra, nu întrevăd nici o posibilitate de a-mi ține oamenii aici dincolo de sfârșitul acestei săptămâni. Sau de a rămâne eu însumi. Deci asta e chiar ultima șansă. M-ar mâhni profund să aflu că în cele din urmă cursa a avut loc în altă parte, în timp ce noi supravegheam un golf în care nu s-a întâmplat nimic.

Vercoe mormăi și își frecă bărbia.

– Pe mine m-ar mâhni și mai tare. Pentru că de peste treizeci de luni aștept o șansă ca asta, să dau lovitura. Dacă totul merge bine în seara asta sau mâine, întregul comerț ilicit de prin părțile astea va fi nimicit pentru o generație! Asta este ceea ce mi-aș dori mai mult decât orice altceva!

McNeil îl cântări cu priviri curioase, întrebându-se ce resorturi interioare îl determinau pe omul acela să își transforme îndeletnicirile zilnice într-o adevărată cruciadă. Apoi ridică din umeri și se ridică în picioare.

– Fie! Bell, i-ai instruit pe oamenii tăi să nu agite apele până ce nu aud fluierul domnului Vercoe? Nu vrem sub nici o formă să acționăm capcana înainte de vreme.

– Am înțeles, domnule!

- O să răspund pentru oamenii mei, desigur. Şi le-am comunicat că nu trebuie să existe o baie de sânge dacă nu este neapărat necesar. Să nu uităm că aceşti contrabandişti sunt conaţionalii noştri şi cât de curând se va vărsa mult sânge într-un alt război. Dispoziţiile rămân aceleaşi de aseară.

- Am înţeles, să trăiţi!

- Foarte bine, atunci. Ar fi cazul să pornim.

Cu cât se apropia momentul plecării, cu atât Dwight devenea mai agitat. Se uită la ceas pentru a douăzecea oară. Era nouă şi jumătate. Aranjase să ajungă la Killewarren la unsprezece. Mai erau încă nouăzeci de minute până atunci. N-ar fi avut absolut nici un motiv să plece mai devreme de patruzeci şi cinci de minute.

Îl chemă pe Bone, iar când tânărul îşi făcu apariţia îi puse o mulţime de întrebări inutile, după care îl lăsă să plece, nemaiştiind exact de câte ori făcuse acelaşi lucru înainte. Emoţii. Emoţii înainte de fuga în lume cu iubita. Oare ce făcea Caroline în acest moment? Suferea ea oare la fel de tare? Dacă nu din cauza pornirilor unei conştiinţe care nu avusese niciodată astâmpăr în ultimii patru ani, poate măcar din alte motive. Puternicul autocontrol de care femeia dădea dovadă nu reuşea să-l inducă în eroare suficient de mult încât să nu presupună că ea nu se simţea acum altfel decât extrem de tensionată.

Toată ziua, Dwight nu reuşise să-şi scoată din minte chipul lui Keren Daniel. Întrevederea cu Demelza şi faptul că ştia că Ross urma să se vadă cu Mark îi aduseseră brusc aminte de Keren. Era doar o simplă chestiune de schimbare a priorităţilor, realiză el acum. Altminteri, nu reuşise niciodată să-şi scoată din minte chipul ei.

Zece fără şaisprezece minute. Pentru Caroline, ar fi renunţat bucuros la orice. Necazul era că nu renunţa la nimic material. În schimb, devenea un om mai bun. Autoflagelarea... Ei bine, era şi ea în regulă până la un punct, dar, dincolo de acel punct, devenea nevrozată. În două ore avea să fie cu ea într-o trăsură. Oare vreunul dintre prietenii lui i-ar fi negat dreptul la fericire? Nu-i

veni în minte nici un astfel de prieten. În două ore trebuia să tragă cortina peste viața lui de până atunci.

Bone intrase din nou în cameră. Oare sunase iar, fără să realizeze acest lucru din cauza nervozității?

- Dacă îmi dați voie, domnule, Parthesia Hoblyn este la ușă. Spune că sora ei se simte ciudat. Vă cheamă să veniți să vedeți ce-i cu ea, dar i-am spus că sunteți ocupat în seara asta.

Dwight aruncă o privire către platformă. Lottie Kempthorne aproape că se recuperase. Nu mai urmaseră alte cazuri, iar ăsta era aproape un miracol. Până și May scăpase. Dar Rosina? Cât timp trecuse? Era oare posibil? Făcu un calcul. Încă era posibil. Ieși în hol și o găsi pe mica Parthesia prăbușită pe un scaun, încercând să-și recapete răsuflarea. Erau 5 kilometri din Sawle până aici și probabil alergase tot drumul, pe întuneric.

- Ce s-a întâmplat cu sora ta?

Parthesia se ridică în picioare:

- O, domnule, e vorba despre genunchiul ei! Acum vreo oră, domnule, urca panta cu pietre și piciorul i s-a sucit exact cum era înainte să i-l vindecați, doar că ea zice că e mai rău! Tata a dus-o pe brațe până în casă și era atât de țeapănă că abia am putut s-o ducem pe un scaun, domnule. Așa că mama mi-a zis: du-te la doctor și vezi dacă poate să i-l îndrepte!

Zece fără patru sau cinci minute. Încă mai avea vreo șaizeci și ceva de minute la dispoziție. Sawle era în drumul lui - trebuia să se abată vreo doi kilometri, dar asta nu însemna nimic dacă mergea călare. Suficient timp ca să se achite de o ultimă datorie - dacă voia asta și dacă putea. Și-ar fi dorit tare mult să nu. Pe parcursul ultimei săptămâni făcuse o serie de vizite de rămas-bun, deși nimeni altcineva nu știa scopul lor real. Solicitarea asta, dacă o onora...

Dar dacă *nu* se ducea? Ce se alegea de liniștea lui sufletească, în drum spre Bath? Genunchiul acela, întepenit din nou. Dacă leacul lui fusese doar temporar, asta ar putea însemna că... Bine, dar cum rămânea cu valiza lui? Împachetată și gata de plecare? Nu putea să se ducă la Sawle cu ea.

- Aşteaptă aici, îi spuse Parthesiei, care nu-l scăpase deloc din ochi, şi îl trase pe Bone deoparte.

Bone ştia totul despre planurile sale. Era genul de om căruia puteai să-i încredinţezi oricând secretele tale.

- Eu plec cu copila, spuse Dwight. Dar nu pot lua bagajul cu mine, pentru că va stârni comentarii. Vreau să-l am la poarta moşiei Killewarren, la ora 11. Poţi face asta pentru mine?

- Da, domnule, am eu grijă.

- Ai câţiva kilometri buni de mers. Poate faci rost de un cal cu împrumut.

- Hatchard o să-mi împrumute un ponei, dacă spun că-i pentru dumneavoastră. Mă duc chiar acum la el.

- Fii cu băgare de seamă la Killewarren! Ai grijă să nu fii văzut până ajung eu!

După ce plecă Bone, Dwight îşi puse pelerina, pălăria, aruncă o privire atentă prin încăpere, ca pentru ultima oară. Apoi ieşi şi i se alătură Parthesiei. Din alt punct de vedere, acest apel nu era chiar de nedorit. Aşa avea să treacă mai uşor ultima oră chinuitoare.

Parthesia stătea în faţa lui pe şa. Greutatea ei nici măcar nu se simţea. Era o copiliţă zglobie, subţirică la trup şi cu oase mici. Afară era o noapte senină şi friguroasă, fără lună, cu o puzderie de stele învăluite în ceaţa norilor în zigzag. Se întrebă dacă Ross ajunsese cumva acasă. Transportul era aşteptat. Umblând de colo-colo până după-amiază târziu, observase unul sau două semne care ar fi scăpat cu uşurinţă unui ochi neavizat; dar cineva care ştia cum e mersul îşi dădea repede seama că e rost de treabă în seara asta. În apropiere de Sawle, trecură pe lângă doi bărbaţi călare, care se dădură mult în lături, în afara drumului, pentru a le face loc să treacă. Dwight le ură noapte bună, însă nici unul dintre ei nu răspunse. Chipurile lor erau ascunse sub nişte fulare groase. Simţi copila din faţa lui tremurând, ca şi cum s-ar fi temut că oamenii aceia sunt tâlhari ieşiţi la drumul mare. El rămase uşor mirat.

Acasă la familia Hoblyn, Jacka aştepta cu o încruntătură îngrijorată. Rosina şedea pe marginea scaunului, cu chipul încă palid, deşi spunea că piciorul ei e ceva

mai bine. Dintr-o suflare, îi spuse că ea le zisese să nu-l cheme în seara asta, că își sucise piciorul pe una din pietre și i se înțepenise tot, că se gândise să trimită pe cineva după Charlie până își amintise că Charlie era bolnav, că Parthesia plecase fără ca ea să știe, că pățise asta din cauză că își scosese bandajele și că era sigură că până dimineață...

Dwight îi pipăi genunchiul de jur împrejur, căutând dislocarea pe care o descoperise în trecut, recunoscând-o din nou, dar fără să știe sigur cum anume reușise s-o îndrepte. O presiune experimentală fusese soluția, un truc pe care - dacă ar fi putut să-l repete și în alte cazuri - ar fi reușit să-l perfecționeze în scurt timp. Dar trecuseră câteva luni bune. Succesul îl surprinsese și pe el aproape la fel de tare ca pe toți ceilalți. O rugă să îndoaie genunchiul, însă în momentul de față ea nu putea face asta. Articulația sau cartilajul se dislocase cu totul. Probabil era nevoie de cataplasme și câteva zile bune de manevre manuale. Dar el pleca în seara asta. Asta era ultima șansă. Apăsă tare cu degetele și o simți pe fată tresărind.

- Ziceai că Charlie e bolnav? o întrebă el, ca să-i distragă atenția. Ce-a pățit?

- O, domnule, dar știți deja. Tocmai pentru că dumneavoastră i-ați spus să stea în pat nu s-a dus să dea o mână de ajutor la transportul din seara asta. Mi-a spus abia azi-dimineață.

Dintr-odată, mâinile lui Dwight atinseră locul potrivit. Era ca și cum fusese nevoie ca în mintea lui să se facă o anume conexiune pentru ca imediat după aceea genunchiul să se așeze la locul lui. Încredere și satisfacție. Pipăi cu degetele, apoi apăsă. Fata țipă, dar, ca și înainte, mai mult de sperietură decât de durere. Genunchiul fusese pus la locul lui.

Dwight îi dădu drumul fetei și se îndreptă de spate.

- Mai aveți bandajul? o întrebă el pe doamna Hoblyn.

- Da, domnule.

Ieși repede, strecurându-se pe lângă Jacka, care se afla acum în cadrul ușii.

- Poți să te ridici, îi spuse Dwight fetei.

Rosina își îndoi genunchiul cu grijă. Îi reveni culoarea în obraji, după care îi dispăru din nou și pentru o clipă ai fi zis că începe să plângă.

- Acum e iar bine, fătucă? se auzi întrebarea îngrijorată a lui Jacka, din pragul ușii.

Fata se ridică.

- O, domnule, vă sunt *tare* recunoscătoare. Mi-a fost tare teamă să nu se fi rupt de tot. Eu... Nici nu pot să vă mulțumesc îndeajuns. E un miracol!

Era cazul să tragă niște învățăminte de aici.

- Am fost totuși prea încrezător, spuse Dwight. Cred că e mai bine să porți bandajul tot timpul. Sau măcar în primul an, până ce se sudează tendoanele.

Doamna Hoblyn se întoarse în grabă. Dwight bandajă genunchiul, spunându-i doamnei Hoblyn să se uite cu atenție. Nu putea lăsa ca asta să se întâmple din nou. El nu avea cum să vină de la 250 de kilometri, nici măcar pentru Rosina. Timpul trecea. Probabil trecuse deja bine de zece și jumătate. Era vremea să plece. La nevoie, puteau călători toată noaptea sau se puteau opri după ce Killewarren rămânea la o distanță suficient de confortabilă. Doctorul Dwight Enys și domnișoara Caroline Penvenen, călătorind împreună ca prieteni.

Jacka scosese o sticlă de rom, turnase din el într-o ceașcă, iar acum îl presa să accepte. Dwight nu voia să bea, dar știa prea bine că un asemenea gest exprima cel mai înalt grad de apreciere din partea lui Jacka, așa că sorbi câteva picături în timp ce o priveau cu toții pe Rosina făcând câțiva pași prin cameră, cu mare băgare de seamă. Dwight își umplu ultimele secunde spunându-i doamnei Hoblyn ce anume are de făcut și ce nu trebuie să facă în caz că se mai întâmplă. Doamna Hoblyn nu îi ușură cu nimic situația atunci când îi răspunse cu ochi strălucitori:

- Ei, domnule, o s-o punem să stea liniștită pe un scaun până veniți dumneavoastră.

Uneori, o remarcă e precum înțepătura unei insecte: la început abia dacă o simți, dar pe măsură ce trece timpul devine din ce în ce mai supărătoare. Inițial,

Dwight abia dacă băgase în seamă cele spuse de Rosina cu privire la Charlie Kempthorne. Apoi, succesul avut cu genunchiul îi abătuse atenția. Acum, nerăbdător să plece, era la ușa de la intrare, sufocat de recunoștința lor, când otrava începu să-și facă efectul.

Când Jacka îl conduse afară, Dwight întrebă:

- Care-i treaba cu boala lui Charlie? V-a spus el că e bolnav? A zis că i-aș fi spus eu să nu se ridice din pat?

- Da. Cel puțin, așa le-a spus lor, când i-au zis să îi ajute cu transportul.

- Nu înțeleg. Ce s-a întâmplat?

Jacka îl privi mirat.

- Nu era rândul lui Charlie să ajute la cărat. Fac cu schimbul, știți dumneavoastră. A fost ideea lui Trencrom, ca să împrăștie riscurile și răsplata. Oamenii sunt dispuși să-și asume un risc o dată la două luni, dar nu lună de lună. Însă zilele trecute Joe Trelask și-a rupt piciorul la moară. Umblă vorba că ar fi căzut de pe o scară...

- Da, știu asta. Așa, și?

- Și Charlie Kempthorne era următorul pe listă, iar azi-noapte i-au trimis vorbă să fie pregătit. Și atunci le-a spus că se simte slăbit. E de la febră, spune el, și doctorul i-a zis să nu se agite prea tare cu plămânii lui... Jacka Hoblyn se încruntase de ai fi zis că vrea să străpungă întunericul: Vreți să spuneți că s-a prefăcut?

- Cel puțin atât cât privește rolul meu în toată povestea asta.

- Ca să vezi, al naibii pungaș! Ce i-o fi venit să inventeze povestea asta complicată? E greu să-i ghicești motivele...

- Când e nunta?

- De mâine în două săptămâni.

- Fără îndoială ăsta a fost motivul, Jacka. Grija lui a fost să evite riscul. Și probabil s-a gândit și la sănătatea lui. Orice om ar face asta.

Jacka mormăi și își trecu unghia de la degetul mare printre dinții din față:

- Orice om? Nici pomeneală, doctore. Dumneavoastră nu, pun pariu. Și nici eu. N-are nici un drept și nici

o calitate să mintă așa. O să mă iau eu de el pentru asta, mâine la prima oră!

- Lasă-l, spuse Dwight încet. Cum ai spus și tu, nu e treaba noastră. Noapte bună, Jacka!

- Noapte bună, domnule! Și vă mulțumesc.

Dwight își duse calul de hățuri pe panta abruptă, în timp ce Jacka privea în urma lui. Casa lui Charlie Kempthorne era în vârful dealului, imediat ce ieșeai din raza vizuală a familiei Hoblyn. Dwight se opri în fața ei și se uită spre ferestre. Era o lumină în camera de sus. Unsprezece fără douăzeci. În douăzeci de minute putea ajunge fără probleme la Killewarren - dacă pornea chiar acum într-acolo. Dar trebuia să plece imediat. Probabil Caroline își punea deja pelerina, poate acum stătea în camera ei, așteptând, gata să sufle în lumânare și să se furișeze pe scări, spre ieșire. Bone trebuia să fi ajuns la poarta moșiei, cu valiza lui.

Dar bănuielile acelea monstruoase, care puseseră stăpânire pe el, câștigară prioritate în fața obligațiilor pe care le avea față de el însuși și față de Caroline. Dacă nu-l lăsase inima să plece la Bath cu gândul că Rosina șchiopăta din nou și nu mai avea când s-o viziteze, cum ar fi putut să-l lase inima acum, știind că problema asta rămâne nerezolvată? Dacă mai zăbovea încă cinci minute, nu avea să întârzie. În cinci minute putea ști sigur.

capitolul 17

Obiceiurile lui Ray Penvenen erau suficient de bine împământenite încât toate mișcările lui să fie previzibile aproape la orice oră din zi și din noapte; dar în noaptea asta, ultima noapte pe care o petrecea la moșie, întârziase nepermis de mult cu ora de culcare. Deprinsese tabieturi de fată bătrână, iar ultimele pregătiri înainte de plecare luaseră forma unei serii nesfârșite de notițe mâzgălite pe care urma să le lase unuia sau altuia dintre servitori, ca să le amintească ce au de făcut. Caroline răbdă cu stoicism până la zece și jumătate, după care îi spuse:

- Lucrezi prea târziu în seara asta, unchiule. O să ai toată dimineața de mâine la dispoziție până plecăm și ar fi păcat dacă nu ți-ar mai rămâne nimic de făcut. Nu vii la culcare?

Bărbatul privi peste ochelari - mai întâi la ceas, apoi la ea:

- Mai am încă puțin, Caroline. O moșie la țară nu e ca o casă londoneză, nu poate fi încuiată pe dinafară și lăsată neocupată. Trebuie să fie îngrijită în continuare sau se transformă într-un adevărat haos.

- Și crezi că Garth și ceilalți bărbați pe care i-ai angajat nu sunt capabili să se ocupe de asta? Eu aș fi crezut că sunt. Altfel nu îi mai angajai, nu?

- A, ei știu ce au de făcut până la un punct. Dar le lipsește inițiativa și, de vreme ce nu vom fi pe aici vreme de o lună, trebuie să suplinim lipsa lor de inițiativă. De pildă...

Și continuă să îi explice o parte dintre deciziile care ar fi trebuit luate. De vreme ce ea fusese cea care deschisese subiectul, bărbatul presupusese că este interesată de răspuns. Însă o dată sau de două ori îi surprinse privirile rătăcind - și rătăceau în direcția ceasului.

- Dar de ce întrebi? se întrerupse el brusc, chiar în mijlocul ideii.

Privirea ei rătăcitoare se întoarse rapid.

- De ce? N-ar trebui să mă intereseze? Nu e un lucru lipsit de eleganță, presupun, nu? Pe de altă parte, mă preocupă și sănătatea ta. Mi se pare că nu arăți prea bine în ultima vreme și ar fi mare păcat să te surmenezi în efortul pregătirilor pentru vacanță.

Bărbatul o privi suspicios, dar o suspecta doar de sarcasm, nu că ar fi avut niște motive ascunse. Constatând că nu e nici urmă de batjocură în privirea ei, o bătu ușor pe mână și îi spuse împăciuitor:

- Haide, mai întârzii cel mult o jumătate de oră. Mergi la culcare dacă ești obosită, draga mea! Îți sunt recunoscător pentru grija pe care mi-o porți.

Caroline se întoarse cu spatele ca să-și ascundă frustrarea, iar în următoarele zece minute se învârti de la un capăt la altul al camerei sub un pretext sau altul. Însă

bărbatul rămânea în continuare pe scaun, fără nici cel mai mic semn că ar vrea să plece. În cele din urmă, ea reveni la biroul lui și spuse:

- Ei bine, dacă tu nu mergi la culcare, eu n-am încotro, pentru că mi se închid ochii de somn. Vii acum?

- Aproape am terminat. Noapte bună, Caroline.

Bărbatul ridică fruntea, să fie sărutat, iar ea își șterse superficial buzele de ea, uitând, în agitația aceea, că așa își lua rămas-bun de la el, cu siguranță pentru multe luni de acum înainte, dacă nu chiar pentru totdeauna.

Ajunsă pe palierul de deasupra holului, își aminti, dar acum era prea târziu. Propria umbră îi ținu companie de-a lungul coridorului până în dormitorul ei, mergându-i înainte, ca un hangiu ospitalier. În dormitor, aprinse o lumânare și privi lung la mantia, pălăria, eșarfa și mănușile care o așteptau. Bagajele ei erau jos, în trăsură, ca de altfel și Horace.

Sună de două ori din clopoțel, dând astfel de înțeles că avea nevoie de menajera ei, Eleanor.

Când fata veni, îi spuse:

- Unchiul meu stă până târziu în seara asta. Va trebui să amânăm puțin. Anunță-l, te rog, pe Baker. Ceilalți servitori s-au culcat?

- Toți în afară de Thomas, domnișoară. El o să-l aștepte pe stăpân, ca să stingă apoi luminile și să încuie ușile. Cam bombăne, spune Baker, că îl ține treaz atât de mult.

Caroline își mușcă buza.

- Spune-i lui Baker să nu facă nici o mișcare până ce Thomas nu va fi plecat. Ar fi un dezastru dacă Thomas ar vedea caii pregătiți de drum.

- Foarte bine, domniță. Asta-i tot?

- Nu. Fă în așa fel încât să lași impresia că mergi la culcare. Dacă poți, strecoară-te afară din casă pe neobservate și urcă-te în trăsură! Altfel, Thomas s-ar putea întreba de ce mai pierzi vremea. În plus, mi-e teamă că Horace o să se sperie de întuneric. Și latră tare când e speriat. Stai acolo până vin eu!

- Foarte bine, domnișoară. Mă duc să-mi iau mantia și boneta.

- Dar ai grijă! Să nu te vadă nimeni!

După ce plecă Eleanor, Caroline începu să străbată dormitorul cu pași mari, de la un capăt la altul, de zeci de ori, continuând să-și muște buza. Apoi, înșfăcă brusc hainele de plecare, aruncă o privire în jur ca să se asigure că n-a uitat nimic din ce trebuia să ia cu ea, așeză scrisoarea pentru unchiul ei într-un loc mai vizibil pe măsuța de toaletă, suflă în lumânare și ieși din cameră.

Umbra ei stătea îmbufnată într-un colț. Când păși de-a lungul coridorului, sări rapid pe urmele sale. Încă se vedea lumina aprinsă pe sub ușa salonului. Ezită puțin, iar apoi se strecură în dulapul menajerei, aflat în cealaltă parte a palierului. Era loc fix cât îi trebuia printre perii și pământufuri de praf, dar îi era teamă să facă vreo mișcare ca să nu vină totul grămadă peste ea.

Așa stătu acolo vreme de încă zece minute, țeapănă și înghesuită, cu ușa dulapului întredeschisă, doar atât cât să poată vedea unghiul luminat al ușii de la salon. Trebuia să fie aproape unsprezece de acum.

Domnul Penvenen ieși din salon. Avea în mână o candelă, iar sub braț ducea o carcasă de piele. Camera din care ieșise era acum cufundată în întuneric. Bărbatul închise ușa după el, se duse la lampa din colț și o stinse. Apoi, veni drept către dulapul în care stătea ascunsă Caroline.

Hipnotizată, ca un copil captiv într-un coșmar înfiorător, Caroline îl privi venind spre ea. Apoi, ușa i se trânti în nas și auzi papucii unchiului ei îndepărtându-se în scârțâitul podelelor.

Într-o beznă totală, Caroline respiră încet, începu să numere, hotărâtă să nu se pripească. Când ajunse la cinci sute, ridică zăvorul și privi afară. Coridorul era cufundat în beznă.

Știind că încă nu era exclus să dea nas în nas cu Thomas, care își făcea rondul de seară, Caroline se strecură de-a lungul coridorului către scări și se furișă cât putu de repede până jos. Treptele nu scârțâiseră niciodată atât de tare ca acum. Odată ajunsă jos, se îndreptă către camerele servitorilor, care se aflau imediat lângă grajduri. În bucătărie era lumină și ușa era întredeschisă.

Baker, vizitiul ei, stătea lângă un foc mic, în cămaşă şi în ciorapi, ascuţind o bucată de lemn. Părea somnoros şi pregătit de culcare. Dacă doar se prefăcea, îşi juca rolul bine.

Se ridică brusc în picioare când intră ea. Caroline îşi puse degetul în dreptul buzelor, abia reuşind să-şi tragă sufletul. Ultimele minute fuseseră încărcate de o tensiune neaşteptată.

- Thomas?

- A urcat, domnişoară, acum trei minute. Mă îndoiesc că mai coboară.

- Mai aşteaptă încă vreo cinci minute, apoi du-te şi adu caii!

- Da, domnişoară.

- Eu mă duc direct la trăsură. Eleanor e deja acolo. Te aşteptăm să vii.

- Foarte bine, domnişoară.

Când dădu să iasă din bucătărie, se uită la ceas. Era unsprezece şi cinci minute. Probabil Dwight o aştepta deja.

Lottie Kempthorne se trezi aproape imediat ce simţi pe obraz aerul rece al nopţii. Nu se mişcă, dar îl văzu pe tatăl ei destul de aproape de ea, la fereastră, privind curios afară.

Auzi vocea lui şoptită:

- E doar o febră şi m-am gândit să trimit după dumneavoastră, domnule doctor, dar apoi m-am gândit să aştept până la ivirea zorilor, înainte să vă dau de furcă. Poate mâine dacă treceţi pe aici...

O voce de afară îi răspunse:

- Te văd în seara asta.

- Cred că s-a domolit şi până mâine...

- Lasă-mă să intru! Vreau să vorbesc cu tine.

Lottie nu făcu nici o mişcare nici atunci când tatăl ei, mormăind în barbă, închise fereastra şi începu să-şi tragă pantalonii pe el. Învăţase că nu trebuie să ia în seamă venirile şi plecările tatălui ei. În plus, dacă-l întreba ceva în momentul acela, avea toate şansele să se aleagă cu o muştruluială şi o palmă zdravănă. Aşa că îşi

păstră poziția destul de confortabilă în patul subțire și tare, ascultând respirația regulată a lui May, care se afla alături de ea.

Tatăl ei coborî scările, luând cu el candela, și îl auzi dedesubt, descuind ușa. (Cei mai mulți localnici din Sawle nu-și încuiau niciodată ușile, indiferent dacă era zi sau noapte, dar Charlie era o excepție.) Îl auzi vorbind cu omul care intrase și se ridică în capul oaselor, scărpinându-se pe întuneric. Se întrebă ce-ar fi putut să vrea doctorul Enys, în condițiile în care venise atât de târziu și vorbea pe o voce atât de ciudată. Doctorul Enys fusese foarte bun cu ea și, de regulă, era foarte blând. Poate se întâmplase ceva grav.

Curiozitatea n-o mai lăsă să-și continue somnul, așa că se strecură jos din pat și se furișă tremurând până la chepengul care ducea către camera de jos. Îl ridică câțiva centimetri și privi curioasă în jos.

Tatăl ei tocmai era consultat. Stătea pe un scaun, protestând și eschivându-se, în timp ce doctorul Enys stătea aplecat deasupra lui, cu chipul palid și aspru. Primele cuvinte care ajunseră până la ea au fost următoarele:

- Nu ai nici o febră, omule, și tu știi asta foarte bine. Și nici n-ai avut. De ce le-ai spus oamenilor toată povestea aia?

- N-o fi febră pentru dumneavoastră, domnule doctor. Dar acum trei ore asudam ca o mârțoagă. Și cum Lottie tocmai a scăpat de vărsat... Și ia uitați aici! Puneți mâna pe mâna mea! Dacă nici asta nu e transpirație...

Însă expresia de pe chipul doctorului Enys, bunul doctor Enys, nu se schimbă.

- Asta nu-i o scuză, nu-i așa, Kempthorne? Boala asta prefăcută... născocită ca să eviți orice amestec în transportul din seara asta? De ce n-ai vrut să te amesteci?

Tatăl lui Lottie, pe care Lottie îl iubea, își linse buzele și începu să se încheie la cămașă.

- S-a întâmplat deodată, începu el. Mai întâi am simțit pe spate o transpirație rece ca gheața. Apoi..

- De doi ani sau mai bine, e un informator prin părțile astea, care duce vorba de colo-colo, pentru bani. Știi asta, nu-i așa, Charlie?

- Normal că știu! Toată lumea știe. L-ați prins?

- Eu aș zice că da.

Lottie se mută de pe un picior pe altul, din poziția incomodă în care stătea și ridică chepengul alți câțiva centimetri. Tatăl ei se ridicase în picioare.

- Cine, eu?! Vai de viața mea, domnule doctor! Ce idee fantastică vă trece prin cap! Și nu e deloc una plăcută, trebuie să spun! E o insultă în toată regula! Și toate astea din cauza febrei care m-a luat dintr-odată! Păi până să veniți îmi clănțăneau dinții în gură...

- De unde ai tu toate lucrurile astea? întrebă doctorul Enys, arătând cu furie către lucrurile din cameră, moment în care Lottie se temu să n-o vadă. Cum ai plătit pentru ele? continuă doctorul cu întrebările. Perdele, covoare, sticla din fereastră? Pe toate le-ai plătit făcând pânze de corabie? Sau vânzându-ți prietenii pe capete?

Tatăl ei zâmbea, dar ea, care îl cunoștea foarte bine, știa că nu e un zâmbet prietenos.

- Din pânze de corabie, domnule doctor. Jur pe viața mea! Și nimeni nu poate dovedi că nu-i așa! Acum puteți pleca, domnule doctor. Lăsați-mă-n durerea mea și luați-vă și suspiciunile astea mizerabile cu dumneavoastră! Să veniți aici, în miez de noapte, și să aruncați cu minciuni în stânga și în dreapta...

- Tu ești cel care va trebui să plece, Charlie. Și încă repede dacă-ți pasă de viața ta! Ai dat informații despre prietenii tăi în seara asta, așa-i? La ce oră are loc cursa? Mai e vreme să-i pui în gardă?

- Și eu ce-o să spun despre dumneavoastră, domnule doctor? Că ați râvnit la Rosina încă de când ați pus prima dată ochii și mâinile pe ea, ha? Că veniți cu suspiciunile astea ca să încercați să opriți nunta? Știu eu... Știu eu prea bine ce i-ați făcut... Toate pipăielile, toate mângâierile care au fost... pe muteşte, când mă-sa nu era de față! Mi-a spus ea mie. Rosina. Ar trebui să fiți recunoscător că s-a mai găsit un fraier s-o ia de nevastă...

Doctorul Enys făcu o mișcare bruscă, iar tatăl ei se feri, ca și cum s-ar fi așteptat la o reacție violentă. Însă doctorul se întorsese către o măsuță laterală, la care ea și May se jucaseră împreună în seara aceea. Lottie întinse

gâtul să vadă ce ridicase doctorul de pe masă și se miră să vadă că era o cărticică de-ale ei, cu imagini, care se numea *Povestea lui Primerose Prettyface.*

- De unde ai asta, Charlie?

- Am cumpărat-o.

- De unde ai cumpărat-o?

- Din Redruth.

- Minți! Cartea asta a fost mai întâi a lui Hubert Vercoe, băiatul funcționarului de la vamă. Prima dată am văzut-o la ei în casă.

Doctorul răsfoia filele cărții.

- Nu zău, n-ați făcut cine știe ce descoperire isteață, doctore. Asta nu dovedește nimic. Sunt multe cărți de-astea la vânzare în Redruth. De ce...

- M-aș mira să fie chiar și una singură! Dar uite, aici e dovada. Aici, pe prima pagină. Hubert Vercoe a colorat aripile acestui înger cu roșu. Chiar el mi-a spus asta și am văzut cartea în mâinile lui!

Zicând acestea, doctorul Enys închise cartea și o strecură în buzunarul lui.

În tăcerea care se lăsă, Lottie o auzi pe May răsucindu-se de pe o parte pe alta în pat și scâncind, ca și cum și-ar fi dat seama că Lottie nu mai era alături s-o încălzească. Dedesubt, cei doi bărbați se priveau unul pe altul ca niște câini pe care îi văzuse Lottie, zbârliți și cu toți mușchii încordați.

- Și ce aveți de gând să faceți acum?

- O să afli de îndată ce voi fi rezolvat.

Doctorul își luă cravașa și făcu o mișcare către ușă, dar tatăl lui Lottie se dovedi mai rapid și ajunse acolo înaintea lui. Nici măcar doctorului Enys nu-i veni să creadă văzându-i zâmbetul prietenos întins acum pe toată fața.

- Stați așa, doctore! Ce aveți de gând să faceți?

- Dă-te din calea mea!

Nici unul dintre ei nu făcu vreo mișcare.

- La ce oră e cursa? întrebă doctorul Enys.

- La miezul nopții. E târziu, doctore. E prea târziu acum... Duceți-vă acasă și mergeți la culcare. Acolo s-ar cădea să fiți acum.

- Ce te-a determinat să faci asta, Charlie? Ce te-a făcut să-ți trădezi aproapele?

- Nimeni nu e aproapele meu, doctore! Cine a ridicat măcar un deget pentru mine? Prima mea nevastă s-a înecat în fața aproapelui. Nici una din femei nu i-a întins o mână de ajutor. Nici măcar una! Au lăsat-o să se înece. Și eu? Cine mi-a întins mie un deget când eram la pământ? Nimeni! Fiecare își vede doar de binele lui în viața asta!

- Nu trădând! Nu vânzându-ți semenii pentru bani! Nici Iuda n-a fost mai breaz!

Lottie văzu mâna tatălui ei strângându-se în jurul parului de lemn pe care îl folosea ca să blocheze ușa de la intrare. Era în spatele lui, dar ea îl văzu.

- Zău dacă dau doi bani pe numele dumitale ciudate, doctore! Îmi port singur de grijă, tot așa cum faci și dumneata. Și altă mărturisire de la mine n-ai să auzi! Când eu și Rosina vom fi luați, o s-o ștergem din locul ăsta!

- Dacă ai făcut cumva asta ca s-o câștigi pe Rosina, e foarte posibil s-o pierzi exact din acest motiv...

- Ce-am făcut e bun făcut, doctore. M-ai vindecat de plămân negru, dar, în rest, nu-mi spui dumneata cum să-mi trăiesc viața! O, *nu*...

Lottie țipă când îl văzu pe tatăl ei sărind la celălalt bărbat cu parul ridicat. Probabil doctorul Enys se așteptase la asta, pentru că își feri brusc capul, iar parul i se frânse pe umăr. Chipul i se brăzdă de durere, iar bărbatul se prăvăli peste masa din spatele său. Transfigurat, de nerecunoscut, tatăl lui Lottie se năpusti asupra lui, agitând din nou parul; dar căzând, doctorul se salvase. Masa se prăbuși, doctorul Enys se rostogoli într-un colț și se ridică în capul oaselor, în timp ce tatăl lui Lottie își făcea drum către el printre picioarele rupte ale mesei. Doctorul apucă un taburet, îl ridică în dreptul feței, iar parul se izbi de el, rănindu-l la mână pe Charlie, care aproape că-l scăpă din mână. Doctorul se ridică cu greu de jos și prinse parul; cei doi bărbați se încleștară în luptă și merseră așa, clătinându-se, până la perete.

Lottie balansă chepengul, îl lăsă să cadă pe spate, coborî câteva trepte către camera de dedesubt, cu lacrimile şiroind necontrolat pe obrajii plini de cicatrice. Strigă la ei, dar ei nu o auziră - nici unul dintre bărbaţii aceştia care însemnau mai mult pentru ea decât tot restul lumii; încleştarea era pe viaţă şi pe moarte, puteai citi asta în ochii lor. Fata îşi dori să aibă curajul să se bage între ei, să-i oprească, să întoarcă timpul înapoi, pentru ca lucrurile să fie aşa cum erau cu numai o oră în urmă. Un coşmar oribil, mai rău decât cele prin care trecuse cu febra ei, mai rău decât durerea însăşi.

Tatăl ei avea mâinile încleştate în jurul gâtului celuilalt bărbat, dar părea că nu are forţa necesară ca să-şi ducă gândul până la capăt. Îi văzu ochii injectaţi - dorinţa de a ucide era încă acolo, dar citi în ei şi spaima.

Cei doi se prăbuşiră din nou pe podea, iar tatăl ei era acum dedesubt.

Dincolo de propriile ei ţipete, Lottie auzi un ecou subţirel. May era trează acum. May plângea adesea dacă se trezea în timpul nopţii, fără motiv, fără să ştie nici ea de ce. Lottie coborî încă două trepte, mai-mai împiedicându-se de tivul zdrenţuit al cămăşii de noapte care fusese odinioară a mamei ei.

Zbătându-se, tatăl ei se eliberase din strânsoare şi se târa acum din nou spre par, dar doctorul îl prinse de gleznă şi îl trânti la podea. Charlie lovi cu piciorul liber, nimerind faţa doctorului, şi reuşi să pună mâna pe par. Doctorul îl eliberă, îşi făcu vânt înainte şi îi sări în spate; din nou la pământ. Un sunet familiar; unul pe care Lottie îl ştia de-o viaţă: tatăl ei tuşea. Asta păru să-l tulbure şi pe doctor în acelaşi timp. Îşi slăbi strânsoarea, se îndreptă de spate, o privire îngrijorată - o reacţie care nu avea legătură cu ce se întâmpla în seara asta, ci cu alte zile, alte seri... Tatăl ei era pe jos, rămase jos, apoi se ridică uşor în genunchi, după care nu mai mişcă deloc. Vreme de câteva secunde, ambele copile se opriră din plâns, singurul sunet fiind tusea aceea înecăcioasă, atât de cunoscută. Doctorul Enys se ridică tremurând în picioare. Avea sânge pe faţă, iar fularul îi era sfâşiat.

Tatăl ei privi în jur. Apoi se ridică dintr-un salt, înșfăcă un cuțit care stătea ascuns sub vase. Când îl ridică, doctorul Enys sesiză pericolul și se repezi la el. Charlie ridică cuțitul, dar doctorul lovi și el în același timp. Cuțitul căzu zăngănind. Doctorul păru să-și măsoare distanța și lovi încă de două ori. Charlie tuși din nou, o singură dată; nu ar fi putut să fie rănit, dar cu toate acestea se chirci, căzu în genunchi, se rostogoli, după care rămase nemișcat.

Lottie își pusese acum mâinile la urechi, neajutorată, ca și cum vorbele și sunetele ar fi putut s-o rănească mai mult decât privelișteа ce i se așternea în fața ochilor. Lacrimile începuseră să șiroiască din nou. Gura i se strâmbă într-o grimasă când încercă să spună ceva, dar nu reuși să articuleze nici un cuvânt. Se ridică în picioare și plânse cu lacrimi amare pentru o iluzie pierdută. Se simțea pustiită, avea sentimentul că fusese părăsită așa cum nimeni altcineva nu mai fusese părăsit vreodată.

capitolul 18

Nici o veste oficială nu ajunsese la urechile Demelzei, dar ea știa. Imediat ce căzu întunericul, trase draperiile și aprinse toate candelele pentru a-i conferi casei acea senzație de intimitate și siguranță. Era posibil ca Ross să nu ajungă înainte de ivirea zorilor, dar Demelza nu avea de gând să meargă la culcare. Seara aceea era de două ori importantă. Simțea că va ști de îndată ce privirile lor aveau să se întâlnească dacă veștile pe care le aducea erau bune sau rele.

Amână cina până la ora nouă, când în sfârșit se așeză singură la masă și ciuguli din pulpa rece de oaie și din micile tarte cu gem de mere. După aceea, se duse la bucătărie, fără să ardă măcar de nerăbdare să audă tropotul potcoavelor cailor, sunetul dogit al hamurilor sau vocea uneori răgușită a lui Ross. Jane Gimlett era acolo, singură, în timp ce John Gimlett ieșise să caute un miel rătăcit; și, ca pentru a-și justifica cumva prezența acolo, începu să calce din nou gulerele cămășilor lui Ross.

Toate erau foarte uzate, peticite până la refuz, ar fi trebuit să fie de mult la gunoi.

Jane Gimlett sporovăi o bună bucată de vreme. De la un timp însă, văzând că stăpâna ei tace, nu mai zise nici ea nimic. La etaj, Jeremy dormea dus.

Feathers, pisoiul, veni să se alinte de fustele Demelzei. Apoi, văzând că nu este respins, se făcu ghem sub tivul fustei și își puse lăbuțele din față în jurul gleznei ei. După vreun minut, reuși, nu se știe cum, să se încurce în picioarele din spate și începu să se împleticească și să dea din lăbuțe. Demelza se aplecă și-l scoase din încurcătură, după care îl așeză pe masă lângă ea. Pisoiașul își arcui spatele și își deschise gurița într-un mormăit abia auzit; apoi, păși în lături, ca dus de o adiere de vânt, și aproape căzu de pe masă. Demelza îl ridică din nou și îl puse în coșulețul lui, lângă bătrâna Tabitha Bethia, care era adormită și scoase un singur mieunat în semn de protest.

Demelza întoarse puiul pe care îl pregătea pe frigare în eventualitatea că lui Ross avea să-i fie foame la întoarcere, și împinse cratița cu cartofi pe pirostrii, ca să stea chiar deasupra jarului. Fluxul avea loc la miezul nopții, iar Demelza se gândi că Ross avea să sosească atunci sau imediat după. Scoase bucata de bacon din afumătoarea improvizată deasupra focului, pentru a vedea dacă este maturată suficient. Apoi se întoarse la masă.

Chiar atunci intră Gimlett, cu găleata în mână, cu răsuflarea tăiată, împiedicându-se de covorașul de la intrare atunci când dădu ușa în lături.

– John! strigă soția lui. Ce s-a întâmplat? L-ai găsit?

– E un soldat! spuse Gimlett, trântind găleata cu zgomot. Lângă pârleazul de la cotitura Long Field. Era cât pe ce să dau peste el! Credeam că e unul din cărăuși.

Demelza puse fierul jos. Simți un fior rece trecându-i prin inimă.

– Ești *sigur*, John? De unde știi?

– I-am zărit uniforma, stăpână. Plus că avea și o flintă la el. Și eu îi spun: „Noapte bună, fiule!" Iar el zice: „Da". Atâta tot: „Da". Am știut imediat că nu e de-al locului. Și pe urmă i-am zărit și flinta.

- Pe traficanți i-ai văzut cumva?

- Da, doamnă, acum vreo oră. I-am văzut pe doi dintre ei, coborând spre golf.

O, Doamne, gândește, gândește, libertatea lui Ross putea fi în pericol, poate chiar viața. Se temuse de multe ori de asta, dar la vremea aceea Ross nu era implicat, poate cel mult era complice. Și, din toate ocaziile posibile, se întâmpla tocmai acum, când se întorcea acasă. Demelza simțea cum pereții se strâng în jurul ei, tot mai aproape, prinzând-o ca într-o temniță.

- John, crezi... Crezi că poți ieși din casă fără să fii văzut și să cobori până în golf? Ieși din nou prin spate repede-repede și ia-o pe faleză! Jane, câte lumânări avem? Crezi că sunt suficiente să luminăm toate ferestrele?

- Cred c-or fi vreo 20, doamnă. Trebuia să mai fi luat săptămâna trecută...

- John, nu mai pierde vremea. Fă ce poți, chiar dacă asta înseamnă să...

Demelza se opri. Gimlett spuse:

- Cerul se înseninează. Stelele strălucesc a ger, dar pot să...

Se uită la Demelza și se opri și el. Femeia rămăsese cu privirile ațintite dincolo de el, la ușă. Acolo stătea căpitanul McNeil, de data asta în uniformă. Iar în fundal se zărea o altă siluetă.

- Seara bună, doamnă Poldark. Mă scuzați că dau buzna în intimitatea dumneavoastră. Omul dumneavoastră l-a văzut pe unul dintre soldații mei, și de aceea va trebui să vă cer să nu părăsiți casa pentru o oră sau două.

Demelza ridică una din cămășile lui Ross. Cu degete tremurânde, dar reușind să se controleze, o împachetă cu grijă.

- Căpitane McNeil... Asta da surpriză! Am rămas... fără grai.

- O să vă explic, doamnă, dacă putem vorbi în privat. Căpitanul Poldark este acasă?

- ... Nu... E plecat...

Pe chipul lui McNeil se zări o umbră trecătoare.

- Înțeleg... Atunci aș dori să discut între patru ochi cu dumneavoastră, dacă îmi permiteți.

- Desigur...

- O clipă. Câți servitori aveți în casă, doamnă?

- Doi. Numai pe ei doi.

- Atunci o să-i rog să stea aici, în grija soldatului meu. Wilkins!

Cu pași nesiguri, cu inima bătându-i nebunește, Demelza îl conduse în salon.

- Vă rog, luați loc, căpitane McNeil. Aș spune că e oarecum lipsită de tact decizia de a apărea deodată la ușa bucătăriei mele ca un... ca un negustor ambulant cu tava de inele, când eu vă credeam la kilometri depărtare de locurile astea, la Londra sau... sau în Edinburgh. Trebuia să ne scrieți.

- Vă cer iertare, doamnă. N-am avut intenția să deranjez pe nimeni din această casă, dar întâmplarea a făcut ca omul dumneavoastră să dea peste unul dintre grănicerii noștri. Eu...

- Grăniceri? Asta sună așa, foarte militărește... Credeți că este vreun inamic prin zonă?

Bărbatul își răsuci mustața impresionantă.

- Un inamic anume. Am fost informați că în seara asta contrabandiștii intenționează să acosteze în golful dumneavoastră. Vercoe, funcționarul nostru vamal, a cerut în mod repetat întăriri pentru oamenii săi. În seara asta, eu și soldații mei i le oferim. De aceea am cerut să-l văd pe căpitanul Poldark.

Demelza se dusese la dulap și scosese o carafă. Căpitanul era încă în picioare și, în uniformă fiind, părea enorm și greoi pe lângă delicatețea ei.

- Vă pot oferi un pahar cu vin? întrebă ea.

- Nu, mulțumesc. Nu cât sunt la datorie.

- Dar de ce căpitanul Poldark? Ce legătură avem noi cu toate astea?

- Nici una, cred. Sper. Dar e pământul dumneavoastră, doamnă. Nu puteți fi atât de inocentă pe cât păreți. Unde este căpitanul Poldark?

Femeia clătină din cap:

- Nu-i acasă, v-am spus. E în St Ives.

- Și când se întoarce?

- Mâine... Cred. Vă rog, luați loc, căpitane McNeil. Când stați în picioare, camera asta pare prea mică pentru dumneavoastră.

Bărbatul zâmbi cu o jumătate de gură și făcu întocmai cum spusese femeia. Apoi își scoase ceasul și îl puse iar la loc.

- Credeți-mă, doamnă, mă întristează sincer faptul că mă aflu în situația asta în ceea ce vă privește.

- Așadar, au avut dreptate cei care au spus că în timp ce stăteați în gazdă la familia Trevaunance îndeplineați, de fapt, rolul de spion.

Bărbatul răspunse tăios:

- Nu, nici pomeneală! Am venit aici în convalescență. Cât am fost aici, n-am făcut altceva decât să le fac o vizită de curtoazie autorităților vamale, de vreme ce colaborasem cu ele cu trei ani înainte. Vă rog să mă credeți, doamnă Poldark, că nu-mi stă în fire să fac ceva atât de... dezonorant!

- Și acum?

- Asta de acum e altceva, e cu totul diferit. Am venit aici în calitate de militar, stimată doamnă. Contrabanda asta... Contrabanda asta organizată trebuie să fie distrusă de la rădăcină! Eu nu pot decât să execut orr-dinele pe care le primesc!

Demelza constată cu surprindere că nota aceea de dispreț din vocea ei îl deranjase foarte tare.

- Și, cu toate astea, vreți să mă faceți prizonieră în propria mea casă...

- Pentru restul acestei seri. Nu pot să vă las pe dumneavoastră sau pe servitorii dumneavoastră să mergeți să-i avertizați pe contrabandiști.

- Așadar, nu prea aveți încredere în mine, căpitane McNeil?

- În cazul de față, nu pot.

Femeia îl privi printre gene:

- Îmi cereți să cred în onoarea dumneavoastră, dar dumneavoastră nu credeți într-a mea.

- In condițiile în care soțul dumneavoastră nu este acasă, ba poate fi chiar implicat? Căpitanul se ridică

în picioare şi rămase câteva clipe sprijinit cu mâinile de spătarul scaunului, apoi adăugă: Căpitanul Poldark a fost el însuşi în armată. M-ar durea să aflu că este implicat - sper, de dragul lui, că nu este. Nu mi-e deloc uşor să duc război împotriva prietenilor. Dar cândva l-am avertizat asupra pericolului de a sfida legea. Dacă asta a făcut acum, trebuie să-şi asume consecinţele. Credeţi-mă, stimată doamnă, ca să mă bucur de bunăvoinţa dumneavoastră aş plăti un preţ foarte mare. Serios vă spun, aproape orice preţ personal pe care mi l-aţi cere. Dar nu unul care să implice o... o neglijare a datoriei!

În bucătărie se auzi o voce răguşită. Nu mai avea mult până să-i spună lui McNeil adevărul, să-i explice nefericita întâmplare a implicării lui Ross, numai de data asta, şi să se lase, pe ea şi pe Ross, în voia sorţii, mizând totul pe înţelegerea şi pe bunăvoinţa lui. Se opri la timp însă. Nu îl întâlnise de prea multe ori pe McNeil, dar acum deja începea să înţeleagă caracterul lui. Justificându-şi faptele faţă de ea, îşi dezvăluise şi calitatea, dar şi defectele. Bun din fire, viclean, vulnerabil în faţa femeilor, îşi făcea totuşi datoria cu o fermitate care nu lăsa loc slăbiciunilor. Sentimentul de milă nu l-ar fi impresionat mai mult decât banii sau sexul.

- Ce doriţi să fac eu?

- Rămâneţi aici, doamnă. Îmi e greu să mă lipsesc de Wilkins, dar trebuie să rămână aici cu dumneavoastră, de vreme ce gafa lui v-a pus în gardă. N-ar trebui să dureze mai mult de câteva ore.

- Şi după ce i-aţi ridicat pe contrabandişti şi i-aţi închis, vom fi liberi să mergem la culcare şi să uităm de dumneavoastră?

Bărbatul se îmbujoră şi făcu o plecăciune.

- Chiar aşa. Şi dacă se întâmplă să ridicăm pe cineva care are legătură cu casa asta, voi regreta sincer, ca şi dumneavoastră. Sper să fie ultima oară când sunt implicat într-o astfel de misiune. De acum încolo, o să avem altele mai bune de făcut.

- Ce vreţi să spuneţi?

- O să ne luptăm cu oamenii de alt neam, doamnă. Şi cu alte convingeri decât ale noastre. Franţa i-a declarat

război Angliei ieri. Dacă ar fi făcut-o încă de acum câteva săptămâni, am fi fost cu toții scutiți de întâlnirea asta acum.

Dwight ieși din casă, închise ușa și se sprijini de ea. Era întuneric afară, dar era întunericul unei nopți geroase, nu întunericul acela lăuntric ce mai-mai că îl doborâse. Învineţit, tremurând și plin de durere, dar acum nu se mai temea că își va pierde cunoștința. Aerul îl înviorase. Și în timp ce stătea acolo, încercând să-și adune gândurile, aerul acela era ca un tonic - o adiere rece pătrunzând prin hainele asudate, răcoroasă, dar înviorătoare.

Du-te la calul tău, dezleagă hățurile, fă un efort și urcă-te în șa. Era deja trecut de unsprezece. Caroline îl aștepta de acum. Bone era acolo, putea să-i explice. (Dar nu putea să-i explice ceea ce nu știa nici el.) În zece minute putea fi acolo - hai, cincisprezece. Într-o jumătate de oră ar fi fost deja plecați.

Dar asta era o simplă ipoteză care nu putea fi testată. Încă rămăsese mai mult de jumătate de oră până la miezul nopții. Nici măcar pentru Caroline...

Trase de hățuri și își întoarse calul. Nefiind obișnuit cu povara la urcușul pe poteca abruptă și bolovănoasă, calul se împiedica, scoțând scântei din bolovanii ce se prăvăleau. Îi făcea bine că ieșise din casa aceea în întunericul rece. Două copile plângând, uitându-se lung la el, cel care le fusese prieten; priviri ostile, terifiate, în timp ce Charlie zăcea în vatra propriului șemineu. Când plecase, le auzise mișcând. Imediat ce ușa se închisese în urma lui, fetele coborâseră tiptil și se duseseră să îl cerceteze pe tatăl lor. Lottie avea să umezească o cârpă, să încerce să-l trezească, până la urmă avea să reușească, fără îndoială. Dar care era viitorul lui? Care era viitorul lor?

În vârful dealului, Dwight îi dădu pinteni calului, îndepărtându-se de Killewarren, îndepărtându-se - pentru moment - de Bath, și de fuga cu iubita, și de noua lui viață. Umărul stâng îi zvâcnea cu putere, deși nu avea

oase rupte; sângele de la zgârieturile de pe gât se usca prelins pe partea din față a cămășii.

Dacă ar fi avut mai mult timp la dispoziție, poate s-ar fi întors la Jacka Hoblyn. *El* ar fi fost suficient de rapid într-o situație urgentă ca asta. Poate ar fi ieșit în larg, cu o barcă, să-i avertizeze pe cei de pe șalupă. Dar timpul s-ar fi scurs înainte să apuce măcar să înceapă. Chiar și așa era probabil prea târziu.

În Grambler erau două lumini, dar problema era aceeași: timpul avea să treacă înainte să apuce să se trezească cineva. Toată responsabilitatea rămânea pe umerii lui.

Ofițerul pe care îl văzuse în Truro; cei doi călăreți din seara asta care se retrăseseră în tăcere, în afara drumului, pentru a-i lăsa pe el și pe Parthesia să treacă. Nu era o ambuscadă obișnuită; citise asta în ochii lui Charlie; era marea trădare. Poate Charlie hotărâse să renunțe la jocul ăsta periculos după ce avea să se însoare. Închisoare sau surghiun pentru vreo duzină de oameni, chiar mai rău dacă opuneau rezistență; închisoare și ruină pentru Ross.

Noaptea era destul de întunecată pentru ca mișcările bruște să fie periculoase. Când ajunse la ruinele minei Wheal Maiden, se lăsă să alunece din șa, după care priponi calul într-o nișă din zid. Apoi, coborî pe firul văii, în timp ce în sufletul lui graba și prudența își declaraseră război.

Cât ținu drumul, nu văzu pe nimeni. Două lumini aprinse la mină. Sub tălpi, simțea pământul uscat și înghețat de ger. Era imposibil să-și dea seama câți alții trecuseră pe acolo înaintea lui. O lumină în fereastra salonului la Nampara. Demelza aflase, fără îndoială, că Ross se întoarce în noaptea asta.

Tot coborând, își făcea planuri. Cei de la Nampara puteau să dea o mână de ajutor. Când fiecare secundă conta...

Poate liniștea văii îl făcu suspicios; sau lumina aceea ostentativă, atât de târziu. Merse la ușa din față și ridică mâna pregătit să bată în ușă, apoi o coborî și ocoli tufa de liliac, traversând stratul cu flori până la fereastra luminată. Draperiile erau trase, însă exista o crăpătură.

Se uită atent înăuntru. Pe masă se afla o căciulă gri de husar.

Un decor înţepenit şi straniu. Soldatul masiv de lângă uşă, în mantaua lui roşie şi pantalonii cu vipuşcă aurie, impasibil, cu o privire lipsită de expresie. John şi Jane Gimlett, aşezaţi pe marginea scaunului, tensionaţi, vizibil stânjeniţi. Şi Demelza lângă foc. În seara aceasta, nu atât frumuseţea chipului îi ieşea în evidenţă, cât osatura puternică a feţei. De obicei, era imperceptibilă. Ai fi zis că încetase să mai fie femeie sau bărbat, iar acum trăsăturile i se contopiseră într-o formă comună amândurora. Încheieturile degetelor ei erau albe.

Lui Dwight i se păru că aude o mişcare în spatele lui şi se îndreptă brusc de spate. Era însă doar o adiere a brizei uşoare.

Aşadar, ceea ce avea de făcut trebuia să facă de unul singur. Ocoli casa. Văzu o lumină arzând în fereastra bucătăriei. Călcă atent pe aleea pietruită din curte, dintre grajdurile din piatră. Draperiile ferestrei de aici nu erau trase. Încăperea era goală. Încercă zăvorul, iar uşa se deschise fără probleme. Căldură şi mirosuri de bucătărie. Un fier de călcat pus în picioare pe masă şi o pisică ce dormea într-un coş, lângă un foc aproape stins. Un pisoiaş, culcat aproape în cenuşă, mieună şi se întinse la vederea lui. Lumânarea solitară pâlpâia pe sfârşite.

Văzu ce dorea chiar la uşă - un felinar micuţ pe care îl foloseau când ieşeau din casă. În timp ce îl cobora de la locul lui, Garrick începu să latre. Bâjbâi în grabă să deschidă închizătoarea felinarului, care se blocase. Nu putea să plece şi să rezolve afară, pentru că astfel n-ar mai fi avut cu ce să aprindă lumânarea. În timp ce trăgea de clapetă, i se păru că aude o mişcare în salon. Păşi repede după uşă, însă nu se auzeau paşi. Garrick se opri din lătrat, iar după ce se lăsă tăcerea, clapeta se mişcă şi închizătoarea se deschise. Dwight se duse la mucul de lumânare şi aprinse felinarul de la el. Pe foc, pe nişte pirostrii, era o oală cu nişte cartofi la care apa se evaporase de tot. Pisoiul stătea întins pe spate lângă cizma lui, aşteptând să muşte o mână prietenoasă. Dwight puse din

nou închizătoarea și se strecură afară din casă. Zăvorul de la ușă se închise cu un clinchet în urma lui.

Traversă curtea în și mai mare grabă acum, în timp ce Garrick începuse să latre din nou. Sări pârleazul din spate. Ascunzând felinarul sub mantie, alergă către Long Field. Acest câmp reprezenta tot terenul cultivabil de pe promontoriul ce separa plaja Hendrawna de golful Nampara. Se întindea până unde începea aflorimentul de stâncă și tufele de ferigă și orz sălbatic. Se împiedică în repetate rânduri pe terenul proaspăt arat, urcând până ce zări marea pe ambele părți. Pe plajă, în seara asta, nu se auzea decât susurul valurilor. Conturul lor neregulat separa nisipul de apă. Golfulețul Nampara abia putea fi zărit de acolo - o despicătură în faleza înaltă în drumul către Sawle.

Mai parcurse alți câțiva metri până ce văzu un bărbat stând în picioare lângă un bolovan, cu silueta conturată în lumina stelelor. Felinarul lui Dwight nu ar fi putut fi ascuns în totalitate, așa că singurul lucru care îl salvase era faptul că bărbatul stătea cu fața către mare. Se dădu în spate, centimetru cu centimetru, pășind ușor în lături până ce bolovanul ajunse între ei. Efortul depus sau încordarea îl făcuse să transpire din nou, dar acum sudoarea era bine-venită, pentru că îi încălzise corpul, protejându-l de răcoarea nopții. Ghemuindu-se cât putu, reuși să ocolească santinela, ocolind partea de nord a Damsel Point, până când ajunse la marginea falezei. Acolo, coborî felinarul în spatele unui zid scund din piatră și privi în jos, către golful cufundat în întuneric.

La început, nu văzu nimic; apoi, când ochii lui începură să se obișnuiască cu întunericul, știu că vasul era acolo. Era ceva nefiresc în mare, scund și întunecat, care nu semăna cu o stâncă, chiar dacă ar fi putut fi o stâncă acolo. Străduindu-se să distingă contururile, reuși să deslușească și unicul catarg și - pentru o secundă numai - un licăr de lumină la bord.

Nici un pic de lumină la țărm. Golful, centrul golfului, unde nisipul și pietrișul se întâlneau cu apa, era gol. În colțurile mai întunecate ar fi putut fi oameni

și animale care să stea la pândă. Însă, până acum, din ce-și putea da seama, nimic nu mișca sub cerul înghețat.

Își scoase ceasul din buzunar și se uită la el ca omul care nu vede, apoi îngenunche lângă felinar, ca să-l poată vedea. Douăsprezece și zece. Cursa nu începuse încă.

Într-o grabă disperată, se întoarse, privind terenul care se întindea de jur împrejur. Cealaltă parte a zidului era un loc la fel de bun ca oricare altul.

Își smulse briceagul din buzunar, îl deschise și se întoarse câțiva metri, până la cea mai apropiată tufă de orz sălbatic. Orzul sălbatic e un coșmar când vine vorba despre înțepături, dar se rupe repede când calci pe el sau când îl răsucești brusc. Parțial cu un cuțit, parțial cu mâna, rupse un mănunchi mare și îl aruncă peste zid. Apoi iar. Trebuia să-și facă o rezervă și nu avea timp de pierdut. Rugul trebuia alimentat în timp ce ardea.

Așa că rupse mai multe mănunchiuri, uscate și extrem de inflamabile. Una peste alta, avea o grămadă suficientă cu care să înceapă. Renunțând la discreția de până atunci, scoase felinarul și sări peste zid. Scoase unica lumânare pe care o avea la dispoziție, protejând-o cu grijă de curent, și o ținu la baza grămezii.

Vreme de câteva clipe chinuitoare, crezu că adierea vântului avea să stingă scânteia. Apoi, flacăra se împrăștie deodată ca argintul viu prin grămada de orz, iar într-o fracțiune de secundă focul ardea trosnind, cu o flacără strălucitoare.

capitolul 19

Ross fusese foarte nerăbdător pe drumul de întoarcere spre casă. Entuziasmul și anticiparea de la plecare dispăruseră acum cu totul și, de îndată ce zări Cornwall la orizont, își dori să ajungă la mal dintr-odată, în loc să navigheze încă 12 ore până la destinație.

Nu că avea ceva util de făcut când ajungea la Nampara. Și nici că avea vești bune de răspândit. Balonul de săpun al speranțelor lui se spărsese și nu rămăsese nimic în loc. Nu-și dorea decât să ajungă acasă, să încheie

socotelile cu mineritul o dată pentru totdeauna și să uite toate șansele pe care le risipise în zadar.

Pentru prima dată în viață, începuse să se simtă bătrân. De multe ori în ultimii ani avusese sentimentul ratării, dar găsise de fiecare dată în străfundurile sufletului lui convingerea că era doar o fază trecătoare, un coborâș care, în natura tuturor lucrurilor, trebuia să fie urmat de un suiș. Cel puțin o parte a acestei convingeri derivase din conștientizarea faptului că era tânăr și în putere. Întâlnirea cu Mark Daniel îi zdruncinase însă această convingere.

Faptul că înțelegea din nou deșertăciunea așteptărilor legate de minerit, așteptări pe care le clădise pe baza vorbelor aruncate la întâmplare de acest bărbat cu patru ani în urmă, îi zdruncina încrederea în el însuși și în propria lui putere de judecată. Se învinui cu amărăciune pentru că se pripise cu încrederea lui exagerată și pentru entuziasmul care - prin prisma experienței avute - părea acum absurd și nesăbuit. Irosise o investiție profitabilă într-o mină deschisă chiar de el și investise tot ce avea - ba îl mai convinsese și pe Francis să facă la fel - într-o mină deja epuizată, care îl dezamăgise și pe tatăl lui cu un sfert de veac în urmă. Nu numai că se jucase cu banii, dar se jucase cu siguranța și fericirea soției sale și a copilului lor.

Aspectul fizic al lui Mark îl tulburase. În vremurile de demult, existase o legătură puternică între ei: se jucaseră împreună când erau copii, merseseră la pescuit și se luaseră la trântă în tinerețe. Bărbatul acela îmbătrânit, cu părul cărunt, care mijea ochii la hartă... Oare el, Ross, rămăsese într-adevăr neatins de trecerea anilor, așa cum își imagina? Se amăgea oare să creadă că tinerețea era încă de partea lui? Oare câte alte prejudecăți se cuibăriseră de-a lungul timpului în mintea lui excesiv de credulă?

Nu era în dispoziția cea mai sociabilă, iar după câteva tentative de a-l angaja într-o conversație, Farrell și ceilalți membri ai echipajului renunțară. După căderea nopții, șalupa își croia ușor drum către țărm. Pe la unsprezece și jumătate ancoră la mică distanță de intrarea în Golful

Nampara. Ambarcațiunea cu fund plat fu coborâtă, iar Farrell acceptă cu ușurință ideea lui Ross de a pleca la țărm cu prima încărcătură. Însă Farrell refuză să miște din loc vreo încărcătură până ce nu primea semnalul dinspre țărm.

Semnalul veni la douăsprezece fără zece: un singur felinar cu obturator de lumină[1], la mal, luminând doar în direcția mării, expus doar o jumătate de minut. Farrell dădu ordinele necesare, iar butoaiele fură coborâte în barcă.

O amestecătură de obiecte - așa cum realiză Ross când se uită la încărcătură, în drum spre casă; dar una extrem de valoroasă. Nici nu era de mirare că Trencrom nu avea nevoie să organizeze transporturi mai des de câteva ori pe an. Ceai, tutun și butelcuțe de 20 de litri de rachiu și gin olandez; plus o cantitate apreciabilă de materiale luxoase: brocart cu aur și argint, mănuși de mătase, panglici și portjartiere.

Băuturile alcoolice reprezentau cea mai mare parte a încărcăturii, iar acelea fuseseră încărcate primele. Era vorba în principal de rachiu alb, cu un butoi de amestec colorant inclus. Avea o tărie de 120°; iar domnul Trencrom obișnuia să dilueze acest alcool de import înainte de a-l vinde, scoțând în final trei butoaie de vânzare din fiecare butoi care ajungea la țărm. În Franța plătea câte patru șilingi pe galon[2]. Prețul în Anglia, cu tot cu taxe vamale plătite, era de douăzeci și opt de șilingi. Presupunând că s-ar fi vândut chiar la jumătate din prețul acesta, nivelul de profit era suficient de mare pentru a scăpa calculelor lui Ross, de vreme ce numai în seara aceasta se aflau la bord vreo patru sute de butoaie - și asta dacă era să le numere numai pe cele de rachiu. Dar se gândi că o să aibă mai puține mustrări de conștiință

[1] Felinar cu o clapetă care se poate închide și deschide, astfel încât să se poată diminua intensitatea luminii sau chiar să se ascundă lumina, fără a fi nevoie să se stingă lumânarea de dinăuntru (n.tr.)

[2] Unitate de măsură a capacității, echivalentă cu 4,54 l (în Anglia) sau 3,78 l (în Statele Unite) (n.tr.)

decât oricând atunci când va mări taxa pentru exploatarea terenului său.

Barca era atât de plină, încât copastia ieşea doar cu 4 sau 5 centimetri deasupra apei, iar Ross se instală la provă în timp ce luntraşii, în număr de şase, începură să vâslească uşor spre mal.

Pentru un timp, nu se mai auzi nimic altceva decât zgomotul fluid al vâslelor scufundate în apă şi clipocitul şi bolborositul apei care se izbea de barcă. Braţele golfului se închideau în jurul lor, izolându-i de imensa pustietate zgomotoasă a mării rămase în urmă. În schimb, în imediata vecinătate se auzea susurul valurilor - şuierătoare şi inofensive pentru prima dată. Spre ţărm, stelele nu mai erau la fel de strălucitoare precum fuseseră în larg: un văl subţire de ceaţă alunecase peste ele - prea fin pentru un nor. Chiar atunci, barca se ridică apoi căzu şi râcâi nisipul, iar doi dintre bărbaţi săriră din barcă şi o prinseră ferm, ca să nu alunece înapoi. Desprinzându-se din întunericul din jur, patru siluete îşi făcură dintr-odată apariţia - două ajutară la aducerea bărcii pe mal, iar celelalte două îşi făcură drum prin apă ca să înceapă descărcarea mărfurilor.

Ross păşi pe nisipul ud. Un val nou îi umezi cizmele atunci când coborî la mal. Îl recunoscu pe Ted Carkeek şi pe Ned Bottrell, iar după câteva clipe Paul Daniel îşi făcu şi el apariţia din întuneric.

- Totul e în regulă, domnule? L-aţi găsit până la urmă pe fratele meu?

- Da, l-am găsit...

- E bine? A transmis vreun mesaj?

- Mi-a transmis ceva pentru tine, pentru Beth şi pentru tatăl lui. Am să trec mâine-dimineaţă să vă văd.

- Şi a fost de vreun ajutor? Ştiţi unde era terenul ăla bun?

- Vorbim mâine despre asta, Paul.

În spatele lor nu se auzea aproape nici un cuvânt, oamenii nu făceau altceva decât să descarce primele butoaie, rapid şi metodic. De multe ori era altfel decât acum; oamenii trebuiau adesea să se lupte cu valurile şi să ghideze cât mai bine butoaiele care pluteau spre

mal. Ross trecu mai departe, iar Will Nanfan veni spre el ducând un catâr de căpăstru. Știind că va trebui să răspundă din nou la unele din întrebările de mai înainte, Ross se pregătea să se scuze ca să treacă repede mai departe. Dar nu mai apucă. În spatele lui, unul dintre bărbați scoase o exclamație bruscă. Ross zări pe cineva cu privirea ațintită într-un punct, iar dintr-odată pe plajă apăru reflecția unei lumini. Un foc ardea cu flăcări mari și cu fum pe Damsel Point.

Evenimentele se succedau mai repede decât reușea mintea să le asimileze. Blesteme mormăite de bărbații din jurul lui, un strigăt cât se poate de clar de la o voce pe care n-o recunoscu, iar apoi un fluier strident. Deodată, în lumina licăritoare văzu alte siluete coborând pe faleza din părțile laterale ale golfului; apoi, lumini de felinare, care nu erau ascunse privirilor.

Ce surpriză! Vameșii. Cei de multă vreme așteptați. Dar tocmai în noaptea asta, din toate nopțile posibile... Ross se întoarse, observă confuzia celor din jurul bărcii. Alergă spre ei.

- Repede! Ieșiți din nou la apă. Plecați de aici și ascundeți butoaiele...

Zicând acestea, se aruncă cu toată greutatea pe o parte a bărcii; i se alăturară alte două-trei persoane. Barca alunecă, frecându-se de nisip. Două siluete din barcă începură să arunce butoaiele peste bord. În întuneric se deslușeau umbre alergând de colo-colo, străini cu chipie plate, alții cu caschete înalte. Nanfan se făcuse nevăzut cu tot cu catâr. Un val veni ca un vârtej la nivelul genunchilor lor; barca plutea, dar era împinsă mai departe, în susul plajei.

- Țineți-o! Binișor! Dați-i drumul!

Unul dintre bărbați căzuse în apă după ce îi fugise pământul de sub picioare, dar alți doi îi luară locul. Ei reușiră să se țină pe picioare, iar atunci când valul făcu barca să alunece înapoi, se ținură după ea. Undeva se auzi un foc de flintă. Un bărbat sări în barcă, apoi altul. Ross însoți barca până ce apa îi ajunse la nivelul taliei. Vâslele erau scoase, oricum, dar numai cât s-o țină dreaptă. Un bărbat care stătea la prova îi întinse mâna

lui Ross. Ross făcu un pas cu intenţia să sară în barcă, dar apoi se răzgândi. Din nou la bord, izolat, probabil avea să navigheze de colo-colo încă vreo săptămână; prefera să rişte.

Se întoarse, văzu locul plin de oameni - cărarea care urca era blocată de catâri; confuzie şi oameni care se băteau, împărţind lovituri cu beţele în stânga şi în dreapta. În timp ce îşi făcea cu greu drum prin apă, spre mal, un bărbat înalt, cu căciulă de husar, îi strigă:

- Stai pe loc! În numele regelui!

Ross îşi schimbă brusc direcţia.

- Stai pe loc sau trag!

Se întoarse din nou şi se feri. Focul de flintă îi explodă pe la ureche când îl trânti pe bărbat în apă.

Nu putea face nimic. O altă împuşcătură şi apoi încă una. O luă la fugă spre stânga, către grota unde îşi ţinea barca. Putea urca uşor de acolo. Cineva îl pândea din umbră - de data asta nu reuşise să îşi evite adversarul la timp. Fu pus la pământ, iar celălalt era deasupra sa.

- Te-am prins acum! Stai locului, nemernicule, că de nu... *Avem unul aici, Bell!*

Avea barbă. Vercoe. Ross se răsuci brusc şi deveni mai îndârjit. Vercoe se rostogoli, încă ţinându-l strâns. Se rostogoliră împreună, iar Vercoe ajunse dedesubt. Se auziră paşi alergând. De două ori îl lovi pe vameş, reuşi să se elibereze şi se rostogoli, auzind paşii apropiindu-se tot mai mult. Vercoe strigă:

- Nu eu, idiotule! Acolo - tocmai a plecat!

Ajuns în dreptul falezei, Ross se întoarse, deoarece noul venit îl prinsese din urmă. Simţi bâtul tare, din lemn, al vameşului. Se luară la trântă. Bâtul lovea cu zgomot. Îşi făcu vânt. Cu toată forţa; şi avu noroc. Vameşul căzu, tăindu-i calea lui Vercoe.

Urcând, Ross îi auzi venind pe urmele lui. În golf era un mic război. Luminile se mişcau necontenit. Nesupravegheat, focul se stinsese. Urcă, folosindu-se de toată experienţa dobândită în copilărie şi reuşi să-şi ia un avans. Dar glonţul unei flinte se opri în stânca de lângă el. Cineva, sus, pe faleză, îşi fixa atent ţinta. Ajunse în vârf, abia trăgându-şi sufletul, merse târâş

prin orzul sălbatic și o luă în diagonală către primul zid de pe moșia lui. Își supse sângele de pe încheieturile degetelor și scuipă. Cei doi vameși ajunseseră în vârf. Ținta perfectă pentru cineva care avea armă. Probabil așa se gândi și soldatul, pentru că amândoi bărbații își anunțară deodată prezența, după care se auzi vocea lui Vercoe zbierând un ordin care răsună pe toată faleza. Asta îi oferi lui Ross răgazul de a face un salt peste zid și de a o lua la fugă pe partea cealaltă.

Auzul fin al Demelzei prinsese primul foc de flintă în depărtare și nu mai rezistă să stea locului. Se ridică în picioare și era la jumătatea drumului către ușă, înainte ca soldatul să apuce să reacționeze.

- Nu, doamnă! Nici să nu vă gândiți! Ați auzit ce-a zis căpitanul.

- Am un copil la etaj! Cu siguranță e speriat. Trebuie să-l aduc aici, jos!

- Nu, doamnă. Căpitanul McNeil a spus că trebuie să rămâneți aici, în camera asta.

- Vă rog să mă lăsați să trec! spuse ea furioasă.

- Calmați-vă, doamnă! Eu am primit niște ordine și...

- Nu mă calmez! Acum n-o să vă războiți cu niște copii, nu? Dați-vă la o parte din calea mea!

Bărbatul ezită și aruncă o privire către cei doi Gimlett:

- E un copil aici?

- Normal că e! izbucni John Gimlett.

Soldatul se întoarse către femeia cu chipul schimonosit de furie din fața lui:

- Eu nu aud nimic. In ce cameră e?

- Cea din capătul scărilor.

Bărbatul își trecu un deget peste bărbie după care se retrase ușor:

- Atunci sunt cu ochii pe dumneavoastră. Aveți grijă să nu încercați vreo șmecherie, doamnă!

O urmă afară, în hol, și rămase în cadrul ușii, de unde putea ține sub observație și interiorul camerei, și scările. Demelza se repezi pe scări și apoi în dormitorul

lor. Jeremy dormea liniștit, ignorând primejdiile care îi amenințau pe părinții lui.

Fereastra aceasta avea lucarne care dădeau atât spre nord, cât și spre sud. Demelza alergă către primele și privi afară. La prima vedere, noaptea părea calmă și încremenită, dar apoi femeia observă licărul focului aprins pe Damsel Point. Deschise fereastra batantă. De aici, acoperișul cobora în pantă abruptă către jgheabul de scurgere construit recent. Dar la capăt, deasupra bucătăriei, acesta se unea cu marginea acoperișului de paie al clădirii unde erau ținute căruțele.

Se strecură cu greu prin fereastra micuță și apoi afară pe acoperiș. După aceea, merse târâș de-a lungul acoperișului, ca o pisică, până în capăt, și se lăsă să alunece pe acoperișul de paie. Îl traversă pe acesta până în partea sa cea mai joasă, unde avea o înălțime de vreun metru și jumătate, iar de acolo sări.

Aterizâ în patru labe, sfâșiindu-și fusta și lovindu-se la încheietura mâinii și la genunchi. Se ridică apoi în picioare și o luă la goană către Long Field.

Cu răsuflarea tăiată, ajunse la pârleaz tocmai atunci când o siluetă sărise dincoace. Recunoscu cu ușurință umerii și capul lunguiet și slab al siluetei respective. Cei doi se cercetară atent, în întuneric.

- Demelza!

- *Ross!* Credeam că te-au omorât... Slavă Domnului că ești bine! Credeam...

- Nu sunt bine, spuse el. Sunt urmărit. Care drum e cel mai sigur până în casă?

- Nici unul. E un soldat înăuntru. Le-am spus că ești în St Ives. Ești rănit?

- Deloc. În timp ce vorbeau, mergeau repede pe drumul pe care venise ea, Ross mergând în urma ei, ca s-o protejeze de un eventual glonț. Cred că m-au recunoscut, adăugă el. Nu sunt sigur. În sus, pe vale, e pază?

- Nu știu. Am stat ca pe jar de atâtea griji. Ai putea să mergi către Mellin.

- O să trimită oameni în direcția aia...

La intrarea în curtea lor, Ross se opri brusc, ascultând. În curte era liniște deplină, cu excepția zgrepțănărilor

care se auzeau dinspre ușa de la grajd, unde Garrick aștepta nerăbdător să-l întâmpine.

- Vin. Dinspre câmp acum. Ești în siguranță aici? Te-a lovit cineva?

- Nu, deloc, desigur. Dar tu...

- Atunci mergi înăuntru. Eu o să mă ascund în bibliotecă - în ascunzătoare. Acolo o să fiu oarecum în siguranță.

- N-ai cum să...

- Ba da, prin lateral. Am cheia.

- Dar e sigur?

- Trebuie să risc.

Într-o clipită, Ross dispăru de lângă ea. Auzi zgomote de pași care alergau. Se grăbi să se strecoare înapoi în casă. Se împiedică prin bucătăria întunecată și apoi intră în hol. Soldatul îndreptă flinta spre ea, mai întâi surprins și apoi furios.

- Unde ați fost? Cum ați ajuns jos?

Demelza respiră adânc:

- Pe scările din spate.

- Ce scări din spate? izbucni bărbatul. Nu mi-ați spus de ele! De ce ați...?

- Ei bine, acum m-am întors! Nu e suficient?

Soldatul auzi și el zgomotul de pași grăbiți pe caldarâm și ridică din nou flinta. Vercoe și asistentul lui, Bell, se năpustiră înăuntru.

- Pune flinta jos, omule! se răsti Vercoe cu vocea unui comandant de navă. Spumega de furie: Unul de-ai tăi ne-a folosit deja pe post de ținte. Bărbatul se întoarse apoi către Demelza: Unde este căpitanul Poldark, doamnă?

- În St Ives, bănuiesc.

- Atunci bănuiți prost! M-am luptat corp la corp cu el pe plajă, acum zece minute. A intrat aici, soldat?

- Nu. N-a intrat absolut nimeni aici în afară de dumneavoastră.

- Ultima oară l-am zărit venind încoace. Cu siguranță trebuie să fie undeva în casă!

- N-aveți nici un drept să dați buzna aici așa! protestă Demelza, alegând să-și descarce furia pe ei. Cu ce drept

ne încălcați proprietatea? Stați numai să audă soțul meu! Păi dacă...

- Cu siguranță o să audă! Și asta foarte repede, cred...

- De unde știți că a fost el? E cumva lumină afară? V-ați adresat lui, pe nume? Bineînțeles că nu! Eu vă spun că e plecat de acasă și...

- Ia ascultați aici, doamnă, o întrerupse Vercoe, controlându-și furia. Căpitanul Poldark era cel pe care l-am văzut pe plajă - sau, dacă nu, fratele lui geamăn. O să vă prezint scuzele mele dacă va fi nevoie, dar nu cred că va fi cazul... Și ce-i cu sângele ăla pe rochia dumneavoastră?

- Sânge? întrebă ea, uitându-se la pata respectivă. Simți un gol în stomac. Deci Ross era rănit. E de la mână, răspunse ea. Mi-am zdrelit-o de zid, adineauri. Vedeți...

Vercoe făcu un gest de nerăbdare.

- Ne dați voie să vă cercetăm casa?

- Și dacă nu v-aș da, vă luați singuri această libertate!

- Tot ce se poate. Legea trebuie respectată. Vă rugăm să mergeți în salon, cu servitorii.

- Nici nu mă gândesc! Dacă nu pot să vă opresc să-mi intrați în casă cu forța, cu siguranță n-am să vă permit să-mi dați ordine la mine în casă. O să vă urmez!

Înainte ca Vercoe să mai apuce să spună ceva, se auziră alte zgomote de pași în bucătărie și un alt soldat își făcu apariția. Împreună cu el, parțial târât, parțial condus de la spate, intră Dwight Enys, care avea o cârpă mânjită de sânge în jurul capului. Soldatul îl prinsese tocmai când era pe punctul de a atâța focul și îl pusese la pământ.

În golf, luptele înverșunate duse pe întuneric se încheiaseră. Șapte dintre contrabandiști fuseseră capturați, dintre care doi fuseseră răniți și unul ucis. Un soldat și un perceptor fuseseră, la rândul lor, răniți. Însă datorită alarmei date la timp, ceilalți scăpaseră. Partea și mai gravă era că ambarcațiunea ridicase ancora și plecase din ascunzătoare, înainte ca șalupa guvernamentală, care se apropia rapid dinspre nord-est, să reușească

să o oprească. Existase un schimb de focuri, dar *One and All*, care fusese construită în Mevagissey special pentru a fi folosită în scopuri de contrabandă, se îndepărtase fără probleme de nava guvernamentală.

Contrabandistul ucis era Ted Carkeek. Lăsase în urmă o văduvă de douăzeci și unu de ani și doi copii mici. Soldatul rănit era căpitanul McNeil. Cineva îl împușcase în umăr. Trei-patru centimetri mai jos, și căpitanul i-ar fi ținut acum companie lui Ted.

A fost aproape ultimul care a ajuns la Casa Nampara, unde, conform ordinelor, oamenii lui se retrăseseră împreună cu prizonierii. Intră în salon ținând un tampon improvizat în dreptul umărului. Salonul era deja pe jumătate transformat în spital, în timp ce Dwight, alb ca hârtia din cauza pierderii de sânge, încerca să le dea o mână de ajutor celor care erau într-o stare mai gravă decât a lui. În timp ce McNeil supraveghea scena și schimba câteva cuvinte cu caporalul său, Vercoe, Bell și Demelza coborâră scările.

– Deci?

Vercoe clătină din cap:

– Nimic, domnule. Căpitanul Poldark nu e aici, deși aș putea să jur că l-am văzut pe plajă!

– Încă mai am trei santinele care stau la pândă. Poate îl aduc ele. Ai încercat și în pivniță?

– Da. E goală.

– Nu sunt mărfuri de contrabandă?

– Nimic.

McNeil întâlni privirea plină de scântei a Demelzei.

– Ross e în St Ives, spuse ea. Le-am spus oamenilor ăstora. Și v-am spus și dumneavoastră.

– Aș fi fericit să vă pot crede.

– Sunteți rănit, constată femeia. Haina dumneavoastră... Și tot sângele acela... Îl chem pe doctorul Enys.

– Când îmi voi termina treaba. McNeil se întoarse către Vercoe: Trebuie să cercetăm toate casele din jur. Ai cercetat toate dependințele, grajdurile, biblioteca?

– Grajdurile, da. Nu și biblioteca. Era încuiată. Am zis s-o las până vă întoarceți...

– Atunci mergem acolo chiar acum.

Demelza simți că de data asta chipul ei trăda absolut tot.

- Biblioteca? întrebă atunci când se întoarseră spre ea. Cred că am cheia pe undeva... Dar rana dumneavoastră, căpitane McNeil...

- Mai rezistă puțin. Nu e prima dată când sunt rănit.

Trecură în vechiul dormitor al lui Joshua Vercoe, McNeil și Bell, care ducea cu el un felinar. Cu degete tremurânde, Demelza descuie ușa de la bibliotecă și intră. Încăperea lungă și ponosită, care nu fusese folosită niciodată în scopul care-i dăduse numele, li se arătă în fața ochilor, plină de eșantioane de mină, cutii de cherestea, două birouri și un seif de fier. Imediat ce omul cu felinarul intră după ea, știu că Ross venise aici, exact așa cum spusese. Cuferele mari din metal, care stăteau de regulă deasupra chepengului, fuseseră mutate din loc.

Ea rămase sprijinită de ușă, fără să aibă încredere în propriile picioare, în timp ce bărbații ocoliră încăperea. Vercoe avea în mână o flintă care îi aparținea unuia dintre soldații săi. Arăta ca un vânător în căutarea prăzii. Iar prada era ascunsă în vizuină.

Mai întâi cercetară lucrurile din cameră, deschizând birourile și cutiile, căutând mărfuri de contrabandă. După vreo clipă sau două, Demelza mai făcu câțiva pași și îi urmărea acum din centrul încăperii. Apoi, destul de aproape de ea, observă o pată de sânge. Era minusculă și deja începuse să se usuce. Se mișcă puțin și puse piciorul pe ea, frecând-o cu talpa.

Dar ar fi trebuit să știe că n-are rost. Ceva din vorbele lui Vercoe sau din felul în care le rostea o avertizaseră că aceasta nu era o percheziție oarecare. Începură să studieze podeaua.

Carevasăzică, informatorul își făcuse treaba.

Bărbații ajunseseră la cuferele din metal, iar Vercoe observase îmbinările podelelor. Îngenunche lângă ele și îi făcu un semn lui Bell să aducă felinarul mai aproape.

- Vreau să... începu Demelza.

Malcolm McNeil se îndreptă de spate și se uită la fata care era acum în spatele lui. Îi spuse:

- Cred că ați face mai bine să ne lăsați acum.

Ea clătină din cap, simțind că o trădează propria ei voce. Bărbatul o mai privi încă o secundă, după care le făcu un semn vameșilor să-și continue treaba.

Vercoe găsise o cazma și acum căuta s-o introducă forțat în șanțul îngust dintre plăcile dușumelei. Cu o tânguire de lemn forțat, scândurile începură să iasă, fiind ridicate din partea greșită. După vreun minut, Vercoe băgă mâna sub plăcile ridicate, iar Bell, punând felinarul jos, îngenunche să îl ajute. Chepengul se ridică, iar ascunzătoarea fu deschisă. McNeil făcu un pas înainte.

De unde stătea, Demelza nu putea vedea înăuntru. Zgomotele din cameră îi răsunau ciudat în urechi, nedesluşite. Dreptunghiuri de zid şi acoperiş începeau să se amestece în geometria incertă creată de starea de leşin şi de senzaţia de greaţă. Toţi cei trei bărbaţi erau în jurul gropii, ca nişte şacali în jurul unui animal aflat la pământ, ca nişte ogari care hăituiau vânatul. Vreme de câteva secunde, cu toţii îi apărură în faţa ochilor în forme absurde, specifice pierderii vederii, distorsionării şi instabilităţii realităţii din jur. Apoi, cu mare efort, întinse o mână şi se sprijini de un scaun să nu cadă.

Nu ştia cine avea să rostească primele cuvinte, dacă avea să fie Ross sau unul dintre cei care îl prinseseră; se dovedi a fi McNeil, care nu spuse decât atât:

- Ei bine...

Şi făcu un gest către Vercoe. Acesta mormăi ceva.

Apoi nimeni nu mai zise nimic şi nu se mai agită. În cele din urmă, Demelza se forţă să-şi urnească picioarele din loc. Privi în jos.

Ascunzătoarea era goală.

capitolul 20

La ora 3 în după-amiaza următoare, după ce i se redase libertatea în urma achitării cauţiunii de 20 de lire sterline, Dwight ajunse călare în dreptul porţilor

moșiei Killewarren. Dacă înainte era nevoie de subterfugii, timpul lor trecuse deja.

O vreme, nu primi nici un răspuns - nici după ce sunase, nici după bătăile în ușă. În cele din urmă însă, lacheul Thomas - care îl condusese adesea înăuntru - îi deschise ușa. Bărbatul ridică din sprânceană la vederea capului bandajat și a vânătăilor de pe chipul lui Dwight.

- Am venit s-o văd pe domnișoara Caroline Penvenen.

- A plecat, domnule. În dimineața asta, cu unchiul ei.

- A plecat?

- S-au dus la Londra. Casa va fi închisă, domnule, rămân numai servitorii. Nu știu când se întorc stăpânii. Poate peste vreo lună.

Dwight nu reușea deloc să-și adune gândurile și să spună ceva.

- La ce oră au plecat?

- Puțin după ora zece. Erau amândoi nerăbdători să plece, așa că au decis să ia masa pe drum.

- A lăsat cineva vreun mesaj, știi cumva? Aștept să primesc unul.

Omul îl privi șovăitor.

- Nu, din câte știu eu. Dar dacă doriți să intrați, o să întreb menajera.

- O să aștept aici.

Bărbatul dispăru vreme de câteva minute și se întoarse cu o scrisoare sigilată.

- Domnișoara Penvenen i-a dat asta menajerei, chiar înainte să plece. Nu are adresă. Scrie pe ea doar „Dr. Enys". Presupun că știa că veniți, domnule.

Dwight se întoarse cu spatele la casă și ignorând cuvintele lacheului, rămase lângă cal și desfăcu sigiliul cu mâini nesigure.

Scrisoarea era datată astfel: Duminică, 3 februarie 1793, ora 9.

Dragă Dwight,

În mai puțin de o oră plec la Londra cu unchiul meu - o decizie care nu are cum să te surprindă după

eșecul de azi-noapte. Mai e oare nevoie să-ți spun? Probabil servitorul tău ți-a povestit deja.

Am așteptat. O, da, am așteptat ca o mireasă supusă – și cu siguranță îți va face plăcere să auzi asta – vreme de aproape două ore, în timp ce vizitiul și camerista mea căscau pe rupte și, fără îndoială, chicoteau pe ascuns; timp în care ți-am ascultat servitorul născocind atâtea scuze, că mă și miram cât e de inventiv.

Dar îmi spusese încă de la început tot ce trebuia cu adevărat să știu.

Așa e cel mai bine, Dwight. Cu siguranță, este mult mai bine că s-a întâmplat așa acum, și nu mai târziu. De mai bine de o lună știu cât ești de nefericit. Încă de când am convenit să fugim împreună, văd lupta care se dă neîncetat în sufletul tău – lupta între pasiunea ta nebună pentru mine și adevărata ta dragoste, care e munca ta în Sawle și Grambler. Ei bine, dragostea ta adevărată a învins. O victorie atât de răsunătoare – și asta chiar în ziua în care mă așteptam, mai mult decât oricând, ca eu să fiu unicul gând din mintea ta – încât am decis să-mi accept înfrângerea și să plec unde văd cu ochii.

Acum, nu mai e nevoie să îți faci griji: nu mai trebuie să renunți la nimic în afară de mine, iar la mine ai renunțat deja. Poate e mai bine așa, și asta din mai multe puncte de vedere. Ne cunoaștem unul pe altul atât de puțin... Fără îndoială că ne-am fi cunoscut mai bine în Bath, dar atunci ar fi fost puțin cam târziu.

Așadar, rămas-bun, Dwight. Nu-ți fie teamă, n-am să revin în Cornwall să te tulbur din nou. Nici pe departe! Îți mulțumesc pentru toate învățămintele pe care mi le-ai oferit. Măcar ele nu vor fi uitate de

Sincera ta prietenă,

Caroline Penvenen

La ora cinci în aceeași după-amiază, chiar înainte de lăsarea înserării, șase bărbați îl așteptau pe Charlie

Kempthorne în casa lui din Valea Sawle. Chipurile lor erau nemiloase, pe măsura misiunii care îi adusese acolo. Dar nu găsiră pe nimeni care să îi întâmpine. Charlie Kempthorne plecase, luându-și cu el tusea și zâmbetul degajat, precum și o pungă cu arginți pe care îi economisise și îi ascunsese sub podea. De asemenea, își luase hainele de nuntă, pe care și le făcuse singur, Biblia și alte astfel de achiziții recente, precum ceștile, farfuriuțele și oglinda - atât cât putuse căra.

Nu le lăsase în urmă decât pe Lottie și May, care se ghemuiseră înspăimântate într-un colț din camera de la etaj. Când au fost, în cele din urmă, convinse să vorbească, au spus că tatăl lor le dăduse câte un ban de argint fiecăreia și plecase la ivirea zorilor, avertizându-le să nu iasă din casă dacă țineau la viața lor. Nu știau unde plecase. Frustrați și plini de furie, unii dintre bărbați ar fi vrut să dea foc la casă și să le bată pe copile; însă opiniile moderate au fost predominante, și astfel s-a trimis vorbă la St Ann, la mătușa fetițelor, să vină și să le revendice cât mai curând.

Tot așa, Charlie o lăsase în urmă și pe viitoarea lui soție. Prin amestecul său în toată afacerea, Dwight distrusese două idile. Rosina, mai întâi neîncrezătoare, descoperi apoi în memorie mici dovezi evidente. Nu-l iubise niciodată cu adevărat pe Charlie, dar după o vreme acceptase cu recunoștință admirația și atențiile lui. Acum era nevoie de o reală cotitură emoțională ca să ajungă să realizeze și să condamne anumite lucruri. Pentru o vreme, nu se simți în stare să facă asta, așa că umblă năucă, cunoscând durerea, dar incapabilă să urască, și răspunzând sec și fără interes la întrebările care i se puneau. Numai ocazional se mai făcea simțită câte o scânteie de mânie, atunci când întrebarea cuiva părea să sugereze că propria ei inocență nu putea fi cu totul lipsită de pată.

Cei șase bărbați care veniseră acasă la Charlie nu renunțaseră la eforturile lor la vederea unei case goale. Aveau convingerea că Charlie nu putea să se deplaseze atât de repede și nici să dispară fără urmă. Veștile circulă repede în zonele rurale, iar informatorii sunt oamenii

cei mai detestați. Încă erau încrezători că îl pot prinde din urmă.

În seara aceea, la ora șapte, Ross ieși din ascunzătoarea unde stătuse fără mâncare și apă timp de optsprezece ore - și într-un aer pe care cineva neobișnuit cu aerul închis dintr-o mină n-ar fi putut să-l tolereze nici măcar un sfert din timp. Își impusese să aștepte până când avea să se întunece complet, știind că și alții pot fi la fel de răbdători ca și el. Când urcă în bibliotecă, ochii lui - obișnuiți cu întunericul - reușiră să identifice fereastra, obiectele de mobilier și ușa care dădea spre grădină. O încercă pe aceasta din urmă, așteptându-se să fie încuiată. Dar nu era, așa că păși la aer curat. Erau lumini în casă, dar înainte să se apropie de casă făcu, prudent, un ocol al dependințelor și al grădinii și al pârâului din jur. Apoi se apropie de casă și luă la rând ferestrele luminate, privind înăuntru. Toți soldații plecaseră.

Așa că în cele din urmă merse la Demelza, care în ultimele optsprezece ore se întrebase oare ce se întâmplase cu el și își făcuse tot felul de gânduri că sângele pe care îl găsise - și care, de fapt, se scursese de la încheieturile degetelor lui Ross - ar fi provenit de la vreo arteră căreia nu i se acordase atenție.

Ascunzătoarea, săpată potrivit indicațiilor domnului Trencrom, avea un perete fals, care se deplasa în jurul unui ax central, iar în spatele respectivului perete se găsea o a doua ascunzătoare, mai mare. Nu era un dispozitiv chiar neobișnuit pentru elita contrabandiștilor din Cornwall, dar cu siguranță era unul care doar rareori dădea greș.

Bărbații care construiseră ascunzătoarea - aproape toți mineri, cu excepția unui fermier și a unui tâmplar - își duseseră munca la bun sfârșit cu o rigurozitate și o pricepere ieșite din comun. Făcuseră cea de-a doua ascunzătoare suficient de mare încât să poată adăposti o cantitate considerabilă de mărfuri de contrabandă, dar Ross - care supraveghease construirea ei - nu își imaginase vreo clipă că o va folosi ca să se ascundă acolo chiar el.

Cartea a treia

capitolul 21

Chiar dacă, prin intervenția lui, Dwight nu reușise să rezolve tot ceea ce intenționase, cel puțin salvase încărcătura domnului Trencrom. *One and All* s-a întors în Insulele Scilly pentru două săptămâni, iar după aceea a descărcat marfa în trei loturi separate, în trei puncte diferite de-a lungul coastei. Îl salvase, de asemenea, pe Ross, pentru că domnul Trencrom avea grijă de prietenii săi. N-a putut face nimic pentru a-i ajuta pe cei care fuseseră prinși pe loc, dar cei care fuseseră mai norocoși primiseră ajutorul lui avizat. Ross a fost informat că, în momentul în care cazul Sâmbăta Neagră intra pe rol în cadrul întrunirilor trimestriale ale judecătorilor de pace, la sfârșitul lunii, un fermier și fiul lui din Gwithian aveau să-și facă apariția și să depună mărturie cum că, în data de 2 februarie, căpitanul Poldark își petrecuse noaptea la ferma lor.

La vreo săptămână sau două după conflict, un doctor pe nume Wright veni să stea cu doctorul Enys și îl ajută la unele dintre cazurile pe care acesta din urmă le avea în grijă. Câteva zile mai târziu, doctorul Enys plecă la Londra.

Mai târziu, lui Dwight îi păru rău că se grăbise atât de tare, că nu așteptase până după întruniri. La momentul respectiv însă, simțise că nu mai poate amâna lucrurile. Îl mituise pe Thomas să-i dea adresa din Londra a Carolinei și îi scrisese acesteia de două ori, povestindu-i de fiecare dată – în eventualitatea că vreuna din scrisori se va rătăci pe drum – întreaga aventură prin care trecuse în noaptea respectivă și motivele pentru care acționase așa cum o făcuse. Știind-o o persoană rezonabilă în esență, se așteptase ca ea să-și retragă cuvintele din scrisoarea ei de adio – scrisă cu o supărare și o grabă ușor de înțeles –, iar ei să-și poată face alte planuri

în cele din urmă. Aşteptase zi după zi şi îşi promisese în fiecare seară că mai aşteaptă până a doua zi. Într-un final, lăsase totul în urmă şi plecase.

Aşa că, până la urmă, cu o călătorie de cinci zile dus şi cinci întors şi cu întrunirile care îl obligau să se întoarcă, îi mai rămăsese o singură zi de şedere la Londra, zi în care trebuia să-şi prezinte scuzele şi să determine o reconciliere.

Să fi fost şi Caroline dispusă să lase de la ea, nici nu-i trebuia mai mult. Stăteau la sora domnului Penvenen, Sarah, unde Dwight merse de două ori şi tot de două ori i se refuză accesul. Apoi, seara, gândindu-se că unchiul ei trebuia să fie în spatele acestui refuz, Dwight merse a treia oară la adresa respectivă, ştiind că ea este acasă, şi îi oferi bacşiş unui lacheu ca să-i ducă femeii un bilet, în particular. Apoi, aşteptă cu nerăbdare întoarcerea lacheului, care îi aduse următorul răspuns:

Dragă Dwight,

Da, am primit scrisorile tale. Mă bucur că alegerea pe care ai făcut-o a fost aceea de a-l salva pe Ross Poldark şi pe ceilalţi traficanţi. Dar alegerea despre care ţi-am spus – alegerea ta – a fost făcută încă dinainte de a afla că omul acela e informator. Prin urmare, acest lucru nu poate influenţa alegerea mea. Chiar nu înţelegi asta? Îmi pare foarte, foarte rău. Şi e mai bine pentru noi amândoi ca lucrurile să rămână aşa.

Caroline

În zorii zilei următoare, Dwight făcu un ultim efort să o vadă; cum şi acesta se dovedi inutil, plecă înapoi spre casă.

În aşteptarea întrunirilor trimestriale ale judecătorilor de pace, zona de coastă dintre Sawle şi St Ann era frământată de chestiuni mai presante, mai ameninţătoare chiar decât noul război cu Franţa. Completul de judecată, aşa cum se ştia, fusese desemnat să reprezinte imparţialitatea, însă mulţi considerau că fusese ales, de fapt, tocmai pentru înclinaţia sa către respectarea strictă

a literei legii. Președintele instanței era reverendul dr. Halse, cunoscut pentru asprimea de care dădea dovadă la prezidiu. Așa că nu trecuse mult până când contrabandiștii prinși fuseseră judecați sumar și condamnați. Patru dintre ei primiseră o condamnare la douăsprezece luni de închisoare, iar ceilalți doi - Ned Bottrell și un bărbat din St Ann - fuseseră condamnați la zece ani de surghiun. Acestea erau sentințe cu adevărat crude pentru Cornwall, unde contrabandiștii, chiar și atunci când erau condamnați, scăpau, de regulă, ușor. De aceea, starea de spirit generală era foarte tensionată atunci când Dwight Enys ajunse în fața instanței.

Situația doctorului Enys era una aparte. Nu se stabilise în mod clar care era nivelul lui de implicare, iar cei care fuseseră chemați să depună mărturie nu reușiseră să ajute la clarificarea rolului lui în toată povestea. Dwight însuși refuză să ofere alte explicații cu privire la acțiunile sale, motiv pentru care exasperarea lui Halse deveni evidentă. Nimeni, nici un bărbat cu educație aleasă, nu putea să apară din senin pe marginea falezei și să înceapă să facă un rug, fără ca de aici să fie trase anumite concluzii. Dr. Halse spuse toate aceste lucruri și multe altele în cadrul unei îndelungi pledoarii care urmă după consultarea cu ceilalți zece membri ai completului de judecată. Era, spunea el, o rușine nemaiîntâlnită ca un medic cunoscut din comunitate să-și permită să se implice în asemenea măsură în acest condamnabil trafic de mărfuri de contrabandă. Tuturor oamenilor cu reputație le revenea marea responsabilitate de a ajuta la anihilarea conduitei ilegale a vecinilor lor mai puțin educați; rolul lor nu era să o încurajeze și nici să participe la ea, așa cum, în lipsa altor explicații plauzibile, se presupunea că făcuse doctorul Enys. Opinia instanței era aceea că doctorul Enys trebuia să plătească o amendă de 50 de lire sterline sau să stea trei luni în închisoare.

Dwight acceptă impasibil și învinuirile care i se aduceau, și amenda. Iar când audierile se încheiară, refuză să primească atât compasiunea, cât și ofertele de ajutor venite din partea celor care asistaseră la prezentarea

cazului. Pe tot parcursul lunii respective, deşi în mod normal era un tânăr extrem de amabil şi tolerant, se dovedise neaşteptat de caustic şi duşmănos în raporturile cu prietenii şi simpatizanţii săi. Popularitatea sa în Sawle şi restul districtului atinsese noi culmi - cu excepţia casei Vercoe - şi erau mulţi care se întrebau de ce refuza suportul celorlalţi. Orice gest de prietenie era întâmpinat cu iritare şi orice sfat sau cuvânt de simpatie era primit cu o privire lipsită de expresie.

Părea să îi evite până şi pe Ross şi pe Demelza. Iar când el şi Ross se întoarseră împreună de la şedinţa de judecată fu pentru prima oară când cei doi bărbaţi reuşiră să aibă o discuţie în particular.

O vreme, discutară despre rezultatul zilei. Ross credea că nici Bottrell, nici bărbatul din St Ann nu aveau să-şi ispăşească pedepsele. Flota militară era în căutare disperată de oameni, iar celor doi prizonieri, ambii cu experienţă bogată pe mare, urma să li se ofere, cel mai probabil, alegerea vieţii lor.

- Nu că vreuna din opţiuni e mult mai bună decât cealaltă, dar la mijloc mai e şi o chestiune de respect de sine. Presupun că cel puţin Bottrell va alege flota.

- Îmi pare bine că n-ai fost condamnat, Ross. Am crezut că vor încerca să arunce vina pe tine, văzând că totul se desfăşura pe pământul tău şi ştiind cât s-au chinuit să te condamne în procesul cu juri.

- Şi ar fi făcut-o fără îndoială, dacă nu era Trencrom. El mi-a adus doi martori care au spus că eram departe la momentul transportului.

- Un bărbat a venit la mine tocmai când ieşeam de la judecată, spunându-mi că venea din partea domnului Trencrom şi că domnul Trencrom insistă să-mi plătească amenda.

- Şi tu ce-ai spus?

- Am refuzat, normal! Doar n-am trecut prin tot calvarul ăsta de dragul lui Trencrom!

- Nu, ai făcut-o pentru mine. Ţi-am spus ce părere am eu despre asta?

- Nu e nevoie.

- Îţi rămân profund îndatorat.

- Nu vorbi prostii!

Și continuară așa vreme de alte câteva minute. În ziua aceea bătea vântul, dar nu era frig. Pescărușii dădeau roată și se tânguiau deasupra capetelor lor, iar o rază de soare dădu brusc strălucire aripilor păsărilor. Ross era ultima persoană care să insiste cu întrebările când simțea că acestea nu erau bine primite, dar era conștient de faptul că prietenul lui trecea printr-o pasă foarte proastă.

- L-am văzut pe prietenul tău Wright zilele trecute. Presupun că încă intenționezi să părăsești districtul, acum că toată povestea asta s-a încheiat?

- Nu mi-am făcut nici un fel de planuri în privința asta.

- Păi și... căsătoria cu Caroline?

- S-a anulat. A fost o pasiune adolescentină. Din fericire, am înțeles amândoi asta la timp.

Ross îl privi insistent pe prietenul lui.

- Ăsta e rezultatul scandalului cu contrabanda?

- Nu, firește că nu.

- Demelza spune că sigur așa este. Ea spune că ai fi anunțat-o că pleci sâmbătă noaptea. Cum a schimbat arestarea ta aceste planuri?

- Nu în dezavantajul meu, din câte înțeleg acum. N-ar fi trebuit să ne lăsăm duși de val, Ross. Am fost... incompatibili, prinși în ghearele unei pasiuni absurde. N-ar fi putut să dureze și, în plus, ar fi dus la nefericire de ambele părți.

- Și acum la ce a dus?

- O nefericire temporară pentru care vom fi amândoi recunoscători mai târziu. Dacă nu ți-ai dat seama încă, eu îți sunt dator ție, nu tu mie.

Dwight se dovedi destul de ferm, dar Ross observă că făcea mari eforturi în privința asta. Și-ar fi dorit mai mult decât orice să poată spune ceva prin care să-i mai aline suferința, dar, în sinea lui, era de aceeași părere cu Dwight. Relația celor doi fusese sortită eșecului de la bun început. Era de preferat dezamăgirea amară de acum în locul umilinței și nefericirii unei mezalianțe pe viață.

După un timp, Ross, care își scormonise mintea în căutarea unui nou subiect de discuție, spuse:

- McNeil, ofițerul de cavalerie, nu pare să-și fi revenit în urma rănii aceleia. E adevărat că stă la familia Bodrugan?

- Da. Familia Bodrugan îl cunoaște încă de la prima lui vizită aici și l-au invitat să stea la ei. Încă se află în grija mea.

- A ta? Mă surprinde să aud asta.

Dwight zâmbi ușor.

- Știu. De ambele părți ale legii. Dar eu i-am scos glonțul și i-am îngrijit rana la tine acasă, chiar în noaptea aia de sâmbătă, iar el a părut recunoscător că nu l-am jecmănit. În tot cazul, m-a rugat să mă ocup în continuare de el, și așa am și făcut.

- Probabil ți-a ținut o întreagă pledoarie despre etica traficului ilegal.

- Nu discutăm subiectul. Dar nu cred că poartă vreo dușmănie cuiva - poate doar celui care l-a împușcat. Cu siguranță, nu este încă suficient de întremat ca să plece la drum lung și nici n-ar fi trebuit să se afle la tribunal azi; disprețuiește amarnic fiecare zi care îl împiedică să se alăture regimentului său în lupta împotriva francezilor.

- Eu aș zice că, dacă are răbdare, ocaziile de a fi acoperit de glorie n-or să dispară cu totul din primele luni.

- Nu, probabil că nu. E destul de greu de anticipat cât o să dureze.

- Păi, când un popor cu mai puțin de 50 000 de soldați, majoritatea străini, se încumetă să se lupte cu unul care are o armată de jumătate de milion de oameni, toți la ei acasă și ripostând de pe liniile centrale...

- Avem aliați.

- Prusia și Austria? S-au dovedit a fi talere cu două fețe încă de anul trecut, când oportunitățile lor erau mai mari. Olanda? Cred că olandezilor nu le ajung cele câteva canoniere ale noastre și un regiment de pedestrași ca să le dea motivația să lupte.

- În aceste ultime săptămâni, spuse Dwight, m-am gândit că mi-ar plăcea și mie să fac ceva. Este dificil

să-mi dau seama ce anume, dar ideea mă atrage acum. Și cred că m-ar ajuta să-mi alung sentimentul ăsta de inutilitate.

- Gândește-te pe îndelete. Cântărește problema pe toate fețele pentru că, odată intrat în horă, trebuie să joci.

Chiar înainte să se despartă, Dwight mai spuse:

- Și cu întâlnirea ta cu Mark Daniel cum a rămas? N-ai rezolvat nimic?

- Ceva-ceva tot am rezolvat: mi-a demonstrat ce fraier credul am fost tot timpul ăsta.

- Nu ți-a dat nici un sfat util?

- Absolut nici unul.

- Și cât mai ții mina în funcțiune?

- Până se termină cărbunele.

Dwight rămase tăcut până ce trase de hățuri ca să schimbe direcția.

- Daniel ce mai face, Ross?

- Toată povestea asta și-a lăsat amprenta asupra lui, după cum probabil îți imaginezi.

- Da... îmi imaginez.

Ross își continuă drumul călare, în josul văii. În urma evenimentelor din Sâmbăta Neagră, intervenise o altă chestiune care îl afecta în mod direct: Golful Nampara nu îi mai era de trebuință domnului Trencrom. Vameșii nu-l puteau ține sub observație în fiecare noapte, dar notorietatea întregii operațiuni și tot ce antrenase ea scotea golful din ecuație pentru o lungă perioadă de timp. Acum nu se mai punea problema dacă familia Poldark își asumă sau nu riscul, pentru că domnul Trencrom însuși nu avea să și-l mai asume. Acest aspect urma să atârne enorm în balanța veniturilor lui Ross, fiind un detaliu esențial pe care nu-l luase niciodată în calcul. Riscase din nou și pierduse și de această dată.

Îi ceruse Demelzei să nu vină la întrunirile trimestriale; și, de vreme ce el nu era în pericol, femeia acceptase. Acum se văzu nevoit să-i povestească tot ce se întâmplase, motiv pentru care luară cina mai târziu decât era planificat. După aceea, discutară despre mină. Acționarii de la Wheal Radiant erau interesați de turnul de extracție;

iar astăzi de dimineață, chiar înainte de începerea întrunirilor, se întâlnise cu reprezentantul unei alte mine, în vederea vânzării surplusului de materiale.

Demelza spuse brusc:

– Ross, nu ți-am spus niciodată asta; dar într-o zi, pe la începutul anului, am mers la St Ann să cumpăr niște lucruri de care aveam nevoie – ți-amintești, cred, ți-am cerut-o pe Darkie. Și când eram acolo, l-am întâlnit pe domnul Renfrew, fabricantul de lumânări...

Ross luase ziarul *Sherborne Mercury* să-l răsfoiască puțin; acum, ca să aibă timp de gândire, îl împături cu grijă și îl duse pe polița de lângă fereastră, unde erau stivuite ziarele vechi.

– Și domnul Renfrew a spus că e păcat că ai vândut ultimele acțiuni de la Wheal Leisure. N-am căutat niciodată să te întreb despre asta, pentru că... În fine, dacă n-ai vrut să-mi spui tu singur, ai avut motivele tale. Probabil n-ai vrut să-mi mai fac alte griji. Sau poate domnul Renfrew a făcut o confuzie și se referea, de fapt, la primele acțiuni pe care le-ai vândut.

Ross se întoarse în dreptul șemineului și rămase acolo.

– Nu, este adevărat. Le-am vândut la începutul lui ianuarie. Am scos 675 de lire pe ele, cu un profit frumușel față de investiția făcută. Bineînțeles că nu avem veniturile...

– Și toți banii aceștia au intrat în Wheal Grace?

Tocmai pentru că Demelza îi ușura atât de mult sarcina și îl ajuta să o mintă, Ross nu putu face acest lucru.

– Nu, numai 75 de lire. Pe celelalte 600 le-am folosit pentru a stinge o datorie de onoare...

După câteva clipe de tăcere, Demelza spuse:

– A, în fine, m-am gândit eu că el trebuie să știe, de vreme ce și el se ocupă de mină. Ross, crezi că berea aceea din ultima recoltă e bună de băut? Cealaltă s-a terminat și, din câte știu, lui John îi place să bea puțin la masă.

– Spune-i s-o încerce. Ar trebui să fie bună. Demelza, am vrut să-ți explic asta de multă vreme, dar n-am găsit calea cea mai bună ca s-o fac. Așteptam, de fapt, ocazia

potrivită, momentul acela când nu va mai conta ce am făcut cu banii. În loc de asta, momentul explicațiilor vine tocmai acum, când acest aspect contează mai mult decât oricând.

Demelza îl privi gânditoare:

- Sunt banii tăi, Ross. Faci ce crezi cu ei.

- Nu în întregime. Obligațiile mele sunt de tot felul. Dar una dintre ele, în cazul de față, a fost mai presus decât celelalte.

Ceva din expresia lui îi oferi un indiciu despre ceea ce avea să urmeze. Puse deoparte obiectul la care cosea.

Așa că el îi povesti ce făcuse cu banii.

- Uneori, încheie el, oamenii simt că au o datorie care îi apasă. Și indiferent dacă ceea ce simt este adevărat sau nu, acea datorie *pare* să fie o chestiune de conștiință și în cele din urmă chiar devine una. Eu l-am făcut pe Francis să bage banii în mina aia. Acum, el e mort, iar Elizabeth și Geoffrey Charles au rămas falițI și singuri. Oricât de neînsemnată e protecția pe care v-o pot oferi eu - ție și lui Jeremy - sunt totuși viu și mă mișc. Fac în permanență tot ce pot; vă ofer un oarecare adăpost împotriva vântului neprielnic. Elizabeth nu are pe nimeni care să facă asta. Cu banii aceștia, ei pot face multe, pot traversa cu bine acești primi ani dificili.

- Da, înțeleg asta.

- Înainte de Crăciun, desigur, nu eram în măsură să ajut pe nimeni. Dar prietenul meu anonim mi-a oferit suficient loc să respir. Și mi-a dat ideea că aș putea să procedez și eu la fel. A fost o decizie luată în grabă, dar aveam nevoie - pentru sufletul meu - să mă eliberez de povara acelui sentiment al datoriei. Bineînțeles, la vremea aceea mă bazam că banii de la Trencrom aveau să vină în continuare, vreme de câțiva ani.

Demelza nu zise nimic. Rupse ața și se uită la ea cu ochii mijiți.

- Cu banii lui Trencrom, continuă Ross, puteam economisi dobânda și capitalul. Fără ei, suntem din nou la mânghie - sau vom fi în scurt timp. Din fericire, mai sunt nouă luni până la încheierea anului. Dar regret

acum generozitatea mea și, din nefericire, probabil și tu o regreți.

Demelza încercă să bage din nou ața în ac.

- Crezi că am greșit? întrebă el.

- Bineînțeles că nu. Nu față de mine, cel puțin. Nu știu ce să spun despre Jeremy. Dar, pe de altă parte, faptul este consumat, nu ajută la nimic să vorbim despre asta.

Femeia ezită, îndepărtându-și cu un gest părul de pe frunte, ca pe un gând supărător.

- Crezi că Elizabeth are într-adevăr probleme cu banii? întrebă ea.

- Eu cred că *avea*. De ce?

- Ei bine, am auzit că George Warleggan este foarte îndatoritor față de ea.

- N-am nici o îndoială că ar fi dacă ea i-ar permite. Dar n-o va face. Cine ți-a spus?

- Sir Hugh Bodrugan.

- Iar a fost aici?

- Da, a venit în vizită într-o după-amiază, săptămâna trecută. A spus că era în trecere.

- Mie nu mi-ai spus.

- Am uitat. Voia să ne invite la întâlnirea care avea loc la el acasă săptămâna trecută. I-am spus că avem alte planuri, știind că n-ai să vrei să mergi.

Ross se aplecă să-și aprindă pipa, dar mușțiucul refuza să tragă, așa că scoase tutunul dinăuntru scuturând pipa, după care începu s-o umple din nou. Cu siguranță, era ultima persoană care și-ar fi ales tocmai acest moment să se plângă de slăbiciunea nu știu cui pentru soția sa ori de faptul că ea omisese să-i spună despre o vizită, fie ea și în trecere. Dar poate că iritarea aceea pe care o simțea nu era consecința vizitei lui Sir Hugh, ci a ceea ce spusese el.

- Una din ambițiile lui George Warleggan, cu mult timp înainte de moartea lui Francis, a fost să ridice o barieră între mine și ei; și cea mai ușoară metodă prin care încercat acest lucru a fost să devină prietenul lor. La un moment dat, chiar a reușit, atât eu, cât și Francis având de suferit după aceea... Acum, încercând s-o ajute

pe Elizabeth, nu face decât să continue cu aceeaşi tactică. Deşi nu acesta a fost scopul meu când am aranjat ca ea să obţină banii, aceşti bani îi oferă ei un avantaj împotriva tacticilor lui.

- Da, spuse Demelza şi îşi văzu în continuare de cusut.

Pe data de 12 martie, care cădea într-o zi de marţi, căpitanul Henshawe veni să-i facă o vizită lui Ross în bibliotecă, acolo unde acesta lucra. Chipul lui avea o expresie ciudată. Bărbatul avea în mână un sac micuţ, pe care îl puse pe podea în timp ce-şi scoase pălăria şi îşi şterse fruntea de sudoare.

- Ţi-e cald? întrebă Ross. O să te răcoreşti curând aici. E un curent rătăcit pe aici din ianuarie, care intră pe sub uşă. Asta ce e? Ce-a rămas din cărbunele nostru?

- Tânărul Ellery tocmai a urcat din mină şi a adus cu el sacul ăsta, explică Henshawe. M-am gândit c-o să vreţi să vedeţi ce e în el, domnule.

Bărbatul goli sacul pe podea. Era cam vreo duzină de bucăţi de rocă de cuarţ, nu vizibil diferite de alte vreo mie care fuseseră extrase şi sparte în ultimele douăsprezece luni. Privirea lui Henshawe cerceta curioasă chipul lui Ross, în timp ce acesta se uita la ele.

- Luaţi-le în mână, îl îndemnă Henshawe.

Ross făcu întocmai, cântărind una sau două în palmă. Le puse pe biroul lui, apoi încercă alte două. Foarte grele.

- Ce este? Plumb?

- Cositor.

- În ce proporţie?

- Destul de bună. E un strat subţire sau două de cupru, după cum vedeţi, şi ceva minerale silicioase. E în puţul acela principal pe care l-am săpat sub nivelul de 110 metri. Straturi verticale de rocă albastru-deschis. Astăzi le-au descoperit.

- Ai fost jos?

- Da. Băieţii au săpat în granit şi în straturi dure de rocă neagră, aşa cum ştiţi. Dar au trecut de astea ieri, urmând ramificaţia dinspre est a vechiului filon

de cupru, așa cum am decis. Preț de vreo 37 de metri a fost și cositor amestecat cu cupru, dar niciodată în cantități mari, iar cuprul a fost și mai sărac. Într-adevăr, așa cum știți și dumneavoastră, era numai atât cât să nu zici că lipsește. Asta e prima dată când găsim o cantitate atât de mare.

- Aveți idee cât e de mare?

- Ce am adus aici e dintr-o bucată obișnuită de minereu, așa cum vă puteți da seama și după greutate. Filonul e mai îngust decât era și, în general, are aspect de pieptene; dar bucata asta are vreun metru optzeci sau mai mult dintr-o margine în cealaltă și nu știm cât de adânc pătrunde.

Ross își înclină scaunul pe spate și se uită pe birou.

- Eram în plin proces de încheiere a activității mi-nei. Sâmbătă e sfârșitul. Păgânii de la Wheal Radiant se apropie de prețul cerut de mine pentru turnul de extracție. I-am ținut în șah două zile, ca strategie de afaceri, dar am să le trimit mâine vorbă că sunt de acord.

- Și asta?

Ross întoarse cu piciorul una din bucățile de rocă.

- După ce ne-am petrecut optsprezece luni și am cheltuit toți banii căutând cupru, nu te poți aștepta acum să mă entuziasmez la descoperirea unei mici porțiuni de cositor.

- După cum arată lucrurile dedesubt, aș spune că merită să vă mai gândiți.

- Vrei să cobor în mină?

- Da, așa aș zice.

- Cine a făcut descoperirea?

- Ellery și Green.

- Și ei au impresia că au dat peste El Dorado?

- Sunt destul de încântați de descoperire, vă puteți imagina. După atâtea eforturi irosite...

- În ochii lor, pare mult mai mare decât este în realitate, așa-i?

Henshawe răspunse precaut:

- Aș prefera să veniți să vedeți înainte să spunem mai multe.

Ross se ridică în picioare și închise registrele. Ieșiră din bibliotecă și o luară peste vale. Un nor cenușiu și jos acoperea soarele, iar perdeaua subțire de fum de la coșul minei se unea cu el și pluteau împreună. Mai departe, spre apus, printre fisurile de pe bolta schimbătoare a cerului, se vedea un cer îndepărtat, colorat în albastru, verde-palid și indigo neguros. Era o zi liniștită și ar fi trebuit să fie vreme bună, dar un curent nordic contaminase aerul, iar vântul era rece. Copacii din vale erau încă negri, ca în miez de iarnă.

Ar fi trebuit să fie liniște tot drumul. Când se apropiau de mină, Ross privi în sus la dansul lent, măsurat, al balansierului. Trevithick spusese că motorul o să țină cincizeci de ani; fără îndoială, avea dreptate, dacă i s-ar fi dat ocazia să funcționeze în acest timp. Ross realiza că Henshawe era foarte interesat, în tăcerea lui, de noua descoperire; dar avusese parte de atâtea dezamăgiri crunte de-a lungul timpului, încât, ca tactică de autoapărare, Ross nu voia să perceapă această descoperire ca pe ceva nou. În plus, dacă nu cumva chiar dăduseră de un strat de cositor care să implice un minimum absolut de investiții suplimentare, cu profit rapid pe ceea ce extrăgeau, nu exista nici o șansă de a ține mina în funcțiune. Oricum, cositorul era, în esență, mai puțin profitabil decât cuprul, minereul fiind, astfel, cu atât mai scump de extras la suprafață. Existaseră mine de cositor în această zonă și în trecut - Grambler fusese o astfel de mină la începuturile istoriei sale, în secolul al șaptesprezecelea. De aceea, încă mai existau câteva zăcăminte aluvionare și antreprize de câte doi-trei oameni care își mai duceau zilele de azi pe mâine; dar Ross nu se gândise niciodată serios că va găsi sau va exploata mineralul la scară mare. Plus că industria cositorului era încă la pământ; nimeni n-ar fi fost dispus să finanțeze o mină de cupru epuizată bazându-se doar pe câteva mostre de rocă.

Coborâră în mină, iar Ross examină locul respectiv. Lucrul se încheiase în celelalte părți ale minei - numai motorul cel mare încă trăgea răbdător apa din jomp - iar oamenii studiau roca când unul, când altul, cântăreau o bucată sau alta în mâinile lor brăzdate de muncă,

aplecându-se asupra lor, discutând, încuviințând și făcând comparații cu experiențe similare din trecut. Cei mai mulți erau dezbrăcați până la talie, deoarece nivelul de căldură crescuse mult în ultimii 36 de metri. Ross luă el însuși târnăcopul și săpă preț de câteva minute, în timp ce Ellery stătea lângă el, arătându-i lățimea și înclinația filonului.

Ross nu spunea prea multe; fiecare dintre muncitori știa prea bine cum stau lucrurile într-o mină, însă fără îndoială fiecare dintre ei spera că de data asta va fi altfel. Ross nu le risipi iluziile - momentul acela avea să vină curând, oricum.

În drum spre suprafață, îi spuse lui Henshawe:

- De acord. Nu e ceva de trecut cu vederea.

- Ați spus tot timpul că ați vrea să săpați mai adânc.

- Da, dar nu pentru cositor, omule. Nu pentru cositor. În tot cazul, e posibil ca ăsta să fie cuibul cel mai mic.

Când ajunseră sus, unde îi întâmpină ziua acum aparent strălucitoare, Ross adăugă:

- Mă bucur că Ellery l-a descoperit. El și partenerul lui sunt oameni de toată isprava. Putem lua puținul acela pe care au timp să-l aducă la suprafață gata sfărâmat cu șteampul și preparat, iar asta se va reflecta în ultimele lor salarii.

- O să le vină greu să fie privați de șansa de a mai lucra încă vreo câteva săptămâni. Ar fi renunțat mai ușor, dacă n-ar fi fost descoperirea asta. Avem nevoie de un pic de răgaz, ca să vedem despre ce e vorba într-adevăr.

- De acord, dar de unde să vină acest răgaz? Cine plătește? Îți spun cât se poate de sincer că nu mai am de unde să iau nici măcar douăzeci de lire.

- Nu mi-am pus niciodată speranța în dorința dumneavoastră de a cerceta filoanele din adâncime. Așa mi-a spus experiența mea în districtul ăsta - te trezești dintr-odată că ai muncit degeaba. Dar mie mi se pare că ăsta chiar arată bine; plus că e ceva ciudat: te aștepți să găsești cupru sub cositor, dar niciodată invers.

- Ei bine, mai aveți încă patru zile la dispoziție. Și ar fi bine ca băieții să tragă din greu până sâmbătă.

Ross nu-i spuse Demelzei despre descoperirea făcută. Nu avea nici un rost să-i dea speranțe deșarte. Dar zvonurile se răspândiră fără știrea lui, iar Demelza află în scurt timp și vru să știe despre ce e vorba.

- Nu înseamnă nimic, spuse Ross. În cel mai bun caz, va fi un bilet de loterie cu un câștig minor. Cu câteva luni în urmă, l-am fi putut exploata ca produs secundar; nimeni nu refuză un mineral suplimentar, iar veniturile încasate de pe urma lui ne-ar fi ajutat să ne mai zbatem o vreme. Dar mă tem că asta-i tot. Închiderea minei va fi o lovitură pentru multe familii și presupun că e ceva firesc să spere imposibilul.

- La fel speram și eu, spuse Demelza, după care abandonă subiectul.

Asta până joi seara, când căpitanul Henshawe trecu din nou pe la ei. Îi găsi pe amândoi acasă, așa că discuția avu loc de față cu Demelza.

- Am coborât din nou în mină, domnule. Oamenii au mai înaintat puțin de marți încoace. Mi se pare din ce în ce mai mult că e un filon valoros și nu doar o amăgire. Bucata pe care am adus-o sus, după cum știți, e plină de resurse. Ar fi împotriva firii să inundăm mina în stadiul ăsta.

Ross se încruntă manifestându-și astfel disconfortul.

- E împotriva firii s-o inunzi în orice stadiu. Acum ne mai rămâne doar să găsim pe cineva să ne dea cărbunele care să țină pompa în funcțiune...

- Exact la asta mă gândeam, spuse Henshawe impăciuitor.

- Ce vrei să spui?

- Mă gândeam că, dacă tot sunt mai înverșunat decât dumneavoastră, sunt și mai în măsură să-mi susțin alegerea. Pentru mine, Leisure a fost o investiție bună și am făcut și niște economii. Nu cine știe ce, dar aș putea să mai acopăr cheltuielile pentru o lună sau mai bine. Pot să contribui cu o sută de lire dacă e nevoie. Mi se pare corect așa, și aș fi dispus să fac asta.

Ross îl privi surprins:

- Ai face asta?

- Da.

Ross îl știa pe Henshawe de doisprezece ani, de când fusese numit șef de mină la Grambler. Era un om cinstit și inteligent. Educația lui, după cum chiar el spunea uneori, îl costase pe tatăl lui o centimă pe săptămână timp de opt luni. Ajunsese să promoveze singur - la un moment dat, înainte de criza economică - la poziția de coordonator consultant pentru cinci mine, și asta doar pe baza competențelor și agerimii sale. Prietenia cu Ross devenise mai strânsă după deschiderea minei Wheal Grace. Dar Ross nu se temu nici o clipă că Henshawe ar face această ofertă din prietenie sau dintr-un impuls caritabil de moment. Spre deosebire de alte persoane, Henshawe nu se ferise niciodată să recunoască sentimentul că principala lui datorie era față de soția și familia sa. Probabil ar fi dat cinci lire ca să salveze un prieten din închisoare; dar nimic nu l-ar fi convins să riște încă o sută de lire din economiile adunate cu greu pe o afacere minieră care deja înghițise o grămadă de bani. Asta dacă nu...

Ross întâlni privirea Demelzei care îl studia din celălalt capăt al încăperii. Știa ce e în mintea ei.

- Să înțeleg atunci că ești pe deplin convins că treaba asta merită continuată? După toate celelalte eșecuri, te văd destul de sigur de asta...

- Nu sunt sigur, domnule. Dar m-am gândit să o luăm încetul cu încetul. Peste încă o săptămână vom ști mult mai multe decât știm acum. Dacă se dovedește o deziluzie, putem să închidem atunci, iar eu voi fi pierdut doar douăzeci sau douăzeci și cinci de lire. Dacă însă continuă așa cum cred eu, o să acopăr cheltuielile pentru încă o lună. Dar trebuie să ne mișcăm mâine. Mă gândeam, cu permisiunea dumneavoastră, să trimit după cărbunele necesar în Golful Basset sau la Trevaunance. O să ajungă exact la timp.

- Trimite negreșit! spuse Ross. Însă nici vocea, nici expresia sa nu trădară mai mult decât vorbele. Prudent, încerca să-și înăbușe un sentiment care îi încolțea în adâncul sufletului și pe care îi era teamă să-l recunoască drept speranță.

În aceeași zi, către seară, George Warleggan merse să-și viziteze părinții la Cardew, ocazie cu care le aduse la cunoștință că Elizabeth Poldark promisese să-i devină soție.

capitolul 22

În toate afacerile umane cu adevărat prospere, există o fărâmă de întâmplare, un amestec de noroc și de bună judecată care îi dă norocosului sentimentul că tot ce a câștigat i se cuvine și merituosului, dacă e modest, puterea de a conștientiza că are noroc.

Faptul că George Warleggan reușise să-i dea familiei sale o veste atât de surprinzătoare era, în parte, rezultatul unor evenimente asupra căruia el nu avea nici un fel de control și, în parte, rezultatul acelui fin simț al sincronizării care îi era de mare folos în calitatea sa de om de afaceri.

Se întâlniseră la Cusgarne joi după-amiază. Joi fusese ultima și cea mai chinuitoare zi dintr-o serie de patru zile extrem de apăsătoare pentru Elizabeth.

Mai întâi de toate, avusese loc acea scenă neplăcută cu George Tabb, care fusese servitorul credincios al familiei Poldark o viață întreagă. În calitatea sa de ultim servitor bărbat, considerase că e îndreptățit să ceară anumite privilegii chiar înainte de moartea lui Francis; după aceea, devenise și mai puțin maleabil. Luni avusese loc un adevărat test de forță, din care Elizabeth ieși conștientizând cu amărăciune faptul că lucrurile scăpaseră de sub control, ea însăși permițând acest lucru de multă vreme. Acum nu mai putea decât fie să accepte vidarea, fie să-i concedieze pe cei doi servitori rămași și să angajeze unii noi, care n-ar fi putut face față la același ritm de muncă.

Decizia a fost temporar amânată, dar nu fără un sentiment neplăcut. Apoi, domnul Nathaniel Pearce, proaspăt întremat după o criză de gută, cu noi probleme cărora trebuia să le facă față, cu rezultatele negocierilor de raportat și noi decizii de luat, pentru care numai

Elizabeth putea fi responsabilă. O taxă de 1 liră 5 şilingi şi 8 centime pe an pentru năvoadele unora dintre bărcile de pescuit din Sawle trebuia să-i fie plătită familiei Poldark, iar pentru multe dintre bărci scadenţa fusese cu mult depăşită. În ultimii patru ani, capturile de peşte fuseseră modeste. Pescarii trebuiau presaţi să achite taxa? Cine avea mai mare nevoie de bani acum? Apoi, mai era o reclamaţie veche din partea lui Garth, reprezentatul domnului Penvenen, cu privire la starea podului de peste râul din capătul satului Grambler, unde se întâlneau cele două proprietăţi. Reparaţiile erau responsabilitatea familiei Poldark, dar acum domnul Penvenen, proaspăt întors de la Londra, se oferise să plătească un sfert din costurile unui pod nou, cu condiţia ca doamna Poldark să vină cu restul. Putea ea oare să completeze suma? Şi cum rămânea cu păşunea din vestul proprietăţii? Ross o sfătuise să pună pe cineva să-l are; acum, că începuse războiul, erau şanse să iasă un profit frumos din cultivarea porumbului. Dar era deja târziu ca să mai facă ceva anul ăsta, plus că asta ar fi însemnat să angajeze şi să plătească mâna de lucru. Şi, în sfârşit, mai era soluţionarea unui litigiu complicat cu nişte mineri care lucraseră în mina de cositor şi care îşi revendicau acum drepturile strămoşeşti, conform Legii minelor de cositor[1], care le permitea să pătrundă pe un teren îngrădit ca să caute cositor.

Elizabeth dormi prost în noaptea aceea, aşa că de dimineaţă, la ivirea zorilor, nu era deloc pregătită să întâmpine veştile care i-au fost aduse. Un om din

[1] Stannary Law - unul dintre cele mai vechi sisteme legislative din Anglia, rezultat al unui amestec între dreptul cutumiar celtic, legile anglo-saxone şi legile normande. Înfiinţat cel mai probabil în jurul anului 1200, acest sistem legislativ le asigura un grad înalt de independenţă minerilor de la minele de cositor din Cornwall şi Devon. Aceştia aveau propriul parlament şi propria curte de justiţie, erau scutiţi de aproape toate taxele, nu aveau obligaţia efectuării serviciului militar şi, cel mai important, aveau libertatea de a pătrunde pe un teren privat pentru a căuta şi a extrage cositor. Sistemul s-a perpetuat până la mijlocul secolului al XIX-lea. Parlamentul minerilor a fost dizolvat prin lege în anul 1887. (n.tr.)

Cusgarne sosi să o anunțe că mama ei făcuse apoplexie și că ea trebuia să vină de îndată. Elizabeth ajunse la Kenwyn înainte de ora unsprezece și o găsi pe mama ei cu un braț paralizat, aproape incapabilă să vorbească. În timp ce lua masa în liniște cu tatăl ei, Elizabeth trebui să înfrunte inevitabilul. Nu avea de ales. La Trenwith avea deja o bolnavă la pat, îngrijită nesatisfăcător de localnica pe care Elizabeth reușise s-o angajeze. Familia Chynoweth i-ar fi adus ceva bani, dar cu prețul multor necazuri și dificultăți. Privind în perspectivă, Elizabeth văzu un viitor în care boala, bătrânețea și responsabilitățile erau singurii ei tovarăși.

În mijlocul acestui tablou sumbru sosi George Warleggan, spunând că tocmai auzise de starea de sănătate a mamei ei și că venise direct de la bancă, scuzându-se pentru aspectul puțin neîngrijit, cu o atitudine atentă față de domnul și doamna Chynoweth și mai mult decât îndatoritoare față de doamna Poldark.

Ea îi spuse tot ce era de spus și, fără pic de emoție, îi comunică și ce își propusese să facă. În timp ce ei doi discutau, tatăl ei se făcu nevăzut. De treizeci de ani acceptase instrucțiuni de la soția lui, iar acum, fără ea, se simțea ca o navă în derivă, rătăcind oriunde îl purta prima adiere de vânt.

George și Elizabeth discutară vreme îndelungată. George părea că nu-și dorește să plece. O urmărea pe Elizabeth cu o privire atentă. În cele din urmă spuse:

- Știi ce mi-aș dori?

- Nu.

- Mi-aș dori, draga mea Elizabeth, să-mi permiți să fac toate aranjamentele necesare și să-mi dai voie să instituie un stabiliment separat pentru mama ta la Trenwith, astfel încât să nu mai cadă și altă povară asupra ta.

- Nu te-aș putea lăsa să faci asta.

- De ce? Ești atât de plăpândă, Elizabeth. Mă tem pentru tine. Nu te poți aștepta ca un crin să reziste în urgia iernii. Are nevoie de protecție. *Tu* ai nevoie de protecție. Eu doar așa pot să ți-o ofer.

Ea îl privi printre gene, cu chipul palid și tras, dar fără să-i fie ostilă.

- Chiar ești amabil. Dar sunt mai puternică decât par. Acum - chiar în momentul ăsta - și poate încă vreo câțiva ani de acum încolo, n-o să am încotro. Regret - nici nu știi cât de mult regret -, dar așa trebuie să fie. Omul trebuie să accepte ceea ce îi oferă viața.

- Dar nu trebuie să accepte ceea ce îi ofer eu, așa-i? Despre asta e vorba?

Elizabeth îi zâmbi:

- Deja mi-ai oferit prea multe.

- A, gesticulă el, aia a fost o mică atenție pentru finul meu, o nimica toată; și unele concesii în privința datoriilor lui Francis. Dar n-am făcut nimic pentru tine. Și acum, nimic pentru mama ta. Aș vrea s-o fac pentru binele mamei tale.

În trecut, George găsise întotdeauna calea cea mai sigură pentru a câștiga simpatia lui Elizabeth. La fel se întâmplă și acum.

- O, știi că am apreciat din tot sufletul ce ai făcut pentru ea în trecut, George. Bunătatea ta mă face să-mi fie rușine că te refuz. Dar ceea ce sugerezi tu...

- Un singur lucru dacă nu mi l-ai refuza, asta ar rezolva totul, spuse el.

- Și care e acela? se interesă femeia, uitându-se în ochii lui.

Și chiar în clipa aceea, știu care era răspunsul.

- Tu însăți, spuse el.

Elizabeth se întoarse puțin cu spatele la el, având brusc senzația că se află pe marginea unei prăpastii. Era o prăpastie pe care o cunoștea de ceva vreme, în tăcere, dar pe care o ignorase până acum, pentru că se știa sigură pe picioarele ei. Nu exista nici un pericol - decât poate acela de a-i da lui de înțeles că ar putea exista unul. Acum, dintr-odată, echilibrul ei începuse să se clatine.

- Înainte să spui ceva, continuă el, lasă-mă să adaug eu ceva. Deși nu ți-am vorbit niciodată despre asta, îndrăznesc să presupun că știi că te iubesc de zece ani, încă din prima zi în care te-am cunoscut. În tot timpul ăsta,

ți-am fost de ajutor numai în măsura în care am putut - răscumpărând jumătate din datoriile la cărți ale lui Francis față de vărul meu Sanson, renunțând la dobânda pe care o antrenau datoriile lui obișnuite către banca noastră, înfrânându-mi orice gând de răzbunare atunci când el continua cu îndârjire să mă insulte. Și am făcut toate astea de bunăvoie și aș fi făcut încă pe atât dacă s-ar fi ivit ocazia - așa cum bine știi. După moartea lui Francis ți-am fost alături atât cât mi-ai permis și voi continua să-ți fiu alături, fără să mă gândesc vreodată că aș putea să câștig ceva din asta.

- Da, răspunse ea, îți sunt mai mult decât recunoscătoare pentru asta. Mai mult decât recunoscătoare.

- Dar acum îți cer să te căsătorești cu mine. Așa cum ți-am spus, te iubesc. Nu cred că tu mă iubești. Dar cred că mă placi și mă respecți. Și cred - de fapt, sunt sigur - că, în timp, această simpatie va deveni mai mult decât simpatie, o relație mai apropiată decât cea pe care o implică interesul comun.

George se aplecă ușor și o privi drept în ochi. Ea nu se îndepărtase de el, iar el îi putea vedea chipul. I se păru că sesizează o ușoară îmbujorare sub tenul ei palid. Se flată în sinea lui spunându-și că, ținând cont de toate câte depindeau de rezultatul acestei discuții, își pleda bine cazul.

- Draga mea, nu-ți pot oferi vreun rang de noblețe. Dar pot să-ți asigur o anumită poziție socială, cu atât mai atentă la etichetă cu cât nu are decât o generație vechime. Cât despre aspectele de natură materială...

- Te rog, îl întrerupse ea.

- A, știu că nu te-ai căsători cu mine pentru banii sau posesiunile mele. Dacă ai face-o, n-ai fi persoana pe care o cunosc eu. Dar, cu riscul de a te ofensa, vreau să-ți spun ce-ți pot oferi.

Ea își țuguie buzele și mai mult, pregătindu-se parcă să protesteze din nou. Prin fereastra pe care se uita vedea cât putea cuprinde cu privirea numai copaci și garduri vii, crescute în exces, ramificate peste măsură, legănându-se în adierea vântului.

George continuă:

- Tata mi-a promis că, atunci când mă voi căsători, el și mama vor elibera moșia de la Cardew. Asta înseamnă că îmi voi putea duce soția într-o casă de patru ori mai mare decât Trenwith, unde totul este aproape nou, cu douăzeci de servitori, situată în mijlocul unui parc de peste doi kilometri pătrați. Ai văzut-o. Știi despre ce e vorba. Dacă te căsătorești cu mine, casa Trenwith ar putea fi renovată și mobilată din nou și o vom păstra ca reședință secundară, unde tatăl și mama ta ar putea trăi înconjurați de servitori adecvați și unde îi putem vizita cât de des dorești. Eu am deja propria mea trăsură, poți avea și tu una sau două, sau șase, dacă dorești. Te-aș putea duce la Londra și la Bath, să te introduc în societate acolo. Comunitatea locală mi se pare deja prea provincială pentru gustul meu. Mi-am asumat deja răspunderea de a-i asigura o educație lui Geoffrey Charles. Dar, ca fiu al meu, ar avea o altă poziție în societate față de cea de acum. Eu moștenesc toate afacerile Warleggan. La fel și el, la rândul lui. Suntem încă tineri, Elizabeth, și tu, și eu. Nu sunt multe lucruri pe lumea asta pe care să nu le putem realiza dacă ne propunem. De zece ani trăiești într-o colivie. Dă-mi mie voie să deschid lacătul care te ține închisă înăuntru.

- ... „Și diavolul l-a dus pe un munte foarte înalt și i-a arătat toate împărățiile lumii și slava lor; și i-a zis lui: «Toate acestea ție ți le voi da...»"

Era una dintre învățăturile citite în duminica precedentă la biserica din Sawle, unde Elizabeth stătuse singură cu Geoffrey Charles în strana familiei.

Își luă geanta de pe masă și scotoci în ea fără să știe exact ce căuta. Nu spusese nimic, iar acum el aștepta reacția ei. Lumina era deja slabă în încăpere, completând perfect tabloul mobilei uzate; dar o reflexie a oglinzii de deasupra canapelei lumina chipul lui grav, concentrat, încordat. Femeia știa că, cu fiecare clipă care trecea, speranțele lui pentru un răspuns favorabil creșteau. Spre propria ei surprindere, Elizabeth realiză că nu i se mai părea acum imposibil să-i ofere un răspuns favorabil. Era ca și cum viața o ademenea să accepte o situație pe care, la un moment dat - și asta nu cu multă vreme

în urmă - o găsea inacceptabilă. Încă era capabilă să se detaşeze suficient cât să remarce unele stângăcii întâmplătoare din propunerea lui; cu toate acestea, raţiunea îi spunea că nici măcar una dintre afirmaţiile făcute de el nu era exagerată sau neadevărată. El îi *putea* oferi toate acele lucruri. El, George Warleggan, care îi era foarte apropiat acum, şi pe care îl ştia de atâta vreme încât uşoara familiaritate dintre ei dusese la o subestimare a farmecului şi a realizărilor lui personale. Dar, de fapt, era un bărbat formidabil, bogat, puternic în ţinut - cu bune şi cu rele -, încă tânăr, destul de chipeş, o persoană deja importantă, unul dintre acei puţini care contau şi care aveau să conteze şi mai mult cu timpul; el îi oferea toate aceste lucruri în schimbul căsătoriei cu el; o viaţă fără lipsuri pentru fiul ei şi rezolvarea *tuturor* problemelor ei. Toate mai puţin una singură, una nouă: problema George.

- Elizabeth, rupse el tăcerea. Pot să sper că...

Ea îl opri cu un gest, imediat, prinzând dintr-odată o culoare rară în obraji şi o strălucire a expresiei.

- Nu, te rog, nu vreau să crezi că...

Şi brusc, în refuzul ei, ezită. La etaj se afla mama ei, bolnavă şi irascibilă. Şi tatăl ei, indecis şi găsind veşnic un motiv să se plângă. Ea venise până aici, călare, pe ploaie, iar în seara asta sau mâine trebuia să plece înapoi la Trenwith, casa care avea s-o întâmpine fără lumini la ferestre şi neîncălzită, cu toate problemele acelea care încă se cereau rezolvate. Viitorul îi rezerva ani întregi de singurătate şi de stat la căpătâiul bolnavilor. Asta în timp ce, de cealaltă parte, s-ar fi bucurat de lumină, căldură, tovărăşie şi *grijă*.

- O, George... spuse ea, acoperindu-şi obrajii îmbujoraţi cu palmele. Nici nu ştiu ce să spun.

Chiar în clipa aceea, el veni lângă ea, îşi trecu un braţ pe după umerii ei, conştient de victoria neaşteptată la care nu îndrăznise să spere, dar conştientizând, în acelaşi timp, echilibrul fragil al situaţiei.

- Nu mai spune nimic acum, draga mea, o sfătui el. Te rog, nu spune nimic!

- Sunt atât de deprimată... Te rog, nu-mi cere un răspuns chiar acum.

- Nu cer nimic de la tine. Lasă-mă doar să-ţi ofer.

- Dar dacă-mi dai...

- Nu mai spune nimic, Elizabeth.

- Dar trebuie să-ţi spun. Este... singurătatea... Nu am luat-o niciodată în calcul. Lipsa unei persoane alături, a unui partener... Dar să-ţi pretind acum sau să te las să crezi...

- În momentul ăsta nu cred nimic. Doar sper. Singurătatea nu e de o singură parte, Elizabeth. Şi un bărbat o poate resimţi, mai ales atunci când a iubit pe cineva fără speranţă atâta vreme, aşa cum te-am iubit eu.

Şi rămaseră aşa, împreună, un timp. Şi dacă ea ţinea capul în jos, ca după o înfrângere, el îşi ţinea capul sus, semeţ, ca după o victorie, privind peste părul ei strălucitor la grădina sălbatică, neîngrijită şi la ploaia care cădea. Privi o vreme apa şiroind pe geam, în bucle cenuşii.

Deşi nu se gândise nici o clipă la asta, realiză dintr-odată că perspectivele lui erau incredibil de bune. Mai întâi pentru că o câştigase pe femeia pe care o iubea şi la care visa de atâta vreme; mai apoi pentru că, dintr-un singur foc, reuşise să-i dea lovitura de graţie celui mai aprig duşman al lui. În sufletul lui, George avea convingerea că nu mulţi oameni au norocul de a obţine atât de multe dintr-o singură lovitură.

capitolul 23

Filonul de cositor nu dădea semne de epuizare. Într-o săptămână, aflară că în momentul acela exista o cantitate mare de rocă cu conţinut de minereu. Nimeni nu ştia cât avea să mai ţină încă, însă Ross începu să se molipsească de entuziasmul general. Încă o săptămână şi începuseră deja să strângă o cantitate importantă de minereu; şi chiar luând în calcul dificultăţile procesului de sortare, tot se întrevedea perspectiva unui profit.

Pentru a reduce cheltuielile, a fost suspendată întreaga activitate la filoanele de cupru - așa cum erau ele - și tot din același motiv a fost necesară luarea unor decizii complicate. Lucrau la un abataj de sus în jos și deja exista un spațiu deschis epuizat deasupra lor. Foarte curând avea să devină periculoasă continuarea săpăturilor în lipsa unor țapinari și a unor echipamente speciale de susținere. Era deja nerentabil, dat fiind că nici un filon nu este constant ca dimensiune și calitate; și, în loc să-l pigulească în maniera asta total neștiințifică, ar fi trebuit să sape o serie de coloane și niveluri în unghi drept, care să taie filonul la diferite adâncimi și să creeze rezerve de sol explorat. Aceasta ar fi fost calea metodică; dar lipsa de capital îi forța să trăiască de azi pe mâine.

Nici un zvon despre decizia crucială luată la Cusgarne nu ajunse în lumea de afară. Într-una din vizitele sale în Truro, Ross se întâlni cu Richard Tonkin, pe care nu-l văzuse de un an, și îi povesti despre descoperirea cositorului. Tonkin îi vorbi despre propria lui experiență pentru a-l încuraja - și, de vreme ce administrase la un moment dat United Mines, avea o experiență destul de bogată. El nu mai lucra în minerit, după ce, cu șase luni în urmă, cumpărase o mică afacere de construcții de ambarcațiuni în East Looe, în parteneriat cu Harry Blewett - o altă victimă a falimentului companiei Carnmore Copper, persoană căreia Ross îi împrumutase niște bani la momentul respectiv. Reușeau să o ducă destul de bine de pe urma afacerii lor.

Ross se despărți de Tonkin oarecum încurajat de vorbele acestuia. Dacă puteau să meargă mai departe, chiar și cu un profit modest, pentru el era suficient ca răsplată a tuturor eforturilor; în plus, oamenii care munceau la mină ar fi avut în continuare de lucru, și toți cei care aveau cât de cât legătură cu afacerea ar fi câștigat un nou respect de sine...

In weekendul următor, Verity, sora lui Francis, veni în vizită la Elizabeth. Nu mai fusese la Trenwith de la moartea fratelui ei; dar invitația fusese făcută de multă vreme și gheața trebuia să fie spartă odată și-odată. La rândul ei, Elizabeth se strădui să nu încalce

aranjamentul, deşi, în condiţiile în care avea atât de multe pe cap şi în suflet... Verity îl aduse cu ea pe fiul ei vitreg, James Blamey, care sosise pe neaşteptate într-o permisie de câteva zile. Tânăr, zgomotos, cu suflet mare, având o afecţiune copilărească, oarecum protectoare faţă de mama lui vitregă, James ajută la menţinerea fantomelor trecutului la distanţă.

Aflară cu mare îngrijorare despre starea de sănătate a doamnei Chynoweth şi se oferiră să plece imediat, dar Elizabeth nici nu vru să audă. Acum, mama ei era foarte bine îngrijită. Fusese angajată o infirmieră şi doi servitori noi, iar acum tot ce mai puteau face era să aştepte şi să spere ca în câteva săptămâni starea mamei ei să se amelioreze suficient încât să o poată muta. Verity se întrebă care era semnificaţia cuvântului „acum", care părea să îşi facă loc destul de des în vorbele lui Elizabeth.

James rămăsese cu gura căscată văzând frumuseţea lui Elizabeth - aşa cum li se întâmpla adesea tinerilor - şi îşi făcu de lucru colindând ţinutul călare, pe un cal împrumutat. O însoţi pe Verity în câteva dintre vizitele făcute unor prieteni vechi şi merse cu ea la Nampara, unde fusese invitată la masă şi la un ceai, duminică. Demelza îi aştepta. Când sosiră, Demelza o îmbrăţişă pe Verity, iar Ross îi strânse mâna lui James Blamey. Apoi, James trebui să o sărute pe Demelza, aşa că trecură câteva clipe bune până ce aceasta să apuce să respire şi să pună întrebarea pe care Ross se abţinuse cu greu să n-o rostească.

- Dar... Elizabeth nu a venit cu voi?

- Nu. Aşa ar fi trebuit, dar a luat-o dintr-odată o durere cumplită de cap. Este foarte îngrijorată în legătură cu mama ei. Dar vă trimite toată dragostea ei, împreună cu scuzele de rigoare.

Intrară în casă, unde discutară şi râseră poate cu mai multă uşurinţă decât ar fi făcut-o în prezenţa lui Elizabeth. În timp ce discutau despre misiunea lui Ross de a-l întâlni pe Mark Daniel, privirea lui Verity rătăci pe fereastră, şi astfel îşi confirmă impresia de mai devreme, mai precis coşul minei încă scotea fum.

– Văd că încă n-ați renunțat, spuse ea.

Ross îi explică:

– Rezistăm pe muchie de cuțit și toate ne sunt potrivnice. Dar calitatea minereului pe care l-am descoperit săptămâna asta este remarcabilă. Din fericire, pentru că toate cheltuielile de înaintare sunt acoperite din ceea ce câștigăm și o singură abatere a filonului ar însemna sfârșitul nostru.

– Știi, începu James Blamey cu vocea lui serioasă, eu n-am coborât niciodată într-o mină până acum, deși nu-mi stă în fire să fiu atât de ignorant. Cât de adâncă e apa de infiltrație, căpitane? Trebuie să cobori până la fund sau ai vreo găleată din asta modernă?

– Ross, poate James ar dori să coboare în mină după masă, interveni Demelza.

– Cum să nu!

– Ha! Chiar mi-aș dori, confirmă James, deși îmi imaginez că am să ametesc să merg într-o direcție opusă față de cea în care merg de obicei. Când ești sus, pe trinchet, este foarte reconfortant să vezi puntea sub tine, chiar dacă e doar de mărimea unei cărți de vizită. Într-o mină, pot să aștept eu mult și bine să zbor până la suprafață în caz că-mi pierd echilibrul!

Dwight sosi chiar înainte de masă. Cu o săptămână în urmă, Demelza discutase cu el despre năruirea planurilor lui de a se căsători cu Caroline, așa că acum simțea că poartă o responsabilitate mai mare decât oricând pentru starea lui de bine.

Cu toate acestea, Dwight nu le strică petrecerea, ba chiar se dovedi în special interesat să discute cu James Blamey despre problemele medicale din Marina militară. James râse la auzul întrebărilor lui. Pe mare, nu îndrăzneai să te îmbolnăvești. Dacă te îmbolnăveai cumva, ți se administra vreun purgativ sau vreun vomitiv, în funcție de locul durerii. La ultima călătorie, pe nava lui se înregistraseră 30 de decese, și asta numai din cauza scorbutului. James plecase de pe *Thunderer* și se alăturase echipajului de pe fregata *Hunter*, în cadrul unui escadron condus de amiralul Gell. În momentul de față

se aflau în Plymouth Sound[1], dar primiseră ordin să ridice ancora săptămâna următoare, destinația fiind încă necunoscută, deși cel mai probabil urmau să ajungă undeva pe Marea Mediterană. Principala grijă a lui James, ca și cea a căpitanului McNeil, era ca nu cumva războiul să se termine înainte de a avea ocazia să participe la el.

După masă, Dwight plecă, iar Ross îl conduse pe James la mină, așa că în final cele două femei rămaseră singure.

La început discutară despre Jeremy, iar apoi, oarecum dintr-odată, Verity întrerupse conversația de complezență zicând:

- Spune-mi, draga mea, n-ai observat ceva bizar în comportamentul lui Elizabeth?

- Bizar în ce sens? întrebă Demelza, alarmându-se brusc. Abia dacă apuc să o mai văd.

- Nu știu... E greu de spus... Dar mi se pare că și-a revenit repede după pierderea suferită, nu crezi? O, știu că au trecut șase luni și nimeni nu s-ar aștepta să jelească toată viața. Nu despre asta e vorba... Dar pare oarecum schimbată, puțin încordată, ca și cum o sâcâie ceva... O dată sau chiar de două ori în timpul discuției noastre s-a întrerupt brusc, ca și cum îi era teamă să nu spună prea mult.

- Ție? În weekendul ăsta?

- Da. Și nu cred că doar mi se pare. O cunosc destul de bine, pentru că am locuit multă vreme împreună. Îți lasă impresia că ar crede cumva că situația ei urmează să se schimbe cât de curând.

Probabil s-a și schimbat deja, își spuse Demelza în sinea ei, amintindu-și de cele șase sute de lire.

- Ar trebui să-l întrebi pe Ross, spuse ea.

Verity se uită la Demelza.

- Asta îmi sună ușor a decepție, draga mea. Ești sigură că ai motive să te simți așa?

Demelza ridică privirea rapid, apoi zâmbi:

---

[1] Golf situat pe Canalul Mânecii, în dreptul localității Plymouth, Anglia (n.tr.)

- Așa a sunat? Nu a fost cu intenție. Știu că Ross a iubit-o pe Elizabeth cândva; așa că n-aș fi om dacă nu m-aș întreba oare despre ce discută amândoi atunci când se duce s-o vadă. Nu? Ross nu-mi spune despre ce vorbesc, iar eu nu pot să-mi calc pe orgoliu și să-l întreb, așa că nu aflu niciodată. Se ridică în picioare, privind în jos la Verity, apoi se aplecă și o sărută pe frunte: N-aș fi spus atât de multe dacă nu m-ai fi întrebat, dar m-ai întrebat, așa că ți-am răspuns. Verity, vrei un ceai? Știu că e încă devreme, dar cu toate discuțiile astea mi s-a făcut sete.

- Da, aș vrea un ceai. Dar dă-mi voie să-ți spun un lucru - și, crede-mă, nu spun asta ca să te simți tu mai bine: dacă Ross ar...

- Nu, o întrerupse Demelza. Nu cred că e nevoie să spui asta, indiferent dacă o faci ca să mă simt eu mai bine sau nu. Eu cred că să ai un soț e, într-un fel, ca atunci când te duci la biserică. Fie crezi în ceva, fie nu. Dacă nu crezi, atunci ce rost mai are să mergi la biserică, nu? Dar dacă crezi în el, nu ai nici o scuză să ceri dovezi tot timpul.

- E un punct de vedere admirabil.

- O, da. Și nu mi se întâmplă să fiu admirabilă prea des. Ba chiar extrem de rar. Însă e adevărat, nu? Iar asta e mai important decât sentimentele pe care le mai ai uneori. Verity, acum hai să mai vorbim și despre tine! Ești fericită, măcar un pic? Îmi place mult de James. Mi-ar plăcea să-l văd pe Jeremy așa când va crește. Este ca o adiere a vânturilor de apus - impetuoasă, curată, fără urmă de rea intenție. Cred că e îndrăgostit de tine.

Verity îi surprinse surâsul și îi răspunse imediat cu un alt surâs.

- Îl iubesc pe James ca pe propriul meu fiu. Da, sunt fericită, Demelza. Sau, mai bine zis, aș fi, dacă nu m-aș teme întruna pentru siguranța lui Andrew. Până acum, n-a fost problemă cu transporturile și mi-a zis că o s-o ia pe un traseu mai ocolit, către vest, ca să evite orice eventual atac. Dar tot va trebui să treacă prin strâmtoarea dintre Insulele Scilly și Ushant, și nu poți ști ce se mai întâmplă... Cunoști și tu sentimentul ăsta.

În seara aceea, când se duseră la culcare, Demelza îi spuse lui Ross că Verity urma să aibă un copil.

– Poftim? spuse Ross, ridicându-se într-un cot. Asta da surpriză! E o veste nemaipomenită! Eşti sigură?

– Chiar ea mi-a spus. Dar deocamdată nu mai ştie nimeni. Andrew nu ştie, iar ea vrea să păstreze secretul deocamdată. Nu-i minunat? Mie-mi pare tare bine pentru amândoi!

– Şi mie! Când o să fie evenimentul?

– Prin octombrie.

– Anul ăsta ea împlineşte treizeci şi cinci de ani. Sper că totul va merge bine.

– O, Ross, nu vârsta e problema, deşi cred că şi ea îşi face unele griji din cauza asta. O să fie ciudat pentru Andrew, în condiţiile în care fiica lui are aproape douăzeci de ani; dar ştiu că o să fie încântat, şi tocmai de aceea am şi îndemnat-o să-i spună cât mai repede.

– Când ai fost tu în aceeaşi situaţie, nu te-am văzut atât de dornică să împărtăşeşti vestea. Chiar aşa, a fost cel mai mare reproş pe care am avut să ţi-l fac, în ambele ocazii.

– Hai să nu vorbim despre asta acum, spuse Demelza.

Mai târziu, pe întuneric, gândurile ei rătăciră către celălalt subiect care o sâcâise toată după-amiaza. De ce oare îi dăduse Elizabeth de înţeles lui Verity că situaţia ei avea să se schimbe curând? În ce fel putea să se schimbe situaţia ei acum, mai mult decât se schimbase deja după primirea celor 600 de lire? Nu avea nici o logică. Şi, cu cât trecea în revistă posibile explicaţii, cu atât era mai puţin mulţumită de ele. În cele din urmă, Ross, care dormise până atunci, o întrebă:

– Draga mea, te supără cumva furnicile de te răsuceşti în aşternut cât e noaptea de lungă?

– Iartă-mă! Mă sâcâie ceva şi nu pot să dorm. O să stau locului acum.

– Eşti supărată sau te simţi rău?

– Nu, nu. Mă simt foarte bine. Doar că n-am stare. Acum o să fie mai bine.

Era destul de uşor să facă previziuni. Şi abia dacă reuşise să-şi liniştească picioarele, într-o destindere

de moment, că simți din nou imboldul de a le mișca. Măcar un centimetru. O jumătate de centimetru cel puțin.

Oare Ross și Elizabeth plănuiau să fugă împreună? Oare *asta* era schimbarea pe care o anticipa Elizabeth? Asta nu i-ar fi adus cine știe ce bunăstare materială, dar, la urma urmei, poate că nici nu avea în vedere situația financiară. Demelza ar fi luat această presupunere mult mai în serios, dacă Ross nu s-ar fi aflat acum întins lângă ea, și dacă respirația lui n-ar fi devenit tot mai profundă pe măsură ce se cufunda în somn. Nu era deloc exclus, simțea ea, ca ei să-și dorească asta; dar, cunoscându-l pe Ross atât de bine, Demelza era convinsă că n-ar proceda așa. Era un om prea sincer ca să facă ceva pe ascuns. Dacă ar fi avut de gând s-o părăsească și să plece în lume cu Elizabeth, cu siguranță și-ar fi impus să-i spună înainte.

Până aici, toate bune, dar poate că avea să-i spună atunci când venea momentul. Poate că Elizabeth îi spusese: „Ascunde-i adevărul cât de mult poți - spre binele ei". În întunericul nopții, Demelza aproape că o auzi spunând acest lucru. Și totuși, nici măcar varianta aceasta nu se potrivea cu felul de a fi și cu starea sufletească a lui Ross. Cu o zi înainte fusese foarte vesel, mult mai binedispus decât își amintea ea ca el să fi fost vreodată după moartea Juliei. Iar veselia lui se datorase situației minei, nu lui Elizabeth. Demelza ar fi pariat pe ce avea mai scump că motivul veseliei lui era mina și nu vreo femeie.

Atunci poate că George Warleggan pătrunsese cumva în orizontul lui Elizabeth? Demelza îngheță dintr-odată. O vorbă rostită de Sir Bodrugan, un amănunt în plus decât cele pe care i le oferise ea lui Ross. O aluzie, atât și nimic mai mult. Oare Sir Hugh știa mai multe detalii?

Dacă în stadiul acesta Demelza ar fi avut certitudinea că enigma pe care încerca să o dezlege îi privea strict pe Elizabeth și pe George, n-ar fi insistat. Dar încă nu era sigură, nici pe departe.

Așadar mâine...

Vizitându-l pe Sir Hugh Bodrugan, Demelza știa că își asumă o situație delicată. Ross dezaproba cu convingere orice tentativă a ei de a încuraja atențiile lui. In al doilea rând, Sir Hugh, deși destul de glumeț în majoritatea timpului, se lăsa din ce în ce mai greu ținut la distanță. Zvonurile spuneau că are o aventură pasională cu o femeie pe nume Margaret Vosper. Indiferent dacă era adevărat sau nu, acest detaliu nu îi știrbise cu nimic interesul față de Demelza. Poate o cucerire ușoară îl făcuse să aibă mai puțină răbdare cu tinerele pe care le avea în vizor de multă vreme.

Pentru a evita acest dublu pericol sau măcar pentru a-l diminua, Demelza așteptă până în miercurea în care știa că Ross va fi jos în mină cea mai mare parte a zilei, și plecă înspre casa Werry de dimineață, când existau toate șansele ca dispoziția curtenitoare a lui Sir Hugh să fie la cote minime.

În cazul de față, avu ceva ghinion, pentru că Sir Hugh nu era acasă și nici nu era așteptat să se întoarcă înainte de ora cinei. Constance Bodrugan era, și ea, la plimbare cu câinii, așa că Demelza se trezi servind o ciocolată caldă cu singurul ocupant al casei care era în măsură să îndeplinească serviciile de gazdă în acel moment și, în același timp, cel pe care ea și-ar fi dorit cel mai puțin să îl vadă.

Nu se așteptase să îl întâlnească din nou pe Malcolm McNeil și, în plus, ar fi crezut că bărbatul o să dea dovadă de ceva resentimente; în loc de asta, căpitanul o salută ca un vechi prieten. Brațul lui era încă bandajat, iar bărbatul luase ceva în greutate din cauza lipsei de activitate impuse. Demelza se îmbrăca întotdeauna cu cele mai bune haine când mergea în vizită în casa Werry, iar acum i se păru că privirea lui McNeil o studia cu mai multă îndrăzneală decât de obicei. Fără îndoială, aceasta era efectul proastei influențe a lui Bodrugan.

Tocmai când Demelza încerca să găsească cea mai bună scuză pentru a se retrage, căpitanul sugeră că, de vreme ce era o dimineață atât de frumoasă, puteau să se plimbe împreună prin parc, în încercarea de a-l găsi pe Sir Hugh. N-ar fi trebuit să fie prea greu, deoarece

plecase să-și adune cerbii tineri, iar paznicii de vânătoare îl însoțeau cu siguranță.

Coborâră treptele și o luară pe poteca dintre pajiștile neîngrijite. Căpitanul se gândi că pasul ei lung era neobișnuit pentru o femeie.

- Și căpitanul Poldark ce mai face?

- Bine, mulțumim. E ocupat cu mina lui.

- Speram să primesc invitația de a vă face o vizită înainte să plec.

- Ultima oară, din câte știu, ați venit neinvitat.

- Atunci îmi făceam datoria. Acum ar fi o vizită de plăcere.

- Atunci, sunteți bine-venit oricând. Știu că Ross s-ar bucura să vă vadă.

- Și dumneavoastră?

- Și eu, desigur... Când estimați că va fi plecarea?

- Nu mai devreme de câteva săptămâni. Asta dacă țin în continuare cont de recomandările prietenului dumneavoastră, medicul contrabandist.

- Este un om deosebit, e bine să țineți seama de ceea ce spune el.

- Încă îmi vine tar-re greu să înțeleg asocierea lui cu contrabandiștii.

- Pe el, personal, l-ați întrebat despre asta?

- Deseori.

- Dacă el a refuzat să vă dea explicații, căpitane McNeil, nu cred că e cazul să vi le ofer eu.

Merseră în continuare în tăcere, trecând pe lângă o turmă de vreo treizeci de căprioare, care, fără excepție, ridicară capetele și îi pândiră cu suspiciune până ce pericolul trecu.

- Căpitanul Poldark era undeva în casă în noaptea aceea, așa-i?

- Cum vă puteți aștepta să răspund la întrebarea asta?

- Nici nu e nevoie s-o faceți. Mi-am dat seama că vă așteptați ca el să se afle în pivnița secretă atunci când am deschis-o. Știu că l-ați văzut în seara aceea.

După câteva clipe de tăcere, Demelza spuse:

- Acela este Sir Hugh, printre copacii de acolo?

- Nu, e călare pe un cal roib. M-am gândit că, dacă pun o iscoadă să vă supravegheze casa suficient de mult, ar trebui să descoperim unde se ascundea soţul dumneavoastră.

- Şi? Aţi pus iscoada?

- Nu.

- De ce nu?

- Pentru că vă respect prea mult pe dumneavoastră, stimată doamnă.

Surprinsă, Demelza ridică repede privirea spre el, aşteptându-se să identifice un semn de ipocrizie convenţională; nu prea reuşi însă.

McNeil continuă:

- De fapt, ca să fiu sincer până la capăt, asta e doar o jumătate de adevăr. Dacă aş fi considerat că este de datoria mea s-o fac, aş fi făcut-o. Dar sunt soldat, nu spion, şi deja eram sătul de toată povestea asta. Cei care au fost prinşi au fost prinşi, şi cu asta s-a încheiat! Răsucindu-şi mustaţa, căpitanul continuă: Iar acum... Ei bine, acum toată povestea este uitată, în ceea ce mă priveşte. Nu îi port nici un fel de ranchiună căpitanului Poldark. Poate cel mult pentru faptul că are o soţie atât de fermecătoare.

- Eu nu-i port pică nici măcar pentru asta - în măsura în care este adevărat.

- Este adevărat. McNeil se opri din mers, aşa că se văzu nevoită să se oprească şi ea, la rândul ei. Bărbatul îi zâmbi: Deci pot avea încredere că nici dumneavoastră nu îmi purtaţi ranchiună pentru rolul pe care l-am avut în această afacere?

Demelza îi răspunse cu cel mai frumos zâmbet al ei:

- Nici pe departe! Nu am resentimente faţă de dumneavoastră pentru ceea ce aţi făcut şi vă mulţumesc din suflet pentru ceea ce nu aţi făcut.

El se înclină uşor.

- Mă luaţi de braţ, stimată doamnă? De cel bun, adică. Cred că l-am văzut pe Sir Hugh acolo, în depărtare, şi mi s-ar părea mai potrivit să-l abordăm aşa cum se cuvine.

În cele din urmă, Demelza obţinu informaţia pe care o dorea, deşi nu fără câteva manevre tactice abile. Spuse că venise să-l vadă pe Sir Hugh în legătură cu o nouă semănătoare despre care acesta îi povestise cu ocazia celei mai recente vizite. Era o poveste cusută cu aţă albă, însă bărbatul se dovedi suficient de îngăduitor încât să se întrerupă din ceea ce făcea la momentul acela ca să meargă să-i prezinte semănătoarea în funcţiune. Din fericire, atât Sir Hugh, cât şi Demelza îşi doreau să scape de McNeil, aşa că în cele din urmă reuşiră.

Sir Hugh explică:

- Acum vezi cum sămânţa introdusă în magazii cade în cutiile de seminţe fixate la baza magaziilor, exact ca la semănătoarea veche a lui Tull[1]; dar tocmai aici apare îmbunătăţirea... La naiba! De ce oi fi venit dumneata de dimineaţă, draga mea, să mă întrerupi de la treabă, când am trei seri pe săptămână libere? Ia zi-mi? Miercurea nu e indicat, că sunt adesea reţinut cu treburi; dar joia, sâmbăta şi lunea te pot primi aşa cum i se cuvine unei tinere femei de talia dumitale. Vino sâmbătă! Connie e plecată de multe ori şi...

- Eu credeam că după lăsarea întunericului nu e momentul cel mai bun să vezi o semănătoare...

- Of, fir-ar să fie! Aşa-i. Dar, dacă rămâi peste noapte, îţi voi arăta semănătoarea duminică dimineaţă. Ar fi o scuză numai bună ca să nu te duci la biserică.

- Şi ce părere credeţi că ar avea soţul meu despre asta?

- Ce părere? Păi, ce să spună... Doar n-o să-i strice bucuria omului... Dacă nu, vino când nu e el acasă şi nici nu va şti că s-a întâmplat. Am o idee...

- Sir Hugh, tocmai îmi spuneaţi unde apare îmbunătăţirea la semănătoarea asta nouă.

Sir Hugh mormăi nerăbdător şi îi explică. După un timp, Demelza spuse:

---

[1] Jethro Tull (1674-1741), pionier în domeniul agriculturii, unul dintre iniţiatorii Revoluţiei Agrare din Marea Britanie. Metodele lui au fost adoptate de mulţi proprietari de terenuri şi constituie baza agriculturii moderne. (n.tr.)

- Dacă mai ţineţi minte, atunci când aţi trecut ultima oară pe la mine aţi amintit în treacăt de George Warleggan şi de Elizabeth Poldark, zicând că George îi face curte. Ştiţi cumva dacă este adevărat? Ce v-a făcut să-mi spuneţi asta?

Sir Hugh se opri din ce făcea, rămânând cu mâna pe mâna ei, pe mânerul semănătoarei. Sprâncenele lui dese se strânseră ca nişte omizi cu păr.

- A, nu, zvonuri, atâta tot.

- Şi care erau zvonurile?

- Alea pe care ţi le-am spus. Acum, fii atentă...

- Şi ce spuneau zvonurile, mai exact, Sir Hugh?

- Că el îi face curte insistent. Atât şi nimic mai mult. Chiar m-am mirat că voi nu ştiţi nimic. Bârfele sunt întotdeauna plăcute la un ceai, în special cele indecente. O să-ţi spun câteva din ele când vei veni, sâmbătă.

- Despre Elizabeth şi George?

- Nu. Nu ştiu nimic mai mult despre ei şi nici nu-mi amintesc bine unde am auzit ce ţi-am spus. Dar stai, mai era ceva. Am fost în Truro luni, ca să-mi comand nişte eşarfe noi, iar croitorul mi-a spus în secret că tocmai primise o comandă pentru un costum de ginere, de la George. Totul era secret la momentul acela, mi-a spus. Aşa că nu pot spune care sunt relaţiile lui George cu verişoara dumitale prin alianţă. Fie are de gând să oficializeze relaţia, fie o păstrează ca roată de rezervă. De dragul dumitale, sper să fie prima variantă - pentru familia Poldark o alianţă cu George Warleggan ar fi mare lucru. Eu, sincer, mi-aş dori să se căsătorească din nou Connie şi să-şi găsească pe cineva ca el. Avem nevoie de bani. O bat mereu la cap, şi ea pe mine la fel, dar eu îi tot spun că nu sunt genul care să mă însor; apoi, ea îmi răspunde negreşit că sunt genul de bărbat de aşternut şi mă întreabă care-i diferenţa, în afară de o slujbă la biserică şi un inel de aur, iar eu îi spun că tocmai inelul este ceea ce n-aş putea suporta pentru că nu-ţi poţi scoate nevasta la iarbă verde ca pe o iapă de prăsilă. Carevasăzică, draga mea, când vii sâmbătă...

- Îmi pare rău, Sir Hugh, dar n-am cum să vin sâmbătă. Vedeţi...

- Atunci de sâmbătă într-o săptămână. Tipul din armată o însoţeşte pe Connie...

- Îmi pare rău, Sir Hugh!

Bărbatul se încruntă din nou privind-o:

- Eşti o obrăznicătură a naibii de incomodă, domniţă, dacă-mi permiţi familiaritatea. Dacă nu mi-ai plăcea atât de mult, nu te-aş plăcea deloc!

Demelza încă avea mâna prinsă sub a lui:

- Mă bucur că mă plăceţi atât de mult, Sir Hugh, pentru că şi eu vă plac şi m-ar durea să aflu că v-am dezamăgit. Dar tocmai mi-aţi spus că vedeţi femeile ca pe nişte iepe de prăsilă, care pot fi scoase la iarbă verde ori de câte ori socotiţi dumneavoastră de cuviinţă. În cazul ăsta, puteţi ierta o femeie care vrea să galopeze unde vede cu ochii, fără ca vreo mână să o ţină de căpăstru şi fără ca vreun bărbat să-i spună unde şi cum să meargă? Oare nu e bine să acceptăm şi excepţia pe lângă regulă? Oare toate femeile trebuie să fie aşa cum vreţi dumneavoastră doar ca să vă obţină aprobarea?

Bărbatul se uită îndelung la decolteul ei în formă de V, fără să se obosească să-i urmărească raţionamentul, dar admirându-i, în schimb, culoarea din jurul gâtului şi delicata proeminenţă a pielii din acea zonă.

- Hai să-ţi spun ceva, domniţă, începu el. Peste câteva săptămâni o să fie ziua mea, iar Connie şi cu mine ne gândim să dăm o petrecere şi un bal. Invităm câţiva prieteni - patruzeci sau cincizeci, cel mult. Am fost întrebaţi în stânga şi în dreapta şi i-am spus lui Connie că ar fi o idee bună să facem asta cât e încă război. Însă noi o s-o facem cu stil; nu ca individul ăla, Trevaunance, care e prea zgârcit să-ţi ofere până şi un scuipat. Invităm şi o orchestră, şi câte şi mai câte... Acum, dacă mă aşez eu frumuşel şi scriu o invitaţie oficială către soţul dumitale, ăla arogant, crezi că pot conta să veniţi amândoi? Asta ar fi suficient pentru dumneata, ia spune-mi?

Demelza îl privi în ochii ca două mărgele, încercând să-i desluşească eventualele scopuri ascunse.

- Vă mulţumesc, Sir Hugh. Sunteţi foarte amabil cu mine acum. Mult mai amabil decât aş merita.

- Nu eşti dumneata în măsură să judeci ceea ce meriţi, domniţă. Lasă asta în seama mea! Şi cât de curând cred că o să şi primeşti ceea ce meriţi!

Ajunse acasă fără să fie nevoită să-i spună lui Ross unde fusese. Aflase amănuntul pe care plecase să-l descopere, dar nu era mai liniştită acum, că ştia. Realiză imediat că nu putea să-i dea vestea lui Ross. Ba, mai mult, nu putea nici măcar să facă vreo aluzie. Nu ştia care avea să fie reacţia lui sau ce avea să spună. Nu ştia decât că nu voia să fie ea cea care să-i spună şi nici să se afle prin preajmă atunci când i se spunea.

capitolul 24

Trecură săptămânile; înfloriră primulele şi primii clopoţei. Prietenul lui Dwight, doctorul, plecă acasă, iar Dwight se interesă despre eventualitatea de a intra în Marină ca medic. Însă nu luă alte măsuri, deoarece războiul se apropia de sfârşit. Optimiştii avuseseră dreptate, iar Franţa bătea în retragere. Înfrânt de austrieci, care făcuseră, în sfârşit, pasul decisiv, generalul Dumouriez îl urmase pe Lafayette în tabăra duşmanului. Două treimi din provincii se revoltaseră împotriva Parisului. Invazia Olandei se soldase cu un eşec, iar britanicii ocupaseră Pondicherry şi Tobago[1]. Pentru al doilea an consecutiv, calea către Paris era deschisă pentru orice armată care avea misiunea să-l ocupe. Evident, de data asta cineva avea să o facă, chiar dacă trebuia să fie Marele Duce de York.

Una dintre consecinţele îmbunătăţirii generale a stării de spirit a fost o scădere a preţului pentru cupru şi cositor. Dar scăderea nu a fost atât de mare încât

[1] Pondicherry (India) şi Tobago (Indiile de Vest) - teritorii care aparţineau, la vremea respectivă, Franţei. Au fost ocupate de britanici în 1761. Ulterior, ca urmare a Tratatului de la Paris din 1763, Marea Britanie a cedat Pondicherry Franţei, cu condiţia ca acesta să fie folosit în scopuri comerciale, nu militare. (n.tr.)

să conteze. La Wheal Grace, succesul sau eşecul continua să depindă de capacitatea lor de a completa finanţele în permanenţă, de a menţine acel echilibru fragil între câştiguri şi cheltuieli. Suta de lire a lui Henshawe se terminase deja, dar continuau să funcţioneze cu ajutorul unui credit acordat de banca lui Pascoe în anticiparea taxei pe cositor. Alaiuri de catâri cărau cositorul negru în Truro, unde banca emitea cecurile de cositor, în funcţie de calitatea şi valoarea cositorului alb care urma să fie extras; şi astfel, mina putea să funcţioneze mai departe, pe baza creditului obţinut din aceste cecuri.

Cele mai multe din economiile pe care le făceau erau consumate la suprafaţă, unde fusese necesară o reamenajare şi o extindere a zonei de sortare a minereului. Nu numai că era nevoie de mai multe sortatoare şi cioplitoare, de multe ori erau necesare altele noi, deoarece un om care înainte a lucrat doar cu cuprul, oricât de priceput ar fi, cel mai adesea nu înţelege cum se prelucrează cositorul. O mare parte a minereului era trimisă la presele de cositor din Valea Sawle.

În a doua zi a lunii mai, trupul lui Charlie Kemphorne fu găsit plutind în apele mării, în largul Golfului Basset. Dwight merse să-l identifice.

Bărbatul stătuse în apă mai multe zile la rând. Nu existau semne de violenţă, dar marea nu fusese prea blândă cu el. Dwight privi îndelung rămăşiţele omului pe care îl tratase de ftizia minerului, unul dintre puţinele lui succese medicale reale.

Trădător, informator, mire pentru Rosina, confecţioner de pânze de corăbii, tată, o epavă oarbă în descompunere, acum fără zâmbetul acela fals, de-a gata; în locul lui, doar o gaură neagră a putrefacţiei. Faptul că moartea îi era familiară nu diminuase cu nimic repulsia pe care o resimţea Dwight. Cu cât vedea moartea mai des, cu atât o înţelegea mai puţin. Dispariţia bruscă a personalităţii, ca flacăra unei lumânări, fără a lăsa în urmă ceva care să prezinte valoare sau interes - decât, cel mult, pentru medic şi bisturiul lui, capabil acum să sondeze în voie. Şi nu-i stătea deloc în fire să-şi dorească

să facă asta. *Singura* lui preocupare era față de cei vii; chiar și atunci când aceștia mințeau, înșelau și își vindeau prietenii pe capete.

Rosina Hoblyn veni să-l vadă la Gatehouse. Dwight o evitase după noaptea conflictului cu Kempthorne.

- Domnule, este adevărat? începu ea. Charlie e cel adus de valuri la țărm?

- Da.

- A fost... provocată moartea... A fost ucis înainte să fie aruncat în apă?

- Nu, din câte mi-am dat eu seama. E posibil. Dar se poate, la fel de bine, să fi căzut singur în apă.

- Charlie n-ar fi căzut singur în apă, domnule. Nu făcea el asta.

Dwight știa, în sinea lui, că femeia avea dreptate. Rosina îl cunoștea pe omul ei.

- Sau poate că s-a sinucis - și-a provocat singur moartea. Nu putea fi prea fericit, după tot ceea ce s-a întâmplat.

- Nici eu nu am fost fericită, domnule.

- Tu... Îți pare așa de rău după el?

Femeia se îmbujora instantaneu.

- Da, domnule. Sau nu știu prea bine. A fost întotdeauna atât de bun cu mine... Pe de-o parte e și asta, pe de alta e și rușinea... Cumva, lucrurile nu par să se lege, e greu de crezut. Să fie vorba oare de același om? Cel care era atât de bun și cel care a jucat rolul lui Iuda. Și mie mi-e așa rușine... De parcă eu aș fi făcut asta, de parcă aș fi știut tot timpul. Și n-am știut, domnule! Jur că n-am știut! N-am știut niciodată nimic.

- Firește că n-ai știut, Rosina; nimeni n-ar putea presupune măcar că ai știut ceva.

- Uneori, e suficient să-i vezi pe oameni cum *se uită* la tine, nici nu e nevoie să mai zică ceva... Ei își imaginează că dacă ieși în lume cu un bărbat...

- Măcar consolează-te cu gândul că nu te-ai măritat cu el. Cu genunchiul ai mai avut probleme din noaptea aceea?

- Nu, domnule. Vă sunt foarte recunoscătoare. Și totuși, pare ciudat că dacă n-ați fi venit să mă ajutați...

Acum el ar fi fost căsătorit, ar fi locuit într-un oraș ciudat, iar Ross ar fi probabil în închisoare sau în surghiun... Atât de multe lucruri atârnau de un fir de ață! Viețile a trei, patru, cinci, nenumărați oameni fuseseră schimbate de un singur capriciu. Și fata de aici era miezul tuturor întâmplărilor din acea noapte. Genunchiul Rosinei. Ridicol! După moartea lui Francis, Ross vorbise cu înverșunare despre acele schimbări bruște ale norocului care reduceau la absurd toate eforturile și planurile oamenilor. Și se întâmplase la fel încă o dată; de data asta mai revoltător decât oricând.

După ce plecă Rosina, Dwight simți deodată nevoia să discute cu cineva. Cei din jur veneau să discute cu el despre problemele lor, dar el nu avea către cine să-și deschidă sufletul. Își reprima mereu propriile sentimente, iar acestea continuau să îl macine și să devină tot mai negre.

Acum știa foarte clar că trebuie să plece. Era necesar, pentru a-și recăpăta respectul de sine. Acum trebuia să renunțe, fără vreo răsplată, la toate acele lucruri la care nu se îndurase să renunțe pentru Caroline. Și asta nu era tot; problema nu era atât de simplă pe cât încerca el uneori să creadă; dar știa clar că nu mai putea rămâne aici, trăind cu amintirea propriilor sale eșecuri.

Existau doar doi oameni cu care putea vorbi deschis, pentru că doar ei cunoșteau adevărul - sau o parte din el. Dar trebuia să caute un prilej potrivit, un pretext ca să spargă gheața. Hotărî să se ducă acolo imediat, pe negândite, înainte să se lase cuprins din nou de vechile lui ezitări și stinghereli. Acum nu conta decât să-și descarce sufletul. De când prietenul lui, Wright, plecase acasă, orele lungi petrecute în singurătate deveniseră imposibil de suportat.

Era o seară aspră, furtunoasă pentru începutul lui mai, cu nori întunecați. Marea era la fel de năvalnică precum în miez de iarnă, iar între marginile albe ale valurilor era un verde intens și greu. În depărtare, orizontul era ascuns într-o negură cenușie, iar Dwight așteptă prudent, o vreme, pe verandă. Cum era de așteptat, ploaia începu, orbitoare în vântul puternic care

o adusese. Ținu câteva minute, după care încetă brusc, lăsând totul în urmă picurând și șiroind; soarele aruncă o singură rază verde de-a latul mării.

Când ajunse în vârful dealului, Dwight îi văzu pe ambii oameni pe care dorea să-i vadă acum. Demelza mătura apa de pe treptele casei, cu energia celor care știu că timpul lor este limitat; iar Garrick stătea întins pe iarba udă, cu nasul sprijinit pe labele din față, așteptând, evident, vreun impuls lăuntric sau poate fâlfâitul unor aripi de stăncuță, ca s-o ia la goană peste vale. Ross tocmai ieșea dintr-una din magaziile minei.

Drumurile lor nu aveau să se întâlnească până aproape de casă, iar Dwight calculă că Ross va ajunge acolo înaintea lui. Nu grăbi pasul. De aici, din punctul acesta înalt, putea observa întreaga vale. În momentul acela, Demelza îl zări pe Ross venind și îi făcu cu mâna. Garrick, care, după atâția ani petrecuți la Nampara, era considerat în continuare câinele Demelzei, se ridică încet în picioare și merse să-și întâmpine stăpânul.

În acel moment, Dwight simți o ușoară trepidație a pământului și conștientiză un zgomot pe care nu putea nici să-l identifice, nici să-l localizeze. Ar fi putut fi o explozie undeva, în largul mării; dar, cumva, Dwight știu că nu despre asta era vorba. La câteva secunde după ce trăise acea senzație, Dwight decise că urechile îi jucaseră o festă sau poate nu fusese decât o adiere de vânt mai puternică.

Ross se oprise din mers să îl smotocească bine pe Garrick. Asta îi plăcea cu adevărat lui Garrick; mângâierile nu-și aveau rostul, iar animalul îi disprețuia în mod evident pe cei care încercau asta. Demelza se duse să vorbească cu Ross, iar acum discutau ceva în grădină. Exact atunci, Dwight pătrunse în primul rând de păducei, ale căror vârfuri erau aplecate în unghiuri ascuțite de vântul care bătea mai puternic dintr-o direcție. Între păducei și merii de mai încolo era un luminiș destul de generos. Ajuns aici, văzu un bărbat ce alerga către casa lui Ross, venind dinspre mină. Atunci se uită în direcția minei și văzu că, pe lângă fumul obișnuit de cărbune care ieșea pe horn, în jurul halei mașinilor se adunase

un fel de ceață, care nu părea să fie nici fum, nici abur. În timp ce privea, balansierul motorului își încetini ritmul, după care se opri de tot.

Dwight se opri și el din mers. Din hala mașinilor începuseră să iasă și alți oameni. Bărbatul care alerga nu ajunsese încă la Ross, dar Demelza îl zărise. Acum mergeau în direcția lui. Dwight o luă la fugă către mină.

În minele din Cornwall, accidentele erau destul de dese - din când în când, mai cădea câte un muncitor și își rupea piciorul, iar exploziile controlate erau și ele nesigure și destul de periculoase. Dar accidentele majore erau rare. În cei cinci ani de când lucra ca medic de mină, prin părțile astea nu existase vreun astfel de accident. Ross o luase acum la fugă înapoi, către mină, Demelza și bărbatul acela alergând și ei la câțiva pași în urma lui.

Însă Dwight ajunse acolo înaintea lor. Prima persoană pe care o întâlni fu Peter Curnow, care, murdar și cu obrazul plin de praf, tocmai ieșise din hala mașinilor.

- Ce-i, omule, ce s-a întâmplat?

- S-a dislocat o grindă, domnule, și acum toată fundația e plină de steril! Jack Carter tocmai a dat alarma. Spune că sunt patru sau cinci blocați înăuntru. Ceilalți urcă acum.

- E cineva rănit?

- Da, jumătate din ei, dacă nu chiar mai mulți.

- Ascultă, vrei să-mi dai o mână de ajutor? Dă o fugă până la Gatehouse și adu-mi geanta și instrumentele. Anunță-l pe Bone. Știe el ce să aducă.

- Sigur, domnule. Acum mă duc!

Și plecă în fugă.

Toate lucrurile din hala mașinilor erau acoperite de praf. Vântul măturа acum locul, dar dedesubt stratul era încă gros. Încă trei sau patru persoane ieșiseră, făcându-i semn lui Dwight că totul e în regulă - nu era nimic serios, doar zgârieturi sau vânătăi. Mulți alții rămăseseră dedesubt - unii pentru a le acorda îngrijiri celor răniți, alții ca să înceapă deja săpăturile.

În timp ce vorbeau, sosi și Ross. Doar privindu-l, Dwight realiză ce simțea el în acele momente. În fiecare

zi, gaura de deasupra lor, creată prin extracţia pripită a cositorului, se căsca tot mai mult. Riscul nu păruse prea mare însă. Construiseră în grabă nişte maluri de susţinere, iar acestea ar fi trebuit să fie de ajuns. Şi alte mine îşi asumaseră şi îşi asumau constant riscuri similare. Adesea, astfel de galerii părăsite rezistau şi douăzeci de ani fără să se surpe. Dar norocul nu fusese de partea lor, iar malurile cedaseră. Odată cu ele, se surpaseră mii de tone de rocă, îngropând sub ele filonul, dar şi oamenii.

În urma prăbuşirii malurilor, doi oameni muriseră şi trei fuseseră răniţi grav. Toate lucrările de la nivelul inferior al minei se surpaseră, iar scările, echipamentele de pompare, platformele deveniseră una cu pământul. În lumina pâlpâitoare şi prăfoasă nu se mai zărea altceva decât o grămadă mare de dărâmături, în care săpau frenetic vreo duzină de siluete subumane. Numărul victimelor ar fi trebuit să fie cinci, dar cei trei care fuseseră găsiţi în viaţă auziseră primele semne ale prăbuşirii şi o luaseră la goană în încercarea de a ajunge cât mai repede la suprafaţă; la jumătatea drumului însă fuseseră striviţi de peretele de stâncă, atunci când toată construcţia se prăbuşise. Cel mai grav răniţi erau Ellery şi Joe Nanfan, care stătuseră îngropaţi timp de patru ore înainte de a fi salvaţi. Dwight coborî în mină pentru o vreme; dar nu trecu mult şi îşi dădu seama că poate fi de mai mare ajutor la suprafaţă, aşa că se întoarse sus cu primul bărbat rănit grav, pentru a-l trata. Magazia-vestiar fusese transformată într-un fel de spital, unde zăceau şase răniţi. În panica iscată iniţial, cineva trimisese după doctorul Choake, care, venit la faţa locului, uită temporar de antipatia faţă de mai tânărul său rival. Unul dintre bărbaţi avea braţul strivit, iar Choake îi tăie braţul de deasupra cotului, înainte ca Demelza să apuce să întoarcă privirea, oripilată. Cu cuţitul în mână, doctorul Choake privi în jur, în căutarea următoarei victime şi se încruntă dezamăgit constatând că nu mai are nimic de sfârtecat. Când Dwight îşi făcu apariţia, Choake tocmai bandaja o rană la cap; cei doi schimbară

cu răceală câteva cuvinte, înainte de a se concentra la misiunea lor comună.

Trecuse de miezul nopții atunci când ultimii doi supraviețuitori au fost aduși la suprafață. Curând, Dwight înțelese cât se poate de clar că Joe Nanfan trăgea să moară. O grindă căzuse pe el; avea șoldul drept zdrobit, iar o vânătaie imensă i se întindea pe abdomen, semn al unor leziuni interne. Era lac de sudoare, iar când respira scotea niște icnete care îi trădau suferința imensă. Dwight făcu tot ce îi stătea în putință, îi administră laudanum și îi bandajă abdomenul ca să îi asigure un suport mai bun.

Ellery era inconștient, cu o rană adâncă la tâmplă. Se întrevedea perspectiva unei trepanații prin care să se elimine osul care îi apăsa pe creier, iar Choake spuse că merita oricum să încerce, pentru că avea nevoie de practică; în cele din urmă, deciseră ca mai întâi să vadă cum evoluează pacientul în condițiile actuale.

Ross nu se întoarse la suprafață în noaptea aceea, iar Demelza era perfect conștientă de pericolul unei noi surpări. Dacă alții mergeau să sape cu schimbul, el rămăsese în subteran. La patru, Demelza vru să coboare ea însăși în mină, dar Dwight n-o lăsă. Îl trimise, în schimb, pe Gimlett cu un mesaj în care îi cerea lui Ross să urce. Ross trimise vorbă că va urca atunci când nu va mai fi nimic de făcut.

Se crăpă de ziuă curând după ora patru, iar lumina zilei începu să crească în intensitate; dar cerul întunecat al zorilor era sfâșiat și zdrențuit ca haina unui cerșetor. Soarele răsări într-o altă rafală de ploaie, după care un curcubeu se arcui semeț peste capătul văii. A doua noapte de veghe pe care o petrecuse în hala mașinilor, se gândi Demelza. Dar de data asta până și motorul de pompare era oprit. În lumina rece a dimineții, se înfiora și se întinse, încercând să nu caște, simțindu-se istovită și fiindu-i rușine din cauza asta. Așezat pe treptele de deasupra ei, Daniel Curnow stătea aproape nemișcat, ca și cum el însuși era o parte a motorului pe care chiar el îl oprise. Încă șase. Soția și fiii unuia dintre cei îngropați în subteran; două surori și tatăl altuia.

Așteptând imposibilul. Sau, în cel mai rău caz, măcar un cadavru pe care să-l poată lua cu ei.

La ora cinci, Jim Ellery, care fusese înfășurat în pături călduroase și ținut perfect nemișcat, începu să-și revină fără nici un fel de operație. La șapte sorbi niște supă, iar la nouă era deja în stare să plece spre casă pe picioarele lui.

La nouă, Ross urcă la suprafață, după treisprezece ore petrecute în subteran. Nu mai avea pic de energie sau suflu. Nu reușiseră să-i recupereze pe cei doi rămași, iar nivelul apei creștea treptat.

În ciuda previziunilor pesimiste ale lui Dwight, Joe Nanfan reuși să supraviețuiască acelei nopți, iar trei zile mai târziu părea deja pe cale de vindecare. Fascinat, Dwight îl compară în sinea lui cu una dintre acele insecte pe care le strivești sub talpă, dar care se încăpățânează să meargă mai departe, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

În a șaptea zi a lunii mai, mina Wheal Grace se închise oficial. Nu se mai putea face mare lucru. Era nevoie de șase săptămâni de muncă pentru a îndepărta suficient moloz astfel încât să se ajungă din nou la acel filon. Peste 36 de metri de utilaj de pompare fuseseră distruși. Două sute de lire nu erau de ajuns pentru a repune echipamentul în funcțiune.

De altfel, Ross nici nu era prea sigur că ar dori să-l vadă din nou în funcțiune. Trei oameni își pierduseră viața din cauza lui. Fusese o afacere blestemată încă de la început.

În a noua zi a lunii mai, Ross primi o scrisoare de la Elizabeth.

capitolul 25

Ross fusese în Truro toată ziua, făcând iar aranjamente cu acționarii de la Wheal Radiant pentru transferul turnului de extracție. În jumătate din viața lui de până atunci, constată el, fusese ocupat să înceapă afaceri pentru a căror lichidare își irosise apoi cealaltă jumătate

din viaţă. Ei bine, acesta era sfârşitul. De acum înainte, avea să-şi cultive pământurile şi, dacă acest lucru i se permitea, avea să-şi ducă restul zilelor într-o sărăcie lucie, împovărat de datorii. Acum nu mai avea nici o mină, nu mai era interesat de nici o mină şi aşa aveau să rămână lucrurile.

Suferea foarte mult din cauza eşecului avut, dar nu vorbea prea mult despre asta. Privind în urmă, se gândi că uneori îşi dramatizase în exces dezamăgirile din tinereţe. Pe măsură ce se maturizează, oamenii înţeleg că nu iese nimic bun dacă bat din picior, ca un copil supărat. Aşa că îşi iau ghinionul, îl înghit, dau supărarea la o parte şi pretind, faţă de ei înşişi şi faţă de restul lumii, că nu s-a întâmplat nimic.

Fusese o lecţie dureroasă. În special pentru Ross.

După-amiază, se întâlni din nou cu Richard Tonkin şi îi dădu vestea, primind apoi compasiunea acestuia cu mai multă clemenţă decât dovedea faţă de alţii, dat fiind că ei doi fuseseră, la un moment dat, colegi de suferinţă. Luară masa împreună la Seven Stars şi aşa se făcu ora nouă înainte ca Ross să ajungă acasă.

Toată ziua se simţise o vagă senzaţie de zi de vară, iar Demelza avea un aer foarte proaspăt şi părea foarte în largul ei într-un corsaj plisat şi cu o fustă din poplin de culoare crem, cu un şorţuleţ verde. Ross descălecă, iar Demelza merse împreună cu el către casă.

- Ai mâncat de seară, Ross? M-am gândit că trebuie să fi mâncat deja. Te-am aşteptat până la opt şi un sfert. Te-a prins de dimineaţă ploaia aia torenţială?

- Nu, pe unde am mers eu n-a plouat.

- Ai plecat pe uscat şi te-ai întors pe uscat. Asta chiar e uimitor. Boureii ăştia sunt ceva de groază! Presupun că vremea asta caldă şi umedă e de vină! Îmi mănâncă florile şi îmi murdăresc pietrele cu mâzgă. Iar dacă mai şi calc pe ei, mi se face silă. Când vine vorba de melci, am reacţii de duduie delicată. Ceea ce e nostim, că altfel sunt oricând în stare să pansez o rană plină de sânge, să curăţ un fund de bebeluş sau să pun mâna pe un şoarece, fără să-mi fie silă!

– Mai bine îl înveți pe Garrick să-i mănânce. Sau poate, dacă o să ajungem în sapă de lemn, o să-i mâncăm chiar noi, mai știi? N-am mai văzut ăsta până acum. E nou? întrebă el, pipăindu-i corsajul.

– Nou? zâmbi femeia.

– Mă rog, eu știu sigur că nu l-am mai văzut înainte.

– L-am făcut din două cămăși de-ale tale vechi, care erau prea uzate ca să le mai peticesc. Altfel, materialul e bun, dacă scoți părțile foarte roase.

– Când te-am cerut în căsătorie, nu îmi imaginam că ai să ajungi să-ți coși bluze din resturile de la cămășile mele...

– Nu resturi, piepți. Iar dantela am luat-o de la un șal vechi. Oricum, să știi că am trecut și prin vremuri mai grele decât acum.

Gimlett nu era prin preajmă, așa că femeia îl însoți pe Ross în spatele casei, la grajduri.

– O deșeuez eu pe Darkie, se oferi ea. Intră în casă și vin și eu imediat ce termin aici. Ai primit două scrisori.

– Două? De la cine?

Ceva din lejeritatea tonului ei îi dădu de gândit lui Ross, care adăugă apoi:

– Nu. Și-așa Gimlett o să apară curând, nu? Tu le-ai citit?

– Doar pe cea care ne este adresată amândurora. Este de la Sir Hugh, care ne invită la o petrecere la el acasă, sâmbăta viitoare. A pomenit ceva despre asta ultima oară când l-am văzut. Este aniversarea lui – n-am îndrăznit să-l întreb a câta – și pare să pună la cale ceva ca să-l întreacă pe Sir John Trevaunance.

Ross crezu că dezlegase enigma ușoarei ciudățenii a tonului ei, așa că uită s-o mai întrebe despre a doua scrisoare.

– Sper că nu vei fi dezamăgită dacă refuzăm.

– Eu aș fi zis că se cade să mergem, de vreme ce mulți dintre vecinii noștri cel mai probabil vor fi acolo. Dar dacă tu nu vrei să mergi, nu țin neapărat.

Ross intră în casă, bucuros să vadă că ea renunțase atât de ușor la idee, dar destul de surprins că o făcuse.

Dar poate că și ea se săturase de insistențele omului acestuia.

Nu observă că Demelza nu intrase după el în casă. Merse direct în salon și luă cele două scrisori puse pe spinetă. Îndelungul amurg se apropia de sfârșit, iar atmosfera din încăpere era semiobscură, așa că luă scrisorile și se duse în dreptul ferestrei. Recent, văzuse foarte des scrisul lui Elizabeth pe diverse documente și hârtii, așa că-l recunoscu imediat pe cel de-al doilea plic. Desfăcu sigiliul.

Dragul meu Ross (scrisese Elizabeth),

Nici măcar nu știu cum să îți scriu această scrisoare; nu știu de unde s-o încep și cum să termin sau cum să îți spun ceea ce am de spus. Știu că ceea ce îți voi spune te va supăra, iar eu, care deja ți-am pricinuit atâta suferință în trecut, aș face aproape orice ca să nu te rănesc din nou, în același fel ca ultima oară. Cu toate astea, se pare că nu am încotro.

O, Ross, viața mea a fost plină de lipsuri; a fost pustie și foarte rece. Și niciodată mai mult decât în ultimele luni, după moartea lui Francis. Poate că nu sunt genul de persoană care să rămână singură. S-ar părea că am nevoie de tăria și protecția pe care mi le poate oferi un bărbat.

Am făgăduit să mă căsătoresc cu George Warleggan.

Nunta va fi peste doar zece zile. Ne vom căsători oficial, la Biserica St Mary. La insistențele mele, evenimentul va fi foarte restrâns, doar cu părinții noștri și martorii necesari. Vom locui în principal la Cardew, așa că de acum înainte noi doi ne vom vedea foarte rar. Eu simt că asta îți vei dori tu.

Ross, nu-ți pot explica motivele pentru care am ales să mă căsătoresc cu George. Asta ar însemna să mă justific și nu-mi pot începe a doua căsnicie dând dovadă de lipsă de loialitate – chiar și cu gândul. Dacă a existat vreodată vreun pic de afecțiune între noi doi, în toți acești ani, te rog din suflet să apelezi la ea acum și să încerci să-mi înțelegi poziția. Pentru că, dacă

mă înțelegi cum se cuvine, probabil mă vei ierta. Sau dacă nu de tot, măcar în parte.

Prietena ta sinceră și iubitoare,

Elizabeth

În timp ce citea scrisoarea, afară se întunecase. Sau era oare întuneric doar în inima și în mintea lui? Ascultă zgomotul asurzitor al sângelui care îi pulsa în vene. După primele secunde de totală neîncredere, gândurile lui curajoase, de bun-simț, din dimineața aceea dispărură cu totul, fără urmă. Nu te puteai lupta cu factorii imprevizibili pe care viața ți-i scotea în cale, se gândise el. Dar era oare acesta un astfel de caz? Era un lucru care să fie acceptat cu resemnare și cu un oftat de neputință?

Până aici mergea gândirea rațională. Dincolo de acest punct, totul se rezuma la emoții și sentimente. Ross se lupta în același timp cu două sentimente contradictorii: dragostea și ura. Pe fiecare în parte ar fi putut să-l stăpânească. Împreună, erau copleșitoare.

Se întoarse pe călcâie și ieși valvârtej din cameră.

- Demelza!

Nici un răspuns.

Ross își luă pelerina și traversă bucătăria către grajduri.

- Demelza!

Nici un răspuns. Darkie avea încă șaua pe ea.

Jane Gimlett ieși în grabă din cămară:

- Pot să vă ajut, domnule? John trebuie să apară dintr-o clipă în alta.

- Nu. Spune-i stăpânei...

- Sunt aici, Ross, spuse Demelza, apărând dintr-un colț întunecat al grajdurilor.

Jane Gimlett își mută privirea de la unul la altul. Nu văzu mare lucru, dar ceva din sunetul vocilor lor o făcu să intre repede înapoi în casă.

- Demelza, mă duc la Trenwith, anunță Ross.

Demelza se ascunsese de el, nu pentru că i-ar fi fost teamă, ci pentru că nu suporta să-l vadă primind acele veşti.

- Nu te duce acolo în seara asta, Ross.
- Trebuie! Trebuie s-o văd pe Elizabeth.
- O să fie mai bine dimineaţă.
- Tu... Ştii ceva despre asta?
- E vorba despre George?
- Cum de ai ghicit?
- Am auzit eu ceva...
- Mie nu mi-ai spus niciodată.
- Cum aş fi putut?!
- Toată... chestia asta... Realiză acum că încă avea scrisoarea în mână. O mototoli, transformând-o într-un ghemotoc: Toată chestia asta trebuie oprită!
- Şi cum ai putea s-o opreşti tu? Nu ai cum!
- Aşa crezi tu! Mai vedem!
- Ross, nu vreau să te duci în seara asta.
- Poate că tu nici nu vrei s-o opresc, de fapt!
- Nu, nu vreau... Nu în singurele feluri în care ai putea s-o faci, spuse ea plină de amărăciune.

Un nou val de mânie crescu în el, depăşindu-l pe celălalt.

- Te rog, dă-te din calea mea!

Pentru o clipă, Demelza nu se mişcă din loc, privindu-l, făcând eforturi să înţeleagă.

- Mereu... Am crezut mereu... N-am crezut niciodată că o să fie aşa...

Furia o cuprinsese şi pe ea, răspunzând la furia lui, forţându-se să prindă formă. Însă deocamdată Demelza reuşea s-o ţină în frâu.

- Tu nu vezi, Ross, continuă ea, nu vezi că nu te poţi duce? Dacă te duci... În starea în care eşti...

Deşi îi blocase drumul, figura ei palidă părea deja trasă, oarecum ireală. El încercă să se forţeze să facă o mişcare, să-i adreseze un gest afectuos. Pentru prima dată, nu reuşi. Năluca lui Elizabeth era de neclintit între ei, mai reală, mai tangibilă în faţa durerii lui decât Demelza.

Înțelese că nu-l poate opri. Nici măcar el însuși nu avea puterea să se oprească. Era ceva fundamental. Ea se dădu la o parte din calea lui. Ross încălecă și părăsi curtea pavată cu pietre în zgomotul copitelor.

Casa Trenwith era cufundată în întuneric, cu excepția a două lumini aprinse la primul etaj. Fiind foarte familiarizat cu casa, știa că una dintre ele e pe palier, iar cealaltă în camera mătușii Agatha. Camera lui Elizabeth dădea înspre curtea interioară, ca și cea a lui Geoffrey Charles. Familia Tabb dormea în bucătărie. Ross coborî de pe cal și trase de clopoțelul de lângă ușa de la intrare. Din ultimele zvâcniri ale zilei nu mai rămăsese acum decât o nuanță albăstruie, departe, la apus. Stelele sclipeau intens, iar în timp ce Ross se uita spre cer, o stea căzătoare traversă bolta. Drumul până aici îl ajutase să se răcorească, dar nu îi schimbase scopul. Deciziile lui erau mai clare și, în același timp, mai puțin absurde și impulsive. De vreme ce nimeni nu răspunsese, trase încă o dată de clopoțel. După încă vreun minut, bătu în ușă cu cravașa. Apoi se dădu câțiva pași înapoi și privi în sus, la etaj, nerăbdător. Probabil cei doi Tabb nu erau prin apropiere, ca să-l audă. Iar dacă adormiseră, putea să sune așa până dimineață. Cât despre mătușa Agatha, era mai ușor să-l ridice pe Charles din mormântul lui din cimitirul din Sawle decât pe mătușa Agatha din camera ei! Nu mai rămâneau decât Elizabeth și Geoffrey Charles.

Se duse înapoi la ușă și bătu mai tare în ea. Să fi fost vorba despre o manieră diplomată de retragere din partea lui Elizabeth? Nu întrebase la ce oră sosise scrisoarea, dar poate că Elizabeth așteptase vizita lui toată după-amiaza. Doar nu și-ar fi putut imagina că el nu avea să reacționeze în nici un fel! Probabil când se lăsase întunericul zăvorâse toate ușile și urcase la culcare, hotărâtă să nu se întâlnească cu el în seara aceea.

Ei bine, aici era posibil să se fi înşelat. Ross încercă uşa şi o găsi încuiată. Se îndepărtă din nou de ea. Partea din faţă a casei era, deci, de nepătruns. Dar Ross nu credea că la fel era şi restul casei.

Ocoli casa către partea de răsărit şi o bufniţă trecu repede în zbor, gonită de zgomotul paşilor lui. Aici era grădina de plante aromatice, crescute peste măsură, dar cu atât mai parfumate în aerul serii târzii. „Cu flori dalbe-mpodobit, şi la groapă plâns l-au dus..."[1] Cuvinte care îi goneau prin minte. Ceva se agita prin tufişurile de lângă el - vreun şobolan sau vreun câine vagabond, tăcut ca şi el, fără să aibă vreo treabă anume.

Lângă casă creştea un platan, iar unele dintre ramurile lui mai joase atingeau uşor fereastra camerei care îi aparţinuse odinioară lui Verity. Ar fi trebuit să fie tunse. Dar nu fuseseră. Ross testă ramura cea mai joasă, apoi îşi luă avânt şi se căţără în copac. Ajuns aici, îşi deschise pelerina şi o lăsă să cadă peste un tufiş de dedesubt. „Uite şi sulfină pentru tine, şi căldăruşe, uite şi floarea-raiului pentru tine... Aş fi dorit să-ţi dau şi câteva viorele, dar toate s-au veştejit când a murit tata..."[2] Continuă să urce, o umbră care părea să se mişte fără prea mare efort, până ce ajunse la acelaşi nivel cu fereastra.

O cercevea de plumb cu ochiuri mici de sticlă. De jos, îi păruse întredeschisă, dar nu era aşa. Un singur ochi de geam, minuscul, din partea de sus a ferestrei, era deschis. Prea departe de închizătoare. Singurul obiect potrivit pe care îl avea la el era cheia de la lacătul uşii lui de la bibliotecă. Îl scoase şi ciocăni într-unul dintre ochiurile de sticlă până ce acesta se sparse. Apoi, aproape înainte ca sticla să se oprească din căderea, îşi vârî mâna înmănuşată înăuntru şi ridică zăvorul ferestrei. Un minut mai târziu, era în cameră.

Făcuse ceva zgomot, dar mult mai puţin decât la uşa de la intrare.

---

[1] William Shakespeare, *Hamlet*, Actul 4, Scena 5, cântecul Ofeliei (n.tr.)

[2] Idem (n.tr.)

Ieși pe coridorul dinspre est. La capătul acestuia, spre partea din față a casei, un licăr slab tremura pe peretele cu lambriuri. Era lumânarea de pe palierul din față, imediat după colț cum veneai dinspre holul principal. Merse către sursa de lumină și aproape ajunse la ea, când se deschise o ușă, și Elizabeth își făcu apariția.

Femeia scoase un țipăt pe jumătate înăbușit și făcu un pas înapoi, spre perete. Se priviră unul pe celălalt. Ea arăta de parcă urma să leșine dintr-o clipă în alta.

- Ross!

- Am venit să-mi prezint omagiile.

- *Ross*, credeam...

- Că sunt vreun tâlhar. Asta și sunt, dacă judecăm după modul în care am intrat.

Ea continuă să îl studieze cu ochii mari, având chipul alb ca varul. Era îmbrăcată cu o rochie verde, din catifea - una veche și chiar lucioasă pe alocuri, într-o lumină mai bună, dar ei îi venea bine. Toate îi veneau bine. Tocmai ăsta era necazul.

- Am auzit un zgomot. Cum ai intrat?

- Am venit să-ți mulțumesc pentru scrisoare.

- Am crezut că este Geoffrey Charles. Și mi s-a părut ciudat.

- Putem vorbi undeva?

Elizabeth îl cunoștea destul de bine încât să nu se lase păcălită de vocea lui egală. Acum nu mai avea nici o șansă să scape de întrevederea aceasta.

- Da... Mă duc să aduc o lumânare.

Se întoarse în camera din care ieșise. Suspectând în mod absurd că s-ar putea duce să cheme pe cineva, Ross o urmă înăuntru și închise ușa după el.

- Aici e bine.

Era dormitorul ei, iar ea ridică mâna de pe sfeșnic.

- Nu cred...

- Nu avem de cine să ne ferim aici. Vreau să-ți vorbesc, Elizabeth. Și asta chiar acum!

O cameră plăcută. Draperiile cafenii, cu falduri, legate cu șnur gros, oglinda aurită de la măsuța de toaletă, căluțul-balansoar, papucii albaștri, cămașa de noapte

din dantelă albă, așezată pe un scaun. Ross nu mai intrase niciodată aici.

Văzu cum femeii îi revine sângele în obraz, apoi în buze. Și cum își recapătă ceva încredere în ea.

- Nici nu știi *cât* mi-a displăcut să-ți trimit scrisoarea aceea, Ross. Era *ultimul* lucru pe care mi l-aș fi dorit, așa cum am spus. Dar nu poți veni așa aici, acum. Mâine-dimineață...

- Mâine-dimineață e prea târziu. Eu vreau să aflu în seara asta.

- Ce să afli? Ce ți-am spus deja în scrisoare? Mai e oare ceva de spus?

- Ei bine, da. Bărbatul se îndepărtă de ușă, își smulse mănușile, lăsându-le să cadă pe un scaun și veni mai aproape de ea. Ea se dădu un pas înapoi. Aveam o oarecare idee despre felul în care stau lucrurile, continuă el. Te rog să-mi spui, Elizabeth, unde anume am greșit... Pe George Warleggan îl consider de multă vreme cel mai mare dușman al meu. Pe tine te consider de multă vreme cea mai bună prietenă a mea. În care dintre cele două cazuri sunt cel mai departe de adevăr?

Elizabeth se îmbujoră.

- Nu e deloc așa, Ross. Dar pentru mine a fost extrem de greu. Bineînțeles că sunt fericită și mândră să te consider *pe tine* cel mai bun prieten al meu...

- Ei bine, a fost mai mult decât atât, nu? Cât să fi trecut? Cu siguranță nu mai mult de douăsprezece luni... Din seara aceea, când ne-am întâlnit la familia Trevaunance... Ce mi-ai spus tu mie la cină în seara aceea? Că atunci când m-ai refuzat pe mine și te-ai măritat cu Francis ai făcut o greșeală pe care ai descoperit-o la numai câteva luni după aceea și că ai regretat-o mereu de atunci. A fost o... surpriză și o sursă de umilință pentru tine - așa ai spus - faptul că ai făcut o asemenea greșeală. Îmi amintesc perfect cuvintele tale.

Femeia întinse mâna, sprijinindu-se de spătarul unui scaun.

- Venirea ta aici, așa, Ross... Din cauza șocului era să mi se facă rău...

Dar el nu avea de gând să se lase distras.

– Greșeala aceea, pe care tu ai recunoscut-o, Elizabeth, este o greșeală pentru care Francis a suferit toată viața. Și tu ai suferit pentru ea, și eu. Ce fel de greșeală vrei să mai faci acum?

– Nu, spuse ea. Ce ți-am spus în seara aceea – și n-am să-mi retrag cuvintele acum – n-aș fi spus niciodată dacă aș fi bănuit măcar că i se va întâmpla ceva lui Francis. Te rog, Ross, înțelege. Am simțit că la un moment dat tot trebuia să-ți spun, ca să știi că, dacă tu ai fost nefericit atunci, la început, asta nu se întâmpla cu mult înainte să devin și eu, la rândul meu, nefericită. M-am gândit că ți-ar face plăcere să afli că greșeala a fost a mea și nu a ta! Era prea târziu, cu ani buni chiar, ca să mai îndreptăm lucrurile. Dar am vrut ca tu *să știi*. Imediat ce am rostit cuvintele, mi-am dat seama că am greșit. Iar atunci când a murit Francis... atunci am regretat mai mult decât oricând!

– Asta nu explică nimic. Cum a apărut George Warleggan în toată povestea asta?

– Bineînțeles că nu atunci! Abia acum – mult mai târziu. A fost atât de *bun*, Ross, atât de binevoitor...

– Și tu te măriți cu un bărbat din recunoștință?

– Nu numai din recunoștință. Dar greșești foarte mult să îl consideri cel mai mare dușman al tău. Eu cred – *am convingerea* – că pot să vă apropii; că într-adevăr puteți și veți fi prieteni. El nu are nici un fel de resentimente...

– Te măriți cu el pentru bani?

Preț de un minut, Elizabeth nu spuse nimic. Mijii ochii, făcând eforturi să-și păstreze calmul. Până acum se înfruntaseră unul pe altul ca doi adversari, ea mulțumindu-se sau reușind doar să pareze fiecare atac al lui, fără să aibă timp să se gândească la manevre. Până acum numai locul confruntării făcea ca întâlnirea să fie mai rea decât și-o imaginase. Știuse cât va fi de rău; și, amintindu-și așteptările pe care le avusese, reuși să se stăpânească. Ea îl rănea pe el, nu el pe ea; prin urmare, trebuia să-i suporte insultele, să încerce să-l aducă la sentimente mai bune și poate chiar să redevină prieteni mai târziu. Nu era chip să se eschiveze de la această discuție. Iar să-i ofere explicații detaliate despre motivele

care stăteau la baza deciziei ei de a se căsători cu George era o pierdere de vreme. Fiecare argument rezonabil pe care îl aducea ea era răsturnat de el într-o clipită.

– Te rog, Ross! Îi zâmbi, evitând totuși privirea lui cercetătoare: Vrei să vii mâine să discutăm mai calm și mai cuviincios decât o putem face aici? Crede-mă când îți spun că nu mă mărit cu George pentru bani. N-am fost niciodată prea chibzuită cu viața mea. Dar măcar am încercat să le rămân loială oamenilor la care țin. Ceea ce ție ți s-ar putea părea lipsă de loialitate nu este deloc așa, nici pe departe. În plus, tu ce ai propune pentru mine, Ross? Treizeci de ani de văduvie și singurătate? Se prea poate să mai trăiesc încă treizeci de ani de acum înainte. Asta-mi ceri tu mie pentru greșelile pe care le-am făcut deja? Îmi poți oferi altceva la care să sper?

El rămase tăcut, studiind curbele sprâncenelor, obrajilor și gurii ei.

– Plec dacă îmi răspunzi la o singură întrebare: îl iubești pe George?

Ceasul bătu ora unsprezece, scoțând astfel în evidență liniștea din jur. Undeva, în depărtare, o ureche interioară auzea sunetul mării.

– Da, spuse ea.

Cu asta, se lămuri. O luă de umeri, în tăcere, dar ferm, în așa fel încât ochii ei clipiră repede, privindu-l, de mirare și teamă.

– Asta e o minciună foarte asemănătoare cu aceea spusă imediat după nunta cu Francis. Atunci mi-ai spus că-l iubești și nici măcar tu nu credeai ce spui. Eu însă eram mai naiv pe atunci și te-am crezut. În seara asta nu te mai cred!

Elizabeth încercă să se elibereze.

– Ross, lasă-mă! Mă doare!

– Mă întrebi dacă te condamn la treizeci de ani de văduvie. Răspunsul meu este nu. Dar, la felul cum arăți, aveai de unde alege! Mie nu-mi place logodna asta cu George Warleggan! Îți cer să mai aștepți o vreme și să încerci din nou.

- Dă-mi drumul! Sunt propria mea stăpână şi fac cum doresc! Îmi... pare rău dacă asta simţi! Dar n-am ce face!

- Tu n-ai avut niciodată de ales, nu? Totul a fost dincolo de puterea ta de control. Toată viaţa ai plutit în derivă, complet neajutorată, pe un ocean de bune intenţii. Şi nici de data asta n-ai de ales!

Spunând acestea, o sărută. Ea îşi întoarse obrazul, dar nu reuşi să se îndepărteze suficient cât să-l evite.

Când Ross ridică privirea, ochii ei sclipeau de mânie. N-o mai văzuse niciodată aşa, şi chiar simţi o oarecare satisfacţie.

- Asta e... *revoltător!* Nu te-aş fi crezut în stare de aşa ceva! Să mă forţezi... Să mă insulţi când... când nu am pe nimeni care...

- Mie nu-mi place deloc căsătoria asta cu George, Elizabeth. Nu-mi place! M-aş bucura să primesc asigurarea ta că nu-ţi vei duce planul la bun sfârşit.

- Eu aş fi surprinsă dacă m-ai crede în situaţia asta! Tocmai m-ai făcut mincinoasă! Ei bine, eu măcar nu-mi încalc promisiunile! Îl iubesc pe George la nebunie şi o să mă mărit cu el săptămâna viitoare!

Ross o prinse din nou şi de data asta începu să o sărute cu o pasiune intensă, pe care mânia o aprinsese şi mai tare - asta până când mânia se stinse. Părul femeii începu să se desfacă în cosiţe împletite. Ea ridică o mână în dreptul gurii lui, dar el i-o dădu la o parte. Apoi îl pocni peste faţă, aşa că el îi imobiliză braţul.

Apoi, deodată, ea fu aproape liberă, pentru o fracţiune de secundă:

- Te porţi cu mine... ca şi cu o femeie uşoară...

- A venit momentul să fii tratată şi aşa...

- Dă-mi *drumul*, Ross! Eşti *odios*, oribil! Dacă George...

- Te măriţi cu el?

- *Lasă-mă!* Ţip! O, Dumnezeule! *Ross*... Te rog...

- Orice ai spune, nu cred că te mai pot crede acum. Nu-i aşa?

- Mâine...

- Nu mai există mâine! o întrerupse el. Ziua de mâine nu mai vine. Viața e o iluzie. Nu știai? Hai să profităm de întuneric cât mai putem!

- Ross, doar nu ai de gând... Oprește-te! Oprește-te, îți spun!

Dar el nu mai ținu seama de cuvintele ei. O ridică în brațe și o duse în pat.

capitolul 26

Demelza rămase trează până la patru, apoi se trezi din nou la șase, exact la timp ca să-l audă intrând în casă. Nu veni sus, ceea ce-i confirmă femeii ceea ce știa deja. Știuse încă din clipa în care Ross plecase.

Jeremy se trezi curând după aceea și începu să se joace și să chiuie în pătuțul lui. Încă nu vorbea prea mult, dar cele două expresii preferate ale lui erau „abada" și „nanamona", pe care le folosea, într-un sistem numai de el știut, pentru a reacționa în diverse situații de viață. Recent, devenise un copil mai vesel, mai viguros, nu mai era atât de sensibil încât să-și iasă din fire dacă lucrurile nu ieșeau cum dorea el, dar era la fel de plin de energie nervoasă ca de obicei. Era una dintre plăcerile Demelzei să se trezească devreme și să rămână întinsă în pat, într-o stare de plăcută moleșeală, ascultând murmurele și chicotelile lui Jeremy, din pătuțul lui.

Nu și azi. Se ridică din pat la șase și jumătate - ora obișnuită - și se duse la fereastra dinspre nord, cea pe care coborâse nu cu multe nopți în urmă. Soarele răsărise de vreo două ore, iar zgomotele începutului de zi se stinseseră de mult. Dimineața era înnorată, dar foarte liniștită, marea era de un albastru de ardezie, extrem de calmă, după ce se retrăsese în noapte. Uneori marea părea cu totul încremenită - o pânză de mătase întinsă. Din când în când însă, câte o undă iluzorie se forma sub suprafața apei, iar la intervale și mai rare, una din unde răbufnea, trădându-și dimensiunile doar prin vuietul tunător cu care spărgea liniștea zilei. Gimlett era deja în picioare, făcându-și de lucru neobosit și stăruitor prin

ogradă. Pe Demelza o uimea adesea liniştea în care lucra el dimineaţa, pentru că nu-i trezea niciodată cu zornăitul găleţilor sau cu vreun alt zgomot nelalocul lui.

În dimineaţa asta, Demelza simţea o durere extrem de profundă, venită dintr-o parte a trupului ei de existenţa căreia nu avusese habar înainte. Nu cunoscuse niciodată o asemenea disperare. *Totul* era ruină, totul era cenuşă. Orice consolare către care zbura gândul ei se năruia imediat. *Nimic* nu mai avea să fie vreodată la fel, îşi pierduse şi ultima fărâmă de încredere.

Nu demult, când avusese acea discuţie cu Verity, spusese că a avea încredere în soţul tău... Dacă aveai...

Ei bine, acea încredere se spulberase acum. Bineînţeles că lucrurile nu erau, în realitate, atât de clare. Trăise prea multă vreme alături de Ross ca să nu-i cunoască defectele şi slăbiciunile; să îl crezi pe soţul tău perfect şi fără de păcat înseamnă să fii naivă şi să cauţi decepţiile cu tot dinadinsul. Dar ceea ce conta era principiul încrederii. Toată viaţa lui, Ross fusese îndrăgostit, mai mult sau mai puţin, de Elizabeth. Sentimentul acela de insatisfacţie fusese mai pronunţat după moartea lui Francis. Dar, chiar şi aşa, Demelza îl ştiuse când îndrăgostit de ea însăşi, când nu - mai mult da decât nu - şi crezuse că sentimentul acela puternic de loialitate - unul din marile defecte şi, în acelaşi timp, una din marile calităţi ale firii lui Ross - avea să îl ţină lângă ea, în ultimă instanţă.

Firește, lucrurile nu se opreau aici. Pierderea era mult mai mare. Oricât de rezonabilă şi de civilizată ar fi fost, oricât ar fi întors ea lucrurile pe toate părţile, Ross fusese întotdeauna mai mult decât un soţ pentru ea. Din momentul acela când, acum ceva mai bine de nouă ani, el o adusese în bucătăria lui pe ea, odrasla înfometată a unui miner, Ross simbolizase pentru Demelza un anumit tip de noblețe - nu de sânge, ci de caracter -, o persoană ale cărei standarde de conduită se situaseră întotdeauna şi aveau să se situeze întotdeauna mai presus decât ale ei. Adesea se contrazicea cu el - dispute uşoare, nimic serios -, nefiind de acord cu opiniile

şi deciziile lui. Dar în sinea ei şi în chestiunile esenţiale ştia că el îi este superior.

Deci, indiferent dacă aşteptase sau nu credinţă deplină din partea soţului ei, acum pierduse mai mult decât atât. Demelza fusese întotdeauna mai mândră de el decât de ea însăşi. Se crezuse întotdeauna superioară faţă de alte femei, tocmai pentru că un bărbat ca Ross se căsătorise cu ea. Prin vizita lui la Elizabeth în noaptea precedentă, Ross nu se dezamăgise doar pe el însuşi, ci o dezamăgise şi pe ea. Era o trădare comună, una care îi năruise întreaga temelie a existenţei.

Jeremy aştepta să fie luat în braţe, nemaifiind mulţumit în spaţiul restrâns al pătuţului său şi devenind uşor agitat. Demelza îl ignoră şi merse la cealaltă fereastră, periindu-şi părul. Undeva, în adâncul sufletului ei, mai era o fărâmă de îndoială care îi spunea că poate lucrul acela nu se întâmplase; cu toate astea, conştientiza adevărul. Îl ştiuse înaintea lui chiar, ştiind care era scopul lui chiar înainte ca el să încalece. Şi acum? De ce se întorsese? Venise oare să-şi ia lucrurile ca să se mute la Trenwith, cu Elizabeth? Fusese oare căsătoria dintre Elizabeth şi George abandonată în cele din urmă? Demelza nu era capabilă să urască, dar acum simţea că ar putea s-o ucidă pe Elizabeth. Elizabeth făcuse tot ce-i stătuse în putinţă să le umbrească primii ani de căsnicie. Nu reuşise. Dar, indirect şi fără vină, era răspunzătoare de moartea Juliei. *Atunci* avusese loc prima ruptură între Demelza şi Ross. O înstrăinare, deşi abia perceptibilă, îşi făcuse loc între ei din acea zi, plămădită din durerea lui Ross; iar Elizabeth profitase la maximum. Acum, după moartea lui Francis, avusese mână liberă. Nu puteai să nu te întrebi dacă avusese vreodată de gând să se căsătorească cu George sau dacă toată povestea asta fusese doar o mănuşă aruncată pentru a provoca reacţia pe care o şi provocase, de altfel, în cele din urmă.

Jeremy începu să plângă, iar Demelza îl luă, în sfârşit, în braţe, îl schimbă de scutece şi îl îmbrăcă. Apoi coborî cu el în braţe. Jane Gimlett era în bucătărie.

– Stăpânul îşi ia micul dejun. I-am dat nişte jambon rece. Am crezut că dormiţi şi mi-a zis să nu vă deranjez.

– E ceai făcut?

– Da, doamnă. N-au trecut nici zece minute de când l-am luat de pe foc. Vă tai niște pâine și niște unt?

– Nu... Poți să-l iei pe Jeremy, pentru câteva minute?

Intră în salon. Ross își schimbase hainele și se bărbierise. Aproape că își terminase micul dejun fără gust. Ridică privirea și se uitară unul la altul. În clipa aceea, ea *știu*, în sfârșit, iar el știu că ea știe.

– Credeam că dormi, spuse el. Am zis să încep fără tine.

Demelza nu zise nimic, dar după câteva clipe făcu un pas înainte și se așeză la masă, la o oarecare distanță față de el. Își turnă o ceașcă de ceai, apoi adăugă lapte și zahăr. Lumina intrată pe fereastră cădea pe pleoapele ei palide și pe luciul întunecat al părului ei.

– Asta n-o să fie ultima dată, nu? întrebă ea.

El nu spuse nimic, ci doar plecă privirea în farfuria pe care o dădu apoi deoparte.

Demelza se simți deodată cuprinsă de un acces copleșitor de furie. O cuprinse din senin, luând-o complet prin surprindere. Îi fusese teamă să nu izbucnească în lacrimi, dar acum fu surprinsă să constate că nu putea vărsa nici măcar o lacrimă.

– Nunta lor... se mai face?

– Nu știu...

Cicatricea lui era foarte vizibilă în dimineața asta. Adesea ai fi zis că sabia aceea înfiptă la întâmplare pe când era în Pennsylvania rămăsese în el, devenind esența nonconformismului firii sale – renegatul nestatornic.

Demelza simți că îi tremură buzele de furie.

– Când te vezi... te vezi cu ea din nou?

– Nu știu.

Femeia înghiți în sec și încercă să-și controleze glasul.

– La ce oră te-ai întors?

– Cred că era vreo cinci.

Apoi se lăsă tăcerea între ei. Ea nu mai vru să întrebe nimic, iar el nu putea să-i explice inexplicabilul.

Făcând eforturi vizibile să lege o conversaţie, pentru a lăsa impresia de normalitate, ca şi cum acesta era un mic dejun ca oricare altul de până atunci, Ross spuse:

- Am fost la doamna Trelask ieri, în legătură cu panglicile pentru Jeremy. Spune că o să aibă unele mai ieftine într-o lună sau două.

Demelza nu spuse nimic.

- Am fost cu Harris Pascoe o bună parte din dimineaţă, aşa că n-am avut posibilitatea să-ţi cumpăr celelalte lucruri pe care mi le-ai cerut.

Femeia amestecă ceaiul, luă o înghiţitură, simţi lichidul fierbinte coborându-i pe gât şi privi pe fereastră, fără să vadă, de fapt, nimic. Ross ridică furculiţa şi făcu nişte urme pe faţa de masă.

- Am luat cina cu Richard Tonkin. A cumpărat o afacere de construcţii de ambarcaţiuni în East Looe, în parteneriat cu Harry Blewett. Afacerea a mers bine după izbucnirea războiului.

- Ah...

- El spune că au mai multe comenzi decât pot duce. Ambarcaţiuni mici... E o oarecare satisfacţie să afli că cineva o duce bine.

- Serios?

Ross o privi pe soţia lui:

- Tu nu ai satisfacţia asta?

- Nu, deloc.

- Îmi pare rău.

- Şi mie.

- Îţi verşi ceaiul, Demelza...

- Da! răspunse ea, trântind intenţionat ceaşca pe jos.

O furie vie, ameninţătoare, o cuprinsese acum. În clipele astea, ar fi fost în stare să-l ucidă şi pe Ross, nu doar pe Elizabeth. Era în stare să arunce cu toate tacâmurile în Ross, cuţite şi furculiţe deopotrivă. Fără îndoială, în aceste clipe l-ar fi atacat cu cuţitul în mână. Nu mai rămăsese nici urmă de umilinţă şi blândeţe în ea acum. Era o luptătoare, iar această parte a ei ieşise la iveală. Se luptă cu ea însăşi, cu răsuflarea întretăiată, şi întâlni privirea lui cenuşie. Apoi făcu un gest brusc cu braţul,

lovind ceainicul, carafa cu lapte, zaharnița și două farfurii și împrăștiindu-le pe toate pe podea.

Ieși din bucătărie.

Ross nu se mișcă nici măcar un centimetru până ce Jane Gimlett nu veni alergând.

- Vai de viața mea! Ce s-a întâmplat aici, domnule? Ceainicul e făcut țăndări. Și covorul...

Femeia se aplecă să strângă mizeria.

- Mi s-a prins haina de masă. A smucit fața de masă cu totul. Păcat!

- Dumnezeule! Chiar păcat! Unde e stăpâna?

- A ieșit. Nu vrea să ia micul dejun în dimineața asta.

Toată săptămâna, deasupra casei lor zăbovise un nor amenințător. Principiul după care Demelza se călăuzise toată viața, fără să conștientizeze neapărat acest lucru, fusese acela de a nu lăsa soarele să apună peste mânia ei. Dar cu mânia *asta* putea să intre și în mormânt, ea fiind rezultatul unei răni care nu cunoștea leac.

Nu că n-ar fi fost în stare să ierte. Nu știa dacă el își dorea iertarea ei sau dacă avea vreo importanță cât de mică. Poți ierta pe cineva că taie un copac, că sparge o vază scumpă, că arde un tablou; dar pentru obiectul distrus asta nu mai are nici o importanță.

Se întâlneau doar la masă și chiar și atunci reușeau să se evite, așezându-se la masă prea devreme sau sosind prea târziu. Când se întâlneau, totuși, vorbeau puțin și în general despre aspecte legate de casă sau de fermă. Ross avea un pat aranjat în vechiul dormitor al lui Joshua, unde dormise Demelza în prima ei noapte acolo. După tot ceea ce se întâmplase, lui Ross i se părea imposibil să o deranjeze cu prezența lui sus; de cealaltă parte, Demelzei i se părea că fusese de ajuns un contact cu Elizabeth pentru ca Ross să-și considere nevasta respingătoare.

Faptul că până acum el nu făcuse nici un efort să o revadă pe Elizabeth era destul de surprinzător, deși firește că nu era exclus ca el să fi mers acolo în fiecare zi, din ce știa ea. Măcar continua să doarmă și să mănânce

la el acasă. Demelza ar fi preferat să moară decât să-l întrebe ce avea de gând.

După acea ultimă izbucnire, acum era calmă, cu toate că furia n-o părăsise cu totul. Devenise un tovarăş uşor de recunoscut - mai rece, mai calculat, iar ea nu putea să-i ordone să plece. Şi nici nu voia. Uneori, după aceea, se gândise că doar furia resimţită atunci o mai ţinuse în viaţă. Era drogul ei, la care apela ori de câte ori gândurile cotidiene deveneau imposibil de suportat. Ştia că el fusese ocupat toată săptămâna cu vânzarea utilajelor de mină. Câştigul era cam pe sfert din costul iniţial. Pe Ross avea să-l doară atunci când utilajele începeau să dispară unul câte unul. Dar probabil atunci nu avea să mai fie prin preajmă. Joi sosi o scrisoare pentru el, pe care nu i-o arătă Demelzei. Dar în ziua următoare îi spuse:

- O să fiu nevoit să lipsesc de acasă mâine-noapte. Plec la Looe şi nu pot să mă şi duc, să mă şi întorc în aceeaşi zi. Harry Blewett mi-a scris că vrea să mă vadă.

- Aha.

Deci asta era scuza pe care şi-o găsise! Faptul că el simţea nevoia să mintă făcea ca relaţia lor să decadă şi mai mult. De ce nu spunea pur şi simplu că se duce la Elizabeth?

- Dacă vrei, poţi citi şi tu ce spune.

Probabil bănuind ce-i trecea ei prin minte, îi împinse scrisoarea peste masă.

- Nu.

I-o împinse înapoi, fără s-o citească.

După vreo clipă sau două, el spuse:

- Nu ştiu ce motive are. Probabil Richard Tonkin i-a spus deja că nu am bani să investesc în afacerea lui cu bărci. Mi-aş dori să-mi înapoieze banii pe care mi-i datorează deja.

Demelzei îi stătea pe limbă să-i spună: „Ca să-i poţi da apoi lui Elizabeth!" Dar până la urmă avea un simţ al măsurii prea pronunţat pentru a da dovadă de meschinărie.

Vineri după-amiază, un bărbat sosi călare de la Casa Werry, cu un mesaj verbal. Sir Hugh nu primise nici un răspuns la invitația sa. Căpitanul și doamna Poldark puteau accepta invitația? Demelzei mai că-i veni să râdă. Sir Hugh și petrecerea lui! Cui îi mai ardea de petrecere acum? Ei nu! Iar Ross avea să fie plecat, petrecând pe cont propriu. Va petrece cu Elizabeth. Poate era mai bine să propună ca Ross să rămână cu Elizabeth, iar ea, Demelza să facă pereche cu George Warleggan.

Nu știa dacă Ross intenționa să ajungă sau nu și în Looe, dar știa că el avea să-și petreacă ultima parte a sfârșitului de săptămână la Trenwith, în brațele lui Elizabeth. Cu siguranță, nu s-ar deranja să participe la o recepție și la un bal. Singurul lucru de care îi păsa era recepția lui Elizabeth. Demelza se întrebă dacă Ross folosea cu Elizabeth aceleași cuvinte de alint pe care le folosea uneori cu ea. Fără îndoială că Elizabeth avea să fie dezmierdată de noul ei iubit. În sfârșit, după atâta amar de vreme, obținuse ceea ce-și dorise. Îl primea cu brațele deschise în propriul ei pat. Delicată ca o floare de crin, în brațele lui. Aristocrată, de rasă nobilă și pe deasupra și distinsă, așa cum Demelza n-ar putea fi vreodată. O femeie cu o tradiție familială de opt sute de ani cunoștea, probabil, diverse finețuri în materie de iubire, finețuri despre care o fiică de miner nu avea habar. Era imposibil ca, după o asemenea legătură, Ross să revină la o femeie de rând. Imposibil! Imposibil! Putea merge pe drumul lui, în timp ce ea se ofilea de dor acasă și muncea din greu ca să-i crească copilul și umbla prin bălegarul de la fermă.

Putea, nu? O lumină vie ca o flacără o învălui pe Demelza și aprinse dintr-odată toate colțurile întunecate ale sufletului ei. Căpitanul Poldark nu putea participa la petrecerea lui Sir Hugh Bodrugan. Dar doamna Poldark putea! O doamnă Poldark fără restricții. O doamnă Poldark hotărâtă să se răzbune pe soțul ei și să-și aline propriile răni, să-și hrănească propriul orgoliu în singurul mod în care o putea face în momentul acesta. Ross n-avea decât să-și asume consecințele situației pe care el însuși o crease!

Îi comunică mesajul dorit lacheului care aștepta și îl urmări apoi traversând valea înapoi, pe calul său. Lumina aceea încă îi mai licărea jucăușă în minte, iar Demelza știa că nu avea să se stingă prea curând. Începu să se pregătească pentru vizita de sâmbătă.

capitolul 27

Casa Werry fusese construită pe timpul domniei lui Eduard al IV-lea[1], când afacerile familiei Bodrugan erau foarte prospere. Mai târziu, când foamea de putere a lui Richard[2] ruinase cauza casei de York, ramura principală a familiei, casa Gorran Bodrugan, se năruise; pe de altă parte, casa Werry Bodrugan, cealaltă ramură a familiei, reușise să intre în grațiile curții regelui Henric[3] și astfel își păstrase moștenirea. Acum, neamul lor dispărea de voie. Nici lui Sir Hugh, nici mamei sale vitrege nu le păsa de aparențe. Țineau servitori să le satisfacă nevoile, dar preferau să trăiască în dezordine. Le plăcea să-și târșâie picioarele prin casă în cizme pline de noroi, pe care să le arunce apoi te miri unde după ce le dădeau jos. Iar Sir Hugh spusese la un moment dat că vederea unei camere curate sau a unei podele lustruite îi amintea de bunicul lui, pe care încerca să-l uite.

---

[1] Rege al Angliei, între 1461-1470 (prima domnie) și 1471-1483 (a doua domnie), provenind din Casa de York (n.tr.)

[2] Richard Neville, conte de Warwick, cel mai apropiat consilier al lui Eduard al IV-lea, supranumit și *Făcătorul de regi* sau *Eminența cenușie*. În speranța de a prelua frâiele puterii din umbră, contele de Warwick încearcă să îl determine pe Eduard să încheie o alianță prin căsătorie cu Franța, o altă mare putere europeană. Eduard se căsătorise însă în secret cu văduva unui simpatizant al Casei de Lancaster. Această căsătorie secretă duce la o serie de intrigi care, în final, determină înlăturarea lui Eduard de la tron, în octombrie 1470. (n.tr.)

[3] Henric al VI-lea, rege al Angliei, predecesor al lui Eduard al IV-lea înainte de prima domnie (1422-1461) și succesor la tron al acestuia în scurta perioadă în care a fost înlăturat de la tron (octombrie 1470-aprilie 1471). Reprezentant al Casei de Lancaster. (n.tr.)

Dar fuseseră făcute niște eforturi pentru a înfrumuseța locul pentru seara petrecerii. Peluza fusese tunsă, o parte dintre tavane și pereți fuseseră curățați, iar cele mai multe din animalele ciudate ce alcătuiau menajeria fuseseră evacuate și grupate în două încăperi. Dacă nu erai foarte atent la detalii sau dacă acordai mai multă atenție companiei tale decât scaunului pe care stăteai, întreg decorul putea trece drept în regulă.

Cam cea mai mare încăpere din casă era holul, iar acesta avea un planșeu din dale, un șemineu generos, un podium la unul din capete și o grindă în consolă. Jumătatea de jos a pereților, sub ferestre, era acoperită cu tapițerie mâncată de molii, iar deasupra erau numeroase candelabre, care, de regulă, nu erau aprinse. În această încăpere urma să aibă loc balul.

Din fericire pentru Demelza, decizia de a merge, mai ales într-o asemenea stare de spirit, fusese luată cu foarte puțin timp înainte și îi rămăsese foarte puțin timp pentru a se pregăti. Altfel, ar fi avut mari dileme în privința ținutei. Avusese destul de multă prezență de spirit pentru a rezolva problema transportului înainte de a-l lăsa să plece pe lacheul venit cu o zi înainte pentru a confirma invitația. Știind că Ross avea să plece cu Darkie, Demelza îi trimisese un mesaj lui Sir Hugh, rugându-l să-i trimită un cal și un îngrijitor; iar Sir Hugh îi trimisese calul și îngrijitorul cerut pe la ora cinci. Așa că Demelza ajunse la Casa Werry într-o manieră elegantă, fiind urmată de un bărbat în livrea, călare pe un alt cal, care îi ducea bagajul.

Aleea din fața Casei Werry dădea înspre o stradă destinată trăsurilor, așa că, în general, oaspeții care veneau dinspre părțile centrale și de sud ale ținutului sosiseră cu trăsura. Ora șase era, în mod evident, de bonton, pentru că Demelza trebui să-și aștepte rândul înainte să poată ajunge la ușa de la intrare, răstimp în care în jurul ei se ridicară numeroase monocluri întrebătoare. Suportă cu răceală privirile iscoditoare, rămânând demnă în șa, cu spatele drept, în costumul ei negru de călărie și... pălăria cu trei colțuri.

Hugh și mama lui vitregă stăteau chiar în pragul ușii de la intrare; fuseseră atrași în hol de o discuție interesantă cu John Treneglos despre răpciuga cailor. Demelza intră imediat în urma domnului și a doamnei Nicholas Warleggan și auzi scuzele prezentate de domnul Warleggan: George avea treburi foarte urgente, drept pentru care le transmitea complimente gazdelor și își cerea scuze pentru absență. În spatele ei, era o pereche pe care o recunoscu vag: Lord și Lady Devoran. Lordul Devoran era unul dintre prietenii lui Ross.

Sir Hugh veni la ea, exclamând:

- Ha! Carevasăzică, stimată doamnă, ai avut curaj să te lași în grija mea și ți-ai abandonat soțul acasă, la gura sobei. Bravo! Bravo!

- Da, Sir Hugh. Eu aș fi zis că nu mai e vremea de stat la gura sobei.

- Și nici nu e, draga mea. Aici îți dau dreptate. Dar să fiu al naibii dacă în weekendul ăsta nu avem parte de o adunare foarte respectabilă! Sau, cel puțin, mulți dau impresia asta, de la distanță. Vei fi în siguranță cu noi aici, doamna mea, te asigur.

- Tocmai de-asta mi-era mie teamă! spuse Demelza.

Bărbatul chicoti sec, privind-o cu ochii lui negri ca două mărgele:

- E reconfortant să te aud spunând asta, chiar dacă știu că nu vorbești serios. Respectabilitatea mă plictisește de moarte și mă gândesc că în weekendul ăsta vor fi momente când voi fi foarte bucuros să mă retrag. Nu ți-am promis niște bârfe indecente? Ba ți-am promis. Și mă voi ține de cuvânt! Ne strecurăm undeva într-un colț și...

- Hughie! îl strigă mama vitregă. A sosit domnișoara Robartes cu doctorul Halse. Mergi și condu-i! Ce naiba, nu pot să fiu în același timp peste tot!

În timp ce era condusă către camera ei pe coridorul cu podele scârțâitoare de la etaj, Demelza se gândi că ar trebui să fie amețită bine de băutură înainte să se arunce în brațele lui Hugh Bodrugan. El mai încercase să facă dragoste cu ea în Bodmin, iar Demelza mai simțea

şi acum furnicături de dezgust, numai când se gândea la momentele acelea.

Fără îndoială, ăsta era mereu necazul cu nevestele nedreptăţite: dorinţa de răzbunare era prezentă, dar nu şi metoda de a o duce la bun sfârşit.

Dormitorul în care fusese condusă era mare şi cu tavanul jos, avea grinzi grele şi pereţi lambrisaţi. Rămasă singură, Demelza se duse imediat la fereastră şi o deschise larg, înainte de a începe să-şi despacheteze rochia. Fereastra dădea spre o parte laterală a casei şi oferea vedere peste două pajişti în pantă, către o lizieră de fagi. Copacii erau abia înfrunziţi, cu frunzele de un verde crud, decolorate în bătaia soarelui precum mătasea marmorată. Pajiştea era tăiată în două de o potecă largă, mărginită de două ziduri joase şi străjuită de statui, multe dintre ele lăsând să se vadă efectele vântului şi vremii.

Pe poteca aceea venea acum Malcolm McNeil, căpitanul regimentului Scots Greys.

Preferinţele lui Sir Hugh trădau numai rareori o aplecare spre convenţional; şi, de vreme ce urma să aibă loc un bal, el era de părere că balul trebuia să înceapă cât mai repede cu putinţă şi să dureze cât mai mult cu putinţă, astfel încât nimeni să nu se poată plânge că nu-şi scosese pârleala. De asemenea, Sir Hugh voia să-şi scoată cheltuiala cu orchestra. În plus, nici el nu se pricepea prea tare la pretenţioasele menuete şi gavote, aşa că, dacă reuşea să scape de ele înainte de supeu, puteau apoi să se concentreze cu toţii la contradansuri, unde toată lumea putea să se înfierbânte, să transpire şi să se distreze în voie.

Demelza rămase intenţionat în camera ei un timp. O servitoare îi aduse o ciocolată caldă, iar ea se aşeză în rochia ei de casă din batist, sorbind uşor şi bucurându-se de privelişte. Nu avea nici un fel de planuri şi nu se gândea la nimic. Nu se gândea nici la Ross şi Elizabeth, nici la Sir Hugh şi nici la căpitanul McNeil. Era asemenea unui căpitan de vas înainte de bătălie, lipsit de orice emoţie şi de orice teamă, complet detaşat de tot ceea ce fusese şi de tot ceea ce ar fi putut urma.

Pe la şapte începu să se îmbrace, curăţându-şi trupul cu buretele şi punându-şi lenjerie de corp curată şi mai subţire. Oricum, n-ar fi putut purta prea multe pe sub rochia aceasta pe care Ross i-o cumpărase pentru Balul Aniversar din '89, şi pe care n-o mai purtase niciodată de atunci. Silueta ei se modificase foarte puţin între timp, dar rochia i se părea acum o idee mai strâmtă în partea de sus şi puţin mai lărguţă în talie. Îşi puse singura pereche de ciorapi de mătase pe care o avea - cadou de la Verity, cu ocazia Crăciunului din '91 -, bucurându-se de senzaţia mătăsii pe piele.

Hotărî să-şi aranjeze părul - sau măcar să încerce - aşa cum i-l aranjase servitoarea familiei Warleggan cu patru ani în urmă, ridicându-l grămadă în creştet şi lăsând doar nişte şuviţe răsucite să cadă în dreptul urechilor şi puţinul breton să se onduleze în voie. Nici o servitoare nu venise să o ajute şi pentru asta se simţi recunoscătoare. Nici pe măsuţa de toaletă nu erau nici un fel de farduri, dar îşi adusese de acasă pudră şi rujul - cadou de la Verity, pentru Crăciunul din '92 - şi le folosi cu măsură, după care îşi lungi sprâncenele cam cu doi centimetri fiecare.

După ce termină cu toate acestea, începu în sfârşit să se chinuie să îmbrace rochia. I se păru ciudată căldura brocartului de argint fin. Se văzu apoi nevoită să se contorsioneze în fel şi chip ca să îşi încheie rochia, dar în cele din urmă reuşi. Apoi se privi îndelung în oglindă şi trase concluzia că ar fi putut trece pe lângă ea însăşi pe stradă, fără să se recunoască. Se mai privi o dată în oglindă. Felul în care arăta acum nu îi trăda oare intenţiile mult prea ostentativ? Oare aşa arătau femeile decente? Cântărind lucrurile la rece, decise că da.

Afară, pe coridorul prăfuit şi întunecat, îi ajunseră la urechi primele acorduri muzicale. Aşadar, nu coborâ prea devreme. Balul începuse. Dans - sau cel puţin muzică - înainte de ora opt, în timp ce soarele era încă pe cer, iar păsările ciripeau. La sfârşit de mai, ar fi fost mai potrivit să se danseze afară, pe pajişte. Regretă din tot sufletul că nu pusese în bagaje şi o sticlă de vin

de Porto. Ca să aibă suficient sânge-rece pentru a le ține piept tuturor.

În casa asta, scările nu coborau direct în holul cel mare, ci într-un hol mai micuț din partea din spate a casei, așa că fu scutită de chinul de a coborî în văzul tuturor. În timp ce cobora, John Treneglos se afla la baza scărilor și o observă imediat. Vecinul Treneglos, fiul cel mai mare al stăpânului Casei Mingoose, acum pe punctul de a deveni el însuși stăpânul casei; un bărbat la vreo 35-36 de ani, cu pistrui, lipsit de grație și cu părul de culoarea nisipului.

- Nu-mi vine să cred, doamna Demelza! Ei! Unde v-ați ascuns în ultima vreme?

Tonul lui ca de trompetă atrase atenția tuturor, iar Demelza își spuse că trebuie să fie atentă. Nu avea vreo simpatie deosebită pentru John Treneglos și încă și mai puțin pentru Ruth, soția acestuia, care încerca întotdeauna să o pună la punct; dar cunoștea foarte bine sentimentele lui John față de ea. Nu se făcea să repete scena de acum patru ani, de la Sala de Consiliu, unde, îmbrăcată în aceeași rochie ca acum și purtându-și părul în același stil, făcuse patru sau cinci bărbați mai-mai să se ia la bătaie pentru ea. Și asta în condițiile în care *atunci* nu-și dorea decât să fie politicoasă și îndatoritoare.

Bărbatul urcă câteva trepte și întinse brațele către ea:

- Îmi dați voie să vă conduc în sala de bal, nu-i așa? Și îmi acordați primul dans? La fel ca data trecută! Istoria se repetă! Mi-ar face plăcere să-i stric planurile soțului dumneavoastră măcar de data asta! El unde e?

Demelza îi întinse mâna:

- A trebuit să plece. Soția dumneavoastră unde este?

- Gravidă, ca de obicei. Și i se apropie sorocul, altfel n-ar fi ratat ocazia sub nici o formă! O știți doar! Oricum, pică de minune! La naiba, nu poate fi decât mâna Providenței!

- La naiba, eu cred că nu! spuse Demelza.

Bărbatul râse din toată inima, după care intrară împreună în sala de bal.

Primele ore ale balului îi lăsară Demelzei o impresie vagă și confuză. La început, avusese nevoie, mai mult

decât de orice altceva, de un stimulent, care să o calmeze şi să o ajute să-şi recapete stăpânirea de sine; i se păru că trecură ore bune până când cineva să i-l ofere. Se nimeri să fie nişte vin cu gust sec, care nu-i plăcu deloc. Până la urmă însă, băutura avu efectul dorit.

Şase instrumente în orchestră - trei viori, o tobă mică, un cimpoi şi un corn francez. Dirijorul, care era, totodată, şi unul din violonişti, era cel mai rotofei om pe care îl văzuse Demelza vreodată; totul la el era rotund - de la ochelarii cu rame de aur, la burta pe care îi atârna ceasul de aur. Coada fracului nu-i stătea o clipă locului. Ea ţinea ritmul asemenea unui metronom şi nu se lăsa îmblânzită decât atunci când bărbatul se aşeza pe ea, în timpul pauzelor foarte scurte.

Toţi cei cincizeci de oameni umpleau încăperea care fusese decorată cu liliac şi narcise. Sir John Trevaunance era prezent, dar nu şi Unwin. Domnul Ray Penvenen era, de asemenea, acolo, deşi nu dansa şi părea foarte palid şi sobru în mijlocul întregului tablou. Robert Bodrugan, singurul nepot şi presupus moştenitor al lui Sir Hugh, venise şi el, iar Demelza îi acordă două dansuri în prima parte a serii. Toată familia Teague, trei reprezentanţi ai familiei Boscoigne şi Richard Treneglos, al doilea frate al lui John, şi Joan Pascoe, fiica bancherului. Dar nu şi Dwight Enys. Şi William Hick, domnul şi doamna Barbary, Peter St Aubyn Tresize, venerabila doamnă Maria Agar, Lady Whitworth şi fiul acesteia, care era acum pastor, doamna Carruthers şi alte câteva zeci de persoane.

O persoană foarte uşor de remarcat în mulţimea prezentă era o femeie înaltă şi frumoasă, distinsă, îmbrăcată în negru, cu multe brăţări şi podoabe fără valoare, care zăngăneau la fiecare mişcare a femeii. Abia când o văzu la braţul lui Sir Hugh Bodrugan, Demelza reuşi să o identifice ca fiind faimoasa Margaret Vosper, cu care Sir Hugh se însoţise de douăsprezece luni încoace. În cursul serii, cei doi veniră la ea, iar Sir Hugh spuse:

- O cunoşti pe prietena mea, doamna Vosper, stimată doamnă? Dânsa este doamna Ross Poldark. Voi două sigur aveţi ceva în comun. Amândouă sunteţi femei

frumoase şi e suficient să-i faceţi un semn discret unui bărbat ca să vă cadă la picioare, aşa-i? Sau poate că deja v-aţi cunoscut?

Margaret râse pe o voce zgomotoasă, gravă, de contralto:

- Pe ea n-o cunosc prea bine, dar, într-un fel sau altul, am avut de-a face cu toţi bărbaţii Poldark. Poate că avem în comun mai multe decât îţi imaginezi, Hughie!

Sir Hugh râse pe înfundate, iar sufletul Demelzei se strânse. Nu punea la îndoială insinuările femeii: se potriveau de minune cu perfidia lui Ross.

- Aveţi un avantaj asupra mea, doamnă, răspunse ea. Dar presupun că asta era înainte să mă nasc eu.

Sir Hugh începu să râdă cu şi mai multă poftă.

- Sper că îţi place balul, doamnă. Mărturisesc că nu te-am văzut stând prea mult.

- E un bal foarte frumos, Sir Hugh, iar eu nici nu aveam idee că sunt atâţia bărbaţi frumoşi în Cornwall! Noroc că dumneavoastră nu trebuie să vă temeţi de concurenţă!

Sir Hugh îşi scoase din buzunar cutia cu tabac şi o lovi uşor, ascunzându-şi expresia de Margaret.

- Toată discuţia asta simandicoasă mă deprimă, spuse Margaret cu un căscat. Am îngropat doi soţi şi am jucat rolul de văduvă pentru alţi câţiva - nu dau nume - şi n-am văzut niciodată rostul pentru care lumea insistă să bată câmpii. Dacă simţi o atracţie faţă de cineva, du-te şi întreabă: da sau nu? Şi gata!

- O metodă foarte practică, spuse Demelza.

- Practică şi onestă, spuse Margaret. Şi bărbatul, şi femeia ştiu clar la ce să se aştepte în cazul ăsta.

- Ea ştie la ce ar putea să se aştepte, interveni Sir Hugh cu o voce tunătoare.

- Nu credeţi, spuse Demelza recalcitrantă, că există destule argumente pentru puţin mai multă delicateţe în dragoste? Eu prefer mai degrabă să mai aştept până iau o decizie. Chiar dacă dumneavoastră vi se pare că bat câmpii, prefer să fac asta decât să dau apoi în toate gropile pe care le întâlnesc în cale!

Din fericire, John Treneglos își făcu apariția chiar atunci și o revendică pe Demelza, iar Margaret îl luă deoparte pe Sir Hugh și curând îi recâștigă toată atenția.

Dar Demelza fu cea pe care Sir Hugh o conduse la supeu.

Nu-l văzuse deloc pe Malcolm McNeil în prima parte a serii. De fapt, el nu se aflase deloc în încăpere; dar când o zări, în sfârșit, bărbatul traversă rapid camera, făcându-și loc între Peter Tresize și locotenentul Carruthers, care discutau cu ea.

- Ce surpriză, doamnă Poldark! N-am știut că sunteți aici! O surpriză nemaipomenită pentru ultima mea noapte aici! Când îmi faceți plăcerea unui dans? Sunteți angajată pentru supeu?

- Da, îmi pare foarte rău.

- Și pentru dansurile de dinainte?

- Sunt deja la cel de-al cincilea.

- După supeu atunci? Primul dans?

- Foarte bine. Primul să fie!

- Păi nu-i corect, stimată doamnă! interveni Tresize. La acela tocmai vă invitasem eu.

- Îl rezervasem pentru căpitanul McNeil. Îmi pare sincer rău, domnule Tresize. Poate al doilea?

- Al doilea, atunci.

- Iar eu îl vreau pe al treilea, spuse locotenentul Carruthers. Am auzit că al treilea ar fi un *ecossaise*.

- Cred că, dacă acela este dansul, ar fi mai indicat să-l dansez cu un scoțian. Asta dacă binevoiește să mă invite...

- Cu mare plăcere, stimată doamnă, spuse McNeil, răsucindu-și mustața nervos. Și multe altele, cu voia dumneavoastră.

Demelza se gândi la filosofia lui Margaret.

- Cereți-mi ce doriți, domnule, cu condiția să-mi cereți acum.

- Primul, al treilea, al cincilea, al șaptelea, și toate cele care urmează, dacă mai urmează.

- Eu cred cu tărie că va mai fi și o continuare, spuse Demelza.

- Mie asta îmi miroase deja a lăcomie, interveni Tresize. Şi n-ar trebui să încurajaţi lăcomia, stimată doamnă. Ea dă naştere şi la alte pofte.

- Căpitanul McNeil spune că pleacă mâine. Sau aşa am înţeles. Mă gândesc că i se pot acorda nişte favoruri speciale din acest motiv.

- Sunteţi extrem de amabilă, doamnă Poldark!

Mai târziu, când Sir Hugh o conduse la supeu, Demelza realiză că toată istoria de acum patru ani se repeta, numai că ea ţinea acum mai bine lucrurile sub control. Conştientizarea acestui fapt avu darul să o îmbete mai tare decât vinul acela franţuzesc slab.

Dar era absolut necesar să continue să bea cu moderaţie, nu suficient pentru a se îmbăta, dar suficient cât să-şi menţină starea actuală - şi asta nu doar din motive de păstrare a aparenţei de calm şi încredere. În sufletul ei, în cele mai ascunse cotloane ale sufletului ei, dezolarea care se instalase de aproape o săptămână nu suferise nici o modificare. *Nimic* din ce ar fi putut face în seara asta nu putea să schimbe lucrurile. Margaret n-avea decât să pună sare pe rană în continuare - nici măcar asta nu mai conta prea tare. Demelza pierduse deja tot ce era de pierdut. Potrivit comparaţiei făcute chiar de ea, era acum asemenea unui creştin care îl pierduse pe Dumnezeu, un credincios devenit ateu, care cunoştea alinarea şi o libertate fără egal, încercând să se bucure de convingerile vechi de care se lipsise la un moment dat, conştientă de vântul puternic al libertăţii şi ferm hotărâtă să profite la maximum de ele; dar în profunzimile sufletului ei era pierdută, iremediabil pierdută.

capitolul 28

Cina fusese extrem de bogată, iar după cină, pentru a da mâncarea jos, lumea dansează. Cu burta plină de bunătăţi şi ameţiţi de vin, chiar şi cei mai respectabili membri ai adunării se relaxară. Demelza fu surprinsă să vadă cum se dezlănţuie lumea bună. În naivitatea ei, crezuse întotdeauna că lordul Cutare şi Onorabila

Doamnă Cutărescu, prin virtutea titlurilor lor, ar fi trebuit să danseze doar menuete și gavote. Ei bine, ei nu erau de aceeași părere. Prin urmare, să fi văzut perucile cum săltau și fustele cum se roteau, în timp ce posesorii lor țopăiau cu pofta de viață a aborigenilor din Borneo. Unele dintre femeile mai îndrăznețe, urmând tendințele modei actuale, foarte decoltate, nu erau departe de a renunța cu totul la decență. Iar dacă Demelza ar fi urmărit totul de la distanță, și-ar fi făcut o grămadă de griji pentru ele. Dar așa își făcea griji pentru ea însăși, temându-se din când în când ca nu cumva vreun picior mai stângaci să calce pe frumoasa ei rochie sau vreo mână neatentă să i-o smulgă de pe umeri.

Nu putea nega că, într-un fel, îi plăcea atmosfera. Adora să danseze; iar acum, că Malcolm McNeil era tot timpul în preajma ei, putea încuraja un bărbat fără ipocrizie - sau fără prea multă ipocrizie.

Într-o pauză fără suflu și cu fluturări de evantaie dintre un galop și un Sir Roger de Coverley[1], Demelza întrebă:

- Și chiar plecați mâine, domnule căpitan McNeil?

- O, da, plec mâine, într-adevăr. Ar fi trebuit să plec de joi, dacă nu apărea o problemă cu corespondența. La momentul respectiv m-am supărat teribil, dar acum cred că la mijloc nu putea fi decât mâna Providenței. Mi-ați putea face o favoare în seara asta și să-mi spuneți pe nume, Malcolm?

McNeil primise atât de multe încurajări, încât decise, în sfârșit, să preia frâiele din mâinile Demelzei.

- E posibil să mă înșel, spuse ea, dar nu așa îl chema pe unul dintre regii Scoției?

- Nu doar pe unul. Observ că ești bine informată cu privire la istoria Scoției, Demelza.

- Mai citesc uneori. Sunt sigură că asta te surprinde. Probabil îți imaginezi că nu fac altceva decât să mulg vacile, să hrănesc porcii, să am grijă de copii și să coc pâine.

- Nu, nu, te asigur că nu e așa.

---

[1] Dans popular englezesc și scoțian (n.tr.)

– În cazul ăsta, mulţumesc pentru asigurările oferite. Ştii, cred că doar doi bărbaţi mi-au mai spus Demelza până acum: soţul meu şi verişorul prin alianţă.

– Şi tatăl tău?

– A, el nu mi-a spus niciodată aşa, din câte îmi aduc aminte. Când era în toane bune mă numea pur şi simplu „fiică-mea", iar când era în toane proaste, folosea un apelativ pe care, de vreme ce acum sunt o doamnă, l-am uitat de mult.

McNeil râse cu poftă şi aproape că opri orchestra cu râsul lui.

– O, n-ai decât să râzi, Malcolm, dar aşa e! Acum, spune-mi ceva despre tine. Câte doamne ţi-au spus Malcolm până acum?

– Poftim? Bărbatul se uită la ea îndelung, cercetându-i privirea directă şi întunecată, încredinţat fiind că femeia urma să izbucnească în râs. Deşi nu găsi nimic care să-i confirme suspiciunea, tot nu se lăsă convins în totalitate. Au fost câteva, mărturisesc, recunoscu el. *Puţine* însă, dacă luăm în calcul tentaţiile vieţii de soldat. Sunt greu de satisfăcut, cum îmi imaginez, de altfel, că eşti şi tu. Am fost educat să nu-i admir decât pe cei mai buni, ceea ce implică nişte constrângeri, după cum probabil ştii. Fără îndoială, există şi avantaje, pentru că, atunci când se iveşte ocazia...

– Ce ocazie?

Bărbatul râse:

– Să i te adresezi unei femei pe numele de botez este primul semn de afecţiune. E ca şi cum... ca atingerea a două mâini care nu poartă mănuşi, ca şi cum ai ajuta-o să treacă un pârleaz, ca şi cum ai primi un zâmbet care trădează ceva mai mult decât o simplă prietenie. Îmi place foarte mult numele tău, Demelza. De unde îl ai şi ce înseamnă?

– Îl am de unde presupun că îl ai şi tu pe al tău, Malcolm – de la mama. Habar n-am cum l-a ales. Un ţigan bătrân care a venit odată la uşa noastră mi-a spus că în limba vorbită în vechime în Cornwall însemna „dulceaţa ta". Dar era un bătrân care nu ştia carte şi nu cred că ştia ce spune.

- „Dulceaţa ta..." Foarte potrivit. Deşi cred că aş fi fost mai fericit dacă însemna „dulceaţa mea".

- Dacă aş fi ştiut că folosirea acestor nume de botez are atâtea înţelesuri - adică, aşa cum spui -, mi-ar fi fost teamă să te las să-l foloseşti în voie pe al meu.

- Dar de ce spui asta? N-ai spus oare atunci când ne-am întâlnit în seara asta că îţi pot cere tot ce doresc?

Demelza zâmbi privindu-l drept în ochi:

- Nu cred că am folosit eu cuvântul „tot".

- Cu siguranţă există un „tot" în dorinţele mele.

Nici unul dintre ei nu mai spuse nimic vreme de câteva clipe. Apoi, înainte ca ea să apuce să formuleze un răspuns potrivit, cineva veni către ei, zicând:

- Cred că acesta este dansul nostru, stimată doamnă.

Şi o luă de lângă McNeil.

Dar McNeil, după ce ajunsese atât de departe, nu avea de gând să se lase înlăturat prea uşor. Era ofiţer de cavalerie şi de aici încolo ştia ce are de făcut, pas cu pas. Aşa că, atunci când veni rândul următorului lor dans, îi propuse Demelzei să iasă pe terasă, pentru o gură de aer. Acolo, mai erau alte câteva perechi. Lungul amurg se stinsese deja, iar noaptea căzuse întunecată, fără urmă de lună sau stele. Făcură câţiva paşi în sus şi în jos, iar gâtul şi umerii ei se întrezăreau, vag, în întuneric. Discutară câteva minute, după care ea începu să tremure.

- Ţi-e frig, draga mea? o întrebă el, cuprinzându-i imediat umerii cu braţul. Iartă-mă, îţi aduc un şal.

- Nu am, spuse ea, eliberându-se uşor. Nu mi-am adus, pentru că n-am avut niciodată unul. Dar nu mi-e frig. A fost doar aşa... o senzaţie.

- Descrie-mi-o.

- O, n-aş putea. E o vorbă veche în Cornwall, „scuturătură", e cea mai apropiată descriere. Dar senzaţia a dispărut, deci hai să lăsăm asta, mai bine.

Demelza nu avusese niciodată parte de genul *ăsta* de atenţie, nici măcar din partea lui Ross. Iar asta o impresionă, deşi făcu eforturi să rămână în continuare detaşată.

- Mare noroc am avut să fiu reţinut aici încă două zile! spuse el. Văd eu bine că n-ai fi dus lipsă de atenţie

în seara asta; ceilalți bărbați abia așteaptă un pretext să-ți dea târcoale; dar socotesc - sper! - că ceilalți nu ar fi fost pe gustul tău.

- N-ar fi fost pe gustul meu, admise ea. Ți-ai revenit după rana aceea? Știu că e târziu să întreb, dar...

- Destul. Uite! Bărbatul întinse brațul: E ca nou! Iar rana a meritat cu prisosință. Pentru că așa te-am cunoscut pe tine.

Ajunseră la capătul terasei și se opriră. Ea făcu o mișcare pentru a se întoarce, dar el rămase pe loc. Acum e acum! se gândi ea. El apleacă capul să mă sărute. Ei bine, am căutat-o cu lumânarea! M-am întrebat adesea cum o fi cu mustățile acelea... Acum știu... Oare eu sunt asta care se uită acum la părul bărbatului ăsta străin, care are mâinile și buzele lipite de mine? Acum e momentul să dau înapoi. O, Doamne, ce sărut lung, parcă îmi place și nu-mi place în același timp. O, nu, asta nu sunt eu; eu sunt acasă, lângă foc, iar Jeremy doarme sus și Ross... Ross este în brațele lui Elizabeth...

Când în cele din urmă el îi dădu drumul, Demelza se sprijini cu spatele de balustradă și se uită în jur, deși oarecum tardiv, să vadă dacă îi văzuse cineva. Dar în jurul lor era doar beznă. Trase aer în piept, cu întârziere, și își duse o mână nesigură la păr. Era un bărbat solid, poate nu la fel de înalt ca Ross, dar mai voinic, mai robust. Și nu era vreun amator.

- Încă de când te-am întâlnit prima dată, din momentul acela, care era cu mulți ani în urmă, am visat să fac asta. Of, e o adevărată fericire pentru mine...

- Of, spuse ea. Mă bucur că ți-a plăcut.

- Mare cochetă mai ești! Dar așa se întâmplă mereu cu oamenii, Demelza. Realizarea unei dorințe duce la o dorință și mai mare, și mai mare, până când...

- Până când nu mai rămâne nimic de dorit. Și ce se întâmplă atunci, Malcolm?

- Ce se întâmplă atunci? Păi aș spune că un om și-a îndeplinit cel mai mare vis. Sugerezi cumva că asta e puțin lucru? Eu nu așa văd lucrurile. Și sunt absolut convins că în cazul de față nu va fi așa.

- Și cu mine cum rămâne?

- Nu aş fi o dezamăgire. Crezi că ar fi posibil?

Capetele lor erau încă apropiate, la doar câţiva centimetri unul de celălalt. Discuţia scăpase complet de sub control, o luase dintr-odată razna. În clipa asta, Demelza nu mai ştia cum să reacţioneze astfel încât să readucă lucrurile pe un făgaş normal.

- Cred că mai bine intrăm. Cred că e prea cald aici, afară. În sala de bal ne mai răcorim puţin.

- Şi nu-mi spui nici o vorbă de încurajare înainte să plecăm?

- Eu aş zice că au fost multe cuvinte de încurajare. Sau nici nu ştiu cum le-ai putea numi altfel...

- Încurajare, da, spuse McNeil încrezător. Dar nu vrei să-mplineşti promisiunea aceea din privirea ta, draga mea? Poate mai târziu. Mai târziu în seara asta. Care e camera ta? Demelza...

Şi acum ce mai aştepta? Nu de-asta venise oare la bal? Nu era asta singura cale de a se răzbuna pe Ross? Nu se gândea ea oare cu amărăciune acum câteva ore că nu exista nici un bărbat pe care să-l aleagă? Într-un asemenea context, imaginea lui Sir Hugh o umplea de repulsie. La fel şi cea a lui John Treneglos. Dar iată-l pe McNeil - bărbat chipeş, destul de atrăgător, dornic şi tandru. Şi urma să plece a doua zi. Ce putea oare să-şi dorească mai mult? Doar dacă nu cumva toată împotrivirea ei, toată rebeliunea nu fusese decât răsuflarea goală a atâtor vorbe pline de furie, vorbe rostite pentru ea însăşi, dar niciodată crezute cu adevărat. O moară stricată care pretindea că are curaj. Făcându-şi curaj cu ajutorul paharelor de vin, ca să poată atinge culmea supremă a ticăloşiei, prin aceea că-i permitea unui bărbat să o sărute. Oare câte săruturi voluptuoase absolut întâmplătoare oferise Ross? Şi nu numai lui Elizabeth, dar şi creaturii aceleia vulgare şi neruşinate care se lăţâia maiestuos înăuntru? Lui Margaret Vosper. Margaret Cartland, Margaret Poldark. Demelza Poldark. Demelza McNeil.

Plecând capul, spuse pe o voce abia şoptită:

- Nu sunt familiarizată cu casa asta.

- Eu sunt. Am locuit aici multe săptămâni. Buzele lui îi atingeau acum urechea, iar mâna lui era pe braţul ei: Îţi mulţumesc, iubita mea, îţi mulţumesc...

Mult mai târziu în noaptea aceea, când ajunse în camera ei, coada fracului dirijorului continua să se agite. Câteva din cuplurile mai tinere şi mai energice profitau la maximum de ringul de dans, care începea să se golească, dar cei mai mulţi dintre oaspeţi plecaseră deja sau începeau să se retragă. Lady Constance Bodrugan nu se mai ocupa de mult de ei şi se dusese de-acum să-şi hrănească animalele. Sir Hugh bea un ultim grog[1] cu lordul Devoran, iar Robert Bodrugan făcea progrese lente în încercarea de a flirta cu domnişoara Tresize.

Demelza închise uşa în urma ei, apoi se duse la fereastră şi desfăcu draperiile ca să se uite afară. Norii grei de aseară se ridicaseră, şi întunericul nu mai era la fel de dens. Siluetele copacilor se întrezăreau pe fondul cerului nocturn, mai senin acum. Lumina de la fereastra de la parter, de sub camera ei, se revărsa afară, reflectându-se apoi pe zidurile îmbrăcate in iederă. Ceea ce ei i se păru a fi un capăt de burlan pe acoperişul ţuguiat al verandei prinse viaţă dintr-odată şi trecu repede într-un zbor tăcut prin dreptul ferestrei ei: o strigă în căutare de pradă.

Lăsă draperia să cadă şi se întoarse să-şi încălzească mâinile reci ca gheaţa la unica lumânare care ardea pe masă, ca un ochi galben perlat. Era acum în curs de a deveni - şi asta avea să se întâmple foarte repede - ceea ce tatăl ei ar fi descris drept pasăre de noapte. Tot ce şi-ar mai fi dorit acum era să ştie cum se purtau păsările de noapte în general. Oare aşteptau în rochia de seară, oferind exact imaginea prin care îl ispitiseră pe bărbat de la bun început, dar asumându-şi riscul de a se alege cu rochia ruptă şi boţită? Se dezbrăcau mai întâi şi îşi puneau rochia de casă, care nu era nici pe departe la fel de atrăgătoare, dar care prezenta avantajul comodităţii?

---

[1] Băutură alcoolică, preparată din rom, coniac sau rachiu, amestecat cu apă fierbinte, zahăr şi lămâie sau diverse mirodenii (n.tr.)

Sau se băgau pur și simplu în pat, în cămașa de noapte - sau chiar fără ea - și își trăgeau așternuturile până la bărbie?

Acum își dorea să se fi îmbătat puțin. Dacă s-ar fi simțit amețită și năucă, i-ar fi fost mult mai ușor - l-ar fi lăsat pe el să preia controlul și probabil ea s-ar fi aruncat chicotind în hăul infidelității. În viața ei nu se simțise mai puțin predispusă la chicoteli decât acum. Mult mai utilă decât vinul îi era acum imaginea pe care o vedea cu ochii minții: Elizabeth, cu chipul ei palid și diafan și cu pletele aurii, întinsă în brațele lui Ross. Imaginea era extrem de vie, ca și cum avea în fața ochilor un tablou atârnat pe peretele încăperii.

Își dorea ca mâinile ei să nu mai fie atât de reci. Era singurul indiciu exterior al stării ei de nervozitate. Își dorea să nu se întâmple totul cu atât de mult sânge-rece. El ar fi trebuit s-o ia pe sus când erau pe terasă - să termine odată, rapid, ca și cum ar fi scos o măsea. Nu, era nedrept față de el. Totul avea să fie mai bine după ce venea el. Era atrăgător, frumos, pătimaș. Ar fi trebuit să fie flatată de atențiile lui, și chiar *era*. Trebuia să se gândească *intens* la *el*. Asta o ajuta. O ajuta mult.

Decise că rochia de casă era alegerea potrivită și începu să-și dea rochia de bal jos, cu mișcări grăbite și dezordonate. În cele din urmă, aceasta îi alunecă la picioare, într-o grămadă frumoasă și lucitoare, iar ea păși dincolo de acea grămadă, cu picioarele ei lungi, cu ciorapii negri și pielea albă. Vai, și dacă venea acum! Înșfăcă rochia de casă și se chinui să intre în ea. În timp ce-i lega șnurul, auzi o bătaie abia perceptibilă în ușă.

Exact la timp! Ridică rochia de bal de jos și o puse repede pe scaun, iar apoi se duse tiptil la ușă. Într-o clipită, Malcolm McNeil era înăuntru.

Halatele erau, evident, alegerea perfectă! În halatul lui, el părea mai mare decât oricând, mai practic, mai *real*. Absolut înspăimântător de real. Și destul de gras.

- Draga mea, mi-era teamă să nu fi ales ușa greșită, să inoportunez cine știe ce venerabilă doamnă. Arăți absolut adorabil! Câți ani ai, optsprezece? Dacă n-aș ști că nu-i așa, nici n-aș crede că ai mai mulți.

- De fapt, am patruzeci și șapte, spuse ea, încercând să câștige timp cu umorul ei caracteristic, pe care îl scotea acum la înaintare pentru a contracara șocul resimțit pe moment. Lumina de aici mă avantajează, Malcolm. Așa se explică. Eu, de pildă, n-aș crede că ai mai mult de doisprezece ani. Deși, îți spun, lumânarea aia are un hoț în ea și a topit jumate. Te-a văzut cineva venind?

- Nimeni. Servitoarele s-au dus la culcare, iar musafirii rămași cască de nu mai pot. Pentru noi, în schimb, iubito, noaptea e de-abia la început.

- La ce oră pleci mâine?

- Prind diligența de prânz în Truro, imediat ce trece de porți...

- Și apoi nu te mai văd?

- Mă vei vedea, dacă vrei. Nu trebuie decât să-mi scrii în Winchester...

O cuprinse cu brațele, continuând să vorbească, și o sărută de mai multe ori, energic, lăsând o mână să-i alunece pe sub rochie și să se odihnească apoi pe umărul ei. „Mie ar trebui *să-mi placă* acum", se gândi ea. „Ce se întâmplă? E prea repede sau bărbatul ăsta nu mă atrage atât de mult pe cât am crezut? Îmi place să fiu sărutată așa? Nu acum. Nu așa. Dar o să treacă. Voi încerca să uit de toate. Ce bine era dacă eram beată! Dragul de Malcolm... Cât mă dorește! Cât de curând o să-l doresc și eu. Gata, abandonează-te! Numai sfiala mă face să fiu atât de încordată și de rece. Sau sunt oare, în realitate, prea pudică și acum sunt șocată de mine însămi?"

- Malcolm, spuse ea, cu prima ocazie când reuși să îngaime ceva.

- Da, îngerul meu, răspunse el, fără a-i lăsa însă timp să mai spună ceva.

Pentru moment, reușea măcar să-i țină dezmierdările în frâu; între timp, Demelza se dezlănțui, în sinea ei, împotriva ei înșiși. Ross e infidel! Ross e infidel! Amantul din el m-a părăsit pentru totdeauna! Elizabeth l-a sedus. A fost până și cu femeia aia *înfiorătoare* de jos! Ce insultă, ce *umilință!* Ross nu mai e, îți spun. Nu a mai rămas nimic din Ross cel pe care îl știi - nimic altceva decât dezolare și atât: întrevederile rapide din dormitor;

Malcolm e bun, cinstit, sincer, e mult *mai mult* decât puteam aştepta, chiar dacă e puţin grăsuţ. Eu *am vrut* ca el să facă dragoste cu mine; aproape că l-am invitat să facă asta! Şi acum, tot eu sunt nemulţumită? Vezi-ţi de partea ta de înţelegere. În câteva minute o să-ţi placă! Doar începutul pare ciudat, străin, de parcă n-ai fi făcut niciodată dragoste. Străin, ăsta era cuvântul. Era sedusă de un străin.

Dezmierdările lui creşteau în intensitate.

- Malcolm, spuse ea, fără suflu, îndepărtându-se de el pe jumătate. Tu eşti bun?

- Bun? Aşa o să fiu, o să vezi, spuse el, mergând uşor spre ea, în timp ce ea se dădea tot mai în spate. Bărbatul îşi epuizase finețurile pe terasă.

- În cazul ăsta, Malcolm, vreau să mă asculţi. Te rog! Durează numai câteva clipe. Vreau... Vreau să fii bun şi înţelegător. Vreau să înţelegi de ce te-am făcut să crezi... Vezi tu, e din cauza lui Ross. Am crezut că, dacă el a făcut ce a făcut, şi eu vreau să fac acelaşi lucru. Şi dintre toţi bărbaţii pe care i-aş fi preferat... *tu* ai fost aici... Şi abia în clipa asta... abia acum câteva secunde... am început să am îndoieli...

- Of, da, iubito, spuse el. Văd şi eu că ai îndoieli. Nu e un sentiment neobişnuit, până la urmă...

- Nu, spuse ea. Ascultă-mă, te rog! E foarte important ce vreau să-ţi spun. Eu...

- Desigur. Desigur. Nimeni nu neagă asta. Ţi-am spus cât eşti de frumoasă? Rareori mi-a fost dat să văd o femeie atât de frumoasă cum eşti tu în seara asta...

Demelza nu mai avea unde să se retragă. Ajunsese cu spatele la perete.

Până în acel moment, Demelza avusese multe îndoieli printre sentimentele ei amestecate. Rana aceea teribilă din sufletul ei îi dădea ghes să continue, în ciuda acestor sentimente aparte care o cuprinseseră acum, care năvăleau peste ea, val după val. Mândria rănită şi toate celelalte lucruri atârnau greu în favoarea lui Malcolm. Dar ştia că *trebuie* să aibă suficient spaţiu să respire, să mai aibă un pic de răgaz, ca să lege o emoţie de alta, astfel încât, în final, să aibă totuşi libertatea de a alege,

să aibă dreptul de a respinge sau de a accepta, în funcție de ce-i spunea inima. Dacă el ar fi fost mai subtil și i-ar fi acordat suficient timp, ea ar fi putut face asta. Dar el nu-i lăsa suficient timp, așa că noile sentimente începeau să le depășească în intensitate pe cele vechi, iar complimentele lui trecură nebăgate în seamă.

El stătea deasupra ei zâmbind, cu mâinile sprijinite de perete, fără s-o atingă încă, dar pregătit s-o facă dintr-o clipă în alta. Și, deodată, pe neașteptate, cunoscându-l și plăcându-l, începu să încerce să-i explice, abia trăgându-și sufletul. Poate că era o cauză pierdută, dar ea continuă să-i explice, povestindu-i despre infidelitatea lui Ross, despre decizia ei de a veni aici în seara asta, despre șarmul lui personal, care o adusese până în punctul în care ar fi fost în stare să facă acest lucru; și, în sfârșit, despre realizarea ei bruscă și umilitoare, cu numai câteva clipe în urmă, că nu putea merge mai departe. Era un sentiment intim, fundamental și complet necunoscut până acum, o legătură indisolubilă față de un singur bărbat, în ciuda faptului că acesta o neglija.

Nu folosi întocmai aceste cuvinte, dar făcu tot ce-i stătu în putință, chinuindu-se să explice sentimente pe care, în momentul de față, încerca să le recunoască și să le înțeleagă ea însăși. Niciodată în toată viața ei de până atunci nu se simțise atât de perversă, spuse ea, nu din cauza a ceea ce își propusese, ci din cauza modului în care se purta acum. Numai *siguranța* ei absolută că nu putea face altfel îi dădea curajul de a părea o lașă și o mironosiță. Nu credea că lui îi place ceea ce are de spus; dar, pe de altă parte, ei nu erau doi străini; într-un fel, erau vechi prieteni, iar ea se agăța acum de această prietenie, implorându-l să îi înțeleagă poziția.

Îi explicase toate aceste lucruri pe larg, sperând și rugându-se ca el să înțeleagă; apoi se uită în ochii lui și realiză, șocată, că el nu o asculta, de fapt.

– Apreciez sentimentele tale, îngerul meu. Atitudinea asta plină de scrupule îți face cinste. Dar gândește-te o clipă și la mine, care am văzut întâlnirea asta ca pe o bucată mortală de rai. Știu foarte bine că ai inimă bună. Și știu că ea nu mi-ar refuza niște favoruri promise. Acum

ai două îndatoriri, îngerul meu, nu doar una față de soțul tău necredincios. Prima este față de mine...

Zicând acestea, o îmbrățișă și începu să o sărute din nou. Ea se împotrivi, întorcând capul, dar nu cu vehemență, sperând că refuzul ei evident avea să transmită mesajul dorit. Nu se întâmplă așa. Bărbatul o apucă de rochie și începu să tragă. Demelza îl mușcă.

El se dădu înapoi o clipă, iar ea se strecură pe lângă perete, îndepărtându-se de el. Expresia ochilor lui se schimbă. Se uită la urmele lăsate de dinții ei pe încheietura mâinii lui. Începea să-i dea sângele.

- Ei, frumos mod de a-ți arăta afecțiunea, n-am ce zice! spuse el. Trebuie să recunosc că mă surprind astfel de apucături la o doamnă. Dar poate că ție așa îți place...

- Of, Malcolm, te rog, chiar nu vrei să înțelegi?

Bărbatul veni după ea și o prinse într-un colț al camerei. Se luptară cu disperare preț de vreun minut sau două. Apoi ea reuși să se desprindă din nou de el, lăsând o mânecă a rochiei în mâinile lui. Se priviră unul pe celălalt, fiecare aflându-se într-o altă parte a camerei. Ea abia dacă mai reușea să-și tragă sufletul.

Și el trase aer adânc în piept. Intenția lui fusese atât de clară atunci când intrase în cameră, încât nici o vorbă de-a ei nu ar fi fost suficient de convingătoare pentru a-i schimba gândurile. Tot așa, nici o împotrivire solitară n-ar fi fost suficient de convingătoare. Dar lupta asta de pe urmă îi dovedise cât de serios vorbea femeia. Și, în ciuda fragilității ei, era la fel puternică și sprintenă ca un animal tânăr. Normal că el putea proceda în continuare după bunul său plac, dacă dorea acest lucru. Era destul de simplu, de altfel: o singură lovitură în bărbia aia mică și încăpățânată și totul se rezolva. Dar el nu era genul acela de bărbat.

Cu mișcări lente, rulă mâneca ruptă a rochiei făcând un ghemotoc și își șterse mâna de sânge. Apoi aruncă materialul pe podea.

- Îmi place să cred că sunt un om civilizat, spuse el. Așa că mă dau bătut, doamnă Poldark. Sper că soțul dumneavoastră vă va aprecia fidelitatea. Date fiind

circumstanțele, eu nu o pot aprecia. Mie îmi plac femeile care iau o decizie, iar apoi dovedesc curajul și cinstea necesare pentru a o duce la bun sfârșit. Am crezut că și dumneavoastră sunteți o astfel de femeie. M-am înșelat... Zicând acestea, McNeil se îndreptă spre ușă cu pași rari și de acolo îi aruncă o ultimă privire: Când admirația se transformă în dispreț, e vremea să plec.

Ieși. În ultima clipă, Demelza era gata să mai spună ceva, într-un ultim efort de a-l face să înțeleagă ceva din sentimentele ei, astfel încât, chiar dacă avea s-o condamne, măcar să n-o disprețuiască. Dar, văzând că pleacă, nu mai îndrăzni să deschidă gura.

Iar după ce plecă el, când ușa se închise în urma lui, iar ea rămase din nou singură, Demelza se îndreptă tremurând către pat și se așeză. Toată încordarea aceea cu care se apărase o părăsea acum. Aproape că nu-i venea să creadă cât fusese de vehementă. O durea fiecare mușchi din corp. Brațele și umerii erau pline de julituri. O dureau dinții.

Nu plânse, dar își acoperi fața cu palmele.

– O, Doamne, vreau *să mor* acum, spuse ea. *Te rog*, Doamne, lasă-mă să mor...

capitolul 29

Cam vreo jumătate de oră mai târziu, când ceasul din hol bătea ora trei, când orchestra își încheiase în sfârșit programul, iar în casă se instalase liniștea, când cei încă treji începură să se miște mai încet, de teamă să nu-i deranjeze pe cei deja retrași la odihnă, un bărbat scund și îndesat urcă scările cu pași rari și o luă către aripa de răsărit. Era însuși Sir Hugh Bodrugan, iar mișcările sale exagerat de furișe dovedeau nu doar că se afla într-o misiune clandestină, ci și că spirtoasele pe care le consumase avuseseră un efect opus, făcându-l să devină nefiresc de treaz.

Haina lui roșie de vânătoare fusese pătată cu vin, iar dantela unei manșete fusese ruptă într-o altercație, dar acestea erau singurele pagube evidente, iar el era convins

că balul fusese un succes şi că toată lumea se distrase. Acum, pentru a încheia seara, era decis să se bucure de un alt fel de distracţie. Se descotorosise cu viclenie de Margaret. Fără îndoială, ea măsura acum în continuare biblioteca de la un capăt la altul, la pas, aşteptându-l. În scurt timp, se va plictisi de aşteptat, va trage o înjurătură fără perdea şi se va duce la culcare. Lucrurile mergeau conform planului. Şi el spera să se ducă la culcare, dar nu cu ea.

În aripa de răsărit erau puţini oaspeţi, ceea ce îi uşura mult atingerea scopurilor, în ciuda faptului că podeaua aceea afurisită scârţâia şi gemea la tot pasul. Alegerea dormitorului destinat Demelzei nu fusese lipsită de intenţii ascunse, în eventualitatea că femeia îl încuraja în vreun fel. Prin urmare, nu mică îi fu mirarea şi indignarea când, apropiindu-se de uşa în cauză, observă o altă siluetă desprinzându-se din beznă, strecurându-se către aceeaşi uşă şi cercetând-o, ca pentru a găsi clanţa. Şi tocmai când silueta aceasta întinse o mână să deschidă uşa, Sir Hugh spuse:

- Salut! Ce dracu'...

Celălalt bărbat se îndreptă rapid de spate. Era John Treneglos.

- Salut! Poftim? spuse el, clipind. A, tu erai, prietene. Parcă spuneai că ăsta e dormitorul meu? Îmi amintesc că era pe partea dreaptă cum veneai dinspre scări. Casa asta a ta, mare şi întortocheată, este mai ceva decât a mea! Uite...

- Haideţi, domnule, nu umblaţi cu şiretlicuri! spuse Bodrugan cu asprime. Cum se poate? Puteţi greşi cu o cameră, hai, două, dar nu cu jumătate de casă, domnule! Pe acolo trebuie s-o luaţi, pe coridor; şi v-aş fi recunoscător dacă aţi face asta.

- A, spuse Treneglos. Serios? Da, acum înţeleg unde am luat-o greşit. Făcu un pas, iar apoi se opri: Da, presupun că, după toată zbânţuiala aia de la dans, mi-am pierdut simţul orientării. Mulţumesc.

Apoi aşteptă. Amândoi aşteptară.

- Păi... noapte bună atunci! spuse Sir Hugh.

- Haide, Hughie, spuse Treneglos nu-mi strica bucuria... Nu te-am crezut niciodată genul de om care să strice cheful altora.

- Puteți crede ce doriți, domnule. Pe acolo trebuie s-o luați ca să mergeți la culcare. Aceasta este camera Demelzei Poldark, și dumneavoastră știți asta foarte bine!

John Treneglos mormăi:

- Uite, mărturisesc, dacă asta vrei, deși e puțin necuviincios din partea ta să-mi ceri să fiu atât de explicit. Zicând acestea, puse o mână ferm pe umărul celuilalt bărbat: Știi și tu cum e în situații de genul ăsta. La naiba! Ești ultimul la care m-aș fi așteptat să stea în calea unui prieten! Doar ai bătut și tu potecă pe la ușile femeilor la vremea ta! Păpușica asta a fost foarte provocatoare în seara asta. E ca și cum m-ar fi invitat de-a dreptul! Și nu poți întoarce spatele unei trufandale. Unde mai pui că nu e nici Ruth prin preajmă! E o ocazie nesperată! Propun să închizi și tu ochii și să faci pași la culcare.

- Să închid ochii! izbucni Sir Hugh. Și eu tot acolo voiam să ajung!

Treneglos își fixă gazda cu o privire uluită:

- Poftim? Ce spui? Glumești! La naiba! Nu-mi spune că te-a invitat și pe tine!

Sir Hugh îi aruncă o căutătură încruntată:

- Nu pot spune că m-a *invitat*. Dar un semn discret din cap nu e cu nimic mai prejos decât un semn cu ochiul, omule!

- A, pui prea mult preț pe semnele astea din cap, dragule. Fără îndoială, încerca să fie politicoasă, cum ar face orice femeie în prezența unui armăsar bătrân și chipeș ca tine, dar...

- Ei bine, poate o să fie politicoasă și în continuare... Și mai scutește-mă cu armăsarul bătrân! adăugă Sir Hugh, imediat ce procesă și a doua parte a mesajului. Aș zice că nu sunt cu nimic mai prejos ca tine. Ție ce ți-a spus? Ei? Ia zi! Ție ce ți-a spus?

- Nu-mi aduc aminte exact cuvintele, dar mesajul a fost destul de clar! Și privirea ei spunea totul! Are o privire extrem de sugestivă când își propune asta!

- Ptiu! exclamă Bodrugan dispreţuitor. Ai mai puţine drepturi decât mine să consideri că ai fost invitat! Te-ai gândit să-ţi încerci norocul, omule, asta-i tot! Recunoaşte! Femeia asta a fost întotdeauna o târfuliţă ispititoare, şi cu asta cred că am spus tot! De unde ai ştiut care e dormitorul ei?

- Poftim? A, am băgat-o la înghesuială pe servitoarea aia sașie a ta şi mi-a dat informaţia. Uite ce e, Hugh, mie mi-e suficient de clar că am venit aici primul şi, chiar dacă n-am avut cine ştie ce avans, se cheamă că am prioritate, chiar trecând cu vederea modul în care a fost făcută invitaţia. La urma urmei, tu ai propria ta târfuliţă chiar aici, în casă, ceea ce e deja mult mai mult decât ar accepta Ruth vreodată! Nu te lăcomi! Ce zici dacă îmi cedezi mie locul de data asta? Şi poate data viitoare...

- Prostii! Nedreptatea întregii situaţii îl făcu pe Bodrugan să vadă negru în faţa ochilor: Cine a ajutat-o oare când era în Bodmin, acum doi ani, fără să primească în schimb decât câteva săruturi? Cine i-a arătat cum se foloseşte noua semănătoare despre care vorbeşte toată lumea? Cine i-a trimis cadouri şi i-a făcut vizite constant? Şi cine a invitat-o aici, domnule? A cui e casa asta? Pe legea mea! Dacă era la tine acasă îmi imaginez că ai fi avut nişte pretenţii...

- Şşşşt! îl repezi Treneglos. Dacă ne certăm pe tonul ăsta, o să iasă toată lumea pe coridor să vadă ce se petrece! Admit că este casa ta şi că m-am simţit bine-venit în ea! Dar tu eşti gazda, Hughie, şi e de datoria ta să faci concesii faţă de musafiri. Orice carte de bune maniere îţi va spune acelaşi lucru! Confortul musafirului trebuie să fie principala prioritate. Întotdeauna! La naiba, n-ai nici o scuză! Bunele maniere nu mai sunt ce-au fost, dar...

- Eu n-am nevoie de nici o scuză! i-o întoarse Sir Hugh mânios. Iar dacă ai de gând să intri în camera aia, intru şi eu odată cu tine!

John oftă şi îşi şterse fruntea cu dosul mânecii.

- Nu cred că avem vreo şansă s-o cucerim în stilul ăsta... Brusc, bărbatului îi veni o idee: Dar poate că intenţia ei a fost să ne invite pe amândoi şi doar ghinionul

a făcut să venim amândoi în același timp. Dar dacă intrăm împreună, asta o să strice tot! Ce-ai zice să dăm cu banul? Câștigătorul intră imediat. Cel care pierde își încearcă norocul peste vreo oră. Pe legea mea! Pare singura soluție rezonabilă!

Sir Hugh mormăi:

- Ești mai malefic decât am crezut vreodată, John! Dar n-o să spună nimeni niciodată că nu sunt un om corect. Dacă asta e unica modalitate de a calma situația, fie! Cu o oarecare dificultate, scoase o monedă din buzunarul în care ținea ceasul: Aruncă tu și aleg eu...

- Nu. Ia stai așa! Să vedem moneda mai întâi! A, exact cum bănuiam: două capete. În dragoste totul e permis, dar hai să fim corecți, totuși. Zicând acestea, John Treneglos se scotoci, la rândul lui, cu aceeași dificultate prin buzunare, scoase o altă monedă și i-o arătă rivalului său: Asta s-a născut pe cale naturală, are și cap, are și pajură. Acum alege tu și eu o arunc.

- Cap! bombăni furios Sir Hugh, după care se aplecă deodată și se aruncă în genunchi să vadă rezultatul.

- Pajură! exclamă John, triumfător. Pajură e, pe barba lui Moise! Ai pierdut, Hugh. Fata e a mea!

- S-a lovit de marginea covorului! Am văzut-o chiar când a căzut. Îți cer să aruncăm din nou! La naiba!

- Nu! Ce e corect e corect! Sper că nu-ți iei cuvântul înapoi acum!

Și cum stăteau acolo, în coate și în genunchi, se măsurară unul pe celălalt din priviri, iar Sir Hugh înțelese că dacă o ține pe a lui cu căderea monedei avea să iasă cu bătaie. Iar Treneglos era al doilea cel mai bun luptător amator pe o rază de cincizeci de kilometri. Bodogănind, mormăind, asudând, se ridică în picioare. Acum regreta amarnic faptul că fusese de acord cu o asemenea testare a norocului. Știa, simțea în adâncul sufletului lui că sorții îi fuseseră favorabili în seara aceea. Și acum apăruse idiotul ăsta nepriceput să-i strice toate ploile!

Fierbând de indignare, îl privi pe mai tânărul lui rival mergând tiptil până la ușa camerei Demelzei, apăsând ușor clanța și strecurându-se înăuntru. Incapabil să suporte această imagine, se întoarse brusc pe călcâie

și porni cu pași apăsați spre capătul coridorului. Acolo însă se opri. Ar fi fost o greșeală din partea lui să-și abandoneze poziția prea devreme. La urma urmei, nu stătea chiar totul în căderea unei monede. Și părerea doamnei trebuia luată în considerare. Se flată spunându-și că Demelza avea o slăbiciune pentru el, iar John Treneglos era genul de ticălos plin de el care, dacă-i dădeai un deget, era în stare să-ți ia mâna toată. Putea foarte bine să iasă din încăpere în orice clipă cu capul spart. Demelza era iute la mânie, iar dacă avansurile lui nu erau bine-venite... Sir Hugh decise să mai zăbovească o vreme la adăpostul întunericului din capătul coridorului – măcar un minut sau două. Pentru a trece timpul mai ușor, priză puțin tutun, după care curăță resturile de tutun cu capătul rupt al manșetei.

Își înăbuși cu încântare strănutul care îi gâdilase nările, pentru că se întâmplă exact ceea ce sperase. John Treneglos ieși brusc din dormitorul Demelzei, cu o expresie năucă pe chip, privind nedumerit în stânga și în dreapta. Îl zări pe Sir Hugh și îi făcu semn. Sir Hugh se duse către el cu un mers țanțoș, nemaiîncăpându-și în piele de mândru ce era.

– Asta e camera, Hughie? Sigur nu e o greșeală?

– Nu, normal că nu. Pe mine mă vrea...

– Ei bine, nu e nimeni înăuntru. Uită-te și singur!

– Poftim?

Sir Hugh îl împinse deoparte și dădu buzna în cameră. Flacăra unei lumânări pâlpâia în curentul creat între ușă și fereastră. Patul nu era deranjat. Un scaun era răsturnat, dar nu se zăreau articole de îmbrăcăminte nicăieri în încăpere. Sir Hugh se duse întins la șifonierul cel mare și deschise ușa larg. Dulapul era gol. Trase draperiile și mai mult. Apoi se lăsă în genunchi și se uită sub pat. John Treneglos aduse lumânarea. Uniți acum în fața necazului care îi lovise, cei doi răscoliră toată camera. Nu găsiră decât niște ace de păr, niște pudră vărsată în fața măsuței de toaletă și mâneca unei rochii de casă.

Probabil o fi plecat și ea într-o vizită, spuse Treneglos. Pe legea mea! Asta mi-aduce aminte de o servitoare

pe care am avut-o noi la Mingoose: nu știai niciodată pe unde îi sfârâie călcâiele! Mi-aduc aminte că odată...

- Eu cred că e altceva la mijloc, spuse Sir Hugh, încruntându-se. Închide fereastra aia afurisită, John! Toț aerul ăla dăunător de noapte[1] intră-n casă. Ar mai fi și McNeil. S-a învârtit o grămadă în jurul ei după cină... Dar camera lui e destul de departe; și chiar dacă pleca la el, cu siguranță și-ar fi lăsat aici o parte din lucruri.

Treneglos scosese capul afară pe fereastră:

- Presupun că n-ar fi chiar atât de nebună încât să coboare pe iedera asta, nu? Care ar fi scopul? Crezi că a făcut toate astea ca să ne tragă pe sfoară? Nu cred că ar fi putut face așa ceva, nu? Sau poate că am speriat-o noi, cu gălăgia noastră. Dacă sperii un fazan, o să zboare cât mai departe.

Bodrugan scoase capul pe fereastră să verifice, după care se retrase repede:

- A, nu, nici vorbă, omule! De ce ar fi luat-o pe acolo, ca să-și frângă gâtul? Totul e atât de derutant și provocator... N-am cunoscut niciodată o femeie ca ea, care să promită atât de mult și să ofere atât de puțin. I-aș da o bătaie bună la fund! Sir Hugh se gândi o clipă cu plăcere la o astfel de scenă, după care îi veni strănutul îndelung întârziat, de după priza de tutun. Închide naibii fereastra când îți spun! se răsti el. O să ne trezim de dimineață bolnavi amândoi.

Fereastra fu închisă, iar cei doi bărbați se întoarseră neconsolați pe coridor. Sir Hugh căzuse pe gânduri, mototolind cu degetele mâneca ruptă a rochiei.

- Mare păcat, se lamentă Treneglos. Mai ales că nu era nici Ruth aici...

Traversară împreună coridorul, fără să se mai furișeze și fără să se mai teamă de dușumelele scârțâitoare. Oaspeții n-aveau decât să se trezească acum, nu le mai păsa. În depărtare, la capătul scărilor, o armură cu zale sclipea în lumina venită de dedesubt.

---

[1] Potrivit unei concepții larg răspândite în Anglia secolelor XVII-XVIII, numai aerul din timpul zilei era sănătos și benefic, cel de pe timpul nopții fiind foarte periculos pentru sănătate. (n.tr.)

- Când îi vine sorocul?
- Cui?
- Lui Ruth.
- Ah... Trebuia miercurea trecută, dar ea depășește întotdeauna termenul...
- Al câtelea e ăsta?
- Al patrulea. Dacă o ține în ritmul ăsta, o să avem curând șeptelul propriu. Și n-ai fi zis, dacă te uitai la ea înainte de căsătorie...

Se opriră lângă balustrada mare și neagră și priviră în holul aflat în dezordine. Un lacheu căsca în jețul lui de piele. Treneglos părea că se așteaptă ca gazda lui să îl însoțească în aripa de vest, dar Sir Hugh se opri.

- Du-te tu înainte, dragule! O să se crape de ziuă în curând și vor începe să cânte cocoșii. Orchestra așteaptă socotelile. Le-am promis că le dau banii imediat după bal. Doar așa i-am convins să vină.
- Să n-o uiți pe Margaret a ta în bibliotecă...
- Nu, spuse Sir Hugh. Se lumină un pic la față când își aduse aminte, iar încruntarea îi dispăru de pe chip: Nu uit. O să trec și pe acolo.

capitolul 30

Ross rămase în Looe trei nopți. I se făcuseră tot felul de propuneri, iar el avea nevoie de timp de gândire.

Spre marea surpriză a lui Ross, Blewett era în măsură să îi înapoieze cele 250 de lire sterline pe care Ross i le împrumutase la momentul falimentului topitoriei. Mica afacere de construcții de ambarcațiuni fusese o investiție modică la vremea cumpărării ei; odată cu războiul însă, venise o perioadă de prosperitate, iar în șase luni proprietarii își dublaseră capitalul. Așadar, 250 de lire stăteau acum la dispoziția lui Ross. Fusese invitat în Looe deoarece Blewett, conștient de faptul că împrumutul oferit de Ross îl salvase de la faliment și închisoare, era acum nerăbdător să-i înapoieze nu numai banii, dar și datoria de onoare, și era pregătit să-i ofere lui Ross

o parte din afacerea lor. Iar pentru a putea lua o decizie în cunoștință de cauză, Ross trebuia să vadă atelierul.

Iar Ross îl văzu. Era cât se poate de clar că acolo se făceau bani buni. Cele 250 de lire ale sale aveau să se dubleze într-un an. Ca propunere de afaceri, era excelentă.

Dar atelierul era departe de casa lui. Opțiunile erau fie să-și găsească o locuință permanentă în Looe, fie să lase lucrurile să se desfășoare în voie în absența lui și să considere afacerea o simplă investiție. Sau putea lua cele 250 de lire.

Și dacă lua cele 250 de lire? Avea să le pună deoparte pentru urgențele ce aveau să vină la Crăciunul viitor? Sau avea să le arunce pe fereastră, la fel ca pe celelalte 1 500 de lire?

Un filon de cositor zăcea acum îngropat sub 36 de metri de stâncă și stâlpi de susținere distruși. Știa asta. Nu mai era vorba despre o simplă speculație. Căpitanul Henshawe sacrificase 100 de lire câștigate cu sudoare ca să dovedească acest lucru. Dar fusese o afacere sortită eșecului de la bun început.

În ultimele săptămâni, Ross își reproșase cu multă amărăciune faptul că își asumase riscuri ce duseseră la moartea a doi oameni. Știa că, indiferent cât de mare era tentația, nu-și va mai asuma niciodată acele riscuri. Dar dacă făcea cunoscut faptul că se gândește să redeschidă lucrările la mină, toți cei care lucraseră acolo aveau să vină grămadă înapoi, dornici să coboare în subteran. Nici unul dintre ei nu avea să-și pună problema numărului de țapinari pe care Ross ar fi putut să-i angajeze. Pentru ei, ar fi fost un noroc nesperat.

Deși se făcuseră, în mare parte, aranjamentele pentru transportul turnului de extracție, deocamdată nu se întâmplase mare lucru. Două sute cincizeci de lire nu reprezentau nici pe departe o sumă prea mare pentru a redeschide mina. La drept vorbind, suma se putea dovedi chiar insuficientă. Se întrebă ce va spune Henshawe. Știa ce va spune Henshawe.

Luă cele 250 de lire.

Pregătindu-se de ultima parte a călătoriei spre casă, lui Ross îi zbură din nou gândul la micii lui demoni interiori, cei care stăruiseră aproape constant în gândurile lui conştiente în ultima săptămână. N-o mai văzuse pe Elizabeth încă din noaptea aceea, când se dusese la ea. Încă nu putea să-şi analizeze propriile sentimente şi nici pe ale ei nu le cunoştea. Singurele de care era absolut sigur erau cele ale Demelzei şi, pe măsură ce se apropia de casă, ştia că are de luat nişte decizii personale pe care să şi le asume cât mai repede, pentru că situaţia actuală nu avea să dispară de la sine. Dar cum putea oare explica sau justifica lucruri pe care nu le putea înţelege nici măcar el?

Încă de când o părăsise pe Elizabeth la primele ore ale acelei dimineţi, fusese chinuit de noi probleme. Prin ceea ce făcuse aruncase o mare răspundere pe umerii lui Elizabeth. Asta ar fi putut să simplifice totul. În realitate însă, Ross constată că nu simplificase nimic. Întregul lui sistem de valori fusese răsturnat, iar Ross se trezise dintr-odată bâjbâind în încercarea de a-şi clădi un nou sistem de valori. Deocamdată nu reuşise să descopere care ar putea fi acela.

Acesta ar fi putut fi un gând salvator, dacă Ross ar fi avut vreo clipă intenţia de a găsi o soluţie atunci când dăduse buzna în Casa Trenwith, cu şase nopţi în urmă. Adevărul era însă că toată povestea aceea avusese efectul unei furtuni nimicitoare în mintea lui; nu avusese vreme pentru motivaţii calculate sau pentru intenţii motivate. Raţiunea intervenise mult după aceea şi, oricum, era mult depăşită de situaţie în cazul de faţă.

Când ajunse acasă, Demelza era plecată. Fusese plecată toată ziua, îi spuse Jane Gimlett cu o voce ciudată. Ross luă cina singur, iar apoi, când apuse soarele, întrebă în ce direcţie plecase Demelza, iar Jane îi spuse că spre ţărmul Hendrawna. Ross plecă să vadă dacă îi poate da de urmă.

Erau mai bine de trei kilometri până la Faleza Neagră, de partea cealaltă a ţărmului. Era vremea fluxului, iar în strălucirea portocalie a amurgului marea căpătase o nuanţă albastră neobişnuită, de porţelan

chinezesc - era atât de plină, atât de debordantă, încât ai fi zis că uscatul nu avea s-o cuprindă niciodată. Pe la jumătatea drumului, o văzu pe Demelza venind. Mergea încet, oprindu-se din când în când să studieze ceea ce aduceau pe țărm valurile fluxului sau să scormonească cu piciorul prin vreo grămadă de alge. Era îmbrăcată într-o rochie veche de muselină, iar părul ei începuse să se adune în bucle, ca și cum fusese ud la un moment dat. Ross își aminti că plouase torențial de curând.

Avu de așteptat o vreme până ce ea ajunse aproape de el. În cele din urmă, când ajunse suficient de aproape încât să o poată auzi, Demelza îi adresă un zâmbet strălucitor, dar tensionat în același timp:

- Ei, Ross, ce drăguț din partea ta să vii să mă întâmpini! Ai avut un weekend plăcut? S-a ridicat la înălțimea așteptărilor? Al meu, nu. Am fost la familia Bodrugan. Dar n-am găsit nimic pe placul meu acolo, așa că am plecat mai devreme. Ai luat cina? Da, presupun că da. Probabil Jane s-a ocupat deja. Jane știe să se îngrijească de toate nevoile celorlalți, ceea ce e rar. Am făcut drum lung, kilometri întregi dincolo de Faleza Neagră. Mai sunt și alte golfuri cu plaje nisipoase încolo, dar nici unul cu apa suficient de adâncă, deci presupun că nu-i sunt de folos domnului Trencrom. Acum...

- Nu-i sunt de folos domnului Trencrom, confirmă Ross. Ești udă. Îi atinse brațul și observă că se ferește de atingerea lui. Ploaia de mai devreme... O să răcești în aerul ăsta de seară.

- Ce drăguț din partea ta să te gândești la asta! Dar ploaia m-a udat numai puțin. Am fost chiar mai udă astăzi. Una din plajele acelea mici era atât de frumoasă, încât am înotat în mare. Nu avea cine să mă vadă, în afară de ciori. Elizabeth ce face? Se mai căsătorește cu George sau ați făcut voi un alt aranjament? Nu cred că avea într-adevăr intenția să se mărite cu el, nu?

- N-am văzut-o pe Elizabeth în weekendul ăsta, spuse Ross suficient de încet, dar cu maxilarul încordat.

- A apărut vreun obstacol în ultimul moment? Eu credeam că e totul aranjat deja.

- Am fost în Looe, spuse el. Cu Tonkin și Blewett. Nu te mint, Demelza. Când o să mă duc la Elizabeth, o să-ți spun.

- O, dar asta n-o să te constrângă inutil, Ross? Și oare nu aduce puțin a infatuare? Să fii nevoit să-i spui soției de fiecare dată când intenționezi să-ți vizitezi amanta... Parcă-ți strică toată plăcerea...

- Nu mă îndoiesc că te simți îndreptățită să faci astfel de glume. Și nu mă îndoiesc că ai tot dreptul. Anunță-mă când ai de gând să încetezi, ca să putem discuta apoi.

- Nu, Ross! Tu să-mi spui când ai de gând să încetezi! Nu crezi că așa se cade?

Se priviră unul pe altul. În acel moment, ea îl ura din tot sufletul - așa cum făcuse tot weekendul, de altfel - cu atât *mai mult* acum, când se știa legată de el cu niște lanțuri aparent indestructibile, de care el - pare-se - se putea descotorosi după bunul plac. Pentru că ea descoperise acest lucru cu prețul unei umilințe personale imense - mai mare decât își putuse imagina vreodată că ar fi posibil.

Încă de când fugise din Casa Werry, trebuind să facă un drum de opt kilometri pe jos, pe teren denivelat, cu valiza în brațe; de la goana aceea disperată, pentru a ajunge acasă înainte de ivirea zorilor și a fi, astfel, scutită de umilința supremă; genunchii vineți și mâinile zgâriate înrăutățeau lucrurile cu fiecare poartă și fiecare gard viu pe care le avea de escaladat - de atunci sufletul ei era străpuns de un cuțit, un cuțit care se răsucea periodic în rană; umilința *îngrozitoare* a luptei cu McNeil, rușinea *cumplită* a fugii ei. Dacă i-ar fi cedat lui McNeil, nu s-ar fi simțit nici pe sfert atât de rău cum se simțea acum; nici a zecea parte.

Probabil că aventurile lui Ross o răniseră extrem de tare; dar rezultatul propriei aventuri nu era atât o rană, cât o provocare.

Fără să știe nimic din toate astea, Ross rămase uluit de ostilitatea din privirea ei. Cu atât mai mult cu cât n-o remarcase - sau nu fusese atât de evidentă - după întoarcerea lui de la Elizabeth.

- Tu încă mai crezi că am fost la Trenwith în weekendul ăsta. N-am fost. Și nici n-am avut intenția să mă duc, spuse el.

- Trebuie să faci cum consideri tu că este cel mai bine, Ross, spuse Demelza. Du-te și stai cu ea, dacă asta vrei!

Porniră din nou. Un cormoran trecu în zbor atât de aproape de apa mării, încât ai fi zis că patinase pe ea.

- Nu-i deloc exclus ca nunta lui Elizabeth cu George să aibă loc, îi spuse Ross.

- Ei bine, sunt convinsă că tu ai făcut tot posibilul să o oprești.

- Fără îndoială!

- În cazul ăsta, înseamnă că ea chiar îl iubește pe George?, întrebă Demelza.

- Nu.

Demelza realiză dintr-odată că nu era singura care suferea îngrozitor.

- Și vizita ta în Looe a ajutat la ceva?

- Blewett mi-a dat înapoi banii pe care mi-i datora.

- Și ce ai de gând să faci cu ei?

- Mi-ar ajunge să redeschid mina.

Femeia râse. Râsul ei îl descumpăni din nou pe Ross, pentru că nu era genul de râs de bucurie. N-o mai văzuse și n-o mai auzise niciodată pe soția lui așa.

- Nu-mi vine în minte vreo metodă mai bună de a folosi banii. Suma în sine oricum nu este suficientă pentru a ne achita de datorii.

Demelza nu spuse nimic.

- O, știu că treaba cu mineritul e în sânge, e ereditară, e ca o febră. Aș putea găsi scuza că fac asta de dragul lui Henshawe, dar n-ar fi adevărat. O fac pentru mine. Dacă n-aș face asta, m-aș duce la război; iar pentru moment, nu-mi doresc în mod special să repet acea experiență.

După un timp, ajunseră la pârleazul care făcea trecerea dintre zona cu nisip și zona de iarbă și pajiști. Ea trecu prima. Nimeni n-ar fi crezut-o vreodată dependentă de cineva. Vorbele rostite de cei doi în seara asta lărgiseră enorm prăpastia dintre ei. Faptul că ea se înșelase crezându-l la Trenwith nu părea să cântărească atât

de mult cât ar fi trebuit. Faptele fuseseră succedate de principii. Ostilitatea prin omisiune devenise ostilitate prin săvârşire. Erau amândoi acum doi oameni nefericiţi care aveau nevoie de prietenie şi compasiune şi nu găseau nimic din toate astea la cel de alături.

Când ajunseră în grădină, Demelza îl întrebă:

- Când vrei să plec, Ross?

- Am spus eu că vreau să pleci?

- Nu... Dar m-am gândit că aşa ar fi mai bine pentru tine... Pentru amândoi. Eu pot să-mi găsesc uşor ceva de lucru.

- Şi cu Jeremy cum rămâne?

- Jane poate avea grijă de el, cel puţin deocamdată.

- Tu vrei să pleci?

- Eu... Cred că da. Vreau să fac ce e bine.

Între ei se lăsă tăcerea preţ de un minut sau două. Ross îşi scutură cizma de noroi, întors pe jumătate cu spatele la ea.

- Dumnezeu *ştie* ce e mai bine, Demelza! Şi nu cred că cineva are de câştigat încercând să facă ce e bine sau ce e rău într-o situaţie ca asta! Nu putem decât să ne urmăm inima acolo unde ne duce ea şi să hotărâm ce avem de făcut de la o zi la alta. Eu nu vreau ca tu să pleci dacă tu vrei să rămâi.

Ajunseseră la uşă. Demelza se sprijini cu mâna de stâlpul uşii, simţindu-se dintr-odată foarte obosită. Trecuse multă vreme de când mâncase ultima oară.

- Vreau să rămâi, spuse el. Asta dacă şi tu simţi că poţi face asta.

- Foarte bine. Rămâne cum doreşti. Dar referitor la ce spuneam mai devreme, ca tu să te duci să locuieşti cu Elizabeth... Chiar te rog să te duci la ea, dacă asta vrei! George nu se poate căsători cu ea dacă tu eşti acolo.

Ross nu spuse nimic.

- Când o să ştii? întrebă ea.

- Ce anume?

- Despre căsătoria lui George cu Elizabeth.

- Nu ştiu... O să aflăm.

- Nu ţi-a promis că-ţi spune ce decizie ia?

- Nu.

Se înnopta. Amurgul se încheiase. Demelza privi în depărtare, în grădină. Un liliac trecu în zbor pe fondul din ce în ce mai întunecat al cerului. De sute de dori până atunci Demelza aruncase o ultimă privire în zare, înainte de a intra în casă. Dar niciodată nu fusese ca acum. Niciodată nu se gândise că ar putea fi aşa. Grădina aceea nu mai însemna nimic pentru ea acum. Putea să se aleagă praful de ea şi buruienile n-aveau decât să crească nestingherite. Măcar aşa s-ar potrivi cu sufletul ei pustiit.

Cu o oră înainte, George venise în grabă s-o vadă pe Elizabeth.

– Am venit de îndată ce am primit scrisoarea ta, Elizabeth, spuse el. Ştiam că dacă nu te văd în seara asta n-o să am tihnă la somn. Ce vrea să însemne asta? Nu înţeleg nimic din argumentele tale. Explică-mi ce anume te tulbură în aşa măsură.

Îi vorbea mai aspru decât o făcuse vreodată până atunci, însă Elizabeth era mult prea absorbită de propriile ei trăiri ca să remarce acest lucru.

– Toată săptămâna asta, George, m-am gândit în fel şi chip, mi-am făcut o mulţime de griji. M-am gândit... Cumva am realizat că mă arunc cu capul înainte în căsătoria asta, fără să acord respectul cuvenit memoriei lui Francis. N-au trecut nici douăsprezece luni de la moartea lui. Dragă George, te rog încearcă să-mi înţelegi sentimentele. Nu am pe nimeni cu care să mă sfătuiesc. Eu... să mă căsătoresc pe ascuns... O, ştiu că eu am cerut asta, dar nu pare potrivit într-o asemenea grabă. Toată săptămâna am sucit lucrurile pe toate feţele în mintea mea şi în cele din urmă mi-am adunat curajul şi ţi-am scris...

– Cu trei zile înainte de nuntă...

– E doar o *amânare!* Poate două luni sau şase săptămâni chiar... M-aş simţi mai împăcată. Cumva, nu simt că mă pot bucura în tihnă de căsătoria asta atât de curând. Oamenii vor spune că m-am căsătorit cu tine pentru bani şi...

- Oamenii te bârfesc și dacă stai toată ziua la gura sobei, fără să faci nimic! Nu-mi pasă de ce spun ei mai mult decât mi-ar păsa de țânțarii de pe baltă vara. Care e motivul real pentru care ceri această amânare?

Ochii îngrijorați ai lui Elizabeth se măriră și mai mult. Arăta minunat în rochia ei albă, pe fondul lambriurilor întunecate de pe pereți.

- Ți-am explicat motivele mele. Nu sunt suficiente?

Bărbatul zâmbi:

- Nu, nu sunt.

Femeia făcu un gest de neajutorare:

- Alte motive nu mai am, George. Dar astea sunt motivele mele sincere. Nu vrei să-mi faci pe plac?

- Oaspeții au primit deja invitațiile!

- Oaspeți? Dar am stabilit împreună că nu vom avea invitați! Trebuia să fie o nuntă privată!

- Și așa și este! Dar câțiva dintre prietenii mei apropiați s-ar simți ofensați dacă n-ar veni la noi acasă după ceremonie. Trebuia să-i anunț. Sunt mândru, foarte mândru de mireasa mea. Aș fi invitat cinci sute de oameni, dacă era după mine!

- Câți sunt? Câți ai chemat?

- Păi... Vreo douăzeci și cinci.

După felul în care rostise cuvintele, Elizabeth își dădu seama că erau mai mulți. Își mușcă buza.

- Mi-e atât de rușine că-ți cer o amânare, dar...

- Dar ce?

- Am promis că mă mărit cu tine, George, și voi încerca să nu-mi încalc promisiunea. Dar cumva... simt că n-ar fi corect față de tine - față de noi amândoi - să ne căsătorim așa, în grabă.

George o privi în felul lui atent, posesiv. Femeia era mai agitată decât o văzuse el vreodată, foarte încordată; ochii ei nu-i întâlneau pe ai lui, ci rătăceau la întâmplare prin cameră.

- Asta are vreo legătură cu Ross?

Femeia se îmbujoră instantaneu. Culoarea îi urcă în obraji aproape înainte ca el să-și ducă întrebarea până la sfârșit.

– N-are legătură cu *nimeni* în afară de mine! În ziua aia în care m-ai cerut – la Cusgarne – eram absolut copleșită de griji, nu eram în stare să văd încotro o iau. Am spus că mă mărit cu tine...

– Și acum regreți?

Femeia ridică privirea brusc.

– Câtuși de puțin! Dar atunci momentul mi s-a părut lipsit de importanță...

– Pentru că așa și este!

– Nu chiar! Nu m-am gândit deloc la Francis. E normal să lăsăm să treacă o perioadă adecvată.

– Multe se căsătoresc după trei luni – poate chiar mai puțin. Știi și tu asta foarte bine, draga mea. Nimeni nu va avea nimic de spus. Ross a trecut pe aici, nu-i așa?

– A venit, normal.

– V-ați certat?

– Într-un fel.

– Evident, nu suportă ideea căsătoriei noastre.

– Nu.

– Și el este adevăratul motiv al acestei schimbări de atitudine din partea ta.

Femeia ezită. George enunțase adevărul atât de exact, încât ea nu mai știu ce să mai spună.

– Te rog, nu vreau să discutăm despre Ross. Ce decidem noi doi, tu și cu mine, nu ne privește decât pe noi. Ți-am cerut să amânăm nunta ca pe o favoare uriașă pentru mine. Când ți-am scris, n-am știut că acest lucru o să-ți creeze atâtea neplăceri din cauza invitaților. Cu toate astea, încă îți cer această favoare. Crede-mă, nu mi-e ușor să-ți cer asta și nici nu e un capriciu. Este... este un sentiment al meu. Elizabeth își puse mâna în dreptul pieptului: Te rog, nu fi supărat pe mine! Nu... pot suporta asta...

Degetele lui George se mișcau repede în jurul mânerului rotund al bastonului său. Era dezamăgit, nervos, suspicios și gelos. Din fericire însă, nu bănuia adevărul. Era gelos pe influența pe care o avea Ross asupra ei și profund indignat din acest motiv – atâta tot. Din cauza lui Ross, din cauza a ceva ce spusese sau făcuse el, trofeul la care el, George, jinduise atâția ani la rând

îi scăpa acum printre degete. Nu-l putea cumpăra cu bani și puterea lui era inutilă pentru a-l obține. În momentul de față, nu avea nici un control asupra lui. Trebuia să acționeze prudent, să păsească cu băgare de seamă, ca să nu-l scape definitiv din mână.

- Draga mea, spuse el, vreau să îți respect dorințele și înainte, și după căsătorie. Pentru mine asta e o *amară* dezamăgire. Când am citit scrisoarea de la tine, nu mi-a venit să-mi cred ochilor. Am certificatul, inelul, am... Dar dacă dorești într-adevăr o amânare, ți-o ofer - însă numai dacă îmi promiți un lucru.

- Ce anume?

- Să stabilești o altă dată chiar în seara asta.

Femeia ezită din nou. Dorința ei de a amâna nunta fusese copleșitoare. Orice s-ar fi spus despre ea, nu era o mincinoasă și o depravată. Să se mute din patul unui bărbat în patul altui bărbat în decurs de numai câteva zile - în ciuda faptului că se profitase de ea în mod rușinos... Încă și mai greu îi venea să treacă de la dezmierdările lui Ross la cele ale lui George. Poate tocmai asta era, de fapt, explicația trăirilor ei. Ei bine, acum amânarea fusese obținută. George cedase în cele din urmă.

Dar totul avea un preț. Pentru a-și atinge scopul, trebuia să se lege pentru viitor - trebuia să aleagă o dată exactă, nu una vagă, așa cum își spusese ei înseși.

- De azi într-o lună, spuse el. Cu siguranță, e o întârziere suficientă.

- O, nu...

Elizabeth se opri. Voia, avea nevoie să se căsătorească cu omul ăsta sau nu? Dacă da, îi datora puțin respect. Dar ce avea să facă Ross între timp?

- Eu mă gândeam la luna august, își încheie ea ideea, fără convingere. Abia atunci se vor împlini douăsprezece luni...

Bărbatul clătină din cap categoric. Elizabeth cunoștea gestul acela. Era vorba despre afaceri.

- E posibil să plec în august. În plus, asta ar strica alte aranjamente pe care le-am făcut pentru Cardew și pentru mama ta. De cine ți-e teamă?

- Teamă? Asta-i bună! De nimeni!

- Atunci de părerea cui te temi? De a lui Ross?

- Nu, nu, normal că nu! Este vorba despre ceea ce simt eu...

George o luă de mână și încercă să o privească din nou în ochi.

- Elizabeth, draga mea, hai să nu ne speriem de fantome acum. Și hai să facem compromisul acestui aranjament, astfel încât să avem amândoi ceva de câștigat din asta. Mă dezamăgești foarte tare prin faptul că ți-ai propus să amâni nunta noastră. Lasă-mi măcar consolarea de a face aranjamentele pentru luna viitoare. Știu că nu ești genul de femeie care să se răzgândească ușor și știu că te vei ține de cuvânt. Dă-mi voie să plec de aici cu o promisiune din partea ta...

Elizabeth își eliberă mâna, nu cu răceală însă, și se duse la masă, unde rămase o vreme în picioare, întorcând filele unei cărți, în timp ce inima îi bătea nebunește. Dacă Demelza suferise teribil în ultima săptămână, nici săptămâna ei nu fusese cu mult mai bună. Nu-l mai văzuse pe Ross din noaptea aceea. În anumite momente simțea că nu dorește să-l mai vadă niciodată. Dar acele momente nu erau deloc dese.

Nu e genul de femeie care să se răzgândească ușor! Oare asta credea George despre ea? Tot, absolut tot ceea ce se întâmplase era rezultatul firii ei. Dacă nu s-ar fi răzgândit, ar fi fost măritată cu Ross în ultimii zece ani, și nici George, nici Demelza n-ar fi făcut parte din viețile lor. Dar ce putea Ross să-i ofere acum? O escaladare din senin pe fereastră, cu rea-intenție, o invadare a intimității ei, o sustragere cu forța a ceva ce nu-i aparținea de drept. Demelza trăia și avea să trăiască în continuare. Nu aveau bani să fugă în lumea largă. Ross nu-i propusese acest lucru. Nici măcar nu mai trecuse pe la ea de atunci. Asta era insulta care punea capac la toate!

„Știu că te vei ține de cuvânt", îi spusese George. „Eu nu-mi încalc niciodată promisiunile", îi spusese ea lui Ross în noaptea aceea. Oare toate aceste lucruri erau adevărate? Da, dar tot *scopul* acestei amânări era să-și rezerve timp să se gândească, să cântărească și poate chiar

să le ofere altora timpul necesar de gândire. Ce rost mai avea amânarea asta dacă tot n-avea scăpare în cele din urmă?

George venise în spatele ei. Până acum își ținuse atențiile în limitele cele mai stricte. De câteva ori o sărutase pe obraz; uneori o mai ținuse de mână. Atât și nimic mai mult. Ea nu era atât de naivă încât să îl creadă prea distant din cauza asta. El se autodisciplinase în așa fel încât să-i respecte stările de spirit schimbătoare. Numai un bărbat cu educația lui putea face acest lucru, iar ea îl respecta pentru asta. Acum, el îi atinse ușor umărul cu degetele - astfel încât să-i dea destul de clar de înțeles că era liberă să se retragă. Dar ea nu făcu nici un gest în acest sens.

- Mă pot baza pe tine, Elizabeth? întrebă el. De azi într-o lună?

- Foarte bine, răspunse ea. De azi într-o lună.

În clipa în care auzi acest răspuns, George o sărută pe gât. Au mai trecut și alte buze prin locul acela, se gândi ea. Dumnezeule, sunt prinsă într-o colivie! Pierdută pentru totdeauna! De ce trebuia să vină Ross? Cât de mult îl *urăsc* acum pentru asta! Îl disprețuiesc. Între noi nu va mai exista *niciodată* nici un fel de prietenie! Numai *dușmănie!* Voi fi inima și sufletul lui George. Soția lui credincioasă și prietena lui loială. Voi face *orice* împotriva lui Ross. *De ce* trebuia să vină? Dumnezeule, sunt prinsă într-o colivie. Pierdută pe vecie.

Cartea a patra

capitolul 31

Elizabeth și George se căsătoriră pe data de 20 iunie. Contrar dorințelor ei, la Cardew fusese organizată o recepție în toată regula, la care fuseseră prezente peste o sută de persoane. Aceasta fusese intenția lui George de la bun început. Mireasa și mirele plecară apoi în luna de miere și nu se mai întoarseră în ținut până la sfârșitul lui august. Atunci, își stabiliră reședința la Cardew. Elizabeth constată că Nicholas Warleggan și soția lui nu se mutaseră încă, așa cum promiseseră conform spuselor lui George. Dar, tot conform spuselor lui George, încă făceau pregătirile necesare mutării.

Moșia Cusgarne a fost vândută, iar părinții lui Elizabeth au fost mutați la Trenwith, unde au fost angajați doi bătrâni dintr-o familie bună, precum și mai mulți servitori, ca să aibă grijă de ei. George ar fi dorit s-o alunge pe mătușa Agatha, astfel încât Ross să fie obligat să se ocupe de ea; dar Elizabeth nici nu vru să audă, așa că mătușa Agatha rămase în continuare la Trenwith.

Vânzarea turnului de extracție de la Wheal Grace a fost contramandată, iar mina fu redeschisă pe data de 4 iunie. La începutul lui iulie, dărâmăturile erau curățate și reîncepu exploatarea filonului. Ellery și tânărul Nanfan s-au numărat printre primii mineri care au coborât în subteran. Banii se terminaseră, dar Ross împrumută alte 50 de lire de la Blewett și apoi încă 50, iar asta îi ajută să iasă la liman.

Viața la Nampara mergea mai departe, în pas cu schimbarea anotimpurilor. Fânul a fost strâns și aranjat în căpițe. Grâul și orzul s-au îngălbenit, au crescut și s-au copt. Anul acesta cultivaseră pământul până aproape de spatele casei, iar foșnetul lanurilor se auzea cât

era ziua de lungă. Chiar şi în vuietul valurilor tot puteai auzi foşnetul acela acolo, aproape, ţinându-le isonul.

Armatele aliate încă nu ocupaseră Parisul, iar acum părea că trebuia aşteptată o nouă ocazie, peste încă un an. Poate chiar mai mult, ţinând cont de faptul că energiile latente ale revoluţiei începuseră, în sfârşit, să se manifeste. Generalul Custine fusese condamnat la ghilotină în urma înfrângerii, iar un burgund necunoscut până atunci, Lazarre Carnot, fusese numit să organizeze victoria. Primul lui decret a fost o *levee en masse*[1], prin care toţi francezii erau chemaţi sub arme şi toate serviciile Franţei erau rânduite până la ultima femeie şi ultimul copil. Era o nouă viziune asupra războiului - sau o veche viziune renăscută - răsturnând influenţa civilizatoare a ultimilor o mie de ani.

Nu existase cu adevărat o împăcare între Ross şi Demelza. Uneori, ea îşi dorea să fi plecat. Uneori, se mai gândea la asta chiar şi acum. Cu toate acestea, nu putea şti sigur ce era în sufletul lui. Elizabeth se căsătorise cu George. Planul lor fusese dus la bun sfârşit, în ciuda intervenţiei lui Ross. Prin urmare, el nu avea nimic de aşteptat de la Elizabeth, exceptând poate doar cazul în care era pregătit s-o ia de la Cardew cu forţa. Aşadar, avea să rămână la Nampara, căsătorit cu Demelza. Dacă Demelza era pregătită să se mulţumească să fie a doua femeie în inima lui, atunci îi putea fi de folos lui Ross.

Dar accepta ea oare să fie alternativa mai puţin dezirabilă? Uneori, credea că da, însă adesea refuza categoric ideea. Încă mai simţea în inimă acel ghimpe al faptului că îl refuzase pe Malcolm McNeil. Ea, Demelza Poldark, se dovedise a fi curată şi neprihănită, iar asta aproape că o distrusese. Renunţase să se mai roage să moară, dar asta nu demult. Cu următoarea ocazie când îl întâlnise pe Sir Hugh Bodrugan, acesta o întrebase pe un ton arţăgos ce se întâmplase, iar ea îl minţise, spunându-i că nu avusese nici o clipă intenţia să rămână peste noapte şi că plecase pe nesimţite curând după terminarea balului, văzându-l înconjurat de prieteni şi nedorind să-l deranjeze.

---

[1] *Revoltă în masă* (limba franceză, în original) (n.tr.)

Se ruga în sinea ei să nu se mai întâlnească niciodată cu Malcolm McNeil. Ar fi fost umilința supremă!

Ross continua să doarmă jos. Nu făcuse nici o încercare să reia relațiile normale cu soția lui, iar asta contribuia și mai mult la înstrăinarea lor - chiar dacă ea ar fi refuzat categoric orice tentativă de apropiere. Demelza bănuia că, după desfătarea rară și delicată pe care i-o oferise îmbrățișarea lui Elizabeth, Ross o considera acum respingătoare.

Așadar, două suferințe lucrau în același timp, ambele erodându-i respectul de sine, ambele stând, rând pe rând, în calea impulsurilor ei naturale, care erau întotdeauna să ierte și să uite.

Adesea, Ross se închidea complet în fața ei, într-un fel în care n-o făcuse niciodată după căsătoria lor; asta deși în alte zile era destul de prietenos și sociabil - firește, în limitele impuse de viața lor cotidiană. Când primiră veștile legate de căsătoria lui Elizabeth, Ross nu spuse și nu făcu nimic ieșit din comun. O vreme, pe chipul lui se putu citi o tensiune aparte, dar după aceea schimbă subiectul discuției și nu mai aduse vorba despre asta.

Mina era locul unde se refugia de propriile lui gânduri. Se îngropa acolo, nu doar fizic, ci și mental, muncind vreme mai îndelungată decât oricare dintre bărbați, iar pe măsură ce treceau zilele de vară, chipul lui devenea tot mai palid, și nu mai bronzat, cum ar fi fost normal. Cel mai stânjenitor moment al zilei era seara, dar, de regulă, în zilele lungi de vară, Demelza își făcea mereu de lucru pe afară până târziu.

Pe măsură ce zilele deveneau tot mai scurte, mina începu să producă un mic profit. Ross făcu de două ori calculele împreună cu Henshawe, să se asigure că nu era o greșeală la mijloc. Henshawe propuse să înrămeze registrul de tranzacții care înregistra acest profit. Nici unul dintre ei nu se putea aștepta deocamdată să-și recupereze investiția, dar în ritmul ăsta aveau să scape ușor-ușor de datorii. În condițiile în care mai rămâneau încă patru luni până la următoarea evaluare a conturilor personale ale lui Ross, bărbatul estimă că, dacă reușea

să scoată o sumă netă de o sută de lire sau o sută douăzeci de lire până la sfârșitul anului, putea cumva să pună ban pe ban, astfel încât să strângă o sumă suficientă pentru a-și mulțumi creditorii vreme de alte câteva luni. Protectorul lui din umbră, de vreme ce își propusese să îl protejeze, nu ar fi putut să anuleze contractul pentru doar șaptezeci sau optzeci de lire.

În septembrie, se află că domnul și doamna George Warleggan își stabiliseră reședința în Casa Trenwith. Aceste vești reușiră să-l înfurie pe Ross și mai tare decât vestea căsătoriei, pentru care fusese, într-o oarecare măsură, prevenit. Vreme de două zile, făcu tot posibilul să își petreacă timpul pe afară, iar pe durata meselor făcu eforturi supraomenești pentru a lăsa impresia că viața decurgea cât se poate de normal. Curând, aflară că la Trenwith fuseseră demarate lucrări extinse de renovare. Nu putea să nu te surprindă o asemenea generozitate din partea lui George față de părinții lui Elizabeth. Asta dacă făcea, într-adevăr, toate aceste lucruri special pentru ei. Și Ross, și Demelza rămaseră surprinși, dar nici unul dintre ei nu aduse vorba despre asta. Era mai bine pentru amândoi să nu dea glas speculațiilor pe acest subiect.

Demelza primi apoi o scrisoare din partea lui Verity.

Draga mea verișoară,

Îți mulțumesc pentru scrisoarea ta caldă și afectuoasă, precum și pentru avertismente și sfaturi, care, venind de la cineva care, până nu demult, obișnuia să mi le ceară mie, par puțin ieșite din comun. Cu toate acestea, recunosc fără rezerve că experiența ta în materie de bebeluși o depășește cu mult pe a mea, motiv pentru care voi ține cont de tot ceea ce-mi spui.

Am tras o adevărată sperietură săptămâna trecută, când s-a răspândit vestea că prin oraș fuseseră văzuți cinci corsari francezi, unul dintre ei la doar vreo cinci kilometri de Castlehead. Toată lumea era consternată, iar nava Iris, *comandată de căpitanul Soames, pachebotul pentru Barbados, care tocmai ridicase pânzele, a scăpat ca prin urechile acului. Cu toate acestea,*

s-a întors la țărm la timp, iar un ofițer a fost trimis imediat la Penzance să-i transmită un mesaj cu o șalupă rapidă amiralului Bell, care tocmai pleca spre Insulele Scilly. Nu există nici o îndoială că el i-ar fi prins pe corsari, numai că, cu câteva ore mai târziu, s-a lăsat o ceață deasă pe mare și ne-a redus vizibilitatea – și nouă, și lor. A fost alertă toată noaptea, ca nu cumva piratii să profite de ceața deasă; dar n-au făcut-o, iar la ivirea zorilor orizontul era liber ca-n palmă. Dar cred că a fost o sperietură bine-venită pentru noi toți.

Sper că lui Ross îi merg bine afacerile. Îmi pot imagina fără să-mi spună nimeni efectul pe care trebuie să-l fi avut asupra lui căsătoria lui Elizabeth cu George Warleggan; iar acum, faptul că vin să locuiască în vecinătatea voastră nu poate decât să înrăutățească situația. Te rog din suflet să ai răbdare cu Ross în perioada asta! N-am mai văzut-o pe Elizabeth din ziua nunții, dar am primit o scrisoare de la ea. Ne-am dus, firește, la nuntă – eu și Andrew. De dragul lui Elizabeth, n-am fi putut refuza. Și-așa n-a avut în preajmă prea multe persoane din familia ei. Nu cred că am agreat prea tare ideea acestui mariaj de la bun început. N-am nimic de împărțit cu George, așa cum are Ross, după cum nu mă deranjează nici faptul că familia Warleggan este o familie de parveniți. Cele mai multe dintre familiile noastre aristocratice au fost fondate de negustori care au avut succes la un moment dat. Dar nu s-ar putea spune că George și-a câștigat vreodată banii pe căi cinstite. Nici unul din ei n-a făcut-o, iar atunci când îi vezi pe toți la un loc e destul de ușor să observi asta.

Nunta a fost un eveniment foarte strălucitor. Biserica St Mary a fost împodobită cu crini, fără a ține seama de preț, afară era o marchiză splendidă, de un roșu aprins, în ton cu covorul roșu aprins, pe care pășeai până la altar. Reverendul Dr. Halse a ținut ceremonia, cu exact aceeași voce pe care o are atunci când li se adresează răufăcătorilor din scaunul judecătoresc. Probabil vei vrea să afli cum a fost îmbrăcată Elizabeth. Ei bine, a avut o rochie crem din satin bogat,

cu o trenă din crep decorată cu buchețele mici de liliac alb și mov, și un brâu lat cu o bordură argintie groasă. Mi-a spus apoi, când i-am admirat-o, că a fost nevoie de 24 de metri de material. Probabil că bătrânul Jonathan avea pe undeva niște economii serioase. Dar probabil știi fără să-ți spun eu că Elizabeth arăta minunat în acea rochie – ca o regină –, deși era tensionată, nu se simțea deloc în largul ei, și ba se înroșea toată, ba devenea palidă fără motiv. George, desigur, era complet calm și imperturbabil – chiar și atunci când bunul lui prieten, Paul Boscoigne, a scăpat inelul pe jos. Arăta foarte elegant, într-o jachetă bogată, cu șnururi aurii, și o vestă stacojie cu garnitură aurie lată.

Andrew trebuie să ajungă acasă miercuri. Un singur pachebot, Trefusis, a avut probleme până acum. Ce poate face o navă când e atacată de alte cinci deodată? Mi se întâmplă uneori să mă întreb și eu asta în miez de noapte.

Știi cumva, e adevărat că Elizabeth este însărcinată? Nu pomenește nimic despre asta în scrisoarea pe care mi-a trimis-o, dar doamna Daubuz spune că asta ar fi spus mama ei. Ar fi ciudat să avem o familie de Warleggani întemeiată în casa familiei Poldark.

Vă trimit toată dragostea mea amândurora și o îmbrățișare specială pentru Jeremy.

Verișoara ta iubitoare,

Verity

Demelza nu-i arătă scrisoarea lui Ross. Avea ea însăși anumite comentarii de făcut cu privire la anumite pasaje, dar se gândi că e mai bine să nu le împărtășească. Se întâmplă ca tocmai în ziua aceea Ross să ajungă acasă mai îngândurat decât oricând, deși mai devreme decât de obicei. Era ziua lui Lobb, dar Ross nu întrebă nici măcar dacă sosise vreo scrisoare. Demelza începea să simtă că nu-i mai poate tolera prea mult tăcerile acelea nesfârșite. Luară masa în tăcere, iar Jane strânse masa tot în tăcere. Demelza rămase pe loc, hotărâtă să nu se lase dată la o parte și din ce în ce mai sigură că urma

să aibă loc o ceartă. În cele din urmă, nemaiputând suporta, izbucni:

- Ross, dacă ai de gând să continui așa, n-ai decât să mănânci singur! Sunt zile întregi de când abia dacă spui două vorbe, iar astăzi a fost mai rău decât oricând! Știu de ce ești așa și nu te pot ajuta să găsești o soluție. Poate că nici nu mai există o soluție. Dar poate că pentru noi doi încă mai există una. Dacă rămân, dacă vrei să rămân, hai să ne purtăm ca doi oameni civilizați! Dar dacă vrei să plec, spune-mi, pentru că voi pleca oricum dacă așa îți imaginezi tu că vom trăi de acum înainte!

Ross ridică privirea, iar uimirea de pe chipul lui o luă prin surprindere până și pe Demelza.

- Atât de rău a fost? râse Ross.

Demelza nici nu-și mai amintea de când nu-l mai văzuse râzând.

- Îmi pare rău, spuse Ross, nu mi-am dat seama. Ar trebui să-ți explic...

- Chiar e necesar?

- Foarte necesar, ținând cont de faptul că în seara asta nu m-am gândit deloc la Elizabeth și George.

Demelza îl privi lung:

- Atunci s-a întâmplat altceva grav?

- Nu, mai degrabă e de bine. Nu eram încă sigur dacă e cazul să spun ceva, pentru că de multe ori până acum... Nu mi-am dat seama că fața mea e atât de posacă încât...

- Ce e de bine?

- Dar, firește, ai dreptate. Am fost în toane proaste toată săptămâna și din cauza asta am... Nu mai e nevoie să deschidem acum subiectul legat de părerea mea cu privire la nunta lui Elizabeth. Asta e un aspect pe care a trebuit să-l cântăresc pe toate fețele... să lupt cu el în felul meu. Dar faptul că George vine să stea la Trenwith și dă semne că ar vrea să rămână acolo, asta mi se pare... culmea indecenței! Trenwith este parte din familia Poldark! Este *căminul* nostru, dacă mă înțelegi! Nu mă pot împăca deloc cu ideea că îi va aparține lui George de acum! Pur și simplu nu pot, Demelza. E... nefiresc, e o pervertire monstruoasă a felului firesc de a fi al lucrurilor.

Sau, cel puțin, mie așa mi se pare. Asta a fost problema care m-a frământat toată săptămâna. Dar astăzi...

- Astăzi?

- Astăzi e vorba despre mină. Mi s-a părut mai înțelept să nu-ți spun deocamdată. Aproape că mi-a fost teamă. Filonul s-a divizat azi. O jumătate din el - jumătatea cea mai bună - este de două ori mai mare decât filonul vechi. Pare să aibă peste 3,5 metri adâncime. Primele probe de minereu sunt și ele foarte bogate. Henshawe spune că n-a mai văzut niciodată rocă mai bogată.

Demelza era contrariată, ca și cum își adunase toată energia ca să lupte cu un dușman inexistent.

- Dar... de ce să nu-mi spui? Cum să stai acolo...

- Îmi pare rău. Eram dus pe gânduri, făceam calcule... De ce să nu-ți spun? Pentru că ne-am agățat amândoi de-a lungul timpului de multe speranțe deșarte. Eu măcar n-am de ales, dar m-am gândit să te scutesc măcar pe tine.

- Cred că astea sunt lucruri de care nu e nevoie să mă scutești. Dar o să conteze atât de mult? Am înțeles de la tine că mina își acoperă oricum cheltuielile...

El îi întoarse privirea, fără însă ca pe chipul lui să se mai citească încruntarea de mai devreme. Demelza înțelese că se înșelase în privința motivelor tensiunii lui.

- Hai să așteptăm mai bine, spuse el. Să nu ne bucurăm prea devreme.

Și așteptară. Ross era cât se poate de discret și nu își făcea niciodată calcule dincolo de ziua în curs. Numai Henshawe, ceva mai detașat - pentru că nu avea atât de mult de pierdut - își permitea să jubileze. După încă o săptămână, Ross îi spuse Demelzei că nu era cazul să-și facă griji în legătură cu datoria pe care o aveau de plătit de Crăciun. Încă o lună muncită în ritmul ăsta și dobânda era plătită. Încă două luni și o parte din datorie era acoperită. Deja puteau face previziuni pe două luni.

Demelza întrebă:

- Adică... orice-ar fi?

- Orice-ar fi! Proba de minereu e la fel de bogată ca și solul. Nu are cum să nu dea roade! În stadiul ăsta, nu mai e vorba de iscusință. Tot ce avem de făcut este să-l scoatem la suprafață, să-l sortăm și să-l vindem.

- Îmi vine greu să cred asta.

- Nu mai greu decât mie.

Problema lor, a amândurora, era că succesul se lăsase prea mult așteptat. Afacerea asta le dăduse foarte multe speranțe, după care le năruise pe toate. Parcă nu mai părea posibil ca mina asta să devină o proprietate valoroasă. Dacă s-ar fi găsit zăcământul cu unsprezece luni în urmă, i-ar fi salvat în ultima clipă de la falimentul iminent. Dacă l-ar fi descoperit cu treisprezece luni în urmă, i-ar fi salvat viața lui Francis. Acum, când visurile îndelung amânate îi dezamăgiseră definitiv, când toată lumea înțelesese că nu se mai putea aștepta la nimic bun, când falimentul nu mai reprezenta un pericol iminent - deși pericolul nu dispăruse în totalitate -, când toți simțeau că nu au dreptul să-și dorească mai mult decât un eventual trai de pe o zi pe alta, acum, dintr-odată, mina începuse să producă avere.

Avere. Tocmai asta era partea ciudată. Nu un simplu venit, nu un simplu profit, ci o avere. Aici situația era diferită față de Wheal Leisure, unde registrele de tranzacții erau încă echilibrate, iar profiturile mergeau în continuare. Aici, profitul era într-o singură tranșă. Banii erau aici într-o singură tranșă. Jocul de noroc dăduse roade. Ross simțea că uneori trebuie să mai și forțeze norocul. Sigur, nici cecurile de cositor nu erau chiar de lepădat, dar el avea nevoie de saci întregi de aur și argint.

De asemenea, avea nevoie de Demelza alături de el, să-l ajute să savureze gustul banilor, deoarece succesul venit după un îndelung șir de necazuri poate fi apreciat pe deplin numai atunci când e împărtășit. Și se străduiră amândoi să se bucure de el. Dar aici eșuară. Ruptura dintre ei era prea adâncă.

•

La sfârșitul lui octombrie, Dwight primi o scrisoare de la doctorul Matthew Sylvane din Penryn. Ea spunea așa:

Stimate domn,

Unul dintre pacienții mei, domnul Ray Penvenen, din Killewarren, lângă Chasewater, suferă de câteva săptămâni de o boală debilitantă, care nu răspunde la tratamentul medical acceptat. După ce am cântărit bine situația, am considerat oportun să solicit o a doua opinie, iar domnul Penvenen a menționat numele dumneavoastră, ca medic care cunoaște întru câtva antecedentele sale medicale.

Dacă sunteți dispus să acordați această consultație, vă propun să ne întâlnim la pacient acasă, vineri, pe data de 18, în jur de ora 5, când vom putea discuta simptomele în particular, înainte de a proceda la examinarea pacientului.

Poate veți binevoi să îmi faceți favoarea de a-mi transmite un răspuns prin intermediul servitorului meu, care a primit dispoziții să aștepte.

Vă rămân profund îndatorat,
Al dumneavoastră,

M. Sylvane

Inițial, Dwight vru să îi transmită că, din partea lui, domnul Penvenen n-avea decât să se transforme în oale și ulcele înainte să mai pună el piciorul în casa aceea; însă după o scurtă luptă cu el însuși, răspunse acceptând invitația. Nu-l întâlnise niciodată pe Matthew Sylvane, dar știa despre el că are ceva posibilități materiale, ca și Choake, care avea clienți din lumea bună. La cinci fără zece, Dwight ajunse la porțile moșiei Killewarren. Simți brusc o strângere de inimă încă de la intrare, când trecu de stâlpul porții. Pinii plecați, casa cu acoperiș de paie, până și servitorul care veni la ușă...

Doctorul Sylvane era în salonul mare de la etaj, situat deasupra grajdurilor. Era un bărbat slab, la vreo patruzeci și cinci de ani, care vorbea pe nas și care părea

că nu poate face nimic fără ajutorul nasului. Dwight ar fi preferat să-l vadă mai întâi pe domnul Penvenen, dar Sylvane nici nu vru să audă aşa ceva. Tânărul trebuia să intre în camera bolnavului înarmat cu teorii şi observaţii provenite de la un farmacist cu experienţă. Domnul P. căzuse prima dată la pat cu vreo zece săptămâni în urmă, din cauza a ceea ce erau, în mod evident, nişte spasme biliare, care au indus o febră uşoară şi au încetinit circulaţia sângelui, dizolvând ţesuturile şi afectând elasticitatea fibrelor. După aceea, apăruse o debilitare şi posibil chiar o boală tumorală. Primele simptome cedaseră la tratament: recoltarea unei cantităţi mici de sânge şi hidratarea adecvată: săruri de pelin şi amoniac, pudră de ghimbir, zahăr candel, ulei de cuişoare; dietă de jeleuri şi supe, fiertură de carne de vită, carne de mânzat tocată. Fără peşte. Peştele pe vremea asta închisă se împuţea repede. Doctorul Sylvane nu recomanda peştele pentru oamenii bolnavi, care deja aveau un miros aparte.

Dar domnul P. nu îşi pierduse apetitul. Imediat ce îi scăzuse febra, începuse să mănânce pe rupte. Încă mânca şi acum cu mare poftă. Şi vin alb. Dădea pe gât sticlă după sticlă, ceea ce era surprinzător. Avea o uşoară congestie pulmonară de natură edematoasă şi urina foarte mult; ceea ce nu era deloc de mirare. Recoltări de sânge, plasturi, poţiuni - le încercase pe toate. O a doua opinie chiar nu era necesară, dar uneori o confirmare a diagnosticului avea darul să-i dea încredere pacientului...

Fără să-l asculte cu mare atenţie, mintea lui rătăcind la vizitele anterioare, Dwight îşi urmă colegul de-a lungul coridorului, către dormitorul domnului Penvenen. Totul în jur îi evoca amintiri dureroase. Dar amintirile se risipiră în momentul în care îl văzu pe Ray Penvenen în pat, ghemuit ca un vulpoi rănit, cu chipul cenuşiu şi uscat. Nu fusese niciodată un bărbat chipeş, dar acum... Pielea de pe faţă şi de pe mâini era plină de riduri.

Când Dwight se apropie de pat, Penvenen i se adresă cu vocea lui clară:

- Din câte știu, doctore Enys, nu ne-am despărțit în cei mai buni termeni la ultima dumitale vizită. Prin urmare, îți sunt cu atât mai recunoscător că ai venit.

Dwight se înclină ușor, fără să spună nimic. Bărbatul va avea parte de atenția cuvenită unui pacient, dar atâta tot.

- Am insistat să vii dumneata, în ciuda tinereții care te caracterizează, din convingerea că dumneata ai curajul să nu te lași influențat de părerile altora. Doctorul Sylvane aici de față a făcut tot posibilul, dar se pare că tot posibilul dumnealui nu este suficient...

- Ei bine, domnule Penvenen, ceea ce am făcut eu...

- Este pentru prima dată după mulți ani, doctore Enys, când m-am simțit cu adevărat rău. Și am sentimentul că va fi și ultima dată, dacă nu se găsește rapid o soluție.

- Eu cred că nu va fi.

Cu o față imobilă, Dwight se aplecă să îl examineze.

Anumite simptome în același timp.

- Nu are febră acum, domnule doctor Sylvane.

- Nu, așa cum v-am spus, a cedat la tratament.

- A cedat acum nouă săptămâni, doctore Enys. N-am mai avut febră de atunci.

Respirație cu miros de acetonă. Era prea slăbit să se întoarcă singur.

- Beți mult, domnule Penvenen?

- În exces. Nimic tare - un vin de Canare foarte slab.

- Apă?

- Da, uneori chiar și apă.

- Și mâncați?

- Și mănânc. Cât patru, cu toate că am slăbit într-atât încât am ajuns ca un hering fără icre. Până acum, consideram lăcomia vecinilor mei ușor dezgustătoare.

După o examinare completă, Dwight lăsă perdeaua baldachinului să cadă în voie și merse la fereastră. Nici urmă de Caroline astăzi, în costumul ei negru de călărie și cu părul de culoarea focului. Nici un mops care să chelnească prin preajmă. Nici urmă de Unwin Trevaunance

și capul lui de leu. Numai un bărbat bolnav, care trăgea să moară.

- Am luat, de asemenea, în calcul, spuse doctorul Sylvane, venind după el cu discursul lui nazal, posibilitatea prezenței unui vierme intestinal lat în tubul digestiv. M-am gândit la pofta lui de mâncare ieșită din comun. Dar am examinat apoi scaunul și nu am putut găsi nici o dovadă...

- Și urina?

- Neobișnuit de dulce la gust. Dar ținând cont de tot vinul ăla nefermentat... Apoi, m-am mai gândit și la o infecție tuberculoasă de natură atmosferico-cosmico-telurică, indusă de vremea umedă și de cerul înnorat dintr-un ținut bogat în metale și minerale. Emanațiile de minerale au un efect dăunător natural, iar oamenii din zonă au de cele mai multe ori febră infecțioasă sau tuberculoză. Nu știu dacă știați, domnule, dar e mare noroc că există câteva orașe mari în ținutul ăsta. Poate nu știați, domnule, dar trei mii de oameni care locuiesc pe o suprafață de 4.000 de m^2 de pământ obișnuit alcătuiesc o atmosferă din propria lor respirație care ajunge până la douăzeci de metri înălțime. Și atunci, vă întreb cu cât este mai periculos într-un ținut...

- Fără îndoială este boala zahărului, spuse Dwight.

- Cum? Sylvane expiră pe nas - un sunet subțire și strident. Ah...

- Un om... l-am uitat numele - Willis să fi fost? - cu mulți ani în urmă. Și mai recent... Și toate celelalte simptome: foamea, debilitarea, respirația acră...

- Polidipsia[1], spuse Sylvane prudent. M-am gândit și eu la asta. Ar putea fi luată în calcul; dar sunt simptome contradictorii. Febra...

- N-a mai avut febră de nouă săptămâni, spune el. Consider că este o greșeală s-o luăm în calcul ca pe un posibil simptom acum.

- Suferă de gută. Și congestia pulmonară...

- Foarte tipică și foarte periculoasă.

- Mie nu mi s-a părut.

---

[1] Sete excesivă, caracteristică unor boli precum diabetul. (n.tr.)

Doctorul Sylvane îl privi chiorâș pe Dwight pe deasupra nasului, însă Dwight nu avea de gând să cedeze.

- Nu cred că e alt diagnostic.

- Domnul P. are cincizeci și șapte de ani. Un debut atât de brusc la un bărbat de vârsta dumnealui...

- Se întâmplă. În tot cazul, eu asta cred.

- Doar nu aveți de gând să-i comunicați părerea dumneavoastră. O să fie un șoc în toată regula. Eu nu răspund pentru eventualele consecințe!

- Iar eu nu răspund pentru consecințe dacă lucrurile continuă așa ca acum.

- Și cum altfel ar putea continua? Doar nu credeți că își va mai reveni dacă aceasta e problema, într-adevăr!

Discutară câteva minute pe un ton scăzut, după care Dwight se întoarse la pat. Ray Penvenen îi urmărea abordarea cu ochii lui cu margini roșii.

- Ei, doctore Enys, e rost de cuțit?

- Nu, domnule, nu e de cuțit. Cred că putem face ceva pentru dumneavoastră. Și vă puteți ajuta singur.

- Cum așa?

- Renunțând la cele mai multe dintre lucrurile pe care le consumați. În special la vin.

- Dar tocmai ăsta este singurul lucru care mă ajută! Cum altfel să-mi potolesc setea?

- Cu apă rece și ceva lapte subțiat. Și trebuie să mâncați mult mai puțin. Vă recomand dieta cea mai strictă. N-o să fie un tratament ușor, pentru că știu că vă va fi foame.

- Dumneata n-ai de unde să știi cât de foame o să-mi fie, pentru că nu te-ai simțit niciodată așa cum mă simt eu! E foarte ușor să faci astfel de recomandări. Vrei să spui că trebuie să mă înfometez?

- Nu să vă înfometați, deși așa ar putea să vi se pară. Recomand, de asemenea, băi calde și mai mult aer proaspăt în camera dumneavoastră.

Doctorul Sylvane se auzi mormăind ceva în barbă, dar când domnul Penvenen ridică privirea către el, îl văzu adulmecând capătul perforat al bastonului cu mâner de aur.

- Nu sunteți de acord cu acest tratament, domnule doctor Sylvane?

Sylvane ridică din umeri.

- Am discutat despre el pe larg și, deși îmi pare rău să contrazic un coleg, chiar nu pot accepta responsabilitatea reducerii tratamentului în contextul unei stări de sănătate atât de slăbită ca a dumneavoastră.

- Sunt într-o stare de sănătate extrem de slăbită, spuse domnul Penvenen, ca urmare a unei boli de douăsprezece săptămâni și a celor zece săptămâni în care am urmat tratamentul dumitale. Asta sugerează că am nevoie de o schimbare de tratament. Tinere, dumneata mă poți vindeca?

- Nu, domnule.

Domnul Penvenen clipi și își umezi buzele cu limba. După câteva clipe de tăcere spuse:

- Ei bine, măcar ai fost sincer.

Făcu un gest către servitorul lui, care stătea lângă pat, să-i toarne încă un pahar de vin din carafă. Apoi, cu un alt gest, îl opri.

- Dacă mă gândesc mai bine, nu, Jonas. Doctorul mi-a recomandat să beau apă.

capitolul 32

Pe Dwight îl scotea din sărite părerea potrivit căreia, dacă carnea crudă intra în descompunere atunci când era expusă la aer, însemna că și cu ființele umane se întâmpla la fel. Și era tot așa categoric și în chestiunile care țineau de mâncare și băutură. Postul și aerul proaspăt se dovediseră benefice în mai multe cazuri de febră biliară și febră cauzată de malarie. De asemenea, el testase un tratament similar și în cazul lui Charlie Kempthorne, cu boala lui tuberculoasă. În mod cu totul miraculos, la el avusese efect. Nu la mulți alții, dar și un singur succes tot însemna ceva în lupta cu o boală despre care se știa foarte bine că e fatală. Apoi, încercase asta și în tratamentul gutei, spre iritarea puținilor lui pacienți cu dare de mână.

Acum și domnul Penvenen. Ca tratament, îi prescrisese tebaină[1] după fiecare masă. Totul era un experiment în orb - putea la fel de bine să vindece sau să ucidă.

Dar domnul Penvenen începu să-și revină.

La cea de-a cincea vizită, Dwight își găsi pacientul stând în capul oaselor, într-un scaun, înfofolit în pleduri și pelerine, în fața unei ferestre deschise puțin mai mult de un centimetru către aerul blând al după-amiezii. După examinarea obișnuită, domnul Penvenen spuse sec:

- Parcă spuneai că n-ai să mă vindeci, doctore Enys, dar mie mi se pare că m-ai cam pus pe picioare. Îți rămân foarte îndatorat.

Dwight nu renunțase nici până acum la atitudinea lui rigidă.

- Este în mare parte meritul dumneavoastră. Dacă nu aveați voința de a vă refuza...

- Efortul a fost considerabil. Cât timp mai e nevoie să mă lipsesc de plăcerile obișnuite ale vieții?

- Dacă prin plăceri obișnuite vă referiți la mâncarea și băutura obișnuite, aș spune că multe luni de acum înainte. Poate chiar pentru tot restul vieții.

- Și cât mai poate dura restul ăsta?

- Nu vă pot spune. Dacă aveți grijă de sănătatea dumneavoastră, nu există nici un motiv pentru care să dureze puțin.

Se lăsă tăcerea între ei. Dwight își scoase pulsometrul, dar Penvenen spuse:

- Aș vrea să cred că acum poți să treci cu vederea circumstanțele nefericite de la ultima vizită a nepoatei mele Caroline. Nimeni nu a regretat mai mult decât mine situația aceea și măsurile pe care am fost nevoit să le iau. Acum, că totul a trecut, mi-ar plăcea să cred că pot apela la dumneata ori de câte ori va fi necesar; și poate la un moment dat o să-mi faci și plăcerea unei vizite de socializare, când vom putea lua cina împreună - evident, presupunând că dieta dumitale nu este la fel de strictă ca a mea.

---

[1] Substanță toxică extrasă din opiu și folosită ca medicament (n.tr.)

Era un gest de prietenie - atât cât era capabil Ray Penvenen de un astfel de gest. Dwight nu răspunse. Penvenen își continuă ideea:

- Poate ar fi indicat să-ți spun, înainte de a-mi răspunde, că nepoata mea Caroline își va anunța în scurt timp logodna cu lordul Coniston, fiul cel mare al contelui englez de Windermere. Sper ca această informație să nu te tulbure.

- Felicitările mele, spuse Dwight.

- Mulțumesc. Era, în mod evident, predestinată pentru o astfel de uniune și ar fi însemnat să dau greș în datoria mea de tutore, dacă n-aș fi stârpit din față un atașament nepotrivit. Sper că înțelegi că n-a avut nici o legătură cu aptitudinile dumitale personale și că prin asta nu mi-am propus să dovedesc vreo lipsă de respect față de ele.

- Da, înțeleg.

Dwight puse pulsometrul deoparte. Nu cunoștea ritmul cardiac al pacientului, dar nici nu-i păsa. Traversă camera și rămase în picioare, lângă foc.

- Când va avea loc nunta?

- Sora mea nu mi-a spus. Nu cred că a fost stabilită încă data. Caroline nu s-a simțit bine și...

- Nu s-a simțit bine?

- Una din obișnuitele indispoziții de vară. Acum aproape că s-a refăcut. Dar e puțin probabil ca nunta să aibă loc până după Crăciun.

- Transmiteți-i, vă rog, urările mele domnișoarei Penvenen. Sunt convins că va fi o căsătorie cu totul potrivită.

Dwight nu reuși să se amăgească pe el însuși, dar cu siguranță reuși să-l amăgească pe domnul Penvenen.

- Mă bucur că și dumneata crezi asta. Este o atitudine de om altruist. Eram convins că mă pot bizui pe înțelepciunea și pe înțelegerea dumitale.

Lui Dwight îi venea să spună că nimeni nu se putea bizui pe vreuna din ele.

- Continuați tratamentul, spuse el. Faceți ceva mai mult exercițiu, când vă simțiți în stare. Dar fără să exagerați. Voi trece din nou pe aici miercuri dimineață.

Avea de gând să plece chiar atunci, dar bătrânul îi mai spuse, într-o doară:

- Sper că voi fi suficient de întremat ca să pot călători la Londra după Crăciun. Am niște afaceri de care trebuie să mă ocup. Și mai e și partea de socializare, desigur.

- Trebuie să vedem mai întâi cum evoluează starea dumneavoastră, spuse Dwight.

Nu credea că evoluția bună a stării pacientului putea fi menținută la nivelul actual. Dacă diagnosticul era corect, nu putea face nimic ca să amelioreze boala de fond. Cu toate acestea, nu avea nici un rost să-i spună lui Penvenen acest lucru, plus că nimeni nu știa cu adevărat cum stau lucrurile cu constituția omului. Evident, perspectiva de a-și vedea nepoata intrând în rândurile aristocrației se putea dovedi un stimul foarte puternic.

Verity născu în seara de Halloween un băiat de trei kilograme. Amândoi se simțeau bine. Îi puse numele Andrew, după tatăl lui, iar Ross și Demelza merseră la botez. Pentru că în săptămâna aceea era scadența taxei pe cositor, Ross făcu un drum până acolo și înapoi în aceeași zi. Dar Demelza rămase vreme de patru zile. Se simțea mai bine acum decât se simțise din luna mai încoace, iar fericirea lui Verity îi dădea și ei o stare foarte bună. Urcă la bordul vasului lui Andrew Blamey și făcu o excursie pe râu, după care merse la o recepție în oraș. Lui Verity nu-i povesti nimic despre problemele ei. Pentru prima oară avea sentimentul că nu poate discuta aceste lucruri nici măcar cu Verity. În orice caz, n-ar fi putut spune nimic fără să amintească și despre lucruri pe care spera din tot sufletul să nu le afle niciodată altcineva în afară de Ross, Elizabeth și de ea însăși. Acum, că George și Elizabeth erau atât de aproape, părea mai important decât oricând să treacă sub tăcere absolută evenimentele petrecute pe data de nouă mai.

În ziua care urmă întoarcerii sale acasă, Ross primi un bilet de la George.

Dragă Poldark,

De vreme ce ești administrator al averii lui Francis, anumite formalități nu pot fi îndeplinite fără semnătura ta. Din iunie nu s-a mai făcut nimic în acest sens și, prin urmare, s-ar părea că este absolut necesar să ne întâlnim. Dacă poți veni la Trenwith vineri sau sâmbătă dimineață, voi fi acolo să te primesc.

Al tău etc.,

G. Warleggan

Ross răspunse:

Dragă Warleggan,

De vreme ce tu nu ești administrator al averii lui Francis, nu văd de ce te-ar interesa aceste chestiuni. Dacă dorești să mă vezi în alte probleme, voi fi la Nampara vineri și sâmbătă dimineață.

Al tău etc.,

R.V. Poldark

George trimise, la rândul lui, un răspuns:

Dragă Poldark,

Probabil ai aflat că eu și Elizabeth ne-am căsătorit în iunie. Ocupându-mă de averea lui Francis, nu fac altceva decât să încerc să îi iau lui Elizabeth povara de pe umeri. Ea nu s-a simțit deloc bine luna aceasta și probabil că va fi mai convenabil pentru ea să te întâlnească aici. Te-aș ruga să îmi comunici o dată la care vei fi disponibil.

Al tău etc.,

G. Warleggan

Ross îi scrise că va ajunge la Trenwith sâmbătă la prânz.

Imediat ce trecu de porțile moșiei, remarcă diferența. În mai puțin de trei luni, banii făcuseră miracole.

Tufele crescute în neştire în ultimii zece ani fuseseră curăţate, gardurile vii fuseseră tunse, copacii inutili fuseseră tăiaţi şi se plantaseră copaci ornamentali. Bazinul devenise un lac în toată regula, prin care mişunau peştii, se făcuseră împrejmuiri cu flori, iar câteva plante întârziate mai erau încă în floare. De cealaltă parte a lacului păşteau vite grase. Pe aleile din faţa casei fusese întins pietriş proaspăt.

Când intră în casă, observă că fereastra mare din hol fusese reparată, iar acum era înfrumuseţată cu perdele lungi din satin roşu. Pe jos erau întinse covoare noi, iar pe pereţi erau agăţate lucruri noi. Multe dintre portretele vechi şi crăpate fuseseră date jos, iar în salonul mare unde fu condus de un lacheu în livrea - nici urmă de doamna Tabb, mereu grăbită şi cu şorţul la brâu - totul fusese schimbat. Dispăruseră până şi roata de tors şi harpa lui Elizabeth.

Nu era nimeni în încăpere, iar Ross fu lăsat să aştepte zece minute bune, răstimp în care continuă să-şi lovească nerăbdător cizma cu degetele, înainte ca George să apară însoţit de un bărbat înalt şi slab, cu umeri înguşti şi ochi prea apropiaţi. George era îmbrăcat într-un costum elegant de culoarea pielii de bivol, cu pantaloni de nanchin ce aveau o nuanţă ceva mai închisă. Intră apoi un alt bărbat, mai în vârstă. Jonathan Chynoweth, tatăl lui Elizabeth.

Îşi dădură bineţe într-un fel distant. George spuse:

- Acesta este domnul Tankard, avocatul meu. Pe domnul Chynoweth îl cunoşti, desigur. N-ar trebui să te reţinem prea mult. Trebuie semnate câteva hârtii. Apoi poţi pleca.

- Unde este Elizabeth?

- Se odihneşte. Putem rezolva problema fără ca ea să fie de faţă.

- Nu cred. Ea este coadministrator al averii lui Francis. Nu semnez nimic, câtă vreme ea nu este de faţă.

- Am anticipat şi asta, spuse George pe un ton agreabil. Elizabeth a semnat o împuternicire, astfel încât eu să pot acţiona în numele ei în astfel de chestiuni. Prezintă-i domnului Poldark documentul, Tankard.

Ross luă pergamentul, suspectând vag că e o escrocherie la mijloc, dar neavând experiență în chestiunile legale. Se întoarse către domnul Chynoweth.

- Așa este, dragule. Te asigur că nu e nimic necinstit la mijloc. Cred că pe mine nu mă poți bănui că aș lua parte la vreun - hm - experiment dubios.

- Dacă vrei să știi adevărul, spuse George, deși n-o să-ți facă plăcere, Elizabeth a cerut în mod special ca eu să mă ocup de asta în numele ei, astfel încât să nu fie nevoită să te întâlnească. Starea ei de sănătate nu este prea bună în momentul de față, dar este perfect capabilă să tranzacționeze orice afacere pe care dorește să o tranzacționeze. Nu dorește să aibă de-a face cu tine, așa că eu sunt aici s-o ajut să evite o întâlnire care nu-i face plăcere.

Ross îi înapoie documentul lui Tankard, care îl puse înapoi în servieta lui.

- Este adevărat că este însărcinată?

Tankard ridică imediat capul. George spuse:

- Este adevărat. De ce te interesează?

Ross ridică din umeri:

- Hai să terminăm ce-am început mai bine!

Erau tot felul de hârtii de discutat și de semnat. Ross nu avea câtuși de puțin intenția să le cânte în strună, dar adevărul era că lucrurile îi erau destul de clare. Domnul Chynoweth nu mai spuse nimic, dar urmări totul cu mare atenție, jucându-se cu degetele prin barba lui subțire. George era destul de corect în afacerile lui de zi cu zi. Dar când totul se încheiase, Tankard spuse:

- Ăăă, domnule Poldark, acțiunile astea... Cota-parte din acțiunile Wheal Grace - deținută în numele fiului doamnei Warleggan - care a fost lichidată la începutul anului contra sumei de șase sute de lire sterline... Ne puteți spune cum s-a întâmplat? Tranzacția pare să fi fost neregulamentară, iar noi avem îndoieli că ar fi fost legală.

- A fost legală.

- Ei bine, domnule, noi i-am solicitat detalii despre acest aranjament domnului Harris Pascoe, dar el spune

că nu are libertatea de a ni le dezvălui. Am fi bucuroşi să primim o explicaţie de la dumneavoastră.

- Nu este necesară nici o explicaţie. Doamna Poldark - doamna Warleggan - a primit şase sute de lire în numele fiului ei, în schimbul a jumătate din acţiunile unei mine fără valoare.

- Presupuse fără valoare, rectifică George. Cine ar fi fost atât de nebun încât să-i plătească suma aceea?

Ross puse stiloul jos, aruncă nisip absorbant peste hârtie, o scutură.

- Eu am fost.

Urmară câteva clipe de tăcere.

- A, spuse George. Chiar mă întrebam dacă nu cumva asta era explicaţia.

- Din câte înţeleg, interveni Tankard, s-a ajuns cu exploatarea într-o zonă cu minereu abundent, care în scurt timp va asigura un profit substanţial.

- Deja asigură un profit substanţial.

- A, spuse George din nou. Şi fără îndoială la începutul anului...

- Mă simt jignit în faţa suspiciunilor tale, reacţionă Ross. Şi obiectez faţă de lipsa ta de raţiune. Pentru numele lui Dumnezeu, crezi că dacă dădeam peste filonul acela în ianuarie am fi aşteptat până în noiembrie să îl exploatăm?!

- Şi atunci ce te-a determinat să cumperi cealaltă jumătate a unei mine fără valoare? întrebă Tankard.

Ross îi aruncă o privire mânioasă:

- Ascultă, omule, n-am venit aici să fiu supus unui interogatoriu de către avocaţi rupţi în coate! Ia întoarce-te la cărţile dumitale doldora de legi şi vorbeşte doar atunci când eşti întrebat!

Domnul Chynoweth îşi trecu arătătorul lat de-a lungul suprafeţei lustruite a mesei.

- Haide, haide, mi se pare că ne-am cam încins, nu-i aşa? Nu e nevoie, te asigur că e inoportun. Bărbatul îşi studie vârful degetului. Nu era praf. Nu mă îndoiesc că ai avut alte motive chiar mai bune, dragule, reluă el. Dacă vrei...

- În ianuarie, spuse Ross, fiica dumneavoastră era foarte strâmtorată din punct de vedere financiar. Mă simţeam responsabil pentru faptul că l-am convins pe Francis să-şi investească ultimele şase sute de lire într-o mină. Am vrut să-i înapoiez lui Elizabeth banii, dar ştiam că n-o să-i accepte pur şi simplu. Aşa că am găsit o modalitate prin care puteam face acest lucru fără ca ea să ştie. La momentul acela, aveam convingerea că mina e un eşec total. Şi am avut convingerea asta până în iulie.

- O poveste dubioasă, comentă George. Nimeni...

- Opinia ta nu mă priveşte. Dar nu te aştepta să stau aici şi să-ţi ascult speculaţiile!

- Aşteaptă, îl opri George când Ross părea pe punctul de a pleca. Eu zic să îi dăm crezare adversarului. Ce zici, tată socrule? În anumite condiţii, sunt gata să-ţi accept explicaţiile. A fost un procedeu - cum spui tu - puţin greoi, fără îndoială, dar unul la care probabil ar recurge cineva care nu are pic de simţ al afacerilor. Bine intenţionat. Corect, tată socrule? Dar greoi. Legalitatea aranjamentului nu mai trebuie pusă la îndoială, deoarece resortul moral a fost unul bun. Într-adevăr, poate părea un gest... mai degrabă melodramatic, aşa cum era de anticipat. Dar hai să-l luăm de bun şi să aşteptăm următorul gest, care mi se pare de la sine înţeles.

Toată lumea rămase în aşteptare, ca la comandă. Domnul Chynoweth nu urmărise raţionamentul lui George, iar acum clipea perplex.

- Ce gest?

- Păi să înapoiezi acea jumătate din acţiunile minei - dacă tot s-a descoperit că e profitabilă - în custodia tutorilor lui Geoffrey Charles.

Ross îşi luă mănuşile. Erau tot peticite.

- Şi de ce crezi că aş face asta?

- Ei bine, ai acţionat pentru a o salva pe Elizabeth dintr-o situaţie dificilă. Acum, gestul acela nu mai este adecvat situaţiei, pentru că partea pe care ai luat-o de la Elizabeth valorează mai mult decât ai plătit tu pe ea. Situaţia s-a schimbat.

- Ca şi situaţia ei materială, de altfel.

- Normal. Asta ca urmare a căsătoriei cu mine. Dar în cazul în discuție, tu acționai în interesul lui Geoffrey Charles. Fiul lui Francis nu este îndreptățit legal să solicite anumite privilegii din partea mea. Prin urmare, tot ce îi aparține lui de drept este jumătatea din acțiunile minei tale.

- A *avut* această jumătate. Acum mi-a vândut-o mie.

- Ceea ce s-a întâmplat aici, de fapt, este că tu, în calitate de tutore al lui Geoffrey Charles, ți-ai vândut această proprietate ție însuți.

- Corect. Considerând-o fără valoare.

- Pentru asta trebuie să te credem pe cuvânt, neavând alte dovezi. Și acum nu mai este cazul.

- Din fericire pentru mine, nu.

- Este evident, așadar, că, în cazul în care chiar ai gândit această tranzacție ca pe un gest de prietenie și afecțiune în beneficiul lui Geoffrey Charles, acum trebuie să anulezi acea tranzacție, pentru ca gestul să nu-și piardă semnificația. Altminteri, vorbim despre o practică necinstită.

Ross continuă să-și facă de lucru cu mănușile.

- Ceea ce e evident pentru tine, George, și ceea ce e evident pentru mine sunt două lucruri complet diferite. În calitate de coadministrator al averii lui Geoffrey Charles, alături de Elizabeth, era de datoria mea să fac tot ce îmi stă în putință pentru binele lui și pentru bunurile pe care Francis i le-a lăsat moștenire. Astfel, în luna ianuarie a acestui an, am vândut jumătatea lui din acțiunile Wheal Grace, în schimbul sumei de 600 de lire sterline. Asta era *mai mult* - mult mai mult - decât îmi stătea mie în putere la acel moment. Dacă pachetul de acțiuni ar fi fost vândut pe piața liberă, n-ar fi obținut nici măcar cincizeci de lire în schimbul lui! Nu. Nici măcar zece! Tu nu mi-ai fi dat zece lire pe jumătatea mea din acțiuni. Mina era terminată. Și eu am crezut la fel ca toți ceilalți. Ne-am dat peste cap ca să ținem mina în funcțiune peste vară. După un accident s-a închis, dar am deschis-o din nou. Acum, am dat de un filon de cositor. Când, de fapt, noi căutam cupru. Dar e atât de mult cositor acolo, încât filoanele se ramifică oriîncotro

am lua-o. Ei bine, acum consider că profitul îmi aparține, de drept, în totalitate. Nu cred că el i-ar aparține lui Elizabeth, lui Geoffrey Charles, domnului Chynoweth sau ție! Și dacă ai sperat vreodată să mă determini să cred altceva, n-ai decât să renunți la speranțele astea, pentru că ele nu-ți aduc nici un folos!

Tankard tuși în pumn și se uită la George. Acesta îi spuse:

- De vreme ce îți expui punctul de vedere atât de clar, nici noi nu ne lăsăm mai prejos. O să contestăm legitimitatea tranzacției.

- Pe ce temei?

- Vei afla toate informațiile la momentul potrivit.

- Abia aștept!

- În orice caz, prestigiul tău va ieși destul de șifonat din tot litigiul ăsta. Un om care îl înșală pe minorul pe care îl are sub tutelă!

- Până în momentul ăsta, spuse Ross, am încercat să fiu civilizat. N-aș vrea să-ți stric mobila asta nouă și de prost gust!

- Și nici n-ai s-o faci! spuse George. Am trei servitori care nu așteaptă decât să strig.

- Vezi să nu faci un pas fără ei! i-o întoarse Ross.

Lui George i se urcă sângele în obraji.

- N-ai decât să te întorci la spălătoreasa ta de vase! mai strigă el în urma lui Ross.

capitolul 33

Spre deosebire de Julia, Jeremy rareori o ducea bine în absența mamei lui, iar când se întoarse Demelza îl găsi deranjat la stomac. Dwight spuse că Jeremy avea o colică ușoară și îi prepară un amestec calmant. După ce termină și coborâră la parter, Demelza îl întrebă:

- Rămâi la cină? Ross s-a dus la Trenwith, dar trebuie să apară și el cât de curând.

- La Trenwith?

- Da. E nu-știu-cum-îi-spune al averii lui Francis și a trebuit să le facă o vizită ca să lămurească niște probleme de afaceri.

- Ah... Înțeleg. Mulțumesc, o să rămân. Oricum voiam să vorbesc cu voi săptămâna asta. Voiam să fiți primii care află despre planurile mele. Am depus dosarul pentru un post de medic în Marina militară.

- Oh... Demelza îl privi îngrijorată. E o decizie definitivă? Te-ai gândit bine?

- Da, așa e cel mai bine. Am un prieten în comandamentul suprem, Sir Ralph Slessor, care mi-a promis să intervină. Firește, o navă se găsește ușor. Dar toată lumea își dorește o navă cât mai bună.

- E a doua oară când ne amenințI că ne părăsești, iar de data asta... Ești absolut sigur că asta e ceea ce vrei?

- Ei bine, nu mă pot stabili aici. Am încercat, dar e inutil. Războiul ăsta e tulburător - asta în primul rând. Aici sunt într-un loc izolat de lume. E locul cel mai nepotrivit pentru un tânăr. Am atât de multă experiență de câștigat în alte părți.

- Asta înseamnă că ne părăsești pentru un anumit număr de ani, ca atunci când te duci la închisoare? Sau poți să mai pleci din când în când, atunci când te saturi?

- Va fi un termen, cu siguranță. Dar încă nu știu cât anume. Marina echipează vechile nave pe măsură ce reușește să adune echipajele care să servească pe ele, dar e o muncă foarte lentă. Ei spun că abia au fost înrolați ceva mai mult de 40.000 de oameni de la începutul războiului și până acum.

Ea merse la fereastră și privi cu ochi îngustați la soarele oblic. Razele soarelui cădeau pe părul ei, creând pete de lumină.

- Și Caroline? N-ai mai primit vești de la ea?

- După Crăciun se căsătorește cu lordul Coniston, oricine ar fi acela. Unchiul ei mi-a spus asta săptămâna trecută.

Demelza află cu această ocazie cauza fugii lui Dwight - pentru că, într-un fel, despre asta era vorba.

– Îmi pare foarte rău, mai ales pentru felul în care s-a întâmplat totul. Mă întristează şi mai tare când mă gândesc...

– Ei bine, pe mine nu mă mai întristează. Eu sunt recunoscător că am scăpat... O, am iubit-o pe Caroline. Şi încă o mai iubesc. Spunând aceste cuvinte, Dwight întoarse privirile de la ea. Dar nu eram făcuţi unul pentru celălalt, mai adăugă el.

– Uite că a venit Ross. Ciudat cum pot deosebi copitele lui Darkie de cele ale altor cai... Dwight, n-ai mers s-o cauţi pe Caroline, să îi explici? Nu te-ai întâlnit cu ea la Londra? Îmi pare extrem de rău să ştiu că lucrul ăsta – bun sau rău – s-a întâmplat din cauza a ceea ce ai făcut pentru a-l salva pe Ross.

– Nu, cred că ea şi-a dat seama cu mult înainte de momentul acela. Iar aici eu sunt de vină...

Nu se întâmpla prea des ca Demelza să ţipe, dar ţipă acum, când Ross, lăsându-şi iapa să-şi găsească singură drumul spre grajduri, intră în salon împleticindu-se.

Îşi pierduse haina cu totul, cu excepţia unei manşete care îi atârna acum în jurul încheieturii mâinii. Spatele cămăşii era sfâşiat şi îşi folosise eşarfa de la gât pentru a-şi bandaja capul. Sângele se prelingea prin bandajul improvizat.

– Ai un talent fantastic să fii la locul potrivit la momentul potrivit! îi spuse el lui Dwight.

Apoi se aşează pe un scaun, ca să poată fi examinat.

– Ai căzut? întrebă Demelza. Ţi-ai rupt vreun os? Cum ai... A, dar nu, nu ai căzut deloc! Ross, cine a făcut asta? Te-ai luat la bătaie la Trenwith! O, ce tăietură adâncă ai la cap! Dwight, mă duc să aduc nişte apă...

Alergă în bucătărie, iar în câteva clipe Jane Gimlett dispăru şi ea – după unguente şi prosoape. Când se întoarse Demelza, Ross îşi începuse deja relatarea.

– ... n-aveam nici cea mai mică intenţie. Dar degeaba! Ori de câte ori îl văd – unde mai pui că acum îl mai văd şi în vechea casă a lui Francis! Casa aia a fost ca şi a mea, la fel ca asta. Şi aerele lui... Apoi, când a spus chestia aia, n-am mai putut suporta şi deodată s-a ales praful

de toată scena aia respectabilă! O, Doamne, dar ce bine m-am simțit după aceea! Și salonul lui...

- Bravo! spuse Demelza.

- Și salonul lui e o ruină. Ne-am învârtit vreo trei sau patru minute de la un capăt la celălalt al camerei, în timp ce avocatul ăla sașiu se ghemuise într-un colț, iar domnul Chynoweth se adăpostise sub masă. George s-a înmuiat de tot, îți jur! O fi de vină viața de oraș sau nunta, sau cine știe... Niciodată nu l-am bătut cu atâta ușurință înainte. Dar apoi au dat buzna trei din lingăii ăia ai lui... Au! Ce faci acolo, omule?

- Îți pun niște copci la rana de la cap. Doar nu vrei acum să te alegi cu o cicatrice și pe partea asta!

- Și apoi au apărut trei dintre oamenii lui și s-au pus pe mine. Atunci ei au câștigat avantaj, numai că doi dintre ei erau mai plăpânzi și nu aveau suficient curaj pentru treaba asta. L-am aruncat pe unul dintre ei pe fereastră. Apoi, în cele din urmă, au pus mâna pe mine și m-au aruncat după el. Așa că am fluierat-o pe Darkie, iar ea a venit la trap. Și am trecut călare peste noile lor straturi de flori. Caninul ăsta e slăbit. Trebuie scos?

- Nu, lasă-l. Gingia e umflată, dar dintele e întreg.

- Și Elizabeth unde a fost tot timpul ăsta? întreba Demelza în șoaptă.

- N-am văzut-o. Fie nu se simțea bine, fie n-a vrut să coboare. N-o să vă vină să credeți cum arată locul ăla acum - covoare turcești, draperii de brocart și mobilă nouă. Deja nu mai e căminul familiei Poldark, ci casa parveniților Warleggan! Am rămas impresionat!

- Dar de la ce v-ați luat? vru să afle Demelza. Cum ați ajuns să vă încăierați, când era vorba doar de o întâlnire de afaceri și de semnat niște hârtii?

Ross ridică sprânceana teafără:

- A făcut o remarcă nelalocul ei.

- Ce-a spus?

- Nimic din ce aș fi dispus să repet acum.

- Era *despre* mine? întrebă ea, intuind acest lucru din expresia chipului lui, iar gândul fugindu-i instantaneu la petrecerea Bodrugan.

- Nu era despre o persoană cu care să am vreo legătură.

- Și atunci de ce te-ai simțit ofensat?

- Pentru că așa am vrut.

Se uitară unul în ochii celuilalt, iar el începu să râdă văzând expresia de pe chipul ei. Ai fi zis că încăierarea aceea chiar îi făcuse bine. Demelza se simți entuziasmată de atitudinea lui.

Când cina se încheie, iar Dwight plecă, Ross îi povesti Demelzei ce se întâmplase la întâlnirea de mai devreme. Demelza era profund indignată și nu-i venea a crede.

- Nu știu dacă Elizabeth e părtașă la asemenea manevre, spuse el, dar trebuie să mă văd cu Pascoe săptămâna asta, ca să mă asigur că vânzarea nu poate fi atacată.

- Nu săptămâna asta, spuse ea, uitându-se la capul lui.

- Ei, atunci cât mai repede cu putință. Și George are semne - măcar am o consolare. Până nu mă văd cu Pascoe, nu pot ști la ce să mă aștept.

- Măcar mă bucur că nu intenționezi să îi returnezi acțiunile lui Geoffrey Charles.

- Ei bine, indiferent de înțelegerea pe care a încheiat-o înainte de căsătorie, eu nu cred că Elizabeth l-ar fi neglijat pe Geoffrey Charles. El este ultima persoană pe care ar fi neglijat-o. Dacă voi vedea că are probleme financiare atunci când ajunge la majorat, îi voi da atunci o parte din acțiuni. Dar nu înainte. N-am să accept ca George să-și bage coada în povestea asta!

- Eu sper că acest nou conflict nu va înrăutăți și mai mult relația ta cu George.

- Nici n-aș avea de ce să o îmbunătățesc.

- Trăim prea aproape unii de alții ca să ne permitem astfel de dispute, Ross. Puteți să dați nas în nas în orice moment, absolut întâmplător, în alte afaceri. Sau poate că el va încerca să riposteze. Adu-ți aminte de Jud! N-o să mai poți să ieși noaptea singur.

- În momentul de față, s-ar părea că singurele soluții care îmi vin rapid la îndemână sunt cele violente. Îmi pare sincer rău, Demelza. Știu că este o atitudine

necivilizată. Dar cel puțin nu pot să mă plâng dacă cineva decide să riposteze.

Ea nu răspunse, iar el făcu o grimasă atunci când își schimbă poziția.

- Știi salonul cel mare, spuse Ross. Au acolo un set nou de scaune de... mahon cred că trebuie să fie, frumos lustruit, cu spătare sculptate delicat și șezutul îmbrăcat în satin. Nu mă pricep eu prea tare la mobilă, dar mi s-au părut lucrate la fel de frumos ca oricare altele.

- O, da, spuse Demelza.

- S-au făcut multe schimbări în camera aceea - unele bune, altele rele. Au draperii din damasc albastru, cu franjuri aurii lați, iar noul covor turcesc este foarte gros, țesut cu figuri umane. Pe polița șemineului erau destul de multe decorațiuni chinezești - foarte rare, fără îndoială -, dar astea nu m-au interesat în mod deosebit. Și mai au un candelabru mare din sticlă încrustată, suspendat de tavan. Iar în fața ușii, pentru a nu permite curentului să intre, un paravan chinezesc.

- S-ar zice că ai reținut multe dintre schimbările făcute.

- M-au lăsat să aștept zece minute, ceea ce, cum era de așteptat, mi-a creat o stare de spirit numai bună de la început. Până nu vezi cu ochii tăi, nu realizezi câte lucruri poți cumpăra în ziua de azi dacă ai bani. Zicând acestea, Ross privi în jur, ca și cum și-ar fi văzut cu alți ochi propria casă: Pe la noi pe aici e sărăcie lucie, așa-i?

- Da, așa cred.

- Ei bine, nu mai e cazul să fie așa. Ce-ai zice dacă ai veni cu mine când merg să-l văd pe Harris Pascoe? Putem cumpăra atunci câteva lucruri noi pentru casă.

Ross îi urmări reacția în timp ce vorbea; dar, ca întotdeauna când discuția lua o turnură personală, Demelza păru să se retragă în ea, evitând un răspuns natural.

- Cum vrei tu, Ross. Vin cu tine, dacă asta vrei.

- Da. Asta vreau.

- Dobânda datoriilor noastre are scadența luna viitoare.

- Filonul de sud are o întindere de peste 7,5 metri și continuă să crească. Luna trecută, profitul nostru era

de 580 de lire sterline. Pe o singură lună. Dacă o ţinem tot aşa, în curând nu vom mai avea datorii.

Demelza se ridică în picioare şi începu să strângă cuburile de construcţii pe care Jeremy le lăsase într-un colţ.

- Încă nu-mi vine să cred, spuse ea.

- Nici mie. Mă ciupesc de câte două ori pe zi să mă conving că nu visez. Nu face asta acum. Am văzut privirea din ochii tăi atunci când am intrat cu capul plin de sânge. Cred că încă mai ţii la mine.

Era prima provocare, prima abordare directă.

- Bineînţeles că încă mai ţin la tine, Ross. Ce lucruri ciudate spui şi tu...

- Atunci ascultă-mă, te rog! Spune-mi ce crezi că ar trebui să cumpărăm. Femeile ştiu mai bine decât bărbaţii care sunt lucrurile cu adevărat prioritare. Avem nevoie de atâtea lucruri, că nici n-aş şti cu ce să încep...

Demelza veni la el.

- Şi dacă aş face o listă, s-o iei cu tine?

- Nu asta am propus.

- Ei bine, dimineaţa sunt foarte multe lucruri de făcut. Şi Jeremy...

- Nu asta mi-ai promis.

- Păi... n-o avem decât pe Darkie.

- Am mai împărţit-o şi înainte. Apoi putem cumpăra un cal pe care să vii la întoarcere, dacă îţi displace apropierea.

Femeia zâmbi, încercând să-şi elibereze mâna.

- Sunt multe lucruri de care avem nevoie acum, mai mult decât de un cal. Stai să aduc stilou şi cerneală.

- Şi vii cu mine să le cumpărăm?

- Da, Ross. Am spus că vin. Dacă asta vrei.

Trecură două săptămâni până ce Ross scăpă de bandajele de la cap şi atunci plecară împreună în oraş. Ross merse mai întâi de toate să se întâlnească cu Harris Pascoe, înainte să înceapă cu achiziţiile şi extravaganţele. Pascoe îi spuse:

- N-n-au nici o bază legală. Investiţia a fost transferată perfect legal. Nu cred că vreo instanţă civilă ar pierde

vremea măcar să le audieze cazul. Dar și dacă ar face-o, verdictul nu poate fi decât unul singur și acela în favoarea ta.

- E foarte posibil ca George să fi mers la intimidare. M-am gândit la asta, dar am venit la tine ca să fiu sigur.

- Acum ești. Totuși, îmi pare rău că acest conflict a izbucnit din nou. Acum, că Warleggan e vecinul cel mai apropiat în ambele părți... Nu c-cred că astfel de conflicte au adus vreun folos cuiva vreodată.

- Cum adică, vecinul cel mai apropiat în ambele părți?

- Vorbeam în sens figurat. Domnul Coke i-a vândut familiei Warleggan pachetul de acțiuni pe care îl deținea la Wheal Leisure.

- Chiar mă așteptam la asta, dar nu pot spune că mă încântă. Wheal Leisure este situată pe proprietatea Treneglos, dar exploatările pătrund pe terenul meu în subteran.

- Nu m-ar mira deloc ca familia Warleggan să aibă în curând un pachet majoritar.

- Ei bine, George n-are decât să-și organizeze afacerile cum crede mai bine. Eu n-o să caut să mă cert cu el cu tot dinadinsul, atâta vreme cât nici el nu o caută cu lumânarea.

Ross se ridică în picioare. Demelza îl aștepta în anticameră. Bărbatul îi promisese adesea plăcerea de a o duce să cheltuiască bani după pofta inimii, dar abia acum reușea să-și îndeplinească promisiunea, după foarte multă vreme.

- A, spuse el, întorcându-se de la fereastră; cât de curând am să pot să-mi achit datoria față de omul care mi-a salvat pielea la Crăciunul trecut. E un gând reconfortant. Ar trebui să-mi spui numele lui acum, astfel ca, atunci când îi returnez banii, să pot să-i mulțumesc așa cum se cuvine.

Domnul Pascoe își trecu stiloul peste linia obrazului.

- Chestiunea este confidențială, după cum bine știi.

- Confidențialitate pe care acum ai dreptul s-o încalci. Tu realizezi ce-a făcut omul ăla pentru mine? Bine, normal că realizezi...

- Da...

- Fără ajutorul lui, venit exact la timp, probabil mă aflam acum în închisoarea datornicilor, fără cine știe ce speranțe de eliberare. Mina ar fi fost închisă. Soția și fiul meu ar fi fost acum săraci lipiți. Nu mai e vorba despre o chestiune confidențială, Harris. Aici este vorba despre recunoștință.

- O, da, sunt de acord. Dar asta nu mă dezleagă pe mine de...

- Ba eu sunt sigur că da. Îi datorez aproape totul acelui om și aș vrea ca el să afle acest lucru de la mine. Cum îl cheamă?

Pascoe ezita.

- Am să-i scriu să-i cer permisiunea.

- Prostii! Ești sigur că n-ai fost chiar *tu*?

- N-am fost eu. Ți-am și spus la momentul acela. Mi-aș dori ca poziția mea să-mi permită să...

- Locuiește în Truro?

- Nu. De fapt...

- De fapt, ce?

- Ei bine... Nu este vorba despre un bărbat.

- Poftim? Ross îl privi atent, ca lovit de trăsnet. Ce vrei să spui? Că e femeie? Copil?

- E o femeie.

- Cine? Fiica ta?

- Nu. Vai de mine, cred că deja...

- Personal, nu cunosc prea multe moștenitoare. La drept vorbind, nu-mi vine în minte nici una. Nu cunosc pe nimeni, nici măcar o singură femeie care să își permită să pună la bătaie 1 400 de lire sterline pentru mine. Chestia asta e *imposibilă!* Glumești, Harris! Spune-mi că glumești!

Bancherul părea tulburat.

- Mă simt deja vinovat pentru trădarea principiului confidențialității. Numai faptul că vei putea în curând să returnezi întreg împrumutul... E vorba despre Caroline Penvenen.

- Caro... Ross înghiți în sec și îl privi năuc. După câteva clipe de tăcere, spuse: A, dar nu pot crede asta!

- Ăsta e adevărul.

- Caroline Penvenen? Dar abia dacă o cunosc! Am vorbit cu ea de două sau de trei ori cel mult! Am spus... De unde ar fi putut şti? Doar nu mă apuc să mă plâng despre situaţia mea financiară fiecărei femeiuşti pe care o cunosc. E... monstruos! Cum te-a abordat?

- A intrat în biroul acesta într-o dimineaţă, a spus că doreşte să facă o investiţie şi că ea consideră că cea mai bună investiţie pe care o poate face este să-ţi împrumute ţie 1 400 de lire. Ştia totul despre cambie, despre faptul că ea se afla în posesia familiei Warleggan, despre poziţia foarte delicată în care te aflai. Am simţit că este de datoria mea... Scuză-mă, dar am considerat că este de datoria mea să o avertizez că se expune riscului de a nu-şi mai vedea niciodată banii înapoi. N-a interesat-o. A spus că, dacă nu fac respectivele aranjamente în numele ei, se va adresa altcuiva. După ce am făcut tot ce mi-a stat în putinţă s-o f-fac să se răzgândească, bineînţeles că m-am bucurat să duc la bun sfârşit ceea ce îmi ceruse cu atâta insistenţă.

- Mie chiar nu-mi vine să cred!

- Nici nu ştiu ce părere va avea când o să afle că ţi-am spus.

Ross îşi frecă cicatricea proaspăt vindecată de la cap. Pe măsură ce se vindeca, îi provoca mâncărimi tot mai des.

- Pot să spun că n-am fost în viaţa mea atât de şocat! *Niciodată!* Îmi imaginez, cred, cum i-a ajuns la urechi informaţia. Dar faptul că a ales să şi facă ceva concret în privinţa asta... Nici nu-i de mirare că nu ştiam cine ar fi putut să mă ajute. Dumnezeule mare! Ce fiinţă ciudată! Nu înţeleg ce-a fost în mintea ei. Trebuie să-i spun şi soţiei mele. Cu siguranţă şi ea va fi şocată!

- Aş aprecia dacă informaţia asta ar rămâne între noi, spuse Pascoe. Este prima dată când comit o indiscreţie de o aşa natură. Acum îmi pare rău că m-ai silit să-ţi spun.

- Mie nu, spuse Ross.

Cumpărară mai multe articole de mobilier: o frumoasă măsuţă de toaletă pentru camera Demelzei,

pentru care plătiră 5 lire și 10 șilingi, un ceas nou care să îl înlocuiască pe cel pe care îl vânduseră cu doi ani în urmă, o masă nouă - nouă la mâna a doua - cu un luciu splendid și picioare tip piedestal, după ultima modă, două covoare turcești la 4 lire fiecare, o stofă fină cadrilată pentru draperiile din dormitor și o țesătură somptuoasă de mătase crem pentru draperiile din salon. Ross cumpără, de asemenea, și niște stofe doar pentru că Demelzei îi plăcuse textura lor - o bucată de velur roșu aprins și o bucată de satin verde - fără a le sorti unui scop anume, altul decât cel mult acela de a o determina pe Demelza să-și schimbe starea de spirit. Mai cumpărară, de asemenea, șase pahare de vin, care îi costară 28 de șilingi, o duzină de căni cu capac cositorite - acestea destul de ieftine, la 4 centime fiecare -, vase de ceramică și tacâmuri noi - foarte scumpe -, precum și un balansoar cu șezut din împletitură de ratan.

Demelza cumpără două perechi de pantofi și niște lână de calitate pentru a-i face o hăinuță lui Jeremy, precum și un căluț de jucărie și o zornăitoare. Ross cumpără eșarfe pentru el și două pentru John Gimlett, iar Demelza luă niște muselină cu dungi pentru Jane.

Și tot timpul ăsta, în mintea lor, dincolo de cumpărăturile pe care le făcură, stărui vestea pe care tocmai o aflaseră despre Caroline Penvenen.

Până când terminară, trecuse bine de amiază, ceea ce însemna că aveau de bătut un drum lung pe întuneric. Așa că se îndreptară spre casă la fel de încet precum veniseră, mai apropiați fizic decât oricând în ultimele luni, multe la număr. În zilele de demult, pe când era doar o copilă, călărise adesea pe oblâncul de la șaua lui, dar astăzi nici nu se punea problema. Lui Ross îi făcea plăcere să simtă mâna ei pe cureaua lui, precum și atingerea ocazională dintre umărul ei și spatele lui; de asemenea, puteau să și vorbească cu ușurință, fără să fie nevoie să ridice vocea și fără ca vorbele lor să se piardă în vuietul vântului.

Ross nu plănuise această escapadă la cumpărături cu vreun alt motiv decât cel evident. Dar, în drum spre casă, se întrebă dacă nu cumva rezolvase două probleme

în același timp. O dată sau de două ori în după-amiaza aceea remarcase o anumită intensitate a vocii ei, de care nu-i fusese dor în mod conștient până n-o auzise iar.

Pe la jumătatea drumului spre casă, Demelza spuse:

- Ross, cu cât mă gândesc mai mult la Caroline, cu atât îmi dau seama că am judecat-o greșit amândoi.

- Știu. Îi suntem mai îndatorați decât am avea dreptul vreodată. Nu cred că lucrurile trebuie să rămână așa cum sunt acum.

- Nici eu.

O vreme, își continuară drumul în tăcere. Apoi, Demelza spuse:

- Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât e mai rău. Caroline Penvenen ne-a salvat de închisoarea datornicilor. Dwight ne-a salvat de la altă închisoare. Nu există nici o îndoială că el încă o mai iubește. Nu există nici o îndoială că, dacă el nu ar fi făcut ce-a făcut în noaptea aceea, ei ar fi fost acum căsătoriți și ar fi locuit împreună în Bath.

- Eu nu pot să înțeleg motivele pentru care ea a făcut acest lucru pentru noi. Doar dacă nu cumva a făcut-o cu complicitatea lui Dwight. Probabil că el i-a povestit despre problemele noastre și presupun că a presat-o să ne ajute. Pe de altă parte, el a părut la fel de surprins ca și noi când i-am spus ce noroc ne-a lovit. Nu-l văd în stare să fie un actor atât de bun. Aș vrea să merg să o văd, să o întreb cum au stat lucrurile de fapt.

- Mie mi se pare o persoană foarte impulsivă, temperamentală, spuse Demelza rar. N-ar ezita să-i dea papucii unui bărbat sau să-l ajute pe altul dacă așa simte într-un moment sau altul. Probabil are o simpatie aparte pentru tine...

- Pentru mine? Bine, dar abia dacă ne-am întâlnit de două sau trei ori.

- Ar fi suficient. A, nu am de gând să-i minimalizez cumva meritele. Dar părțile bune și părțile rele se împletesc cumva la ea și, de cele mai multe ori, sunt sigură că spre bine, așa cum a constatat și Dwight.

Mai înaintară o bucată de drum în același ritm domol. Era o seară plăcută, dar destul de umedă, iar din când în când câte o rafală de ploaie le umezea obrazul.

- Cred că ai dreptate, Ross. Ar trebui să mergi să o vezi, spuse Demelza în cele din urmă.

- E în Londra. Am adresa ei de la Pascoe și aveam intenția să-i scriu.

- Eu zic că ar trebui să te duci la ea, nu să-i scrii.

Ross strânse mai bine hățurile în momentul în care un viezure țâșni în calea lor. Când Darkie se liniști din nou, Ross spuse:

- Nu cred că mai putem face ceva pentru a-i aduce din nou împreună pe Dwight și pe Caroline. Acum ea este logodită și urmează să se căsătorească cu altcineva. Și, în orice caz, chiar acele defecte care ne-au fost nouă de folos sunt exact motivele pentru care ea n-ar fi o soție potrivită pentru Dwight...

- Eu n-am spus nimic despre a-i aduce din nou împreună. Dwight pleacă pe mare, iar ea nu poate să-i dea papucii unui alt bărbat. Dar nu cred că se cade să-i trimiți doar o scrisoare, Ross. E... Nu e suficient. Cred că e mai bine să te duci s-o vezi personal. Să-i spui ce simțim noi și cum ne-ar plăcea să-i mulțumim. Poate nu știe cât de mult ne-a ajutat, poate pentru ea 1 400 de lire nu înseamnă prea mult; dar asta nu înseamnă că-i suntem mai puțin datori.

Ross nu putea pune la îndoială cuvintele ei.

- O să merg înainte de Crăciun. O să fiu plecat cam două săptămâni, dar pot să-l las pe Henshawe să se ocupe de mină. O să iau la mine dobânda pe primul an și îi voi spune că sperăm să plătim tot împrumutul până la Paște. Gândul lui Ross zburase deja la detaliile călătoriei. Trecuseră mai bine de zece ani de când fusese ultima dată la Londra, și chiar și atunci fusese doar în trecere.

- Un singur lucru, spuse Demelza. Un singur lucru cred că ar fi bine să faci legat de Dwight și Caroline, chiar dacă nu are nici o legătură cu aducerea lor împreună. Caroline, cred eu, trebuie să fi avut un motiv mai bun pentru care l-a părăsit pe Dwight, nu doar pentru că el n-a ajuns în noaptea aceea. O fi ea impulsivă din

fire, dar nu așa procedează o femeie impulsivă. Sau, bun, să admitem că a plecat nervoasă; dar în cazul ăsta ar fi trebuit să-și schimbe atitudinea atunci când el a venit să-i explice.

- Și tu crezi că ar trebui s-o întreb?

- Da, Ross, așa cred.

- Bine, o să-i spun că soția mea consideră că modul în care a acționat ea e lipsit de feminitate.

- Spune-i că noi considerăm că avem o datorie nouă și că am dori din tot sufletul să ne-o răscumpărăm așa cum putem.

Pe măsură ce se apropiau de proprietatea lor, vedeau luminile de la Wheal Grace licărind peste vale. Minele, se gândi Ross, puteau afișa anumite expresii, la fel ca și oamenii. Sau poate că oamenii își citeau propriile gânduri în obiecte făcute din ardezie și piatră? Cu trei luni în urmă, agitația aceea semăna mai degrabă cu zvârcolirile unui animal deja osândit, care simțea apropierea morții. Acum, totul în jur renăscuse. Acum ardeau cinci lumini acolo unde altădată era una singură. Ritmul constant al motorului era neschimbat, dar parcă acum căpătase o nouă motivație. Cincizeci de noi muncitori fuseseră angajați luna aceasta - douăzeci pentru a lucra în subteran și treizeci pentru atelierele de la suprafață, care se extindeau rapid. O parte din activitatea de sortare era în continuare subcontractată, deoarece cantitatea de minereu cu conținut de minerale adusă la suprafață continua să crească vertiginos, depășind capacitatea de sortare. Tânărul Ellery și cei cinci parteneri ai lui se aflau în partea cea mai bogată a filonului, iar Ellery îi mărturisise lui Ross că adesea nu putea dormi noaptea pentru că se gândea la munca lui și dorea să se întoarcă la lucru. În cazul celor care participau la beneficii, procentajul pe care aceștia îl primeau în schimbul a ceea ce adunaseră era ajustat lună de lună și era redus direct proporțional cu abundența solului pe care îl lucrau; dar Ross și Henshawe se dovediseră foarte generoși în înțoielile pe care le făcuseră, așa că mulți mineri scoteau un profit frumos.

Altădată, Demelza s-ar fi necăjit văzând că o coastă de deal și capătul de sud al văii lor pitorești fuseseră mutilate în așa hal. Acum, pârâul care trecea pe lângă casă era galben din cauza mâlului, iar fetele angajate la mină lucrau aproape la marginea grădinii ei. Dar acum era în stare să-și transforme straturile de flori în șanțuri pentru a scoate cositor.

Când ajunseră acasă, Gimlett îi aștepta, neobosit, binevoitor, dornic să le facă pe plac. O luă pe Darkie și își primi cadourile - aparent, cu egală recunoștință. Apoi dispăru undeva în spatele casei. Demelza alergă la etaj să-l vadă pe Jeremy. Băiețelul dormea. Părea mai angelic, mai plăpând decât oricând. În ciuda faptului că starea lui de sănătate se îmbunătățise considerabil, continua să afișeze acest aspect. Avea un căpșor rotund, grațios, păr închis la culoare, un gât subțire, o gură largă și mobilă - o gură caracteristică pentru un Poldark. Chipul lui avea o distincție aparte, încă de pe acum. Și un aer de neastâmpăr. Numai în somn energia lui era în stare latentă.

Auzind o mișcare, Demelza ridică privirea și văzu că Ross venise după ea. Acum venea foarte rar aici. Zâmbi fără să o privească și făcu un semn cu bărbia spre Jeremy:

- Vezi? A supraviețuit și în lipsa ta.

- Așa se pare.

- Mă și mir că Jane nu are copii ea însăși. Trebuie să aducem mai multe ajutoare în casă acum. Crezi că Jinny ar vrea să se întoarcă?

- Poate găsim o fată mai tânără decât ea. N-am nevoie decât de o altă fată tânără.

- Cu două ar fi mai bine. Va trebui să te obișnuiești să dai ordine în loc să faci treburile tu însăți.

Ea nu spuse nimic, iar el se gândi că poate vorbele sale aduseseră puțin a critică.

- Cât de curând, reluă el, dacă ne merge în continuare bine, vreau să reconstruiesc biblioteca. Niciodată nu a fost mai mult decât o simplă magazie. Avem nevoie de o cameră în plus jos; iar dacă biblioteca ar fi într-o stare bună, ar transforma întreaga casă.

- Măcar am putea astupa ascunzătoarea.

Ross zâmbi:

- Cred că ar fi mai bine s-o lăsăm aşa cum este, ca avertisment.

Jeremy se întoarse pe partea cealaltă şi respiră agitat în somn.

- Ar trebui să ieşim, spuse Ross, ca să nu-l trezim.

- A, nu, gata, a trecut etapa aceea. Acum nu-l mai deranjează nimic.

- Poate se simte mai în largul lui pentru că nu mai sunt eu în cameră.

Demelza ridică ochii spre el, iar apoi schimbă subit direcţia privirii, ascunzându-şi parţial expresia ochilor.

- Eu nu cred asta.

- Se spune că toţi copiii ar fi geloşi pe taţii lor. Jeremy n-a prea avut motive să fie gelos în ultima vreme.

- Cred că ăsta e un subiect pe care n-ar trebui să-l discutăm dacă vrem să dormim bine, spuse Demelza.

Urmară câteva secunde de tăcere. Parţial pentru a-i testa reacţia, Ross puse o mână pe umărul ei. Demelza nu se mişcă.

- Am vrut să-i cumpăr nişte cuburi de construit, îşi aminti el. Ştiam eu că mai era ceva...

- Acum o să ai ocazia să le iei de la Londra.

- Crezi că ai putea veni cu mine? De ce să nu încercăm? Jeremy se simte destul de bine cu Jane.

- Eu? A, nu. Nu, mulţumesc, Ross. De data asta, nu. Data viitoare, cu mare plăcere. Dar cred că trebuie să te vezi singur cu Caroline.

- De ce?

- Aşa simt eu.

- Ai putea sta la han când mă duc eu să mă întâlnesc cu ea.

- Nu. De data asta prefer să nu.

Ross se apropie mai mult de Demelza.

- Demelza.

- Da.

– În lunile astea din urmă, au fost o mulțime de probleme între noi. Nespuse – dar simțite. M-aș bucura să cred că ele au fost uitate.

– Normal, Ross. Nu mai simt nimic acum.

Ross își sprijini obrazul de părul ei.

– Dar eu nu vreau să nu simți nimic.

– Îmi pare rău...

Rămaseră așa vreme de câteva clipe. Deși nu-i putea simți încordarea, Ross știa că e acolo. Nu reușise s-o îndepărteze, nu reușise s-o învingă. Știa că acum, dacă voia, putea să facă dragoste cu ea, iar rezistența ei avea să fie minimă; cu toate acestea, chiar și minimă, era acolo; și, atâta vreme cât exista, reconcilierea era imposibilă.

O sărută brusc pe păr, apoi îi dădu drumul, traversă încăperea către fereastra ce dădea spre nord și trase draperia pentru a se uita afară. Ochii ei îl urmăreau.

– Poate că ai dreptate, spuse el. Nu mai recuperăm niciodată ceea ce pierdem cu ușurință.

– Eu cred că nimeni n-a pierdut nimic cu ușurință în povestea asta.

– Dar a pierdut.

– Păi...

Afară era atât de întuneric încât abia dacă putea vedea marea.

– Și toate astea fără nici un rost, spuse el ca pentru sine.

– Asta n-am de unde să știu.

– A, ba a avut un rost! Dacă stau să mă gândesc puțin, a servit unui scop foarte bun. Deși probabil tu nu vei fi de acord. Nu știu... N-am dorit să vorbesc despre asta.

Ea rămase în picioare lângă pătuțul lui Jeremy, privindu-l.

– Poate la un moment dat va trebui să vorbesc despre asta, spuse el, dacă e să îndreptăm lucrurile între noi. Totuși, am o presimțire, am sentimentul că nu e bine...

– Ce nu e bine, Ross?

Bărbatul se întoarse cu spatele la fereastră, lăsă draperia să se reverse din degetele lui lungi și spuse cu un umor sec:

- Cred că există o anume etichetă chiar și în adulter și nu reușesc să mă decid să bârfesc despre una din femei cu cealaltă, nici măcar atunci când a doua se întâmplă să fie soția mea.

- Nu crezi că ar trebui mai întâi să-mi doresc să aud asta?

- Și totuși, s-ar putea să nu-ți displacă ce auzi.

- Nu văd cum ar putea să-mi placă.

- În cazul ăsta, ești mai puțin receptivă decât îmi imaginez eu.

- Foarte posibil.

Urmă o altă pauză. Ross se întoarse încet de la fereastră și, după o ezitare de o clipă, se aplecă și o sărută pe buze.

- Da, este foarte posibil, spuse el și ieși.

Un timp, Demelza rămase nemișcată. Respirația lui Jeremy era acum mai rapidă, ca în vis. Îl întoarse ferm, cu pricepere, pe cealaltă parte. Ca și cum ar fi recunoscut atingerea unei mâini familiare, Jeremy se așeză mai confortabil după aceea.

Demelza se îndreptă de spate și merse ea însăși la fereastră. În inima ei, acolo unde nu s-ar fi așteptat să mai simtă ceva vreodată, simțise o ușoară răbufnire de căldură.

capitolul 34

În ziua următoare, Dwight primi vești despre numirea lui. Urma să se înroleze ca medic pe fregata HMS *Travail*, care era armată la Plymouth, el urmând să se îmbarce la data de 20 decembrie.

Ross nu-i spuse nimic despre intenția sa de a merge să o viziteze pe Caroline, dar îi povesti lui Dwight despre descoperirea făcută în legătură cu proveniența banilor. Chipul lui Dwight se îmbujoră. Nu știuse nimic despre asta, spuse el, ascunzându-și celelalte sentimente sub un noian de scuze pentru faptul că vorbise atât de deschis despre problemele de afaceri ale prietenului său.

Ross îi spuse că nu fusese niciodată până atunci atât de recunoscător cuiva pentru că vorbise deschis despre problemele sale de afaceri.

Ross plecă la Londra în ziua imediat următoare, luând masa la St Austell și petrecând noaptea la Liskeard. Traversă cu feribotul la Plymouth și petrecu noaptea următoare la Ashburton. Vineri, luă masa în Exeter și dormi în Bridgewater, iar sâmbăta îl găsi luând masa în Bath și dormind în Marlborough. Ultima zi a fost una plină, deoarece se trezise devreme ca să facă planuri înainte de micul dejun. Mâncă la Maidenhead și ajunse la Londra cu puțin înainte de ora zece seara. Cu cât se apropia de oraș, pământul era din ce în ce mai acoperit de zăpadă.

Ningea a doua zi, când Ross plecă în căutarea lui Caroline. Adresa ei era Hatton Garden nr. 5, zonă despre care Ross știa că este un cartier rezidențial select. Se văzu însă nevoit să ceară indicații de mai multe ori pe traseu. Străzile erau acum mai aglomerate decât și le amintea el, iar oamenii păreau lipsiți total de bunele maniere, împingându-se și îmbrâncindu-se unul pe altul pentru a înainta mai repede sau pentru a câștiga un avantaj temporar. De două ori văzu persoane împinse în rigola de la marginea drumului. În aceeași rigolă în care se aflau deja foarte mulți oameni: cerșetori orbi, foști soldați zdrențuiți, rămași fără o mână sau fără un picior, copii cu ochii inflamați, bătrâni aduși de spate care întindeau câte o mână lacomă. Zăpada înrăutățise și mai mult lucrurile, deoarece acum erau mai multe conflicte încinse în plină desfășurare între ucenici de tot felul, iar adesea interveneau chiar și femeile. În mijlocul unui astfel de conflict, o trăsură își făcu apariția și toată lumea se aruncă deodată asupra ei, astfel că vizitiul mai-mai că fu aruncat de pe capră. Persoana care se afla înăuntru, oricine ar fi fost, dădu dovadă de suficientă prezență de spirit încât să nu deschidă geamul pentru a protesta.

Ross cumpără un ziar, dar acesta era plin mai degrabă cu reclame ale unor vraci decât cu știri despre război.

În orice caz, după execuția Mariei Antoaneta[1], oamenii se deprinseseră cu ororile sângeroase care aveau loc la Paris. Francezii înnebuniseră de-a binelea, asta era clar. Iar Anglia era în război. Asta era cel mai important. Luptele care avuseseră loc fuseseră dezamăgitoare și neconcludente, aproape ca și cum combatanții nu luptau din toată inima. Dar chiar și asta era o supapă de descărcare a tensiunilor acumulate. Avea să urmeze mai mult. Anglia era în război. Până la urmă, nebunia avea să izbucnească. Acum nu mai era decât o chestiune de timp.

Un servitor în livrea deschise ușa casei atunci când Ross sună. Servitorul se uită îndelung și vizibil dezgustat la hainele lui Ross, pe care acesta nu avusese nici timpul, nici răbdarea necesare să și le reînnoiască de când începuse să-i surâdă norocul.

- Domnișoara Penvenen? întrebă servitorul, descumpănit de privirea deloc intimidată a lui Ross.

Sigur, o să meargă să întrebe. Urmă o așteptare destul de îndelungată. Servitorul se întoarse. Domnișoara Penvenen era acasă și era de acord să-l primească pe domnul Poldark. Ross fu condus într-o încăpere elegantă, mai degrabă goală și rece, care dădea înspre stradă. Tocurile pantofilor servitorului țăcăniră pe podeaua lustruită, cu incrustații.

Ross, cu pasiunea lui de curând descoperită pentru decorațiuni și mobilier, observă biroul elegant din lemn de nuc, ale cărui picioare aveau terminații în formă de gheare; dulapurile ovale, încastrate, situate de o parte și de alta a minunatei console de marmură a șemineului, în care erau expuse porțelanuri fine. Lambriurile

---

[1] Maria Antonia Iosefa Iohanna de Habsburg-Lorena (1755-1793), regină a Franței, soție a regelui Ludovic al XVI-lea. În epocă era cunoscută în special pentru extravaganțele sale care o făcuseră extrem de nepopulară în rândul supușilor săi. A murit executată prin ghilotinare, în 1793, în timpul Revoluției Franceze, acuzată de incest cu fiul ei, dar și de înaltă trădare - acuzație care nu a fost dovedită însă. Tot așa, multe dintre excesele de comportament și acuzațiile de imoralitate care i-au fost aduse nu au fost dovedite, însă ele au ajutat la inflamarea spiritelor și la declanșarea Revoluției Franceze. (n.tr.)

camerei erau din pin sculptat. În încăpere erau puține tablouri, dar multe miniaturi și siluete. Un foc ardea în cămin, dar nu părea să încălzească prea tare spațiul vast al camerei. Undeva, la parter, se auzeau râsete de copii.

Ușa se deschise, iar Caroline își făcu apariția.

- Ei, căpitane Poldark, nu mi-a venit să cred că dumneavoastră sunteți! Dar numele nu este tocmai unul comun. Londra este onorată să vă primească. N-am văzut steagurile arborate în onoarea vizitei dumneavoastră.

- Nu se înalță steagurile când ajung eu într-un loc, spuse Ross, aplecându-se deasupra mâinii ei. Le înalță doar atunci când plec.

Rămase oarecum șocat de schimbarea pe care o remarcă la ea. Slăbise foarte mult și își pierduse o mare parte din frumusețea caracteristică. Era genul de persoană al cărei fizic era mereu schimbător, numai că acum arăta mai rău decât de obicei. Purta o rochie cu o croială pe care Ross n-o mai văzuse până atunci, cu talia la subsuori și care curgea până în pământ. Avea mâneci scurte, bufante, și un cordon auriu cu ciucure.

- Ar fi trebuit să mă anunțați în legătură cu vizita dumneavoastră. Cât timp stați la Londra?

- Două sau trei zile. Nu puteam să vă previn, pentru că n-am știut nici eu până acum câteva zile.

- Ceva probleme urgente? Vă pot oferi niște vin de Xeres și niște biscuiți? Se apropie ora. Farmacistul mi-a spus că trebuie să beau vin de Xeres la fiecare două ore și chiar nu găsesc că ar fi un leac respingător.

O privi așezându-se, după care se așeză și el de cealaltă parte a șemineului, în timp ce ea continuă să vorbească mult și fără vreun rost anume. Era clar că se simțea stânjenită în prezența lui.

- Ați fost bolnavă, domnișoară Penvenen?

- Sunt puțin indispusă, iar căldura verii londoneze mi-a secat toată energia. Spuneți-mi ce mai face soția dumneavoastră?

- Foarte bine, mulțumesc. Suntem foarte bine. Iar mina a intrat pe un teren cu resurse abundente, așa

că acum scot profit pentru prima oară în viața mea. Și toate acestea datorită dumneavoastră.

Femeia afișă o mină surprinsă destul de convingătoare. Apoi, pentru a scăpa de privirea de sub pleoapele lui grele, se întoarse și trase de ciucurele-sonerie de lângă ea.

- Am smuls această mărturisire de la Pascoe, săptămâna trecută, spuse el. După aceea, a avut ceva mustrări de conștiință pentru că a încălcat confidențialitatea, dar l-am absolvit de orice răspundere, în numele dumneavoastră.

- Serios?

- Da, serios. Așadar, ar fi păcat să pierdem vremea negând aceste acuzații. Domnișoară Penvenen, ați fost găsită vinovată de salvarea deliberată a trei persoane de perspectiva celui mai mare dezastru pe care îl poate produce falimentul. Nu aveți nici o scuză pentru acest lucru, nici o legătură de prietenie sau alte relații, prin urmare acuzația este una foarte gravă.

- Și care este sentința?

- Să primiți recunoștința mea pentru acest gest creștinesc, amabil și altruist, pe care nu voi reuși niciodată să-l înțeleg pe deplin și pe care nu-l voi uita niciodată.

Obrajii femeii se îmbujorară, probabil mai degrabă din cauza tonului lui decât a cuvintelor rostite. Râse și se întoarse către ușă, bucuroasă de întrerupere chiar înainte ca ușa să se deschidă. După ce vinul fu așezat pe măsuța dintre ei, iar servitorul părăsi din nou încăperea, Caroline spuse:

- Exagerați, căpitane Poldark.

- Ross, spuse el. Nume creștinești pentru un gest creștinesc.

- Căpitane Ross, atunci. Exagerezi, serios. Am fost întotdeauna obișnuită să-mi satisfac propriile toane, iar asta a fost una dintre ele. Vin?

- Mulțumesc. Nu cred că exagerez deloc. Ca să înțelegi de ce spun asta, ar fi trebuit să fii în pielea mea.

- Dar n-am fost. Și nu uita un lucru: fetele bătrâne sunt imprevizibile de cele mai multe ori. La fel de bine

aș fi putut să investesc în casa unui marinar sau chiar să acționez împotriva intereselor dumitale.

- Nu te cred.

- În orice caz, banii aceia nu înseamnă nimic pentru mine. Câteva sute de lire...

- Dwight mi-a spus că averea dumitale personală nu este foarte mare.

La auzul acelor cuvinte, Caroline rămase tăcută preț de câteva clipe, luă un biscuit și îl mestecă rar.

- Ai răspuns la toate. Văd că nu am de ales decât să accept toată această aură pe care ții neapărat să mi-o creezi. Femeia își duse mâna la păr: Presupun că ar arăta caraghios la o roșcată și, în orice caz, am să mă asigur c-o dau jos la primul gard pe care îl întâlnesc în cale. Dar dacă asta îți face plăcere, căpitane Ross, n-aș vrea să îți stric planurile cu tot dinadinsul. Putem programa slujba de canonizare pentru mâine la ora unsprezece.

Ross își sorbi vinul.

- Călătoria mea a durat cinci zile. M-am gândit mult la dumneata pe drumul încoace... Caroline.

- Sper din suflet că nu de-a lungul tuturor celor cinci zile! Îmi aduc aminte că mi-au țiuit urechile la un moment dat, dar am crezut că îmi revine febra.

- Am venit să-ți spun... Unul dintre lucrurile pentru care am venit este să-ți spun că voi fi în măsură să-ți restitui toți banii foarte curând. Am adus cu mine un ordin de plată emis de banca lui Pascoe în valoare de 280 de lire, reprezentând dobânda pe un an întreg. Dar întreaga sumă va fi achitată în termen de câteva luni.

- Ei, poftim! Ai văzut? Mi-ai ridicat statuie pentru că am avut o simplă idee de afaceri genială! Nu cred că unchii mei mi-au adus vreodată un profit de douăzeci de procente - nici pe departe! - pe vremea când banii se aflau în custodia lor.

- Spuneai că ai rămas fată bătrână. Din câte înțeleg, asta nu este o situație de durată. Am auzit de logodna dumitale, chiar înainte să plec. Cu un anume Lord Coniston... Am reținut bine?

- Asta afectează în vreun fel siguranța investiției mele?

- Nu. E doar un mod de a-mi manifesta interesul față de viitorul dumitale.

Caroline se ridică în picioare și îi turnă încă un pahar de vin. Brațul ei avea pistrui pe curba exterioară.

- Nu cumva ai de gând să-mi faci chiar dumneata o ofertă, căpitane Ross?

Ross zâmbi:

- Nu sunt musulman. Și nu mi s-a întâmplat prea des să regret lucrul ăsta până acum.

Ea făcu o reverență ușoară înainte de a se așeza din nou.

- Îți mulțumesc că ești atât de amabil. Mă tem însă că toate complimentele dumitale vin puțin cam devreme. Nu i-am fost promisă lui Walter.

- Nu? Vrei să spui că nu i-ai fost promisă lordului Coniston?

- Pari surprins. Contează? Pentru dumneata, adică?

- Ei bine, da...

- Mi-a propus o dată sau de două ori - ultima dată chiar luna trecută. Este o persoană destul de agreabilă, dar nu cred că mă voi mărita cu el.

Ross se uită lung la paharul lui. Replica ei îl luase complet prin surprindere. Tot ce-și propusese să-i spună și tot ce-și propusese să nu-i spună se bazase pe această convingere. Simțea că trebuie să-și regândească strategia și avea la dispoziție doar câteva clipe pentru asta.

- Unchiul dumitale din Cornwall i-a spus unei cunoștințe că ai promis în mod categoric să te căsătorești cu acest bărbat.

- Mătușa mea Sarah - cea împreună cu care locuiesc aici - se grăbește întotdeauna cu veștile. Da, este un bărbat eligibil și da, m-a cerut în căsătorie. Asta i-a fost suficient mătușii mele. Dar de ce te tulbură vestea asta?

- Dacă nu e o impertinență prea mare din partea mea, pot să întreb de ce nu intenționezi să accepți?

Caroline zâmbi:

- O, capricii obișnuite de femeie...

- Și nu-l iubești.

- Întocmai cum spui. Nu-l iubesc.

- De fapt, e foarte posibil să fii încă îndrăgostită de Dwight Enys.

Caroline luă un alt biscuit.

- Putem considera că impertinența e în această întrebare și nu în cea de mai devreme?

- Știi că s-a înrolat în Marina militară?

Ea ridică repede privirea.

- Cine, Dwight? Nu, n-am știut.

Ross reușise pentru prima dată s-o surprindă cu garda jos.

- Urmează să se îmbarce la Plymouth, săptămâna asta. Nu-și mai găsește rostul în Cornwall de când ai plecat.

- Câtă nesăbuință din partea lui! Aș fi crezut că știe să-și poarte mai bine de grijă.

- Nu întotdeauna reușești să-ți păstrezi capul pe umeri atunci când iubești pe cineva așa cum te iubește el pe dumneata.

- De fapt dumneata ai venit să-mi mulțumești pentru bani sau să faci pe ambasadorul?

- Dwight nu știe nimic despre asta. Dar i-a spus Demelzei săptămâna trecută că din cauza dumitale ne părăsește.

- Și eu ce ar trebui să fac acum, să intru în depresie? Ți-ar conveni să mă vezi măcinată de griji?

- Mi-ar conveni dacă mi-ai spune de ce ai plecat din Cornwall dacă el n-a reușit să ajungă la întâlnire în noaptea aceea. A, nu, nu asta! Asta pot înțelege foarte bine. De ce nu i-ai acceptat mai târziu explicațiile extrem de rezonabile?

Caroline se ridică în picioare și merse la fereastră.

- Și de ce te privește asta pe dumneata?

- Dintr-odată a început să mă privească. Nutresc o afecțiune sinceră pentru Dwight, și asta de multă vreme. Acum îți sunt profund îndatorat dumitale. Vreau să știu.

- Asta nu-ți dă nici cel mai mic drept să te amesteci.

Ross veni lângă ea:

- Vreau să știu, Caroline.

Două fetițe tocmai ieșeau din casă în grija unei femei mai în vârstă - o guvernantă. Una din fete se uită în sus, spre fereastră, o văzu pe Caroline și îi făcu cu mâna. Ridică și ea mâna, ca răspuns.

- Ce mai face verișoara dumitale prin alianță, Elizabeth Poldark?

- S-a căsătorit din nou. Este măritată cu George Warleggan.

- Oh... Asta chiar e o surpriză. Locuiesc la Trenwith?

- Da. La doi pași de mine.

- Presupun că asta nu-ți surâde.

- Nu-mi surâde.

- Și mina dumitale? Este într-adevăr rentabilă?

- Încă nu putem calcula care va fi profitul.

- Unchiul meu a fost bolnav. Știi cumva dacă se simte mai bine?

- Pentru moment, da.

Caroline se întoarse spre el, continuând să țină draperia cu degetele. Ross observă micile picături de chihlimbar din ochii ei.

- Da, l-am iubit pe Dwight, dacă asta îți face plăcere. Pe mine nu mă bucură deloc, pentru că știu că n-am fi putut fi fericiți. Am venit la Londra cu unchiul meu în ziua aceea pentru că eram extrem de furioasă, înciudată, dezamăgită... Toate sentimentele pe care ți le poți imagina și singur. La momentul acela nu știam că Dwight a făcut ceea ce a făcut pentru dumneata. Ca să te ajute. Știam că s-a dus în Sawle, să rezolve în ultimul moment o urgență medicală a cuiva care avea mai multă nevoie de el decât aveam eu. Faptul că *după aceea* s-a implicat în nu știu ce scandal cu paza de coastă, fiind bătut și arestat, nu a contat atât de mult pe cât s-ar părea că îți imaginezi. Faptul că el s-a dus s-o vadă pe fiica familiei Hoblyn a fost un... simptom, un *simbol*. Asta e ceea ce nu înțelegi dumneata și ceea ce trebuie să înțeleagă el. Cel puțin asta am încercat să-i explic în scrisoarea aceea. Căpitane Poldark - Ross, cum îmi spui dumneata să te numesc - l-ai văzut cumva pe Dwight în săptămânile acelea după ce am aranjat să fugim împreună și să ne stabilim în Bath?

- Probabil că da. Nu-mi amintesc.

- Ei bine, se purta de parcă urma să facă ceva *ruşinos* şi pe ascuns. Da, era îndrăgostit de mine în felul lui, iar asta l-a făcut să ţină capul sus. Dar în sinea lui se simţea nefericit! Credea că poate ascunde asta de mine, dar se citea clar pe chipul lui. Îşi lăsa în urmă responsabilităţile, oamenii, tratamentele - le lăsa pe toate în urmă în mod ruşinos, le abandona în miez de noapte ca să meargă să locuiască într-un oraş modern şi bogat. Probabil avea motivele lui să se simtă aşa - nu spun că e o atitudine corectă sau greşită; dar pentru mine n-ar fi existat fericire în relaţia asta. Mă consideri o femeie schimbătoare şi capricioasă; de fapt, nu sunt atât de nătângă pe cât mă crezi. Măcar mi-am dat seama la timp că am avea o viaţă nefericită dacă el avea să-şi petreacă tot restul vieţii învinovăţindu-se pentru ceea ce lăsase în urmă şi încercând să nu mă considere pe mine vinovată. E adevărat. Nu clătina din cap! Aşa este!

- Da, înţeleg. Şi nu neg asta. Nu ştiam. N-am ştiut toate aceste lucruri. Şi i-ai explicat toate astea lui Dwight într-o scrisoare?

- Atât cât am putut.

Ross făcu câţiva paşi prin cameră, iar pentru o vreme nici unul dintre ei nu mai zise nimic.

- Abandonul ăsta, cum îl numeşti dumneata, reîncepu Ross, era cu atât mai dificil pentru Dwight din cauza relaţiei sale cu o altă femeie, cu mulţi ani în urmă. O pacientă...

- Da, Keren Daniel. Ştiu povestea ei.

- Nu intenţionez să îl apăr, dar presupun că evenimentul acela nefericit a creat un reper nefast pentru orice pas ulterior care lui ar fi putut să i se pară nepotrivit. Nu şi-ar fi dorit ca oamenii să spună că s-a căsătorit cu dumneata pentru bani.

- Ah, oamenii! Dacă îţi duci viaţa gândindu-te la ce vor spune oamenii, atunci nu te mai mişti de lângă soba ta de acasă!

- Sunt perfect de acord! Şi, în principiu, sunt convins că şi Dwight ar fi de aceeaşi părere. Dar el e o persoană foarte sensibilă şi scrupuloasă. Eu înţeleg punctul lui

de vedere; și acum îl înțeleg și pe al dumitale... Dar, dacă v-ați iubit unul pe celălalt, cu siguranță exista o altă cale de ieșire din toată povestea asta.

- Și această cale ar presupune ca eu să locuiesc cu el în cele trei camere de la Gatehouse, în condițiile în care unchiul meu tună și fulgeră la câțiva kilometri distanță și toată lumea din district cunoaște situația?

- Nu... Dar nu era oare mai bine să îl primești după ce a bătut atâta drum să te vadă?

Caroline îl privi pe Ross cu o expresie disprețuitoare:

- Nu sunt nici eu din fier, să știi, deși fără îndoială dumneata asta crezi despre mine.

- Nu, negă Ross. Nu cred asta. Ba pot să spun că te găsesc din ce în ce mai mult o femeie pe gustul meu.

Îmbujorându-se brusc, Caroline spuse:

- Mi se pare că dintr-o clipă în alta o să primesc o propunere de căsătorie din partea dumitale...

- E posibil să primești imediat o propunere de altă natură din partea mea. Îl mai iubești pe Dwight?

- Peste măsură!

- Nu așa. Ross puse o mână pe brațul ei: Spune-mi, Caroline!

Ea clătină din cap:

- Găsesc că discuția asta este foarte stânjenitoare.

- Dwight se va afla în Plymouth toată săptămâna aceasta și o parte din următoarea. Dacă ai merge cu mine când plec spre casă, joi...

Caroline îl privi cu o expresie plină de furie:

- Trebuie să fii nebun!

- Oare? Depinde de ceea ce simți pentru el.

- Ba nu depinde deloc de asta...

- Atunci de ce? Ai putea fi în Plymouth duminică. Nu crezi că merită să aveți o ultimă întâlnire? N-ați discutat niciodată despre asta în mod rațional, în prezența unui terț, așa-i?

- Nu prea e posibil să fii rațional în astfel de situații.

- Mă îndoiesc. Oricum, e ultima dumitale șansă de a-l vedea.

- Nu cred că e cazul să faci apel la sentimentele mele.

- Ei bine, nu poți ignora faptele.

- Aici e vorba doar de ce faci *dumneata*. Faptele nu s-au schimbat de când ne-am despărțit. Nu există o cale de ieșire mai bună acum decât exista atunci.

- Dar lucrurile chiar *s-au schimbat!* Nu dumneata îl faci să-și părăsească prietenii din Sawle. Face asta de bunăvoie. Înainte nu reușeam să înțeleg de ce consideră acest lucru absolut necesar. Acum înțeleg. Dacă te întâlnești cu el acum, o să îl ajuți să se elibereze de toate aceste asocieri.

- Și să se lege de Marină, în schimb.

- Da. Pentru el nu există opțiunea unei evadări confortabile în Bath. Faptele s-au schimbat - și în bine, dar și în rău. Merită cu prisosință să fie reanalizate.

Caroline păru să ezite vreme de câteva clipe. Apoi clătină din cap categoric:

- Imposibil.

- O singură persoană poate face ca acest lucru să fie imposibil, iar aceea ești dumneata.

- Da, ai dreptate! Ai perfectă dreptate, Ross. Am vorbit ca și cum toate slăbiciunile, toate defectele sunt la el. Crezi că n-am avut suficient timp să mi le cântăresc și pe ale mele? Ceea ce s-a întâmplat, felul în care s-a întâmplat m-au ajutat să mă văd pe mine însămi în toată splendoarea. Știi cum e atunci când mânia și amărăciunea sunt atât de copleșitoare încât nu poți decât să te rănești pe tine însuți și să continui să o faci - la nesfârșit, se pare - pentru că nu există scăpare? Asta nu s-a schimbat. Și nici posibilitatea ca acest lucru să se întâmple din nou nu s-a schimbat.

- De ce nu?

- Ei bine, poate că a mai scăzut în intensitate, dar nu dispare. Cum ar putea? Dacă aș înțelege altfel sentimentele lui, aș fi o altă persoană. Nu sunt o altă persoană. Sunt doar eu însămi. Nu doar eu am avut așteptări prea mari de la el, ci și el a avut așteptări prea mari de la mine. Știu mai puține decât știi dumneata despre viața de om căsătorit, dar mi s-ar fi părut nociv să știu mai multe de la bun început. Ruptura s-a produs în ambele

direcții - și a fost *foarte* profundă. Nu mai am curajul necesar să-mi fac iar rău mie însămi, dar și lui.

Se lăsă liniștea pentru o vreme. Apoi ea spuse:

- Iar ceea ce crezi dumneata nu se rezolvă după o singură întâlnire. Am făcut asta de prea multe ori deja - să apar ca să-i dau viața peste cap, după care să dispar din nou. Lasă-l să plece liniștit!

Ross își scoase portofelul și despături o bucată de hârtie.

- Iată ordinul de plată. Banca dumitale îți va trimite o chitanță.

Femeia luă hârtia. Lui Ross nu-i plăcea deloc înfrângerea asta. Absolut deloc.

- Mai am ceva să-ți spun, zise el. Unchiul dumitale nu este chiar bine. Dwight mi-a spus că boala e ținută sub control pe moment, dar e puțin probabil ca starea lui de sănătate să se îmbunătățească prea mult față de situația prezentă. După ce Dwight pleacă pe mare, cred că ar fi bine să vii să-l vezi.

- Foarte bine.

Viața se scursese temporar din ea, într-un fel pe care nu-l cunoscuse până atunci. Emoția o epuizase. Îl invită pe Ross să-i cunoască pe unchiul și pe mătușa ei în seara aceea, dar el refuză, invocând pretextul unor afaceri presante. La plecare, îi mai spuse:

- Dacă se întâmplă să te răzgândești până joi, mă găsești la Mitre, în Hedge Lane. E chiar la ieșirea din Leicester Fields.

- Foarte bine, spuse ea din nou. Dar nu pot.

Și Ross ieși din nou în strada aglomerată.

capitolul 35

Cât timp Ross fu plecat, Demelza avu o experiență neplăcută. Primi o invitație la ceai din partea doamnei Frensham, sora lui Sir John, care se afla din nou în vizită la fratele ei. Și, de vreme ce era o zi frumoasă, iar Darkie se afla în Truro, decise să plece pe jos. Drumul cel mai scurt traversa faleza, intra în Sawle și o lua peste

zona de prundiș, apoi urca pe cealaltă parte, trecând chiar pe la marginea moșiei Trenwith, pe faleză, până ajungeai la Golful Trevaunance.

Garrick decise s-o acompanieze în această călătorie. Ce era ciudat la Garrick era că te-ai fi putut hotărî într-o seară să faci o plimbare până în capătul văii, iar el nici n-ar fi tresărit măcar din somnul lui iepuresc. Dar dacă era să pleci undeva, *oriunde*, el își dădea seama imediat și nu puteai să faci un pas fără el.

O urmă îndeaproape, stăruitor, tot drumul, doar mârâind din când în când. Avea de-acum zece ani, dar își ducea și anii, și dimensiunile impresionante fără prea mare efort. Blana lui neagră, ca de astrahan, părea acum mai mult decât oricând roasă de molii; pierduse câțiva dinți utili în câteva încăierări inutile și nu prea mai vedea bine cu un ochi; dar astea erau ravagii ale bătăliilor trecute, nu ale timpului. Demelza bănuia uneori că animalul începea să capete o perspectivă specifică celei de-a doua tinereți. Învățase să facă deosebirea între un iepure - după care trebuia să alerge ca să nu-i scape - și un os aruncat, care rămânea exact acolo unde cădea, până când i-l aducea cineva la nas. Și nu mai dispărea cu zilele, plecând de capul lui în tot felul de escapade nebunești. Jeremy îl iubea enorm și îl chinuia în toate felurile posibile și imposibile.

Astăzi, când se îndepărtă de ea, Demelza nu-l strigă, știind că, după ce amușinează bine cine știe ce vizuină promițătoare, se întoarce singur și asta în foarte scurt timp; oricum, prin tufișurile din zonă, n-avea ce să i se întâmple rău. Când auzi focul de armă, gândurile ei rătăceau departe și avu nevoie de câteva secunde să se dezmeticească și să facă legătura între împușcătură și schelălăitul sălbatic care urmă. Apoi îl văzu pe Garrick la pământ, rostogolindu-se pe jos, și alergă printre buruieni către el, abia reușind să-și ascundă panica și furia. În chinurile lui, o mușcă pe Demelza de încheietura mâinii atunci când îngenunche lângă el, dar ea îi deschise maxilarul cu forța și încercă să descopere unde fusese lovit. O parte dintr-o ureche fusese sfârtecată de glonț;

o bucată atârna în voie; sângele i se scurgea peste ochi, îngrozindu-l. Dar nu părea să mai aibă şi alte răni.

În spatele ei se auzi un trosnet de lemn uscat şi o voce o întrebă:

- Acela este câinele dumneavoastră, doamnă?

Demelza ridică privirea. Un bărbat ciudat, îmbrăcat neglijent, care avea o puşcă veche de vânătoare sub un braţ. Un alt bărbat, de aceeaşi teapă cu primul, venea către ei prin buruieni.

- Dumneata ai tras cu arma?

- Da, doamnă. Pare că doar l-am atins puţin...

Demelza se ridică în picioare, clocotind de furie:

- L-ai atins puţin! Puteai să-l omori! Dumnezeule mare, ar trebui să ajungi la închisoare! Cine îţi dă dreptul să tragi cu arma fără să te asiguri dacă nu cumva sunt oameni prin preajmă? Aici, Garrick! Aici, băiete!

Garrick sărise de lângă ea şi alerga prin jur, scuturând din cap şi apoi rostogolindu-se în încercarea de a scăpa de durere.

Bărbatul îşi trecu o palmă peste nas.

- Nu fac altceva decât să mă supun ordinelor, domniţă. Nu aveţi dreptul să încălcaţi o proprietate privată.

- Proprietate privată! Ăsta e spaţiu public! Auzi, ordine! Ordinele cui? Despre ce vorbeşti?

Cel de-al doilea bărbat se apropiase şi el. Era, la rândul lui, un individ solid, mai în vârstă decât primul, şi exista o oarecare asemănare de familie între cei doi.

- E în regulă, Tom. Mă ocup eu. Sunteţi pe o proprietate privată, doamnă, şi toţi câinii care rătăcesc nesupravegheaţi sunt împuşcaţi. Aţi întrebat din ale cui ordine. Aceasta este proprietatea Trenwith, care se întinde până la malul mării...

- Niciodată!

- O, ba da! Şi mai e ceva. În ultima vreme au cam fost probleme cu oile...

- Garrick nu face aşa ceva! Ar cam fi cazul să ştiţi că numai câinii tineri...

- Ia uite-l ce tumbe face, spuse Tom chicotind pe înfundate. Frumos mai ştie să dănţuiască, văd.

- Şi tu ai face la fel, neghiobule ce eşti! Am să te reclam domnului Warleggan! Eu sunt doamna Poldark, verişoara doamnei Warleggan, şi o să am grijă să le spun despre isprava voastră!

Tom continuă să râdă pe înfundate.

- O, da, am auzit vorbindu-se despre dumneavoastră, domniţă! Şi dumneavoastră tot cam ca şi câinele, aşa-i? De rasă amestecată...

Dacă se putea vorbi despre o trăsătură remarcabilă a lui Garrick, aceasta era mai degrabă îndărătnicia decât inteligenţa. Dar, exact în clipa aceea, alese să îşi manifeste modul de înţelegere a situaţiei repezindu-se la piciorul lui Tom. Tom ţipă, sări, îşi agită arma şi rată ţinta. Celălalt bărbat se dădu înapoi, Demelza îl strigă pe Garrick, iar în confuzia creată nu îl văzură decât târziu pe călăreţul care se îndrepta spre ei, traversând zona plină de buruieni. Demelza salvă situaţia prinzându-l pe Garrick. Apoi bătrânul spuse:

- Uitaţi că vine domnul Warleggan. O să se ocupe chiar el de dumneavoastră, doamnă. Vedea-v-aş corcitura în chinurile iadului!

Aşteptară cu toţii, abia trăgându-şi sufletul, sosirea bărbatului care avea să soluţioneze conflictul. Pentru a-şi ascunde durerea de la încheietura mâinii, Demelza se aplecă încercând să-şi ajute câinele.

George venea domol. Terenul era periculos pentru cineva care se deplasa călare, iar el nu-şi dorea să fie aruncat din şa. Când o recunoscu pe Demelza, îşi scoase pălăria.

- Doamna Poldark în persoană! Doreai cumva să-mi faci o vizită?

- Nici pe departe! spuse Demelza, dorindu-şi să pară cât mai calmă. Am o invitaţie la ceai la Casa Trevaunance şi mergeam pe aici când bădăranii ăştia doi fără pic de ruşine mai întâi mi-au împuşcat câinele, iar mai apoi m-au insultat! Ia priveşte la fusta mea! Şi mi-au rănit grav câinele. Habar n-am unde se cred aici! Dumnezeule! Ia uite, şi mănusile... E pur şi simplu ruşinos!

- Cu siguranță e o greșeală, spuse George. Te-au luat drept un intrus. Ceea ce și ești, fără îndoială. Dar și-au depășit atribuțiile...

- Nu sunt un intrus! Terenul ăsta a fost public încă de când am venit eu aici...

- Francis era mult prea îngăduitor. Braconierii și țiganii umblă în voie peste tot...

- Arăt eu a braconier? Nici dacă treceam la cinci metri de fereastra ta nu m-aș fi așteptat să fiu tratată cu o asemenea mojicie! Să înțeleg că ești *de partea* acestor oameni?

- Cei doi Harry respectau niște ordine pe care le-au primit. Dar e posibil să fi dat dovadă de exces de zel...

- Exces de zel! Demelza realiză dintr-odată că George nu avea de gând s-o susțină. Dacă asta crezi tu, atunci nu mai e nimic de spus! își spuse ea părerea.

- Câinele o să-și revină, cu siguranță. O să-i fie învățătură de minte să nu mai umble creanga!

Tremurând de furie, Demelza se aplecă să-și ridice și cealaltă mănușă.

- N-o să ne avem bine ca vecini, George!

- Soțul tău a ținut neapărat să-mi demonstreze acest lucru.

Demelza vru să-și vadă de drum, dar tânărul Tom Harry întinse brațul ca pe o barieră.

- Nu pe acolo, doamnă!

Demelza privi către George. Pentru o clipă, nu-i veni să creadă că n-o va lăsa să-și continue drumul, după toate cele care se petrecuseră. Apoi realiză că până și permisiunea lui, în contextul dat, ar fi fost o insultă. În orice caz, nu mai avea dispoziția potrivită pentru a merge în vizită. Fluieră către Garrick, iar acesta veni împleticindu-se, continuând să-și scuture capul și ținându-se la distanță de bărbați.

- Ai grijă, George, nu se putu abține Demelza. S-ar putea să-l trimit pe Ross să-ți facă o vizită.

Ciudat cum Ross era mereu punctul vulnerabil al lui George! Demelza remarcă faptul că acestuia îi apăru o cută pe chip, imediat sub bărbie, care nu fusese acolo până atunci.

- Dacă intră din nou pe proprietatea mea, va fi tratat cum se cuvine!

- N-o să-ți ajungă doi bătăuși neghiobi pentru asta!

- Ia ținеți-vă insultele pentru dumneavoastră, doamnă! interveni Tom Harry. Altminteri, vă trimitem pe dumneavoastră acas' într-o ureche!

- Ține-ți gura, Harry! i se adresă George tăios.

Demelza se întoarse și îi lăsă în urmă; să te retragi cu demnitate este un lucru extrem de greu și de dureros, mai ales când ai trei bărbați care se uită în urma ta și, fără îndoială, te vorbesc pe la spate. Când ajunse acasă, îi scrise un bilet doamnei Frensham pentru a-și cere scuze, iar pe seară îl trimise pe John Gimlett să i-l ducă, avertizându-l s-o ia prin sate.

Dwight Enys era cazat la Rising Sun, pe una dintre străzile înguste de pe lângă Barbican. Sosise la Plymouth pentru a afla că nava *Travail* nu era nici pe departe complet echipată, așa cum se așteptase el. Căpitanul Harrington era încă în Portsmouth; echipajul abia dacă avea un sfert din numărul de membri necesar. Iar secundul - un galez cu sprâncene întunecate și maxilar prelung, pe nume Williams - îi spuse că, din păcate, duceau mare lipsă de provizii. *Travail* era o fregată cu o capacitate de 860 de tone, 46 de tunuri, ghiulele de câte patru sau cinci kilograme, iar efectivul necesar era de 314. Când Dwight coborî sub punte, în ceea ce ar fi trebuit să fie camera lui, constată că toate părerile sumbre ale lui Williams se confirmau. Propria lui cabină minusculă, situată imediat lângă careul ofițerilor, mai era cum mai era; dar dulapul cu medicamente al navei era gol, iar duhoarea de sub punte era deja greu de suportat. Instinctul îi spunea să se apuce imediat să facă un pic de curățenie; dar sentimentul că ar fi complet lipsit de tact să inițieze vreo acțiune în acest sens fără permisiunea căpitanului îl făcu să se întoarcă la țărm, incapabil să mai spună ceva.

Decise ca, pentru moment, să rămână la țărm, deși făcea zilnic câte o vizită pe navă. În săptămâna următoare, petrecu multă vreme rătăcind prin port, simțindu-se

el însuşi inutil, fără astâmpăr şi deprimat. Se gândea întruna la Caroline, la propriile lui eşecuri şi la inutilitatea constantă care îi zădărnicise toate eforturile de a-şi aduce viaţa pe un făgaş satisfăcător şi cât de cât previzibil. Ştia că decizia aceea a lui de a pleca pe mare avea să fie privită de mulţi colegi de-ai lui drept o prostie monumentală. Plata era modestă, munca istovitoare, iar reputaţia lui - odată ce îşi încheia stagiul - inexistentă. Probabil că era o dovadă de patriotism să serveşti interesele ţării tale; dar cu siguranţă erau şi căi mai uşoare. Până acum, ce văzuse el din tot echipajul era crema, voluntarii, cei din care urmau să se aleagă subofiţerii, oamenii de la vârf. Celelalte trei sferturi urmau să fie alcătuite din oameni strâmtoraţi sau datornici, pungaşi şi oameni de nimic, oameni adunaţi în ultimul moment de prin închisori sau porturi. Acesta era materialul - plin de boli şi păduchi - cu care avea să lucreze în următorii doi ani. Vreme de săptămâni la rând avea să aibă de-a face cu o serie monotonă de spălături stomacale şi vărsături, de tratamente expeditive cu un minimum de resurse medicale. Iar dacă era să aibă parte de acţiune, aceasta avea să se transforme brusc într-o baie de sânge de operaţii brutale şi pripite, în condiţii de coşmar, în cel mai retras colţ al navei, la lumina unui felinar care se bălăngăne. Oare asta îşi dorea el de la viaţă, această evadare într-un spaţiu limitat şi cu reguli riguroase? Cel puţin asta alesese el. Încă nu era pregătit să regrete.

Duminică, Dwight primi o scrisoare de la Ross, care îi spunea că stătea peste noapte la Fountain Inn, aflându-se cu treburi prin oraş. Era Dwight dispus să ia cina cu el?

Dwight fu, în acelaşi timp, surprins şi încântat. Se săturase până peste cap să-şi ţină singur companie şi nu crezuse să aibă vreun prieten prin oraş. Pe la şase plecă spre locul de întâlnire, iar Ross îl aştepta în salonul de la intrarea în han.

După ce îşi dădură bineţe, Dwight spuse:

- E plăcut şi neaşteptat din partea ta. Când ai sosit în oraş?

- În dimineața asta. Am dormit în Ashburton. Când ridicați ancora?

- Dumnezeu știe! Acum pare sigur că nu înainte de Crăciun. De unde ai știut unde să mă găsești?

- Am trimis un luntraș pe *Travail.* Ross își studie prietenul cu curiozitate: Ai o uniformă arătoasă. Măcar ai satisfacția că arăți potrivit cu rolul pe care îl ai. Am comandat cina într-o cameră privată în seara asta; m-am gândit că va fi mai confortabil așa. Și? Ce impresie îți face Marina militară până acum?

- Că totul se face absolut haotic, spuse Dwight urmându-l pe Ross la etaj. Mă gândesc că lipsa asta de metodă trebuie să fie o iluzie, de vreme ce întotdeauna dă rezultate; dar, până în momentul de față, eu nu reușesc să-mi dau seama cum. *Travail* trebuia să facă parte dintr-un detașament de trei nave care să patruleze pe Canalul Mânecii. Dar celelalte două au plecat săptămâna trecută. Presupun că, atunci când va sosi Harrington, va aduce instrucțiuni proaspete de la Comandamentul suprem... Dar văd că te-ai instalat aici ca un rege, Ross. Trebuie să fie o adevărată încântare să te știi din nou cu bani în buzunar.

Intraseră în camera privată unde un servitor avea grijă de focul care ardea trosnind în șemineu și unde era aranjată o masă pentru două persoane. Draperiile erau trase, iar căldura și confortul încăperii contrastau puternic cu austeritatea locuinței temporare a lui Dwight.

Dwight întrebă deodată:

- Spuneai că ai dormit în Ashburton?

- Da. Am fost mai departe de aici, iar acum sunt în drum spre casă. Ia loc și am să-ți povestesc!

Dwight își încălzi mâinile la foc și acceptă paharul care i se oferi. Ross continuă să vorbească, în timp ce degetele lui lungi și puternice se plimbau pe marginea consolei șemineului, curios de febrile, se gândi Dwight, deși conversația era destul de liniștită.

- Spuneai că ai fost mai departe de aici, îi aminti Dwight după ce servitorul făcu o reverență și ieși din cameră.

- Da. În Londra. Am văzut-o pe Caroline.

Dwight rămase încremenit. Când simți că își recapătă vocea, spuse:

- Presupun că ai fost să o vezi în legătură cu împrumutul.

- În mare, da. M-am dus să-i mulțumesc. Bineînțeles că am avut o discuție destul de aprofundată și pe marginea unor chestiuni generale.

- Serios?

- Da. Și am aflat că nu urmează să se căsătorească cu nimeni.

- Dar unchiul ei a spus...

- Nu. Am întrebat-o în mod expres despre asta. Anunțul a fost prematur. Nu ajunsese la o decizie definitivă.

Dwight privea focul încruntat, profund nefericit.

- Mi-e greu să înțeleg că...

- Am vorbit despre tine. Sper că nu te deranjează.

- Normal că nu! spuse bărbatul pe o voce care arăta clar că îl deranja.

- Ceea ce mi-a spus m-a convins că merită să vă întâlniți din nou. De fapt, am încercat să o conving să vină înapoi cu mine, sub pretextul oficial de a-l vizita pe unchiul ei, și să ne oprim la Plymouth pentru o noapte în drum spre casă.

- Ceea ce a refuzat să facă.

- Ceea ce a refuzat să facă. Ce bine vă înțelegeți voi doi! I-am făcut o vizită luni și mi-am folosit toată puterea de convingere de care sunt în stare. Degeaba! Dar marți am fost să o văd din nou. Probabil sub efectul celor douăzeci și patru de ore de gândire - sau al tonului oarecum autoritar pe care l-am folosit - s-a răzgândit. Faptul că unchiul ei...

Dwight țâșni în picioare.

- Ce vrei să spui?

- Faptul că unchiul ei e bolnav a făcut, cred, ca planul meu să pară cât se poate de respectabil.

- Ross, ce vrei să spui? repetă Dwight întrebarea.

- Vreau să spun că e aici, Dwight, confirmă Ross. Servitorul s-a dus să o aducă.

- Dumnezeule mare! Eu... A venit ea să mă vadă? Dar eu...

Dwight devenise palid.

- A venit, ce-i drept, dar e foarte reticentă. Foarte reticentă şi - aş spune eu - cu o stare de spirit oarecum nouă şi cumpătată. Dă-mi voie să subliniez că în mintea ei nu există clar ideea de împăcare; cu toate astea, faptul că *a venit* face ca împăcarea să fie măcar o posibilitate. Următoarea mutare îţi aparţine, Dwight. Şi, dacă-mi dai voie să-ţi ofer un sfat...

Ross se întrerupse. Cineva bătuse la uşă.

- Îi explicam lui Dwight că mergi să îţi vizitezi unchiul, petreci o noapte în Plymouth şi te afli acum, aici, la invitaţia mea. Am convingerea că trebuia să vă mai întâlniţi măcar o dată ca prieteni. Poate fi ultima şansă pe care o aveţi de a vă întâlni pentru ani buni de acum înainte. Sau, cine ştie, poate chiar ultima şansă pe care o veţi avea vreodată. Luaţi loc mai bine! Dumneata aici, Caroline... Tu acolo, Dwight!

Ross avea autoritatea necesară pentru a le impune voinţa lui aşa cum, probabil, nimeni n-ar fi putut s-o facă. Nici unul dintre ei nu spuse nimic. Îşi aruncară fugar o singură privire, după care nu se mai uitară unul la altul pentru un timp.

Caroline se aşează lângă foc şi îşi netezi poalele rochiei de călătorie, ca o pasăre care îşi întindea aripile, odihnindu-se la căldura focului. Încordarea momentului îi readusese culoarea în obraji.

Ross spuse:

- Credeţi-mă, nu sunt genul de prostănac care să se amestece de bunăvoie în vieţile altora, cu atât mai mult în probleme care vă privesc pe amândoi atât de intim, precum cea de faţă. Ar fi *ultimul* lucru... Dar, uneori, oricât de departe ar fi de adevăr, omul crede că este de datoria sa să se amestece, iar acesta este un astfel de moment. Din câte ştiu, voi doi n-aţi discutat niciodată în mod deschis despre neînţelegerile dintre voi - calm, fără grabă, fără furie, fără învinuiri reciproce. Cred că măcar atâta lucru vă datoraţi unul altuia - şi, într-o anumită măsură, şi prietenilor voştri. A durat ceva până am determinat-o pe Caroline să vadă lucrurile aşa cum le văd

eu. Credea cu toată convingerea că o asemenea mutare din partea ei ar fi greşit interpretată, iar eu mi-am asumat răspunderea de a-ţi explica ţie - aşa cum, de altfel, am şi făcut, Dwight - faptul că această întâlnire trebuie luată strict drept ceea ce este: un gest obişnuit de bunăvoinţă, înainte ca tu să părăseşti Anglia. Firește, şi eu consider că e singura manieră cu adevărat prietenească pe care o puteţi aborda.

Dwight ridică ochii şi întâlni privirea lui Ross, care nu era deloc în acord cu toată această politeţe exagerată. Dar, de fapt, Dwight nu avea câtuşi de puţin intenţia să obiecteze. Avea gâtul uscat.

- Nimic... nu mi-ar face o plăcere mai mare decât să iau cina cu Caroline... Să discut cu ea din nou.

Caroline privi către masă:

- Rămâi cu noi, Ross? Masa e aranjată doar pentru două persoane.

- A fost gândită pentru două persoane. Eu o să iau masa în altă parte. Dar mă întorc. Sper că mă aşteptaţi aici amândoi.

Era o propunere subtilă, care excludea din start posibilitatea unei despărţiri furtunoase. După o secundă, Dwight încuviinţă din cap, iar Caroline ridică uşor din umeri, consimţind.

- Ţi-a fost rău, Caroline? întrebă Dwight.

- Mă simt bine acum, mulţumesc.

- Credeam că...

- Tenul meu a avut întotdeauna probleme. Devin palidă foarte uşor.

- Nu, nu... Unchiul tău a spus că ai fost bolnavă.

- A, mi-am revenit acum. Dar perspectiva acestei întrevederi a fost obositoare.

Era clar că, după ce fusese adusă aproape cu forţa să facă acest prim mare pas, Caroline - potrivit firii ei - avea să abordeze, pentru început, o atitudine defensivă şi înţepată. Dwight pornise pe picior greşit. Părea destul de calmă, puţin dispreţuitoare, mult mai stăpână pe ea însăşi decât Dwight -, deşi Ross ştia că nu e deloc aşa. Era timpul ca Dwight să descopere asta. Dacă n-o făcea, era pierdut şi totul fusese în zadar.

Caroline venise prea devreme, înainte ca Ross să apuce să-i spună lui Dwight lucrurile pe care sperase să i le spună. Ross se întreba acum dacă să mai rămână să-i ajute sau dacă să plece, lăsându-i să se descurce singuri. Turnă un pahar de vin de Xeres pentru Caroline și porni să i-l ducă. Dar Dwight îl preluă repede. Ross îl privi oferindu-i femeii paharul și văzu cum ea ridică rapid, calm, privirea, fără să trădeze nici o emoție. Însă ceva din expresia lui Dwight îl liniști pe Ross. În zece luni, Dwight suferise enorm. Iar asta îl maturizase, îl făcuse să devină alt om.

- Înainte să plec, mai spuse Ross, propun să bem un pahar de vin împreună. Nimic formal. Nimic altceva decât un gest prietenesc. Asta dacă încă mă mai considerați prietenul vostru.

Băură. Caroline spuse:

- Nu știu cum se poartă Ross cu soția lui, dar dacă o tratează pe jumătate la fel de cavalerește precum m-a tratat pe mine săptămâna asta, o s-o consider foarte asuprită.

- Mă flatezi extrem de tare, spuse Ross. Și în același timp, te subestimezi.

Privirile li se întâlniră. Ei doi ajunseseră să se înțeleagă unul pe celălalt din priviri, printre conflictele din ultimele zile.

- Dar dacă tot ai amintit de soția mea, spuse Ross, o să vorbesc și eu despre ea, pentru că și ea ar avea ceva de zis cu privire la situația din seara asta. Deși părerile ei ar fi diferite de ale noastre, sub anumite aspecte. Ea ar spune că, dacă un bărbat și o femeie țin unul la celălalt, atunci obstacolele care îi despart *trebuie* să fie considerabile. Altminteri, obstacolele sunt inventate, sunt demne de dispreț sau sunt născocite de unul sau de altul fără vreun motiv anume, iar ei nu trebuie să țină seama de ele. Ea pune întotdeauna emoțiile mai presus decât rațiunea, iar rezultatul este cel la care v-ați aștepta.

Nimeni nu îl contrazise.

- Eu nu sunt în totalitate de acord cu ea; există argumente pentru ambele părți. Dar cred că și punctul ei de vedere merită luat în considerare, alături de oricare

altul. Ea ar spune că bărbatul a fost un fraier şi femeia a fost o fraieră... şi că au fost amândoi laşi. Ar spune că în viaţă există numai două-trei lucruri pe care merită cu adevărat să le ai, iar dacă le ai pe acelea, restul nu mai contează; iar dacă nu le ai, restul sunt inutile. Îndreptându-se către uşă, Ross mai adăugă: Dacă priviţi în jurul vostru, presupun că va trebui să recunoaşteţi faptul că părerea ei e valabilă în majoritatea cazurilor. Este o perspectivă sentimentală. Dar, în general vorbind, suntem cu toţii fiinţe sentimentale şi nu putem să ne sustragem acestei realităţi. Şi nici nu e întotdeauna înţelept să ne dorim asta. Vedem în fiecare zi oameni care îşi asumă riscurile, fără să le pese de consecinţe. Mulţi au de suferit din cauza asta, dar eu, unul, nu cred că ei sunt cei învinşi. Învinşi sunt oamenii care dau înapoi în ultima clipă şi îşi petrec tot restul vieţii regretând. Nu, nu te ridica, Dwight, găsesc singur drumul către ieşire.

capitolul 36

Crăciunul pica într-o miercuri, iar ziua de marţi sosi la Nampara fără vreo veste de la Ross. Nu că Demelza ar fi aşteptat vreo scrisoare, pentru că nici scrisorile nu soseau mai repede decât oamenii; dar sperase ca el să se întoarcă înainte de Crăciun. Nu mai petrecuse niciodată Crăciunul singură la Nampara şi i-ar fi venit tare greu dacă acest lucru s-ar fi întâmplat tocmai anul acesta.

Aşteptarea aceea constantă o făcea să fie într-o agitaţie continuă, aşa că petrecu o mare parte a zilei în casă, în prima parte punând la butoaie nişte bere pe care o făcuseră chiar ei. Aproape orice zgomot de paşi o făcea să întoarcă capul; dar, în cele din urmă, se întâmplă să nu fie acasă atunci când sosi el, pentru că plecase să o viziteze pe Prudie Paynter, care zăcea la pat din cauza piciorului şi se plângea amarnic de nepăsarea şi necuviinţa lui Jud. Când se întoarse acasă, Ross era deja în salon, iar Demelza intră înăuntru fără să bănuiască măcar.

Când el se întoarse către ea, Demelza scăpă un ţipăt.

- Vai, Ross, habar n-aveam că ai sosit. Am fost pe la Prudie. Cum ai venit?

Bărbatul zâmbi și o sărută - un simplu salut formal între ei.

- Pe patru picioare și apoi pe două. Trebuia să aduc colindătorii cu mine?

- Pentru asta, ai venit mai devreme cu o oră sau cam pe acolo. Ei nu apar înainte de lăsarea întunericului. Când ai plecat din Londra?

- Marțea trecută, pe zăpadă. Pe acolo, lucrurile sunt în pas cu anotimpurile. M-am oprit la Plymouth și l-am văzut pe Dwight și am plecat de acolo ieri după-amiază.

Conversația fu întreruptă de sosirea lui Jeremy. Dar el ajută la destinderea atmosferei, pe care acum nici unul dintre ei nu și-o dorea tensionată. Ross îi adusese cadouri - pe unele i le dădu imediat, pe altele le păstră pentru a doua zi. Pe deasupra capului lui Jeremy, Ross îi povesti Demelzei unele detalii ale călătoriei sale, povestea lui fiind presărată cu chiotele și strigătele lui Jeremy. Trecură însă douăzeci de minute bune înainte să apuce să spună ceea ce ar fi trebuit să spună de la bun început.

- Ai cumva trei dormitoare suplimentare pe care să le pregătești pentru seara asta?

- *Trei?...* De ce, cine vine? Ce-ai pus la cale?

- Am adus-o pe Caroline înapoi cu mine. Pe Caroline și pe slujnica ei.

Demelza făcu ochii mari:

- Unde e? Vrei să spui că ai adus-o la unchiul ei?

- E la el acum. Dar am invitat-o aici la cină și vreau să le oferi găzduire ei și slujnicei ei de Crăciun.

- De Crăciun? Bucuroasă! Aș întinde covoare speciale pentru ea dacă le-aș avea. Dar e *îngrozitor*, prea din scurt, Ross! Plus că nu prea înțeleg...

- Am petrecut o noapte în Plymouth, iar apoi am venit încoace. Povestea despre logodna ei a fost extrem de prematură. Nu e adevărată. Când am auzit asta, mi-am spus că trebuie să las deoparte vechile mele rețineri, așa că mi-am testat mâna ca petitor. Cum, evident, eu nu am priceperea ta, la început ea nici n-a vrut să audă.

Dar la a doua vizită pe care i-am făcut-o, a decis să muște momeala. Ne-am întâlnit cu Dwight în Plymouth.

- Da?

- Cred că s-au împăcat. El a venit înapoi cu noi și, dacă putem să îi facem și lui loc, o să stea și el aici, cu noi.

- S-au împăcat? O, Ross, mă bucur *enorm!* Nici nu știi cât de mult. Cu cât mă gândeam mai mult la ei... Dar cum ai reușit? Poate să se retragă din Marină?

- Cum am reușit? M-am gândit așa: ce-ar face oare Demelza în situația asta? Și aia am făcut! Asta a fost tot. Și nici n-a fost foarte greu, odată ce am depășit îndărătnicia de la început.

- Și Dwight?

- Este la Gatehouse. A apărut o întârziere în ceea ce privește echiparea navei lui. Căpitanul a sosit abia ieri dimineață. I-a mai oferit lui Dwight un răgaz de trei zile la țărm. Asta înseamnă că trebuie să plece de aici mâine după cină, ca să ajungă la Plymouth joi seară. Ce ai pățit la mână?

Demelza ridicase mâna și ieșise la iveală un bandaj alb de toată frumusețea.

- Nu-i nimic. Doar o zgârietură. Ross, sunt absolut încântată de ceea ce ai făcut! La urma urmei, așa era *de bun-simț!* Și în lumea asta bunul-simț e atât de rar! La ce oră vin? Trebuie să fug. Dacă vrei...

Când trecu pe lângă el, Ross o prinse de braț și ridică din nou dantela mânecii.

- Aproape că s-a vindecat. Spune-mi ce să le pregătesc pentru cină?

- Nu-ți face griji, am cumpărat o gâscă în Truro, niște coaste de vită și un file de vițel. Nu țin minte să te fi văzut vreodată bandajând vreo zgârietură de când te știu. Cine ți-a pus bandajul ăsta?

- Jane. Ca să spun drept, n-a fost chiar o tăietură.

- Atunci ce-a fost?

- Garrick m-a mușcat din greșeală... Trebuie să-i spun lui Jane chiar acum...

- Garrick te-a *mușcat* pe tine? Prostii! Ce încerci să-mi ascunzi?

- Asta e adevărul. Săptămâna trecută s-a întâmplat ceva care l-a făcut să se agite foarte tare. O să-ți povestesc mai târziu. O simplă neplăcere. La ce oră vin? Crezi că de data asta o să fie bine, Ross?

- Chiar așa.

Ross nu-i dăduse drumul încă, iar acum îi desfăcea bandajul. Nemaiavând nici o cale de scăpare, Demelza suportă fără să se plângă, oarecum flatată de refuzul lui de a se lăsa convins.

- Da, cred că va ieși bine de data asta, spuse Ross. E mare păcat că nu au mai mult timp la dispoziție. În cel mai bun caz, nu putem vorbi decât de o împăcare înainte ca el să plece.

Ross scoase și ultima bucată de bandaj și înlătură scamele. Mușcătura se vindeca curat, dar urmele rămase nu lăsau loc de îndoială în privința gravității. Ross ridică privirea.

- Unde e Garrick?

- L-am lăsat dormind în bucătărie. Doar n-ai de gând...

- Nu știu. Cât a trecut de când s-a întâmplat?

- Ieri s-a făcut o săptămână.

Ross rămase tăcut câteva clipe. Temuta rabie era exclusă.

- Și a stat liniștit de atunci? Chiar dacă e așa, nu cred că ne putem asuma riscuri, de dragul lui Jeremy.

- Nu. Nu, nu despre asta e vorba. Ca să-l apere pe dragul ei Garrick, Demelza se văzu nevoită să-i spună lui Ross ce se întâmplase de fapt, deși atenuă cât putu de mult evenimentul, până ce acesta păru un simplu accident, pentru care nimeni nu purta absolut nici o vină.

După ce bandajul fu legat la loc, femeia întrebă:

- Ross, ce dormitoare le dăm? Nu avem decât două camere mai bune și mi-aș dori din tot sufletul să nu fie atât de ponosite. Iar eu nu pot să mă mut din camera mea atât de repede, în condițiile în care Jeremy e deja instalat acolo. Nu cred că pe Dwight îl interesează prea tare unde doarme. Dar Caroline...

Ross traversă încăperea și puse încă două lemne pe foc.

- Cel mai bine pregăteşti camera mea pentru ea.

- Da, spuse ea după o clipă de gândire. Acolo sunt draperii noi. Iar lui Dwight îi putem da camera de deasupra, deşi e în stare proastă.

- Mie poţi să-mi pregăteşti patul în odaia cea mică din spate, dacă vrei.

- Cum spui tu. Demelza îşi trecu degetele peste bandaj şi se uită la el. Când îşi dădu părul pe spate, lumina lumânărilor recreă din mişcările ei o replică mistică, nedesluşită, pe tavan. Eu şi Jane putem aduce jos noua măsuţă de toaletă, spuse ea. Ar fi frumos să facem asta pentru Caroline. Şi o să aduc lenjeria cu dantelă...

- Sunt sigur că ea va aprecia tot ceea ce faci. Dar sunt sigur, de asemenea, şi de faptul că plăcerea ei n-o să stea în noutatea lucrurilor din casă. Demelza, încă nu e şase jumătate. O să plec pentru vreo oră. Aşa, ai mână liberă, iar eu mă voi întoarce înainte de sosirea musafirilor.

- Te duci departe?

El îi zâmbi.

- Vreau doar să-i fac o scurtă vizită lui George.

- Exact de-asta mi-era *teamă!* spuse ea. Ross, chiar *nu* trebuie. O să te întorci cu capul plin de sânge - asta dacă te mai întorci. Ross, nu!

- Te rog, nu-ţi face griji de data asta! Mă duc cu gânduri bune.

- Probabil aşa o să faci, cum ai mai făcut şi înainte. Dar ai plecat vreodată de acolo cu gânduri bune? E foarte bine că vrei să mergi să discuţi cu el, dar ştii foarte bine că o să te dea afară în şuturi de pe moşia lui - şi asta în cel mai bun caz! De câte ori vă întâlniţi voi doi se întâmplă ceva şi mai rău. Doar nu vrei acum să creezi şi mai multă vrajbă doar din cauza unei greşeli stupide pe care au făcut-o paznicii moşiei lui. George aproape că şi-a cerut scuze în numele lor când a venit.

Ross nu răspunse, dar Demelza nu simţi că ar fi câştigat bătălia.

- Acum trebuie să apară Dwight şi Caroline, insistă ea. Nu vreau să mă apuc iar să-ţi bandajez capul spart sau să vorbesc cu ei, să încerc să fiu drăguţă cu ei, iar în timpul ăsta să aştept întoarcerea ta. E acel moment

al anului când trebuie să fim buni. Hai să stăm liniştiţi astăzi şi mâine!

Lemnul proaspăt pus pe foc începu să sfârâie atunci când flăcările ajunseră la umezeala din interior. Din când în când, mai bolborosea câte un protest. Ross împinse cu cizma o bucată de lemn ceva mai departe.

– George rareori caută violenţa cu tot dinadinsul. Eu sunt cel care sare la bătaie, nu el. Cât despre servitorii lui... Ei nu înseamnă nimic. O să vorbesc cu el şi apoi mă întorc. Îmi pare *foarte* rău, draga mea. Chiar vreau să îţi fac pe plac în seara asta. Încă mai sper să fie aşa. Dar asta e altceva... Nu e vorba doar despre altercaţia ta cu el. M-am gândit mult la el de-a lungul călătoriei mele.

George şi Elizabeth luară cina la ora şapte. Era devreme, dar ora era convenabilă pentru amândoi.

Imediat după Crăciun, urmau să se stabilească în oraş până după naşterea copilului. Singurul lucru care îl irita pe George la noua lui moşie era acela că nu exista drum amenajat. Puteai să iei o trăsură pe ultimii aproximativ opt kilometri, asta dacă noroiul nu era prea adânc, dar după asta urma o călătorie nebună, plină de hurducături, care te zdruncina mai mult decât dacă mergeai călare în şa.

Elizabeth se menţinuse într-o stare de sănătate bună după căsătoria lor – excepţie făcând una sau două indispoziţii de natură diplomatică. Îmbrăcată într-o rochie poloneză, din brocart galben, cu pliuri ample, Elizabeth era la fel de frumoasă în seara asta precum fusese întreaga ei viaţă, rotunjimea temporară a obrajilor ei atenuând forma ovală, clasică, fin trasată a maxilarului şi a bărbiei – acea frumuseţe primară a oaselor care nu avea să se estompeze niciodată. La Trenwith, cinau întotdeauna singuri. George anunţase de la bun început că dorea să ia masa de seară în compania soţiei sale, prin urmare cei doi Chynoweth mâncau în sufrageria lor de la etaj. Salonul de iarnă fusese transformat: o mare parte din lambriuri fuseseră scoase, iar pereţii fuseseră decoraţi cu tapet scump, cu modele în relief; o masă nouă care avea un asemenea luciu încât şi cea mai mică atingere

lăsa urme; douăzeci de lumânări noi; un lacheu în livrea care să-i servească. La capătul opus al mesei stătea George - trupeş, stăpân pe sine, dichisit. Vara luau cina în hol. George avea planuri şi pentru hol.

Pentru Elizabeth, viaţa cu cel de-al doilea soţ era o serie de contradicţii. Stilul lui de viaţă - constatase ea - era chiar mai rafinat decât cel al oamenilor de rangul ei. Deşi începuse să capete proporţii, George mânca mult mai puţin decât mânca Francis sau tatăl ei. Obişnuită cu o societate în care bărbaţii considerau că respectă regulile de etichetă dacă nu cad sub masă înainte să se retragă doamnele, Elizabeth găsea sobrietatea lui atrăgătoare. George obişnuia să bea, dar nu se îmbăta niciodată. Nu scuipa şi nu îşi sufla nasul în prezenţa ei. Politeţea lui faţă de ea era aceeaşi, indiferent dacă erau singuri sau în societate.

Dar, firește, era imposibil să se poarte cu el aşa cum se purtase cu Francis. Nu era nici pe sfert la fel de maleabil, la fel de vioi, la fel de uşor de înţeles. Lui Elizabeth îi lipsea umorul sec al lui Francis şi aerul lui uşor sofisticat. Cumva, parcă nu reuşea niciodată să fie pe aceeaşi treaptă cu George. Dacă ea era stăpâna absolută a lucrurilor mici, considera că el este stăpânul absolut al celor mari. Nu-l iubea; nici măcar nu era sigură că era iubită de el; se simţea, în schimb, un bun preţios, îngrijit şi apreciat în toate modurile posibile. Adesea, era minunat să fie tratată astfel. După asta tânjise de-a lungul întregii perioade de văduvie. Uneori însă, i se părea sufocant.

George îşi ţinea toate celelalte sentimente sub acelaşi control strict pe care îl aplica sentimentelor faţă de soţia sa. Ai fi zis că, urcând în ierarhia socială, se temuse atât de tare ca nu cumva să trădeze emoţiile nepotrivite, încât ajunsese în final să se teamă să mai afişeze orice fel de trăire. Era obsesiv de sensibil în privinţa originilor lui umile, deşi fusese suficient de abil încât să-i ascundă până şi asta lui Elizabeth vreme de câteva luni bune. Apoi, într-o zi, ea făcuse o observaţie ce putea

fi interpretată în două moduri și atunci remarcase indignarea lui spontană, înainte ca el să reușească să și-o disimuleze. După acel moment, devenise extrem de prudentă și își cântărea bine vorbele atunci când era necesar, astfel încât nici o urmă de condescendență să nu răzbată dincolo de ele.

În seara aceasta, în prima parte a cinei, discutaseră despre veștile legate de asediul localității Toulon[1], vești care tocmai sosiseră la Falmouth. Capitularea în fața britanicilor, în august, și cedarea a treizeci de nave de război și a unor cantități imense de provizii navale păruseră, la vremea respectivă, sfârșitul războiului. Lordul Hood, extrem de recunoscător și plin de uimire, intrase în posesia capturii de război și chemase urgent sub arme 40 000 de soldați, pentru a consolida această minunată oportunitate. Guvernul trimisese 2 000 de soldați britanici, niște piemontezi și câțiva spanioli. Acum, în decembrie, Republica, eliberată, între timp de alte preocupări, trimisese o armată impresionantă - condusă de un tânăr general al cărui nume apărea scris în trei feluri diferite pe o singură coloană din buletinul informativ al orașului Falmouth, dar de a cărui pricepere nu părea să se îndoiască nimeni - și cucerise orașul.

George fusese întotdeauna în favoarea războiului și împotriva revoluției. Familia Warleggan își fonda propria dinastie în cadrul unei societăți așezate și ordonate. Ca atare, tot ceea ce ar fi putut amenința acea societate trebuia înăbușit și condamnat. Războiul era de departe cel mai mic rău posibil.

– ... forțe mici, spunea el, pe care le anihilăm complet prin împrăștierea în toate colțurile globului. Campania noastră din Flandra s-a împotmolit de tot. Localnicii

[1] Asediul Toulonului (8 septembrie–19 decembrie 1793) - bătălie dată pentru ocuparea orașului Toulon din Franța, între forțele republicane franceze, pe de-o parte, și o coaliție formată din Marea Britanie, Spania și susținătorii monarhiei franceze, pe de altă parte. Bătălia s-a încheiat cu victoria forțelor republicane conduse, printre alții, de Napoleon Bonaparte. (n.tr.)

din Vendee[1] ne-au cerut degeaba ajutorul. Asta ar aduce prăbuşirea lui Pitt[2], dacă s-ar găsi cineva care să-i ia locul. Dar Dundas, Grenville, Richmond... Nici unul dintre ei nu deţine controlul parlamentar...

Elizabeth văzu cum se deschide uşa chiar în spatele servitorului, iar Ross îşi făcu apariţia. Era atât de sigură că trebuia să fie unul dintre ceilalţi servitori, care să aducă vinul, încât, preţ de o secundă, avu senzaţia că nu vede bine. Apoi George văzu expresia de pe chipul ei şi se întoarse către uşă.

În aceeaşi clipă, îşi împinse cu brutalitate scaunul în spate.

Ross spuse cât se poate de calm:

- De data asta n-am venit să fac deranj. Asta dacă nu ţii neapărat...

George nu se mai clinti cu scaunul de pe loc.

- Nici *tu*, spuse Ross, văzând că servitorul, prinzând din zbor o privire furişă a stăpânului său, făcuse un pas către soneria pentru servitori.

- Cum ai intrat? întrebă George.

- Vreau să am o vorbă cu tine, George.

Servitorul interveni:

- Să...

- Nu! răspunse George, măsurându-l pe Ross cu o privire de şarpe care stă la pândă.

- Iată o decizie înţeleaptă. Nu e nevoie să vandalizăm salonul. Am făcut destule ravagii în casa asta...

Nimeni nu spuse nimic. Privirea lui Ross se îndreptă rapid către Elizabeth. Ea îi susţinu privirea cu ostilita-

---

[1] Departament situat în vestul Franţei, în Pays de la Loire. Este unul dintre primele departamente franceze create în urma Revoluţiei de la 1789. În perioada 1793-1796, în regiune a avut loc un război civil, în care forţele armate ale primei republici franceze s-au confruntat cu armata catolică şi regală, susţinătoare a vechiului regim. (n.tr.)

[2] William Pitt cel Tânăr (1759-1806) - politician britanic, prim-ministru al Marii Britanii între 1783-1801 şi, respectiv, 1804-1806. Mandatul său ministerial, deţinut în timpul domniei regelui George al III-lea, a coincis cu perioada unor evenimente importante în Europa, printre care Revoluţia Franceză şi Războaiele napoleoniene. (n.tr.)

te nedisimulată. Era prima dată când se vedeau, după noaptea aceea din mai. El zăbovi o clipă cu privirea asupra ei, în același timp surprins și întru câtva și pentru o scurtă trecere în revistă.

- Îmi pare rău că te tulbur, Elizabeth.

- Nu mă tulburi, spuse ea.

- Atunci mă bucur să aud asta.

- N-ai decât să te bucuri sau să-ți pară rău! Nu mă interesează!

George, încântat de reacția ei, spuse:

- Te rog iartă-mă că te expun la această scenă nedorită, Elizabeth!

- Din partea mea, poate să nici nu mai existe o astfel de ocazie, spuse Ross. N-am ambiții de genul... Dar m-am săturat de relația asta dintre noi, George. Ori de câte ori ne întâlnim, ne arătăm colții unul altuia, ca lupii. Din când în când ajungem chiar să ne încăierăm, dar nici atunci nu ajungem la nici un rezultat. Se pare că acum vom fi vecini, vecini apropiați poate, vreme de niște ani buni de acum înainte. O perspectivă dezagreabilă pentru mine, dar nu una pe care să o pot schimba. Sunt numai două căi de ieșire din toată povestea asta, iar eu am venit să propun s-o alegem pe cea mai bună dintre ele.

- Există una mai bună?

- Eu cred că da. Aș sugera să cădem amândoi de acord să evităm provocările inutile și să trăim într-un mod cât mai pașnic posibil. Ce părere ai?

George coborî privirea, studiindu-și degetele.

- Eu credeam că tocmai vizita ta aici în seara asta este o astfel de provocare inutilă.

- Nu e, pentru că am venit doar să-ți prezint alternativele. Acum sunt un cetățean respectabil, George. Și prosper. Gândește-te la asta! Prosper. Asta trebuie să te macine la culme. Dar nu contează. Cu siguranță va fi în interesul amândurora să optăm pentru alternativa civilizată.

- Și ce altă alternativă sugerezi că există?

Ross ascultă zgomotul de pași de pe hol.

- Nu cunosc foarte bine detaliile, deoarece soția mea nu a binevoit să mi le ofere, dar mi se pare că i-a fost adusă o insultă câtă vreme eu am fost plecat din localitate.

- Nu i-a fost adusă nici o insultă pe care să nu o fi căutat cu tot dinadinsul.

- Înțeleg că pretinzi, mai nou, că poteca de pe faleză care face legătura între Sawle și Trevaunance se află pe proprietatea ta.

- Chiar este pe proprietatea mea.

- Eu nu țin neapărat să te contrazic în privința asta, pentru că nu am interesul, dar ar putea fi alții care să te contrazică.

- M-am ocupat deja de demersurile legale.

- Îmi imaginam că ai făcut-o. Dar dreptul de proprietate nu-ți permite să le aduci jigniri oamenilor care folosesc - fără rele intenții - o potecă știută ca fiind publică de ani buni.

- Câinele vostru rătăcea pe proprietate nesupravegheat. Poți să-mi spui în ce fel a fost afectată soția ta?

- Nu mi-a oferit suficiente detalii ca să fiu în măsură să te contrazic pe tema asta. Dar aș vrea să ai grijă să nu mai fie deranjată din nou.

- Soluția e la ea, nu la mine.

- Aici nu sunt de acord cu tine, iar problema asta depășește sfera ostilităților pașnice. Cum spuneam, nu-mi doresc să vin iar aici...

- Și nici nu vei veni, o să am eu grijă de asta! George își scoase ceasul: Îți mai acord încă trei minute.

Ross spuse:

- Eu fac eforturi *mari* să îți prezint situația cât mai clar, iar tu mă întrebi care este alternativa. Ei bine, iat-o... Vârsta ne-a înmuiat pe amândoi... Dar tu ai aflat cu siguranță că am posibilitatea de a instiga minerii, de vreme ce chiar ai încercat la un moment dat să obții condamnarea mea pe acest motiv. Nu mi-ar fi greu să adun vreo trei sute și știi și tu cum sunt oamenii aceia. Nu vreau să amenință sau să dramatizez în exces o simplă promisiune. Dar fii sigur că o să-ți calce în picioare pajiștea, o să-ți smulgă copacii din rădăcină și, după

o singură noapte, totul o să arate ca după trecerea uraganului. Şi orice vărsare de sânge apărută în încercarea de a-i ţine la distanţă va duce cu siguranţă la şi mai multă vărsare de sânge. Legea nu te va proteja; pentru că legea nu cunoaşte alt mod de a oferi protecţie decât acela de a trimite o unitate de infanterie. Iar în vremurile astea soldaţii sunt mai rari decât navele de război.

George se întoarse atunci când se deschise uşa, iar Tom Harry băgă capul înăuntru.

- Îmi cer scuze, domnule. Bucătarul... Ah...

Îl văzuse pe Ross. Ross nu făcu nici o mişcare. Harry se strecură înăuntru, iar un alt bărbat îşi făcu apariţia în cadrul uşii.

Ross continuă netulburat:

- Asta e o alternativă la care te las să te mai gândeşti. Cât despre situaţia de acum, alegerea îţi aparţine.

George lăsă capul în jos:

- Să înţeleg că ai terminat ce ai avut de zis?

- Da.

Tom Harry interveni:

- Ei, uite ce e...

- Aşteaptă! îl întrerupse George. Lasă-l să plece!

Urmă o pauză. Mâinile lui Harry căzură în lături.

Ross mai adăugă:

- Mâine e Crăciunul şi crede-mă că n-am venit aici cu chef de ceartă. E clar că noi doi nu putem fi prieteni, dar e obositor să ne irosim viaţa zburlindu-ne unul la altul. Eu sigur nu-mi doresc asta. Şi sper că nici tu. Faptul că ai venit să locuieşti în vecinătatea mea m-a deranjat la culme. Dar pot spune că mi-ai oferit şi ceva garanţii în privinţa bunelor tale intenţii.

Zicând acestea, aruncă o privire către Elizabeth. Vederea ei îl tulburase într-un fel pe care nu-l cunoscuse până atunci.

- Explică-i tu, te rog, lui George că vorbesc serios.

Elizabeth spuse:

- Eu nu ştiu nimic despre vreo insultă la adresa Demelzei. Dar am deplină încredere în capacitatea soţului meu de a-şi pune ordine în viaţă aşa cum crede el de cuviinţă.

Ross o privi insistent:

– Atunci asigură-te că va cântări bine opţiunile pe care le are.

Acestea fiind spuse, Ross ieşi din încăpere, făcându-şi loc pe lângă Tom Harry, care se clintise doar doi centimetri. Bărbatul din cadrul uşii se retrase mai repede din calea lui, iar Ross traversă holul, aşteptându-se întru câtva la un atac pe la spate. Aruncă o privire în jur, prin holul acela mare care făcuse parte din viaţa lui încă de când era copil. Aici venea cu tatăl şi cu mama lui pe vremea când abia învăţase să facă primii paşi. Se juca aici, într-un colţ, cu Verity şi Francis atunci când vorbele adulţilor serioşi adunaţi în jurul focului îi ajunseseră întâmplător la urechile atente doar pe jumătate: boala lui Chatham, afacerea Wilkes[1] şi revocarea Legii timbrului[2]. Tot aici, întorcându-se din America, o găsise pe Elizabeth sărbătorindu-şi logodna cu Francis. Aici venise pentru botezul copilului lui Elizabeth şi tot aici pentru înmormântarea unchiului lui... În camera asta existase ceva ce aparţinea în mod intim familiei lui.

Nu mai era cazul. Lemnul, sticla şi piatra, deşi atât de familiare, nu mai erau suficiente.

Terenul lui Warleggan. Influenţa lui George era extrem de invazivă.

Înverşunarea din vocea şi de pe chipul lui Elizabeth îl uimise pe Ross numai din perspectiva intensităţii. Se aşteptase la ostilitatea ei. Dar nu credea că toată acea

---

[1] John Wilkes (1727-1797) – om politic şi ziarist britanic. Scandalul politic care îi poartă numele a pornit de la publicarea unui articol în ziarul *The North Briton*, articol în care Wilkes ia în derâdere discursul regelui George al III-lea al Angliei din 23 aprilie 1763. În urma acestui articol, prim-ministrul George Grenville îi intentează proces pentru calomnie şi acte de insubordonare. (n.tr.)

[2] Una dintre cele mai controversate măsuri ale administraţiei Grenville, Legea timbrului, votată în 1765, impunea un impozit exclusiv coloniilor din America prin aceea că toate documentele şi ziarele trebuiau să fie tipărite pe hârtie cu timbru fiscal londonez, care urma să fie plătit în moneda britanică. Legea a fost puternic contestată de populaţia coloniilor, care considera că legea încalcă flagrant drepturi inviolabile. A fost abrogată, cu acordul regelui, în 1766. (n.tr.)

ostilitate era consecința celor petrecute în data de nouă mai. Nu era mândru de isprava lui de atunci, după cum nici un bărbat înclinat spre un comportament ca acela n-ar fi avut vreodată vreo scuză; dar, după împotrivirea ei inițială din noaptea aceea, nu existase nici un indiciu că îl urăște. Atitudinea ei față de el în ultimii ani - și în special în ultimii doi - era mai mult decât orice altceva motivul pentru ceea ce se întâmplase, iar ea probabil știa asta foarte bine. Comportamentul ei din noaptea aceea îi demonstra lui Ross că nu se înșală.

Dar el se făcea vinovat și de alte păcate - unele chiar ulterioare acelui moment. În săptămânile imediat următoare, înțelesese iar și iar că trebuie să se ducă s-o vadă și să lămurească toată povestea aceea la lumina zilei. Era de neconceput să lase lucrurile așa cum le lăsase. Și totuși, exact asta făcuse. Se purtase într-un mod absolut abominabil - mai întâi pentru că se dusese, iar apoi pentru că nu se dusese. Dar nu știa ce să spună, iar imposibilitatea de a-i oferi o explicație îl împiedicase să meargă acolo. Dacă toată povestea din ultimii zece ani fusese o tragedie a unei femei care nu se dovedise capabilă să ia o decizie, ultimele șase luni erau povestea unui bărbat aflat exact în aceeași situație. Multă vreme fusese nesigur de sentimentele sale; apoi, ele deveniseră cât se poate de clare. Dar, din acel moment, o întâlnire cu Elizabeth între patru ochi nu mai era posibilă.

Acum era prea târziu.

capitolul 37

Ajunse acasă exact la timp pentru a liniști temerile Demelzei. Cu puțin înainte de ora opt, sosiră și Dwight și Caroline.

Caroline se dezmeticise în urma vizitei făcute unchiului ei. În ciuda hotărârii pe care ea și Dwight o luaseră de comun acord, Caroline fusese decisă să îi povestească fără întârziere unchiului ei despre întâlnirea cu Dwight. Dar, văzându-l pe unchiul ei, realizase cât era de bolnav și nu mai avusese puterea să-i mai spună nimic.

Demelza era, la rândul ei, agitată și emoționată; iar pe măsură ce trecea timpul, atitudinea ei o ajută pe Caroline să se mai destindă.

- Și cât va trebui să lipsești, Dwight? se interesă Demelza. Încă n-ai aflat? E o chestiune care ne privește pe toți într-o oarecare măsură.

- Ca medic în Marina militară, e greu de spus... Dar mi s-a spus că stagiul meu poate dura doi ani sau până la terminarea războiului, în funcție de termenul cel mai scurt.

- Și dacă războiul continuă și după aceea?

Dwight ezită, dar răspunse Caroline în locul lui:

- Va rămâne. Știu sigur că ar avea mari mustrări de conștiință dacă s-ar retrage.

Dwight zâmbi:

- De data asta îmi supraapreciezi conștiința. De când Caroline a reapărut în viața mea, patriotismul meu dispare văzând cu ochii...

- Dar nu e nevoie să aștepți până atunci, până ți se încheie stagiul..., spuse Demelza.

- Nu, cred că se va căsători cu mine - sunt convins că o va face - cu prima ocazie când voi avea permisie să cobor la țărm. Asta ar putea fi peste trei luni sau peste șase, încă nu se știe...

- Și până atunci? o întrebă Ross pe Caroline. Ce vei face între timp?

- O să stau cu unchiul Ray o vreme. Apoi, probabil am să mă întorc la Londra.

- Aș prefera să rămâi aici, spuse Dwight. Aerul de aici e bun, iar Londra nu a fost un mediu propice pentru sănătatea ta.

- A, chiar așa, îi spuse Caroline Demelzei, a petrecut prima dimineață de după împăcarea noastră consultându-mă la plămâni. Pe cuvânt dacă lucrul ăsta nu mi s-a părut mai stânjenitor decât orice dezmierdare conjugală!

Dwight deveni roșu ca focul:

- Prostii, Caroline! Așa cum o spui tu, sună mai rău decât a fost în realitate! A durat mai puțin de o jumătate de oră și servitoarea ta era de față!

- O, da, servitoarea mea era de față, ceea ce a făcut ca întreaga situație să fie și mai stânjenitoare! Ce atracție mai poate spera o femeie să exercite asupra unui bărbat care i-a examinat deja amigdalele și dinții, și care i-a numărat coastele în lumina necruțătoare a zilei?

Dwight luă o înghițitură de vin:

- Ei bine, dacă asta vrei să știi, o să-ți spun eu! Pentru mine o să fie cea mai mare atracție posibilă. Te iubesc și sunt absolut fascinat de tot ceea ce faci, și nici toate îngrijirile medicale din lume - pentru tine sau pentru mine - nu mă vor vindeca vreodată de *asta!*

Pentru prima oară, Caroline primise mai mult decât ceruse. Pentru a le sări amândurora în ajutor, Ross schimbă subiectul:

- După ce pleacă Dwight, cât rămâi la unchiul tău, sper că vei veni să cinezi cu noi o dată sau de două ori pe săptămână. Așa vei simți că trece timpul mai repede.

- După ce va pleca Dwight, mă voi trezi uneori întrebându-mă dacă nu cumva toată săptămâna asta a fost doar un vis. Cred că va trebui să vin aici ca să mă asigur. Sper că starea de sănătate a unchiului meu se va îmbunătăți, ca să-i pot spune adevărul.

- Dacă se întâmplă să îți facă probleme, vino la noi, o îndemnă Ross. Te vom găzdui aici atât cât va fi necesar.

Caroline se uită la Demelza înainte de a răspunde.

- Soțul tău îți creează o grămadă de obligații.

Demelza răspunse:

- Nu mai multe decât aș vrea sau aș fi dispusă să-mi asum de mâine.

De data asta Caroline fu cea care zâmbi și privi în altă parte.

- I-am povestit lui Ross. A fost doar un capriciu. În orice caz, probabil că acest război se va sfârși săptămâna viitoare și atunci nu voi mai fi nevoită să apelez la bunăvoința voastră. În Plymouth, soția hangiului șușotea ceva despre nu știu ce petrecere pe care ar fi organizat-o francezii în catedrala de la Notre-Dame. Totul pare extrem de decadent și am toată convingerea că forțele lor armate se vor lăsa corupte - în special Marina militară.

– Ei, la anul când voi fi eu pe mare se va vedea schimbarea, spuse Dwight. Cel puţin păduchii vor simţi diferenţa!

La nouă şi jumătate sosiră colindătorii de la Biserica Sawle, iar Demelza se gândi la celelalte Crăciunuri de până atunci... Cu şase ani în urmă, la Trenwith, familia Treneglos sosise pe neaşteptate împreună cu George Warleggan, iar Elizabeth cântase, şi cântase şi ea, după care gustase vinul de Porto pentru prima oară şi se îndrăgostise de aroma lui şi de senzaţiile pe care le simţea, în ciuda faptului că era în a patra lună de sarcină cu Julia şi avea greţuri. Iar apoi, doi ani mai târziu, când era singură aici şi veniseră aceiaşi colindători ca în seara asta – deşi mult mai sleiţi decât acum – şi îi invitase înăuntru şi îi compătimise pentru bolile de care sufereau, agitată doar din cauza noului ei statut şi dornică să se descurce bine, fără să se gândească sau să viseze măcar că după două săptămâni Julia avea să moară, şi chiar ea însăşi avea să se topească pe picioare şi să fie pusă la pământ de boală. Şi epavele care naufragiaseră pe furtuna aceea teribilă din ianuarie, şi Ross, bolnav ca şi ea, dar mai rău, mai bolnav sufleteşte, înverşunat şi pierdut, coborând pe ţărm, şi minerii care se zbăteau şi mişunau în toate direcţiile.

Corul cânta din toată puterea în seara asta şi era în formă bună. Unchiul Ben Tregeagle preluase conducerea – un bărbat fără vârstă, căruia onduleurile subţiri şi negre îi dădeau un aspect de gitan; şi Mary Ann Tregaskis, şi Char Nanfan, şi Johnny Kimber, şi Betty Carkeek, al cărei soţ fusese ucis în încăierarea cu perceptorii; chiar şi Sue Baker reuşi să termine de cântat colindul fără să intre într-una din crizele ei obişnuite.

După ce plecară colindătorii, cei patru se aşezară în jurul focului pentru încă o jumătate de oră, bând ceai şi mâncând prăjituri de casă. Apoi, Demelza se scuză, iar Ross o urmă şi el imediat.

Ross urcă la mină şi fu plecat o vreme. Când se întoarse, Demelza era încă în bucătărie şi îi spuse că musafira lor tocmai plecase la culcare. Ross se duse în salon şi îl găsi acolo pe Dwight, care se pregătea şi el să se retragă.

– Ne-am gândit că aţi vrea să rămâneţi singuri o vreme.

– Mulţumesc mult... Şi pentru multe altele în afară de asta.

– Nu chiar atât de multe.

– Nu se întâmplă prea des ca un om să repare greşelile altui om. Vreau să-ţi spun...

– Nu încerca. Uneori, faptul că poţi să mormăi şi să ţipi la alţii îţi oferă un avantaj remarcabil. Şi nu-i deloc greu de deprins! Profită cât poţi de fericirea ta, atât cât o ai la îndemână!

– Aşa o să fac! Caroline...

– Cu cât o văd mai des pe Caroline, cu atât o respect mai mult. Ross îşi turnă nişte rachiu într-un pahar pe care apoi îl puse jos, neatins. Nu mai voia. Abia săptămâna asta am început s-o înţeleg, continuă el. Tu vei avea o viaţă întreagă la dispoziţie şi îmi imaginez că nu va mai trece mult până îţi vei începe această viaţă. Ea îşi ascunde întotdeauna bunătatea, ca şi cum i-ar fi ruşine de ea. Te felicit pentru intuiţia de care ai dat dovadă alegându-ţi o soţie minunată ca ea!

Dwight clătină din cap:

– Cât mi-aş dori să fie soţia mea! Aş da ani din viaţă acum pentru încă o lună petrecută la ţărm. Dar oricum n-aş vrea s-o grăbesc de data asta... Nu aşa... Demelza o place, nu-i aşa?

– Bineînţeles!

– Am întrebat dintr-un motiv anume. Sper să nu fie aşa, dar e posibil să nu am la dispoziţie o viaţă întreagă ca s-o apreciez pe Caroline. În război, se întâmplă adesea ca oamenii să fie răniţi. Nu mi-am propus să devin sentimental pe tema asta, dar e posibil ca la un moment dat ea să aibă nevoie de toată prietenia şi ajutorul pe care i le-aţi putea oferi, chiar dacă ne căsătorim, iar apoi, ca tânără văduvă...

– Şi crezi că nu i le-am putea oferi?

– Nu... Nu.

Focul ardea mocnit şi avea nevoie de mai multe lemne. Imediat avea să fie pregătit pentru a ţine de cald peste noapte.

- Sunt multe situații în care n-aș putea să răspund în locul Demelzei. Dar în cazul de față pot.

După ce Dwight plecă, Ross se duse în magazie să aducă butucii cei mari. Când se întoarse în salon cu butucii, constată că Demelza venise din nou. Stătea în fața oglinzii, prinzându-și părul cu agrafe.

Îl văzu pe Ross în oglindă.

- S-au dus amândoi la culcare?

- Da. Totul e în regulă.

- Sper că la noi Caroline nu va duce lipsă de nimic. John a lăsat multe lemne pentru focul de la ea din cameră, dar nu cred că va avea nevoie. Ți-a plăcut Londra?

- E acceptabilă pentru o simplă vizită. Va trebui să vii cu mine data viitoare.

Ea lăsă brațele în jos și se dădu deoparte pentru ca el să poată pune butucii pe foc.

- Mă întreb de ce o fi mai rece vremea la Londra. Sunt patru ani de când a nins ultima dată pe aici... Dacă Julia ar fi trăit, acum ar fi avut aproape șase ani.

Ross luă vătraiul și începu să împrăștie și să niveleze resturile focului de mai devreme.

- Știu... Și tu... Abia ai douăzeci și cinci de ani...

- Arăt mult mai bătrână decât atât?

- Nu. De cele mai multe ori arăți chiar mai tânără. Dar ai luat viața în piept de mică, ai trecut prin... Uneori am senzația că ești de aceeași vârstă cu mine. În șase ani și jumătate am trecut prin multe împreună.

- Și am pierdut atât de multe...

- Am pierdut-o pe Julia. În rest, nimic care să nu poată fi remediat.

Ea ridică din umeri. Un gest pe jumătate abandonat, pentru că se uita la el. Și amândoi știură, dintr-odată, că acesta era momentul în care el urma să forțeze barierele uzuale ale unei simple relații de tovărășie.

- Carevasăzică ai reușit să te întorci de la Trenwith cu cămașa întreagă, spuse Demelza.

- Da... În ultimele săptămâni, în speță de când am fost la Londra, mi-am dat seama cât de absurdă este vrajba asta continuă dintre noi și că veninul ei cel mai puternic acționează asupra celui care o resimte.

Nu e tocmai o descoperire inedită, și probabil nici una de care voi putea ține seama tot timpul, dar merită o încercare. În seara asta i-am făcut lui George propunerea de a încerca să trăim în bună înțelegere.

- Și el ce-a spus?

- Nimic promițător; dar sper că, după ce va reuși să treacă de șocul inițial, va reuși să vadă logica propunerii mele.

- Și Elizabeth?

- A... În privința ei nu sunt sigur.

Așează bine cei doi butuci și, din aceeași poziție ghemuită, ridică privirea spre soția lui. Chipul lui era ceva mai destins în seara asta.

- Demelza, spuse el, voiam să-ți vorbesc despre ea.

- Nu, prefer să nu știu mai bine.

- Eu cred că ar trebui. Înainte să plec credeam că nu. Dar nu există altă cale.

- Ross, eu am uitat deja. A trecut *atâta* timp. O să ne facă mai mult rău dacă dezgropi totul acum. Aș prefera mai degrabă să nu mai vorbim despre asta.

- Știu, dar... De fapt, nu e un lucru care să poată fi uitat, nu? E doar... trecut cu privirea, dat deoparte.

Demelza plecă de lângă foc ca să câștige câteva clipe de răgaz; îndreptă o draperie; stinse trei candele de pe o măsuță laterală, astfel încât mobila din capătul celălalt al încăperii fu înghițită de întuneric. Absentă, începu să scuture o pernuță decorativă.

- Vreau să-ți spun că Elizabeth nu mai înseamnă nimic pentru mine, începu Ross.

- Nu spune asta, Ross. N-aș vrea să spui mai mult decât simți cu adevărat.

- Dar asta simt...

- Da, în momentul ăsta. Dar la un moment dat... Poate luna viitoare, poate anul viitor...

- Vino încoace, Demelza, o chemă el. Stai jos! Ascultă ce am de spus!

După un minut, ea se întoarse.

- Îți dorești cu disperare să fii corectă, să nu te amăgești singură, să profiți la maximum de ceea ce ai... Dar ceea ce ai tu e tot... Vrei să încerci să crezi asta?

- Am motive să cred asta?

- Da. Aș vrea să-ți pot explica cum stau lucrurile cu Elizabeth. Dar într-un fel pe care cred că trebuie să-l înțelegi. Am iubit-o pe Elizabeth înainte să te cunosc pe tine. A fost... un sentiment constant de afecțiune de-a lungul întregii mele vieți. Știi cum e atunci când o persoană și-a dorit dintotdeauna ceva ce n-a putut avea niciodată? Valoarea reală a acelui lucru poate însemna sau nu ceva pentru el; nu contează; ceea ce contează este valoarea *aparentă* a acelui lucru, iar asta e întotdeauna la cote maxime. Ceea ce am simțit pentru tine a fost întotdeauna măsurabil, comparabil, un sentiment uman și o parte a unei vieți obișnuite. Pe de altă parte, sentimentele mele pentru Elizabeth nu au fost așa. Prin urmare, ceea ce am făcut - ceea ce s-a întâmplat în mai - dacă totul s-ar fi putut întâmpla într-un vacuum, fără să rănească pe nimeni, n-aș fi regretat nici o clipă.

- Nu? întrebă Demelza.

- Nu. Pentru că din experiența aceea am învățat să recunosc lucruri pe care ar fi trebuit să le știu chiar și în lipsa ei; pentru că, fără îndoială, trebuia să am simțul practic și discernământul necesare. Unul din ele este acela că, dacă aduci o relație idealizată la nivelul uneia comune, nu întotdeauna are de suferit cea comună. Pentru un timp, după noaptea aceea, lucrurile au fost cu susul în jos. O vreme, totul în mintea mea a fost un haos. Când lucrurile s-au limpezit, când au început să se lămurească, singurul sentiment clar care s-a detașat de celelalte a fost acela că dragostea mea reală și adevărată nu era pentru ea, ci pentru tine.

Demelza era foarte tăcută; pleoapele ei erau palide, iar sprâncenele drepte, cu o urmă de concentrare la capetele interioare. Nimic nu-i dădu de înțeles lui Ross că ea se lupta cu niște demoni interiori, că mintea și emoțiile ei erau împărțite: pe de-o parte luptând împotriva capitulării; pe de alta, uitându-se la dragostea pe care el i-o oferea acum cu ambele mâini și găsind, în mod pervers, că nu era suficientă - nu prin ea însăși, ca factor cu totul izolat.

- Pot să-ți pun o întrebare?

- Sigur.

- Cum ai ajuns să simți asta, Ross? Ce anume te-a convins? Vreau să spun... Experiența în sine nu se poate să fi fost una neplăcută.

- Ce experiență?

- Aceea de a fi făcut dragoste cu Elizabeth.

- Nu... nici vorbă. Ross ezită, puțin descumpănit. Dar nu căutam doar plăcerea. Eu... Presupun că, în esență, căutam echivalentul a ceea ce am găsit la tine. Și nu era acolo. Pentru mine, nu era acolo.

- Poate ar fi venit cu timpul. Poate că nu ai perseverat suficient, Ross.

El o privi impasibil.

- Ai fi preferat să fie așa?

- Ei bine, nu cunosc detaliile... aventurii tale, dar nu mi se pare că ești prea corect față de Elizabeth. Eu, cel puțin, nu o plac în mod deosebit. Dar nu e o femeie ușoară. Ai luat-o, presupun, prin surprindere. Nu m-ar mira dacă la început a încercat să-i fie loială celui căruia i se făgăduise. Nu știu cât ai stat cu ea sau cât timp ai făcut dragoste cu ea, dar aș crede că pot fi momente când ți s-ar putea arăta într-o lumină mai favorabilă.

- Acum o aperi pe Elizabeth?

- Ei bine, da... sau nu. Cred că apăr, de fapt, *femeile* în general. Serios, Ross, oare nu toate femeile sunt tratate de către bărbați ca fiind inferioare, ca niște bunuri personale pe care le iei dintr-un loc și le pui în altul, după cum îți place? Eu... Sunt foarte fericită în seara asta că mă preferi pe mine și sper că o vei face mereu de acum înainte. Dar cred că e incorect față de orice femeie să o judeci, să o condamni în baza unei întâlniri întâmplătoare. Eu nu mi-aș dori să fiu judecată așa. Deși cred că am fost și eu judecată astfel, nu demult.

- Ce vrei să spui?

Demelza ezită, nesigură acum în fața prăpastiei care se căsca înaintea ei, iar apoi sigură deodată că - deși nimic nu fusese planificat - aceasta era săritura de test.

- Dacă e să discutăm despre asta, atunci trebuie să-ți spun și eu ceva. Întotdeauna m-am gândit că ar trebui să-ți spun, dar nu părea ceva important, de vreme

ce nu-ți mai păsa de mine. Dar acum, dacă este adevărat ceea ce-mi spui, dacă vorbești serios...

- Normal că vorbesc serios!

- Atunci trebuie să-ți spun, înainte să mergem mai departe, că în ultima mea vizită la familia Bodrugan am avut o aventură - deși ea nu s-a terminat în același fel ca a ta. M-am dus... Îți imaginezi, cred, starea de spirit în care eram când m-am dus la balul acela. Asta era la patru zile după ce ai fost la Elizabeth. Mi-ar fi plăcut tare mult să mă răzbun pe tine în singurul mod în care puteam să o fac. Și, de vreme ce s-a ivit balul ăsta, aveam și ocazia să o fac. Malcolm McNeil era acolo.

- McNeil? întrebă Ross. Cel care...

- Da. Am flirtat amândoi de-a lungul serii. Apoi el a venit în camera mea.

Ross se uită la ea.

- Nu vreau să îl consideri pe el vinovat, spuse ea, pentru că a venit aproape la invitația mea. Dar când a venit și a început să-mi facă avansuri, mi s-a părut dintr-odată mai respingător decât aș fi putut tolera. Nu știu exact cât de sus am ridicat eu ștacheta în viziunea ta, dar știu foarte bine cât de sus ai ridicat tu ștacheta pentru mine. Așa că, în cele din urmă, n-am mai vrut să am nimic de-a face cu el. Întâlnirea nu s-a încheiat într-o notă la fel de fericită ca întâlnirea ta cu Elizabeth. A fost foarte furios.

- Dumnezeule! Cred și eu!

- Uite, vezi? Tu îi iei apărarea bărbatului, tot așa cum i-am luat și eu apărarea lui Elizabeth...

- Ba deloc! Dacă mă întâlnesc vreodată cu porcul ăla destrăbălat...

- Dar nu e deloc corect să te dezlănțui împotriva lui. Dacă e vorba să fii furios pe cineva, pe mine ar trebui să te descarci...

Ross se ridică în picioare și traversă camera cu pași rari. Rămăsese în picioare, cu mâinile la spate, privind în gol la titlurile cărților din bibliotecă. După un timp, spuse:

- Și totuși, nu *înțeleg*. Ce s-a întâmplat între tine și McNeil? Ai simțit vreodată ceva pentru el?

- La un moment dat, cred că a fost o scânteie, dar acum nu.

- O scânteie... Emoţiile tulburau calmul natural al lui Ross. Şi cu toate astea, i-ai oferit libertatea să vină în camera ta, te-ai oferit pe tine...

- Îţi poţi imagina cum mă simţeam în clipele acelea? Tocmai mă abandonaseşi pentru Elizabeth.

- Aşa că ai decis să te arunci în braţele primului bărbat disponibil...

- Nu primul, Ross. Trebuie să fi fost cel puţin al patrulea.

Privirile li se întâlniră şi se ciocniră violent. Urmă o tăcere grea.

Ross spuse pe un ton sumbru:

- Dumnezeule mare, chiar nu apreciez sinceritatea ta după atâta timp!

- Poate n-ar fi trebuit să-ţi spun, dar nu-mi place să-ţi ascund adevărul. Dacă mai e să fie ceva bun şi adevărat între noi...

- Bun şi adevărat, zici... Cât de departe a mers... treaba asta între voi doi?

- Nu prea departe.

- Aşa aş vrea să cred!

- Ce anume ai vrea să crezi, Ross? Oare găina n-are dreptul să scurme în aceeaşi grămadă ca şi cocoşul?

Ross încercă să îşi ţină furia sub control:

- Ei bine, nu cred că apreciez atitudinea asta a ta, nici atunci şi nici acum! Nu sunt mândru de vizita mea la Elizabeth. Dar ceea ce s-a întâmplat între mine şi ea a fost rezultatul unui devotament care a durat, din partea mea, mai bine de zece ani. Nu a fost vorba despre nu ştiu ce pasiune ieftină, stârnită la un pahar de vin, pentru a fi satisfăcută între prânz şi cină!

Inima Demelzei începu să bată nebuneşte.

- Şi Margaret Vosper? întrebă ea.

- Margaret Vosper?

- Da. Era şi ea la bal. Şi pentru ea ai un devotament de zece ani?

Ross simţea că este în stare să o lovească în acele momente.

– Singura legătură pe care am avut-o vreodată cu Margaret Vosper a fost cu o noapte înainte să te întâlnesc pe tine! Cred că aveai vreo doisprezece ani pe atunci! Nu pot să jur că ți-am fost credincios încă de când erai în scutece și nici nu-mi propun asta! Acum crezi că mai poți găsi și alte scuze pentru care i-ai oferit trupul tău pe tavă unui soldat?

– Exact asta nu am făcut, Ross! Și, de altfel, ai fi aflat acest amănunt, dacă mă ascultai cu atenție în loc să te înfierbânți tot pe tema asta. N-am putut. Mi-am dat seama că nu-l iubesc absolut deloc. Nu știu dacă ție asta îți oferă vreo satisfacție. Lui nu i-a oferit.

– Și cum aș putea ști eu ce satisfacție a primit el? întrebă Ross.

– O! exclamă ea, privindu-l năucă. Ross, cum să spui așa ceva? După ce tocmai mi-ai spus... Să îți închipui că...

Demelza nu reușea să mai articuleze cuvintele.

– Cum aș mai putea fi sigur de ceva? întrebă el.

Vreme de câteva clipe, între ei se așternu o tăcere mormântală.

– Nu! spuse ea. Cum ai mai putea fi sigur...

Femeia ieși din cameră în goană.

Ajunse sus, într-o stare teribilă, tremurând din tot corpul, parțial de furie, parțial de durere. Într-un dulap găsi valiza pe care o luase cu ea la Casa Werry. O scoase împreună cu alte câteva lucruri. Aproape tot ce avea. Un schimb de haine, încălțări, câteva monede. Cu mișcări febrile, începu să își dezbrace rochia de pe ea – trăgând de capse și sfâșiind dantela. Apoi, își puse hainele de călătorie. Cizme, cravașă, pălărie; totul dură prea mult. Din când în când, lacrimile îi cădeau pe mâini. Când și când, trăgea aer adânc în piept, de parcă era ultima gură de aer de pe lume. Jeremy tresărea în somn. Acum trebuia să-l părăsească. Mai târziu avea să trimită după el. Nu putea să-l trezească și să-l care după ea în plină noapte.

Ce urât se sfârșise seara! Dwight și Caroline se împăcaseră. Nici ei nu mai aveau mult. Totul începuse

atât de bine! Ross n-ar fi putut spune mai multe. Și apoi, nevoia ei de a se convinge. Și pomenirea numelui lui McNeil. McNeil. Un test care se întorsese cumva împotriva ei. Privi în jur, la camera aceea care fusese a ei încă de când se căsătoriseră. Nu va mai fi. Nu aici. Era sfârșitul. Nu mai avea să vină niciodată aici!

Își puse pălăria și o prinse cu ace de păr; nu reuși să găsească mănuși, trebuia să plece fără. Ridică valiza. Batistă. Trebuia să plece cât mai repede, altfel zgomotele pe care le făcea puteau să-l trezească pe Jeremy.

Ieși pe coridor și coborî scările. Ross. În ușa salonului.

- Unde te duci?

Demelza îi aruncă o privire tăioasă din ochii ca două felinare, apoi deschise ușa de la intrare și ieși. Ocoli casa, împiedicându-se. În curte și apoi la grajduri. Trebuia s-o ia pe Darkie, nu un alt cal. Grajdurile erau pline în seara asta. Gimlett lăsase un felinar aprins. Se împiedică, scăpă valiza din mână, aproape căzu, făcu un efort să ajungă la locul unde ținea șeile. O luă pe a ei. Darkie nechează. Demelza duse șaua la iapă și i-o aruncă în spinare.

Înșeuase cai de nenumărate ori, dar acum degetele n-o ascultau deloc. Chingile îi tot alunecau printre degete. Darkie era agitată: îi simțise graba și asta o înspăimânta. Ceilalți cai se împingeau unul în altul și nechezau. Un liliac tulburat din liniștea lui flutură inutil din aripi printre căpriori. Cel de-al șaptelea Crăciun al căsniciei lor. Ce spusese Verity în scrisoarea ei? Cu toții se înșelau amarnic!

Un zgomot de pași. Ross o întrebă:

- Unde te duci?

Ea nu se întoarse, ci continuă să tragă cu disperare de chingi, care nu se știe cum se răsuciseră, iar acum nu le putea desface ca să le lege din nou.

- Demelza.

- Plec, răspunse ea. Ce-aș mai putea face după...

- Te duci la McNeil?

- Bineînțeles că nu!

Ross se apropie mai mult de ea. În cele din urmă, Demelza reuşise să elibereze chinga, dar tot trăgând de ea, trăsese şaua într-o parte.

- În cazul ăsta, mâine ar fi un moment mai convenabil pentru toată lumea.

- *Nu*...

- Lasă-mă pe mine, spuse el.

Veni lângă ea, îi luă chinga din mână şi începu s-o lege cum se cuvine. În lumina felinarului, chipul lui părea de piatră.

Demelza se întoarse brusc pe călcâie ca să-şi ascundă faţa de el şi se duse să-şi ia valiza, pe care o cără apoi până la cal. Fără să mai spună nimic, Ross termină de înşeuat iapa şi întinse mâna după căpăstru. Apoi se opri şi îl cântări în mâini.

- Cât ai fost sus, începu el, am încercat să-mi explic cum a început totul, toată cearta asta, cum a apărut între noi atât de brusc şi care a fost cauza. Poate ţi se pare că ţi-am vorbit de sus atunci când m-am justificat în felul în care am făcut-o, lăsându-ţi impresia că aş lua sentimentele tale drept ceva care mi se cuvine. Am dreptate?

- Mai contează acum?

- Nu, evident că nu. Ceea ce simt pentru Elizabeth contează foarte puţin acum. Au apărut alte lucruri între timp. Şi totuşi, acesta a fost adevărul, cel pe care ţi l-am spus, absolut tot adevărul. Întâlnirea din seara aceasta mi-a confirmat - era ca şi cum aş fi văzut o străină. Ciudat! Părea o străină, ba chiar un duşman, aşa cum stătea acolo. Soţia lui George. Îmi pare rău că am rănit-o şi pe ea, la fel ca şi pe tine, dar chiar nu am cum să dau timpul înapoi.

- Nu...

El legă căpăstrul şi zăbala, iar apoi se uită la ea.

- Vrei să leg valiza în spate, la şa?

- Te rog...

- Unde te duci? E foarte târziu.

- Eu... La familia Paynter în seara asta. Prudie o să-mi găsească un loc.

- Te întorci să-ți iei restul lucrurilor sau vine Gimlett să ți le aducă?

- Nu știu. O să trimit vorbă.

- Înainte să pleci, aș vrea să știi că nu pun serios la îndoială ceea ce mi-ai spus că s-a întâmplat între tine și McNeil. Ceea ce mi-ai spus m-a luat prin surprindere - a fost ca un șoc, iar în primele momente de furie... Sau poți s-o numești chiar prima gelozie... Dar, desigur, nu vreau să crezi că asta cred eu cu adevărat.

Demelza se întoarse impasibilă, luă hățurile și o conduse pe Darkie către ieșire. Ross n-o urmă imediat, ci rămase în grajd să strângă niște lucruri care căzuseră de pe un raft. Demelza ezită, puse mâna pe scara de la șa, dar nu încălecă. Ross ieși afară. Darkie o trase câțiva pași mai în față și scuturâ cu putere căpăstrul.

- Și mai e ceva ce aș vrea să știi, adăugă Ross. Vreau să știi cât de rău îmi pare că te-am rănit atunci, prima oară - în mai, adică. *Tu* chiar nu meritai să ți se facă atât de mult rău. Toate lunile astea... Știu cum trebuie să te fi simțit. Și vreau să știi asta. Dacă ai fi făcut pasul acela cu McNeil, numai eu aș fi fost de vină!

Demelza scăpă hățurile din mână și își acoperi fața cu mâinile într-un gest brusc de neputință. Ar fi vrut să spună ceva, dar nu-i venea nimic în minte.

După câteva minute, el spuse:

- Te-ar deranja dacă ți-aș spune acum că te iubesc? Îl preferi în continuare pe McNeil? Mai este în district? Am să mă duc să-l chem mâine.

- Nu, Ross, a plecat. Și zău că nu-mi pasă!

- Atunci de ce pleci? Chiar nu vrei să treci peste ceea ce am spus?

- Nu pot.

- De ce?

- Pentru că acela este *adevărul*. N-am realizat niciodată asta până nu te-am auzit spunând-o. O, nu știu de ce! Un fel de orbire. E aproape insuportabil să mă gândesc la asta... Mi-e imposibil să trăiesc cu gândul ăsta. Nu știu ce voi face.

Ross veni lângă ea. Strânse hățurile și le atârnă pe un suport.

– Nu vrei mai bine intrăm în casă şi discutăm despre asta?

– Nu! Nu pot.

– Să înţeleg că nu poţi să mă ierţi...

– Nu pot să mă iert pe mine însămi!

– Asta era la un moment dat o scuză preferată a familiei Poldark, dar am considerat că eşti prea înţeleaptă ca s-o preiei. Uite, ce zici dacă mergem până în bucătărie? Nu cred că asta ne-ar compromite pe vreunul prea tare.

Luă felinarul şi o aşteptă. Demelza ezită.

– Poţi pleca în cinci minute, dacă doreşti, o asigură el.

Îl urmă în bucătărie.

El deschise uşiţa felinarului şi aprinse o altă lumânare de la lumina lui. Focul ardea mocnit, dar încă mai avea putere să lumineze. Demelza îşi reprimă impulsul de a tremura.

– În ultima vreme le-am dat sfaturi bune altora, spuse Ross, dar întotdeauna e greu să te sfătuieşti singur. Dacă... Ross se opri şi se uită spre uşa care ducea în cămară. În lumina din ce în ce mai intensă, văzură o pată neagră care se întindea dedesubt.

– Ce-i acolo?

– Ah! Berea! Am pus-o la butoi în dimineaţa asta.

Demelza luă lumânarea aprinsă de el. În cămară, butoiul cu bere dăduse pe dinafară, jumătate din podeaua cămării fiind acum acoperită cu bere şi spumă. Demelza îşi exprimă nemulţumirea şi se întoarse în bucătărie.

– Ai astupat-o prea devreme? întrebă Ross.

– Nu ştiu. Fermentaţia se încheiase. Cel puţin aşa am crezut.

Se întoarse cu o cârpă de şters pe jos şi cu o găleată. Primul lui impuls fu s-o oprească, să nu-şi păteze rochia. Dar după aceea se abţinu.

– Cred că hameiul e de vină, spuse ea. Ţii minte că ai zis că nu miroase prea bine.

Ross ridică cepul care ţâşnise cât colo şi îl mirosi.

– Trebuia să aştept până vii tu, spuse Demelza.

Făcură curat. Locul duhnea acum a bere. El duse găleata afară de două ori ca s-o golească, iar după

inspecția necesară înlocui cepul. Fermentația se încheiase de acum. Urmau să decidă ulterior dacă berea era și bună de băut.

Când terminară de strâns, părea că nu mai au nimic de făcut sau de spus. Îngrozitoarea catastrofă a scandalului dintre ei se evaporase, iar acum ai fi zis că fusese doar o ceartă banală.

Ross îi întinse un prosop, iar ea își șterse mâinile. Avea bere pe manșetă și pe tivul rochiei. Nu se uită la el.

- Nu există bețiv în Cornwall care să pută mai tare decât noi acum, spuse Ross.

Demelza scoase o batistă și își suflă nasul, ascunzându-se după ea mai mult decât era nevoie. Apoi se duse la fereastră și o deschise.

- Draga mea, își aminti el, ți-am cumpărat ceva din Londra. Intenționam să-ți dau cadoul mâine. Dar în eventualitatea că pentru noi nu mai există ziua de mâine, ar fi mai bine să ți-l dau chiar acum.

Demelza nu se întoarse cât se scotoci el prin buzunare, dar apoi el veni lângă ea la fereastră și îi puse o cutiuță în palmă. Femeia rămase surprinsă să constate că degetele lui nu mai erau atât de sigure pe ele ca de obicei. Deschise cutia și văzu acolo o broșă de aur filigranat, cu un rubin în centru.

- N-am reușit să găsesc una la fel cu cealaltă. Cred că aceasta este franțuzească, nu italienească. Lucrătura nu este la fel de elaborată precum a celei pe care am cumpărat-o de la evreul acela.

- E minunată...

- Am luat-o din Chick Lane, de lângă barurile din Smithfield. Oarecum întâmplător, trecând pe acolo a doua zi după ce m-am întâlnit cu Caroline... Și mai e și asta...

Îl auzi scotocind din nou, iar după un minut îi puse în palmă un șervețel. Demelza despachetă șervețelul și descoperi un colier de granate.

- O, Ross, îmi frângi inima.

- Nici pomeneală! Nu așa, în nici un caz. Dacă...

- Ba da, ba da. Habar n-ai ce-i acum în sufletul meu...

- Nu putem să uităm ce s-a întâmplat? Te asigur că eu, unul, aș fi mai mult decât încântat să fac asta. Fermentația *noastră* nu s-a încheiat încă?

- Serios, nu e vorba că...

- Consideră broșa asta ca o plată a unei datorii vechi, iar colierul - un cadou de Crăciun. Atât și nimic mai mult.

- Eu n-am absolut nimic pentru tine.

- Vezi, închizătoarea se prinde așa...

Demelza îl pipăise pe toate părțile, iar Ross i-l luă din mână, îi arătă cum funcționează, iar apoi întinse mâna ca să i-l prindă în jurul gâtului. Pentru o secundă, Demelza se feri, lăsându-se în jos, iar el rămase în picioare cu colierul în mână. Apoi ea se îndreptă de spate și îi permise să i-l pună. Faptul că acceptase era mai mult decât grăitor. Femeia pipăi pietrele nesigură.

- Nu e nici o oglindă aici, spuse Ross. Hai în camera cealaltă!

- Nu cred că vreau o oglindă deocamdată. Asta până o să reușesc să mă văd pe mine însămi într-o lumină mai puțin... mai puțin dezagreabilă.

- Nu există lumină atât de proastă. Te asigur.

- Ross, știi foarte bine că nu aveam nevoie și nu așteptam de la tine un cadou ca ăsta...

- Știu. Dar dacă presupui sau bănuiești cumva că, oferindu-ți aceste lucruri, așteptam să-ți intru din nou în grații, ai dreptate. Recunosc. Este perfect adevărat, draga mea, scumpa mea, preaiubita mea Demelza. Dulcea, frumoasa și loiala mea Demelza!

- O, *nu!* exclamă ea, în timp ce lacrimile îi inundară din nou ochii. Nu *poți* spune asta! Nu poți spune asta tocmai acum!

- Și știi tu vreo cale ca să mă oprești?

- Ei bine, nu poți vorbi *serios!* Nu m-am simțit niciodată atât de înciudată pe mine însămi. Dacă e să ne împăcăm, dacă e să trăim în continuare împreună, cred că ar fi mai bine dacă te porți urât cu mine un timp.

- Adu-mi aminte săptămâna viitoare. S-ar putea să-mi trec asta pe lista cu promisiuni de Anul Nou.

- Eu vorbesc serios...

– Și eu vorbesc serios, Demelza, spuse el.

Ea îi atinse mâna și se întoarse cu spatele la fereastră.

– Mă întreb cum de-ai mai avut bani să ajungi acasă. Ești atât de generos! Mi-aș dori să fi avut și eu ceva pentru tine. Mâine e Crăciunul și...

– E aproape doisprezece, spuse el. Hai să mai stăm puțin aici și să spunem că a venit Crăciunul încă din seara asta.

După decizia neinspirată de a renunța la o mină care se dovedește prosperă, Ross Poldark își riscă toate economiile într-o speculație foarte periculoasă. Din nefericire, noua afacere nu se ridică la înălțimea așteptărilor, iar asta îl face să se afunde tot mai mult în datorii. George Warleggan, rivalul dintotdeauna al lui Ross Poldark, profită de situație și cumpără polița în schimbul căreia Ross garantase cu moșia Nampara. Când află însă și de decizia lui Elizabeth de a se recăsători cu George Warleggan, Ross se simte trădat și, turbat de furie, recurge la un gest care îi pune în pericol relația cu Demelza și zdruncină din temelii încrederea acesteia în el. Temându-se că l-a pierdut pe Ross pentru totdeauna și dorindu-și răzbunare, Demelza se aruncă nebunește în brațele căpitanului McNeil, căutând o aventură de o noapte care însă eșuează lamentabil. În mijlocul acestui haos financiar și sentimental, familia Poldark se pare că se confruntă cu dezastrul pe toate planurile...

Winston Graham a scris mai mult de 45 de romane, traduse în toată lumea, iar faimoasa sa serie Poldark a fost ecranizată într-un serial de televiziune difuzat în 24 de țări. Winston Graham a fost membru al Societății Regale de Literatură și în 1983 i s-a conferit Ordinul Imperiului Britanic.

Tradiție din 1989
www.litera.ro
ISBN 978-606-33-0881-9
9 786063 308819
Lira®